

NÁDOR-KÓDEX

1508

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

NÁDOR-KÓDEX
1508

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

RÉGI MAGYAR KÓDEXEK
16. szám

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

NÁDOR-KÓDEX

1508

A NYELVEMLÉK
HASONMÁSA ÉS BETŰHŰ ÁTIRATA
BEVEZETÉSSSEL ÉS JEGYZETEKKEK



MAGYAR NYELVTUDOMÁNYI TÁRSASÁG

BUDAPEST
1994

144.327

AZ EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM
BÖLCSESZETTUDOMÁNYI KARA
MAGYAR NYELVTÖRTÉNETI ÉS NYELVJÁRÁSTANI TANSZÉKÉN
KÉSZÜLT

Az előkészítő munkacsoport tagjai
N. ABAFFY CSILLA, ABÉRT VIKTÓRIA, CSÁNY ENDRE,
CSERESZNYÉS DÓRA, CSORDÁS KATALIN, FÜLEKI BEÁTA,
GORÁSZ JUDIT, HÁMORI ÁGNES, PUSZTAI ISTVÁN,
ZÁNDOKI ILONA

Közzéteszi és a jegyzeteket írta
PUSZTAI ISTVÁN

A bevezetést írta
PUSZTAI ISTVÁN és MADAS EDIT

MB 149.753



1994

A munkálatok az MTA és az OTKA
kutatási pályázatainak keretében folytak
E. ABAFFY ERZSÉBET és BENKÓ LORÁND
irányításával

TARTALOM

Bevezetés	7
A kódex külső leírása	7
A kódex története	9
A kódex tartalma, latin megfelelők, párhuzamos helyek a magyar kódexekben	12
A kódex hangjelölése és az átírásban követett elvek	17
Irodalomjegyzék	20
A kódex hasonmása és betűhű átírata	27

BEVEZETÉS

A Nádor-kódex az óbudai klarisszák számára 1508-ban másolt vegyes tartalmú kézirat. Elmélkedések mellett passiót és Mária-síralmat, legendákat, egy bűnlajstromot s a legkorábbi magyar kottás énekeket tartalmazza. Ma a budapesti Egyetemi Könyvtárban őrzik, jelzete: Cod. Hung. XVI. Nr. 1.

A kódex külső leírása

A kódex anyaga horgony vízjelű papírr. A vízjel PICCARD katalógusának (PICCARD, Anker) I, 343–344. számú ábráival rokon. A kódex terjedelme 353 fólió, azaz 706 pagina. A fóliók mérete: 138 x 100 mm. A kódexben eredeti fóliószámozás nincs. A XIX. században ceruzával a lapok felső sarkára írt paginaszámokat e században áthúzták és alájuk vagy föléjük a páratlan lapokon fóliószámokat írtak. Az ívfüzetek száma 33: IV-3, V, VII-1, V, 2VI, IV, 10VI, IV, 2VI, VI-2, 5VI, V, VI-1, 2VI, IV, II, III-1. Az első ívfüzet elejéről két fólió hiányzik, a végéről pedig az utolsó előtti. A harmadik ívfüzet második fóliója pár nélkül van, de a 13. és a 14. fólió (a kódex paginaszámozása szerinti 53. és 54. lap) között nincs szöveghiány. A 22. ívfüzet középső duplafóliója hiányzik, tehát a 454. és a 455. paginák között négy pagina szöveg veszett el. A 28. ívfüzet elejéről hiányzik egy fólió, de ez üres lehetett. Az utolsó ívfüzet végéről ugyancsak egy üres fólió hiányzik. A kódexben a 134–142, 389–396, 602–606 és a 705–706. paginák beíratlanok. Az órszavak az eredeti körülvágásnak jórészt áldozatul estek, csak az 56, 76, 100, 124, 188, 260, 284, 512, 536, 560, 612 számú paginákon látszik a hosszú szárú betűk felső része és néhány diakritikus jel.

Az írástükör 102 x 78 és 97 x 71 mm között váltakozik. A punctorium nyoma, mellyel a vonalazást készítették elő, helyenként feltűnik. Az ónnal történt vonalazás nem mindenütt látszik. A sorok száma általában 16, de gyakran előfordul 15 és 17 is.

A kódex egy z írása. Az írás típusa bastarda, mely a 658. paginán található évszám alapján 1508-ra datálható. Ugyanettől a kéztől származik a Simor- és a Nagyszombati Kódex, valamint a Debreceni Kódex egy része (5. kéz). Az írás legkarakteresebb betűje a kurzív *a*, melynek öble és szára elválik egymástól. Emellett jellemzője, hogy általában uncialis *d*-t használ és az *l*-betűt sem hurkolja. A törzsszöveg mellett különböző korú bejegyzések találhatók a kódexben. Az első idegen kéz közel egykorú a kódexmásolóval, kiegészítéseket tesz az első három legendához (pl. 399, 401, 455, 463, 476). A második kéz valamivel későbbi, a 214. és a 658. lapon javít. A harmadik kéz XVII. századi, azonos a tartalomjegyzék készítőjével (ld. A kódex története c. fejezetet). Ez a kéz is a legendákat javíttatja, helyenként új szavakat ír az elavultak fölé (pl. 402, 418, 420, 487, 508). A kódex díszítése egyszerű. A fejezetcímeket és bizonyos szövegrészeket a scriptor rubrummal ír. A kódexet 1–3 soros vörös iniciálék és maiusculák díszítik, egyetlen esetben (544/11) azúrkék iniciálé. Vörös megerősítővonalakat nemcsak betűk díszítésére, hanem írásjelek hangsúlyossá tételére is használ.

A kódex kötése zöld bársony borítású, srégelt, eredeti tölgyfatáblás kötés. A bársonyból csak az előtáblán maradt meg egy darab. A háttábla két kapocselemeze alatt bordó textilmaradvány látszik, amely valószínűleg selyempántos kapcsok csonkja. Két bordára fűzték, továbbá fejnél és lábnál valódi oromszegőt varrtak. Ezeket a legutóbbi restauráláskor négy egyforma bordaszíjra cserélték. A négy bőrszíjat a táblán bemélyített horonyban rögzítették eredetileg két-két szöggel, a legutóbbi restaurálásnál csak beragasztották. A kódexet két kapocs zárta, ezekből csak a háttábla két kapocsrögzítő lemezkéje maradt fenn. Az előtábla vertikális középtengelyében két négyszirmú virág formájú rézveret volt, ma csak az egyik van meg. Ezek képezhették a selyempántos kapcsok záródását. A kódex metszése aranyozott és poncolt. Ez a felső metszésen jól látszik, a hossz mentén és alul nagyon kopott. Szokatlan, hogy egy papírkódex metszését ez időben Magyarországon aranyozzák. A Nádor-kódex aranyozott és poncolt metszése rokonítható a budai királyi műhelyben készült kódexek metszésdíszítésével, de a selyempántos kapocs is a királyi könyvkötőműhelyre jellemző. A kö-

téshez használt jó minőségű bársony is gazdagabb könyvkötőműhelyre utal.

Az elő- és háttáblán belül megmaradt az eredeti előzéklapok belső táblára ragasztott része. A restaurálás során nemcsak újra fűzték a kódexet, hanem új előzéklapokat is kapott. A kiragasztott előzék papírai (az eredeti visszahelyezett előzék alatt) talán a múlt századi restauráláskor kerültek oda, a röpködő előzék a legutóbbi restauráláskor fűzték bele a kódexbe és hajtották át az első és utolsó ív alá.

A kódexet a múlt század második felében félbőr és márványpapír bevonatú dobozban helyezték el, a doboz gerincén aranyozott betűkkel a címfelirat: *Nádor Codex 1508*, alatta az Egyetem címere. A dobozban található még az Országos Széchényi Könyvtár cégjelzéses borítékja, benne az 1950–60-as évekbeli restauráláskor megmaradt négy erősen kopott bársonydarabka és az egyik oromszegély.

A kötés leírását Rozsonдай Marianne-nak köszönjük.

A kódex története

A Nádor-kódex scriptorának személyére vagy a kódex másolásának helyére nem találunk a szövegben utalást. A 657–658. lapon, a Zsófia-legenda záradékában viszont szerepel a másolás ideje:

Irtac ez könyvet istennek ziletese utan, ezor kilencz
zaz íolcz [!] eztendöbe Amen DiLertessec az ur isten
es o zent ania maria mindönben es orokkön oröcke
Amen 1508.

A betűvel kiírt évszám hibás voltára felhívja a figyelmet egy későbbi kéz a margón: *erraz*, a szöveg fölé pedig ismételtén beírja az 1508-as évszámot.

Csak közvetett bizonyítékok szólnak amellett, hogy a kódex a klarisszák óbudai kolostorában készült. Mivel a Simor- és a Nagyszomba-

ti Kódexet, valamint a Debreceni Kódex egy részét kódexünkével azonos kéz másolta, s a három kódex ferences, illetve klarissza eredete kétségtelen, a Nádor-kódexet is e rendhez kell kapcsolnunk. A kódex szövegeinek érintkezése a margitszigeti domonkos apácák kézírataival (Winkler-kódex, Érsekújvári Kódex), az óbudai kolostort valószínűsíti (KARÁCSONYI, Szt. Ferencz II, 594-595; VARGHA D., Szent Ferenc és fiai 79-122; TIMÁR, Kódex-családok 67, 212-213). Ugyancsak emellett szól a kódexnek a budai királyi műhelyt jellemző kötése.

A kódex az előtábla belső oldalán olvasható *Pro Sorore Conventus Posoniensis* possessorbejegyzés szerint a XVII. században a pozsonyi klarisszák tulajdonában volt. A pozsonyi kolostor nemcsak a törökök elől menekülő óbudai klarisszák, hanem a margitszigeti dominikánák végső menedéke is lett, s így vált kódexeink egyik fontos gyűjtőhelyévé. A tulajdonosbejegyzés alatt található válogatott tartalomjegyzék TOLDY FERENC szerint attól a pozsonyi klarissza fejedelemasszonytól származik, aki „a Cornides és némely kisebb kódexben hagyta keze nyomát”, s aki „Az szent Clara szerzetében élő szerzetes szűzek Előljáróinak avagy Abbatissáinak Tisztek szerént való rendtartások” című XVII. századi kéziratot írta (TOLDY, Egri szünnapok 533-534; TOLDY, Bevezetés 5. – A kézirat ma az Egri Főegyházmegyei Könyvtárban, a X. XI. 31. sz. jelzeten található.) A tartalomjegyzék és a XVII. századi kézirat írásának azonosságát nem látjuk egyértelműnek, viszont a tartalomjegyzék bejegyzőjével azonos kéz írt utasítást a Weszprémi-kódex ma már leválasztott kötésére és glosszákat a kódexbe (RMKód. 8. sz. Bevezetés 8-9). Ugyanettől a kéztől származik a Cornides-kolligátum hátsó táblájának belső oldalán található tartalomjegyzék (hasonmása: RMKód. 2. sz. 26), valamint a Horvát-kódex tartalomjegyzékének korábbi keze és a Virginia-kódex possessorbejegyzése és tartalmának megjelölése (hasonmása: RMKód. 11. sz. 39). A Kazinczy-kódex tartalomjegyzékét LÁZS SÁNDOR véleményével szemben tartjuk egyértelműen idetartozónak (LÁZS, Cornides-kódex 676-677).

A pozsonyi kolostort II. József 1782-ben rendeletileg feloszlatta. Az apácák igyekeztek kódexeiket az abolíció elől menteni, ekkortájt kerülhetett a Nádor-kódex több más kézírral együtt Winkler Mihály tulajdonába. Az említett kiragasztott előzéken olvasható az ő tulajdo-

nos-bejegyz se is: *Ex libris Michaelis Winkler An. Domini 1801.* in -
ler Mihály (1729-1810) pécsi kanonok a kódexet az Egyetemi Könyv-
tárnak ajándékozta (életéről: BRÜSZTLE JÓZSEF, *Recensio Universi
Cleri Diocesis Quinque-Ecclesiensis. Quinque-Ecclesiae* 1874).
Ugyancsak az ő adományából került a könyvtár tulajdonába a Wink-
ler- és a Weszprémi-kódex, korábban pedig egy német imádságoskönyv
(Cod. Germ. 3.). Az ajándékozás évét TÓTH ANDRÁS az Egyetemi
Könyvtár kéziratárának történetét feldolgozó tanulmányában 1801-re
tette (TÓTH A. 1972, 29), később a Winkler-kódexét és egy meg nem
nevezett másikét (Weszprémi- vagy Nádor-kódex) 1802-re, a harmadik
felől pedig itt bizonytalanságban hagy (TÓTH A. 1982, 112). HORVÁT
ISTVÁN kódexünket illetően úgy tudja, hogy 1804-ben került az Egye-
temi Könyvtárba (Tud. Gyűjt. 1835, 84). Winkler tulajdonosbejegyzése
alatt egy XIX. századi könyvtári jelzet található: V. g.

Kódexünk első leírását 1835-ben HORVÁT ISTVÁN adta a Tudomá-
nyos Gyűjteményben. 1841-ben ILLÉS LÁSZLÓ orvosdoktor DÖBREN-
TEI GÁBOR utasítására másolatot készített róla (MTA Könyvtára Kéz-
irattára MS 862).

Amikor József nádor félévszázados kormányzását (1796-1846) egy
alkalmi kiadvánnyal kívánták megünnepelni, TOLDY FERENC-nek, az
Egyetemi Könyvtár igazgatójának a választása kódexünkre esett. A fő-
herceg betegsége, majd halála (1847) miatt azonban elmaradtak az ün-
nepségek, s a kódex kiadása is. TOLDY a Nádor-kódex elnevezéssel
tisztelgett az elhunyt politikus emléke előtt. A tervezett reprezentatív
kiadás végül 1857-ben, I. Ferenc József és Erzsébet királyné első ma-
gyarországi látogatása alkalmából látott napvilágot (ILLÉSY 1895).
TOLDY FERENC rendkívül alapos bevezetőjének megállapításai a kó-
dex keletkezésére, forrásaira, a másolási hibákra és a bejegyző kezekre
vonatkozóan jobbra ma is helytállóak. A különböző fejezetek fordítá-
sait nemcsak minősíti, hanem datálja is (TOLDY, Bevezetés 3-49). Má-
sodszer 1908-ban jelent meg, a Nyelvemléktár XV. kötetében, KATONA
LÁJOS bevezetőjével.

A kódex tartalma, latin megfelelők, párhuzamos helyek a magyar kódexekben

1. Traktátus az áldozásról (1-41)

a) A méltatlanul áldozókról (1-6)

b) A méltón áldozókról (6-33)

c) Miképpen ismerhető meg, hogy méltó-e az ember e szentség vételére vagy sem (33-41)

d) Krisztus kínja gondolásának gyümölcsei (41-63). – Az elmélkedés elején két vagy három fólió hiányzik, s egy vagy két fólió a második részből is (a 8. és 9. lapok között). A négy rész összetartozására nemcsak az egyes fejezeteket összekötő szövegek utalnak, hanem az is, hogy a negyedik fejezet végén még egyszer összefoglalja a szerző a harmadik rész tanulságait. KATONA LAJOS szerint a második, harmadik és negyedik fejezet (nála második és harmadik, mivel a c és d pontokat összevonja) forrása Johannes Herolt *De tempore sermo*-ciklusának 47. és 48. beszéde (KATONA, Előszó XXIX). Megállapítását irodalomtörténetírásunk is átvette (TIMÁR, Kódexcsaládok 213; HORVÁTH, Ir-MűvKezd. 205). Az idézett helyen, illetve már a 46. beszédben valóban ezek a témák szerepelnek. 46.: *De indigne communicantibus* (cím); 47.: *Secundo, quam bonum sit communicare digne. Tertio, quomodo et per quae homo debet seipsum probare* (divísiók); 48.: *De memoria passionis Christi* (cím). A szövegek egybeszerkesztettsége, Heroltnál az első rész teljesen eltérő kifejtése és több fontos eltérés a vonatkozó fejezetekben arra vall, hogy a *De tempore* beszédek nem voltak közvetlen forrásai a magyar fordítónak. Emellett szól az is, hogy a második fejezet eleje, mely az elveszett levél vagy levelek miatt megszakad, Kempis Tamás *De imitatione Christi* c. műve IV. könyve bevezetésének és az első caput első részének fordítása (PUSCH, Elmélkedések 68, 107-108). – A Krisztus kínja gondolásának gyümölcsei c. fejezet az említett összefoglalással együtt szerepel a domonkos eredetű Érsekújvári Kódexben is (19-24). A két szöveget közös eredetiről másolták.

2. **Bűnnek zso dja** (Traktátus a pokol k njairól) (64–134). – A latin forrás a szövegben idézett auktoritásokból következően egy XIV. századi kompiláció lehet, melyet eddig nem sikerült azonosítani. Egy részlete (82–88), Dichtelmus látomása, közvetve Beda Venerabilis *Historia ecclesiastica* (V, 12) c. egyháztörténetéből származik (KATONA, Túlvilági látomások). – Az elmélkedés vége (109–134. lap) párhuzamos a Guary-kódex csonka szövegével (1–11). (DÖBRENTAI GÁBOR a Guary-kódexet a Nádor-kódex 6–109. lapjának szövegével kiegészítve adta ki: RMNy. IV. I–XXII.). A két kódexet közös eredetiről másolták.

A 135–142. lap beíratlan.

3. **Krisztus kínszenvedése** (143–307). – Közvetlen latin forrása nem ismert. Passió több kódexünkben is olvasható (Weszprémi-kódex 1–113, a Miskolci Töredék 1–12 és a Vitkovics-kódex 72–103, Apor-kódex 157–186, Érsekújvári Kódex 77–102, Debreceni Kódex 305–326, Döbrentei-kódex 1–13), de a Nádor-kódex szövegével csak a Winkler-kódex Passiója (137–234) egyezik. A két kódex passiója közös fordításra megy vissza. – VARGHA, Kódexeink; RMDE I, 109–113; PUSZTAI, Bevezetés 27–28. és uo. a lehetőség szerint rekonstruált latin megfelelő, 308–502.

4. **A Test és a Lélek vetekedése** (307–342). – Forrása egy Gualterus Mapes-nak tulajdonított latin költemény, mely a gazdag kéziratos hagyományban a következő címeken ismert: *Liber mundi*, *Visio Philiberti*, *Disputatio inter corpus et animam*. Szövegünk prózai fordítás. – KATONA, Túlvilági látomások; RMDE I, 429–440; BLOOMFIELD, *Incipits* 1862.

5. **Mária-siralom** (342–388). – Közvetlen latin forrását eddig nem sikerült azonosítani. A Winkler-kódexben (74–117) és a Nagyszombati Kódexben (143–153) olvasható még ilyen típusú, Passióból önállósult Mária-siralom. Kódexünk szövege a Winkler-kódex szövegével szorosabb kapcsolatban áll, egyazon fordítás másolatai lehetnek. A .

agyszom ati exsze csa tarta mi egyez st mutat. - VARGA, - dexcink; MOLNÁR, A., ÓMS 35-37; PUSZTAI, Bevezetés 25-26. és uo. a lehetőség szerint rekonstruált latin szöveg, 184-270.

A 389-396. lap beíratlan.

6. Szent Eufrozina élete (397-454). - A végén megcsonkult magyar szöveg a Vitae Patrum-gyűjteményben szereplő legenda fordítása (PL 73, 643-651). - Közös fordításról másolták Lobkowitz-kódex Eufrozina-legendájával (185-220), ez utóbbi a későbbi másolat. A Debreceni Kódex Eufrozina-legendájának (190-192) forrása, KIRÁLY GYÖRGY megállapítása szerint, Petrus de Natalibus Catalogus sanctorum-a (Lib. III. cap. 113). - HORVÁTH C., Középkori legendáink 12; KIRÁLY GY., A Margit-legendá 11-13.

7. Szent Orsolya élete (455-482). - A legenda az elején csonka. Forrása a Legenda aurea 158. fejezete (De undecim millibus virginum). - A legenda megtalálható az Érsekújvári Kódexben (579-584), a Kazinczy-kódexben (156-166) és az Érdy-kódexben (591-593). A Érdy-kódex legendájának közvetlen forrása Temesvári Pelbárt Pomeriuma, de a Legenda aureán alapuló másik három fordítás sem függ össze egymással. - HORVÁTH C., Középkori legendáink 55-72.

8. Szent Apalinnról (Apolloniáról) való példa (483-491). - Latin forrását eddig nem sikerült azonosítani, szövege és írása egyezik a Debreceni Kódexben (572-575) olvasható példájával.

9. Szent Apalin élete (491-525). - A Nádor-kódex Apollonia-legendája nemcsak szöveg szerint egyezik a Debreceni Kódexben szereplővel (559-572), hanem a másoló kéz is azonos. KATONA LAJOS szerint a legenda forrása a Legenda aurea 66. fejezete (KATONA, Előszó XXXI). HORVÁTH CYRILL cáfolja KATONA állítását: „...semiféle kapcsolatot nem árul el az Aur. említett fejezetével, sőt éppen sítéssel más tárgyú és teljességgel más hősről szóló elbeszélés” (HORVÁTH C., Középkori kódexeink 23-24). Legendánk valóban nem ro-

kon a *Legenda aurea*-e változata, de a szent mágicsa azonos önmagával. A BHL. 641. számú tételként a következő incipittel idézett legenda lehet a forrása: *S. Apollonia unica exstitit filia Eusebii imp. Graecorum ...*

10. Szent Adviga (Hedvig) élete (525–544). – Szent Hedvig (1174 k.–1243) sziléziai hercegnő II. Endre király sógornője, Szent Erzsébet nagynénje volt. A Nádor-kódexben olvasható legendája nem azonosítható az ismert változatokkal (BHL. 3766–3768), a latin forrás a *Legenda minor*ból készített gyenge kompiláció lehetett.

11. Szent Adorján mártírsága (544–575). – Forrása a *Legenda aurea* 134. fejezete. (HORVÁTH C. a 127-es fejezetszámot említve nem a Graesse-féle kiadásra hivatkozik.) – Párhuzamos szövege az Érsekújvári Kódexben (355–361), egyazon fordítás másolata. – KATONA, Előszó; HORVÁTH C., Középkori legendáink 21.

12. Szent Elek élete (575–601). – Forrása a *Legenda aurea* 94. fejezete. – Párhuzamos helyek: Peer-kódex 1–35, Lobkowitz-kódex 221–243, Kazinczy-kódex 70–82, Érdy-kódex 409–412, Tihanyi Kódex 19–29. – HORVÁTH C., Középkori legendáink 28–29; ILLÉS, Elek legendáink.

A 602–606. lap beiratlan.

13. Szent Zsófia élete (607–658). – Az ókeresztény szent legendája a VII–VIII. században formálódott meg. A milánói özvegy leányaival (Hit, Remény és Szeretet) Rómába megy, ahol az utóbbiak különösen kegyetlen kínzások után vértanúságot szenvednek. Az ismert latin legendákkal a Nádor-kódex legendája nem mutat rokonságot (BHL. 2966–2973), KATONA LAJOS feltételezése a BHL. 2971. számú tételével kapcsolatban (KATONA, Előszó XXXII) sem bizonyult megalapozottnak. Nálunk egy olyan latin legenda lehetett ismert, mely szerint Zsófia perzsa királylány volt, apja Naufredus, anyja Srandalia. Demeter görög császár fia, Demeter vette feleségül, Konstantinápolyban templomot alapított stb. Azonos latin forrásból merít az Érdy-kódex.

ex or t a (- s ezt a egen t ismerte a önyvecse össze -
lítója is (30).

14. Egyiptomi Mária élete (658-669). - Forrása a Legenda aurea 56. fejezete. - A legenda szerepel még az Érsekújvári Kódexben (425-428), de a két fordítás független egymástól. - KATONA, Előszó XXXII; HORVÁTH C., Középkori legendáink 52.

15. Forseus püspök látomása (669-681). - Forrása a Legenda aurea 144. fejezete, mely Beda Venerabilis Historia ecclesiastica III, 19, kivonata (KATONA, Túlvilági látomások).

16. Úrfelmutatásra való imádság (681-682). - Forrása ismeretlen.

17. Szűzek koronája (Szűz Mária gyermekségéről) (683-690). - A szöveg forrása közös Temesvári Pelbárt: Stellarium Lib. V. pars. 2. art. 3,7 részével, s így tartalmilag érintkezik a Teleki-kódexszel (37).

18. Bűnlajstrom (690-696). - A Nagyszombati Kódex bűnlajstromával (355-357) közös forrásuk: DÉZSI: MNy. IX (1913), 181-182.

19. Kanciók latin és magyar nyelven (695-704). - A legrégebb, magyar nyelvű kottás énekeket kódexünk tartalmazza. Három latin kanció (nem liturgikus ének) fordításai az itt olvasható magyar népénekek.

a) Ave salutis hostia - Idvözleg iduőségős hostia.
A latin eredeti, mely feltehetően ugyancsak magyarországi szerzemény, a magyar szöveggel párhuzamosan olvasható a kódexben. A Szent Otyáról szóló elevációs éneket DOBSZAY LÁSZLÓ megállapítása szerint (RAJECZKY, Zenetörténet 457-458) a XVII. századig énekelték Erdélyben.

b) Ave hierarchia coelestis - Idvözleg istennek zent ania.
A Latin kanció csak külföldi forrásokból ismert, kódexünkben csak a fordítás szerepel. A magyar nyelvű Mária-ének népének lehetett, vagy legalábbis a népénekké válás útján volt (RAJECZKY i.h.).

c) Miserorum pia adiutrix – BInosoknec kegos segedseg.

A latin kanció, mely Mária segedelméért folyamodik egy farkas marta seb ellen, ugyancsak magyarországi szerzemény lehet. A kódexben megelőzi a magyar fordítást, mely a harmadik versszak végén megszakad. A latin szöveg egy része és az első versszak más fordításban a Peer-kódex Csíziójában is megvan (18. lap).

A kottafrást SZENDREI JANKA (SZENDREI 1981 C91) magyar kurzív notációként határozza meg, menzurális elemekkel. Kiadás: RMKT I² 144-155; RMDT I, 1-3. Irod. RAJECZKY, Zenetörténet 457-458; HORVÁTH, Középkori vers 56, 83, 122, 128, 145.

A 705-706. lap beíratlan.

A kódex hangjelöl se és az átírásban követett elvek

A Nádor-kódex teljes terjedelmében egyetlen kéz munkája. Helyesírása KNIEZSA szerint a mellékjeles helyesírás C típusába tartozik (Hfr-Tört 115).

Másolónk ma már nem használt vagy a maitól eltérő hangértékekben (is) használt betűi a következők.

aa = á | c = c, k | c = c, k, cs (egyszeri előfordulások) | ch = cs | cz = c, cc, cs | cz̃ = c (egyszer) | ʟ = c, cs, h, k (egyszer), sz (egyszer) | ʟ = c (egyszer) | ʟch = cs (egyszer) | ʟh = cs (egyszer) | ʟz = c (egyszer) | ee = é | ġ = gy | henye h = különösen th kapcsolatban minden helyzetben gyakori | i, y = i és j (az y egyszer két különjeztett i betűt jelöl) | j = i | ĩ = ly | li = ly | ñ = ny | oo = ó | ʧ = ö, ʧ̃ = ʧ̃ | ʧʧ = ʧ̃ | ph = f | s = s, sz, z (egyszer), zs | sc = sz (egyszer) | t̃ = ty | u = u, ú, v | uu = ú (egyszer) | ú = ü, ú | v = u, ú, v | ṽ = ü, ú, | w = ú, v | w̃ = ú, v | z = s (egyszer), sz, z | zs = sz (kétszer).

A maitól eltérő jelek közé kell sorolni a 310/2: **bősege** adat ʧ-jét is, melynek fekete tintával írt felső mellékjele a scriptortól való. Az adat nemcsak az o feletti mellékjel tekintetében egyedi, hanem abban is, hogy ugyanabban a szóban minden más esetben az ʧ helyén eu vagy ew áll (pl. 29/3: **beuseget**, 530/12: **beusegʧs**).

Maitól eltérő jele a másolónak a vesszővel jelzett rövidítésjel is. Ezt ugyanúgy formázza, mint a palatalizált hangok esetében (pl. ġ ejtsd gy), de ezzel a jellel a nem palatalizált hangot jelölő betű fölött az őt követő j hang jelét pótolja (pl. 9/1: **nap̃an** ejtsd *napján*, 360/16: **haraġanak** ejtsd *haragjának*). Ezzel valójában rövidítéshez folyamodik ugyanúgy, mint az általában magánhangzók fölé tett félkör alakú jellel (ezt mi a betű fölé tett vízszintes vonallal tükröztetjük), amellyel valamely mássalhangzót (többnyire m, n, r betűt pótol (pl. 181/7: **Atyā**). Van arra is példa azonban a szövegben, hogy a rövidítőjel magánhangzó helyett áll (pl. 164/1: **mārtvan**, de vö. 164/9: **megmaarthā**).

Ugyanez a rövidítő e ordu e ő risztus, illető eg Jézus nevének szokásos rövidítésében (pl. 57/16: xp̄us, 250/8: ihs). Másfajta, de ugyancsak a latin rövidítési gyakorlatot követi a 97/10: ppheta rövidítés módja. Átiratunkban a rövidítések jelölésében a scriptort követjük. Kivételt csak a latin szövegben teszünk, ahol a rövidítéseket feloldjuk, a hiányzó betűket kurzívval szedjük.

A fenti táblázatból kiderül, hogy a hosszú magánhangzókat scriptorunk meglehetősen következetességgel betűkettőzéssel jelöli. Az é hang esetében azonban akad kivétel: néhányszor ezt a hangot é-vel jelöli. Idegvágó adatok: 322/2: kérte, 154/7: kérvén, 60/16: térít, 538/6: vére, 267/1: vérnec stb. Itt jegyezzük meg, hogy scriptorunk nemcsak a hosszú magánhangzókat, hanem a hosszú mássalhangzókat is általában betűkettőzéssel jelöli. A palatalizált hangokat sem mindig mellékjeles betűkkel (ǵ, ǻ, ǿ) jelöli a scriptor. Gyakran alkalmazza a kétfetűs változatukat is (gy, ny, ty; az y helyén néha i áll).

Az írásjelek (pontok és vesszők) túlnyomó többségükben az alapvonal felett állnak, átiratunk egységesen megemelve jelöli őket. A vesszőket, tekintet nélkül a hosszúságukra, jobbra dőlő virgulával szedettük. Ugyanezzel a jellel helyettesítettük a másoló egyéb, a maihoz semmiben sem hasonlítható írásjeleit, mert funkcióbeli különbséget hozzájuk fűzni nem tudunk. A pontok és a vesszők megkülönböztetését megnehezíti az utólagos rubrumozás, mely sokszor eltakarja a sötétbarna tintával írt jelet. Amikor az eredeti jel felderítése nem sikerült, a látható rubrumos jelhez igazodtunk. A szövegtagoló q jelet (pl. 16/6) és a sorkitöltő szerepű ¶ (1/12) jelet az átiratban jelezzük.

Scriptorunk a sorvégi elválasztást általában kétszeresen jelöli: sor végén és sor elején is, mi ezt a mai jellel adjuk vissza.

Az azonos alakú nagy- és kisbetűk megkülönböztetése nehézséget okozott. Mérlegelésünk során a relatív nagyságra voltunk tekintettel. Nem írtuk át eleve nagybetűvel a rubrumozott kezdőbetűt, csak abban az esetben, ha a rubrummal való megerősítés a betű nagyításának szándékáról tanúskodott. Mindez nem küszöböli ki a szubjektivitást, de a hasonmás lehetővé teszi az olvasónak az ellenőrzést. Ugyanez vonatkozik az egybe- és különírássra is.

A rubrummal írt fejezetcímeket, szövegrészeket, a vörös iniciálékat és a vörössel megerősített betűket és írásjeleket egyaránt félkövérrel szedettük.

Az átirrt szövegben egyetlen szerkesztői jelet használtunk, a csúcsos zárójelet (< >). Ebbé zárjuk a scriptor felismerhető (áthúzással jelölt) törléseit. Bonyolultabb esetben (vakarás, félreérthető foltok) lapalji jegyzetben adunk kiegészítő magyarázatot. A scriptor betoldásait, javításait a scriptor szándékának megfelelő alakban és helyen adjuk az átiratban, de minden esetben lapalji jegyzetben is felhívjuk a figyelmet arra, hogy a betoldás, javítás a scriptortól származik, és mi volt az eredeti állapot. Az idegen kezek beavatkozására csak lapalji jegyzetekben hívjuk fel a figyelmet. Ez alól csak akkor teszünk kivételt, ha a javítás az ékezetek pótlásában merül ki, bár az első alkalommal (397) ezekre is lapalji jegyzetben utalunk. A lábjegyzetekkel egyébként takarékosan bánunk, a kódexíró másolati hibáira nem utalunk, helyesbítő vagy értelmező magyarázatot nem adunk.

Irodalomjegyzék

Kiadások: Nádor-Codex a pesti egyetemi könyvtár eredetiéből bevezetéssel és szótárral. Kiad. TOLDY FERENC. Buda, 1857.

Nyelvemléktár XV. Nádor codex. Közzéteszi KATONA LAJOS Bp., 1908. 169-292.

Mikrofilmen: Budapesti Egyetemi Könyvtár: Cod. Hung. 1/1. Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára: A 6009/1.

BHL = Bibliotheca Hagiographica Latina. I-II. Bruxelles, 1898-1901. Reprint 1949.

BLOOMFIELD, Incipits = M.W. BLOOMFIELD - B.G. GUYOT - D.R. HOWARD - T.B. KABEALO, Incipits of Latin Works on the Virtues and Vices, 1100-1500 A.D. Cambridge, Massachusetts, 1979.

BÖRÖCZ MARCELL, Ferencesek a középkori magyar irodalomban. Pécs, 1911.

HORVÁT I., TudGyűjt. = HORVÁT ISTVÁN A' Pesti Fő Oskola Könyvtárának 1508-dik évi Elmélkedéskönyve 's Legendáriuma: TudGyűjt. XIX (1835.), VII. füz. 84-92.

HORVÁTH, IrMűvKezd. = HORVÁTH JÁNOS, A magyar irodalmi műveltség kezdetei. Bp., 1931. Reprint 1988.

HORVÁTH, Középkori vers = HORVÁTH JÁNOS, A középkori magyar vers ritmusa. Berlin, 1928.

HORVÁTH C., Középkori legendáink = HORVÁTH CYRILL, középkori legendáink és a Legenda aurea. Bp., 1911.

ILLÉS, Elek legendáink = ILLÉS GYULA, Szent Elek legendáink és az Elek legenda forrásai. Bp., 1913.

ILLÉSY 1895 = ILLÉSY JÁNOS, A Nádor-kódex kiadásának története: MKsz. III. (1895.), 39-48.

JAKUBOVICH EMIL, A Nagyszombati-codex írója: MNy. XIII (1917.), 12-13.

KARÁCSONYI, Szt. Ferencz = KARÁCSONYI JÁNOS. Szt. Ferencz rendjének története Magyarországon 1711-ig. I-II. Bp., 1922-1924.

- ATONA, sz = dor codex. Özzéteszi ATONA LAJOS. Bp. 1908. Előszó XXVI-XXXIII. Nytár XV.
- KATONA, Túlvilági látomások = KATONA LAJOS, Túlvilági látomások codexeinkben: Akad. Ért. XVIII (1907.), 500-507. Kis változtatással: KATONA LAJOS irodalmi tanulmányai. 1-2. Bp., 1912., 2. köt. 101-125., ua. KATONA LAJOS, Folklór-kalendárium. Szerk. REISINGER JÁNOS. Bp., 1982. 446-465.
- KIRÁLY GY., A Margit-legenda = KIRÁLY GYÖRGY, A Margit-legenda és rokonai: ItK. XXV (1915.), 1-25.
- KNIEZSA HírTört. = KNIEZSA ISTVÁN, Helyesírásunk története a könyvnyomtatás koráig. Bp., 1952.
- LÁZS, Cornides-kódex = LÁZS SÁNDOR, A Cornides-kódex körül: ItK. LXXXV (1981.), 671-683.
- Legenda aurea = Iacobus de Voragine, Legenda aurea. Ed. T.H. GRAESSE. Vratislaviae 1890¹.
- MOLNÁR, A., ÓMS = A. MOLNÁR FERENC, Az Ómagyar Mária-Siralom értelmezéséhez: MNy. LXXVIII (1982.), 29-38.
- PICCARD, Anker = PICCARD, GERARD, Wasserzeichen VI. Anker. Stuttgart, 1978.
- PL = I.P. MIGNE, Patrologiae cursus completus. Series Latina 73. Parisiis, 1849.
- PUSCH, Elmélkedések = PUSCH ÖDÖN, Vallásos elmélkedések kódexeinkben. Kolozsvár, 1910.
- PUSZTAI, Bevezetés = Winkler-kódex 1506. Közzéteszi PUSZTAI ISTVÁN. Bp., 1988. CodHung. IX.
- RAJECZKY, Zenetörténet = Magyarország Zenetörténete. I. Középkor. Szerk. RAJECZKY BENJAMIN. Bp., 1988.
- RMDE = Régi magyar drámai emlékek. Szerk. KARDOS TIBOR és DÖMÖTÖR TEKLA. I-II. Bp. 1960.
- RMĐT I = Régi Magyar Dallamok Tára. I. Bp., 1958.
- RMKód. 2. sz. = Bod-kódex. XVI. század első negyede. Bev. PUSZTAI ISTVÁN. Bp., 1987. RMKód. 2. sz.
- RMKód. 8. sz. = Weszprémi-kódex. XVI. század első negyede. Bev. PUSZTAI ISTVÁN. Bp., 1988. RMKód 8. sz.
- RMKód. 11. sz. = Virginia-kódex. XVI. század első negyede. Bev. KOVÁCS ZSUZSA. Bp., 1990. RMKód. 11. sz.
- RMKT I = Régi magyar költők tára. I². Középkori magyar verseink. Szerk. HORVÁTH CYRILL. Bp., 1921.

- SZENDREI 1981 = ZENDREI JANKA, A magyar középkor hangjegyes forrásai. Bp., 1981.
- SZERECZ ALAJOS IMRE, Kódexcink párhuzamos szentírási töredékei. Bp., 1916.
- TIMÁR, Kódexcshaládok = TIMÁR KÁLMÁN, Magyar kódex-családok: ItK. XXXVII (1927.), 61–67, 211–224.
- TOLDY, Bevezetés = Nádor-Codex. Kiad. TOLDY FERENC. Buda, 1857. 3–49.
- TOLDY, Egri szűnnapok = TOLDY FERENC, Egri szűnnapok: Új Magyar Múzeum III (1853.), 10. sz. 515–534.
- TÓTH A. 1972 = TÓTH ANDRÁS, Az Egyetemi Könyvtár kéziratárának fejlődése: Az Egyetemi Könyvtár Évkönyvei VI (1972.), 13–41.
- TÓTH A. 1982 = TÓTH ANDRÁS - VÉRTESY MIKLÓS, A budapesti Egyetemi Könyvtár története 1561–1944. I. TÓTH A., az Egyetemi Könyvtár története 1874-ig. Bp., 1982.
- VARGHA, Kódexcink = VARGHA DAMJÁN, Kódexcink^A Mária-siralmi. Bp., 1899.
- VARGHA D., Szent Ferenc és fiai = VARGHA DAMJÁN, Szent Ferenc és fiai a magyar kódexirodalomban. Szent Ferenc nyomdokain. Bp., 1926. 79–122.
- ZOLNAI GYULA, Nyelvemlékeink a könyvnyomtatás koráig. Bp., 1894.
- ZOLTVÁNYI L. IRÉN, A Nádor-codex nyelvi sajátosságairól: NyK. XVIII (1883.), 190–246; XIX (1885.), 1–57.

Michael
 Winkler
 Domini 1801.

V. p.

Hieronymus 658
 170

Convent
 Oben an
 1. S. Rufinus
 2. S. Prokopia
 3. S. Agatha
 4. S. Moritz
 5. S. Maria
 6. S. Anna
 7. S. Barbara
 8. S. Katharina
 9. S. Margareta
 10. S. Elisabeth
 11. S. Barbara
 12. S. Katharina
 13. S. Margareta
 14. S. Elisabeth
 15. S. Barbara
 16. S. Katharina
 17. S. Margareta
 18. S. Elisabeth
 19. S. Barbara
 20. S. Katharina
 21. S. Margareta
 22. S. Elisabeth
 23. S. Barbara
 24. S. Katharina
 25. S. Margareta
 26. S. Elisabeth
 27. S. Barbara
 28. S. Katharina
 29. S. Margareta
 30. S. Elisabeth
 31. S. Barbara
 32. S. Katharina
 33. S. Margareta
 34. S. Elisabeth
 35. S. Barbara
 36. S. Katharina
 37. S. Margareta
 38. S. Elisabeth
 39. S. Barbara
 40. S. Katharina
 41. S. Margareta
 42. S. Elisabeth
 43. S. Barbara
 44. S. Katharina
 45. S. Margareta
 46. S. Elisabeth
 47. S. Barbara
 48. S. Katharina
 49. S. Margareta
 50. S. Elisabeth
 51. S. Barbara
 52. S. Katharina
 53. S. Margareta
 54. S. Elisabeth
 55. S. Barbara
 56. S. Katharina
 57. S. Margareta
 58. S. Elisabeth
 59. S. Barbara
 60. S. Katharina
 61. S. Margareta
 62. S. Elisabeth
 63. S. Barbara
 64. S. Katharina
 65. S. Margareta
 66. S. Elisabeth
 67. S. Barbara
 68. S. Katharina
 69. S. Margareta
 70. S. Elisabeth
 71. S. Barbara
 72. S. Katharina
 73. S. Margareta
 74. S. Elisabeth
 75. S. Barbara
 76. S. Katharina
 77. S. Margareta
 78. S. Elisabeth
 79. S. Barbara
 80. S. Katharina
 81. S. Margareta
 82. S. Elisabeth
 83. S. Barbara
 84. S. Katharina
 85. S. Margareta
 86. S. Elisabeth
 87. S. Barbara
 88. S. Katharina
 89. S. Margareta
 90. S. Elisabeth
 91. S. Barbara
 92. S. Katharina
 93. S. Margareta
 94. S. Elisabeth
 95. S. Barbara
 96. S. Katharina
 97. S. Margareta
 98. S. Elisabeth
 99. S. Barbara
 100. S. Katharina

A Nádor-kódex előtáblájának belső oldala

A KÓDEX HASONMÁSA ÉS BETŰHŰ ÁTIRATA

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

- Kíról íg zol crístus az Soltar¹
 kőñbe / monduan / Engõmet
 megkõrñíkõzenec soc ebek
 Monga ebeknec az zent
- 5 íras mĩnd az íregõketh 𐌹𐌿𐌸𐌰
 Azert ha az íreg embõr
 cristosnac zent testet hoza
 vezĩ / oľan nağ bĩnt val
 benne ha ۆtet az ebnek vet
- 10 -neĩe / Azert meltan tilťa xps
 ez zentsegnec vetelet az íreg
 -ğõctõl • es a haragosõctõl 𐌹𐌿𐌸𐌰
 monduan • Nem vennĩe
 fiaknac keñeret • es vetnĩ az
- 15 ebeknec / Harmad gonossag
 kĩtõl embõrnec ғğõn kel

¹ A sor felett két különbõzõ kéztõl származó szó vehetõ ki. Az elsõ nem olvasható, a második talán *miserorum*. Ami jól kivehetõ: a még késõbbi kéztõl irt *N. I.*

magat otalmazma) 7 a ma-
torr akore comomital...ia. a
teli firtelmesser kynner zoot
lenmie keuanpaga da nra
vattaba. Metesebe es teeme-
riebe met valaki es eletu
firtelmessener magat ag-
ga. Es tegi magat bosonla
tossa addiznoza. Mert dzna-
nac es kenezeh. Bog 9 gorgmes
ben labozit assatnac firtelmess-
segebe. Honnem a keraltnac
ekossegyis palotariada. Es ile-
tenymbor nem melto arif-
tos ~~to~~ telt vetelexe mteppen
addizno. Es ha Bogia viciendi

- magat otalmaznía • ha mel-
-tan akar comonfálnia • a
testí fõrtelmesseg / kýnec zocot
lenníe keuansagaba / Aca-
5 -rattaba / Illetesebe / es teteme-
-ríebe / mert valakí ez eíeten
fõrtelmessegnec magat ág-
-ga / ez tezí magat hasonla-
-tossa addiznohoz / Mert dízna-
10 -nac ez termeztj / hog q orõmes-
ben lakozíc assarnac fõrtelmes-
-segebe / honnem a kernalnac
ekõssegõs palotafaba • Ez ííe-
-ten embõr nem melto crís-
15 tosnac teste vetelere míkeppen
addízno • Es ha hozafá veíendí

3
pupnduan dāyom bolus
sames neht / mert
nem tugstac mit lēner
Maskeppen meybizomit
tatir / hog gonozbar oz
meltadan comomicaloc
am meysesitol nel sent
iras nac bizonsagoboles
bolot uqmond sent pal
apostol Es meys mazbor
seztir meys os stennet
fiat vngim magayba Es
igahet lūm Niclos dor
for ig magavayn mond
vom Mert a meltadan

- monduan / Atŷam bolas-
-sadmeg nekíc / mert
nem tuŷŷac mıt tez nec
Maskeppen megbızonıt-
5 -tatíc / hog gonozbac az
meltatlan comonıcaloc
ammegfeztoknel zent
irasnac bızonşagaboles
holot vŷmond zent Pal
10 apastal Esmeg mazzor
fezeştıcmeg az istennec
fıat vŷmmagogba Ez
ıgeket lıraf Miclos doc-
-tor ıg maŷarazŷa mond-
15 -van Mert a meltatlan

comunicatoc menebe v
raytor al / es meg az meg
fettoc nec olint azic
az az / a binc / fimec / lobaret
a wifus meg host Es nem
Lah wifost es elaten gonos
kerestengc megfettiride
meg menebe v raytor
al az isent wifin meg glir
Rirol sent Bernard dote
iq 3ol monduan Valah
abbirde laozic / ez elaten
az alawya hog az 9 by
nec megne gottresser
Zer ebol ottin asty

- comonícaloc menebe v
 raýtoc al / esmeg az meg
 -fezeítesnec okat tezíc
Az az / a bínt / kínc okart
- 5 a crístus megholt **Es** nem
 lak crístost ez életen gonoz
 kereztenoc megfezíttíc / **de**
 meeg menebe v raýtoc
 al az ístent vgan meg olíc
- 10 **Kíról zent Bernard** doctor
 íg zol / monduan / **Valakí**
 abbínbe lacozíc / ez életen
 azt akarýa hog az o bý-
 neíert megne góttressec
- 15 **Azert** ebból ottan azth

neni meltadan venne
Sol teizic hog nen vñic / met
vymond vour Neni io
a fiaknar keneret venne
es vetm az ebekner. dema
ga kel bancodmor. es ze
gynfogmorc / met eber. kic
net kellenne lenne ystener
fiaynar Mieret kedeg eber
grothe ordeit nar a pogol
ba v vrok nar ellene. Air
rol vymond az sent frag
sent farnof nar latafrol
valo kothbe Es meq ra
gar v nelugket a nagh
kennac keserufegeriet

- nem meltatlan vennie
 Iol tezic hog nem vezic / mert
 vgmond vronc Nem io
 a fiaknac keferet vennie
- 5 es vetni az ebeknec / Dema-
 -ga kel bancodnioc • es ze-
 -gonkodonio / mert ebec / kic-
 -nec kellene lennie istenec
 fiaynac Miert kedeg ebec
- 10 orocke ordeitnac a pocol-
 ba u vroknac ellene • Kic-
 -rol vgmond azzent Iras
 zent Ianosnac latasarol-
 valo koribe • Es meg ra-
- 15 -gac u neluoket a nagh
 kennac keserusegefert

es megharomlar mek
nehnet iskenet az 9 se
boknet nag' fnydalmaert
Mmd eddig sol es ira
az meltatlon comom
calonar keserusegys me
yerol Inimar kedeg ed
ola sol az meltan Co
momicalonar edossegy
mezerol es v' keritsegys
nag' haznalattarol
Mlet es kegyes trisus
mindont keseg nekil
huot es nag' Lodala
tos vendegsege mond
van az sent ewangelionki

es megkaromlac meí-
-íeknec ístenet az q se-
-bqknec nağ fağdalmaert
Mind eddig zol ez íras

5 **az meltatlan comoní-**
-calonac keserúsegqs mer-
-gerql Immar kedeg ede
ala zol az meltan co-
-monícalonac edqssegqs

10 **mezerql • es ú zentsegqs**
nağ haznalattárol
Mert ez kegqs crístus
míndqnt ketseg nekíl
hiuot ez nağ Lodala-

15 **-tos vendegsegre / mond-**
van az zent ewangeliomba

Vē mīr ad me omnes
Tuetor mīnd en hōzām
Kik mīndhālcottok es mēg
vattor trāheven es en mēg
degeitler vīr īstē monga
E kēnez kīt en ador en tēf
tōm ēz velag nat elētrict
Vegētor es egētor ēz en tēf
tōm kī exōttētor ēl adattatir
Ez tēgētor en emlēhōgētōm
re Mēct kī en tēstōmēt ēz
es en verōmēt īstō ēz en
bennem es en v bēnne lato
Zōmī Ez īgēket mēlēket en
nētōk Zōtōmī dēt es ele
vensegr Vvām crībus mēct

- VEnite ad me omnes
 Iquetȝc mĩnd en hořam
 kík mvnkalcottok • es meg
 vattoc terhelven • es en meg-
 5 elegeitlec vr isten monga
 Ez keńier kít en adoc en tes-
 -tȝm ez velagnac eletefert
 Veęetȝc • es eęetȝc ez en tes-
 -tȝm / kík erȝttetȝc el adattatíc
 10 Ezt teęetȝc en emlekȝzetȝm-
 -re / Mert kík en testȝmet ezi
 es en verȝmet ízȝya / ez en
 bennem • es en ý benne laco-
 -zom Ez igeķet meķeket en
 15 nectȝk zoltam elet • es ele-
 -venseę / Vram crístus mĩert

te Bent igeid. ~~W~~ert io kedrad
es naſt h̄m ſeggel kel ſogad
nonc. es venngne. Te igeid
mert te mondottad. eniemes
meat en iduſſegget meat mon
dottad. ~~W~~ert igon gromet
vrom te Bent Zordbalal. hog
troſben be oltaſſanac en Zi
vembe Engomet feſſekent
ner elen naſt kegoſſegnet
igei. de meſt zettentner en
gomet en Zornitalan vmeim
es meſt ſegnetit engomet
en forcelmes conſcienciam
elen naſt Bent ſegnet vrede
re. heherit engomet es te

- te zent ígeíd / Azert ío kedvel •
es náǵ hŷwseggel kel fogad-
-nonc • es vennȝnc Te ígeíd
mert te mondottad / eńemes
5 mert en íduȝsseǵmert¹ mon-
-dottad / Azert íǵȝn ȝrȝmest
vezȝm te zent zadbalol / hoǵ
erȝsben be oltassanac en zı-
-vembe Engȝmet felseřkent-
10 -nec eńen náǵ keǵȝseǵnec
ígeı / de meg rettentnec en-
-ȝmet en zamtalan bıneım
es megzeǵȝneıt engȝmet
en ȝortelmes consciencıam
15 eńen náǵ zentseǵnec vetele-
-re / Kezerıt engȝmet ez te

¹ A scriptor az ȝ-t e-ből javította.

inapōn mind oduuagē
mōnduan. Kentsegos ven
degseg. Kibe ġim kereztengr
az edogsegos wistose ġir
es v kenña etġ emlehtegre
fir. es allelōc malaztal
telebōdic. es ġ Zent vendeg
segbe minekōnc az iquēn
dō. dū ofegner Zalaga nōat
tatir. Mext mind Bogbelob
nōdattatir meġ es mēcūnōc
minemū. ġaznalatossag. es
mel iyon nax felsegos iq
sag iyon minekōnc ġ a
fūci Zentseġner melmva
lo veteledol. Mext iyon ġit
eġt mutata. ġoġ ġ oltneri

- naþan m  nd octaua  gh
monduan **O** zentse  s ven-
degseg / k  be h  w kerez  en  c
az ed  sseg  s crístost ez  c
- 5 es    ke  n  a eth emlek  zte-
-t  c • es allel  c malaztal¹
te  fes  dic • es ez zent vendeg-
segbe m  nek  nc az   quen-
-d   d  l  segnec zalaga adat-
- 10 -tat  c • **A**zert m  nd ez  gbel  l
adattat  c meg esmern  nc
m  nem   haznalatossag • es
me     g  n na  g felseg  s   -
-zag      n m  nek  nc ez ol-
- 15 -tar   zentsegnec meltan va-
-lo veteleb  l / **M**ert   gaz hit
ezt mutató / **h**o   ez oltar  

¹ A jobb margón k  s  bbi k  zt  l származó tollpróba van.

Zentseyde neq allat vagon
Eudonmink test: vax, lagc,
es ikenseg Bert mind e39
ketz az melton comomicalo
Bosnia vax igrn nag' Bagna
latta. Merx mindomital
adatic nehi Bilgmb Bilgmb
nag' Zentsegr s amandoc: es
fessegrs Bagnalattag. Merx
elsz Bagnalatta az melton
valo comomicalosnac es
Merx micowon el Zentsegrs
testet Bosnia vaxi embge
mene 10th test a cristus
v halando testet / mindgnbe
az melton comomicalonac

- zentsegbe neg allat vagon
 Tudnamint / test / veer / lelq /
 es istenseg Azert mind ezq-
 -keth az meltan comonicalo
- 5 hozafia vezi igon nag hazna-
 -lattel / Mert mindonictol
 adatc nekí kilomb kilomb
 nag zentsegos aýandoc • es
 felsegos haznalatossag / Azert
- 10 első haznalattá az meltan
 valo comonicalasnac ez
 Mert mícoron ez zentsegos
 testot hozafia vezi embor
 mene 10th toth a crístus
- 15 ý halando testebe / mindonbē
 az meltan comonicalonac

reze lezen. Mind o böjtok
sebe, predicallasaba, farrad
sagaba. Imadsagaba, viga
Zalaba. es mind o ketina
nac. es halalanac erdome
be Ezt megbizomitta Zent
Thamas doctor, monduan
Mindon hín kerezen hi
meltan comomtal min
don misen azon haznala
tossagoc. es malasztot heri
lit. xristus nagy pentekon
az kerezen emberei nem
zetnek kereze. Es ennek folgo
te kerezenfogbe mene ma
laszteli emborgoc. Vannac

- reze lezen / Mínd ɔ boýtɔle-
 -sebe / predícallasaba / farrad-
 -sagaba / Ímadsagaba / víga-
 -zasaba • es mínd ɔ keńńa-
 5 -nac • es halalanac erdɔme-
 -be Ezt megbízoníttá zenth
 Thamas doctor / monduan
 Míndɔn híw kerezten ki
 meltan comonícal mńn-
 10 -ɔn misen azon haznala-
 -tossagot • es malaztot íerí
 kít cristus nağ pentɔkɔn
 az kereztfan embɔrí nem-
 -zetnec kerese Es ennec fɔlɔt-
 15 -te kereztfensegbe mene ma-
 -laztbeli embɔrɔc vannac

es mehorzagba mene zen
tuc vammac mind ega
tuc ezdannebe ze vagon
Ez megdzomata ok zent
kezeften hitz soloth ez
monyor a credoba bizom
zentoliner edgesseget Mas
haznalatta ez zentsegner
vetelenec ez mert enner
matta hog az g zent veret
hogant vax bintol tztul
tatone meg libyl vagon
ez zent tras Cristos nac
vere meg tztul m tel

- es meńorzagba mene zen-
 -tȳc vannac mńnd ezȳk-
 -nec erdȳmebe reze vaȳon
 Ezt megbńzonńtta az zenth
 5 kerez'ten hńth /holoth azt
 mongȳc a Credoba hizȳm
 zentȳknec eȳȳesseget q Mas
 haznalatt'a ez zentseȳnec
 vetelenec ez / mert ennec
 10 mńatta / hoȳ az ȳ zent veret
 hoȳanc veȳȳc / bńntȳl tńztul-
 -tatȳnc meg / Kńrȳl vȳmond
 az zent íras Crństosnac
 vere meg tńztutt'a mń lel-

Országos Széchényi Könyvtár

15
konkret ammeg Holt mi
velkódotyól. Ammeg Holt
mivelkódot ez/hog? micozon
embor malaztón vörösz
es sok iot iot tőzn Ez io
mivelkódot mind addeg
eleuen mig halalos bint
tőzn es e binner mätta
mind meg hal: de én es meg
tyredelmességgel meggőmör.
es aytatossággal comom-
cal V' ekheppen tiztül meg
allelor ammeg Hol mivel
kódotól? mert mind meg
elednet esor oror idugsségre

-kõnket ammeg holt mí-
 -velkõdetõtõt • Ammeg holt
 mívelkõdet ez / hog mícoron
 embõr malaztba vaõon •

5 es sok <íot> íot tezõn Ez ío
 mívelkõdet mínd addeg
 eleuen míc halalos bín
 tezõn • es e bínnecc mífatta
 mínd meg hal / de ha esmeg

10 tõredelínesseggel megõõníc •
 es aõetátossaggal comoní-
 -cal¹ Íg ekkeppen tíztul meg
 allelõc ammeg hol mível-
 -kõdettõt / mert mínd meg

15elednec ezõc õrõc íduõssegre

¹ Az m feletti vonás valószínűleg késõbbi kéztõl való.

De meeg nam Lohi Gogol
tztul meq, de enner folotte
ol aytatossagyal es zereket
tal veset embor gozaua
hog mindon bolanando
bine es efeledot galasos
bine meq bolattatir, kit
meq bhomit ol sent iras
monduan Alkat ha o te
rende cosoknac es bihak
nac vere az sido nepet
meq tztittala, Nagyal
mind cosoknac sent vere
ki mi bingonkert ki patar
mi lekigonket meq tztitt

- De meeg nem lak ezöctöl
tíztul meg / **de** ennec fölötte
ol' aýetatossaggal es zeretet-
-tel vehetj embör hozzafa
5 hoó mündön bolanando
bíne • es elfeledöt halalos
bíne megbolattatíc / **Kít**
megbizonít az zent íras
monduan / **Mert** ha o tór-
10 -venbe cosoknac • es bíkak-
-nac vere az sído nepet
megtíztítta vala / Naóógal
íncab crístosnac zent vere
kí mí býnönkert ki öttetec
15 mi lelkönket megtíztítta

15
Gried Bolamando Byngh
al es effledot Galalos Byn
nighol. Byngh Byngh Byngh
Zent Jomos doctor effleppen
Zol monduan Cristas nar
titzleng veze mitoron in
a carattal vetetir, le lōner
mndon cosogant meß vi
gogin Cosogant monig
es nem Galalot? meß al
lelot a Bolamanda Byngh
es al effledot Galalos Byn
nel meß corul de meß nem
hal. Zent a cosogol Zent
ceuoßaggal meß vigazir

- Erled bolanando býnqk-
-rql / es elfeledqt halalos bý-
-nqkrql / Kírqł arań zaíáív
zent Íános doctor ekkeppen
5 zol monduan Crístosnac
tíztlendq vere mícoron ío
acarattal vetetíc / lelqknec
míndqn corsagat meg ví-
-gazfa Corsagat monga
10 es nem halalat / mert al-
lelqc a bolanando bínnel
es az elfeledqt halalos bín-
-nel megcorul / de megnem
hal / Azert a corsagbol ezzent
15 oruossaggal megvígazíc

De ha e3 zent ouossagoc
 Galalos binde gozzona ve
 iendi / macd Galalt Galar
 ra hog maganac / mikap
 pen fupil me3 vagon mad
 van Hagmad Galnat
 ia e3 zent segnet vekenec
 e3 / mert ebbe hog e3 veonc
 roistof nac lalket gozzanc
 vezge / ndatit nehguc a3
 gog det nec Galaga . de
 Lah v3 / hog malagda
 e3 velagbol hi mulandonc
 E3t vronc vngnmaga
 me3 vizomittu / monduan
 hi engomet hic e3 en e3t .

- De ha ez zent oruossagot
 halalos bínbe hozzaia ve-
 -íendí / íncab halalt halar-
 -ra hoz maganac / míkep-
 5 -pen felúl megvagon mód-
 -van q Harmad haznalat-
 -sa ez zentsegnec vetelenec
 ez / mert ebbe hoǵ ez vronc
 cristosnac lelket hozzanc
 10 vezq̄c / adatfc nekq̄nc az
 q̄r̄q̄c eletnec zalaga • De
 lak vǵ / hoǵ malazdba
 ez velagbol kímulandonc
 Ezt vronc vnq̄nmaga
 15 megbizonítfa / monduan /
 Kí engq̄met ezíc ez en erq̄t-

tem el. az az. Mikeppen en
grogke elor ves grogke el
Mas ut meg vg mond
En vagor eletner kehere
hi menbelol lezoulottam
valaki e keherbol eiendic
grog balalt nem laatt Mert
valaki grog eletot ezic en
ner zikseg grogke elmer
Meged haznalattal ez zent
segner vetelenet ez mere
mucoron embor meltan
comonomical / hoznia vezi a te
rogmty isent Lodalatos nag
haznalattal Mert az isen
nag hortalmassag es grog

- tem el / Az az / Míkeppen en
 őrőkke előc és őrőkke el
 q Masut meg vg mond
 En vágoc eletnec keńere
- 5 kí meńbelől lezallottam
 valakí e keńerből efendíc
 őrőc halalt nem laat Azert
 valakí őrőc eletőt ezíc / en-
 -nec zíkseg őrőkke elńe /
- 10 Neğed haznalattá ez zent-
 -segnec vetelenec ez / mert
 mícoron embor meltan
 comonícal / hoźaía vezí a te-
 -rőmtő ístent Lodalatos nağ
- 15 haznalattal / Mert az ísten
 nağ hatalmassag / es őrők

bolleseg. es izon nagj fel
 segos io. szex. az v. hatal
 massagnabol lezon. az
 meltem romominto ha
 talmasb io mivalkodet
 ve. es kezemesokner meg
 natesezc. es az v. bolles
 gebol lezon bolles idug
 segos izonagnac volozsa
 ra. es gonossagnac elen
 vortalsgra. es az v. io
 volta bol lezon kezest
 mindgnakhoz kezest
 stenhoz. es atyafiahoz. es
 bebesegst haborusagnac
 zenvedesebe. es mindon

- bölLeseq • es ígön naq fel-
 -segqs ío / Azert az ú hatal-
 -massagabol lezön az
 meltan comonícalo ha-
 5 -talmasb ío mívelkqdet-
 -re • es keremesqknec meg-
 íeresere • es az ú bölLese-
 -gebql lezön bqlLeb íduqs-
 -segqs¹ íozagnac valaztasa-
 10 -ra • es gonossagnac el ta-
 -voztatasara • es az ú ío
 voltabol lezön kegqsb²
 míndönqkhqz zeretetqsb
 ístenhqz • es attýafiahoz • es
 15 bekesegqsb haborusagnac
 zenvedesebe • es míndön

¹ A második *q* helyén előzőleg *e*-t írt a másoló.
² A scriptor *e*-ből javította az *q*-t.

17
rambor sagba m3dget. es id
Mere valaki mcltan como
mical. enner o lelke betelic
malasztal. es elegodic istem
edosszeged. Mere micoron
embor mcltan comomical
enner lelke istembe valasztic
Vg' mlieppen az etel ital
attestbe Es mlieppen a test
el borral kienezel. gonkep
pen alledor el es Zentsegnec
veteleuel. kit megvizontic
Vrong Vngim maga / mond
van. ki es kienezet Si. es gage
ke ed. Otyd haznalattic es
Zentsegnec vetelenec es
Mere a mcltan comomica

- íamborsagba cazdacb / es íob
Mert valakí meltan como-
 nical / ennec q lelke betelíc
 malaztal • es elegödíc ístení
 5 edqsseggel / **Mert** mícoron
 embqr meltan comonical
 ennec lelke ístembe valtozíc
 vğ míkeppen az etel ítal
 attestbe **Es** míkeppen a test
 10 el borral keńierrel / ezqnkep-
 -pen allelqc el ez zentsegnec
 veteleuel / kít megbízónít
 vronc vñqmmaga / mond-
 -van / kí ez keńieret ezí / ez qrqc-
 15 ke eel • Qıtd haznalattı ez
 zentsegnec vetelenec ez /
Mert a meltan comonıca-

lonac zinet selket zerezet
re ger yeti. Mert mikop
pen a buznet elott a hider
seg elnuozic / ezonkeppen
ezent segner vetdenet
mialta ylentol elhdegult
zino meg melegul. Kit meg
bizomt zent karpard doctor
mondvan. Valaki zerezetet
ez ez zent segos keheret. Zere
tetnet greguletit exi Pelda
nehod Micoron a hem ke
heret esod a hem seget vele
esod / ezonkeppen ki venac
zent tistet vez. Vezon hoz
iaia tizes zerezetet. de iai
mert nemeler kii ezent.

-lonac zúuet lelket zeret-
 -re gerýezti / Mert míkep-
 -pen a túznec elõtte a hídec-
 -seg eltauozić / ezõkkeppen

- 5 ez zentsegnec vetelenec
 míatta istentõl elhídegúlt
 zíw megmelegul / kí meg-
 bizonít zent bernard doctor
 mondvan / Valakí zeretettel
- 10 ezí ez zentsegõs keñeret / zere-
 -tetnec õregületít erzi Pelda
 nekõd • Mícoron a hew ke-
 -ñeret ezõd / a hewseget vele
 ezõd / ezõkkeppen kí vrnac
- 15 zent testet vezí / vezõn hoz-
 íaía túzes zeretetõt • de íaí
 mert nemel'ec kí ez zent-

24
segot hoſaror vezir / dattaror
mint a hider corſagot zen
vedor. kii iollehet az nap
nar heuſegen ſchogenec
demagn a napnar heuſe
get nem erſir. Bonkeppen
halalos bimbeli embor. ſolle
het az zenſegot hoſaria vezir
demagn az ſeretetner heu
ſegeth nem erſi am meg
Zohor gonoffagnar ohaert
Rixol Wjmond az ſent iras
ſerennas irta. Mikeppen a
Latorna a vifet meg hider
get. Bonkeppen a gonoffag Zohor
a hiderget allehet ifentol 2

- segõt hoźaíoc vezíc / oľatanoc
 mĩnt a hídeg corsagot zen-
 -vedoc / kík iollehet az nap-
 -nac heusegen fekoģenec
- 5 demaga a napnac heuse-
 -get nem erzíc / Ezonkeppen
 halalos bĩnbelĩ embor / Íolle-
 -het ez zentsegõt hoźaía veģe
 demaga az zeretetnec heu-
- 10 -segeťh nem erzĩ ammegh
 zokot gonossagnac okaert
 Kĩrql vgmond az zent íras
 Ieremias írta / Mikeppen a
 latorna a vízet meghide-
- 15 -geťlj / ezonkeppen a zokot¹ gonossag
 elhídegeťtĩ allelkot ístentql /

¹ A scriptor jelölt betoldása.

W hatod gāz nallattā a3 mel-
tan comomicalorſnar e3
Mert embger nec el meiet
mey velogofortā es a3 el
ene3ot b3ngket me3 idgn-
ti Enner me3 cteſere ta-
nit minket arān Jau
Zent Janos mondrān Mi-
heppen a3 verofenbe hi a3
adloncon be i9 a3 rog por
mey te3ic es me3 laaric
bit embor a3 verofen nehil
nem labgat. Ez gnheppen
e3 Zent ſegner mclān valo
veteuel me3 e3 mertetner
alleghiner fogatho3aſi bit

- q** Hatod haznalattá az mel-
 -tan comonícalasnac ez
 Mert embõr nec elmeíet
 megvelagosoíta • es az el
 5 eíezõt býnõket meg íelõn-
 -tí Ennec meg ertesere ta-
 -nít mínek arañzaíu
 zent Íanos mondvan Mí-
 -keppen az verõfenbe kí az
 10 ablacon be íõ az rõg por
 meg teczíc • es meg laccíc
 kí embõr az verõfen nekíl
 nem lathat / Ezõnkeppen
 ez zentsegnec meltan valo
 15 veteuel meg esmertetnec
 allelõknec fogatkozasi • **Kít**

meg bizomít deret izasna
 kes bizonsaga. Kirgl ek
 keppen Sol isaias mond
 van variat. es meset eic
 hog el vesse tole aggonozt
 es valazya maganar nyot
 Ez vanyon ez led vronk
 or zent testet. es ammeson
 v isen seget. Es mikennen
 or velagossagot. es latust
 embgenet a testi etel ital
 zonkeppen meg velasittor
 allelokinet zornet ez zent se
 nec vetele adbringinet meg
 es meretire hog belole magat
 ki tiztoy la. hit meg bizomít

- meg bízonít derec írasna-
 -kes bízonsaga • Kíról ek-
 -keppen zol ýsafas mond-
 -van • vaíat • es mezet ezíc
 5 hoǵ el vesse tǵle aggonozt
 es valazýa maganac aýot
 Ez vaýon erled vronkn-
 -ac zent testet • es ammezǵn
 ý istenseget • Es mlkeppen
 10 ad velagossagot • es latast
 embǵornec a testí etel ítal /
 ezǵnkeppen megvelasítta
 allelǵknec zǵmet ez zentseg-
 -nec vetele abbínǵknec meg-
 15 esmeretíre / hoǵ belǵle magat
 kí tíztoýla • Kít meg bízonít

Wronc vngun magon / mond
vorn En vagon ez velagnar
velagossagor valaki engomert
figuet ez nem rar setet sege
veted haznalattā ez sent seg
ner vetelenet ez mert el
lensegnet ellene igon eros
seguet Euygor kedeg orz
hog embori nemzetner ha
rom sz ellensege vagon
Eudhamint / ez gddgy Mas
ez velag. Varmadur ez min
non tesgnet. Mert ha gddgy
ez velagnar es tesgnāner
kenansagat romr tomazt
ia / ezoket ez sent segnet vetde

- Vronc ínqommaga / mond-
 -van En vágoc ez velagnac
 velagossaga / valakí engömet
 kq̄uet / ez nem íar setetsegbe
 5 Heted haznalattá ez sentseg-
 -nec vetelenec ez / mert el-
 -lensegnec ellene ígön erq̄s
 feğuer Tuğgoc kedeg azt
 hoğ embq̄rí nemzetnec ha-
 10 rom f̄q̄ ellensege vağon 𐌵𐌵
 Tudńamínt / eğ q̄rdq̄g / Mas
 ez velag • Harmadíc ez mín-
 -nq̄n testq̄nc / Azert ha q̄rdq̄g
 ez velagnac • es testq̄nkneç
 15 keuansagat reanc tamazt-
 -ía / ezq̄ket ez zentsegnec vetele

meg chneitj. es mickennen
 a viz ottiget meg olta. es
 nehezen verhogzetta meg
 otalmaz. Ez megvizositva
 Szent bernard doctor mond
 van. Mi bennonc ket ie
 los ioth mindkodic ez olta
 xi Szent segy. Egyet ez tezi
 mert az etelmet megkor
 nekzi malasztat ergo ho
 salaval. hog ergo ellenseg
 hozanc ne fekhesson. Most
 azt tezi hog az nag bala
 los bingkre valo engedelyt
 az akarattal mindgonstol
 ki vegi. Ez megvizositva

- meg ehéítf • es míkeppen
 a víz attúzet meg olta • es
 nehezen vetközettől megh
 otalmaz Ezt megbízóníttya
 5 zent bernard doctor mond-
 -van / Mí bennonc ket íe-
 -lős íoth mívelkődíc ez olta-
 -rí zentseg / Egget ezt tezí
 mert az ertelmet megkör-
 10 -ríeközi malaztnac erös kö-
 -falaval / hog erös ellenseg
 hozanc ne ferhessön • Mast
 azt tezí hog az nag hala-
 -los býnökre valo engedetöt
 15 az akaratbol míndönöstöl
 kí vezí / Ezt megbízóníttya

Deer zent irasch, Kegel is
mond dauid profet a
solac konge vram en
elottem axtelt vettel aor
nac ellene kik enggmet
nomorgatnac. Mdsich
meeg vifmond, for en el
langm serey farnadant
nem sel a3 en juen. Deet
meeg ef mece lelogbe ez zent
profeta meeg arifosnac
Zuiletesener elotte mene
Zamitalan hafnalatta lojon
ez melcan valo comomica
lafnac. es is monda vda
Jgon w istendg3 eggesulhanc

- derec zent írases / Kíról íg-
 -mond Dauíd profeta az
 soltar kőíbe Vram en
 előttem aztalt vettel • azoc-
 5 -nac ellene kík engömet
 íomorgatnac / Masuth
 meg vőmond / ha en el-
 -lenőm¹ sereg tamadant²
 nem fel az en zíuem / Azert
 10 meg esmere lelőgbe ez zent
 profeta meeg crístosnac
 zúletesenec elötte mene
 zamtalan haznalattá legőn
 ez meltan valo comoníca-
 15 lasnac • es íg monda rola
 Ígőn io ístenhőz eggesúlnőnc

¹ A második e-ben javítás nyoma.
² Az n valamiből javítva van.

27
d3 o3 e3 zent romonitalas
nac mialta / mer ebbol
emborner iugn for iogag
adatic / kiru ig' 3ol zent
ira bel mefor mondua
Cristus nac tefe corok nac
oruossag / 3arondocollinar
nugodalm Ergtelenoket
eroseit / egessegbelicket ge
tierkottet / betegoket meg
vignit Jamborokat ma
lagetba tozt / enner mialta
lezon embor 3eledbe / mico
zon megfegelmegir bekese
gost 3aborusagba / hezeb
iduossagos dologra / buzgo

- Az az / ez zent comonícalas-
 -nac míatta / mert ebből
 embõrnec igõn soc íozag
 adatic / kíról íg zol zent
 5 írasbelí mestõr mondua
 Crístusnac teste coroknac
 oruossag / zarandocoknac
 íugodalm / Erõtelenõk <..>et¹
 erõseít / egessegbelíeket ge-
 10 -íerõtõt / betegõket meg-
 -vígázt Íamborokat ma-
 -lázta tart / ennec míatta
 lezõn embõr zeledbe / míco-
 -ron megfegelmézic bekese-
 15 -gõsb haborusagba / kezeb
 íduõssegõs dologra / buzgo-

¹ A scriptor tõrlése.

· sagosb Zeretetre / bolle
gonossagtol magot otal
mazma / kezeb lezen bale
adof ra alazotosb engedel
· messagre alcosmasb ma
· lastnet vetelere es ergsb
vias todof ra / gregent nye
· tintossagot ystenhez es Zere
· tetot altafiahos es vngm
· magahos Ez Zentseger
meltan valo vetelereol
togeneiden ig irattatir m
Micozon ez Zentseger
vetelere alazotos saggal
iarulandaz / ex Leo Zere
tit' kristus nar gregt eletner

- sagosb zeretetre / bõl Leb
 gonossagtól magat otal
 -maznía / kezeb lezen hala
 adasra / Alazatosb engedel-
 5 -messegre / Alcolmasb ma-
 -laztnec vetelere • es erqsb
 viascodasra / qregeít aýe-
 -tatossagot ístenhez • es zere-
 -tetqt attáfíahoz • es vñqm-
 10 -magahoz Ez zentsegnec
 meltan valo vetelerql
 tqruenben íg írattatíc ❧
 Mícoron ez zentsegnec
 vetelere alazatossaggal
 15 íarulandaz / erLed crístusnac zerete-
 tit¹ crístusnac • qrqc eletnec

¹ A scriptor jelölt szórendi változtatása.

20
illattat, lalki iozagok nar
greguletit, kogni bullatofor
nar beufget, zünct tore
del meffget, es dīgigkner
meg ef meretit. Mind eg
ket io. meg ef meret vala
Zent Jeronimos doctor
ki micoron halalanar
ideyen comomicalna. el
ien Zentsegs dilezettet
dixere. vte / monduan.
Oorgk eletner Zentsegs
ficheze, kibe tartatit min
dgn io allatnac iſe es
mindgn edossegnit illat
ia. Te benico dāgon min

íllattát / lelki íozagoknac
 ęregületít / kőnhullatasoc-
 -nac beuseget / zúnec tőre-
 -delmesseget • es bñņkneć

- 5 meg esmeretít • **Mínd** ezq-
 -ket íol meg esmerte vala
 zent Ieronimos doctor
 kí mícron halalanac
 ídeýen comonícalna • el-

- 10 -ien zentsegős dílerettel
 dílere útet / monduan /
 O ęręk eletnec zentseges
 keńere / kűbe tartatíc mńn-
 -dęn ío allatnac íze / es

- 15 mńndęn edęssegnec íllat-
 -ía • Te benned vaęon mńn-

don geheraſeg. es mindon
oruoff dū / mindon ſeged
ſeg / mindon iugodalm
es mindon io / hit embor
ner heranma. Mert es
ſent aſtalon vagon min
don malaſtnac teſſege.
es gregor diſpſegner illat
ia Ith ielgntingeg az id
uſito v herſelmeſſeg
Ith vannaſe le tven
mindon ioſagor Ith ſol
az wiſſus ieſus az o ſere
to iegoſenger az az aſe
tntos lelgaſner It vagon

- dõn geierúseg • es mĩndõn
 oruossag / mĩndõn seged-
 -seg / mĩndõn nũgodalm
 es mĩndõn io / kĩt embõr-
- 5 -nec kevannĩa • **Mert ez**
 zent aztalon vagon mĩn-
 -dõn malaztnac tefessege •
 es õrõc dĩlõsegnec íllat-
 -ĩa **İth** ielõntĩmeg az ıd-
- 10 -uõzĩtõ v kegelmesseget
İth vannac le teven
 mĩndõn ıozagoc **İth** zol
 az cristus ıesus az õ zerc-
 -tõ ıegõsenec / **Az az • Az aıye-**
- 15 -tatos lelõknec **İt** vagon

crisþus nac þe dries ielgon
volton. Ith vagon min
don egesseg. es þe neriþeg
So meeg. æt mondom
þog mind ammethe
þentoc. es angaloc na
god vigaþegot. es dū
þegot nem volþatnac
mint aþ aldot crisþus.
nac comicalaþaba
Aþ aþ. þoþa egesfulþe
Es mind effoldon valo
þentoc. es malaþtos
iamþoroc. eþnet teþt.
net þotteelmeþe naþ

crístusnac kedues felön-
voltan / Íth vagon mín-
-dön egesseg • es generúseg
Sõt meeg azt mondom

- 5 **h**óg mínd ameníneí
zentőc • es angaloc na-
-gob vígasagot • es dílő-
-segöt nem valhatnac
mint az aldot crístus-

- 10 -nac comonícalasaba
Az az / hoža eggesúlesbe
Es mínd efföldön valo
zentőc • es malaztos
íamboroc erőznec test-

- 15 -nec gőttrelmebe nag

Rintſegge ies edoſſegge
 mitozon comidmicalnar
 teſt Zerent, dūag leloze
 rent eſ mondgottlan
 nag Zentſegge, Berch
 valath groche amz em
 Zuhſeg emner Gay 9 go
 noſ eletſet iora valtoz
 taſſa / mert ha eſt nem
 terendi, aſ grok eletyſh
 maganac nem groc cle
 tere, de mumb groc ſola
 lora vezi, es iſent Bazu
 allaſta Bezeriti Kirg
 Tarcus neuu doctor ek
 Beppen Zol monduanm

kúnúsegöt • es edössegöt
 mícoron comonícalnac
 test zerent / Auag lelqc ze-
 -rent ez mondhatatlan

5 nağ zentseggel / Azerth
 valakí qrocke acar elní
 zúkseg ennec hog Ƹ go-
 -noz elethet íora valtoz-
 -tassa / mert ha ezt nem

10 teíendí / az qroq eletqth
 maganac nem qroq ele-
 -tere / de íncab qroq hala-
 -lara vezí • es ístent buzzu
 allasra kezerítí / Kírql

15 Ílaríus neuú doctor ek-
 -keppen zol / monduan 𐌆𐌆𐌆

Went a meltaclan comomica
 lo buzu ollastra mdoita
 Zentokner vngom magatol el
 toniofatta ellenfeger megr
 gastaia / magomac eletet megr
 rinideitj / Ki cristus nac testet
 rayvan meltaclan zoggat
 ia / Alet e3 Zent irafnac di
 zonsagabol mindon him
 kere3ten megtanol3ntia
 mbeppen kelon iacubma
 e3 nag3 Zentsegos felle3gos
 Zentsegnec vetelere / Kit ne
 konic agyon megtarmulnonc
 oita fii / es Zenteloc dmen
 himmac le3on tonusag

- Ístent a meltatlan comoníca-
 -lo buzzu allasra índoíťa
 zentqknec únqmmagatol el-
 -tauoztatťa ellenseget megví-
 5 -gaztaťa / maganac eletet meg
 -ríuídeitj / ki cristusnac testet
 ragvan meltatlan zaggat-
 -íťa • Azert ez zent írasnac bí-
 -zonsagabol míndqñ híw
 10 kerezťen megtanolhatťa
 míkeppen keľqñ íarulníťa
 ez nağ zentsegqş felsegqş
 zentsegnec vetelere / kíť ne-
 -kqñc áğğqñ megtanulnonc
 15 aťa fiu • es zentlelqç Amen
Immar lezqñ tanusag

axrol mikapen esmer
hetting embor axt ha
wiltan iaxul ez zent
segner veteleze auag
nem sollehet et senki ml
van valo bizonsagyal may
ne esmerhesse hogi ha mel
tan iaxul ez zent segner ve
teleze auag nem Demagn
doctorec vetner neminem
ieghet Bibol embor vel
heti ha mayaba eyeghet
telendi hogi bizom isten
ner nag igratmassagaba
io lelghet hozza iaxulhat
Eso iege ez mitoron va

arrol m'keppen esmer-
 -het'imeg emb'or azt ha
 meltan 'arul ezzent'h-
 -segnec vetelere auag'

- 5 **nem** Iollehet ezt senk' 'nil-
 -van valo b'zo'rsaggal meg
 ne esmerhesse hog' ha mel-
 -tan 'arul ezzentsegnec ve-
 -telere / auag' nem / Demaga

- 10 doctoroc vetnec nem'inem'v
 ieg'oket / k'ib'ol emb'or vel-
 -het' ha magaba e'yeg'oket
 lelend' / hog' b'zvan 'sten-
 -nec nag' 'rgalmassagaba

- 15 'o lel'okkel ho'za 'arulhat
 Els' 'ege ez / m'icoron va-

laki magoba alt ef meri
 hoy a3 el mult bimen bon
 codic es a3 ignendgitol
 aharya magob me9 otal
 mazma es a3 nehi gajm
 do penitenciat kez leyend
 me9 turtamir es hor io
 ahargtta vagjon ifennec
 Zolgalma iflas ieg kibol
 me9 ef merhad ha melto
 vaj Bent segner petele
 re g mcoron alt ef merad
 magoba ha kez vaj io
 mvelhodette es ifem Zol
 galma iflas me9 ha alt ma
 goba lelendod tathoit

- lakí magaba azt esmerí
 hog az el mult bínen ban-
 -codíc • es az íquendöçtöl
 akarýa magat meg otal-
 5 -maznía • es az nekí hağan-
 -do penítencíat kez leýend
 meg tartanía / es ha ío
 akarattá vağon ístennec
 zolgalnía / Mas íég kíböl
 10 meg esmerhed ha melto
 vağ ezzentsegnec vetele-
 -re ez / mícoron azt esmeröd
 magadba / ha kez vağ ío
 mívelködettre • es ístení zol-
 15 -galattra / mert ha ezt ma-
 -gadba lelendöd / tahath

tuggad aſt / hog iſtemi ze
relet wagon te benned. hit
meg bizomit ſent gergor
monduan. Vallamia iſten
ner ſeretit. es iſtemer ef
meretit / enner tmoia aſo
mardagdet. ha ſedeg ez oth
nem leyend / bizonsaſ ne
agd. hog ez diten embor iſ
tent iſten ſem ef merete. ſtet ſem
ſerete / meret or teſtoreſ aſo
kik ſolat aloznac / nem lelic
vmmagogba aſt / hog vñ de
zor volnanaſ aſo mrdellg
dettre. es aſ iſtemi ſolgalat
ra. ſtet ha magadba aſt

- tuǵǵad azt / hoǵ ístení ze-
 -retet vaǵon te benned · kíť
 meg bizonít zent gergor
 monduan • Vallanía isten-
 5 -nec zeretetít • es ístennec es-
 -meretít / ennec tanoía aǵo
 mívelkødet / ha kedeg ez oth
 nem leǵend / bizonsag ne-
 -kød / hoǵ ez eǵeten embor ís-
 10 -tent¹ íǵen sem esmerte • vťet sem
 zerette / mert a restøc • es azoc
 kíť sokat aloznac / nem lelťc
 vmmagogba azt / hoǵ vť ke-
 -zøc volnanac aǵo mívelkø-
 15 -dettre • es az ísteni zolgalat-
 -ra • Azert ha magadba azt

¹ A scriptor lapszéli betoldása.

7
es merod'es belol arna ke
vanhozol' hof ennetoua
io mivellodette akarod
magodat foglas maesisten
ner akar' Zalgama' & igon
io ier' mer' istennet ma
lagga mivellodis benned
es ekkeppen matorn iaruiz
as Genesigenet detlere: Kar
madic ier' kibol mer' es me
rod' ha melta vaf' arlus
nar beste vetelere auag
nem & mitoron magod
Ba ast es merod' hof as isten
ner igriet oymet'es ygher
hodesset halgatod' Mer' ern

- esmerød • es belöl arra ke-
 -vankozol / hog' ennectoua
 ío mívelkødettre akarod
 magadat foglalnía • es ísten-
 5 nec akarz zolgalnía / ez ígön
 ío íég / mert ístennec ma-
 -lazztta mívelkødíc benned
 es ekkeppen meltan farulz
 azzentsegnec vetelere / Har-
 10 -madíc íég kíböl meg esme-
 -rød ha melto vag' crístus-
 -nac teste vetelere / auagh
 nem ez / mícoron magad-
 -ba azt esmerød / hog' az ísten-
 15 -nec ígeíet orqomest • es gőríer-
 -kødessel halgatod / Mert em-

byr alikit Zeret annar de
Zeder gromast halgattu
de ba alt efmerod hog ka
letten i es i etten taht tug
gud hog allegr halalos
cor sagba vagon kiril Zent
Bernard dogor ehkeppen hol
monduan Semmibol em
byr hamarab megnem ef
meri testener cor sagat himt
ebbol / micoron neki of
etel i cal kellekten Ezonkep
pen Semmibol kigheden
tallgodner cor sagat megr

-bõr akkít zeret annac be-
 -zedet őrõmest¹ halgattá
 / De ha azt esmerõd hog kel-
 -letlen • es ízetlen / tahat tuğ-

- 5 -ğad hog allelõc halalos
 corsagba vağon / kírõl zent
Bernard doctor ekkeppen zol
 monduan **Semmsbõl** em-
 -bõr hamarab megnem es-
 10 -meri testenec corsagat mînt
 ebbõl / mîcoron nekî az
 etel • ítal kellettlen / Ezõnkep-
 -pen semmsbõl kõrñeben
 lelkõdnec corsagat meg-

¹ A scriptor e-re javította az őr-t.

nem ef merod / mint Ba
 nehod az ifennet igeiener
 Balgatasz izgeten. es kellet
 len. Kiucl allelor Zokot el
 mi. Kiucl vgmondor vrom
 a Kefertis grogner Nem
 Lah Kenetrel el embor
 de mindon igeueles el ki
 Zarmazic ifennet Zaiaba
 Negodic ieg. Kibol meg
 ef merod Ba melto vout
 es Zentsejner vetelere es
 mitoron az ef merod
 magadba / hog az ellenod
 vetfogner ellene Zuebbe

-nem esmerhed¹ / mínt ha
 neköd az ístennec ígeíenec
 halgatasa ízötlen • es kellett-
 -len / kiuel allelqoc zokot el-

5 -ní / Kírql vqmonda Vronc
 a kesertö ordqgnec Nem
 Lak keñerrel el embör
 de mindön ígeueles el • kí
 zarmazíc ístennec zafabol

10 Neqedíc íég kíbql megh
 esmeröd ha melto vag
 ez zentsegnec vetelere ez
 mícoron azt esmeröd
 magadba / hog az ellenöd

15 vetkqzqgnec ellene zífuedbe

¹ A scriptor a sor fölé írta a *h* betűt, majd az eredeti *g*-t *e*-re javította.

semminemū gūlojēgt. es
haragot nem tartaz. de
ha meeg ennel nagobb
vethogot volna ellenod
eztes kez volna megbo
latnod. Azt hog' a kegel
mes istsen attennon bing
det bolossa meg. Itodic
es inuabban valo iego es
zentsejnet meltan hog'ant
valo vetelere es / mitoron
valaki magaba olt esine
ri / hog' a kegyes wistys nac
kentiarol es halalard. gr
mest emlekgis. Synet oka

- semmínemú gúlősegőt • es
 haragot nem tartaz / De
 ha meeg ennel nağobban
 vetkőzöt volna ellenőd
 5 eztes kez volnal megbo-
 -latnod / Azert hog a kegel-
 -mes ísten attennőn bínő-
 -det bołassa meg / Qtdíc
 es ríflvabban valo íége ez
 10 zentsegnec meltan hožanc
 valo vetelere ez / mīcoron
 valakí magaba azt esme-
 -rí / hog a keğős crístusnac
 keńńarol • es halalarol qřo-
 15 -mest emlekőzic / Kŷnec oka-

· ert hattu nehgne & zentseg
 · ner vetelet monduan Ert
 Volamengor hozator veger
 en kenomnac es halalom
 nar emlekgetice veger
 Aert vrnac Neuebe
 ielontetic mmar ede
 ala mene baznalatos
 sagos aymoke legen
 ez zentsegos kennat
 gondolattynac. Aert
 elso baznalatta vronc ar
 tusnac kethanac halala
 nar gondolattanac & met
 igon kirchen istenhs terse

-ert hatta nekõnc ez zentseg-
 -nec vetelet / monduan **Ezt**
 valamenezõr hozatoc vezítõc
 en kenomnac es halalom-

5 -nac emlekõzetíre vegetõc

Azert Vrnac Neuebe

íelõntelíc ímmar ede-

ala mene haznalatos-

-sagos gýmõl-e legén

10 **ez zentsegõs kennac**

gondolattýanac • Azert

elsõ haznalattá vronc crís-

-tusnac keńńanac halala-

-nac gondolattánac ez / mert

15 **ígõn kíńńen istenhõz terýt**

11:
Es binnel meg kemetiult
Zinet tyredel messagre. es
gonasra Zerzi. Ennet pel-
dagattira ez Zentsygo ken-
nar ideren koziklar repe-
dozener. folo meg indula-
es roporbor milomac. Ez ko
Zitlanac repedzesen ezled
a kemeti Zinet tyredel mes-
seget. A roporbor nar milasam
ezled a gonasra valo Zomak
meg milasat. es a folo net
meg indulasan ezled az
reistuf nar teste veteletem
lo indulasat. es melom valo

- Es bínnel megkemeńúlt
 zíuet tőredelmessege / es
 ęonasra zerzı / Ennec pel-
 -dazattara ez zentseęős ken-
 5 -nac ídeíen kőzıkclac repe-
 -dęzenec / fõld meg índula •
 es coporsoc nılánac / Az kő-
 -zıcclanac repedęzesen erled¹
 a kemeń zínec tőredelmes-
 10 -seget² • A coporsonac nılásan
 erled a ęonasra valo zanak
 meg nılásat • es a fõldnec
 meg índulasan erled az
 cristusnac teste vetelereva-
 15 -lo índulast • es meltan valo

¹ Az első e betűt ıntafolt takarja.
² Az el betűket ıntafolt takarja.

hozza ierulast. **M**elod haz
 rialattor ez zentsegoz kennar
 gondolattynar ez! mert
 a bynos emborbol tezon
 haznalatos iamborticszent
 eletu embort. **K**it igy kél
 kevanmi mindgmecc. **M**ert
 vymond meey a pogon
 dolcs. **H**oz bodog eler az
 iambortagos eler. **M**ert ha
 kenel vagee es alazatossa
 got kevanzei tabat gondol
 iad ez trisusnac kehnae
 es 9 mellegoz alazatossa
 es ebbol valami iot kevanz

- hoža íarulast / Masod haz-
 -nalattá ez zentsegos kennac
 gondolattyanac ez / mert
 a bñnos emborborl tezøn
- 5 haznalatos iambort • es zent
 eletú embort / Kít ígon kel
 kevanní míndønnec / Mert
 vğmond meeg a pogan
 borles / hoğ bodog elet az
- 10 íamborsagos elet / Azert ha
 keuef vağee • es alazatossa-
 -got keuanze / tahat gondol-
 -lad ez crístusnac keññat •
 es q melsegøs alazatossagat •
- 15 es ebbor valamí fot keuanz

nehgō mind meq a datic
Bere valaki aze akaxie
hog' a bintol meq sabadul
ion es lelki iohanna mady
legon, tobat kel ez iletemec
az xristus nac kienhat gator
ta gondolma, ki nehgnic
hozta az gorg eletne bo
dossagot. Barmad hagna
lotta es zentesegs gymole
ez zentesegs kienac gondo
lattanac ez, mert az gorg
behesegot. Kit vanc xristus
zeze ez v kienianac halala
nac miatta emborgi nemzet

- nekõd mînd meg adatîc /
 Azert valakî azt akarîa
 hog a bîntõl megzabadul-
 -ion • es lelkî íozagba cazdag
 5 legõn / tahat kel ez íletennec
 az crîstusnac keîrîat gacor-
 -ta gondolnîa / kî nekõnc
 hozta az õrõc eletnec bo-
 -dogsagat q Harmad hazna-
 10 -lattâ • es zentsegõs gýmõlle
 ez zentsegõs kennac gondo-
 -lattîanac ez / mert az õrõc
 bekeseget / kî vronc crîstus
 zerze ez ý keîrîanac halala-
 15 -nac mîatta embõrî nemzet

hōzot. es amindonhato nōr
 isten hōzot. est emborbe
 megratō. es hōborusagot
 gūlosegot. es iregsegot em
 bōner ziuēbol hū vō. es 9
 lēkē megrēntoli. hū megr
 bōzōnt. Sept. hōnouentura
 monduan. Semmi ol'igū
 emborbe hōzōnsegos. megr
 zēntylēf. nem. mīvelhōdic
 mīnt. hōreishis hēthānac
 gondolattā. Neged hōzna
 lattā. & zēntsegos hēnnac
 gondolattānac. & megr em
 bōzēl a hōborusagot hēthēn
 elzēntvettēti. Mert embor vō.

- közöt • es amíndönható a'á
 isten közöt / ezt embörbe
 megtartá • es haborusagot
 gúlősegöt • es iregősegöt em-
 5 -börnec zúeböl ki üz • es q
 lelket megzentölí • kít meg-
 bízońít zent bonaventura
 monduan Semmi ol' ígön
 embörbe közönsegős meg-
 10 -zentőlest nem mívelkődíc
 mínt ez crístus keńńanac
 gondolattá q Neğed hazna-
 -lattá ez zentsegős kennac
 gondolatanac ez / mert em-
 15 -börrel a haborusagot kíńńien
 elzenvetteti / Mert embör va-

lamenezor meg somorodir
 es. meg emlekezic cristus
 nac kenhara. annezor
 cristosol meg vigasztaltat
 hit megbizomint ungom ma
 gon az Valtar kignde mod
 vom vele vagor a habo
 rusagba. meg Zardaditom
 pter. es meg di Lgytom
 pter. Mert igit igit igit
 dehm haborusagot Zennet
 embogener es xpus kenhara
 nac Zent emlekezeti. Kipol
 ifjond Zent Bernard doc
 tor Nem lehet ol nap. Ga
 borusagot embogabe. Kof
 ki edogsegre nem valozit

- lamenezor megzomorodíc
 es meg emleközíc crístus-
 -nac keńńarol / annezor
 crístostol meg vígaztaltatíc
- 5 kít megbizonít v̄n̄omma-
 -ga az soltar k̄or̄be / m̄od-
 -van Vele vaȓoc a habo-
 -rusagba / meg zabadítom
 v̄tet · es meg dí·l̄oȓt̄om
- 10 v̄tet / Azert iḡon iel̄os h̄ye-
 -delm haborusagot zenved̄o
 emb̄ornec ez xp̄us keńńa-
 -nac zent emlek̄ozetj / kířl
 ígmond zent bernard doc-
- 15 -tor / Nem lehet oġ naȓ ha-
 -borusagot emb̄orbe / hoȓ
 kí ed̄ossegre nem valtozíc

þa a3 idughitgnet keserú
 seget zivebe gütendi es
 róla iol meq emlekgen
 dic Bert þa zivedbe 3o
 moru vngce. lalkodbe d
 keserottel. izetlen es nyetat
 lan. vngce. gondolad a nau
 felsegus vnat 3omorus
 gat. es o nau keserúseget
 Kiral vngn inaga vngon
 da 3omoru en lalkon mid
 en halalonnig. Es d' ygn
 nau len es artatlan baren
 nat o 3omorusaga. es keserú
 zusege. þog mind es be
 lagda mene embgr vagon
 es mene vates mene legn

- ha az íduqzítonec keserú-
 -seget zúuebe gqýtendi • es
 rola iol meg emlekqzen-
 -díc / Azert ha zúuedbe zo-
 5 -moru vaqee / lelqodbbe el-
 -keserqttel • izetlen • es aqyetat-
 -lan vaqee / gondolad a naq
 felsegqs vrnac zomorusa-
 -gat • es q naq keserúseget
- 10 Kírqł únqnmaga vqmon-
 -da • zomoru en lelqom mīd
 en halalomíg • Es ol íqon
 naq len ez artatlan baran-
 -nac q zomorusaga • es kese-
 15 -rúsege / hoq mind ez ve-
 -lagba mene embq vaqon
 es mene volt • es mene lezqon

mind eborner zomorusagar
es keferuseget folul mulor
dimeia hoy vgon verzel
veritzet beleie. Bert gon
embor et id meq gondo
longa? az 9 zomorusago
mind semmi lezon ebor ke
post. Etod katalatir es gy
molle ez zentsego kenna
gondolatnat ez merth
ez zentsego gondolatnat
oligon nat ereie vagon
hoy embor nec ikenner zent
varzattat meq ielgnt. es
tebetsegt ad hoy az iken
nec meq es merit acapattat
beleie idesse. Et embor ez

- m'nd ezqk nec zomorusagat
 es keserúseget fqlúl mula
 Annera hog' v'gan verrel
 verítqzec beleie / Azert ha
 5 embqr ezt fol meg gondo-
 -langa / az q zomorusaga
 mind semmi lezqn ehqz ke-
 -pqst • Qtd haznalata • es gy-
 -mole ez zentsegqs kennac
 10 gondolattanac ez / merth
 ez zentsegqs gondolatnac
 ol' igqn nag' creie vagon
 hog' embqr nec istennec zent
 acarattat meg felontj • es
 15 tehetsqgt aad / hog' az isten-
 -nec meg esmert acarattat
 betelesithesse / Kít embqr ez

nabil nem tehetne. **H**ic **V**igne
Vngum magis meo bizonit
 monduan. **E**n. nalam sem
 mit nem tehetne. **H**ic **V**igne
 gromle & zent seges ken
 nat gondolattat &
Mert a keges cristus &
 iletan embornac q' siuet
 selket ajetatossagyal meo
 agueriti es bolle seges meo
 ekoseiti. **V**yhog' vngum magis
 es mind v' attasiant idius
 seges iohagra taritama
 tunja. **E**s enner folote ymad
 sagat gromesben es koma
 rad meo halgatta. **H**ic
 melton des igazan dilexit

- nekil nem tehetne / Kít Vronc
 Vnqmmaga megbizonít
 monduan / En nalam sem-
 -mít nem tehattq q Hatod
- 5 gýmqlle ez zentsegqs ken-
 -nac gondolatt'anac ez
 Mert a kegqs crístus ez
 ífeten embqrnec q zíuet
 lelket aýetatossaggal meg-
- 10 -kqueríti • es bqlleseggel meg-
 ekqseitj • Vghog vmmagat
 es mind v att'afiaít iduqs-
 -segqs íozagra tanítanía
 tuúga Es ennec fqlotte ýmad-
- 15 -sagat qromesben • es hama-
 -rab meg halgatt'a / Azert
 meltan • es ígazan dílerfc

minneþone mindon þent
 doctore & þentþepps ken-
 nac gondolattat / mert
 mindon io hit adot'es ad
 minneþone & þentþepps ve
 þen / mind eunec anatto
 attat'es aþgaþ / þetod þymol
 þe & þentþepps kennat gon-
 dolattat'at' & / mert aþ edes
 iesus & iþetengket þu
 & 9 þent þenþaða gondol-
 cotnat'es þoþþeþnet aþ
 9 þent þetnet þarom aþeþe
 irta þel / þoþ þeþe rolor el
 ne þetethoþeþe. Mæg irta & il

- mínekqnc míndqnc zent
 doctoroc ez zentsegqs ken-
 -nac gondolattat / mert
 míndqnc ío kít adot / es ad
 5 mínekqnc az felsegqs vr
 ísten / mínd ennec mÍatta
 atta • es ágga q Heted gymql-
 -Le ez zentsegqs kennac gon-
 -dolattÍanac¹ ez / mert az edes
 10 íesus ez íÍetenqk <n>et kík
 az q zent kerÍÍaba gondol-
 -codnac • es edqskqdnec az
 q zent testenec harom rezebe
 írta fel / hoÍ q rqcke rola el-
 15 -ne feletkqzÍec / Meg írta ez íl-

iet nohet az 9 ket kizen. Az
 et / hog' vket mindon na
 ualpaionga megsegele. Meg
 utn az 9 ket laudannes an
 nat ietie / hog' 9 tolor soha
 el ne meheson. Meg utn az
 9 Ziuces. Azra / hog' vket
 soha el ne feletesse. Mind az
 ketz megvromista vngnma
 gon. Istias profetamat mat
 to / monduan. Minemde el
 feletkezie az aza v kis ga
 mgiete / hog' ne konigrulne
 9 mehenet Zuluittenne. es
 ha az elfeledendi / en tegedet

- setenqket az q ket kezen • **Az-**
 -ert / hog vket mindon na-
 -ualyafogba megsegele • **Meg-**
 irta az q ket labannes an-
 5 -nac legele / hog q toloq soha
 el ne mehesson / **Meg** irta az
 q zuebees / **Arra** / hog vket
 soha el nefelethesse • **Mind** ezq-
 -keth megbizonitfa vnqonma-
 10 -ga Isaias profetanac mat-
 -ta / monduan / **Minemde** el-
 felethethie az afa v kis ger-
 -mqete / hog ne qonqrulne
 q mehenec zultottenne • es
 15 **ha** az elfeledendi / en tegqdet

12
d new feleder Mest en
kezembe meg irtasac
tegedet Molrad gümäl
ez Zentsego Kennar gon
dolattanac ez Mest ez tri
stusnac. Kinnomac ayetn
tpe gondolattanac matta
nagis malatet es erda
mot ner iletit. Bojne
ha mind ege keresztiser
madnagerget. Olat ve
li appt. Zent Janos
monouat Semmenemü
allat eges minden boy
m emborolner idiosseget.
3239

- el nem feledlec / Mert en
 kezeímbe meg írtalac
 tegödet q Nolczad gýmqlle
 ez zentsegős kennac gon-
- 5 -dolatt'anac ez / Mert ez crf-
 -stusnac keńńanac aýeta-
 -tos gondolatt'anac mĩatta
 nağob malaztot • es erdö-
 -möt ńer ństentöl / hoğnē
- 10 -ha mĩnd egez kerezťenseg
 ńmadna erötte • Okat ve-
 -ťi arańzańu zent Ianos
 monduan Semmĩnemú
 allat egeń nĩnlen hoğ
- 15 mĩ emböröknec ńduşsegöt zerzöt-¹

¹ A másoló jelölt lapalji betoldása.

3
 volna hamern Lak ez tris-
 tus nar kennia galala. Ri-
 lenyed gymalle ez Bentsegg
 kennar gondolatyanar ez
 Mat fohul mul ez Bentsegg
 gondolat mindon egel test
 zerent valo io dolgornt / mat
 semmi istennet ennelt kelle-
 metosb es embogner ennelt
 erdomosb mint ez trisus nar
 kennianar gondolatia. Rit
 meybizornit nar Albert dor-
 tori monduan. Trisus nar
 kenniarol Lak ez istusseggel
 valo meyb emlethet / tobbet
 hoznal embogner hogynem

-volna • hanem Lak ez crís-
 -tusnac keńńa halala / Kí-
 -lenczed gýmqlle ez zentsegos
 kennac gondolatyanac ez /

5 Mert fqlul mul ez zentsegos
 gondolat mindon egeb test-
 zerent valo io dolgocat / mert
 semmi istennec ennel kelle-
 -metqsb • es embornec ennel

10 erdomqsb / mint ez cristusnac
 keńńanac gondolatta / Kít
 megbizonit nağ Albert doc-
 -tor / monduan / Cristusnac
 keńńarol Lak eg igúseggel

15 valo meg emlekqzet / tobbet
 haznal embornec hognem

estendeg valo vi? kener bōit
duag? hōr mindon napon mō
gat ofcorōna mind 9 verener
fi ontas auglam / duag? hōr min
don napon e? e? solatē
oluas na? lēd gōmōlē
Zentsegs kennar gondolat
ianar e? mēt e? cristusnar
kethonar Innefen valo
ajetatos gondolattā mēab
idugssēgs bēmbōener hōn
nem hōr a bōdōg 33 marior
mind ammenhēi Zentōk
kēl. es angalo khal e? ēdōgne
nec e? otter es e? er lēd o? zent
segs kēn bōr kēpōstē hōner

- eztendegvalo víz keñer bojt
 Auag ha mindon napon ma-
 -gat ostorozna mind o verenec
 ki ontasaiglan / Auag ha min-
 5 -don napon eg egez soltarth
 oluasna Tized gymolLe ez
 zentsegos kennac gondolat-
 -sanac ez / mert ez cristusnac
 kenisanac zonetlenuo
 10 ajetatos gondolatfa incab
 idussegosb embornec hon-
 -nem ha a bodog ziz maria
 mind ammernef zentok-
 -kel • es angelokkal esedozne-
 15 -nec erotte • es ezt erled azzent-
 -segos kenhoz kepst / kynec

49
hagnalattu mind orghke
valo Meit fð heppen æzent
tökner ýrnadsagaba nem
al embörner iduossége. de or
crisfusnar kenniaba. Kirg
vgmond orathönu. Zentß
Iagnos Embörökner mindon
iduossége a crisfusnar kala
laba vögon letruent. Ezen
eyged hagnalattu ez zentse
ggs kennar gondolattinac
ez' meit þa valaki ez velag
þa mulatta volna ideiet
igon sðc þeufayðar es tene
ez crisfus kennanac þarveta
valo ævetntos gondolattarn
enner miattu al' nag' erdo

- haznalattá mind öröke-
-valo / Mert fõkeppen azzent-
-tõknec ýmadsagaba nem
al embõrnec íduõssege / **de** az
- 5 crístusnac keńńaba / Kírõl
võmond arañzafu zenth
İanos Embõrõknec mĩndõn
íduõssege a crístusnac hala-
-laba vaõon leteuen • Tizen-
- 10 -egged haznalattá ez zentse-
-gõs kennac gondolattanac
ez / mert ha valakí ez velag-
-ba mulatta¹ volna ídefet
íõõn soc heusagba • es terne
- 15 ez cristus keńńanac ġacorta-
-valo aõetatos gondolattara /²
ennec mĩatta ol' nağ erdõ-

¹ Az m fölõtt szándéktalan vörõs pont van.

² A vörõssel írt vesszõtõl jobbra három vörõs pont van.

· mgt valbat / mint az ol' em
· bor / ki mind 9 germol'sege
· tofoga i'kennet Zolga'le. es
· ionoss'et' h'ion kere'st. de
· maga ez Zent'segos k'ennat
· gondolat'ra g'acota. es aye
· tatoss'aggal nem igekoz'os
· De miert ez vol' i'utot' ez Zent
· segos k'enna igekoz'ic. es g'acot
· en vola aye'tatoss'aggal emle
· k'ozic. Bosonlatos lezon' a' nag'
· fa'ul, mula annac erd'g' me'e
· ki mind 9 germol'segeto'sag
· va i'kennet Zolga'le. de maga
· ez Zent'segos k'ennat gondolat
· i'ava aye'tatos nem vol'bra

-möt valhat / mínt az ol' em-
 -bör / kí mínd ọ germőksege-
 -tölfogva ístennec zolgalt / es
 íduősseget híuon kereste / De-

5 -maga ez zentsegős kennac
 gondolattára gacorta • es afe-
 -tatossaggal nem ígekqzoth
 De miért ez vtol íutot ezzent-

-segős kenra ígekqzíc • es gacor-

10 -ta rola aýetatossaggal emle-
 -kqzíc / hasonlatos lezqn / auag
 felúlmuía annac erdomet
 kí mínd ọ germőksegetölfog-
 -va ístennec zolgalt / demaga

15 ez zentsegős kennac gondolat-
 -fara aýetatos nem volt 𐌆

57
 þæt valakz ez velagðz ideier
 heapa mulatta el ez elaten
 embgr az elþayot lðkz iðz
 got iðz gannar es nagð be
 uðz meglelhet ez zentseþos
 kennar gretotossagos gondo
 lattaða. Kizl iðmond zent
 Bernard doctor. Tudom þagð
 az en ezdomgiz nem eleg en
 neþgiz. de ammi foghæðo
 sas ebbe þagð. Et en mo
 gannar kiz veþgiz en veam
 nar seþeðð. Iðenkettoð gi
 mgle ez zentseþos kennar
 gondolattannar ez mezt a
 heþos xpus el elaten embgr

- Azert valakí ez velagba ídeíet
 heaba mulatta el / ez eġeten
 embor az elhaġot lelki íoza-
 -got ígon hamar • es naġ be-
 5 -uon meglelhetí ez zentsegos
 kennac aġetatossagos gondo-
 -lattaba / Kíról ígmond zent
 Bernard doctor / Tudom hog
 az en erdomom nem eleg en-
 10 -nekom / de ammi fogatko-
 -zas ebbe vagon / ezt en ma-
 -gammac ki vezom en vram-
 -nac sebeibol / Tízenkettod gi-
 -mole ez zentsegos kennac
 15 gondolattanac ez / mert a
 kegos xpus ez eġeten embort

Ki galkorta ajetatossaygal
 az o kettharol emlekezik, o
 halalanac ideien ez meg
 gatzala az gorg vinasarol
 vter bizohossa teien es o
 halalanac vanna az gorg
 orzagot es dis o segot neki ad
 vanezert es mindon em
 bogner igiton nag zuliseg
 az orkus embogner o hala
 lanac ideien oth legen mat
 atvion az halando embog
 igiton soc kesertet haborgatta
 az kesbo xpus igiton
 buign megotalmazta ha es
 velayba az o ketthanac gon

- kí ákorta aýetatossaggal
 az Ƹ keńńarol emlekƸzic • Ƹ
 halalanac ideien ezt megvi-
 -gaztała az ƸrƸc vígasarol
 5 ýtet bízónıssa teuen • es Ƹ
 halalanac vtanna az ƸrƸk
 orzagot • es díłƸsegƸt neki ad-
 -van / Azert ez mındƸn em-
 -bƸrnec íƸƸn nağ zúıkseg / hoğ
 10 az crístus embƸrnec ý hala-
 -lanac ideien oth legén / mert
 accoron az halando embƸrth
 íƸƸn soc kesertet haborgattı
 Kıtıl az keğƸs xp̄us íƸƸn
 15 híuƸn meg otalmaža ha ez
 velagba az Ƹ keńńanac gon-

dolattānac mātta vele meſ
 eſ merſodot iſes vele barattā
 got 3er3ot. Alſert mīnd eſ
 foliul mondot irasbol ada
 ter meſ eſ meznōnc i mībol
 embor veſeti ha melto leyh
 eſ 3entſegnet vettere anag
 nem. Alſe vyan riuuden me
 ges meſ ielontor. Bog embor
 ner elmeie kinneden ſogbol
 ſa Alſert elſe iege eſ len. Bog
 ha embor aſ el mult bīnen
 bancodīe. eſ aſ iguendotſ arū
 ia magat otalmōzma Alſe
 iege eſ. ſa ſig vīg io mīuel
 kōdette. eſ iſkēn 3olgalatten
 harmad iege eſ. ha aſ iſkēn

- 5 -tec meg esmernonc / miből
embor veheti ha melto legon
ez zentsegnec vetelere • auag
nem / Kít vgan riuiden me-
-ges meg felontoc / hog embor-
10 -nec elmefe kinnioben foghas-
-sa / Azert elso iege ez len / hog
ha embor az elmult binen
bancodíc • es az íquendotol aka-
-ia magat otalmaznia Mas
15 iege ez / ha kez vag io muel-
-koddetre • es isteni zolgalattra
Harmad iege ez / ha az isten-

ner iſeriet gromest hordun
tod. Meged iege es ha az el
lengd vethozgner ellene gu
loſegot. es harnyot neng
turtas. Quid iſer. es ielſt es
ha az triftus nar hennacot
gromest emlekogol. Mert
es ol nag ſeſegys iogay ho
Laki ennet miatta embot
a triftus nar ſent teſet ielſt
ſerent hogh veſi. Micoron es
ſentſegys hennol. aſetntas
ſagyal meq emlekogit. hi
ſentſegys emlekogitner elſt
hogh malatta es. mert em
hogh iſendog teſit es dmtol

-nec ígeiet őrőmest halga-
 -tod • Néged íége ez / ha az el-
 -lenőd vetközőnec ellene gú-
 -lősegőt • es haragot nem

- 5 tartaz • Őtőd íége • es íelősb ez
 ha az crístusnac keńńarol
 őrőmest emlekőzöl / Mert
 ez ol nağ felsegős íozag / hoğ
 lak ennec míatta embor

- 10 a crístusnac zent testet lelőc
 zerent hōza vezí / Mícoron ez
 zentsegős kenrol aýetatos-
 -saggal meg emlekőzic / Kí
 zentsegős emlekőzetnec első

- 15 haznalatfa ez • mert em-
 -bört ístenhőz térít • es bíntöl

67
eltauoztat Masod hasznalat
ia es mert a Bings embor
bol tezon malasztos embort
harmad hasznalattá mert
az oroc bekiesztet hit zezot
crisus az o kelenrang mial
ta embor kagot es isen kagot
et emborbe megtartá Neged
hasznalattá mert emborrel
a gaborusagot kintien el
zenvettej. Masod hasznalattá
mert iseniet zent akarat
iat meg ielontj. Hatod has
znalattá mert embor net
zinet selket zent mialazt
tal meg kueriti es bolle

- eltauoztat Masod haznalat-
-ia ez / mert a bŷnŷ embŷr-
-bŷl tezon malasztos embŷrt
Harmad haznalattŷ / mert
5 az ŷrŷc bekeseget kŷt zerzŷt
crŷtus az ŷ keŷŷnanac mŷat-
-ta embŷr kŷzŷt • es ŷsten kŷzŷt
ezt embŷrbe megtartŷ / Neget
haznalattŷ / mert embŷrrel
10 a haborusagot kŷŷŷnen el-
-zenvettettŷ • ŷtŷd haznalattŷ
mert ŷstennec zent akarat-
-iat meg ŷelŷntŷ / Hatod haz-
-nalattŷ / mert embŷrnec
15 zŷuet lelket zent malaszt-
-tal megkŷuerŷtŷ • es bŷlle-

seygel meq ekoseiti. Þetta
hæfnaðu / mezt or xpūs
eð elstengket kík gromst
gondalrodnað or o keithað
o þent testener þarom regele
fel irta. Maltzod hæfnað
ia / mezt embæ ennet mias
ta mindon iðag tetelne
nagob malaðot. es erðgmo
ner iðentol. Silenced hæfna
latta e / mezt iðentner sem
mi ennet kellemetoð. Eð
hæfnaðu mezt mindon
iðag tetelt folul mul. Tizen
eðged hæfnaðu / mezt or
eðagot iðagot kík binner

- seggel meg eköseíí • **Heted**
 harnalattá / mert a xp̄us
 ez életenöket kíí öromest
 gondolcodnac az ö keñííarol
 5 ö zent testenec harom rezebe
 fel írta / Nolzad haznalat-
 -íá / mert embör ennec míat-
 -ta míndön íozag tetelnel
 naöob malasztot • es erdömöt
 10 íer ístentöl • Kííenced hazna-
 -lattá ez / mert ístennec sem-
 -mí ennel kellemetösb Tized
 haznalattá / mert míndön
 íozag tetelt fölúl mul Tíízen-
 15 -egged haznalattá / mert az
 elhagot íozagot kíí bínnece

62
miatta el veztot/enner mi
atta hamar megletin tizon
kettod haznalatua el mert
enner miatta embor alt
erdgmlt/hoy a xpus gala
lanar ideren oth ielonnem
lezoni vire meg vigasztalom
es ellenfetal meg otalmaz
vanies vitet de vunen az
groc hazaba/kit nekone
keresde ez i bentsego keh
naual es galalqual/kial
aggonc nag galat i felse
gener mind grochal grok
te amen Duxteffer ve
sten es a bent naha

- míatta el veztoť / ennec mí-
 -atta hamar meglelí • Tizõn-
 -kettõd haznalatťa ez / mert
 ennec míatta embõr azt
 5 erdõmlí / **hoğ** a xp̄us hala-
 -lanac ídeien oth íelõnnen
 lezõn / vtet megvígaztalvan
 es ellensegtõl meg otalmaz-
 -van • es ýtet be víuen az
 10 õrõc hazaba / **Kít** nekõnc
 keresõť ez ý zentsegõs keñ-
 -ńauaľ • es halalaual / **Kírõl**
 agğõnc nağ halat ý felse-
 -genec mínd õrõckõl õrõk-
 15 -ke Amen **DíLertessecc vr**
Ísten • es õ zentń ańńa

Bmuer Colga
 Vrnar lleuebe Bejde
 tur solas or porolnar
 39c nu' es hateru ken
 narol, hog' a byngs
 halar' a bint meghay
 ga Ulalathavala em
 b9: halpa'es 9 tole
 magat magb megh
 otal paza d'eat ut
 mond cala donnd
 profeta a soltar wnt
 Onuerfantur peccato
 tores in Infetum
 omnes gentes que
 obliuiscuntur deum
 Geryener a bing9c po

Bínnec solga

Vrnac Neuebe kezde-

-lic zolas az pocolnac

zornú • es keserú keń-

5 -ńarol / hog a bȳnȳs

hała es¹ a bint meg hağ-

-ga Malaztba valo em-

-bȳr halȳa • es ȳ tȳle

magat incab meg

10 otalmaȳa / Azert ig

mond rola dauid

profeta a soltar kȳńbe²

CONuertantur pecca-

-tores in Infernum

15 omnes gentes que

oblȳuiscuntur deum

Terȳenec a bȳnȳsȳc po-

¹ A másoló sorközi betoldása.

² Az első ȳ talán e-ből van javítva.

kolba. es mmdgn nemke
tgc kic istent efseletter
Ved iol esgodbe/hog a po
rol mondatir semne bidge
es iggn firtelmes helnet
kiet neugtetir iggn on
dogfagos veromnet. es a
fulonet alsd vgenet/houa
fol. es takarodir mind &
velaguar ondofagos
genetsege. Vif mint & velag
nat orhenzekide. Es a iggn
nat melfagos verom/hog
valdiki bele esendit/ggche
sola belole ki nem keltet
mikeppen a nehez. kg a.

-kolba • es mĩndõn nemze-
 -tõt kic ıstent elfelettet
 Ved ıol ezõdbe / hog a po-
 -col mondatıc lennıe bıdõs •

5 es ıgõn fõrtelmes helnec
 kıert neuezttetıc ıgõn on-
 -dogsagos verõmnec • es a
 fõldnec also rezenec / houa
 fõf • es takarodıc mĩnd ez

10 velagnac ondogsagos
 genetsege • Vg mĩnt ez velag-
 -nac arńiekzekıbe • Es oı ıgõn
 nağ melsegõs verõm / hog
 valakı bele esendıc / õrõcke

15 soha belõle kı nem kelhet
 mıkeppen a nehez kõ a

tengger nec fencherol ki meq
mutattather angalnar m
atta. Rit meq irt Zent Janes
latas anar agnirbe ehkep.
pen monduam Egi eras an
jal fel vgn eg malom ko
veth. es be vete a tenggerbe
monduam Eken kertelen
vettatir Babillon a pokolba
holot vagon gonossagnar
es kertelen segner teheste
ge. Ez Babillonar magu
saga galazotias ez galazot
nem egeb hanem Lak a
binnet rut sagos ondog

- tengörnec fenekeröl / kí meg
 mutattathec análnac mí-
 -atta / Kít meg írt zent Ianos
 latasanac kőívebe ekkep-
 5 -pen monduan **E**g erős an-
 -gal fel vön eg malom kő-
 -veth • es be vete a tengörbe
 monduan **E**len hertelen
 vetteti babillon a pokolba
 10 holot vagon gonossagnac
 es kegotlensegnec telýesse-
 -ge / **E**z babillonnac magar-
 -saga galazat • es ez galazat
 nem egeb / hanem Lak a
 15 binnec rutsagos ondog-

Saga. Wert es hi veltet a
porolba hit meyzom
profeta az soltar konge
monduan. El merittetner
mikeppen a nehes on nag
melfagos vylbe. Kysel Lo
dalrodic iras torletit me
styr. es yf mond O grolkera
lo nag jay vezic. es hana
l'assagos grolrelmuloth sasa
megnem hal hit a porol
nar kuse de helendroth van
nar of kenzoor kish kengor
nal Zorhuiber. es sarchannal
meygaber. ondohor. schetuc

- saga • Azert ez kí vetteti a
 pocolba / Kít megbízonít
 profeta az soltar kőnbe /
 monduan / Elmerítettetec
- 5 míkappen a nehez on nağ
 melseğs vízbe / Kíröl Ło-
 -dalcodíc frás tőrleýte me-
 -stōr • es ig mond O őrőkkeva-
 -lo nağ íaý vezíc • es náua-
- 10 -fassagos gőttreln / holoth soha
 megnem hal kí a pocol-
 -nac túze be nēlend / oth van-
 -nac ol kenzoo kík keğoc-
 -nal zōrnúbec • es sarkannal
- 15 mergősbec / ondokoc / feketúc

es gothwem seereng **Soba**
megnem furadnac : de
mindencoron erre. meg
vpuilnac Mindencoron
Zomorus : es mindencoron
megmaxmi **Esok** Es q il
ien **Keserusejos** ken **Soba**
mind geche nem iuth
Balatnac **Kotazoraves** **Soba**
nem tuo **vegezet** de min
dencoron **latatit** **elagdetm**
Ezon **elamelcodic** **Sent** **Se**
rommos **doctores** **vjmond**
Zorhu **Kodgm** **q** **eleuen** **ha**
lalon **el** **amuloc** **o** **mardo**
so **fergeton** **igon** **felge** **es** **no**

es gøttrení serenøc Soha
 megnem farradnac • de
 mĩndøncoron erre meg
 vỹíulnac / Mĩndencoron

- 5 zomoruc • es mĩndencoron
 megmarní kezøk / Es ez íl-
 -íen keserúsegøs ken soha
 mĩnd ørøcke nem íuth
 halalnac hatarara • es soha
- 10 nem tud vegezest / de mĩn-
 -dencoron lattatíc elkezdetní
 Ezøn el amelcodíc Zent Íe-
 -ronímos doctor / es vğmond
 Zørnűkødøm az eleuen ha-
- 15 -lalon / el amuloc a mardo-
 -so fergekøn • ígøn feløc esnøm

as eleuen Galatnac ließen
Kiral igmond aram Zon
zent Jomoses Orogkeva
lo Galat, mondhatatlan
Zorhu Keen, mit monjar
te volad nem tudom.
Mert bezeddel megnem
ielonghetol megnem foghat
en elmeem. Zinem megnem
gondolhat. Mert ved iool
Zgodben, Bog a pololdan
poganolnac kenneoc yon
nagies vegezhetsen. de
maga a kerezhetsen
kenneolnal nagyal kisset
Miert vk iduofegner vat

az eleuen halalnac kezeben

Kírql ígmond arań zaíu

zent íanoses O őrőkkeva-

-lo halal • mondhatatlan

5 zqrńú keen / mıt mongac

te rolad nem tudom 𐌆𐌆𐌆

Mert bezeddel megnem

íelonthhetql / megnem foghat

en elmeem / zíuem megsem

10 gondolhat / Azert ved íool

ezqdben / hog a pokolban

poganoknac kenńoc ígqn

nağ • es vegezhetetlen / de-

-maga a kereztenqknec

15 kenńoknal nağgal kisseb

Miert ők íduqssegnec vtat

Vgan nem es merter. es
nem hallottar miheppen
a keresztén imbörgör. Hvert
mindon keresztén igahon
ezre. es iol ezede. vege Met
iollehet a pocohnac kehna.
Zornitalan. es meymond
batatlan legyn. demaga
mind ez sör kőzzül rüiden
es ielgten izenhet kehna.
rol legyn most ide ala
a bezed. Hvert Als kehna
a pocohnac ez. mert abben
ne. valoot istentol. dñne
ra eltrudnac. hogz geoch
vater soha nem lattar

- vğan nem esmertec • es
 nem hallottac mškeppen
 a kerezten embqroç / Azert
 mındqon kerezten ıgazan
- 5 erLe • es ıol ezebe veęe / Mert
 ıollehet a pocolnac keńńa
 zamtalan • es megmond-
 -hatatlan leęon • Demaga
 mınd ez soc qozzıl rıuıden
- 10 es ıelqsben tizenket keńńa-
 -rol lezon mast ıde ala
 a bezed q Azert Elsq keńńa
 a pocolnac ez / mert abben-
 -ne valooc ıstentql anne-
- 15 -ra eltauoznac / hoę qroçke
 ı<.>tet soha nem lattac

Maðod Keirna es meret
oth vagon oge tuz. Ki
soga megnem alogir. Har
mad Keirna es meret oth
vagon dviselhetelen Ki
deyfer. Neget Keirna es
gottveime es meret oth va
gon nauvalgo offey. es
Kenso Somrusar. Gtad Kei
na es meret oth vagon
hyedelm nekilvilo Galat
Kortod Keirna es meret
oth vagon ondegsgos do
hoffar. Neget Keirna es
Meret oth vagon nauð
Kerufseggs seieim. es fuy.

- Masod keńńa ez / mert
oth vaġon ƣrƣc tůz / kř
soha meġnem alozřc • Har-
-mad keńńa ez / mert oth
5 vaġon elviselhetetlen hř-
-degseg / Neġed keńńa • es
ġottrelme ez / mert oth va-
-ġon řaualgo ehseg • es
kenzo zomřusag • Ƣtƣd keń-
10 -ńa ez / mert oth vaġon
hředelm nekřl valo halal
Hatod keńńa ez / merth
oth vaġon ondogsagos do-
-hossag / Heted keńńa ez
15 Mert oth vaġon naġh
keserůsegƣs serelm • es fař-

172
dalm Nólzad keñña 3
Mert oth vagon zontelen
valo ísem karomlas. Ri
lenced keñña 3 mert oth
vagon tupaðtallhonto seetseg
Tized keñña 3 mert oth
vagon 'onag' vammur ka
laltolan feigget Tizen egged
keñña 3 mert oth vagon
vettenetys Zornusseg. Tizen
kettod keñña a potolnar 3
Mert o benne of ken vagon
kynner sofa' vege minlen
Hert also keñña potolnar
3 mert valaki oda vettar
grogkic ístennet Zynet sofa

- dalm Nólczad keńńa ez
Mert oth vaġon zontelen
 valo ístení karomlas / **Kí-**
 -lenced keńńa ez / mert oth
- 5 vaġon tapaztalhato setetseg
Tized keńńa ez / mert oth
 vaġon / auag vannac ha-
 -laltalan fergec Tizen egged
 keńńa ez / mert oth vaġon
- 10 rettenetős zorrúseg / Tízen-
 -kettőd keńńa a pocolnac ez
Mert ő benne ol' ken vaġon
 kőnec soha vege nínlen
 q **Azert** első keńńa pocolnac
- 15 ez / mert valaki oda vetteti
 orokke ístennec zynet soha

nem latta ki mindon ken
 nat nagob / mert eleg nag
 ken az / hogz ordogynet hatal
 mangc alatta vannac de
 ennd nagob hogz minden
 nemu kent g velor zenved
 me de nagyal nagob az
 hogz g velor mind gorkkel
 gorkke kenodnar de meeg
 mind egkind sotul nagob
 ken az / hogz istennet synet
 nem latyar Mert En az
 latnar kent semmit nem
 zenvednener Mert ez oia
 hogz nagob ken minden po
 tolba mint istennet synet

- nem lattá / kí mindon ken-
 -nal nağob / mert eleg nağ
 ken az / hoğ ırđoğnec hatal
 -manac alatta vannac / de
 5 ennel nağob hoğ minden-
 -nemú kent ır veloc zenved-
 -nıe / De nağgal nağob az
 hoğ ır veloc mind ırıkkı¹
 ırıkke kenzodnac / de meeg
 10 mind ezıknel soccal nağob
 ken az / hoğ ıstennec zıynet
 nem lattıac • Mert ha azt
 latnac / Kent semmıt nem
 zenvednenec / Azert ez oka
 15 hoğ nağob ken nınlen po-
 -colba mınt ıstennec zıynet

¹ A második ır e-ből javította a scriptor.

71
nem latnia Kiról vjmond
parias bezedu zent János
ha enneligm elgindé esgr
keppen való kent veten
dez es azokat olam naghar
nem alejtom sem itelgm
mint est. Hoz a gonoz bi
nosot ki rehezett nec a dug
sejos es vjgasajos tarsa
saz kossu es a tergmto
istennet gorg gulesegebe
lennie Mert ki rehezettne
az gorg iotel es ideggunc
lennie azota meletket az
vr isten az vter Zeretolner
zerzet Mert omneva nehe

nem latnía • Kířřřť vřmond
arańas bezedú zent ĩanos
Ha ennekřm elřmbe ezřř-
keppen valo kent veten-
5 -dez • es azokat olńan nařnac
nem aleřřtom sem řtelřm
mĩnt ezt / hoř a gonoz bĩ-
-nřřřc kĩ rekeztetnec a dĩřř-
-segřř • es vĩgasagos tarsa-
10 -sag křzzřř • es a terřmtř
istennec řřřc řřřsegebe
lennĩe / Mert kĩ rekeztetnĩe
az řřřř řřřř • es řřřřřř
lennĩe azřřřř meřřřř az
15 vr řřřř az řřřř řřřřřřřř
řřřřřř / Mert¹ annera nehe-

3itir a Kent / hog þa eges
 Kent fempit nem zeaved
 nener / Lað bones iðon
 for volna. Es kirithes vol
 na forzer valo tizbe eyme
 honnem a heghe wifus nar
 meg haragut 3ynet latnia
 es 9 tole grokhe elmuoma
 Es mroð ahoornar a fæd
 porolnar tomlodebe es a
 nag 3orhuſegos kenban
 lottohet / honnem as itelede
 hi iotolehet es mind 8 eges
 belagnar as 9 wutsagos on
 dogſagolical meg ielante
 ſoket / holot mindon bingd

zítíc a kent / Hog ha egeb
kent semmít nem zenved-
-nenec / Lak ezönes ígön
soc volna / Es kíííneb vol-
5 -na ezörzer valo tüzbe egníe
honnem a kegös crístusnac
meg haragut zýnet latnía
es q töle qrökke eltauoznía
Es íncab akarnac a setet
10 pocolnac tömlöcebe • es az
nağ zörnúsegös kenban
löttöket / honnem az íteletre
kí íttöket • es mínd ez egez
velagnac az q rutsagos on-
15 -dogsagokkal meg íelönte-
-söket / holot míndön bínök-

· nec Zidalmassagos Zegen
· sege in van meglattac.
· es mindongatol megesma
· tetit. Bira Lodalmovan es
· dameloduan Zent Bernard
· doctor es ymond. Mit aleb
· minemū es mene lezon
· tobat actoron a keserh.
· seg es az siras'az ohaýtas
· es az Zomorusaq / mureon
· dvolaztatnac a kespelenge
· az igazaltnac tirsasagatol
· es az istenner latasatol es
· adattatnac ezdoggtner ha
· talmassagatnac alana es
· menec 9 velge az gye fuz

- nec zídalmassagos zegen-
 -sege nílvan meglattatíc •
 es mĩndonqctol meg esmer-
 -tetíc / Kírql Lodalcodvan / es
 5 elamelcoduan zent bernard
 doctor • es ígmond / Mít aletaz
 mĩnemú • es mene lezõn
 tahat ackoron a keserú-
 -seg • es az siras / az ohaýtas
 10 es az zomorusag / mĩcoron
 elvalaztatnac a kegõtlenõc
 az igazaknac tarsasagatol
 es az ístennec latasatol • es
 adattatnac erdõgõknec ha-
 15 -talmassaganac alaía • es
 mennec õ velõc az õrõc tûz

de. Mins beina a potolmar
ez. met 9 Benne vagon ej
meg geytot sedoss egod tuz
ky groche sofa meynem alo
sir es volatit uth ez velagba
gerredotter gonos kicunfag
nac tuzencl veg pettes ne
kil Rival vjmond profeton
q soltar kgnbe. Vethd vamm
yten vhet te zmgdner elotte
vj mikppen as ego kremen
rebe. Or yten 9 haragvaba
meg Laborgatten vhet. es
tis heli be vhet es mikp
pen ez. velagi tuz addeg
sofa meynem aloh. my
d allatodh lca kic 9 zohot

- be • Mas keñña a pocolnac
 ez / mert ɔ benne vaɣon eɣ
 meg ɣoýtɔt sebɔsseɣɔs túz
 kɣ ɔrɔcke soha meɣnem alo-
- 5 -zíc Es valakic íth ez velagba
 ɣerýedɔztec gonoz kevansag-
 -nac túzeuel veg vethes ne-
 -kíl / Kírɔl vɣmond profeta
 a soltar kɔríbe • Vetɔd vram
- 10 ísten úket te zɔmɔdnec elɔtte
 vɣ míkeppen az eɣɔ kemen-
 -cebe / Vr ísten ɔ haraɣýaba
 meghaborgattá úket / es
 túz íelibe úket / es míkep-
- 15 -pen ez velagí túz addeg
 soha meɣnem alozíc • mɣg-
 -ol allatoth leel kíť ɔ zokot

meg eget me. Ezonkeppen az
gror tüz miert neki halál.
talam faya vajon. Soha gror.
ke megnem olozir. de min.
donaton egy. es mind gror.
ke eleuen. es abbele vetotte.
ket soha megnem emezti.
Kit megrizant azent iras
monduan. Szalma a kegyet
len mind azolat melekhet
foly. es megnem emeztetie.
zent Bernard doctor. Ezent
bizomita. monduan. Mert
otk a pocolka a tüz vj em.
meg. fog mindonaton meg.
torc. es a ken vj nevelgeti.

- meg egetníe / Ezönkeppen az
 q̄r̄oc t̄úz míert nekí halal-
 -talan faŷa vaġon / soha q̄r̄oc-
 -ke meġnem alozíc • **de** mín-
 5 -d̄oncoron eeg • es m̄ind q̄r̄oc-
 -ke eleuen • es abbele vet̄otte-
 -ket soha meġnem emezt̄j
Kít meġbizonit azzent íras
 monduan / **Síratt̄a** a keḡot-
 10 -len m̄ind azokat meŷeket
 t̄oth • es meġnem emeztet̄t̄
Zent Bernard doctor ez̄ont
 bizonitt̄a / monduan / **Mert**
 oth a pocolba a t̄úz vġ emezt-
 15 -meg / hoġ m̄ind̄oncoron meġ-
 -tart • es a ken vġ neuek̄odíc

hog' mindenkoron meg vñul
udatoznar nemeler azon
hog' ha a pocolbeli tűz legyen
vgyan testos es velagos
mikeppen ez velagi tűz anag
nem erre zent gergo dor
tor rea felet es vñmond. A po
coluar tűze testos es illetkeles
es a bele vettettek test zarent
egyet es embert zolgalattal
nem gyotatit sem kedeg fa
val nem etetic de eyszor meg
vagon teremt ven es gergo
megnem alogit es nem zik
seg elztes ve/mert mindeno
ron egy es vagon nem nemi
heves velagossaga a benne

hoğ mindencoron meg vŷul
 Tudacoznac nemeŷec azon
 hoğ ha a pocolbelí túz leğen
 vŷan teŷtoŷ es velagos

- 5 míkeppen ez velagi túz / Auag
 nem Erre zent gergor doc-
 -tor rea felel • es vŷmond • A po-
 -colnac túze teŷtoŷ • es íllethheto¹
 es a bele vettetteket test zerent

- 10 egetj • es embori zolgalattal
 nem goŷtatíć sem kedeg fa-
 -val nem eltetíć / De eŷzor meg-
 vağon teroŷmtven • es orocke
 megnem alozíc • es nem zík-

- 15 -seg eleztesre / mert mindenco-
 -ron eeg • es vağon nemínemú
 keues velagossaga a benne-

¹ A másodík h valamiből javítva van.

valo karhōztahtnar nargob
kehōhna. es aš o langa oām
nint a kenōner langa. siru
sohōru kōhgrū. es igon bidos
es bizon velagossaga nint en.
Kit don seit gergor megi
zomē. monduan. a binghōn
bozu allo tūzner egetese vagon
de velagossaga nint en. Mert
a kīhet a pahōnac. tūze de
hel. aohat a bizon velagos
sagol megi vakeyan. boz vha
kūul aš egetese nec secelme
gōtōrje. es belal a kennar
valhaga fōhōle. boz kīk
o teromēgōhōner ellene tēhō

- valo karhoztaknac nağob
keñokra • es az ƣ langa oľan
mínt a kenkõnec langa sírú
sokoru kõkõrú • es íğõn bídõs
- 5 es bizon velagossaga nínLen
Kít ezõn zent gergõr megbí-
-zonít / monduan / A bínõkõn
bozzu allo túznec egetese vağõn
de velagossaga nínLen / Mert
- 10 a kiket a pokolnac túze be
-ńiel / azokat a bizon velagos-
-sagtol meg vakeýtfa / hoğ ıket
kíuúl az egetesnec serelme
ğõtõrýe • es belõl a kennac
- 15 vaksaga setetíLe / hoğ kík
ƣ terõmtõqknec ellene testõc-

kel. es lelkgckel vethgztner
Bontkappen efgtymbe tftog
de. es lelkgcke kenzottaffanar
Es 3 ilften ken leg mraß azor
nar odattatir, kir 3 velagj te
betetlenfeigner bevandagnual
harbstmactharmad ielgs
kenna a pocornar 3 merth
oth vagon elvisebetetlen k
deser, hog kiki ith 3 velagjn
as istem zeretethol elhdegul
ter, es az 9 Jalgallatiba el
laukattanar, es el refultet
oth a pokolba rezkessener,
es fogjanar nagy kerszo ki
degsegbe kikel vjmond az

- kel • es lelqocxel vetqoztenec
 Ezqnkeppen egetombe testog-
 -be • es lelqocbe kenzattassanac
 Es ez íleten ken a legjncab azoc-
 5 -nac adattatic / Kíc ez velagi tel-
 -hetetlensegnec kevansagauai
 karhoztanac q Harmad íelqs
 kenía a pocolnac ez / merth
 oth vágon elviselhetetlen hí-
 10 deseeg / hog kík íth ez velagba
 az isteni zeretettql elhídegúl-
 -tec • es az q zolgalattaba el-
 -lankattanac • es el restúltec
 oth a pokolba rezkessenec /
 15 es fazyanac naq kenzo hí-
 -degsegbe / Kíkrql vgmond az

Zent was Mennet Bonac
hidessegerol izon nat bew.
sege It vettelir of keredes
Mikappen mehetner eggün.
nen masua / mert nam vñ
mondnac / hog a porolba d
nat Jorassag lesen mint a
santoda izon meq Joretot
Zolo twelot ditta rimen
keeser hog vñ nem lezon
de a iteleter utama de del
et hegesen extengne / hog e
iten vallogas / es egg kenrot
masua menes lezon Loh od
dig mig a vello itelech
meq lezon. Mert e mikappen

- zent íras Mennec honac
 hídegsegeről ígön nağ hew-
 -segre **It vettelíc eg kérdés**
Míkeppen mehetnec eggún-
 5 -nen masua / mert nam vg-
 -mondnac / hog a pocolba ol'
 nağ zorosság lezen mint az
 saýtoba ígön megzoretoth
 zqlq torkol' / Abba nínlen
 10 ketseg hog vg nem lezen
 de az iteletnec vtanna • **De kel**
 ezt kegösen ertenönc • hog ez
 ílen változas / es egh kenrol
 masra menes lezen Lak ad-
 15 -díg míg az vtolso íteleth
 meg lezen / **Azert ez mikeppen**

legon hiderfegrol heusegve
menes Beda neuu doctor
ymond rala, hog az an
glia oñac cornuioyba vñ
obvafa, hog kisset constanti
nos Lazarnac ideyen nem
nemis vitez megfala, es en
nec vpanna azon tefele fel
tamonda eleste, ki ol igon
meg iyedotvaga a parbnac
kethatol, mellet g meglatat
vafa, hog legoston e valag
hozal kifuto a kisten pa
torba, es oty maganac Lena
la ej folyo viz mellet cellat
es g benne ej kementeez,
es teli idon a kementeez

- leğon hídegsegről heusegre
 menes Beda neuú doctor
 vğmond rola / hoğ az an-
 -glísoknac cornícafogba vğ
 5 olvasta / hoğ kiséb constantí-
 -nos Lazarnac ídeýen nemí-
 -nemú vítez meghala • es en-
 nec vtanna azon testbe fel-
 -tamada elettre • kí ol ígön
 10 meg íyedötvala a pocolnac
 keńíratol / melet ọ meg latot-
 -vala / hoğ legottan e velag
 kőzzúl kifuta a kíetlen puz-
 -taba • es oth maganac Lena-
 15 -la eg folyo víz mellet cellat
 es ọ benne eg kemenceet •
 es teli ídön a kemenceeth

io meffutuala es emper
vama mind rubofol
magnt a vize martyn
for es hi afuala a nash
vidayre es a vize rubof
magntof. Raffarala fagma
es hog meffutuala de me
gouala a nash beuseyden
es 8 ilen folget minoron
9 ymeden temne / meffutala
nemdec az gent atic liz.
Zul es hogdeg vte fagelm
me es rota tilmia. 8 he
deg monda netic. Vayfa
ti battator volna es kallott
tor volna alt opmrit en
latham es kallottam / ne

- íol megfútíuala • es ennec
vtanna mínd ruhastol
magat a vízbe martýava-
-la • es kí al vala a nağh
- 5 hídegre • es a vízes ruhat
magához hağğa vala fağnía
es hoğ megfagvala be me-
-ğon vala a nağ heusegben
es ez ílen dolgot mícoron
- 10 o zonetlen tenne / megtudac
nemelec az zent ařac koř-
-zúl • es kezdec¹ ýtet feğelmez-
-níc • es rola títanía • Q² ke-
-deg monda nekíc • Vağha
- 15 ti lattatoc volna • es hallotta-
-toc volna azt ammít en
lattam • es hallottam / ne-

¹ A c a másoló sorközi betoldása az eredetibb g helyére.
² A másolótól javított betű.

tolantam ennel: naðobbi
es tobbet tenneþe þu munt
en tesoc: es nað þorgolma
þatossaggað með heider þat
mæ þatþess valma. Þu heðeg
monða En mitoron e tæf.
þat þu mener: eð þengsseggs
emþe þu enþegmet nað
þelafæle: es eð ygg nað þe
læð mæðeggs valþe. þu ner
eðgið olða þatþes vala þu þe
es ommaðit nað þidenseggs
þauas þaggað: es munt eð
þe þatþes vala þatþot þeðe
þe: es mitoron eð þeðe með
þu þatþe vala valarmæð þe
veðme o þu þe eðtefæð
menneð vala mæðe o

- talantan ennel nağobbat •
 es tōbbet tennetōc tú mīnt
 en tezōc • es nağ zorgalma-
 -zatossaggal megkerdec ýtet
 5 mīt latoth volna • V kedeg
 monda En mīcoron e test-
 -bōl kí menec / eg fenōsseğōs
 embōr vīn engōmet nap
 keletfele • es eg iğōn nağ ze-
 10 -lōs melseğōs vōlgbe / Kýnec
 eggic oldala telýes vala túzzel •
 es ammasic nağ hidegseğōs
 hauas fağğal • es mīnd e ket-
 -fele telýes vala karhozot lelōc-
 15 -kel • es mīcoron egfelōl meg
 vnīa vala valamēīc zen-
 -vednīe a túznec egeteseet
 mennec vala mas fele a

naq̃ hiderfeyde: es mīcoron
 meq̃ vūacvāla n̄ naq̃
 hiderfeyner zōvedeset / mē
 nēvāla ef meq̃ a naq̃ se
 possēys tizbe: es mīnd egn
 heppen vātoztattāvāla
 a39 kētrōphact Es ēghet
 meq̃ monduan Mondor
 fōzabba: es ēghet meq̃
 latvan. Vm enygmēt en
 nec vāma egn fenoffe
 gos embor eñ ygn naq̃
 fupū setetfeygs hebre: es
 oth elōm a enezet: es en
 lāter oth eñ naq̃ zōvūse
 gos: es mēfeygs vermag

- nağ hidegsegbe / es mícoron
 meg vnñac vala a nağ
 hidegseg nec zenvedeset / men-
 -nek vala esmeg a nağ se-
 5 -bössegös tüzbe • es mínd ezön-
 -keppen változtatták vala
 az ọ keñríokat / Es ezöket
 megmonduan / Monda
 touabba • es ezöket megh
 10 latvan / Vín engömet en-
 -nec vtanna ezön fenösse-
 -gös embör eg ígön nağ
 súrú setetsegös helre • es
 oth elölem el enezec • es en
 15 latec oth eg nağ zörnúse-
 -gös • es melsegös vermöth

4.
Ribal felignoldogz nehmalo
Zamtalan tizes ol' mel
golobisot. es tizet betolt
embogot / miheppen sebof
segoz tiznet zikraia felfut
atnakivala es meg be hog
pentetner vala. es nag on
dog sagos dohossagot belat
nat vala. Es oth en hallat
Zamtalan siromt. es orde
tassalvalo ohaftasokat.
es ol' mel mind evamvala
ekheppen monduan Jay de
ye wincione hog binnet
allot volc magonlat. fient
ith guctie sonheppen got
breigne. es latbet yon zechu

- kíbql fellquoldqznek vala
 zamtalan túzes ol meġ
 goġobísoc • es túzzel betqlt
 embqroq / míkeppen sebq-
 5 -segqs túznec zíkraía felfut-
 -atnak vala esmeg behq-
 -pentetnec vala • es naġ on-
 -dogsagos dohossagot boġat-
 -nacvala / Es oth en halleec
 10 zamtalan sirocat • es orde-
 -tassal valo ohaġtasokat •
 es ol meġ mínd ertqm vala
 ekkeppen monduan Iaġve-
 -zíc minekqnc hoġ bínneq
 15 attok volt magonkat / Kíert
 íth qroqcke ezqнкеppen ġqt-
 -tretqnc • es lathec íqon zqrnú

ordogphet. es qharuan en
gomet el rayadmaies de
batni o^{re} ego ^{verombe} kementede es
ieloner o^{re} fenosfeyner an
gala mentit voin o^{re} ordog
gohet. ^{hah} engomet ne ille
fener monduan. Met o^{re}
nag biro parant o^{re} ne
ki hog terhon be tefcebe es
top Lon penitenciait for el
o^{re} harja tauoztat mia el il
jaton. Iohnu kementes es
keth meymonduan a^{re} solina
Zaichat tuvel de hote hic
ites fegelmazic valor a ke
mentes penitenciait tou
tusrol. Meted ielos kementa

ordogoket / es akaruan en-
 -gommet el ragadnia • es be
 vetni az eg kemencebe verombe¹ • es
 felonec oth fenossegnec an-

5 -gala megtiltvan az ordq-
 -goket / hogh engomet ne illes-
 -senec / monduan / Mert az
 nag biro paranlalth² ne-
 -ki hog teryon be testebe • es

10 tarlon penitenciat ha el-
 -akarja tauoztatnia ez il-
 -ieten zorru kenocat / es ezq-
 -keth megmonduan azoknac
 zafokat euuel bekote kic

15 ytet fegelmecz vala a ke-
 -mensegqs penitencia tar-
 -tasrol / Neged felqs kerina

¹ A másolótól származó sorközi betoldás.

² A t-t z-ből javította a másoló.

a pokolnar, grot eſſeg. es
zomeshag / hog kir itz es
velagba tozossagba elener.
es neki veget nem vettener
otz a pokolba grot eſſegot
es zomeshagot zenvetjener
Mikappen inlvam megterur
az evangeliombeli mſdag
rol kirg vront iesus by
mond Meg hola a kazdag.
es pokolba temetethet / ki
az zegen laſornac nem
ada a keher mofalekot
9 sem erdymle gſale es Lpp
penet vizet Ez illeten tozko
ſokrol vſmond az zent iras
az eleſegyt mit z illetenre

- a pokolnac őröc ehseg • es
 zomehsag / hoğ kíc íth ez
 velagba torcossagba eltenec •
 es nekí veget nem vettenec
 5 oth a pocolba őröc ehsegğot
 es zomehsagot zenveğgenec
Míkeppen nílvan megteczić
 az ewangeliombeli cazdag-
 -rol / Kíröl Vronc íesus vg-
 10 -mond / Meg hala a kazdag •
 es pokolba temettethec / ki
 az zegeñ lazarnac nem
 ada a keñer morsalekot
 ę sem erdomle ę tole eg Łop-
 15 -penet vízet **Ez ífeten torko-**
 -sokrol vgmond az zent fras
Az elesegot mıt ez ífetenıoc

meſſen oſſenec, voltoſic 9
 gromroga meſſen keſonar
 epeue. es aſ 9 koroc kiuel
 meſſen reſogilteneſ, lezen 9 ne
 hic ſorhannat meueue
 aſeet kiki 9 velaſga doehof
 ſagſor reſogof kiodner, Bal
 gaſſak aſ 9 letteighet, es
 eſet aſeden aſ ſent waſt
 kikiſal vſmond ſorias pa
 ſetor iſtenet kepebe aſ en
 ſolſam ſnet, ſi kedeſ eſ
 toſ, aſ en ſolſam ſnat, ſi
 kedeſ ſomchoſtoſ, aſ en ſol
 ſam ſeteneſ, ſi kedeſ ſi
 ſalmaſſetoc, es ſeſynhoſſe

- meg ɔttenec / valtozic ɔ
 ɔomrogba megɔs¹ keɔonac
 epeieue • es az ɔ boroc kiucl
 meg rezɔgiltenece • lezen ɔ ne-
- 5 -kic sarkannac mergeue
 Azert kic ez velagba torkos-
 -saggal rezɔgɔskɔdnec / hal-
 -gassak az² ɔ lecceɔket • es
 enet egezlen az zent frast
- 10 Kikrɔl vɔmond Ísaías pro-
 -feta ístennec kepebe Az en
 zolgaím eznece / tú kedeg ehɔz-
 -tɔce / Az en zolgaím íznac • tú
 kedeg zomehoztoc / Az en zol-
- 15 -gaím ɔrúlnec / tú kedeg zí-
 -dalmasztattoc • es zegɔnkɔttɔce

¹ Az r sorközi betoldás valószínűleg későbbi kéztől.

² A szó fölött a következő oldalról lenyomódott piros tintafolt van.

4
 dz en Zolgoim vigaogmar
 fi Kedeq ordeytolor. es Kefe-
 gotor Solore Konde es vif
 vattatic Es segot Zenvedner
 mheppen az eber Ez ileten
 keen seg mtab adattatic
 a tozhosoknac. es az zeshygy
 sakner a Otho Keitha a po
 kolnac ez met oth vagon
 halal halal nobil. fi mon-
 datic elo halalnac Met az
 oth valoc vif halnac met
 hog koronked elner. es vif
 elner hog koronked megal-
 nac Ved id oherc ezodbe
 hog ez velagba nago ken

- Az en zolgaſm vígadoznac
 tſi kedeg ordeſýtotoĉ • es keser-
 -gſotoĉ Soltar koſſbe es vġ
 írattatſi Ehsegſot zenvednec
 5 mikeppen az ebec / Ez íſeten
 keen leg íncab adattatſi
 a torkosoknac • es az rezſogſo-
 -ſoknec q Qtoĉ keſſſa a po-
 -kolnac ez / mert oth vaġon
 10 halal / halal nekſi / kí mon-
 -datſi elo halalnac / Mert az
 oth valoc vġ halnac meg
 hoġ coronked elnec • es vġ
 elnec / hoġ coronked meghal-
 15 -nac / Ved ſol azert ezſodbe
 hoġ ez velagba naġob ken

minen a halanah / mert
 mindon embor tungstalt
 es igan feel tye de las nag
 Lodot / hog a potolba of igan
 vettenetys es d'igan felcmes
 az grocke valo keserü ken
 hog a korthoztar oth a potol
 ba incab kenannac a halalt
 bonnem elctyket / Oha es hog
 az grockevalo keserü 3grni
 kentol megzabardulhantman
 hog es mind ekheppen ley
 Bent Japob mezbizomitt
 * latasara valo kognueben
 monduany a kennac iden
 keserü nec embgorc halalt
 es megnem lelic kenan

- nínlen a halálnal / mert
 mindön embör tauoztatá
 es igön feel töle / de las nağ
 lodat / hog a pocolba of igön
 5 rettenetös / es of igön feelmes
 az oröcke valo keserü ken
 hog a karhoztac oth a pocol-
 -ba incab keuannac a halalt
 honnem eletöket / Oka ez · hog
 10 az orökkevalo keserü zorú
 kentol megzabadulhatnánac
 Hog ez mind ekkeppen legön
 Zent Ianos megbizonítá
 latasarol valo kónueben
 15 monduan / A kennac ídefen
 keresnec emböröc halalt •
 es megnem lelic / keuan-

643
nanac megholmic^a es el
futh 9 tylo^a a halali arra
monga nemnempi iam
doe docto. O halal mel
igon edos volnal mase
azolnac kikner msa igon
heserü volal. Loh tegydet
kerommac. Kic tegydet igon
nem zeretner vala. es te to
led igon fanac vala. Erraf
ig' 300. Zent gergor mond
van. Kikner. itg e3 velagda
adatot ggc eletyth keres mge
es nem kereset a porolba
keresner halalt. es nem lehe
Egon Zent gergor monga
gyrinu keppen lezon a porolba

- nanac meghalnia¹ • es el
 -futh q toloc a halal / Arra
 monga nemínemú íam-
 -bor doctor • O halal mef
- 5 -ígon edqs volnal mast
 azoknac kíknec nisha ígon
 keserú voltal / Lak tegödet
 kevannac / Kíe tegödet ígon
 nem zerefnec vala • es te to-
- 10 -led ígon felnec vala / Erröl
 íg zool zent gergör mond-
 -van • Kíknec ith ez velagba
 adatot qroc eletöth keresniqc
 es nem kerestec / a pocolba
- 15 keresnec halalt • es nem leíe
 Ezön zent gergör monga
 Zörnú keppen lezön a pocolba

¹ Az elrontott szóvégi *a* fölé másik *a*-t írt a scriptor.

valoknac a Balal, Balal ne
 kil. Vezet veznekil. es
 a fogathozas soha nem tud
 megfogathoznia, mert a
 Balal oth mindencoron ed
 es a vezet mindencoron
 bezdetir, a Balal meg a
 de meg nemholt a kennar
 keser sege gater, de soha
 a felelmet a nem, fougtat
 ia, a tiy egyet, de soha a se
 tetseget a nem, uzi, es soha
 velogossagot nem adna
 hortod kehria porolnac a
 Mert oth vagon igon na
 vndogssagos dohossag, Mer

- valoknac a halál / halál ne-
 -kíl vegezet vég nekíl • es
 a fogatkozás soha nem tud
 megfogatkoznía / mert a
- 5 halál oth mindencoron eel
 es a vegezet mindencoron
 kezdetíc / A halál megh ől
 de megnem holt a kennac
 keserúsege góter / de soha
- 10 a felelmet el nem tauoztat-
 -ía / A tüz eget / de soha a se-
 -tetsegöt el nem úzí • es soha
 velagossagot nem ad 𐌆𐌆𐌆
 Hatod keńíńa pocolnac ez
- 15 Mert oth vágon ígőn nağ
 vndogsagos dohossag / Mert

valakur iſſ 3 velagða a
bimben meybizbutter / alok
nar vſ illir þag oth 03
ondogſagos kenba grokke
bizhoggenec. Rikrol vgmol
03 zent was ſſiaſ nac
Kigrovebe. A porolnac halat
toi Rivotteſſenec. es 03 9 d
gocbelol mindencoron do
hoſſag ſag maſſec. es 03 9
veroc valtozer ſuroam. es
03 9 nedueſſegoc kenkue
O mel' igon nar biz oth
lezon. Holot enne ſamtalan
þingſakner daghi eggit
ſorultomaci. Bert nem Loda

- valakíc íth ez velagba a-
 -bínben megbizhúttéc / azok-
 -nac v́g íllíc hoǵ oth az
 ondogsagos kenba őrőkke
 5 bízhoǵǵenec / Kíkról v́gmōd
 az zent íras Ísaiasnac
 kőńvebe / A pocolnac halat-
 -tai kívettessenec • es az őr dő-
 -gőcbelől ḿndencoron do-
 10 -hossag zarmazzec • es az őr
 verőc valtozecz zurocca • es
 az őr neduessegőc kenkőue
 O mel' ígőn naǵ búz oth
 lezőn / holot enne zamtalan
 15 b́ńőşőknec dőghí egǵut
 zorultanac / Azert nem Łoda

ha ez iſetenghner ſenvedcke
 bidgſ dohoſ az iſtemner
 horaganac vermede. houa
 enne ſoc 3gornu vndogſag
 eybe gult. Merz ez iſeteng
 ner fiſh melam. es 3g
 3am bidgſ holt enne 3am.
 talam euet nehor / parafnac
 rezogſer / tothoſoc es eybe
 3am talam byngſoc eyget
 ner. Merz meneuel a pora
 Ba tybber vanna / amneua
 nagob oth az ondogſag. es
 es az 3ornuſeg. es a dohoſ
 ſag. Beted kenna a pohal

- ha ez ifetenők nec senvede ke
 bídős dohos az istennec
 haráganac vermebe / houa
 enne soc zöríú vndogsag
 5 egebe gúlt / Azert ez ifetenők-
 -nec fústj meltan • es íga-
 -zan bídős holot enne zam-
 -talan eretnekők / paraznac
 rezögösec / torkosoc • es egeb
 10 zamtalan býnösök egettet-
 -nec / Mert meneuel a pocol-
 -ba tóbben vannac / anneual
 nagob oth az ondogsag • es
 es az zöríúseg • es a dohos-
 15 -sag q Heted keríña a pokol-

647
nar es. Mer oth vagon
elviselbetet nec kennar se.
velme mind goghe. Solot
azon testben kibe es velag.
va zuletter. es e velagban
elter Zennedic a keseruseggs
hent. Vaggon. mindon testbe
tugba lezon mindonnemai
cofagnac frydalmia. es keser
usegnet neme. Kie pph
ta az saltar konde ekheppen
bizomit. monduan. Mer her
mikezenet engomet a kalal
nar keseruseggs sevelmi
es a kegyetlensegnet soc ken

- nac ez / Mert oth vagon
 elvíseltetnec kennac se-
 -relme mind qrocke / holot
 azon testben kibe ez velag-
 5 -ra zúlettec • es e velagban
 eltec zenvedic a keserúsegos
 kent / Vghog / mindon testbe
 tagba lezon mindonnemú
 corsagnac faydalma • es kese-
 10 -rúsegnec neme / Kit pphe-
 -ta az soltar konbe ekkeppen
 bizonit / monduan / Meg ker-
 -nikezenec engomet a halal-
 -nac keserúsegos serelmi
 15 es a kegotlensegnec soc ken

naí meghaborectinnac en
 gomet. Es lezon a hachozot
 embornec o teste of igon gen
 ge a kenriac zenvedesere
 hog? ef hā inded zalmazal
 nac illetefe ināab seicene
 vter / bonnem o3 ege3 em
 bogt elos torrel vialo vagas
 Pelda melle Uetnie a hooz
 embornec sebeit ef hīs calas
 Zallal / ināab se3it bonnem
 o3 ege3 embogt na3 battal
 ut nec Bent dāselmos v3
 mond / hog? a hachozot em
 bog lezon mindon vndog
 sagnal. es dogner vtolatof3

- háí meghaboretanac en-
 -gõmet / Es lezõn a karhozot
 embõrnec q teste of ígõn gen-
 -ge a kennac zenvedesere
 5 hoğ eğ kíLínded zalmazal-
 -nac ílletese ínkab sertene
 útet / honnem az egez em-
 -bõrt elõs tõrrel valo vagas
 Pelda melle Illetnfe a koor
 10 embõrnec sebeít eğ kfs calah
 -zallal / íncab serzic¹ honnem
 az egez embõrt nağ bottal
 útnec / Zent Anselmos vg-
 -mond / hoğ a karhozot em-
 15 -bõr lezõn mĩndõn vndog-
 -sagnal • es dõgnec vtalatosb

¹ A c fölött vessző és pont látható.

Es d' ighon naq' neßesegel
fomoxittat' meq' es min
don gemos allatnal 3getu
fegob. Bog' o sem kezet labat
sem eges tefener valamine
mü xet et maki 3omme
megnem inditt' Balth. Ez
kedeg nem Loda' mext
q' parantol o hatalmas
Biro' Bog' kezet labat meq'
kotsuen vetteset uf de o
orgc setesegde es dth va
lamm nem oharua orua
mindone kezevitteset es
valamm oharua attol
mindontyl megtiletteset

- Es ol ígön nağ nehesseggel
 ñomoríttatic meg • es mñn-
 -dön cormos allatnal zörnű-
 -segqsb / hoğ q sem kezet labat
- 5 sem egeb testenec valamíne-
 -mú rezet eg mak zomne
 megnem índíthhatta • Ez
 kedeg nem Loda / mert
 vg paranLol a hatalmas
- 10 bíro / hoğ kezet labat meg-
 -kötqzuen vettessec íg be az
 qroç setetsegbe • es oth va-
 -lamít nem akarna / arra
 mñndönre kezeríttessec • es
- 15 valamít akarna / attol
 mñndöntöl megfílttassec¹

¹ Alul a scriptortól származó színezett díszítés van.

Es mind esolner folotte me
 ne naſt kent Zentvedne
 Paldar vech malle eson Zent
 dodor monduan / or valor
 kiner malk es velaydan
 o Zomeit es mindon brayot
 de vernet Zikwago Eles vas
 sal / es ileten embor igon
 naſt kent Zentvedne / de ap
 Kolbeki Karzogtor Zamtalan
 Esoror naſtobbat Zentvedne
 ennel oth / or Hova Kildi vlt
 or Hovngos biro / monduan
 Mehtetor el othogtor or gar
 tizbe / ku megragton Zent
 gedogner es o anſt lmar. Es

- Es mınd ezqknec fqlotte me-
 -ne nağ kent zenveğğon 𐌆
 Peldat veth melle ezon zent
 doctor monduan / **Ha** vala-
 5 -kȳnec mast ez velagban
 q zomeit • es mındon tagȳat
 be vernec zıkrazo tizes vas-
 -sal / ez iletē embor ığon
 nağ kent zenvedne / **de** apo-
 10 -kolbeli karhoztac zamtalan
 ezorzor nağobbat zenvednec
 ennel oth / a hova küldi vket
 a haragos bíro / monduan /
 Meñnetoc el atkoztac az oroc
 15 tüzbe / kí meg vağon zerezven
 ordognec • es q anğalınac • **Es**

mind eszöner folotte lezon
kösötör nagy hadorúlag,
es oroc gúlóscz, hogy kic
itt e velayba est Zeretthet
es Zersötter, ott mind orocke
zen vesztet, vgy hogy a test alá
kötö gúlósn kszdi, azert hogy
iooth nem akart, es allelör
a testet gúlóh, azert hogy a
gonoz aturátot, es a gonoz
keuanlagot univelhodettel
be telestítotte. **M**olcsad
kejiha a porolnac esillat
ott vajon szentelen valo
istem karomlas, ki megne
jön unan Zent Janosnac
latasacol valo figyveden

- mînd ezqknec fqlqtte lezqn
 kqzqtqtqc nâg haborusagh •
 es qroç gûlqseg / hoğ kíc
 íth e velagba ezt zeretthec
 5 es zerzqttec / oth mînd qroçke
 zenveggéc / Vgghoğ / a test allel-
 -kqth gûlqlní kezdí / azert hoğ
 footh nem akart • es allelqc
 a testqt gûlqlí / azert hoğ a
 10 gonoz acaratoth • es a gonoz
 keuansagot mívelkqdettel
 betelesíttqtte q Nólczad
 keńńa a pocolnac ez / Mert
 oth vağon zqntelen valo
 15 istení karomlas / kí megva-
 -ğon íruan zent Ianosnac
 latasarol valo qqníveben

holat vꝛ mondanic. **M**ey ka-
 romlat am merineker iste
 neet o naz 3orinu keserise
 ggs kenere. **M**ext oth of igr
 rettenetys es faydalmas a
 keen. **H**og annar miatto a
 terymto isent es mind o jen
 tolat / attokot / antokot o
 napot / o3 borot a kenere. a
 abbot es mind o3okot mind
 es kichel e3 velayba etener
 me3 orthozar. **E**s oth le3on
 3ontden valo ficas es kighu
 lothas le3on o mint a tize
 temerdor 3iliraia. **M**ext oth
 minlen iken kighuallatas
 mint i3 e3 velayba. **M**ext

- Holot vğ mondatıc / **Meg** ka-
 -romlac ammeññeknec iste-
 -neet a nağ zorñú keserúse-
 -gøs kenert / **Mert** oth ol ıgøn
 5 rettenetøs • es faýdalmas a
 keen / hog annac mıatta a
 terømtø istent • es mınd a zen-
 -tøket / attøkat / ańñokat a
 napot / az horat a keñeret • es
 10 abort • es mınd azokat mıvel
 es kickel ez velagba eltenec
 meg atkozzac / **Es** oth lezøn
 zøntelen valo sıras / es kørñhul-
 -lathas / lezøn ol mınt a tız nec
 15 temerdøc zıkrafa / **Mert** oth
 nıñlen ıñen kørñ hullatas
 mınt ıth ez velagba / **Mert**

Wymond zent dygoston dotter
 hogh ba a karboztaknar kigh
 hullatofor oghen volna nimit
 volt ez velagda / Lak eg kar
 hozot embornec kighuzese tyb
 lenne bonnem nymd a nagh
 tengener samtalan vize az
 oghsegner vegerbetalen val
 tneet Mert oth mikoppen
 monya zent Bernald dotter
 Semmi egib nem hallatta
 tic bonnem Lak sinas es kigh
 hullattas / Oghatnas / Kefegyes
 sinas reuas es fogalknar Li
 dogatufi. Es oth egib semmi
 nem lattatic / Hanem Lok
 zgerhuifegyes mindon chitelenfegye

- vémond zent Agoston doctor
 hog ha a karhoztaknac kőn
 -hullatasoc olfan volna mint
 volt ez velagba / Lak eg kar-
 5 -hozot embornec konuezeze tob
 lenne honnem mind a nag
 tengornec zamtalan vize / az
 orocsegnec¹ vegezhetetlen vol-
 -taert / Mert oth mikeppen
 10 monga zent Bernald doctor
 Semmi egeb nem hallatta-
 -tic honnem Lak siras / es kon-
 -hullathas / Ohaftas / keserges
 siuas reuas • es fogaknac uf-
 15 -corgatasa² • Es oth egeb semmj
 nem lattatic / hanem Lak
 zorruseg / es mindon ektelenseg /

¹ Az első p-t-e-ből javította a scriptor.
² A c-t u-ből javította a másoló.

Silenced kerna a poronac
 e. Mert oth vagon tapagal
 hato setetset / bog kila us e
 velagba lahogpanac binnet
 setetsetos vabagaba / ottes
 legeret a poronac groc se
 tetsetet / e. Zervedic
 yon meltan / mert e. ve
 lagba mrad Zervetec abbinne
 setetset / bonnem a iam
 bogagnac velagossagat / kila
 vpl panazol vronc iefus
 vnbinnaga a Zent eman
 geliomba monduay. Vela
 gossag igue e. velagra. es
 embrogc mrad Zervetec a
 setetset / bonnem a velago

- Kılenced keñña a pocolnac
 ez / Mert oth vağon tapaztal-
 -hato setetseg / hoğ kík íth ez
 velagba lakoztanac bínneç
- 5 setetsegos vaksagaba / ottes
 leğenec a pokolnac qoroc se-
 -tettegebe / Es ezt zenvedíc
 ígön meltan / mífert ez ve-
 -lagba íncab zeretteç abbínneç
- 10 setetseget / honnem a íam-
 -borsagnac velagossagat / kíc-
 -röl panazol vronc íesus
 ínqommaga azzent ewan-
 -geliomba / monduan / Vela-
- 15 -gossag íque ez velagra • es
 embqoroc íncab zeretheç a
 setetseget / honnem velagos-

sagot O mei athozot Bolond
sag ez emborglener sag ara
rattvor berent elquoztattic
az eletty es a halalt volagt
iat dyot meg vialar. es a
gonagt tizir Ment Battr
vetic es az grdogner enged
ner. Ruvl vafmond zent
agoston doctor Noy Bolond
sag grdogner Zolgalma
es a tergmtz istent elhord
ma. Mer az grdogner sen
hi semminemui Zolgalat
tal keduet nem leli. es va
laki neki tobbet Zolgal a
binnet miatta / ordog na

- sagot O meŕ atkozot bolond-
 -sag ez emborqk nec hog aca-
 -rattȳoc zerent eltauoztattȳac
 az eletqth / es a halalt valaszt-
- 5 -iac / Aȳot megvtaŕac / es a
 gonozt tezić İstent hattra
 vetić • es az¹ qrdqgnec enged-
 -nec / Kırql vqmond zenth
 Agoston doctor / Naq bolond
- 10 -sag qrdqgnec zolgalnia
 es a terqmtq istent elhad-
 -nia / Mert az qrdqgnec sen-
 -ki semminemũ zolgalat-
 -tal keduet nem leli • es va-
- 15 -lakı nekı tqbbet zolgal a
 binnec miatta / addıg na-

¹ A z fölött piros pont van. Valószínűleg szándéktalan.

gōb. es tōb kennal fīzet neh
 vīgūn ešgn doctōr kōhōrīal
 ven a bīngs embōgn vīgūn
 fēzetō alāmfiā. Mīre hōf ten
 ngū tōrōddā vāgōd el nā
 rādātī. Mīre acarōd mō
 gādōt vās fēcōual meghō
 tōzngō. Mīre tēzōd grōggner
 gōnōz akarādāt. Mīre vān
 vēle el vēzngō. es attē gūp
 tīzōssēggōdet el hād nōd vīgūn
 tōuabba. Lōdālōr ašōn hōf
 embōr mīngōn tērgmīt
 allatōkīnāl oħōssāgōssvāl
 nā. es ol' mēl' fēmmīde nē
 hōgūetī aš oħōssāgnar īvēlētī

- gob • es tob kennal fizet neki
 Vgan ezon doctor kőnőrűl-
 -ven a bŷnős embőron vgmōd
 Zerető atāmfiā ? Mire hog ten-
- 5 -nőn tőrōddel vagod el řa-
 cadath ? Mire acarod ma-
 gadat vas becoul megkő-
 tőznōd • Mire tezōd ōrdōgnec
 gonoz akarattat • Mire acarz
- 10 vele el veznōd • es atte ōrōc
 tīztōssegōdet elhadnod Vgmōd
 touabba • Łodaloc azon hog
 embő mīndőn terōmtōt
 allatoknal okossagosb vol-
- 15 -na • es ōf mef semmibe nem
 kőuetj az okossagnac ūteletit

11 Neg vatalom az idiosseges
 103 agot, kevamian az vzedd
 messyohet es ortomdotat
 kevsven es akonvian az Ba
 lalos gonozohot O mel'yon
 bodontalom vultsog valazta
 m az gpor kien es elhadmi
 az gpor dilgsegt, venmi
 magannar az gpor setetsegt
 es el admi magntol az gpor
 nag' velayssegt. Ezed kien
 na a porobnat es Mert oth
 vommnat gottro feryek kizal
 es kessen vajon meg irva
 Iayns profetannat mngton
 te alaad terittetir mol' es

- Meg vtalvan az íduşsegş
 ıozagot / kevanuan az vezedel-
 -messegşket / es artandocat
 keresven • es akaruan az ha-
 5 -lalos gonozokat O meř ıgşn
 bodogtalan valtsag valazta-
 ni az şřş kent • es elhadni
 az şřş dişşegş / Venni
 maganac az şřş setetsegş
 10 es el adni magatol az şřş
 nağ velagossagot • Tized keř-
 -řa a pocolnac ez • Mert oth
 vannac gşttřş fergek / křřşl
 ekkeppen vağon meg řrvā
 15 İsařas profetanac mřatta
 Te alaad terřttetřş moř • es

attē lepled lēner fērgēc
 Bōhet sīrattēvala zent
 agoston doctor monduan
 Jay vezir aloknac kīh nēc
 zēez ven vagon fērgēlner
 mōrdosasa / tūzner ēgēse
 ehseg / zomēfag etel itol
 nēhūl / zonetēn valo fūas
 es fag Lī Longmāb / zomēlner
 zīhrāzo kīgūhullatāsa / gōlot
 Balol kēvāntatīc es nēm
 adnatatīc. Zent Bernard da
 tor el amētrodic ēz īlēn zōr
 hūsēz kēngōt es vjmond
 O tūzzel tēlēz potolnac
 elitēn tūvōmānā / Balol

- atte leppled leznec fergec
 Ezqket sirattávala zent
 Agoston doctor / monduan /
 Íaý vezíc azoknac kíkneç
 5 zerezven vaçon fergeknec
 mardosasa / túznec egetese
 ehseg / zomesag / etel ítal
 nekíl / zqnetlen valo síras
 es fog LÍLorgatas / zqmøkneç
 10 zíkrazo kqñhullatasa / holot
 halal kevantatíc • es nem
 adattatic / Zent Bernard doc-
 tor el amelcodíc ez ííeten zqr-
 -núseços kenro<d>l • es vqmond
 15 O túzzel telýes pocolnac
 ektelen tartomaña / holot

asot kar gotorner soha
megnem faradnac. es
asot kiker gotorner soha
megnem halhatnac. O aser
mel igon nem kellene es
ilen zoruisegos sietnont.
es abinnac mossa hozza
kozelgetnont. De intab 9
tole figon kellene futnont
es eltaugtatnont. Holot
vagon koronked ego tuz
dedergo. es vezkiety. Hidesseg
halaltalan fergo. elviselhetet
len. dokossag. agon vezg vas
vezge. torpaztal. koto sotetseg.
es binglener galazott. Ezok

- azoc kíc gõtörnec soha
 megnem farradnac • es
 azoc kíkét gõtörnec soha
 megnem halhatnac O azert
 5 mef ígön nem kellene ez
 ifen zörnűsegös sietnön •
 es abínnec míatta hozza
 kőzelgetnön / De íncab q
 tőle igön kellene futnonc
 10 es eltauoztatnön / holot
 vágon koronked egő tűz
 dedergő • es rezkető hídegseg
 halaltalan ferőg • elviselhetet-
 -len dohossag / Ágön verő vas
 15 verő / tapasztalhato setetseg /
 es bínőknec galazattá • Ezők-

vi 301 Zola regonte Jeremias
profeta, monduari Igon
meg galatassanac mind
azot. hi meg nem esmeret
az gyoctivalo galatotot
hi soha elnem mosattatit
Ezen egyed kehria a po
cornac ez. Mert oth vagon
igon rettenetis Zornus
Mert oth lezon gdoognet
Zornussegos latasor / ha
ich ez velagha nem valtat
gdoognet tarsasagot es
hozandivalo hozondlatossa
got / othas legenet velot
latvan trivan az g Zornu

-rql zola regõnte Íeremías
 profeta / monduan / Ígõn
 meg galasztassanac mînd
 azoc / kík megnem esmerek

5 az q̣rõcke valo galazatoth
 ki soha elnem mosattatíc
 Tízen egged keńńa a po-
 -colnac ez / Mert oth vaõon
 ígõn rettenetõs zõrńúseg

10 Mert oth lezõn q̣rdõgõknec
 zõrńúsegõs latasoc / hoğ kíc
 íth ez velagba nem vtaltac
 q̣rdõgnec tarsasagat • es q̣
 hozzaíokvalo hasonlatossa-

15 -got / otthes leğenec velõc
 latvan nílvan az q̣ zõrńú

legos singlet mind greghe
Kiral bymond Jeremias pro
feta Iger. es menne a
harhozottakira ordogghene
nag' Igeruisege. Wed ial
Gode. Bog' ighn nag' Ige
nuisege volna embyner lot
ma. Loh eg ordogner Ige
nuisegethes. De mit aleyen
mene Igeruisege leghn as
holot Igetlen. es mindgn
coron lottac as samtalan ge
dogner Igeruiseget. es as sam
talan bynosghner hah gedog
hah mind hahonlatofot. Kiral
bymond sent agoston doctor

segős zínöket mind öröcke
 Kíról vőmond İeremías pro-
 -feta İönec • es mennec a
 karhozottakra ördögöknec

5 nağ zörńüsege • Ved íol
 ezödbe / hoğ ígön nağ zör-
 -ńüsege volna embörnec lat-
 -ńfa Lak eg ördögönc zör-
 -ńüsegethes / De mıt aleýtaz

10 mene zörńüsege lezön az
 holot zönetlen • es mindön-
 -coron lattác az zamtalan ör-
 -dögönc zörńüseget • es az zam-
 -talan býnosöknec kík ördög-

15 -hoz mind hasonlatosoc / Kíról
 vőmond zent Agoston doctor

Ethen vizonos leg' hog' es
 illeten zornu beszvenet 3.
 nener latasa es velagborn
 mene ken vagon mind se
 lil mulia. Vgmond touat
 Ba Hon doctor Jov iay ha
 elaten es den nag' ken le
 ggn az vndog sathornac
 Lak a 3yriener latasa, ki
 mind es velagbeli kential
 nagob, tushat valon mit
 alexand mene nag' iay vizic
 es mene nag' zornu segos
 ken legn az 9 illetef fogdof
 sa. Horne kizot zorongot
 tafa es az 9 nag' merzys

- Ebben bízońios leg / hog ez
 fleten zornú bestyenec zý-
 -nenec latasa ez velagban
 mene ken vaĝon mınd fe-
 5 lúl mulýa / Vĝmond touab-
 -ba ezon doctor laý iaý ha
 eĝeten • es eĝen naĝ ken le-
 -ĝon az vndog sathannac
 Lak a zýnenec latasa / ki
 10 mınd ez velagbeli kennal
 naĝob / tahat vaĝon mıt
 aleýtaz mene naĝ íaí vezíc •
 es mene naĝ zornúsegos
 ken lezon az ô ílletese fogdosa-
 15 -sa korme kozot zoronga-
 -tasa • es az ô naĝ mergos

125
fornyal valo mardosafu
Valon miheppen a hore
a3 9 Zornussegos Zynener
elotte. es a3 9 Zananar el vi
selketelen dohossagomac
ellene. es a3 9 Kienkouel lan
gazo Zomeynec elotte. Val
ion ki a3 ki mind Eghet
megmondhassand Eghetted
Kenna a potolnar es mert
oth vagon ol ygn nay
Keserusegos. es Zornusegos
ken kynec greghe vage sobe
minlen. Kic mer ki Zornik
Zent János lafifara valo
Kerivede monduan. Eghet
tetner a3 kuzben. es konkige

- fogauai valo mardosasa /
 Vaŕon mŕkeppen alhat
 az ȝ zȝrŕúsegȝs zŕnenec
 elȝtte • es az ȝ zaŕanac el vi-
 5 -selhetetlen dohossaganac
 ellene • es az ȝ kenkȝuel lan-
 -gazo zȝmeŕnec elȝtte / Val-
 -ŕon kŕ az kŕ mŕnd ezȝket
 megmondhassa ȝ Tizȝnkettȝd
 10 keŕŕŕa a pocolnac ez / mert
 oth vaȝon oŕ ŕȝȝon naȝ
 keserúsegȝs • es zȝrŕúsegȝs
 ken / kŕnec ȝrȝcke vage soha
 ninlen / Kŕt meg bizonŕth
 15 zent Ianos latasarol valo
 keŕvebe / monduan / Ȝȝttret-
 -tetnec az tŕzben • es kenkȝbe

Ich Immar vettene eg
 herdes o herquas gorch
 valo voltroual ekeppen
 monduum. Valon mare
 vagon es hog embge ad
 sint heues ideig tezi es
 groche valo kent hel egte
 zempedmi / tectur emnehom
 hog et igassag nem ordna
 ra / mert az iras vjmond
 Mene medetkel te mezo
 amneval mezic neigdees
 zent Thomas dottor e ka
 dsre ren felel ekeppen
 monduum. Igassag vjga
 et hog ne maraggon ad
 vinnat eitelenssege igassag

- Íth Ímmar vettétic ég
 kerdes a kennac őröcke
 valo voltarol ekeppen
 monduan • Valon mire
 5 vağon ez / hog embor ab-
 -bint keues ideig tezi • es
 őröcke valo kent kel erotte
 zenvedni / tecczic ennekom
 hog ezt igassag nem adna-
 10 ia / mert az iras vgmond
 Mene merteckel te merod
 anneval meric nekodees
 Zent Thamas doctor e ker-
 -desre rea felel ekeppen /
 15 monduan / Igassag agga
 ezt / hog ne maraggon ab-
 binnecektelensege igassag

146
nor þossege nekal. Bert
iolleket. þoꝛ abðm leꝝon
hienes ideiglen. demaga o
hienha grokhe meymarad
de Lah az oð binnet. h̄yner
ez velanðan veꝝ nem vellekt
ennec. Zent thomas dotor
neꝝ oðat vet. es zent geryr
dotor d vegezi. Eð oð. Ez.
Mert abðm leꝝon annac
ellene. h̄yner soha veꝝ nim
Len. Bert abðmner hienha
nackes vjkel lemmi. Þoꝛ
soha veꝝ ne leꝝon. ez nem
igeb hanem Lac az v iken
h̄yner sem keldet. sem vegezet
nimlen. Masod oð. Mert
embor meꝝ oð vnmagoba

nac ekössege nekíl / Azert
 follehet / hog' abbín legön
 keues ídeíglen / demaga a
 keníña qorokke megmarad

- 5 De Lak az ol' bínneç / kŷnec
 ez velagban veg nem vettetöt
 Ennec zent thamas doctor
 neğ okat veti • es zent gergör
 doctor el vegezí Elsö oka ez /
- 10 Mert abbin lezön annac
 ellene / kŷnec soha vege nín-
 -len / Azert abbínnec keníña-
 -nackes vg kel lenni / hog'
 soha vege ne legön / ez nem
- 15 egeb hanem Lak az vr ísten
 kŷnec sem kezdetj / sem vegezetj
 nínlen / Masod oka / mert
 embör meg öli únmagaba

az Zent iozgor abbiner
motta / kinet neli goghe
kellot volna drie / harmad
oka / mert a karzogor embor
ith ez velogha nem tortot
penitenciat / kit oth a pora
ba mind goghe sem tort
bat kiert idugulm kelle
ne. Nejed oka / mert ad
bin elvalagt embor az gog
elettol Tudnamint az isten
tol. Mert meltag es igazan
esic az gog halalnac mar
caba / Otd okat veti Zent
gergor doctor ekheppen
monduan Miert a kergor

- az zent íozagot abbínnec
 míatta / kíuel neki őröcke
 kellővolna elné / Harmad
 oka / mert a karhozot embör
 5 ith ez velagba nem tartot
 penítenciát / kíit oth a pocol-
 -ba mind őröcke sem tart-
 -hat kíert íduözúlní kelle-
 -ne • Néged oka / mert ab-
 10 -bín elvalaszt embört az őröc
 elettl Tudníamínt az ísten-
 -töl / Azert meltan • es ígazan
 esic az őröc halalnac mar-
 -caba / Ötöd okat vetí zent
 15 gergör doctor ekkeppen
 monduan **Míert** a kéőöt-

lenge gromest alioptore
volna ez velayba dinge
mind grocke dera hog am
meg zocot binnet gheru
sege mind grocke elletter
volna. Best at isenec igas
sagos ideoz alt agga hog
soga ken neil ne legerer kir
not amantor mindonaron
ez velayba binden gongho
dot. Best mind elghala in
van mesterzic hog e keues
ideig valo bin tetelert groc
ke valo kent zemveggener
It mmar veltetis mas
kerdes orrol hog ha a
porolnat kenia kerefe
tic nagob monamal

-lenqç q̄r̄q̄mest akartac
 volna ez velagba eln̄q̄ç
 m̄ind q̄r̄q̄cke / Arra hoğ am-
 -meg zocot b̄innec ġeñerú-
 m̄ind q̄r̄q̄cke / Arra hoğ am-
 -meg zocot b̄innec ġeñerú-

5 -segebe m̄ind q̄r̄q̄cke elhettec-
 -volna • Azert az ístennec íğas-
 -sagos iteletj azt ağğa / hoğ
 soha ken nekil ne leğenec / kíc-
 -nec acaratt̄oc m̄indq̄ncoron

10 ez velagba b̄inben ġon̄q̄rk̄q̄-
 -d̄ot / Azert m̄ind ezq̄gbelq̄l r̄iil-
 -van meg teczic / hoğ e keues
 ídeig valo bin tetelert q̄r̄q̄ç-
 -ke valo kent zenveggenec

15 Ít ím̄mar vettelíc mas

kerdes arrol hoğ ha a

pocolnac keñúa kereste-

-líc nağob mvncaual

124
Anaf kedey a menozay
Kyre ekeppen selel magora
Bo messor / mononay Bog
a gonozor nagyal nehez
monkonual keresit magor
nac a potonac grot ken
nat bonnem ayot az grot
menorlagot kirol ekeppen
3al halgot neuu messor / mod
van Bynoskner monka
roc nagyal nehez az grot
kennac keresese bonnem
az sentyknec az grot menor
zagba menesokde Mert az
3olga menetuel to8 vrnac
3olgal ainneual to8 monkar

- Auág kedeg a menorzage
 KÍre ekeppen felel mağara-
 zo mestor / monduan / hoğ
 a gonozoc nağğal nehezeb
 5 mvnkaual keresíc magoc-
 -nac a pocolnac q̄r̄oc keñ-
 -nat honnem aýoc az q̄r̄oc
 meñorzagot / kířl ekeppen
 zol holgot neuú mestor / m̄od-
 10 -van / Býnq̄s̄oknec mvnka-
 -foc nağğal nehezeb az q̄r̄oc
 kennac keresesebe / honnem
 az zent̄oknec az q̄r̄oc meñor-
 -zagba menes̄okbe / Mert az
 15 zolga meneuel t̄ob vrnac
 zolgal / anneual t̄ob mvnkat

117
Kil tenm Miert Kiedog ad
Bingos Zolgal ordogner, es ve
lagnar, es 9 testener mand
bonnem iskenner, Miert pa
lakti e harom venar Zolgal
ellensegenec Zolgal, Miert
es 9 ellensege embogner er
dog, Miert az ordog venar
miert 9 igon gonog igon go
nog Zolgalattal Kil 9 nepi Zol
galma Tudnamint for iruf
segge, for gulo segge, for
valgal massalggal, es for harnis
bittel, Miert mondateng hog
3 ordog venar Kil Zolgalma
for iruf segge, isner harna
latta 3, Miert az iruf embog

- kel tenní / Míert kedeg ab-
 -bínqs zolgal őrđőgnec / ez ve-
 -lagnac • es ę testenec íncab
 honnem ístennec / Azert va-
 5 -lakí e harom vrnac zolgal
 ellensegenec zolgal / Azert
 első ellensege embőrnec er-
 -dőg / Azert az őrđőg vrnac
 miért ę ígőn gonoz / ígőn go-
 10 -noz zolgalattal kel ę nekí zol-
 -galnía / Tudnamínt soc íríg-
 -seggel / soc gűlőseggel / soc
 ragalmassaggal / es soc hamís
 hittel • Elezteb mondateg / hog
 15 ez őrđőg vrnac kel zolgalnía
 soc íríggseggel • kűnec hazna-
 -latta ez / Mert az íríg embő

mas embornec iamborfa
gaból gongkodic. Mas em
embornec iozagba valo faz
nalattábol fogáthozic. mas
embornec bodogfagaból
bodogtalan. es genette lezon
Mas embornec zoldsegeból
meg az. Mas embornec
lalki kguerssegeból elformiad.
es meg gztguersodic. Mas
embornec zepsegeból megst
ketodic. es zovtúe lezon
Mas embornec velagossá
gaból megvathul. Mas em
bornec deuensegeból megst

mas embørnec famborsa-
 -gabol gonozkodíc / **Mas em-**
 embørnec íozagba valo haz-
 -nalatfabol fogatkozíc / mas

- 5 embørnec bodogsagabol
 bodogtalan • es geriette lezøn
Mas embørnec zøldsegebøl
 meg az / **Mas** embørnec
 lelki kquersegebøl elforíád •

- 10 es meg øztqerødíc / **Mas**
 embørnec zepsegebøl megfe-
 -ketødíc • es zørnűe lezøn
Mas embørnec velagossa-
 -gabol megvakul • **Mas em-**

- 15 -børnec eleuensegebøl meghal

21
Bert mind, elge az irigseget
haznalattá kiert az greg po
robnac keinnat vezi. Maszol
galattá ordogner az atfogot
gülosey. Kynner haznalattat
zent János ekkeppen irta
meg monduan. Mindon ki
atnyasiat güloli, ez eleten em
dor gülos es az greg menor
zagot nem vezi. Mize, meat
meg olte o lekhet az gülosey
ner miatta kiert menor
zagot elvezti es magomac
potlot heri. Hæmadzol
galattá az greg vrnac, tor

- Azert mind ezoc az írígsegnec
 haznalattá kiért az oroc po-
 -colnac kenírat vezi • Mas zol-
 -galattá ordognec az atkozot
 5 gülöseg / kŷnec haznalattat
 zent Ános ekkeppen írta-
 -meg / monduan / Mindon kí
 attŷafiat gülölí / ez életen em-
 -bör gílcos • es az oroc meńor-
 10 -zagot nem vezí / Míre / mert
 meg olte o lelket az gülöseg-
 -nec míatta / kiért meńor-
 -zagot elvezti • es maganac
 pocclot ńerí / Harmad zol-
 15 -galattá a oroc vrnac / tor-

rossog · es · rehogsey · Mel
iggn · nay · nege · zolgalat
leggn · gedogner · ez · Meg · idgn ·
ti · itas · moyfarafo · mefgr
ekheppen · monduan · a · regg
torlof · olat · ordog · vgon · dir ·
in · mint · embor · 9 · boemat
Vghog · valaminemū · bīre
akarya · vket · hōstoria · 3a ·
Badon · megleketi · Mize · Met
a · xistis · eggn · gedogner
3a · bad · sagot · sagot · Mint · me
vagon · ir · van · a · z · ewangelion
Ba · a · z · embor · rol · kibe · vala
hach · 3a · z · es · hat · van · hat · ordog
kiket · micoron · vront · 9 · belole

- cossag • es rezögseg • Mel
 ígön nağ nehez zolgalat
 legön ördögnec ez / Meg felön-
 -tí íras mağarazo mestör
- 5 ekkeppen monduan / A rezögös
 torkosokat ördög vğan bír-
 -ia mint embör ö barmat
 Vghög / valamínemú bínre
 akarýa ýket haýtania / za-
- 10 -badon megtehetí ? Mire Mert
 a crístus ezökön ördögnec
 zabadsagot hağot / Mint meg-
 vağon irvan az ewangeliom-
 -ba az emböröl / kíbe vala
- 15 hath zaz • es hatvan hat ördög
 kíket mícoron vronc ö belöle

2
Hi iſe Mondanac. ha min
ket minet hi vetz. Keigne
teggd aſon hog boras de
minket e3 diſnoeda. Kik
ich velone vannac. es leg
ottan. Zor badda hagn. Vket
belegk menne. Es e diſno
kot grifk vala. a paſtoroc
a tenger mellet. Es hog be
legc menener a3 gredogge
legottan mind a tenger
Zogdoſeneg. es mind bele
halanac. Es e a diſnohon a
tet nec mind a torcoſoc. es a
vezogroſoc. Kikon a Crifus
gredoggh nec fatalmat adoe

- kí úze / Mondanac / ha mín-
 -ket ínnet kí vetcz / keerõnc¹
 tegõd azon hog bolas be
 minket ez díznocba / Kík
- 5 íth velõnc vannac • es leg-
 -ottan zabadda hága ýket
 beleõk mennie • Es e dízno-
 -kat õrízík vala a pastoroc
 a tengõr mellet / Es hog be-
- 10 -leõc menenec az õrdõgõc
 legottan mînd a tengõrbe
 zõgdõsenec • es mînd bele
 halanac / Azert a díznokon er-
 -tetnec mînd a torcosoc • es a
- 15 rezõgõsõc / kíkõn a Crístus
 õrdõgõknec hatalmat adot

¹ Az e betű fölé írt másik e betű valószínűleg a másoló betoldása.

hog' ha a hinde vegig
meg maradnat, mind a
tengorbe, az az potolba g ve
loc Zagdosseuer es mind bel
oler ether Bert valaki or
dogter Zolgal testener kedue
ner kezefesuel, es g neth Zal
gal es fizetse, de halgassad
mmon az zent doktoroat
nat Zolnat a torossagvol
Mext zent Agoston doctor
Agmond rola az rezogsey
bizalkodo ordog, edes megg
genierkodo bin vetfigetok
ner anna gonossagnat

- Hoğ ha a bínbe vegíg
 megmaradnac / mınd a
 tengorbe / Az az • pocolba q ve-
 -lqc zqgdqssenec / es mınd bele
 5 qlec vket Azert valaki qr-
 -dognec zolgal testenec kedue-
 -nec kereseseuel / ez q nekí zol-
 -gal • es fízetese / de halgassad
 fmmar az zent doctorocat
 10 mít¹ zolnac a torcossagrol
 Mert zent Agoston doctor
 vğmond rola / Az rezqgseg
 hízqlkqdq qrdqğ / edqs merqğ
 geñerkqdq bín / Vetkqzetqk-
 15 -nec añña / gonossagnac

¹ Az m valamiből javítva van.

725
yghere byngolner kezdeti
Hnec meq borboritoja
Elmenec dforditoja es selor
ner veledetne kit valaki
val es gmmagat nem val
ia es valaki nem tesi es
bint nem tezon Deneca
ner mefor vifmond vala
valon m valatoft zezon
embocnel kit nec zoiabal
dohassay zarmagic sala
sala dolondofic titkos
nem tart kit nec elmeja
elidegnult eze el veeg
Hne elvaltozic Hnec

- gqkere / bñnqk nec kezdeti
 ffq nec meg haborisítoya
 Elmenec elfordítoya • es lelqc-
 -nec vezedelme / kít valakí
 5 val / ez qmmagat nem val-
 -ía • es valakí nem tezí / ez
 bínt nem tezqn / Seneca
 new mestqr vgmond rola
 valon mí vtalatosb rezqg
 10 embqrnel / Kýnec zaiabol
 dohossag zarmazíc / zola-
 -saba bolondozíc / títkoth
 nem tart / kýnec elmeýe
 el ídegqnúlt / eze el veez
 15 zýne elvaltozíc Ístennec

lezon gūlesegos anguloc
 nac vialatos es embog
 nec inquite Jozagotol
 megfotatic es mindog
 tol megñomottatic Zene
 ambrus doctor es igon z
 dalmaza ez atkozot bint
 monduanthezgyseg meg
 galaza a teemezetoth bi
 vezzi emborbol isstener
 rialazthit es el vezzi q dila
 segit ala vetuen vter a
 mellesegos tizes vezymben
 Mezt emborbol tezon ed
 iet az erogbol erogelent
 Jamborbol tezon nem iam

- Iezõn gúlesegeõs / Angáloc-
 -nac vtalatos • es embõrõc-
 -nec mõquete Íozagoctol
 megfoztatic • es mĩndõnõc-
 5 -tõl megrõmottatic • zent
 Ambrus doctor es ígõn zĩ-
 -dalmaża ez atkozot bĩnt /
 monduan A¹ Rezõgseg meg-
 -galaża a termezetõth / kí
 10 vezti embõrbõl ístennec
 malazttat • es el vezti õ dílõ-
 -seget Ala vetuen ýtet a
 melsegeõs túzes verõmben
 Mert embõrbõl tezõn best-
 15 -iet / Az erõsbõl erõtelen
 Iamborbol tezõn nem íam-

¹ Utólag rubrummal beírva.

dort: Tizabol fertelmest
es bõl emborõl. tizõn
dolondoc: dzeret kiki mind
iol vege ezebe/ mert a tor
rossag mindõn binner
võr zerez allelakbe menef
re/ mert valaki e binner
meg gõzetendic semmine
mli binner ellene nem ol
batidzeret e vezogseg sem
mi nem egyeb hamem bi
lak bingolnec toporõn
vndogfagnac oztagon es
gyõteuehe fertelmessene
kezdeti. Octadofnac amlia
Tizafagnac elleneges tish

-bort / Tíztabol fõrtelmest /
 es bõlL embõrbõl tezõn
 bolondot / Azert kiki mĩnd
 iol vege ezebe / mert a tor-

- 5 -cossag mĩndõn bĩnnec
 vtat zerez allelõkbe menes-
 -re / mert valakĩ e bĩnnel
 meg gõzetetendĩc semmĩne-
 -mũ bĩnnec ellene nem al-

- 10 -hat • Azert ez rezõgseg sem-
 -mĩ nem egeb / hanem <bĩ->
 Llak bõnõknec coporsofa
 vndogsagnac aztaga • es
 gõyteuerĩe / fertelmessegnek

- 15 kezdetĩ • Ocadasnac aĩĩĩa
 Tiztasagnac ellensege • es testĩ

künec gōytasā. Mīnd dōket
 meybizomittā azzent iwas
 monduan. Bolnec mīat
 fū Boenac itala de meyon
 hīzolkoduen. es kēduesh
 de a3 vtolso napon mey
 mar mīheppen a3 zomas
 es mīheppen a regulos na
 meygos kēgo. mērgat ont
 allelode. dēet mīnd e3gk
 sol meyerlic mēl yon nēz
 leyon ordogner. es a tēfnet
 zolgalma. kēet ordog fēz
 nēti aunal amme nēz
 kēti kēdeg e3eb i3aga mīa

túznec goýtasa / Mínd ezöket
 megbízoníttá azzent íras
 monduan bölñec míat-
 -ta / Bornac ítala be meğon

5 hízólköduen • es kedueson
 de az utolso napon meg-
 -mar míkeppen azzomac •
 es míkeppen a regulos neuú
 mergos kégo mergot ont

10 allelöcbe / Azert mínd ezögbe-
 -löl megteczie meł igon nehez
 legon ordognec • es a testnec
 zolgalnía / kíert ordog fizet
 nekí auual ammíe vağon

15 Nekí kedeg egeb íozaga nññ

127
honem Lok a polnac
Kehna. Aert est megallo
es megalomitat. Hoi
ordogner. es a polnac Keh
naert naggal nehez
Zolgalma honem istener
Immar bizomitat. Aert megal
hoi naggal kihned i honer
Zolgalnont honem ordogner
es naggal kihned mehor.
Zagob Vennont honem
a polnac Kehnat. Est megal
bizomita. Egon was magna
ho mehor. monduan. Al isten
zereto emborner lelke. es 9

- hanem lak a pokolnac
 keńńa • Azert ezt meghallooc •
 es megbizonítottathek / hoǵh
 ǵrdǵnec • es a pocolnac keńń-
 5 -ńaert naǵǵal nehezeb
 zolgalńńa honnem ístennec
 Ímmar bizonítassec azes meg
 hoǵ naǵǵal kǵńńeb ístennec
 zolgalnonc honnem ǵrdǵnec •
 10 es naǵǵal kǵńńeb meńor-
 -zagot vennǵnc honnem
 a pokolnac keńńat / Ezt meg-
 bizonítottá ezǵn íras maǵara-
 -zo mestǵr / monduan / Az ísten
 15 zeretǵ embǵrnec lelke • es ǵ

Jine dan mint a3 zonte
 len valo vendessey Mi
 keppen monyfi zent lelo
 bol nec mialla Mea mi
 keppen zokot embgrner q
 nexhadmi a3o vendessey
 etalbe italla es vigna3a
 elonkeppen a3 iken zere
 ty lelga gehadidur edostigodit
 es vignodog a3 ikeni zent
 zereedobe es n lelki i3a
 goda Jif elikeppen Mea
 ha feltekent latta a3 ikeni
 lelki zomeymel kit to3a

- zíue ofan mínt az zõnte-
 -len valo vendegseg / **Mí-**
 -keppen monga zent lelõc
 bõlnec miatta / **Mert mí-**
 5 -keppen zokot embõrnec gõ-
 -nerkõdní aõo vendegsegbe
 etelbe ítalba • es vígasagba
 ezõnkeppen az isten zere-
 -tõ lelõk geñerkõdíc edõskõdíc •
 10 es vígadoz az ístení zent
 zeretedbe • es a lelkí íoza-
 gocba Íg ekkeppen / **Mert**
 ha feltekent / latí'a az ístent
 lelkí zõmeýmél / kít soha

Országos Széchényi Könyvtár

131
megnem bantog. es ha
veti gottsee rola peniten
ciat tartot. es io remense
ge vajon hog az isten kit
9 zeret. bynet neki meg
bolatta. es mind hoc 9
neki tesnet nag gyomet
Es ha teherit az isten zere
ty alaa es lattit a portlot
hog boua semminemur
isten zeret. es byon peni
tencia tartot nem megon
es abba io remensege va
jon. hog 9 oda nem vetitit

- megnem bantoth /es ha
vetközötthee rola peníten-
-cíát tartot • es ío remense-
-ge vágon hog az ísten kí
5 q zeret /býnet neki meg-
bolatta • es mínd ezoc q-
-neki teznec nađ qromet
Es ha tekent az isten zere-
-to alaa • es latta a pocclot
10 hog houa semmínemú
isten zereto • es azon pení
tencia tarto nem megon
es abba ío remensege va-
-gon /hog q oda nem vetteti

Országos Széchényi Könyvtár

es ebbe neki vagyon nagy
 orome. Es ha tekent holtan
 ofmeri az elmúlt időt. Hogy
 istennel Zolgalattya kelt
 te el. Es ha elgondolte tekent
 ofmeri es vaj hizi hogy az
 iguendy időt istennel Zolga
 lattadon akartya es kevania
 elholteme mind addig mig
 ez vologba el. Kibol mind
 nagy lelki vigaszt adatik
 o neki. Ha kedeg tekent id
 fele. Tahat azt latta hogy az
 angel ki neki adottatott
 Zolgalattya es orizette vata
 orizi es otakmazza mind

- / es ebbe nekí vágon nag
 őröme / Es ha tekent hattra
 ősméri az elmúlt időt / hog
 istennec zolgalattába koltot-
 5 -te el Es ha elöue tekent / vőg
 ősméri • es vőg hízi / hog az
 íquendő időt istennec zolga-
 -lattába akarýa • es kevanńa
 elkoltenfe mńnd addíg mńg
 10 ez velagba el / Kńböl mńnd
 nag lelki vígasag adatíc
 ő nekí / ha kedeg tekent íob
 fele / tahat azt lattá hog az
 angal kí nekí adattatoth
 15 zolgalattra • es őrizettre / ýtet
 őrizi • es otalmazýa mńnd

33
 o Balalorig ordogner hortat
 matolres o Lalarðsorgitot
 Es Balalanac vörma vizi
 o leiket ammetheir Bodog
 fygða holot a cristofsalres
 a Bodog 3iz maxiaualres
 mind ammetheir samta
 lom Zentochelres angaloc
 hal orzagolnac mind
 grothol groche. Bert or
 iften Zeretoc alagatosorres
 engedelmesor mindgnitoc
 vinnac vigafigborres id
 uoffegokrol nag batofsig
 borres io remenfybe. Bodog
 Ez iften nem fel Balalol

- ɔ halalaíg ɔrdɔgnec hatal-
 -matol • es ɔ ɭalardsagatol
 Es halalanac vtanna vízí
 ɔ lelket ammerííeí bodog-
 5 -sagba / holot a cristossal • es
 a bodog zíz maríauaual • es
 mínd ammerííeí zamta-
 -lan zentɔckel • es anǵaloc-
 -kal orzagolnac mínd
 10 ɔrɔckɔl ɔrɔcke / Azert az
 isten zeretɔc alazatosoc • es
 engedelmesɔc míndɔncoron
 vannac vigasagba • es íd-
 -uɔsseɔkrɔl naǵ batørsag-
 15 -ba • es ío remensegbe / Vǵhog /
 Ez ííeten nem fel halaltol

Nem fel ordogtol es semmi
 nemu ellenfegtol. **Rexol**
 Wymond vers tyeleto Me
For Qui seruit deo regnat
 ut leo **Malaki** isemec **Zalga**
 orzagt vsz mint orozlanm
 Bert mind hogbol tulvom
 megtasit, hog isemec kyn
 heb Zalgalmi bonnem mint
 godognec es a mehorzayba
 nagyat kinnheb menne
 bonnem potolbaso **Iesus**
 otalmazmeg minket
 a potolnac keinnolto

Nem fel őrđogtöl • es semmí-

-nemú ellensegtöl / Kíról

Vémond vers törleýtö Me-

-stör Qui seruít deo / regnat

5 vt leo • Valakí ístennec zolgal

orzag' v'g' mínt orozlan 𐌆

Azert mínd ezögböl nílvan

megteczíc / hog' ístennec kýń-

-ńeb zolgalni honnem mínt

10 őrđognec • es a meńorzagba

na'ggal kíńńeb menníe

honnem pocolba Io Iesus

otalmazmeg mńket

a pocolnac keńńiatol

Országos Széchényi Könyvtár

135¹

68r

136

68v

137

69r

138

69v

139

70r

140

70v

141

71r

142

71v

¹ Üres lapok a kódexben. A lapszámokat azért közöljük, hogy szövegünk a Nyelvemléktár XV. kötetében megjelent kódex lapszámozásának megfelelően.

Passio domini nostri ihu xpi

A vronkhar iesus
xristus nac o halala
guag heinga fiettol
tamador. Clozer Sida nep
net ixessetol. Mastol
o el aculoidnak se vense
getol. Hi mag peldaz na
vagon. Sent moyses nec
ebn kohnveben. Sono ad
mag mawla en fiamath
Iosephet. Hoy e bezedot
legetet. Mico alimac
o fiamol. Azur a gonaz
vad Sida nepnet. ixess
ge. Mort a sot. Lodat. At

Passio domíni nostrí ihu xpí

Mí Vronknac íesus

crístusnac ɔ halala

auag kerífa kettɔtɔl

5 tamadot Elɔzer Sído nep-

-nec íregsegetɔl / Masttol

ɔ el aruloíanak fesvense-

-getɔl / kí meg peldazva

vaɔn Sent moýsesnec

10 elw kɔríveben Gonoz vad

megmarta en fiamath

Iosephet / hog e bezedɔc

leɔenec a síro atýanac

ɔ fíarol • Azert a gonoz

15 vas Sýdo nepnec írígse-

-ge / Mert a soc Lodat / kíft

77
teñvala. es idennen la
Zaenias feltamoztaspett
Lohot a nep megat vala
votina. liert. xemulone
wessetie Bent Janos mon
dala. Zarent d. sido feredel.
mek. es a Zersetsos sido
gylchogenec tangha. es
et mongar pala. Mit
tezonc / mest e embor
for Lodat tezon. Ba. wa
elheppen elhaggoc / nind
o Beune bznek. Es el is
mek a romayac. es el vga
wintu belonfies. es ne

tezenvala • es ielennen la-

-zarnac feltamaztasaert

Tahat a nep megen vala

vtanna / kiert remúlenec

5 íregsegre Sent Ianos mon

-dasa zerent A sido feşedel-

-mek • es a zerzetqs sídoc

gylekqzenec tanaLba • es

ezt mongac vala / Míth

10 tezqnc / mert ez embq

soc Lodat tezqn / ha útet

ekeppen elhaqqoc / mind

q benne híznec • Es el íq-

-nek a romaşac • es el vezíc

15 ammi helqket • es ne-

44
ponhet. demagor o kor
zu loc. kaysor neuu ki
vala. az estendo belu feye
delm. Iouendoss mondon
mandvom. Ulic. neyok
hor. eg. embore halon meg
icod. honnem mind o for
nep el vezon. demaga az
o tole nem mangia vala
de miet az estendo belu
pisper vala Iouenda. mih
doe vala. es est. mihobe
ta vala. miet o nepert
meg. Batando vala. es nem
Lat o nepert. de embore

-põnket / Demaga Ƹ kƸz-
 -zúlƸc kaýfas neuú kí-
 -vala az eztendƸbelí feýe-
 -delm İquendƸth monda

5 mondván Illic nectƸk
 hoğ eğ embƸr hařon meg
 foob / Honnem mĩnd a soc
 nep el vezzƸn / demaga azt
 Ƹ tƸle nem mongavala

10 de mĩfert az eztendƸ belí
 pĩspec vala İquendƸ mon-
 -dot vala • es ezt mondot-
 -ta vala / mert a nepert
 meg halando vala • es nem

15 Lac a nepert / de embƸrneç

- fiai / kík el ozlottacvala • égbe
 gúttene Senth Mathe ewan-
 -gelista mondasa zerent • het-
 fen be mene íerusalemben •
- 5 es az vton lele ég fíge faath
 leveleuel qzue gýmql ne-
 -kíl meg ehqzven / meg at-
 -koza / Ki legottan meg aza
 Mert íegqzfuala sido ne-
- 10 -peth lak bezeddel leueles-
 -tól thetemeñ nekil • es íd-
 -vessegnek gýmql le nekil •
 Azert atkoza meg Es íqve
 a templomba • es mínd¹ napot
- 15 estíg predícalla • es soc ve-

¹ A másoló jelölt lapszéli betoldása.

147
tehadesevata a sidu poppi
seyedimelha es az Seze
es sidokhal es be mene
bethannia Ra. Haden reggel
if meg ierusalembe mene
es igvala olivetim hegen
Es monda a temetvaron
nac. Eujgator. Bog e henz
nap vtom hus pety legen
es emdgenez fia el avulta
tic. Bog megseztesset. Ma
ga guborta papicalottina
la meg nehik de ma el ve
gyven. Neged napon az az
Seveden nem mene ier
salembe. Bog 9 nehik adna

- tekðesevala a sído papí
 feýedelmekkel • es az zerze-
 -tqs sidokcal • es be mene
 bethaníaba / Kedden reggel
- 5 ismeg íerusalembé mene •
 es íqvala olíuetím hegen
 Es monda a tanítvańok-
 -nac / Tuğgatoc hoğ e keth-
 -nap vtan husveth lezen
- 10 es embørnec fía el arulta-
 -tfc / hoğ megfezíttessec / Ma-
 -ga ġakorta predícallottava-
 -la meg nekík / de ma el ve-
 -gezven Neğed napon / Az az
- 15 Seredan nem mene íeru-
 -salembé / hoğ q nekic adna-

ia halabro. es el arulash
 nar helet meg mastata
 Marc ba de iet volna / ta
 bat o vete nag vefekade
 sek. es ellenkade sek volar
 volna es bog iresseny
 nem bagot volna o nelli
 tualok guttem demagn
 mcoron bat megnem
 lehavala / tabat az o tina
 Lotinat idet vula / tabat
 oze gulener a papi sek
 delmet es az sidolinar va
 mi az sido sejedelmek na
 pit vavaba / ki morida
 tie vula / haysas nar es ta

- fa halálra / es el arulasa-
 -nac helet meg mutata /
 Mert ha be iőtvolna / ta-
 -hat ő vele nađ vetekőde-
 5 -sek • es ellenkődesek voltac-
 -volna • es hođ úressesegőth
 nem hađotvolna ő nekőc
 tanalcz gűttenő / Demaga
 mőcoron őtet megnem
 10 lelőcvala / tahat az ő tana-
 -lőknac ődefe vala • Tahat
 őzve őőlenec a papi feőe-
 -delmec • es az sīdōknac vee-
 -nő az sīdō feőedelmeknec
 15 pītvaraba / Kő mōnda-
 -tőc vala kaőfasnac • es ta-

nasoth turtomac / boy' ie
ist Lalard / pugal megh
turtomac / es megh d'neiek
Es ayt monyat vala Ne
B innep napon / az az hus
veth napon / mert neta
lantom Zendules lenne a
nep hogoth / felic vala a
nepet / mert igon Zeretis
vala iesof / Es judof f
venfete ketelenet vala
boy' iesof el acutnain az
nepnet / Cabat factomas
az porolbeli ondog hyl
kedek / iudas nar / anaf
ille / tudman kedeg / boy'

- naLoth tartanac / hoğ fe-
 -sost Lalardsaggał megh
 tartanac • es meg qłnefek
 Es azt mongacvala / Ne
 5 ez innep napon / Az az hus-
 -veth nařan / mert neta-
 -lantā zendúles lenne a
 nep kōzqth / feltícvala a
 nepet / mert ígōn zeretíc-
 10 -vala iesost / Es íudast fes-
 -vensege ketelenetíuala
 hoğ fesost el arulnafa az
 nepnec / Tahat sathanas
 Az az pocolbelí qrdōq hízel-
 15 -kōdeck íudasnac / Auağ
 ýhle / Tudvan kedeg / hogh

cyben gylchogtend a sio
 papi sevedel meh es meq
 gondom, isaf nac Balalat
 Es el mepe iudas a fepal
 es monda nehic Mhgy am
 tal pelyon adom en ver
 netha adom kikh Balran
 igon meq orplener es fga
 danar nahi harmpes peng
 a vala scadan hie meq
 bizonie Zent ebbay fag es
 napon crassa fagat pro
 fagiat Im 9 uatama dga
 vala Mhgyen dga gondo
 la fudas dymond role
 Zent Janos emagelista fag
 veng vafanap elot vala

- eĝben ĝúlekőztenek a sído
 papi feýedelmek • es meg-
 gondolní íesusnac halalat
 Es el mene Íudas tanaLba
 5 es monda nekí Míth acar-
 -tok nekőm adní / en ýtet
 nectők adom / kík halvan
 ígőn meg őrúlenec • es foga-
 -danac nekí harmícz penzt
 10 A vala seredan / kíť meg-
 -bízońít zent eĝhaz / hoĝ az
 napon olvassa ýsaías pro-
 -fecíaíat Im ő íutalma előtte-
 -vala Mikeppen azt gondo-
 15 -la Iudas Vĝmond rola
 zent Íános ewangelfísta / hoĝ
 verag vasarnap előt valo

Zombaton ioue Iesus Betani
 aba. holar lazarus fcltama
 tota vala. met meg holtva
 lahar iesus fcltama sta. es
 oty to nek par orat. es mar
 tha zolgat vala. es lahar effic.
 vala az exstinet Maria
 von eg fench. nardos Ban
 allhottos nomos kenegetos
 es meg kene iesus fac
 labait vele. es az 9 fcltaval
 meg fcltale labait. Es az 12
 be telec a nomos kenegetos
 nec illataval. Morida
 eg az 9 tarmittam. fcltaval
 fcltaval ki vte el. aratopa
 la. Mide a kenegetos nomos

- zombaton íque Íesus betaní-
 -aba holot lazart feltamaz-
 -totta vala / mert megholtva-
 -la / kít Íesus feltamazta • es
 5 oth tőnek valorat • es mar-
 -tha zolgalvala / es lazar éggíc-
 -vala az evőkne / María
 vőn ég fonth nardosban
 alkotóth nőmő kenetőth
 10 es meg kene Íesusnac
 labajt vele • es az ő háíával
 meg tőre labajt Es a haz
 be telec a nőmő keneth-
 -nec íllattíával / Monda
 15 ég az ő taníttváí kőzzúl
 Iudas kí ítet el arulo va-
 -la ? Míre a keneth nem

adatos el Barom Son per.
 Son. es Zegengh nec ordato.
 volna. de age nem mon.
 ga vala. a Zegengh. de.
 maga ver vala. es exche.
 vala. es nehic mit adnat.
 pila abba. viselivasa.
 dicit Jesus monda. had.
 del vlet. a nomos. Kenet.
 latta en temeta. omne.
 papia. Mece Zegengh.
 mindoncoron. vana.
 veltat. de en nen varet.
 mindoncoron. tu veltat.
 Jent. Mark. monda. se.

- adatot el harom zaz pen-
 -zon • es zegeńqknec adatot-
 -volna / De azt nem mon-
 -ga vala a zegeńqkrql / De-
 5 -maga lopo¹ vrw vala • es erzeńe-
 vala • es nekíc mıt adnac-
 vala abban viselívala 𐌆𐌆𐌆
 Azert Íesus monda / had-
 -del ýtet / A nõmqş kenetqt
 10 tartta en temetesqm nec
 napara / Mert zegeńqk
 mındqncoron vannac
 veletqc / de en nem vaqc
 mındqncoron tú veletqk
 15 Zent Mark mondasa ze-

¹ Valószínűleg a másoló sorközi betoldása.

153
vent Bizon mondom tinek
tyh valabyl 3 emangelio
mott preditallangar ind
velaget ma mondaricm
hog 3 3t totte fudeti 9 emle
kzetix. Sent. luges eman
gelista Symond hog 3 3y
next ment volna Judista
sathanas. 3 3z pocolbeli
ordog. 3 3onheppen egel
newro be iguendogol 3 3y
el v33pala 3 3 a ngas 3 3e
netog 3 3ebzotteanta 3 3arom
3 3z per3on iutopac. next
i3anner 9 3ymeleuel. 3 3on

-rent / Bizon mondom tinek-
 -tøk valahol ez ewangelío-
 -moth predícallangac mīd
 velagot mīa mondatic 𐌆

5 hoǵ ez ezt tǫtte hírdetī ǫ emle-
 -kǫzetīre / Zent lucacz ewan-
 -gelīsta vǵmond / Hoǵ ez bý-
 -nert ment volna Íudasba
 sathanas / Az az pocolbelī

10 ǫrdǫǵ • es ezǫnkeppen éǵeb
 -nemw be íquendǫbǫl tǵzedǫth
 el vroz vala Es a nǫmq̄s ke-
 -netǫth kebǫttevala harom
 zaz penzǫn íutonac / mert

15 ístennec ǫ zǫmelevel vegǫn

igaat a haemich perzel
 maginnac. Bert zent huan
 mandasa zezent Zola a B
 sidonac. es of iras tudor
 nac. Hog micheppen vter
 netic adnara. es mer ze
 godek velok. keeven azch
 dinnin a kenetoch el adhar
 tar vana tizedett hi tegh
 vana haemich perze. Es
 kezes vana iressetge mi
 heppen adnara netic vter
 schaffag netil. guala ze
 vedan. Schmonde nemme
 mi ofiel. Rodog azgon
 nah g heeben ich Judas

- ígazat a harmícz penzel
 maganac / Azert zent lucacz
 mondasa zerent zola a fõ
 sidoknac / es az íras tudoc-
 5 -nac / hog mîkeppen ýtet
 nekíc adnaía / es meg ze-
 -gõdek velõk / kérven azth
 ammín a kenetõth el adhat-
 -tacvolna tízedeet ki tezon-
 10 -vala harmícz penzt • Es
 keres vala úressegõt mî-
 -keppen adnaía nekíc ýtet
 sokassag nekîl / ez vala ze-
 -redan • Vgmond nemíne-
 15 -mû e felõl bodog azzon-
 -nak õ kepeben íth Íudas

Mire nem oroad' aniaf
 aculad el orinat fapual
 ozve' hog' kitenec el vala
 tuelan es fapualen gog
 mol vala az fexelm igenlo
 lenne monno kenthonar
 Oalnac'es kitenec Judas
 ki nem zagonled anhanac
 eptelen eg' fiat if kemeu
 kema el aculm' . Az nem
 filozet meg a vedelmec
 fia q' yonoz es abog Sando
 tuel . Sog' fia el fapualen es
 eg' apofolocat az fido fe
 iadelmelyz mene es az el

- ? Míre nem adaad / auag
 arulad el ańńat fiaval
 qzve / hog kík nec el valha-
 -tatlan • es fesqlhetetlen qrq-
 5 -møk vala / az serelm ígenlq
 lenne monno kenńanac
 O alnac • es hítetlen Íudas
 kí nem zegonled ańńanac
 egğetlen eg fíat íf kemerí
 10 kenra el arulní / Azert nem
 tilovek meg a vezedelmnec
 fía q gonoz • es alnoc zando-
 -carol Sqth fia elhağvan • es
 egeb apostolocat az sido fe-
 15 -iedelmekhöz mene • es az el-

azulaf. Rie Zeigst vqla
 mogetelefute m. Zent d'goston
 dodor a'zon hepeben v'gind
 O Judas alnoc mefste es
 tofser O Judas fof ven gono
 herhette volna o q'innatol
 hazzmiz penzt Es ha o
 v'fthonkent iart volna es
 nehod mefste volna m
 elos o Zent fiat il Zernien
 el ovuland volna. Letzte
 ken iouie betamial olue
 tim hofte es elbolata pe
 t'p' es p'noft mondran
 Meinnethel althoffatot
 nehont ennonk. Hof

- arulast / kít zerzõtvala
 megte'ésittení • zent Agoston
 bodog azzon kepeben vgm̄od
 O Iudas alnoc mestor • es
 5 t̄oseer O Iudas gonoz¹ f̄osven
 kerhettel volna q̄ a'íriatol
 Harmicz penzt • Es ha q̄
 a'ŷtonkent iartvolna ees /
 nekq̄d meglelte volna m̄í
 10 elq̄th q̄ zent f̄íat í' zer'íen
 el arultadvolna / Leterte-
 -ken íque betanfabol olfue-
 tim hegere • es elbolata pe-
 -tort • es íanost / mondvan
 15 Me'ííetq̄k el alkossatoc
 nekq̄nc ennq̄nk / hóg

¹ A scriptor jellel utalta helyére a *gonoz* szót.

77
egyonc. dñk. pñdñ: fclenec
hol aharod. hog. alho
fñc. Mlonca iefus 9 he
huc fm de mñeeth a va
roftan. lefth eñ embort
hi eñ coeſo vizeth vizon
hgueth eñc. vñc a horgir
lan h mellen mēñ
es monfator a hāz vñ
nac. dñc monfñ nēhōd
mēñc. hol vizon a va
loralo hāz. es oñ. en ta
nit vññ. val. mēñ eñm
a hñ. vñ. hñ. vñ. es a
mēñ. mñ. tñ. hñ.
a nā. vñ. loralo. hñ.

- egync • Azok ottan felelenec
 Hol akarod hog alkos-
 -sonc Monda iesus q ne-
 -kfc • Im be meneth a va-
 5 -rosban • Ieltok eg embort
 ki eg corso vizeth vjzon¹
 kquessetoc vtet a hazig-
 -lan a melben megen /
 es mongatoc a haz vra-
 10 -nac • Azt monga nekod
 mestor / hol vagon a va-
 -loralo haaz • es oth en ta-
 -tanftvarif<.>mval² meg ezom
 a husveti barant Es a
 15 megmutatta tynektoc
 a nag valoralo helth

¹ A másoló javította valamiből a *j*-t és *e*-ből az *q*-t.

² A másoló valamit törölt, és helyére betoldotta az *m* betűt.

es aly alkossatok meg en
 nekem a husvoti dolog
 Es elmenven / alkossatok
 leleket / miképpen iesus mon
 dottamla nekik / es meg
 alkossatok a világon / De
 Leve megleyeen migo
 von ideie volna letele
 es a tizenket apostolok
 vele ovaen Iesus veue
 a kenezet / meg Joge / es
 meg alda / es ada o tamit
 vinnac / es motida
 Vgyet / es meg egyet
 Es en tesom / Es venen
 a kelso / kolat ada / es

- es oth alkossatokmeg en-
 -nekõm a husvetí barant
 Es elmenven / azonkeppen
 leleek / míkeppen íesus mon-
 5 -dottavala nekíc / es megh-
 -alkothak a vaLorat / Ve-
 -Lerñe megleueen míco-
 -ron ídeíe volna leúle
 es a tízenket apastaloc
 10 vele õzveen Iesus veue
 a keíeret / meg zege • es
 meg alda • es ada õ tanít-
 -vaíínac • es monda
 Vegetec • es meg egetek
 15 ez en testõm / Es veuen
 a kelhõth / halat ada • es

162
nehic. qda. manduan. Ig.
iatoc edbol mind. more
q en. vezem. hi. ti. extetor
es. solahere. hi. otglatir
mindon. b. n. n. nec. bolat
nallura. demagor. mon
dom. ty. uetor. q. q. matol
forna. nem. rom. a. v. v. v.
nec. q. m. l. e. b. e. r. n. na
p. y. l. a. n. m. a. g. n. e. m. a. t. h.
rom. v. e. l. e. t. o. c. q. u. e. e. n.
a. t. r. a. n. n. a. c. q. z. a. t. a. b. a. n. e.
m. a. n. i. d. a. n. e. h. i. c. h. e. n. a. n. d. a.
h. e. v. o. r. n. a. t. i. n. v. e. l. e. t. o. c. m. a. g.
e. r. i. n. a. v. o. l. o. r. n. e. m.
e. l. g. t. i. m. e. n. t. i. a. t. o. r. n. e. h. o. c.
v. l. o. z. a. b. i. a. n. b. a. n. a. d. e. c. a.

- nekíc ada / monduan / íg-
 -iatoc ebból mînd / mert
 ez en veerem • kí tú ertetȳc
 es sokakert kí ȳthletíc
- 5 mîndȳn býnȳknec bolat
 -nattára / Demaga mon-
 -dom týnectȳc / hoĳ matol-
 -fogva nem ízom a vezzȳ-
 -nec gýmȳleben a na-
- 10 -píglan mîgnem azth
 ízom veletȳc ȳzue en
 atȳamnac orzagaban • es
 monda nekíc / kevanva
 kevanam veletȳk meg-
- 15 enní a vaLorat mî
 elȳth megkenzatom • Azoc
 vaLoralvan bancodec a

judaſon keſerálteben
 mondat. Bizón mondom
 nátao: fog' egiptón en
 gimes el arul es az egehi
 kantióvati igen kezdena
 mondati. Nemde en va
 goke váram. Jéſus ſelele
 es monda. Ki en telern
 a talba. Marta a kinyer
 az ki engom el arulm
 Emboríſet fia el megen
 mibeppen uvan vágon
 a róla. De iai naq' az
 ornati. Ki miaty el adati
 De Bizónuál ióv volévolna

- Íudason / keserűlteben
 monda • Bízóni mondom
 nektoc / hogéggítok en-
 -gömet el arul **Es** az egebi
 5 bankodvan ígen kezdenec
 mondaní / **Nemde** en va-
 -góke vram • Íesus felele
 es monda / **Kí** en velem
 a talba marfa a kŷneret
 10 az kí engöm el arul 𐌆
 Embörnec fia el megen
 míkeppen írvan vágon
 q rola / **De** íaí nağ **Oh**
 annak kí mŷath el adatíc
 15 **De** bízóniaual íob voltvolna

amali Bog. evelayra ne zi
letotat na oz omlog felele
Judos ki eloculor mila viter
Magor Nemde en vajer
ee felele Jesus es monda
nehi. Te mondad Jh ne
minemio alazaps douter
Vymond Bodog vromac
kepebe. O vezdelmner fia
Mize te byngodner nebes
seget nem nesod es nem
latod kenodatz binden val
todat semmideppen nem
Sejenlod Mize nem selod
ilen nagh binnet kenhat

- annak hog e velagra ne zí-
 letqthvolna az embqr Felele
 Íudas kí elarulta vala útet
 Mestqr Nemde en vaqoc
 5 -ee • Felele Iesus • es monda
 neckí • Te mondad Íth ne-
 -mínemw alazatos doctor
 vqmond bodog azzonnac
 kepebe • O vezedelmnec fía
 10 Míre te býnqdnec nehes-
 -seget nem nezqđ • es nem
 latod kenodath / bínben vol-
 -todat semmikeppen nem
 zeqenlqđ • Míre nem felqđ
 15 Ífen naq bínnecc kenríat

Mert teneked iob volt
 volna hog' e velagra
 se ziletel volna. Mire
 ararod e penze el venne
 kit b'ynnehit nem val
 has. Mire hog' b'inden
 telességgel lattatol. Ki te
 godet meg valtam iob
 b'inden fogattal. O gonosz
 lelök / mel' keves neked
 idusséged / hog' azt ki
 mindennec idussitgye
 il igon keves es naua
 las jutalmert el attal
 Es hi kézdec kerdesni

- Mert teneköd iob volt-
 volna hog' e velagra
 se zilette volna ? Míre
 acarod e penzt el vennöd
- 5 kít býnnekíl nem val-
 hacz / Míre hog' bínben
 te'esseggel lattatol / kí te-
 -gödét megvaltani íöth
 bínben fogattal • O gonoz
- 10 lelök / me' keues neköd
 íduössegöd / hog' azt kí
 mínden nec íduözítoýe
 í' ígön keves / es í'aua-
 -í'as íutalmert el attal
- 15 Es v'k kezdec kerdezní

9 Kozottoc / ki est akarna
ia temni' Es a tamit vo
noc koggul egvala. Ki
ies of nac gleben le totte
vala feyes. Kit Seret va
la iesua. Zolala neki
petor. es alt monda neki
ky of kiroi monda. Es
heppen hog leskio vala
Zent Janos iesu nac ter
dere Monda. iesu nac
Vram. Ky of ki tegodet
el arul. Jeled iesu. A ki
nec maartoth ky heret
ador. Va. Valozalvay

- օ կօշօտօց / կի ezt akarna-
 -իա tenní / Es a tanítva-
 -նօց կօշշւլ eգvala / կի
 իսոսնac օleбен le տօtte-
 5 vala feյet / կիt zeretva-
 -la իսսus / Zolala neki
 petօr • es azt monda neki
 կի az կիրլ monda / Az
 -keppen hoգ lefekւտvolna
 10 zent իanos իսսusnac ter-
 -dere Monda իսսusnac
 Vram կի az ki tegօdet
 el arul • Felele իսսus • A կի-
 -nec maartoհ կիյնeret
 15 adoc / յկ vaLoralvan

Vene Iesus a kinezet es
meg martnam' oda Ju
das scariot nac' Es tug
gad bog' Zent János
monda semmit pete
ner az el arulas' rol Mert
halvati es latvati mino
ron vistsus vene a kine
zet es megmaaxtha es
Judas scariot nac' oda
Mert legottan 9 nagh
banattaban vrnac' ko
gisa miat el aluek v
ont vistsos nac' 9 melen
Mert ko 9 megmondot
ta volna Zent petyner
es az egyeb tanitvannac

Veue Iesus a kífieret • es
 meg mártvam¹ / ada Iu-
 -das scaríotnac / Es tuğ-
 -ğad hoğ zent Ianos

- 5 monda semmít petør-
 -nec az el arulasrol • Mert
 halvan • es lathvan mico-
 -ron crístus veue a kýñe-
 -ret • es megmaartha • es

- 10 Íudas scariothnac ada 𐌆𐌆𐌆
 Mert legottan Ɔ nağh
 banatt'aban vrnac ha-
 -ğasa miat el aluek vr-
 -onc crístosnac Ɔ mefen

- 15 Mert ha Ɔ megmondot-
 -ta volna zent petørnec •
 es az egeb tanítvanínac

¹ Az a fölötti jel valószínűleg rövidítésre utal. Vö. 163/14: *maartoht*.

ohi ottan ütet meij alteevol-
na. es tagonkient el zang-
gattac volna. es a falats hi-
ner vitan be mene iudaska
sathanas. nem eld. de hog-
tekelletyben gyttene. es bir-
naia vter. es dygondolts
alnok sagot karmarban meij-
tykelleneie. Es monda neki
iesus ted karmar. ommit-
tes. Dymond zene anjel-
mos. Vram es mind te
engedelnessed god vala. hog-
es keredent te karmarban
hogot ielonteni. es alasztat-
ni nem alasztad. de godson
ietni kattad ommit tyre.

- ők ottan v̄tet meg ȳltecvol-
 -na • es tagonkent el zag-
 -gattacvolna • es a falath ki-
 r̄er v̄tan be mene fudasba
 5 sathanas / nem eleb / de hog̃
 tekell̄etȳsben ȳottrene • es b̄r-
 -naia v̄tet • es a gondolth
 alnoksagot hamarban meg-
 -tȳkellenese • Es monda nek̄i
 10 iesus • Ted hamar amm̄t
 tez • V̄gmond zent Ansel-
 -mos Vram ez m̄nd te
 engedelmessegȳd vala / hog̃
 ez kegȳtlent te tan̄tvānid
 15 kȳzȳt ielȳnten̄i • es alaztat-
 -n̄i nem akartad / de ȳorson
 s̄letni hattad amm̄t tȳre-

Radit vala: de maga est
a leultar: nem tuggaeva
la: miet mondomas Vog
nem extic vala Nekit ab
fac hog exene volna in
das nat miet monvotta
volna neki iesus Ved
est ammi kel as inep
napra duag Zegtholner
valanne admi Mient el
veue a salatotz: lagottan
ki mene: E helen de telosedir
a Zent iras Miez en deke
seggmner embore ki en
ki nierzemet Guuala: hog
ki mentz volna Mondor

- kõdícvala / Demaga ezt
 a leúltec nem tuǵǵacva-
 -la / mǐre<rt>¹ mondana<c>² vaǵ
 nem ertícvala / Nekíc aleŷ-
- 5 -tac hoǵ erzeŷe volna űu-
 -dasnac mǐert mondotta-
 -volna nekí ǵesus / Ved
 azt ammí kel az ínne-
 napra / Auag zegeŷǵocnec
- 10 valamít adnı Mınth el-
 -veue a falatoth / legottan
 kí mene • Ez helen be teŷesedic
 a zent ıras / Mert en beke-
 -segomnec embõre kí en
- 15 kŷŷeremet ezűuala / Hoǵ
 kí menth volna Monda

¹ Az r betűt utólag írta be a scriptor a szó fölé, majd törölte az eredetibb r és l betűt.
² Az előző szó javításával egyidejűleg törölte a c betűt.

iesus Immar meq' dicit
emboer nec es isten meq'
nosil ombenne. Es ton helar
ol edos bezedoth es zola ne
hic Zeretettal valo barout
agett es alafiusagrol kit
dora annat elotte nem tigt
vala minnor tametvinnat
mondvann Nemiporon fua
nat Nemiporon barvinnat
eenek nag' keso ideiglen
Meq' idontven mind kins
hallo vala q' zent attatol
es a bezed meq' vegeven
ki bezed edos es hozvuala
Es isennec halat adanac
duar' dilectoth es menenec

- Iesus Ímmar meg dílőst¹
 embõrnec • es ísten megfe-
 -nõsil õmbenne / Es tõn nekíc
 ol' edõs bezedõth • es zola ne-
 5 -kíc zeretettõl valo barath-
 -sagert • es a'afíusagrol / kít
 soha annac elõtte nem tõt-
 -vala mínezõr tanítvaínac
 mondvan / Nemícoron ffaí-
 10 -nac / Nemícoron baratínac
 eenek nağ kesõ ídeíglen 𐌆𐌆𐌆
 Meg íelõntven mínd kíth
 hallot vala õ zent attatol
 Es a bezed meg vegezven
 15 kí bezed edõs • es hozzuvala
 Es ístennec halat adanac
 Auag díleretõth • es menenec

¹ Az õ valamibõl javítottnak tûnik.

olinetim hegere. Tabat mon
da nehir iesus Ez eyel tu mo
meg vettoztya en bennem.
Azere urvan myson. Megh
verom a pastore. Auag az
griztya es el solnac az Lor
donac iurba. De minet van
na feltamadaandoc elal vezet
galyleaban Monda iesus pe
tyneret Symon Im tityhet
sathomas potolbeli ordog meg
keert hog meg rofaton / mi
heppen a buzat gabonat. de
en ymattam. es keertem te
erted hog megne fogattogez
atte hito. es mironon meg
fiedulanda. ergsibedmeg att

olíuetím hegere • Tahat mon-
 -da nekíc íesus Ez eýel tú mīd
 meg vetköztoq en bennem •
 Azert írvan vaqon / Megh

- 5 verqın a pastort / Auag az
 qrızqth • es el ozolnac az Lor-
 -danac íuhaf / de mínec vtan-
 -na feltamadandoc elql vezlec
 galýleaban Monda íesus pe-
 10 -tornec Sýmon Ím títoqet
 sathanas pocolbelí qrdq meg
 keert hoq meg rostařon / mí-
 -keppen a buzat gabonat • de
 en ýmattam • es keertem te
 15 erted hoq megne fogatkożec
 atte hítoq / es mícoron meg-
 fordulandaz erqřihedmeg atte

169
atvad fiant. Seie petre es
monda Es ha mind te volge
ndec te benned en soha
nem te volge. Monda ne
hi iesus bezon mondom
nehod hog ma es evel mig
len tyk ketser zelna hocom
zor tagoud meq engometh
Monda nehi petre Es ha
ennekom meq kelleve veled
halnom megnom tagadlar
Oymond zent geger. Hog
stem zerzes nec mialla tuff
gavala sten hog o eysa
nac iguendo pastora lenne
es kenneh lenne engedeme
mibeppen nemmadi mon

atýad fíáft • Felele petor • es
monda Es ha mínd tevölge-
-ndnec te benned en soha
nem tevölgök / Monda ne-

5 -kí íesus Bizoní mondom
neköd hog ma ez eýel mfg-
-len týk ketzer zolna három-
zor tagacz meg engömeth /
Monda nekí petor Es ha

10 enneköm meg kellene veled
halnom megnem tagadlac

Vgmond zent gergör • hog
istení zerzesnec miatta tug-
-gavala ísten hog o eghaza-

15 nac iquendö pastora lenne •
es kemerí lenne engedemre
míkeppen nemícoron mon-

doch vala veonc cristos nac
 ha vetend en neigom oltom
 fia bol assachie o neki bechor
 Es feleiven neki iesus monda
 Nem mondom neki od bechor
 de bet ven betler dert briga
 vter est in hog o by neben ta
 natua mickepen egebeliner
 meyr bolatna Es igue o ce
 dron vize alcal gethsemam
 meu faluba bolot vala
 keret hibe be mene q es ta
 mitram vele ggue demaga
 kugya vala judas ki vter el
 avulta vala a belc mere g
 koeta gylekigic vala o tamib
 natival oda e helen berth

- dothvala vronc cristosnac
 Ha vetend ennekõm aʔam-
 -fia boʔassacke q nekí hetzõr
 Es felclven nekí iesus monda
- 5 Nem mondom nekõd hetzõr
 de hetven hetzer Azert hağa
 ýtet esní hog q bñneben ta-
 -nolna mikeppen egebeknec
 meg boʔatna Es ique q ce-
- 10 -dron víze altal gethsemaní
 neuú faluba / holot vala
 kerth / kíbe be mene q · es ta-
 -nítvaní vele õzue / demaga
 tugğa vala İudas kí ýtet el
- 15 arulta vala a helt / mert ga-
 -korta gýlekõzícvala q tanít-
 -varííval oda E helen Zenth

127
Iras betelur mondvon. Kik
en selkommet orzic vala ta
na. Lotz tartanac egetynde
(Tabat Iesus Isakal bog Ba
marab meg selneiet kime
ne a bog Belve. es monda
nekir. ulyetor le itz. es viga
iator minglen oda meyor
es ymadkator. viuen vele
petort. es Zebedeos nac keth
fiout iacobos. es Iomofz. es
hezde Bancodmia. es Iomozu
lenmi. Es monda nekir. So
moru az en selkom mind
halaly. legetor itz. es viga
iator en velen. Om maga
heder elta vorek. eg horgitaf
ne foldon o tohor. es or Laima

- íras betelíc / mondvan / kík
 en lelkömet qrízícvala ta-
 -naLoth tartanac egetömbe
 Tahat Iesus Isakcal hog ha-
 5 -marab meg lelncíec kíme-
 -ne a kqz helre / es monda
 nekíc / úlyetqc le íth · es vígaz-
 -fatoc máglen oda megqc
 es ýmadkozatoc / víuen vele
 10 petqrt · es Zebedeosnac keth
 fiaít íacabot · es lanosth · es
 kezde bancodnía · es zomoru
 lenní · Es monda nekíc / Zo-
 -moru az en lelkqm mínd
 15 halalíg / legetqc íth · es vígaz-
 -fatoc en velem / Qmmaga
 kedeg eltavozek eg hagíttas-
 -ne földqn q tqloc · es orLafara

172
esek ymadhogron es mond
van. Altam ba legeth segos
menthogel en volam e ben
Demaga nem vif mihop
pen en alaxom de mihop
pen te Micoron iesus wifus
wifna kesetsegner vona
podafan a ketives vernek
verecie es Ziuener banat
iabr 9 altarnat monda
Zent alam detatlon vage
es te pwenalotodnat
vtrat el nem multam le
yon ottam du segos nag
tagodnat acurallia. Es
bolota angale hi vte me

- esek ýmadkozvan • es mond-
 -van / Atýam ha lehethsegos
 meniñon el en rolam e ken
 Demaga nem vg míkep-
 5 -pen en akarom / de míkep-
 -pen te / Mícoron íesus crístus
 volna keserúsegnec vona-
 -codasan / a keñves vernek
 vereefe • es zíuenec banat-
 10 -íaba o attýanac monda
 Zent atam Artatlan vagoc
 es te paranLolatodnac
 vtaat el nem multam / le-
 -gñon ottan díŁsegos nağ-
 15 -sagodnac acarattýa • Es
 bolata angalt / kí ýtet meg-

44
 exsittene es monda of an-
 gal O vronc isennec fia-
 le othadnac felol eofsul mag
 meret is hel lenni hog or
 henth meq zeu veggied em-
 hore nemzetnec idoussere
 iert Miroon vronc iesas
 felholt volna ymad sagol
 v totmit vaint mind oru-
 van lese banatnac miatta
 Es monda petoznec Ekep-
 pen nem viga gatale of
 boraglan en velem Itz of
 Nemmenav doctor igmond
 O petoz hol vagon ofte
 bator sagod. vaf engedel
 med hi ennes elotte heu esse

- erősítene • es monda az an-
 -gal **O** vronc istennec fía
 te atyádnac felől erősül meg
 mert íg kel lenni / hog a
- 5 kenth meg zenveggéd em-
 -bőri nemzetnec íduossege-
 -fert • **Mícoron** vronc íesus
 felköltvolna ýmadsagarol
 ý tanítvánít mınd alu-
- 10 -van lele banatnac mífatta
 Es monda petőrnec **E** kep-
 -pen nem vígazhatale ég
 horaíglan en velem • Íth ég
 Nemínemw doctor ígmond
- 15 **O** petőr hol vagon atte
 batørsagod • vág engedel-
 -med / kí ennec elötte keuesse

mesherodet elal rotteduala
Immox elfeletted fugadaso
dath. Vigan petor egel kep
pen felved, hog raitnd kiese
teth ne hatalmager, Vigan
Zatoc es ymadkoZatoc, hog
kesetette ne essetok Merx
a telok keez volna, de a test
koon. Masdozor is mey el
mene. ImadkoZec azon kee
deth, monduan En atyom
ha lehet hog e kennac el
nem kel en tplem menmi
banem att mey Zeyvagg
legon te adamatod Is mey
masdozor elique az orn.

- mestorqdet elql vottedvala
 Ímmar elfelettet fogadaso-
 -dath / Vígaz petor egeb kep-
 -pen felýeb / **h**og raýtad keser-
 5 -teth ne hatalmazzec / Vígaz
 -zatoc / es ýmadkozatoc / hog
 kesertetbe ne essetok / **M**ert
 a lelók keez volna / **d**e a test
 koor / Masodzor ísmeg el-
 10 -mene / Ínadkozec azon beze-
 -døth / monduan En atýam
 ha lehet hog e kennac el-
 nem kel en tolem menní
 hanem azt meg zenveggem
 15 legøn te akaratod Ísmeg
 masodzor el íque az an-

175
u

gal. es monda O Māndon
 nepner idugitoſe teſſodet
 mīnd wōrnac hoſ meſ
 ſabaduſbatnanac. 9 ſalalor
 bol adam. es ewa ſirnar.
 es healtſar te el iouetodes
 hoſ meſ ſabaduſad. iſe
 potolnac heinhotol. Syme
 on hi teſſodet teſſa ſoſne
 heuont. Abraham dauid.
 es mīnd hiſ dedok. iſe pami
 es naſor. ſeſſia. es ſotial
 lator. ſene ſanos baptiſta.
 hi teſſodet meſ heſtſe. es
 mīndgimnec meſ ſelontſte
 te el iouetodes. Mānem ſa

- gal • es monda **O Míndon-**
 nepnec íduqzítóye / tegödet
 mínd warnac hog' megh-
 zabadulhatnanac o halaloc-
 5 bol **Adam •** es ewa sírnac /
 es kealtýac te el íquetödet
 hog' meg zabadohad úket
 pocolnac keñíratol **Sýme-**
 -on kí tegödet regtöl fogva
 10 kevant / **Abraham Dauíd-**
 es mínd kisdedök / Idest **Paruf**
 es na'goc / ferfiák • es **Azzoñial-**
 -latoc / **Zent İanos baptísta**
 kí tegödet meg kereztölt / es
 15 míndönnec meg ýelöntötte
 te el íquetödet / **Mínem ha-**

god vket setet segben de alad
bolortot tegodet emborgi nem
zetner val Lagara es fogat
tor mindon profetakinacm
Ni nem kazug lezon es min
don profetar minem boru
goc lezner ha emborgi nem
zet te miattad clagot lezen
Es soha meynem zabadiu
Mind remenadonec te ber
ned Emborgi nemzetner id
vazitoje es ha te meynem
fogattogal mind grot kea
tasban lezner Te kesod a
hadovut es meynem soha
nast az az pokolbeli odogor
Minem balalt fel mindon

-god úket setetsegben de a'ad
 bolatot tegodet emborí nem-
 -zetnec valagara • es fogat-
 -ta mindon profetaknac ❧

- 5 Nínem¹ hazug lezon / es mín-
 -don profetac mínem hazu-
 -goc leznec ha emborí nem-
 -zet te miattad elhagot lezen
 Es soha megnem zabadul

- 10 Mínd remenkodnec te ben-
 -ned Emborí nemzetnec íd-
 -vözítöye • es ha te meg<nem>
 fogatkozol / mínd oroc keal-
 -tasban leznec / Te kezdod a

- 15 haborut • es meg gözöd satha
 -nast / Az az pokolbeli ordögöt
 Mínem halalt felz / mindon

¹ ~~Tévesen~~ *Mínem* helyett. L. egy sorral lejjebb helyesen.

Sonnc uesner te seged seged
 re. es ha te messagathozal
 es mind es veloy nes seged
 deth. Ha messagathozal es
 mind seged seged legner. es
 simindan. Alzet hies ke
 tal. es vralodooknac den
 igalma3 mindonnet ala
 vetotekiner segalma3 te
 nepedner Es nuer uore a3
 opafalohoz. es lele vliet
 alu von. mere a3 g Sonnc
 mer negezultet valares nem
 tungar valar mit selesnec
 Es vliet elvon von d mere
 es imondozet baymondor
 azon bezedot. seloper ne
 hi menibela atija mer

- zomq̄ nez nec te segedsegod-
 -re • es ha te megfōgatoz
 es mĩnd ez velag nez teg-
 -deth / Ha megfōgatoz • es
- 5 mĩnd fogsagban lez nec • es
 siramban / Azert tĩztos ke-
 -ra' / es vralkodooknac vra
 őrgalmaz mĩndonnec ala
 vetottetek nec Irgalmaz te
- 10 neped nec Es meg¹ őrve az
 apastalokhoz • es lele őrket
 aluvan / mert az őr zomq̄
 meg nehezűltec vala • es nem
 tuğgacvala mĩt felelnenec
- 15 Es őrket elhağvan el mene
 es őrmadcozeec harmadzor
 azon bezedot / Ielonnec ne
 -kĩ menbelol anğal meg-

¹ Az összehűzés későbbi lehet.

crofit ven vter. Es lon elhag
yndonm. es hezvad ymord
tohit vala. Es lon q verey
mdeppen folde folo Lp
penetis vter Ez heh n oritus
ymord vala. es q el muloys
elkgelir vala Crisus fethel
Judas vngad vala Crisus tn
mibom alom ma megh ne
hezultek vala Sido neper
gonossay ma megronul
tomak vala Crisus siromla
Judas oholval mguet al
nolpagnual Crisus verie
tohit. es ottat ymadga Ju
das el arultatote togon tri

- erősítven ítet • Es lön elbag-
 -gadvan • es hozýab ýmad-
 -cozícvala / Es lön q vereý
 miskeppen földé fofo Lqp-
 5 -peneth veer Ez helen crístus
 Ímadvala • es q el aruloýa
 elközelítvala Crístus felkele
 Iudas vígad vala Crístus ta-
 -nítvaní alom mía megh ne-
 10 -hezúltek vala Sido nepec
 gonossag mía megvacul-
 -tanakvala Crístus sír vala
 Iudas azokval moquet al-
 -noksagauval Cristus verít-
 15 -tözc • es attát ýmadga Iu-
 -das el arultatast tezön Crí-

17.
Ishnar tami vami alushar
Iudas koteletk zerez / Bogi
wistof meq kigtozzer Eben
vula 9 balalanar nag fa
lese / auag veketese / Bogi
magat ipa epdogenet ma
tat naia Es mitoron ymad
sagba a keent vola elvetni
keenuala ymad sagba Bogi
engedel messeteth aynulana
Vees vey kibol nasa Bogi
iguendo mivelligetret mu
tat naia meq ielont angal
nar vna dionianaria Es
e Helen be telec a zent Iudas
mondvorn Nappal es eyel
kealtrec dgtted menign

-stusnac tanítvani aluznac
 Iudas kötteleth zerez / hog
 cristost meg kötözzec Eben
 vala q halalanac nag fe-

5 -lese / auag rezketese / hog
 magat igaz embornec mu-
 tatnafa • Es micoron ymad-
 -sagba a keent rola elvetni
 keruala ymadsaga / hog

10 engedelmesegeth ayanlana
 Veres verq kibolatasa hog
 iquendq mivelköteteet mu-
 tatnafa meg felont angal-
 nac vra bizonitanafa / Es

15 e helen be telec a zent Iras
 mondvan Nappal / es efel
 kealteec elotted menroq

te dōdō en ĩmad Lagom
Mert seget seġ nekil vaġor
Iħes betelir a ierġes dug
a peldazas Mert cristus
ĩmada Zent heliaſſal mi
keppen meġvaġon irua
keraki kenben helias naſi
ĩmad Lagoma merrehbol
esġk ndataniar Cristus ĩmad
Lagoma teſe ada veer net
le foloſat. Elyas hegen ĩma
da. Cristus foloġn el noytoz
van Zent lucas mondaſa
Zerent le terdepotven Elias
Elyas tamit vaħat ſel ġirġ
Cristus tamit vaħit ĩmad

- te elõdbe en ÍmadLagom
 Mert setetseg¹ nekíl vágoc²
 Ithes betelíc a íégõzes • Auág
 a peldazas / Mert crístus
 5 ýmada zent heliással / mí-
 -keppen meg vágon írua
 kerafi keríben / Helýasnak
 ýmadLagara meńńekbõl
 esõk adatanac • Crístus ýmad-
 10 -Lagara teste ada veernec
 lefoľasat • Elýas hegen ýma-
 -da • Crístus földõn el nõýtoz-
 -van Zent lucas mondasa
 zerent le terdepõlven Elías
 15 Elýas tanítvańat fel hýva
 Crístus tanítvańít ýmad-

¹ Az első t-t későbbi kéz g-re javította.

² A második először *valoc*-t írt, majd az l betűt g-re javította.

kozm monybovala Elyna
ymad Logonac vanna
veritozie vala Cristus
ymad Logon vana ketytety
vala. Haxmadzor es meg
keze a fiv mindon tegm
tynec keze attat. atya Zaba
dogmeg minket. es teef
vegeth ammu puztasago
nkac. es keserusegnaker
bolassadel a Zabaditooth
kut mi atyankac fugat
tab Es az angalac mond
nac vala. Zene isteney nez
ied. es bolassad te zeked
nec hpedelmec mindon
nec idusseyerac. es

- kozní mongávala Elýas
 ýmadŁaganac vtanna
 veršttqzícvala / Crístus
 ÍmadŁaga vtan kq̇tq̇ztetíc-
 5 -vala / Harmadzor esmeg
 kere a fýv mĩndq̇n terq̇m-
 -tq̇nec kere attat / Atýā zaba-
 -dohmeg mĩnket • es teeġ
 vegeth ammú puztasago-
 10 -nknac • es keserúsegq̇nknec
 bolassad el a zabadítooth
 kít mĩ atýanknac fogat-
 -tal • Es az anġaloc mond-
 -nacvala / zent ístenseg rier-
 15 -íed • es bolassad te zeked-
 -nec hýedelmet mĩndq̇n-
 -nec íduqsseġfert / es

mind healt nat vala ugal
mat merner es foldner
adrianat banathwot Es az
dizendo es tizolendo agra
iften aharwan magat lewen
atwaforg zarent y flauat
es monowan En edes fi
om iefus meghel gadnod
Bert weged te banatos ha
lalodnat heinnat es igadmag
Es az angalocat giuan es
modwan nehic te weged
a heogefat Masilnat
monidwe weged a wasse

mĩnd kealtnacvala őrgal-
 -mat mennec • es földnec
 ańńanat banattȳarol / Es az
 dílerendȳ • es tiztȳlendȳ atȳa
 5 őrten akarvan magat leven
 atȳasag zerent ȳ fiaual
 es mondvan • En edes fi-
 -am őresus megkel hadnod
 Azert veȳed te banatos ha-
 lalodnac keńńat • es őrĩadmeg
 őr az anȳalocat híuan • es
 mȳdvan nekĩc • Te veȳed
 a kereztfath Masĩknac
 monda • Te veȳed a vas ze-

Országos Széchényi Könyvtár

gebet. Es donkepen mon
 da as gebiet. beget hoz
 ia valo zerehul. Es nija
 toh en tolem as en flammac
 iesusnat. hoz en parantlo
 latimba megija e kientas
 mind tead gaituan mon
 danac. legen zont ihenfeged
 ner zont aliamatte. Es a io
 venek mind egetymde eg
 mas. vrom e kessengel iesus.
 hoz Es monda as esd haged
 e kessengel. kin maggala
 tol te mindgubato agualcal

- geket • Es ezönkeppen mon-
 -da az egebíneć / Az egeb hoz-
 -ía valo zerekről • Es ágga-
 -tok en tőlem az en fiamnac
- 5 iesusnac / hog en paranlo-
 -latimba meg íga e kent / es
 mind terd haýtván mon-
 -danac / lećen zent ístensegőd-
 -nec zent akarattá Es el íq-
- 10 -venek mind eęetőmbe eę-
 -mas vtan ez kesseggel íesus-
 -hoz Es monda az első • Veged
 e kereztfath / kín megfezűlte-
 től te mindőnhato atýadtol

Országos Széchényi Könyvtár

A mas angul monda. Veged
e Zegeket te kezerd. es labaid
altai Zegezm. Es a boarmad
monda. Veged e tuiſk coro
nat. Iki miath te feyedetſ
altai veric. Es a negedir mon
da. Veged e epeth. es e ete
toth. Ezonheppen minden
Zerzamat. es keſſeyet nehi
adaac ieſuſnac. Ieterdepl
ven ieſus g. Zomeit. es kezer
methe ſel emelven. Toſat
lon unheppen elbagjad.
Van latvan e keſerai Balak

- A mas angal monda • Veged
e zegeket te kezeid • es labaí
altal zegezní • Es a harmad
monda / Veged e tíuísk coro-
5 -nat / kí míath te feýedeth
altal veríc Es a negedíc mon-
-da Veged ez epeth • es ez ece-
-tõth • Ezõnkeppen mĩnden
zerzaammat • es kesseget nekí
10 adaac íesusnac / le terdepõl-
-ven iesus õ zõmeít • es kezeít
meńbe fel emelven Tahat
lõn mikeppen elbagágad-
-van latvan e keserú halalt

Országos Széchényi Könyvtár

Jesús monda legón atya
ihennec zene atiarattyon
Tasot kogelben lata undast
es a ierusalem nepeas fel-
kesalven es gorsón fegverge-
ket Igue tamitvainhoz es lele-
ghet el aluván es monda
nehic O petor. Mire baya-
tok el engymet. O János! Egn-
keppen az egébýnehics monda
harmadzor is mety tamitva-
inhoz igue es treg lele vket
el aluván. Es monda nehic
alugatot inrmayes tiv
godgatot mevt el kogelgeth

- Iesus monda / legön atya
 istennec zent akarattya
 Tahat közselben lata iudast
 es a ierusalem nepeeth fel-
- 5 -kesülven / es görson fegverőc-
 -kel / Íque tanítváníhoz • es lele
 őket el aluvan • es monda
 nekíe **O petor ? Míre¹** hága-
 -tok el engömet • **O Ianos / ezön-**
- 10 -keppen az egebýnekees monda
 Harmadzor ísmeg tanítva-
 -níhoz íque / esmeg lele őket
 el aluvan • **Es monda nekíe**
Alugatóc ímmar • es ív-
- 15 -godgatóc / mert elközselgeth

¹ Az *M* alatt eredetileg *ha* állott. Valószínűleg a scriptor javítása.

az idō es embornec d' arul
tatic dyngs dā nec kezeke
keletor sel menhōne cleide
E keppen iesus tudvan
mindon iguendghet 9 wa
ia valohat. el crede es mon
da nehic. Kith kezeke ok
mondanac d' nazaretheli
iesof. Monda nehic. En va
goc. Aret hog et monda
9 nehic en vogoc ottom pa
tra esenec es mind a faldā
hullanac. Es mek kerde vlt
Kith kezeke legottan azoc
mondanac d' nazaretheli
iesof. felede iesus Mondam

- az ídő • es embőrnec el arul-
 -tatic bŷnőşoknec kezeibe
 keŷetőc fel menőnc eleibe
 Ekeppen íesus tudvan
 5 mındon íquendőköt ő rea-
 -ja valokat / el erede • es mon-
 -da nekíc / Kíth kerestők • ők
 mondanac / A nazarethbelí
 íesost / Monda nekíc • En va-
 10 -goc / Azert hogé ezt monda
 ő nekík en vagók / ottan hat-
 -tra esenec • es mınd a földre
 hullanac • Esmeg kerde ýket
 kíth kerestők / legottan azoc
 15 mondanac / A nazarethbelí
 íesost • Felele íesus / Mondam

147
74

nehtos mert en vafoci
 Bert ha engomet blestet
 bot affatet o samit vahim
 ath belesged / bog o besed
 bat mondot vala betelnet
 kaker ennehom adal at
 iam egget sem vstotend
 kagzulec Judas mekagde
 te bog / ~~bet mek apola~~
 Monda nehi iesus bara
 tom mire iottel Judas leg
 ottom iesus bog mene as
 monda nehi Joudag me
 for O mek apola bet
 Jesus monda nehi O
 Judas bekagdeffal ding

nektȳc mert en vaȳoc •
 Azert ha engȳmet kerestȳc
 bolassatȳc el tanítvańím-
 -ath bekesegegel / hoȳ a bezed

- 5 kít mondot vala betelnek
 Kíket ennekȳm adal at-
 -sam / egȳget sem vezttȳtem el
 kȳzzúlȳc Íudas meg kȳzelít-
 -te hoȳ ýtet meg apolna /

- 10 Monda nekí íesus Bara-
 -tom míre íȳttel • Iudas leg-
 -ottan iesoshoz mene • es
 monda nekí Íduȳzleg me-
 -stȳr Es meg apola ýtet

- 15 Íesus monda nekí O
 Iudas bekelkȳdessel / Auag

Apalassal oculod el em.
dyrnet fiat. Eabot el io.
veen ragador es megh.
toretne vlet. Aft latrom.
Sent Petre hiene tyet
Monda haath tyet vi.
vompes nem voren reis.
tof nar feleletis. Banem
legatim a pifper Zolgonia.
nar el voga job fileth, hi.
net neue vala malus
Mondor neht iefus Toft.
Be Gredet Biuelebe. Mett
muid afof hih tyet vion.
nec tyet ma vefnet dury.

Seind luv

- Apalassal arulod el em-
 -bõrnec fíat • Tahat el íq-
 -veen ragadac • es megh-
 -tartac ṽtet • Azt latvan
 5 zent **Petõr** kíueue tõret
Monda haath tõrrel ṽy-
 -íonc • es nem vara crís-
 -tosnac feleletíth / hanem
 legottan a píssec zolgafa-
 10 -nac el vaga íob fíleth / kí-
 -nec neue vala malcus
Monda nekí íesus Teğed-
 -be tõrõdet híuefebe / Mert
 mínd azoc kík tõrt veíend-
 15 -nec tõr mía veznec • **Auağ**

aleytod hog nem herbet
nem en ahamat es adna
emahom tobber tigeniet
sever angalmat Oha azer
mordana lebetoc as fi
zeniet appolnat seged se
ge nehil in igas magdal
mazhatnatat. Kinet a
methei angali sevey
lebet Eg legio quia sevey
reyti toruende hat. Ego
embocet legio dicit a hien
has sevey angali. Bat ven
Ego angale legio. Li Zam
ra embocet hien velagot
ma. Aua velag Zente.

- aleýtod hog nem kerhet-
 -nem en atýamat • es adna
 ennekõm tõbbet tízenketh
 sereg anǵalnal • Olha azth
 5 mondana / Lehetõc az tí-
 zenket apostoknac segedse-
 -ge nekıl / Ha ıgaz meg otal-
 -mazhatnanac / kınec a
 meńńeı anǵalı sereg
 10 lehet Eǵ legio / auag sereg
 reghi tõruenbe hat ezõr
 embõrt tezõn / Azert a tízen-
 -keth sereg anǵal / hetven
 ezõr anǵalt tezõn / kıl zam-
 15 -ra embõrı ńeıw velagot-
 mia / Auag velag zerte

oðloch dorch Zouu Zent Jom
 vgmond: En es omgal
 het ven oth eor seveseake
 meg verth. Ezenthet sebor
 anen. Isat morneth gize
 meg. Oth als moridana
 zens. petre nec/nem kel
 bog engemet seget seget
 magat. Imibetia. Isnerk
 s. iusor. Mert. E. Huppen. Kel
 lenni. E. Kent. Kik. adod. en
 nehom. as. en. atnam. nem
 abarodee. Bog. meg. igam. as
 legottam. bog. filer. illete. ason
 idolen. meg. vigatte. viter.
 Monda. ielus. as. soassag.

- ozloth / Arañ zaíu zent Ianos
 vǵmond / ha eǵ anǵal
 hetven ǵth ezǵr fǵgvezesǵket
 meg verth • Tizentket sereg
 5 anǵal tahat míníth ǵǵzne-
 -meg / Olha azt mondanafa
 Zent petǵrnec / nem kel
 hoǵ engǵmet seǵel / seǵeled
 magadat / mikeppen telneche
 10 az irasoc / Mert e keppen kel
 lenní • E kent kít adot en-
 -nekǵm az en atǵam nem
 akarodee hoǵ meg íǵam azt /
 legottam hoǵ filet illete azon
 15 ídǵben megvíǵazta útet 𐌆𐌆𐌆
 Monda íesus az socassag-

76
 noli totteret michepten
 totteret michepten es ruidac
 hal michepten enigmeth
 Naxi pindon naxon ve
 letor volam a templembe
 tannet van es enigmeth nem
 tartottatameth de es noli m
 totteret michepten totteret
 Ich Nemi nemie doctore ve
 mende hadox azaan kappelen
 O kappelen judas hog en
 kappelen flammar hi tennet
 michepten ozaan totteret
 guldopala lachodden tennet
 totteret michepten
 nem totteret michepten de totteret

-nak • Íõttetõk m̃keppen
 tolváýra / tõrõckel • es rudac-
 -kal megfogní engõmeth
 Nam m̃dõn napon ve-

- 5 -letõc voltam a templomba
 tanetvan • es engõmet nem
 tartottatok meg / de ez attú ídõ-
 -tõk • es setetsegnec hatalma /
 Íh Nemínemú doctor vg-

- 10 -mond bodog azzon kepeben
 O kegõtlen Íudas hoğ en
 kegõs fiamnac / kí tenekõd
 mestõrõdvala orláfát ze-
 gõnlõdvala / lelõdben teven

- 15 setetsegnec mívelkõdetíh
 nem velagossagat / de setet-

Iegnet wæghættel. Tabat
 o kumbvaim. Væte elþag.
 þan wimð elþættnat in
 Zent Bernald Bodog oð
 þos hepeðe vðmond O
 hepe iefus O hegettnes
 iefus O regalmes iefus
 O vīgsto iefus þol van
 nac atte regalmes fagid
 senta minkeu þu denelgð
 regalmes þu þol vinnat
 oð enlþot. Es is a þornal
 lotot. Eufet oð oð æpni
 kinnepel meq elegit
 vinn. Ninnep. In æpnet

- segnec megtartottal / Tahat
 ȝ tanítvańí útet elhaȝ-
 -van mınd elfutanac 𐌹
 Zent Bernald bodog az-
 5 -zoń kepebe ȳgmond O
 keȝos ieszus O keȝelmes
 ieszus O írgalmas ieszus
 O vígazto ieszus / hol van-
 -nac atte írgalmassagíd
 10 senkí nínlen kí tenekȝd
 írgalmazȳon / Hol vannac
 az embȝrȝc • es az azzońíal-
 -latoc / kíket az ȝth arpa
 kíńerrel meg elegíttȝttel-
 15 -vala / Nínlen kí tegȝdeth

meq' e' meoien. **H**ol uennac
 az itzoffegoc. **K**ihet az apa
 stololinnac attal. **F**ine d'az
 horat immat tergdeth
 mino d'hattanac res mab
 te sira apaddal. **A**esallodm
 kelloe vana. **Z**ent iatall non
 d'asa. **Z**erene. **E**n e' itzoffm
 m'it'p'p' id'g'at' d'ine
 nener en tolen. **J**esafnat
 G'ug'f'g'usa. **C**ocot. **M**ag'f'g'
 la. **L**ac. **E**n. **H**ol. **F**ine. **H**et
 ne. **M**ing'et' d'az. **V**an'f'g'
 Es a. **S**id'at. **P**ad'at. **V**an'f'g'
 keder. **V**an'f'g'. **G**ug'f'g'. **M**ag'f'g'
 mef'g'. **M**ag'f'g'. **E**st'f'g'.

- meg esmerŷen / Hol vannac
 az tíztőssegec / kiket az apa-
 -staloknac attal • Íme bízo-
 -nával ímmar tegődeth
 5 mĩnd elhattanac / es íncab
 te síro añaddal tarsolkodní
 kellőtvolna zent iacab mon-
 -dasa zerent En esmerőím
 mikeppen ídegőnek elme-
 10 -nenec en tőlem Iesusnac
 megfogasa coron megen va-
 -la lak eg gől ŷmegben
 nemínemw ífŷv vtanna
 Es a sidoc fogac ŷtet / Az
 15 kedeg nekik haėvan a gől
 íngőth / mezítelen elfuta ő

17
tolget Nemet doctoroc mon
gac hog' a3 embge let leg
kisset Zent János apostol
Nekic v3 mononac hog
Zent János evangelista
Es v3t d3ger v3nek an
nas p3p3os M3re a3 an
nas p3p3e v3la C3p3s
nac ip3 hi t3nal o3s
a dot v3la o3 s3d3nat
hog' e3 embgner iob mag
k3p3 o3 s3c n3p3e Zent
n3p3e te Zent s3nd. k3p3e
M3re O Aug3l3c att3
Reval3n s3ndat O men3
eg3h O L3l3g3c O embgner

tqlqç / Nemeŕ doctoroc mon-
 -ğac / Hoğ az embqç lqt leğen
 kisseb zent İacab apastal
 Nekİc vğmondnac hoğ

- 5 Zent İanos ewangelİsta
 Es İtet elqzer vİuek An-
 -nas pİspqkhqç / Mert az an-
 -nas pispec vala Caýfas-
 -nac İpa / kİ tanaLoth

- 10 adotvala a sidoknac
 hoğ eğ embqçnec İob meg-
 halni a soc nepert O zent
 atıa te zent fiad kqçqzue
 vİtetİc O Anğaloc attı

- 15 keraltoc huztatİc O meñ • es
 egek • O İllagoc O embqçqç •

O lalkosor O Zeng alhuc.
 Ozen padohad a bebedes
 refusa o Baranca hi a
 fuzosor hoggavala Es gon
 dolmadmeq Mlet nax se
 bafegget vizit vole vitz
 Bonellat tution hogven es
 hievala vitz handfom
 valkigge es gonheppen
 o for heinnarol gondol
 Es hogue non migitelen
 labbal vala es a hogue dne
 hi el gwidvala hiegnitich
 es o labait cedron vhe al
 tala beveden fegget vomban
 vitz / arce lafchies es o quia

- O lelqşoc O zent atyac /
 Oztan fordohad a bezedoth
 íesusra e baranra / kí a
 farcasoc qşzot vala Es gon-
 5 -dolıadmeg / Meı nağ se-
 -bşseggel vızıc volt ıteth
 kştellet íakon kşten • es
 útıcvala ıtet kardfoccal
 valkşbe • es ezşneppen
 10 q şoc keńıarol gondol
 Es kşes vton meztelen
 labbal vala • es a kşuec q ne-
 -kí el tşrıkvala kşmeıth
 es q labaıt cedron vıze al-
 15 -tala hertelenseggel vonvan
 ıtet / arcel le eseek • es q orla-

iana mundongol neta
 rofule. Es a pappi idip
 Battoral herde Elgarog
 tennipant vana. Es a
 a tudomortionat. Cornig
 p. mixel semmip neta
 fele. Mexe idonvata
 bog mmo elbattar vala
 vax. Es a. 9 amofagavol
 monda. Es mibvati neta
 Ntine engomex herde
 herdoged alopat fili ba
 lottac. miet aloc tuggar
 mth en mondotam. bog
 et mondotavolna. egge
 a. 3. Solganac orel Lapa
 iefofes monda neta

- sara mĩndonostol megve-
 -rosule / Es a pispek fesust
 kettorol kerde • Elqzer az q
 tanstvanstvanrol • es az
 5 q tudomañarol • Tansth-
 -vanrol semmst nem
 felele / Mert selonvala
 hog mĩnd elhattacvala
 vtet • Es az q tanosagarol
 10 monda • Es nĩlvan nectoc
 ? Mĩre engomet kerdez
 kerdged azokat kĩk hal-
 -lottac / mert azoc tuggac
 mst en mondottam / hog
 15 ezt mondottavolna / eggc
 az zolganac arlel lapa
 iesost • es monda nekĩ

147
Ekeppen fiekke a pifpoh
net Es mind Gok ellen
sem m gonogt nem mon
da harnem alazatos es edos
Besedoket felehen mondar
ha en gonogt Zoltam tinnu
bizonyogot tag agondrot
ha kedeg ioofg Zoltam mi
re veet orcel engometh
Of ha ozt mondmair
ha en besedgimbe vethoz
tem mongad quagh
mutassad mellen for
kedeg valarmellen meg
nem iegbe mive veet
engometh. Meret vifmond
Zent Agoston doctoorki atta

Ekeppen felelzee a pispok-
 -nec / Es mind ezok ellen
 semmí gonozt nem mon
 da / hanem alazatos • es edqs

5 bezedqket felelven monda /

Ha en gonozt zoltam tanu
 bizonsagot teg a gonozrol
 ha kedeg footh zoltam / mí-
 -re veerz arcel engqmeth

10 Olha azt mondanaía
 ha en bezedqmbé vetkqz-
 -tem / mongad / auagh
 mutassad melben / ha
 kedeg valamelben meg-

15 -nem iegzez mire veerz
 engqmet / Mert vgmond
 zent Agoston doctor / kí atta

iesus nac as arcel Lapast
 nem a barnadee hog vte
 mennei tiz meg emesten
 duag fold elnetneie. vng
 gedoged be heletner. duag
 egas nemu kenekial ken.
 ratner Es kende vte ama
 Cassas pispahes. Bolot a
 Sergetys sidor. es a vengk
 meg galeligzetenetvala Me
 gonvala iesusai es liguet
 vala iesuso sent petros
 mas bantmanais kivala
 es merore a pispahner es
 be mene vele a pispac pi

- íesusnac az arcel lapast
 nem akarnadee hog' útet
 meńńeí tůz meg emeztene
 Auag föld el íelneíe • vađ
 5 őrđoggel be íeletnec / Auag
 egeb nemú kenokcal ken-
 -zatnec Es kůlde útet annas
 Caýfas pıspøkhez / holot az
 zerzetős sidoc • es a venøk
 10 meg gúlekøztenek vala / Me-
 -ğon vala íesussal • es køuetí-
 -vala íesust zent petør • es
 mas tańıítvańaıs kí vala
 esmerøíe a pıspøkknec • es
 15 be mene vele a pıspøc pıst-

varaba. Zene petre al
vala kiuil az ayton. Ka
mene a mas tunit vailes
monda az ayto tuctonac
es Be. Bolattata Zentz pe
tyre. Es monda Zentz pe
tyner az ayto tucto tecti.
Nemde thees Embgner
tunit varti kazzil valo ha
gee. Monda Zene petre
Nem vogyor Omnoton kof
hi mene legottan tih Zola
Alnak vala a Zolgar es a
Zolgaloc a tuznel. meret
hided vala. es magokas

- varaba / Zent petor al
-vala kíuıl az aŷton / kí
-mene a mas tanıtvań • es
monda az aŷto tartonac •
5 es be bolattata zenth pe-
-tort / Es monda zenth pe-
-tornec az aŷto tarto leań /
Nemde thees ez embornec
tanıtvańı kózzıl valo va-
10 -gee • Monda zent petor
Nem vağoc Onnaton hoğ
kí mene legottan tík zola
Alnak vala a zolgac • es a
zolgoloc a túznel / mert
15 hídek vala • es magokat

melegittik vala. es vala
Zent petor o kottor. es
magat melegittik vala
Mondanac neli Nemde
thees o tamitvati kottul.
valo vage Emeq magat
gada. es monda Nem va
gor. Wymond Zent Am
bucus. Hext tagadamag
Zent petor. mert odtalan
foga Balakra. Hox nem
tagadamag nem Zent
es kottor. nem o kottor
Hox nem a sidoknac pr
vaxaban odt tagada. Bal
iesus kottor vala. kottor

- melegíttik vala • es vala
 zent petor q kőztőc • es
 magat melegíttűala 𐌹𐌹𐌹
 Mondanac nekí Nemde
 5 thees q taníttvarí kőzzúl
 valo vage Esmeg megta-
 -gada • es monda Nem va-
 -goc / Vgmond zent Am-
 -burus / Azert tagada meg
 10 zent petor / mert octalan
 foga halalra / hog nem
 tagadga meg nem zenth
 eghazba / nem q hazaba
 hanem a sídoknac pít-
 15 -varaban oth tagada / hol
 íesus kőtzve vala / holot

igassag minlenes keues
vattarva monda egz az
Zolgar kazzul amac ro
kona kyneszent petge
filet el vryta vola Nemde
lontalake en tegydet gbelc
a kezeben: es g kazzulhera
lo vory: nelyvedes agt ma
tat ya hogz g kazzuloc va
lo ley. Es kezde meytayad
m: es eskodni hogz nert
es merte volna az enypre
a kith mondana. Es meg
ottan tik Zola Jttes be telec
az iraa ki vjmond. Mazi
vetted es mergymet en hozam

- ígassag nínlen Es keues
vartatva monda ég az
zolgac kőzzúl / annac ro-
-kona kýnec zent petor
5 filet el vagta vala / Nemde
latalake en tegődet q vele
a kertben • es q kőzzúlqcva
-lo vag / níveldes azt mu-
-tatýa hog q kőzzúlqc va-
10 -lo leg • Es kezde megtagad-
-ní • es eskődní hog nem
esmerte volna az embort
a kith mondana / Esmeg
ottan tik zola • Íttes be telec
15 az íras / kí vgmond • Mezze
vetted esmerőymet en hozzam

Detenel engomet mikop
pen valatost magod
nar. Itz megralic a agt
regzes. Met tagat Zent
petre salamonnal tagat
mey istent Met v va
gan az o hotveben megr
u van Salamon keral
azorhotuac Zauara Zent
petre leathotuac Zauara
Salamon Babuannar iz
tosseregere Zent petre a
leannar feletmece dema
ya mindomilner iooth
toth vala Meve folor
mont kerala tottenla

- Vetenek engomet mškep-
-pen vtalatost magok-
-nac • Íth meg telíc a reghí
feğzes / Mert tahat zent
- 5 petor salamonnal tagada-
-meg ístent / Mert vg va-
-gon az o kóníveben meg-
írvan Salamon keraí
azzońoknac zauara / zent
- 10 Petor leańoknac zauara
Salamon balvannac tíz-
tősegere / Zent petor a
leannac felelmere / Dema-
-ga mındoníkneć sooth
- 15 tōth vala / Mert sala-
-mont keraí tōtte vala

es veloginat. ozogorban
 zent petzet pispache le
 lobinet ozogorban Jesus
 mayfordala. es tephente
 zent petzet tefi zomend
 es meq emlehoger. vronc
 iesus mondesaral. nulle
 mondot vale nelli kock mag.
 len tik zolna oddig krom.
 zoe vlet meytayndawes
 zent petzet emene ighn ke
 servern sira. es az y marm.
 Laiat viseliapla kentele
 dyorban. Kunt. kighnet. mag.
 keni vula. es getinat sac.
 naktayavala. d. papi feredem

- ez velagnac • orzagaban
 Zent petört pispocke le-
 -lõknec orzagaban / Íesus
 megfordula • es tekente
 5 zent petörre testi zõmevel /
 es meg emlekõzec vronc
 íesus mondasarol / melet
 mondotvala nekí hog´ mîg-
 -len tîk zolna addig három-
 10 -zor ýtet megtagadnaía • Es
 zent petör elmene ígõn ke-
 -serven síra • Es az õ catrîn-
 -laíat víselíuala kentese
 vÿaban / kíuel kõnuet meg-
 15 -kení vala • es orlaíat zar-
 -raztÿavala / A papi feÿedelm

es mind egyebet hamisítan
noszogat kérésnek való, g
ellené, hogy vót meg olta
es nem telene. Got hamis
tomok, elguc igazhet Elguc
keth hamis tano elg allom
mondomac. Ez est monda
hogy meztokethi stemmet
templomat es goremord
napon az van es meg
fel allatgotta. Es okhna
nem vala illendó tano
sagoc. Es falketh a sido pap
fejedelm monda neki. Sem
mit nem feleke erre mit

- es mÍnd egebec hamÍsta-
-nosagot keresnecvala ȝ
ellene / hoĝ ýtet meg ȝlnec
es nem lelenec Soc hamÍs
- 5 tanok elȝue Íȝuenec Elȝzer
keth hamÍs tano elȝ alla • es
mondanac / Ez ezt monda
hoĝ meĝtȝrhetÍ Ístennec
templomat • es harmad
- 10 napon az vtan esmeg
fel allathhatta Es azoknac
nem vala Íllendw tano-
-sagoc Es felkele a sído papÍ
feȝedelm monda nekÍ Sem-
- 15 -mÍt nem felelze erre mÍth

Got te allenod samulnat.
Jesus kedeg vesteg balgort
vala. Es a sido papi fere
delm monda nehi En ked
lek. az elo istenre got meq
monyord nehi nehi ha te
voty a cristus aldor isten
nec fia Monda nehi ihs
Te mondad. Bezonaval
mondom nehi got
matosfogvor. lattator em
got nec fiat ulm otm is
ten nec iohannol es igni
men nehi nec kadibe Es meq
vogytor rubinat mondan

- ezqk te ellenqd tanulnac /
Iesus kedeg vezteg halgat-
-vala • Es a sido papí feýe-
-delm monda neki En kerd-
5 -lek az elq ístenre hog meg-
-mongad nekqnc ha te
vag a crístus aldot ísten-
-nec fía / Monda neki ihs
Te mondad / Bízoñaval
10 mondom nektqc / hog
matolfogva lattatoc em-
-bqrnec fiat úlní afa ís-
-tennec íogafelql • es íqní
meñíeknec qodíbe • Es meg-
15 zaggata ruhaíat / mondvan /

2
Mog koromla iſent. Mies
teſſye meges a tamochal
Im iol Gallator a corom
laſt / m lattatit ti neitok
legottom oſi Galaſna ieler
vter / es Baggyapanar ne
hi or Laiara / es Be feder
o neki or Laiat. Sent Ma
the minnſ monſa / met
nem verhetic vala vter
lat van neki or Laiat i
kevanſogofnat / dzer vter
Be feder / es mind etaltoi
es et Zalka a nanvols

- Meg karomla ístent • Míth
 teeztõc meges a tanockal
 Ím íol hallatoc a carom-
 -last / mí lattatíc tú nectõk
 5 legottan õk halakra ítelec
 ýtet / es hagýapanac ne-
 -kí orlaíara • es be fedek
 õ nekí orlaíat / Zent Ma-
 -the mínth mongá / mert
 10 nem verhetícvla ýtet •
 latvan nekí orlaíat íí
 kevansagosnac / Azert ýtet
 be fedec • es mínd etaltal •
 es etczaka a náualas

26.
sidoc vter vereh nakhon
nehic palmarat orla
iahos vezuen es mond
nar vala. Crisus mong
nehant iguendoot, hi az
a hit te tegoder. ite. hox
de tehet dauid profetula
sa. En Barmmon fangamar
a Bynofor, mef Bofittur
9 alnalfagphat. es de feder
orlaigt. Ith Beche az
wab, hi yfmond En elle
ngm gonoffagot. Salamar
ayocet. es gulo segnet de
Zedeuel mef hgt nühoge.

- sídoc ýtet verek riakon
nekíc palmakat orla-
-šahoz veruen • es mond-
-nac vala • Crístus mong
5 nekõnc íquendõqt / kí az
a ki te tegõdet úte / hog
be telnec Dauíd profetala-
-sa • En hatamon faraganac
a býnõsqc / meg hozzíttac
10 õalnalsagokat • es befedec
orlafat • Íth be telíc az
íras / kí vgímond En elle-
-nõm gonossagot zolanac
aýoert • es gúlõsegnec be-
15 -zedeuel meg kornúkkõze-

nich ongometyllis magis
 danielis per dazofa meo
 takot uisus danielis de
 doltatit vata. Daniel uis
 agnomat. Crisus a Bonkep
 pen. Daniel hams fudam
 nait. Crisus hams fano
 tint. Daniel datus elget
 xpus a sido pssper dnt
 Mea. Monno Sent Be
 nado dnt. Idus alt
 hennat. Oet dnt. Ann
 ag. dnt. Annat. Annat
 nnt. Annat. Annat
 tnt. Annat. Annat. es

- nek engomet • Íttes megtelíc
 daníelnec peldazasa / mert
 tahat crístus daníellel va-
 -doltatík vala / **Danél** íríg
- 5 -Legmíat / Crístus azonkep-
 -pen / **Daniel** hamís feşedelm
 míat • Crístus hamís tanoc
 míat / **daníel** daríus elqth
 xp̄us a sído píspoc elqth¹
- 10 **Mert** vgmond zent **Ber-**
 -nald doctor **Ío** íesus atte
 kevanatos orladat / kíre
 az ángaloc kevannac <ze>
 nezní nállal meg fertqzte-
- 15 -teek / kezqckel verec² • es

¹ Az *o* feltehetőleg *v*-nek indult.

² A második *e*-t valószínűleg a scriptor javította i-ből.

15
muyaral be sedek Gots
a keserü sebekner sem
engedenec. Begge a van
tanalet tanalet tanalet
mind a sido papi feyedel
nek. es a sido nepelner
veem. Idest seniores ies
ra. Gog vter galakra od
nar. Kotsven elpozaak
vter. es odar poncio pi
lato snac a feyedelmekinn
Eorbot latvan Judas Ez
iesost el ovulta vala. Gog
Korbozot volna. meq. oda
a Karmis elst perst a
sido papi feyedelmekner

- ruhaval be fedeeek Sõth
a keserú sebeknec sem
engedenec / Reggel az vton¹
tanaLot tanaLot tartanac²
- 5 mĩnd a sido papi feýedel-
-nek • es a sido nepeknec
veenĩ / Idest senfores íesos-
-ra • hogó ýtet halalra ad-
-nac / kõtõzven elhozaak
- 10 ýtet • es adac poncio pí-
-latosnac a feýedelmek 𐌛
Tahat latvan íudas kí
iesost el arulta vala hogó
karhozot volna / meg ada
- 15 a harmícz ezíst penzt a
sido papí feýedelmeknec

¹ Az *o* olvasata bizonytalan. Lehet az egy elrontott *a* is.

² E sorral egy magasságban a jobb margóra grafitceruzával rajzolt csillag van.

es a benghene, mondvan
 Bruch vallottan, merth
 as igas vert el arultan
 Is ysmund bent Ambu-
 rus doctor. Lat van Judas
 mert karhosot volna tabat
 meg es meruen gonossapit
 legottan mondanac or sida
 Mith gondolont vele te las
 sord, of en azt mondanac
 Mi raitont mi aal benne
 En igas te mi velkodesod
 meg ielontetir Nemet
 doctoroc ysmondnac, Roj
 vafienapon habvan a
 felamadaft, kottelle ma

- es a venőknek / mondvan
Bínt vallottam / merth
az igaz vert el arultam
Íth végmond zent Ambu-
5 -rus doctor • latvan Íudas
mert karhozotvolna / tehát
meg esmeruen gonosságot
legottan mondanac a sídoc
Míth gondolonc vele te las-
10 -sad / oí ha azt mondanac
Mí ráýtonc mí aal benne
ha igaz te mívelkødesød
megh ieløntetíc / Nemel
doctoroc végmondnac / høg
15 vasarnapon halvan a
feltamadast / køtellel ma-

211
135
gat es napon abegemey
Lagabylacuan Judas mear
met. d. gualta. Bap. kauso
Sott volha / penitencia
temubren may ada a
fido. papi. seyedel metner
a kermes pengt es a ven
sidolnac monda. dectos
tem. met. az. puz. vactes
d. oculum. a. temptom
d. Bap. a. puz. es. d.
ment. kottel. magot
meg. abegta. huc. vuz
Kead. Bent. puz. papi
monum. O Judas min
dymel. Byns. es. Bodog

- gat az napon akasztameg
 Tahat latvan Iudas / mert
 ki¹ v̄tet el arulta hog karho-
 -zoth volna / penitenciára
- 5 remúlven meg ada a
 sido papí feýedelmeknec
 a harmícz penzt • es a ven
 sidoknac monda / Vetköz-
 -tem / mert az igaz veerth
- 10 el arultam / a templomba
 elhagítvan² a penzt • es el-
 -mene kötellel magath
 meg akazta / kfre v̄g
 kealt zent gergor papa
- 15 monduan O Iudas m̄n-
 -dõnnel b̄ynõsb • es bodog-

¹ A másoló lapszéli betoldása.

² A scriptor sorközi betoldása.

6.
tuland te voltal. Bit ic
lon volta nem vonth
ve iftemoz, de a ketter
vonth. hote be. Meit v
mond ex doctor az yns
Bollefeyd. Also idugfey
mey hammi a binc. Ma
fod Nem ketollgodm Bora
natoch, mert magath
pgeche mey qli hi yns
bivonal penitentiap
nem ferdulidugf nem
theer. O gong tofey zu
das hamms byngiden le
letel. pefagot fagel. mert
te mefagodat avulas te

- talamb te voltal / Kít íe-
 -lön volta nem vonth
 vr ístenhöz / **de** a ketseg
 vonth kötélbe / **Mert** vg-
- 5 -mond ég doctor az igaz
 böléségről / **Első** íduősseg
 meg hanní a bínt / **Ma-**
 -sod **Nem** ketölködni bölä-
 -natoth / mert magath
- 10 oröcke meg ölf ki igaz
 bíronal penitenciára
 nem fordul / **Auag** nem
 theer **O** gonoz tőseer Íu-
 -das / hamís bñnökben le-
- 15 -leteel / vrsagot tötöl / mert
 te mestörödet arulas ze-

rent el attad Nepetner ala
mfnaiat meg vroguan'os
föbensey ki legodet keste
ritot's valla vafagra'es el
arulas'ra / mert te mestogodet
arulas'zerent el attad'eret
nek'segot teven / mert a ke
re'tren hitot's el bogvan'es
alnah'sagban magad to'helle
tot vid Es embor halalban
leletel / mere az aradlan var
meg ghen'es megban'vany
Mert a var otlet'het oka te
votal / legottan mint ma
gat meg alah'sauhete sacada

- rent el attad / Nepek nec ala-
-mísnafat meg vrozuan / az
fõsvenseg kí tegõdet kesce-
-rítõthvala vrsagra • es el
5 arulasra / mert te mestõrõdet
arulas zerent el attad / eret-
-neksegõt teuen / mert a ke-
-reztýen hitõth el hagvan • es
alnaksagban magad tõkelle-
10 -tõst víd Es embõr halalban
leletel / mert az artatlan vert
meg õlven • es megbantvan /
Mert a ver õtlesnec oka te
voltage / legottan mínt ma-
15 -gat meg akazta / kette zacada

es o Beli mind ki omila
Mert nem illik vala hog
iken Bimmel. Heczog letor
Zaiarol ki igne. Hog en alda
fiornat votte vala aldosot
vot. es hog dragalatos Zai
meg behalte vala. es meg
Lokolta vala. Ich Betelic o
icors ki vifmond. Allor
nat o feldi Kerasor. es fere
delmet eise gulekogener
vofus ellen. Ich Betelic o
peldazat. Mert tabot vi
rus samsonnal ellensegna
ndatik. ki megvagon juda
konveben ivtam. Samson

- es ȝ belí mǐnd kí omla 𐌚
 Mert nem állíć vala hoġ
 ȝen bǐnnel ȝortȝȝȝ lȝlȝcnec
 zařarol kí ȝne / hoġ en aldȝt
 5 řiamat vȝtte vala aldozat-
 -ra / es hoġ dragalatos zařat
 meg bekeltevala / es inegh-
 -Lokoltavala • ȝth be telíć az
 řras kí vġmond • Allapa-
 10 -nac a řȝldi kerařȝ • es feře-
 -delmȝc ĝbe ġúlekȝzenec
 crístus ellen • ȝth be telíć a
 peldazat / Mert tahat crí-
 -stus samsonnal ellenseġnec
 15 adatic / kí meg vaĝon Iudít¹
 kȝřveben řřvan Samson

¹ Az eredeti t-t későbbi kéz áthúzta, és cū-t írt föléje. A szövegben valóban a Bírák könyvére történik utalás. – E sorral egy magasságban a bal margóra grafitúrónnal rajzolt csillag van.

215
78
raſolmar heſeden Chriſtus
ſido nepelner es poganor
nar heſeden Samſon meg
goren Chriſt meg hogoren
Samſon Dalida neuu pa
raſna mar Chriſtus ſidar
gulehoſener alnaſagor
mar Samſon meg ha
romlar Chriſt meg meg
vetic vala Samſon acal
ratta nehiſ Chriſt meg
heer ſere vuer a ſida
papi ſeyedelmar a pene
neuen mondanac nem
illu neſione hor et az ſe
lenebel auag poſſoben
tegor / mar vernet intal

- fazoknac kezeben Crístus
sido nepek nec • es poganoc-
-nac kezeben Samsont¹ meg
-gqzven Crístost meg kqzven
- 5 Samson Dalída neuú pa-
-razna mÍat Crístus sidoc
gúlekqzesenec alnacsaga²
mÍat Samsont meg ka-
-romlac • Crístost meg mq-
- 10 -vetícvala Samsont aca-
-ratfa nekÍl • Crístost vŁan-
-keent zerte vfuek • A sido
papi feýedelmec a penzt
veuen mondanac Nem
- 15 Íllíc nekqnc hoę ezt az ze-
-lencebe / auag pssqlben
teęqc / mert vernec Íutal-

¹ A t a másoló sorközi betoldása.

² A c a scriptor sorközi betoldása.

ma. Dext tinnalott tættum
a penzen vönet Zornando.
Koknar valo temeto foldes
kynet vala neuc a Eldema
gyogul. Margoreul monda
tic vernek Zornito foldener
mind e napiglan. Reggel
vala. es ga nem menena
be a pitvorbán. Hoz meg
fötyözener banem tizom
ennerek meg a husvethi
borant. Ich vifmond Zent
Agoston doctor. O sidaknar
hegyelen vakfogor. Hoz a
pitvorbán be nem mene
nec hoz megnerfötyözene

- ma • Azert tanaLoth tartvan
a penzen vonec zarando-
-koknac valo temetq földeth
kŷnec vala neue aLeldemac
5 gq̄rq̄gúl / Magarul monda-
-tíc vernek zanto földenec
mínd ez napíglan • Reggel r¹
vala • es qk nem menenec
be a pítvarban / hoq̄ megne
10 f̄rtq̄znec² hanem tíztan
enneíek meg a husvethí
barant • Ith vq̄mond zent
Agoston doctor • O sídoknac
keq̄tlen vaksaga / hoq̄ a
15 pítvarban be nem mene-
-nec hoq̄ megne³ f̄rtq̄znenek

¹ Ez a betű a lap jobb szélén áll.

² A szó első n betűjét valószínűleg a scriptor javította valamiből.

³ Utána egy fölösleges m betű kezdete gyanítható.

fenech vala de attjol fianat
 actatlam vaxet. Eñ ontomni
 nem felie vala. Mas em
 byrtol fenech vala meysse
 jom de otingon tulaydon
 byrtol nem fenech vala
 lefus meys alla o feydeh
 elos. Es hof o modolmeat
 a fido pape feydeh meit
 es a ven fideinat. Semmit
 nem fidele. Monda. ^h
 pilatos. Nem kallade ^h
 Ellenod mononac ^h
 bath. Es semmit naly nem
 fide. Hof yon Lodahodnec
 rayta o feydeh. Eñ mende

- felnek vala / De attýok fíanac
 artatlan veret kí ontaní
 nem felícvala / Mas em-
 -börtöl felnecvala megfór-
 5 -tőzní / De ǫnnǫn tulaýdon
 býnǫctöl nem felnekvala
 Iesus megh alla a feýedelm
 elǫth • Es hog ǫ vadoltatneset
 a sido papi feýedelmeknec •
 10 es a ven sidoknac / semmit
 nem felele / Monda nekí
 pýlatos • Nem hallodee mıt
 ellenǫd mondnac tanosago-
 -kath • Es semmıt nekí nem
 15 felele / hog ígǫn Lodalkodnesec
 raýta a feýedelm / kí mene

overt p̃latoz a sidol̃hoz . es
monda Mit mondoter Es
embor ellen Es oā seclener
es mondanac nehi. Ragon
teug nem volna duag nem
vole volna. Vter nehoz neg
altor volna. Es kezder iesof.
Vadolni mondvam. Et tozue
fighner elfordotsojmarac lette
es Lazarnac odoor odin el
tojmarac. es magat monga
ristofnac. es keratnac. Es
Rozombar vadolnac vala i
of. A kezegol p̃latoz nem
kerde iesof. a nep elfordita
sacol. mere g elfordito volt

- azert pýlatos a sídokhoz • es
monda / Mít mondotoc ez
embõr ellen Es õk felelenec
es mondanac nekí / ha gonoz
5 teuõ nem volna / Auág nem
volt volna / ýtet nekõd nem
attoc volna / Es kezdec íesost
vadolní / mondvan Ezt tõrue-
-níõknec elfordothoýanac leltõc
10 es Lazarnac adoot adní til-
-toýanac • es magat monga
crístosnac • es kernalnac • Ez
haromban vadoíac vala íe-
-sost A kettõrõl pýlatos nem
15 kerde íesost / a nep elfordíta-
-sarol / mert õ elfordito volt-

Voena / mihapen / mihapen
 meg / mihapen / mihapen
 sem / mihapen / mihapen
 meg / mihapen / mihapen
 fa / mihapen / mihapen
 faple / mihapen / mihapen
 at / mihapen / mihapen
 mihapen / mihapen / mihapen
 Dert / mihapen / mihapen
 Dert / mihapen / mihapen
 ta / mihapen / mihapen
 meg / mihapen / mihapen
 fido / mihapen / mihapen
 ilt / mihapen / mihapen
 B / mihapen / mihapen
 nec / mihapen / mihapen
 demene / mihapen / mihapen

- volna / m̃keppen egebeketh
 meg góttrene / A masikrol
 sem kerde a Lazar adoŷa
 meg tiltasarol / mert hallot-
 5 -ta vala m̃keppen a sídoknac
 felelt vala / de a harmadík-
 -rol kerde iesost / hog̃ m̃keppē
 monǵavolt magat kernalnac
 Azert monda neki p̃ylatos
 10 Veǵetȝc t̃ynmagatoc ýtet • es
 tú tȝruentȝc zerent iteŷetȝc-
 -meg / Mondanac neki a
 sido nepek • Nekȝnc nem
 illíc valakít meg ȝlnȝnc
 15 ez husvetban • es ez husuet-
 -nec innepen P̃ylatos esmeg
 be mene a pítvarba • es h̃y-

221
Vge ielst. Landa nehi
Te vorge o. sidokanag
katala. felele nehi vesus
Tertolod mondode et. Iana
egeser mondottar. nehi d. r.
en felele p. ylatos.
es monda Ninem sido
uagor en. Te. uengetid. es
atte p. ipekid. astenar. t. p.
det. en nehiom. Mich. t. p.
felele iesus. En. o. l. g. m.
min. en. es. r. d. l. g. t. d. m. i. e. r.
ho. es. r. d. l. g. t. d. l. v. o. l. n. o. r. b. i. p.
r. i. d. u. a. l. en. S. o. l. g. a. m. m. e. t.
o. t. a. l. m. a. b. a. n. a. s. h. o. x. n. o. m.

- va íesost / monda nekí /
 Te vágee a sídoknac
 kerafa • Felele nekí íesus
 Ten tǫled mondode ezt / auag
 5 egebec mondottac nekǫd ezt
 en felǫlem Felele pǫlatos /
 es monda Nínem sído
 vágoc en Te nemzetid • es
 atte píspekid attanac tegǫ-
 10 -det en nekǫm / Míth tǫttel
 Felele íesus En orzagom
 nínlen ez velagbol / mert
 ha ez velagbol volna bízo-
 -ríaua en zolgaým meg-
 15 otalmaznanac hog nem

adatnam or sidolmar de or
en orlagom mulen e de
lagbol Monda pylortus
dret keral voge tefele
iesus Te mondod merth
keral vago en Ebben zu
lettem es erre iottem ez ve
logra hog' bizon sagot azer
az ignissagot dret valak
ignissagot valo en somath
dalgattya Monda nekiz
pilatos Miroda az ignissag
kyner extelmet nom er
domle merth toguent ign
zan gahovon nom togh
vala de ignissagba nom

- adatnam a sídoknac / de az
 en orzagom nínlen e ve-
 -lagbol / Monda pýlatus
 Azert keraľ váge te • Felele
- 5 íesus • Te mondod / merth
 keraľ vágoc en Ebben zú-
 -lettem • es erre íottem ez ve-
 -lagra hogé bízonsagot tegec
 az ígassagrol • Azert valakí
- 10 ígassagtól való / en zomath
 halgattýa / Monda neki
 pilatos / MíLoda az ígassag
 kýnec ertelmet nem er-
 -dõmle / mert tõruent íga-
- 15 -zan áakorta nem tõth-
 vala / De ígassagba nem

vala. dætt þoð er monda-
ta valna. legottan þýmene,
oðsidar þoð es monda nehr
En semmi oðot nem leter
þoð a. legottan aþoð mon
dætt. Með þabovittot
mnd sido oðayða a neþ
galileatol þoðvan mnd
eddiglen. Pylatus þabov
galileat. með herde þoð
galileai emðge valna. Með
es mere þoð þerodes þatal
ma ala valo emðge valna
legottan. dætt de þoð þer
de þoð. með aþkoton þes

- vala / Azert hog ezt mondot-
 -ta volna / legottan kymene
 a sídokhoz / es monda nekic
 En semmi okot nem lelec
 5 hozya / legottan azok mon
 -danac Meg haborította
 mind sído orzagba a nepet
 galíleatol fogvan mind
 eddiglen / Pylatus halvan
 10 galíleat¹ / meg kerde ha
 galíleai embor volna / Meg-
 -esmere hog herodes hatal-
 -ma ala valo embor volna
 legottan elkulde itet hero-
 15 -deshoz / mert akkoron q es

¹ Elotte valami ki van vakarva.

273
iherusalembe vala a napor
da lat van herodes iesof
iggn meg geule. Iosef ga
nifus est valde, arra
mert for Lodahat gallot
vala 9 selole. Es var vala
Loda tetelohet 9 toleis for
fæddel herode itet Jesus
kedeg semmit nem sel
vala, alnar vala a fido
papi fæddelmer. es a valaz
toch fidos. 3onneten vadol
van iesof. herodes mer
vtula vitet mind 9 socu
fagaua, es fægeuel. es

- ferusalembe vala a napoc-
 -ba / latvan Herodes íesost
 ígõn meg õrúle • Idest ga-
 -uisus est valde / Arra •
 5 mert soc Lodakat hallot-
 -vala ɔ felõle Es war vala
 Loda tetelõketh ɔ tõle • es soc
 bezeddel kerdõze ýtet • Iesus
 kedeg semmít nem felel-
 10 -vala / Alnacvala a sido
 papí feýedelmec • es a valaz-
 -toth sídoc zõnetlen vadol-
 -van íesost • Herodes meg-
 vtala ýtet mınd ɔ socas-
 15 -sagaua / es seregeuel • es

meg nyugate vter es feyer
 rugabon oltoztet ven'es kiu
 de vter es meg pilatos ho?
 Es a naptol fogva herodes
 es pylatos boratofor ignek
 gye. Mert annaki elotte el
 lesegofor volannac esben
 annac kelty oia merth
 o ellensegeseit volannac gye
 Co met pilatos aharjon
 volt tyberius Lazartol her
 des oragannac es? zset so
 penzon meg venni. Mert
 mind o napiglan ellensog
 for volannac gye. Mond
 oia az hog? teuen magot

- meg mquete útet • es feyer
 ruhaba qltöztetven • es kül-
 -de útet esmeg pílatoshoz
 Es a naptolfogva herodes •
 5 es pílatos baratosoc lönek
 özue / Mert annak elötte el-
 -leseğosoc valanac egben
 Annac kettö oka merth
 ö ellensegesek¹ voltac özue
 10 Elö² / mert pílatos akarýa
 volt týberíus Lazartol hero-
 -des orzaganac eg <z> rezet soc
 penzön megvenni / Azert
 mind a napíglan ellensegö-
 15 -soc voltanac özue • Maas
 oka az / hog teuen magat

¹ A szó végén egy c-ből javított k van, utána pedig egy áthúzott, majd kivakart c nyoma látszik. A másoló műve.

² Az első két betűt az elfolyt piros tinta takarja.

stennet flannac es soñ puga
nolac effitete volnat ignen
sido ochaudan donkeppen au
van mer lalmi sido nephet
Pylatus iter mer utele soac
hal met o hordulma aloith
valo embor vala Pylatus
ellen mer baragwech herodes
es mind a napyslan ellenfe
gysde louch huc. Met herodes
es pylatos louch barato
soe effe lat van herodes bar
pylatus kildotte vopra huc
saia met achoron po
gannac mondatie vala Es
o hatulmat alac vala duarf

- ísten nec fíanac • es sok poga-
 -nokat elhítetötvolna / íquen
 sído orzagban / Azonkeppen acar-
 -van meg lalní sído nepeket •
- 5 Pýlatus ýtet meg ítele socac
 -kal / mert ȝ hatalma alath
 valo enbȝr vala Pýlatus
 ellen meg haragveek herodes
 es mínd a napiglan ellense-
- 10 -ȝȝȝȝ lȝnek ȝzue • Azert hero-
 -des • es pýlatos lȝnec barato-
 -soc egbe / latvan herodes hoȝ
 pílatus ícsost¹ kúldȝtte volna hoz-
 -zaía / mert ackoron po-
- 15 -gannac mondatícvala • Es
 ȝ hatalma² alat vala / Auaȝ

¹ A scriptor jelölt lapszéli betoldása.

² A szó után vakarás nyoma van.

9 fatalma alath volna es 9
 ozagabol. Pylatos egyben
 gittera. Sido papi fevedelme
 keth. es a ven sidokat. es a
 valoztatakat. es mind a
 sok assagot. Ki mene. es mon
 da nekic. Ennekom vybo
 zator es embort miheppen
 a neep elforditot. es en mind
 tu elottor megkerdzen
 semminemmi olat ez em
 bogt nem lelge. Eiben vut
 vadolhatoc. Egy sem deo
 des nem lele. mert kizldot
 te vut es meg rancu dert

- օ hatalma alath volna • es օ
 orzagabol / Pýlatos egben
 gútte a sído papí feýedelmé-
 -keth • es a ven sidokat • es a
 5 valasztottakat • es mind a
 sokassagot • kí mene • es mon-
 -da nekí • Ennekqm vg ho-
 -zatoc ez embört mskeppen
 a neep elfordítóot • es en mind
 10 tú elöttetoc meg kerdözven
 semmínemú okot ez em
 -bört nem lelóc / kicben¹ ýtet
 vadolýatoc Sqth sem hero-
 -des nem lelt / mert küldöt-
 15 -te ýtet esmeg reanc • Azert

¹ A c betűt utólag toldotta be a másoló.

117
nem illuc neta balat dert
mey veruen vter a boratom
Ment nestor fcl pfor a3
hog e3 suspecta fcl qhor
tor eger elboraffat dhor
iatore dert hog a3 sidoc
heralac elboraffat dert
mongu vala i meit tuffa
vala hog vter uessigret
andrac a3 a3ido papi fcl
delmet higelhedueres mon
darrac a3 nepmar es a3 ve
naguer hog babuall
heruier meffagof hady
a3 uessigret fcl a3 fcl
delm es monda nekic

- nem illíc nekí halál / **Azert**
megveruen ýtet elbolatom
Mert nektoc sokastoc az
hog ez husuetba kít akar-
- 5 -toc egget elbolassak / **Akar-**
-íatokee azert hog az sidoc
kerafat elbolassam **Azert**
mongavala / mert tugga-
-vala hog ýtet íregsegert
- 10 arultac el • **A** sído papi feife-
-delmek hízelkedenec • es mon-
-danac a nepnec • es a ve-
-noknec hog barrabast
kerneíec meg • **Iesost** kedeg
- 15 el veztenefec • **Felele** a feýe-
-delm • es monda nekíc •

Melet aharuoc e kietto kig.
 3ul elboratni Burevatske
 auay isof, ki mondatit
 wistof nar Mondanac mmo
 a kietto kig fikaftay ma
 iz. es munda beged el kig
 es fikaftad nekone Bur
 vatske d. a Burvatsas va
 la telon. Kit nom nien
 oltanay. fikaftay a
 fikaftay. es embos glef
 at munda kig a kietto
 de a kietto neta pila
 tof munda a kietto
 ki mondatit wistof nar

- Melet akartoc e kettő köz-
 -zúl elbolatni **Barrabasthe**
 auag íesost / **kí** mondatí
 crístosnac / **Mondanac** mínd
- 5 a közönsegős sokassag ívöl-
 -te • es monda vege del ezt
 es bolassad nekön bar-
 -rabast el / **A** barrabas va-
 -la tolvaí / **kí** nemínemú
- 10 oktalansag thetefert a
 varosban • es embört ölese-
 -ert vetötenecvala a tömlöcz-
 -be • **Monda** nekí pila-
 -tos Míth tegec a íesosrol
- 15 **kí** mondatí crístosnac

Mondanac ninnid naggorn
Meyfessitesset Ith Nemine
miv alazortos doctor vgy
mond bodog azzornar ke
pebe O alnak pylatos mel
lehetelen a zoo kiuel eleztet
en fiamnak bizelgodeal mod
van aldotz legon ki igth
vnaak neuere Bent arsel
mos kealt van vgymond
O barmis valsegy O alnak
torueh Balot az az megy dal
tatic es a zolga megy keret
tetic az igaz kensalic es a
dynos el zabadultatic a Ba

Mondanac mĩnd naŷan

Megfezĩttesec • Íth Nemĩne-

-mŵ alazatos doctor vġ-

-mond bodog azzonnac ke-

- 5 -pebe O alnak pŷlatos meŷ
 lehetetlen a zoo kŷuel elezteb
 en fiamnak hízelkȳdeel / mȳd-
 -van Aldoeth legȳn kí ŷȳth
 vrnak neuebe • Zent Ansel-

- 10 -mos kealtvan vġmond
 O hamıs valtsag O alnak
 tȳrueŷ / holot az vr meg vtal-
 -tatĩc • es a zolga meg keret-
 -tetĩc Az ĩgaz kenzatĩc • es a
 15 bŷȳȳs el zabadultatĩc • A ba-

rañ meç oletic fuchas be
lemetys lezon. Elett a hoga
tic. Balal meçtactatic. E meç
pylatos Zola nekir aharuan
iesofe elbolatm. Monda ne
kir Mli gonogt toth. Hoc In
hab imlner vasa. mondan
Meçfehed meçfehed vter
Harmadehor ef meç monda
nekir Semmi Balaban va
lo okot nem lelga o benne
Bert meçveretom vter es
elbolatom vter a vereser
vram duay a3 ofcorozas vram
vra vjmond. acañ Zouu Zent

- rań meg iletic farkas kel-
 -lemetıs lezın • Eleth el hađa-
 -tıc / halal megtartatıc • Esmeg
 Pylatos zola nekıc akaruan
- 5 ıesost elbolatnı • Monda ne-
 -kıc Mı gonozt tıth / Azoc ın-
 -kab ıvıltıneç vala / mondvan
 Megfezehed megfezehed ıtet
 Harmadczor esmeg monda
- 10 nekıc Semmı halalra va-
 -lo okot nem lelık ı benne
 Azert megveretım ıtet • es
 elbolatom ıtet a vereseg
 vtan / Auag az ostorozas vtan
- 15 Ith vımond arań zafu zent

James O pylatos id mondad
hog semminenat balatr
valo ok of nem kelz o benne
mert mihennen meriteh
se magastattur solat donkep
pen samastatic ocistof nar
elotte mi elotok, Bato ammar
ora hog pylatos monda
meg ostodantini iesof. Eto
ok of o mert valaki meg
futtat vala eloger of meg
ostodantia vala romay to
ven Serent. Mert pylatos
romay toven Serent iat va
lor. Mas oia akavugn vitet
meg Sabaditami es akavara

- Íanos • O pýlatos íol mondad
 hog' semmínemú halalra
 valo okot nem lelz q benne •
 Mert míkeppen merííek
 5 fel magasztattac foltol / Azonkep-
 -pen felmagasztatíc cristosnak
 elotte mí eletqnk / kettq annac
 oca hog' pýlatos mondaa
 meg ostoroztatní iesost • Elo
 10 oka ez / mert valakí meg-
 fezíttetícvala / elozer az meg
 ostoroztatícvala romaý tqr-
 -veí zarent / Mert pýlatos
 ramaý tqrueí zarent íar va-
 15 -la / Mas oka Akaruan útet
 megzabadítaní • es akarvan

230
az fajtalan gonos, azp am
vallyolnac eleget termi
meg baga ostorom iofst
hog az ostoros vtm barn
naia vtet ammeg degye
neptet Mert vjmond
zent bernald meg vrom
vtet es elbolatom, oltu ag
mondana kemeu ostor
kal miglen mongator ad
dig veretym miglen m
tudlan vert sem vear hi o
tetni Es azolnac zoua ka
talmazic vala es nag fel
zoual keric vala hog meg
fezitteneie. Ragadoi pilatus

- az faýtalan gonoz nep aca-
 -rattýoknak eleget tenní
 meg hağa ostorozní sesost
 hoğ az ostorozas vtan han-
 5 -naía ýtet ammeg elegödöt
 nepnec / Mert vğmond
 zent bernald Meg veròm
 ýtet • es elbolatom / olha azt
 mondana / Kemeń ostorok-
 10 -kal máglen monğatoc ad-
 -díg veretòm máglen ar-
 -tatlan vert sem veret ki öt-
 -tetni Es azoknac zaua ha-
 -talmazícvala / es nağ fel
 15 zoual keríc vala hoğ meg-
 feziíteneie • Ragada pílatus

277
Iesof. es meg ofcorofborta
Ih vy'mond sent geyge
hoj neren voltac a kith
Iesof ofcorofborta volt. N agh
pas retezel' met kettei meg
farrad volt. es a kettei meg
huguan es meg vemi kezde.
volt. Es a vitezor viner var
a pit vanden es hogen geyteek
mind a hogen geyteek. so daf a
got. es kivonac vukaiabol
es zeder jes zynq palofst
meg hogen mihgeek. es haito
gndornac coronat tuisstbol
es feyden teuck. es ex naad
salat o iob kezde. es terd haito

- Iesost • es meg ostonozthata
íth vğmond zent gergor
hoğ neğen voltac a kith
iesost ostonozýak volt / Nağh
5 vas retezzel / mert ketteí meg-
-farradvolt • es a ketteí meg-
-nuguan esmeg verní kezdíc-
volt Es a vítezoc víuec ítet
a pítvvarban • es hozza góýteek
10 mınd a kózonseğos socassa-
-got • es kívonac ruhaíabol
es zederýes zýnq palastal
megkornikózeek • es haýtó-
-gatanac coronat tíuískból
15 es feýeben teuek • es eğ naad
zalat q íob kezebe • es terd haýt-

van vter megg mguetlikvala
monduan. Jougleg sidoc
nac kerala es vter megg
kagjapuan veueck a nað
Zalot es veric valor a 9
seyet vele. Es a dnac valo
neki al itest es seyete tuiust
net gahor fignual fudat
tatic valor Embori allat fela
valo Zep orlaia sidoknar
ignolual be fhatgetelik vala
Jth vjmond Zent Bernald
Pylatos hymene es mon
da nehir Im ki hokom net
tok vter hog meges mer
ietok met semmi nemu

- van ýtet meg mquetíkvala
 monduan • Íduqzleg sidoc-
 -nac keraía • es ýtet megh
 hagýapvan veueek a nad
 5 zalat • es veríc vala az q
 feýet vele / Es adnac vala
 nekí al ítest / es feýet tíufsk-
 -nec gákorsagaua furdal-
 -tatícvala Embqrí allat felqt-
 10 valo zep orlaía sídoknac
 rialaua be fqtqteték vala
 Ith vgmond zent bernald
 Pýlatos kýmene • es mon-
 -da nekíc Im kí hozom nec-
 15 -tqk ýtet hoq meg esmer-
 -fetqk / mert semmínemw

ohoc en o benne nem leloc
kymene iefus hoß van a coro
nat'es a barßon rubor Mon
da a fidoßnac pylatos. Jme
oß embor Ich vßmond zent
Agoston / Auagß zent Bernald
3ß morrianac Mongad meg
ennekom en ariam ha ie
rufalemßben valaal mitoon
te fiad megfogateß / auagß meg
fogatoß vala'es hoßgve py
latoßhoß vitetheß Sekele 3ß
morria'es monda Jerufo
lemßben valeck mitoon de
hallam mikppen meßeteck
hoßomhoß o aloteß uteß latmi

- okot en ɔ benne nem lelɔc
 kȳmene ʃesus hozvan a coro-
 -nat • es a barson ruhat **Mon-**
 -da a sídoknac pȳlatos • Ime
- 5 az embɔr Ith vȳmond zent
 Agoston / Auag zent **Bernald** .
 zíz maríanac **Mongádmeg**
 ennekɔm en ańam ha ʃe-
 -rusalemben valaal / mícoron
- 10 te fiad megfogatek / Auag meg-
 fogatoth vala • es kɔtɔzve pȳ-
 -latoshoz vítethek Felele zíz
 maría • es monda • Ierusa-
 -lemben valeek mícoron ezt
- 15 hallam mʃkeppen meheteek
 hazamhoz ɔ alath útek latní

okollcl vermi. Itesohet nek
admi. Actel boygami. tiust
coronazmi. es emborokner
ellenkoghiet len mi. Meg hodo
zola en ionhom. es megso
gottogec az en lelkomi. es
en bennem semminemv
ezekenscgy nemvalododem
volornac en hugom. es
egeber sokak velem simok
es engymet tomogatook. Ma
an tiol laba vlet ki igmi
tiuskel. meg coronaztar. h
ostoroztnak. legottom foldet
esek mint latja vlet. Az
pispak. es a fejedelm inglren

- őköllel verní / Ítesőkét nekí
 adní / Arcel hağapní / tíuískel
 coronazní / es embörőkneç
 ellenködőkét lenní / Meg habo-
 5 -rola en íonhom • es megfo-
 -gatkozec az en lelköm • es
 en bennem semmínemű
 erzekenseğ nem vala • velem
 valanac en hugáím • es
 10 egebec sokak velem sírook
 es engömet tamogatook • Mí-¹
 ańńa lata útet kí íoní
 tíuískel hog² meg coronaztac /
 ostoroztaak / legottan földre
 15 eseeek mínt latha útet • Az
 píspök • es a feýedelm ívöltven

¹ Helyesen valószínűleg: *Mikoron*.

² A scriptor jelölt betoldása a jobb margón.

mond naki vala. Se sid meq
se sid meq. Utet. Monda pila
tos. Vexetok ten magator se
zibetok meq. Utet. mert en
semminemuz okot 9 benne
nem letok. Seledener a sidor
es mondomac. Nekonc tor
vengne vagon. es mi tor
vengne. Zeant meq. Kel
halmi. Mere isten fia tutte
magot. Hoz. Ballata volna
pylatus e. Bezedoket. mard
meq. selemeh. Bemene apit
varka es meq. es mondor
iesus nac. Te. vagec a sidor
kerala. Iesus semmit nem

- mondnakvala / Fezíd meg
 fezíd meg útet • Monda pílá-
 -tos • Vegetők tenmagatoc fe-
 -zíhetők meg útet / mert en
- 5 semmí nemú okot q benne
 nem lelq / Felelenec a sídoc •
 es mondanac • Nekqnc tqr-
 -venqnc vagq • es mí tqr-
 -venqnc zerent meg kel
- 10 halnı / Mert ısten fia tqtte
 magat / Hqg hallotta volna
 pıylatus e bezedqket / ıncab
 meg felelmek / bemene apıt-
 -varba¹ esmeg • es monda
- 15 ıesusnac Te vaqee a sídoc
 kerafa İesus semmıt nem

¹ Az első a betű feletti vonás későbbinek tűnik.

sele neri. Azeet monder ne
hi pylatos Ennehogm nem
Zolaz / nem tudodee hog' ha
talmam vajon elbolatnom
tegyedet. es hatalmam vajon
megsehitni tegyedet. selete Jesus
es monda Nem volna sem
minemü hatalmad en raj
tom ha neho felül nem
adott volna. Azeet hi enyo
met neho adott nago sine
vajon. Azeet iljen adoch
hatalmat gonoszul ne eel
tozuen ellen valamit te
ven / mert sine vallaz. A
Vigmond Abakuk prophetu

- felele nekí • Azert monda ne-
-kí pýlatos Ennekòm nem
zolaz / nem tudodee hog ha-
-talmam vağon elbolatnom
5 tegòdet • es hatalmam vağon
megfezítní tegòdet • Felele Iesus
es monda Nem volna sem-
-mínemú hatalmad en raý-
-tam ha nekò felúl nem
10 adatot volna • Azert kí engò-
-met nekòd adoth nağob bíne
vağon / Azert ílÿen adoth
hatalmal gonozul ne eel'
tòruen ellen valamít te-
15 -ven / mert bínt vallaz Ith
Vğmond Abakuk propheta

234
Theritol voth vala Batulmat
embor elenezoth ibent itane
adon valo embor / mert oth
el enestetot volt az easscy Es
Imneton kerezualala pylatos
elbolatni vter. Es a sidon
ivoltnevala. es ymondnac
vala. Ha vter elbolatod
nem les Lazornac karas
ia / mert mindon ki gamma
got kexala tegi orz ellene
mond Lazornac / hoz bal
lotta volna pylatos e kezdo
ketz. Ki viue iesus. es le ule
utelo zikibe itelni. Itz ymond
amir zonu bent Tomas. hoz

- İstentöl vøth vala hatalmat
 embør el enezøth İstent İtelne
 ieløn valo embør / mert oth
 el enestetøtvolt az erøsseg Es
 5 İnneton keresİuala pİlatos
 elbolatnİ İtet • Es a sidok
 İvøltnek vala • es vğ mondnac-
 -vala / ha İtet elbolatod
 nem lez Lazarnac barat-
 10 -İa / mert mİndøn kİ qmma-
 -gat keraİa tezi / az ellene
 mond Lazarnac / hog hal-
 -lottavolna pİlatos e bezedø-
 -keth / kİ vİue İesust • es le İle
 15 İtelø zikİbe İtelnİ • İth vğmød
 Araİ zaİu zent İanos • hog

Kizneben el honyol az igazság
 tol ki utékben mind fél
 embert gonnem istent. Nagy
 penteken hatod idő koron
 a likofratos neuu helyen is
 itelni Zekiben es monda
 a sidoknac Ime attü keral
 tok. Akoh imolnekvola ved
 fel vedel fezikedmeg iteti
 Monda nekür pilatos attü
 keraltokat fezikeme meg
 felelenec a sido fevedelme
 es mondanac. Nekönc min
 Len keralönc gonnem La
 Zorönc vagon Lak Es il

- kúneben el haŷol az ígassag-
-tol kí ígekben íncab feel
embört honnem ístent / Nag
penteken hatod ídő koron
5 a líkostratos neuú helen üle
ítelní zekíben • es monda
a sidoknac Ime attú keral-
-tok / Azok ívöltnekvala Ved-
-fel vedfel fezíhedmeg ýteth
10 Monda nekíc pýlatos Attú
keraltokat fezíheme megh
Felelenec a sido feýedelmec •
es mondanac • Nekõnc nín-
-len keraíonc hanem La-
15 -zaronc vağon Lak • Es ül-

ven bekiben. Kilde þazza
feldege' monduan. Semm
iged te nehod ne legon az
igaz emborþoz / mert en ez
eyel lathos mmat. sohor
zen bettem. 9 ereteth ymond
kornus hog' az ordoy lat.
vorn arstos nar engedelmes
seget. azzo hallat mian
arora. meg arstus kehna
narc zever / mkeppen azzo
innallat mia zezze embri
nemzetnet korhozattat. kon
keppen akoravala a. meg
vultastes. 9 meg ki mene

- ven zekíben / kúlde hozza
 felesege / monduan Semmi
 íged te nekød ne legøn az
 ígaz embørhqz / mert en ez
 5 eýel lathas mÍat sokat
 zenvettem q erte • Íth vğmond
 Rabanus / Høg az qrdøg lat-
 -van cristosnac engedelmes-
 -segeet / azzoñallat mÍaa
 10 acara meg crÍstus kerÍña-
 -nac zeret / míkeppen azzo-
 -ñnallat mÍa zerze embørí
 . nemzetnec karhozatťat / Azon-
 -keppen akarýavala a meg-
 15 -valtastes Esmeg kí mene

hogzoioc. es monda nehic
 En semminemib ohot nem
 lelak ez emborben halaxxa
 valoot. Azok inpleven mon.
 damac fogad fogad fezised.
 meg vlet. es meg eras itek
 Zauohat. mere fcaffag Zaua
 iflen Zaua. es iflen Zaua fcaff
 sag Zaua Pilatos latvorn
 hog semmit nem haznatm
 de macab nagob Zendules
 lenne a nep hogot. Vilet
 vneven magmosa kezeth
 a nep eloth monduan de
 taclam vngor en es igolnac
 vezetol. ta lassator felele

- hozzáíoc • es monda nekíc
 En semmínemw okot nem
 lelők ez embörben halarra
 valoot / Azok ívöltven mon-
 5 -danac • Fogad fogad fezíhed-
 -meg ýtet • es meg erősittek
 zauokat¹ • mert socassag zaua
 ísten zaua • es ísten zaua socas-
 -sag zaua Pýlatos latvan
 10 hog semmít nem haznalna
 de íncab nágob zendúles
 lenne a nep közöt / vízet
 veueen megmosa kezeeth
 a nep elöth / monduan / Ar-
 15 -tatlan vágoc en ez ígaznac
 veretöl / tú lassatoc • ffelele

¹ Az első a-t feltehetőleg e-ből javította a scriptor.

a soassag es monda. 23 9
 veere mi raytonc es mi
 fionkion legyn Ich vgmond
 neminemu olazatos dotor
 3iz marjanac. O Balsyntic
 sayra adaltac ti byngket
 es ti gonossaytokat vanna
 tor valokica kuldetyk eleg
 vala nectyk astu byngk
 de ich fiatokat akaryator
 rezesitmi 23 notadan iesus
 cristofnac gezedel met kenen
 den kerez mi akaryator ti
 fiatokion len mi. Hec vgan
 lezen miheppen lenni nare
 iator auay beertetyk Meg

- a socassag • es monda • Az q
 veere mí raŷtonc • es mí
 fionkon legon • Íth vġmond
 nemínemú alazatos doctor
- 5 zíz maríanac • O balgatac-
 -sagra adattac tú býntøket •
 es tú gonossagtokat vtanna-
 -toc valokra küldetøk / eleg
 vala nectøk attú bíntøk
- 10 de íth fíatokat akarŷatoc
 rezesíttení az artatlan íesus
 cristosnac ġezedelmet kemen-
 -ben keresní akarŷatoc tú
 fíatokon lenní • Azert vġan
- 15 lezen mikeppen lenní acar-
 -íatoc / auag keertetøk Meg

Galgattatottz attü Imadfar
toc. es kecsker ömē Pilatos
akocsa a nepnet elegett
termi / nekik elboratn bñ
vabak. kezembe galalert
es habocsaert vetetvra
la a tomlósbe. Eit kerner
vala Jese kedey meg obo
rozvan ada 9 amvatoónar
hog megfzitteneiek. Uua
vter. es ki vüek. Jth es meg
a sidolnac hzelkgdesere
es meg le vonvan nekik rñ
haiat. es Zederjes poloszt
rea advan / külsőbe roconat
hastvan feyere thereen. es

- halgattatoth attú Ímadsag-
-toc • es kerestec bínre¹ Pilatos
akara a nepnec elegeth
tenní / nekíc elbolata bar-
5 -rabast / kí embor halalert
es haborosagert vettetotva-
-la a tómlócbe / kí kernec-
-vala / Íesost kedeg meg osto-
-rozvan ada o acarattoknac
10 hog megfezitteneíeek / Veuec
ýtet • es kí víuek Ith esmeg
a sidoknac hízelkodesere
esmeg levonvan nekí ru-
-hafat • es zederýes palastot
15 rea advan / tfuískbe coronat
haýtvan feýere theveen • es

¹ Az r betű a scriptor sorközi betoldása.

245
nad Zalāt 9 iob kegeben tead
hört van vter meſt inquetit
vala mikenpen or ſorgloun
or kart. es nem leſetotit mād
van Idueſley ſidok nar ke
rola. es ren ſagaprom or
nadat ſeyebz veric vala es
mind meſt inquetit. anag
meſt karomlac vter. le vo
nat rola or ſederes palas
totit. es oltoztetek gning
ruhoriaba. es el vinec hog
meſt ſezittenec vter es ve
ven 9 vallam or keceſat
es vineek or helceſi mon
datic copaz helnec ſidoul

- nad zalat q íob kezeben terd
 haýtvan ýtet meg m̄ouetíc-
 vala / m̄ikeppen orzaglaní
 akart • es nem lehetõth / m̄od-
 5 -van / Íduezleg sidoknac ke-
 -rafa • es rea haġapvan a
 nadat feýehqz verícvala **Es**
 m̄ind meg m̄ouetec / Auag
 meg karomlac ýtet / le vo-
 10 -nac rola a zederýes palas-
 -toth • es q̄ltõztetec q̄nnõn
 ruhařaba • es el víuec hog
 meg fezítteneć ýtet **Es** ve-
 -ven q̄ vallara a kereztfat •
 15 es víueek a helre / ki mon-
 datíc copaz helnec Sídoul

golgatha. Hærmad ido vñ
 ekeppen Zereveteek sentenci
 onq. es Hærbolathen Cletes
 pylatos iule itelm. o3 vñ
 n. wine a Hæpelen Lozor
 Hæpelen nathan von von. es
 magot latuclannac tzi
 o3 idlo Zek dgh. Hærmad
 Hægel igne o3 Hæza a Hæzef
 Nægedsor ignenek a tolv
 ior. Hærmad Hærmad
 nœc. Hærmad Hærmad
 remulessa mindon felid
 lœner. es o3 9 a nœc vala
 Hærmad mindon nœc
 vñ nœc. latvan o3 nœc

- golgata • Harmad idő vtan
ckeppen zerezteek sentenci-
-ara • es karhozattra Elezdeb
pýlatos üle ítelni / az vtan
5 el víue a kégyetlen Lazar
kötelen riakan vonvon • es
magat latatlannac tezi
az ítelő zek előth / harmadzor
közeli íque <az> hozza a keresztfat
10 Neğedzör íquenek a tolva-
-íoc / harangoc harangoztat-
-nac / kúrtők kúrtöltetenec
remúlesők mindön felül
lönec / es az ő ańńa vala
15 haatmegül mindönnec
vtanna • latvan ezt megh-

habocult vasa o ionha es
 pylatos kezener eltervege
 miath vetuen veztegegyt
 mindonnet es ferdula ie
 sus hoz mondvan En isolt
 karhozatom halarm ma
 rianac fiat elieppen hoz
 elsetol megvalier es vites
 set az hegre ki mondatie
 calvaria belnet onag co
 poz belnet a varos capu
 lanac kiul es otlogon meg
 feztesset es legon mind o
 ruhaitol megfogatott es
 nag vas zegel o labayban
 altal vezetteset es monno

- haborultvala q ionha • es
 pylatos kezenec elterfyztese-
 -míath vetuen veztegsegot
 mindon nec • es fordula fe-
 5 -sushoz / mondvan En fesost
 karhoztatom halarra ma-
 -rianac fiath / ekeppen hog
 elesetol meg valíec • es vites-
 -sec az hegre • kí mondatíc
 10 calvaria helnec / auag co-
 -paz helnec a varos capu-
 -ianac kifül • es ottogon meg-
 -fezittessec • es legon mind q
 ruhaytol megfoztatoth • es
 15 nag vas zegek q labayban
 által verettessec • es monno

koge vas seggel altal vete
 seck. es tinaisk coronaval
 mek coronastesser. es om
 manual a keregefa ki
 vitesseck es senki o vaita
 ne kighrulen. es koga sen
 ki ne hyvassseck. es senki
 neki ne zoljon. Ez kappen
 vter itelom. es koregaton
 koge mindonostolfigra me
 vatek etol. Ez monovan
 tekente iesu. es ol iggn. koge
 kerege eossen siena. es a nep
 ner. gilekoge koge lemm
 az indulat pa. es a zenda
 lesre Monduan. meghal

- keze vas zeggel által veres-
-seek • es tiuísk coronaval
meg coronasztassek • es qm-
-magaua a kereztfá kí-
5 -vitesseek • es senki q raýta
ne kqíqrúfen • es hozza sen-
-kí ne hívattasseek • es senkí
nekí ne zolýon Ez keppen
ýtet ítelqm • es karhoztatom
10 hog mındqnqstqlfogva meg-
-vaiek ettql / Ezt mondvan
tekente íesust / es ol ígqn kegqst¹ kezde
erqssen sírña • es a nep-
-nec gúlekqzese kezde lenní
15 az índulasra • es a zendú-
-lesre / Monduan / Meghal-

¹ A scriptortól jelölt szórendi csere.

1011 Es takat monda 9 an
na Sent Janos nates Sent
maria magdalenanar Ok
mel igon meysogutkozer az
en lekigim es 9 kezeuel vno
koryanar vallara tama3to
deek. Es takat a vite3or
vallara tenek a kere3fuit3
iesus nac es forditac vite3
a topozto he33fele es 9 elate
louagos vite3ok es galogoc
seg ver3chel es kure3chel e
keppen Jere3uen ignek vala
a korrissagnar helere. Sent
Janos 33 latvan monda
3iz maxianar O kornatos
a3ia te fiad megen immar

- íon **Es** tahat monda q ań-
 -ńa zent **Í**anosnac • es zent
 maría magdalenanac **Oh**
 meġ ígon megfoġatkozec az
 5 en lelkqm • es q kezeuel vno-
 -kařanac vallara tamazco-
 -deek / **Es** tahat a vıtezq
 vallara teuek a kereztfath
 íesusnac • es fordıtac ıteth
 10 a copazto heġ fele • es q elotte
 louagos vitezqk • es ġalogoc
 fegverqckel • es kúrtockel e-
 -keppen zerezuen íqnek vala
 a hamissagnac heġere • zent
 15 **Í**anos ezth latvan / monda
 ziz marianac **O** banatos
 ańa / te fiad meġen ímmar

halabon. Rynec felele az 33
ana. fiam torc engometh
merr meyfognothom. es
vig oda bog lassam minc
elote meghaloc / merr min
dognstolsogvan exom ma
garmat meghalmi Es el viue
vter egeb vton. es 9 el elge
futharmeth. es az 33 ana ma
ria fogvom fiat. es nalog
olde sorossam bog azok sem
mikeppen sel nem emelle
tir vala / mel sovittassal
megy betegule vala iesus.
es nem videriualea touab
bon a keresztfuth. de a torc

- Halalra / Kýnec felele az zíz
 aía • ffíam tarl engometh
 mert megfogatkozom • es
 víg oda hog lassam mínec
 5 elotte meghaloc / mert mín-
 -donostol fogvan erzom ma-
 -gamat meghalni Es el víue
 vtet egeb vton • es q el elque
 futhamek • es az zíz aía ma-
 10 -ría fogvan fíath • es riakon
 qlele sorossan hog azok sem-
 -míkeppen fel nem emelhe-
 -tícvla / mel soríttassal
 meg betegúltvla íesus •
 15 es nem víhetíuála touab-
 -ba a kereztfath / de a tqr

ferevel itik valla vter Jesus
 ielt tyn hog couadden nem
 mehetne banem ha vter vin
 neich Es vā nagadamar ef
 Symon nemū emdret Jent
 alexander es Jent Rufus
 attat es alt kettemiter ie
 susnac vter vintm kereg
 fouat Jent vsmont nem
 nemū alazatos doctor J
 maria ngms azohone
 kepeben En kevonomvalla
 keregfouat el vintm hog
 o neli mehtistebitnem
 kehriat de of koga nem
 mehetreh koga hog neli

- feŕeuel ítk vala vtet • Iesus
íelt tøn hog touabba nem
mehetne hanem ha vtet vín-
-neiek • Es vk ragadanac eg
5 Sýmon neuú embort zent
Alexander • es zent Rufus
attat • es azt ketelenítec fe-
-susnac vtol vínní kerezt-
-faíat • Íth vgmond nemí-
10 -nemú alazatos doctor zíz¹
maría nqmqs azzoríonc
kepeben En kevanom vala
kereztfaíat el vínnqm hog
q nekí megkíssebítenem
15 keííat / de ol közet nem
meheteek hozya / hog nekí

¹ A jobb margón későbbi kéztől származó tollpróba.

Zolbaffar, dē solā nepnec
meyfiger hūā gēsāhtol. An
nat folotte vitetie vala
sōc nepnec vtolortossāgon
vol mīnt gonozul teug
es bīndm leletotth kevom
vom 9 hōzzaia zobnom eē
pīlot vton elā venm. Mīnt
dē helre vīte a kīnzel mēng
vala. dē 9 zent oīrīna tehent
ven 9 zent fīanac kepere
tāht el valtozog. es semm
keppen neth nem Zolbāteck
en Barnatomtol. hānem a
folore le eseem. mīkeppen
holt cleuen. 9 Bedeg latvom.

- zolhassac / Az sok nepnec
megkorrúközesőktől / An-
-nac fölötte vitélcivala
soc nepnec vlatatossaga-
5 -val mint gonozul teuoth¹
• es bínbín leletőth kevan-
-van ő hozzáfa zolnom ég
galoc vton elől venni / Mint
a helre vttet a kín el menő
10 -vala / Az ő zent ańńa tekent-
-ven ő zent fíanac kepere
tahat el változot • es semmí-
keppen nekí nem zolhateek
en banatomtól / hanem a
15 földre le eseeem míkeppen
holt eleuen / ő kedeg latvan

¹ Az előző oldalról áitúnó rubrum okozza ezen az oldalon a foltokat.

engomet ekheppen megrbu
sulvom / siuð Zeebmel leg
ottom megrkeзде fogathoz
m / touadba nem akorvan
magat segethetm Nimm
koron es megr az en hugom
tol mine tehetsegom vol
la keздеk velor ggue fiam
vrom syetnom / ki immar
bomat mar es nauasama
nem mehet valor el Mine
9 hozza kezdetek es az azon
allatolnac sixasath es ke
alsasath hallottu valna azoc
hoz fordula es ekheppen
monda / Reseruála vtet

- engomet ekkeppen megbu-
-sulvan / fíuŷ zerelmel leg-
-ottan meg kezde fogatkoz-
-ní / touabba nem akarvan
- 5 magat segethhetní Nímí-
-koron esmeg az en hugom-
-tol mínt tehetsegom va-
-la kezdek veloc qzue ffam
vtan sŷetnqom / kí ímmar
- 10 banat mía / es íauaí'a mía
nem mehetvala el / Mínt
q hozza qzelíteek / es az azzorí-
-allatoknac sírasath • es ke-
-altasath hallottavolna • Azoc-
- 15 -hoz fordula • es ekeppen
monda / Keseríuala ýtet

feſſv nac. es aßomallatoh
nar ſerege. es o anſia. es o
anſhanac hugay galileatol
ſogvan zoſgarvan ſirattic
vula vter. Roßvator ſædul
van ieſu monda neſic
Jeruſalemner leatij ne ſir
rator en vortam. De ten ma
gaton ſirvator. es ty ſiato
ton. mert im igner ol' na
por hog kikh en monſator
Bodogot ol' ol' meſor kikh
nem ziltenec. es bodogot
ol' errilge kikh nem errilet
tenec. Es talſor kikhner mon
dani a heſelner Eſſetor m

- ferfývna • es azzoíállatok-
 -nac serege • es ȝ ańńa • es ȝ
 ańńanac hugaȝ galíleatol
 fogvan zolgalvan síratfác-
 5 -vala ýtet / Hozǵaíoc fordul-
 -van íesus¹ monda nekíc
 Ierusalemnec leańń ne sír-
 -íatoc en raȝtam / De ten ma-
 gatokon sírȝatoc • es tȝ fíato-
 10 -con / mert ím íȝnec ol' na-
 -poc hoȝ kíkben monǵatoc
 Bodogoc az ol' mehȝc kík
 nem zíltenec • es bodogoc
 az emlȝc kík nem emlet-
 15 -tenec • Es tahat kezd nec mon-
 -daní a heǵeknec Essetȝc mí-

¹ A szó második s betűjén a rubrum elfolyt.

veanc' es a valgekner fejtte
tok be / mert ha a ners zold
fom ez tezt hi mindon
morasztal helyes vajoc
il' kemen' iteletott' teztet
Mith teztet tokat az azdu
fian' azastu rajtatoc' har
malasztnekil vattoc' es
mindon gonassaggal telis
vattoc' vizon nem egyeb
hanem kemen' kenzoctoc'
vitetnek vala a keth bynos
emboroc' es o vele' hog' meg
glettetnener Mint utol
nali a helye' hi mondatit
topoz helyet' oth megfeztet

- reanc • es a vólgek nec fégge-
 -tókbe / mert ha a ners zold
 fan ezt tezíe kí mindon
 malaztal telyes¹ vaóc
- 5 íl kemeń íteletoth teznec
 Míth teznec tahat az azíu
 faan / Az az / Tú raýtatoe / kíe
 malaztnekił vattoc • es
 mindon gonossaggal teíes
- 10 vattoc / bízon nem egýeb
 hanem kemeń kenzastoc
 Vítetnek vala a keth býnos
 emboroc es o vele / hoó meg-
 olettetnenec / Mínt íuta-
- 15 -nak a helre / kí mondatíe
 copaz helnec / oth megfezítek

¹ A szó utolsó betűje helyén elfolyt a tinta. A folt feletti s betűt a scriptor rubrummal írta be.

iesus zynheppen mi
pen uth meg igezen lat
wtor mint iutottak vobis
a copaz segre a porozlor
kürtöleret. es a vitazor id
vort ütendi a segy verosz
es mind az socossagot of
ben gúlenet. Es iesus kizot
tok leuen. Megföztör
megítelen mindognost
verget meg verhestetmet
9 neki ockidon megvítat
szelmet. Mert az ostaro
zafat 9 neki ruhaz tete
hoz. es a sebzok hoz fogot

- iesust ezönkeppen mîkep-
-pen íth meg íégezven lat-
-íatoc mînt futottak volna
a copaz hegre / A porozloc
5 kúrtölenec • es a vîtezoc vd-
-vart útenek / A fégveröcsoc •
es mînd az socassagoc¹ ég-
-ben gülénec / Es íesus közöt-
-tök leeuén / Megfoztac
10 mezítelen mîndönöstöl
verrel meg² verheztet / mert
ö nekí ackoron megviýtac
serelmet Mert az ostono-
-zasert ö nekí ruhái teste-
15 -hoz • es a sebökhöz fágot-

¹ A szó utolsó betűjét vakarás után a scriptor javította valamiből c-re.
² A scriptortól rubrummal javított g betű.

vala. es ragadot vala
Es el noytar vter a kereg
fan. es a földön felven ve
uen egyir kiser. es a nagb
temerdor vas Zegyel Zegye
Zek a keregfaloz. Es veuen
masic kiser vonzar mint
vonhattar vala. es azonkep
pen nagb temerdor ke
men vas Zegyel Zegeszek
a keregfaloz. Mas felgl
annar vtarma vonar az
a labarit crossen mintk
vonhattar vala. es azon
keppen guzar egybe a ma

- vala • es ragadotvala
Es el hóýtac ýtet a kerez
-fan • es a földön fekvén ve-
-uen éggíc kezét • es a nágh
5 temerdőc vas zeggel zeghe-
-zek a kereztfához • Es veuen
masíc kezec vonzýác mÍnt
vonhattácvála • es azonkep-
-pen nágh termerdőc¹ ke-
10 -meń vas zeggel zegezek
a kereztfához / Mas felől
annac vtanna vonac az
ő labáít erőssen mÍnth
vonhattácvála • es azon-
15 -keppen huzac égbe a ma-

247
sifra trueen termerdoge
es hogzu ons zegget almal
Zeggezek Mind ezoken
mitheppen enygedelmes Ba
ran nem poma zola hane
nag Heghs Bezedot Bolat
van es monduan dham
Bol as nekie meet nem
tuyfde mitz tegner. Sent
Bernald vjmond hog
a Zeghe nem volent elofe
ho nem temerdoghe vola
nate neg Zegh volte semmi
elofeghe nem volte es nem
Lak a huse houte vola me
de meeg a huse a fide de

- síkra teueen termerdȳc /
es hozzu vas zeggel altal
zegezeek Mínd ezȳkben
míkeppen engedelmes ba-
5 -rań nem panazola / hanē
naġ keġȳs bezedȳt bolat-
-van • es monduan / Atȳam
bolas nekíc mert nem
tuġġac mĩth teznec / Zent
10 Bernald vġmond Hoġ
a zegek nem voltac elȳsec
hanem temerdȳkȳc vala-
-nac neġ zegú volt semmĩ
elȳsseghe nem volt • es nem
15 Łak a hust hatta vala meg
De meeg a husth a faba be

visit vala nagiob fnydalmer.
Ich vjmond zene Gejge
doctor hog a sidoc elzer
a keregeter vetek a foldre
Es mi vronc iesus cristus
meizelen kezer ki rut vom
ren sekuteek es telenet me
teke zerent hoxom furest
toner a keregeter es a kere
for ygon kemeh vala es a
vas zegelinec semmi elj
nem vala hog a actaelan
teket kemenden zaggath
hartner. Elzer a kezer fel
zegezeiere mind a zent
teket meg zovitari hog a

vízic vala nağob faýdalmert •

Ith vğmond zent Gergor

doctor hoğ A sidoc elqzer

a kereztfat vetek a földre

- 5 Es mí vronc íesus crístus
mezítelen kezéi kí rútvan
rea fekéteek • es testenec mer-
-teke zerent harom furasth
tönec a kereztfan • es a kereztf-

- 10 -fa ígön kemení vala • es a
vas zegeknecc semmí elý
nem vala hoğ az artatlan
testeet kemenben zagga-
-hatnec • Elqzor q kezenec fel-

- 15 zegezeseíert mínd q zenth
testet meg zorítani / hoğ az

dal kezet akarnaiat Ze-
gezi / nem erivala a
fuzatoty / torhat buzvarm
la Zoret van ketelvel ger-
ge tefet / es a nagy buzors
miany kezdenec o tefet
ty maszol el o lam / es el
Zakadom / hog lattatna
valla mind o tetem / don
keppen lobait buzvan a
fuzatva hotelle / donkep-
pen nagy kemenyeggel
altal Zegezec Nemelec
labbal nomodvan Nefic
kezel vete veruen / met

- bal kezet akarnaiat ze-
 -gezní / nem erűala a
 furatoth / tahat huzűacva-
 -la zoretvan ketelvel ġen-
 5 -ge testet • es a naġ huzas
 mĩath kezdenec ȳ teste
 eġmastol el ozlaní • es el
 -zakadozní / hoġ meg¹ lattatnac-
 -vala mĩnd ȳ tetemí • Azon-
 10 -keppen labaít huzvan a
 furattra ȳtellel / ezȳnkep-
 -pen naġ kemenseggel
 altal zegezec / Nemeűec
 labbal řomodvan / Nekűc
 15 kezzel űtet veruen / mert

¹ A scriptor jelzett sorkȳzi betoldása.

a Kewatfa Zeltelen vala. d
ere eygic labot masic ala
teuck. es Kemeign ozue
Zegzer. es a Zegk ol temer
dok valanac. hog a sebohet
mimd betlic vala. es verr
semmi kinem igbet valo
Es az o Buus aitia halvan
a vergner Leigeset. met
a socassag hogt vala. es
a socassagol nem latthet
ia vala iesust. Mikoron
elzted a vergner Leigeset
de mene a zizner zineden
tahot meg zovolanc a zizner
tefey. es mondon. Oennehign

- a kereztfá zeltelen vala • **Az-**
 -ert eggíc labat masíc ala
 teuek • es kemeñon qzue
 zegezec • es a zegek ol' temer-
 5 -døk valanac / hog' a sebøket
 mĩnd betelícvala • es veer
 semmĩ kí nem íøhetvala
Es az q buus ańńa halvan
 a verøk nec Lergeset / mert
 10 a socassag køzøtvala • es
 a socassagtól nem lathhat-
 -fa vala íesust • **Mĩkoron**
 elezteb a verøk nec Lergese
 be mene a zĩznec zĩueben
 15 tahat meg zorolanac a zĩznec¹
 testeỹ • es monda • **O** ennekøm

¹ A scriptor marginális betoldása.

24.
Zerety fiam meg Baloc.
Es miron galla o vas
vergner masod Lerdülest
es meg azon keppen mon
da en labom es keleny.
es tob az zokot ki dolatom
o foldre esek miképpen
holt cleuen Lak Zine aly
Jehes vala. Es o vas vel
Jachal fel emelce a kegyes
Miglen o kereztfa o foldre
mentis volna / ordoglom o
testnet nehessegyert meg
inlanac o sebo. es az o va
tabot ki igue. dert gondol
zotok ristus nar Zerelnet

- zeretq fíam meg haloc /
 Es mícoron halla a vas
 verq nec masod Lerdúleset
 esmeg azon keppen mon-
 5 -da / en labaim • es kezeím •
 es <lab> az zokat kí bolatvan
 a földre eseeek míkeppen
 holt eleuen Lak zfue aleg¹
 leheth vala / Es a vas vel-
 10 -lackal fel emelec a kereztfat
 Míglén a kereztfá a földbe
 menth volna / addíglan a
 testnec nehesegeřert meg
 rílanac a sebk • es az q vere
 15 tahat kí íque / Azert gondol-
 -íatok crístusnac zerelmet

¹ Az e betű feletti folt a rubrum áttűnése az előző oldalról.

es foydal mat. es ordinarat
Myron lara az ozent fiat
vukarabol merfogtorn me
zitelen a kerzefara felfezit
tem/ kezit vero mat zegen
kel altal zegen/ Es a tolna
iokar egynket iob felol Ma
sirat dol felol ferieny kages
ben iesus. Ith betelic az tras
~~Gongorokas~~ Gaszolatok/ es
betelic az tras. Ki vgymond.
Megfirar en kezmet. es
en labatmat. es merzom
salac. mind en tetememet
Iesus sala es monda abm
bol as netic meret nem
tuygar mit teznec/ Kere

- es faýdalmat • es ańńanac
 Mícoron lata az q zent fiat
 ruhaíabol megfoztaní me-
 -zítelen a kereztfara felfezít-
 5 -tení / kezeít verq mÍat zegek-
 -kel által zegezní Es a tolua-
 -íokat egğíket íob felql / Ma-
 -sícát bal felql fezítven / kqzeb-
 -ben íesust • Íth be telíc az íras
 10 g Gonozokhoz¹ hasonlatoth • es
 be telíc az íras / kí vgmond /
 Megfurac en kezeýmet • es
 en labaýmat • es megzam-
 -lalac mÍnd en tetemeýmet
 15 Iesus zola • es monda • Aťam
 bolas nekíc mert nem
 tuğğac mÍt teznec • Azert

¹ A szókezdő G-t rubrumozáskor maga a másoló mázolta el, ezért eléje írt rubrummal egy g-t. Az utolsó betűket (hoz) kivakart betűk fölé írta.

kezezen embere tana legy
tol arifstol bekeseget anag
zenvedesket / mert pal
malakal megveretoth osto
valakal meg ostopzatoth
tuisa coronaua corona
tatoth. Vas zepelhet zepre
tetoth. Malakal megfor
tustetoth. es megkaromla
tath. es halakra kacsogatot
de magga mind egketth
el feledven. Mondan. Alom
dol as nehir / mert nem
tuffac maly kener. Mert
ne monga valaki kezezen
emberec magot ha trisat

- kerez'ten embor tanol legristos-
tol¹ cristostol bekesegot Auag
zenvedesoket / mert pal-
-makcal meg veretoth • osto-
5 -rokcal megh ostoroztatoth
Tiuisk coronaual coronaz-
-tatoth / Vas zegekkkel zegez
-tetoth / Nalakcal megfor-
-toztetoth / es meg karomla-
10 -toth / es halalra karhoztatot
De maga mind ezoketh
el feledven • Monda •. At'am
bolas nekic / mert nem
tug'gac mith teznec • Azert
15 ne monga valaki kerez'ten
embornec magat ha cristost

¹ A g-t valószínűleg c-ből javította a másoló.

llen/egener ^{32d} Zemeben nem
houctendi. Es pylatos a
heretfora neuet eheppen
ira Nazaretheli iesus si
doknac herala. Es vala
es neiz sidoul. gererul'es
deatul meg irtom' mert a
varoshoz kozel vala a kel
bolot megfezigatter vala Mon
danc a fejedalmer pylatos
nac. Ne ird sidor kerglamar
felele nekic pylatos ammit
meg irtom meg irtom. hog'
es ielen valo iras betetneiet
E mth irtom megbiuatait
lan irtom. a vitezde hog' meg

- ellensegenec zerelmeben¹ nem
 kquetendí • Es pýlatos a
 kereztfara neuet ekeppen
 íra • Nazarethbelí íesus si-
 -doknac kerafa • Es vala
 5 ez neú sídoul / geregúl • es
 deacul meg írvan / mert a
 varoshoz közél vala a hel
 holot megfezítetttec² vala • Mon-
 -danac a feýedelmec pýlatos-
 10 -nac • Ne írd sídoc kerafanac
 Felele nekíc pýlatos • Ammít
 meg írtam meg írtam • hog
 ez íelen valo íras betelnefec
 E míth írtam meg híuatat-
 15 -lan írtam • A vítezoc hog meg

¹ A *rel* a scriptor jelölt betoldása.
² Az *q-t* e-ből javította a másoló.

fēstetē volna vter deueh
 9 ruboriat es deueh neg fela
 es a neg vitzner iuta et of
 rez benne dext mehitelen
 a heretfan fūg vola es
 mind verrel meg verasūl
 es megfektūt dext Iesus
 harom zīmū vala dext o ala
 zatos lelēt neyēd otto zary
 det iesus veresēnet kemia
 vnl es lassad vter harom
 doc sagoddal harom zīm
 zayonal duay a zayooth
 Mene 33 testenec fēre fēgū
 es oforokinat fēletū kele vō

- fezítetttek volna ýtet • veuek
 q ruhaíat • es teuek neg felee •
 es a neg vítez nec íuta eg eg
 rez benne Azert meztelen
 5 a kereztfan fúgh vala • es
 mind verrel megverősilth
 es megfeketült / Azert Iesus
 három zínú vala / Azert o ala-
 -zatos lelők¹ nezyed atte zeretq-
 10 -det íesust verese nec keńńa-
 -val • es lassad ýtet zaran-
 -docsagoddal három zínq
 zazstoual / Auag a zaztooth 𐌆𐌆𐌆
 Mert zíz testenec feýersegú •
 15 es ostoroknac feketú hele / es

¹ Az p-t e-ből javította a scriptor.

a veres vcr nec ki gtleſe
vter mutortyar hoxcom
ſingner. Es a kontos valo
varnacion folul hogortz
Nert mondanac eſmaſnar
Ne metelgcmeg vter / ho
nem veſſone inlat varta
hve legon. Hog az was betel
neſek monduan Meg oz
tuak en rudaymag ies tad
to vetenec trulat dvala
a nep varuan el mulvan ite
megs hoxcomlone vala ſigket
ingantean. es mondanac va
la. Nuu ki nigtorod iſten

a veres vérnec kí ۆtlese
 ۆtet mutatýac harom
 zínۆnec / Es a kۆntۆs vala
 varratlan fۆlۆl kۆtۆth

- 5 Azert mondanac eęmasnac
 Ne metefiۆcmeg ۆtet / ha-
 -nem vessۆnc nílát raýta
 kýe legۆn / Hۆę az íras betel-
 -neýek / monduan / Meg oz-

- 10 -taak en ruhaýmat / es raý-
 -ta vetenec nílát / Alvala
 a nep varuan el mulvan ۆtet
 megh karomńacvala / feiۆket
 íngantvan • es mondnac va-

- 15 -la / Wau kí meętۆrۆd ísten-

nec templomat. es haxmad
 napon es meg fel ollatod
 ha istennec fia vag. Zaba-
 dohad meg ten magadat. es
 Zalle mastom a keresztfáról
 es hysont nekad. Zontiep-
 pen a pápi sido fejedelmek
 meg mogetat vagla vgt alk
 es vgt sidothaly mondan.
 Egyeteket meg Zabaditotth
 vinnagat nem Zabaditotth
 ja meg. Ha sidothar keralt
 Zalyon a keresztfáról es hys-
 on o neki Menke hgt. Zaba-
 dohad meg vgt mastom ha
 alanya Mondat Jesus Mor

- nec templomat • es harmad
 napon esmeg fel allatod
 ha istennec fia vag zaba-
 -dohadmeg¹ ten magadat • es
- 5 zalle mastan a kereztfarol
 es hysqnc nekqd / Azonkep-
 -pen a papi sido fejedelmek
 meg mqetfcvala vtet **A** bql
 es ven sidockal / mondvan /
- 10 Egebeket² megzabadítoth
 vmmagat nem zabadíthhat-
 -ía meg / ha sidoknac kerafa
 zalyon a kereztfarol • es hys-
 -zon q neki Istembe hýt • zaba-
- 15 dohameg vtet mastan ha
 akarýa **Monda Iesus Mert**

¹ A sor előtt a bal margón későbbi kéz rubrumozott / betűt rajzolt.
² Az E betűn elfolyt a piros tinta.

istemper fia vagor. A to
vay. "egyr dal felol ki vala
kimer, gestas vala neve meg
koxomla isust, mondvan
ha te vag, te isus zorbadosod
meg magadat es minket
selele a masir ki iob felol
felol vala kimer dsmas va
la neve es feddivala vte
mondvan Te isent nem
felod ki azon koxozatba
vag, mert mi igazan
te nem engkert valor es
kent, de o semmi gonoz
nem toth. Es monda ie
sus nar. Dram emlekgyel

ísten nec fia vagóc • A tol-
-vaŷ <.> éggíc bal felöl kí vala
kínec gestas vala neue / meg
karomla íesust / mondvan

- 5 Ha te vag cristus zabadohad-
-meg magadat / es mínket
Felele a masíc kí íob felöl
felöl vala / kínec dísmas va-
-la neue • es feddívala ýtet

- 10 monduan Te ístent nem
felöd kí azon karhozatba
vag / mert mú ígazan
tetemenönkert vaľoc ez
kent / de ȝ semmí gonozt

- 15 nem tȝth Es monda fe-
-susnac • Vram emlekȝŷel

meij en volam micoron
iutendaz atte orzagodda
Vijmond zent agoston. hi
torneytta vole vtet. Lak or
hi melleste fuyt vole Monde
neki iesus. Bizon mondom
tenekod hoy ma velen le
paradixombail fiamrol
Vijmond zent Bernald to
dog orzon kepeben. latam
93 33 maria 9 zent fiat
hoy immar mindyngha
afogva meffogathozic m
la. es semmic nemmond
vala neki nebebeven hoy

- meg en rolam mícoron
 íutandaz atte orzagodba
Vgmond zent **A**goston • kí
 taneýtta volt ýtet / Lak az
 5 kí mellette fúgh volt **M**onda
 nekí íesus • **B**ízoń mondom
 tenekød hoğ ma velem lez
 paradíLomba **A** síramrol
Vgmond zent **B**ernald bo-
 10 -dog azzon kepeben / latvan
 az zíz maría ɔ zent fiat
 hoğ ímmar míndɔnɔstɔl
 -fogva megfogatkozícva-
 -la • es semmít nem mond-
 15 -vala nekí nehezelve hoğ

a toluaynaki Zolna: igon
megkésde nehezulmi es
mondami En edes fiarn
hallatic, atté Zood en fi
lembeni mize nem kigog
ruk en vortam ionbodnac
kiserüsegeuel gyedemnefil
enygmet meg azmi es meg
hocz fogathozmi Es ala fal
vala a veer meg felöl az
Zoiarol, kezeivöl es labairol
ki meg Zegzetetvala es
orLarabol mindon Zep
ki fogotvala. Mert mindon

- a toluaynak zolna / ígön
megkezde nehezulni • es
mondani En edős fiam
hallatíc atte zood en fi-
5 -leben ? mire nem kőñq-
-rulz en raytam ionhodnac
keserúsegeuel hýedemnekíl
engomēt meg azní • es meg-
-hacz fogatkozni Es ala fol'
10 -vala a veer neg felql az
zaíarol / kezeýrql • es labaírol
kí meg zegeztetotvala • es q
orlaíabol mındon zepseg
kí fogotvala / Mert mındon

emgeri allatnal diſſbner
lallatir valadgaſembner
latom vala en magommat
el valni tole kith ſiltemvala
Mert egeb ſem vala banem
nehom Lak egeſſen ege
vala aſert ſogotvala en
gommet banget es nemvala
bonnan valam keues vi
gaſogot venneth O en ſe
reſo fiam te el menesſod al
tal iara en lellgommet te
ſapud meſkeſcritnet ege
ſe de mondom en fiam
li aſſa ennehom goſ en
meſ galac erred en ſe

- embõrí allatnal dílõsb<nec>
lattatícvála díztelembnec¹ Es
latom vála en magamat
el valní töl / kíth zíltem vála
5 Mert egeb sem vála hanem
nekõm Lak eggetlen egh
vála / Azert fogotvála en-
-gõmet banath • es nem vála
honnán valamí keues ví-
10 gasagot vennekk O en ze-
-retõ fiam / te el menesõd al-
-tal íára en lelkõmet / te
zauíd megkeserítnecc engõ-
-met / de mondom en fiam
15 kí ágga ennekõm / hog en
meg hafác erted en zeretõ

¹ Mintha utólag szorította volna be a scriptor ezeket: *díul*.

edys fiam O en hanales
mit teget met meghal
al en Serety fiam Mice
nem hal vde gwe megh
uth 9 barnatos aña en
fiam O ey egden ey edys
fiam ne ahow enyometh
el bōdmi. Domy auaq huz
vinnad te bōzind boy hal
iac vled gwe megh O halal
ne ahow enneghm enyed
m ten magad enneghm
mindon net folotte kellez
zagga d megh enyomethm
auag ay kennaq auag
fiamval gwe cler Serety

edős fíam **O** en náuaílas
 mít tegec / mert meg hal
 az en zerető fíam ? Míre
 nem hal vele özue megh

5 íth ő banatos ańńa en
 fíam **O** eg egőtlen eg edős
 fíam / ne akaf engometh
 el hadní / vonğ / auag huz
 vtannad te hozýad / hog hal-

10 -íac veled özue meg **O** halal
 ne akaf ennekom enged-
 ní / ten magad ennekom
 mindonnec fölötte kellez
 zaggasdmeg erometh ❧

15 Auag ag kennac / Auag
 fíamval özue efec zerető

eggeden eg fiam, eggetten
eg orgnem, en leikommer
elotte mindon vigoſagom
teged hog en halvakt meg
maſton ick, Nam tegodet
halvakt zulteſecvold. O en
zerety fiam, ef merjed meg
hauals anadat, halvakt
meg en ymadſagomat. All
hog a ſyv meg halvakt el
halvakt annat, Keder halvakt
meg enyomeres fogod otte
keretſoldra, hog hia egget
bol etneres eg zeret mel eg
maſt zeretter, eg halall
halvakt. Monde a ſidor

- eggetlen eg fiam / eggetlen
eg oromem / en lelkomnec
elotte mindon vigasagom
teged hog en haljakmegh
5 mastan ith / Nam tegodet
halalra zultelevolt O en
zeretq fiam / esmeryedmeg te
naualas anadat / halgasd-
-meg en ymadzagomat • Illíc
10 hog a fyv meghalgassa el
hagot aniat / kerlec halgas-
-meg engomet • es fogad atte
kereztfadra / hog kik egetest-
-bol elnec • es eg zerelmel eg-
15 -mast zerettec / eg halallal
halanac • Monda a sidoc-

nak **O** hegöten sidosor. **O**
naualyas sidosor Ne ak or
iutoc enneköm engedmim
Mert öggetlen öfiamat meg
fözüttetök Anhatbes megse
Zübetök Augq akac minem
halallal meg öfötör **O** enne
köm mert dech meg hoi
es az iduosses meg oleties
földög ki veteit öröhanac
mindön kenle / mire az 9
arria vtorina barnatban
eel. Vegtök arriat fiaual
öue **O** drögalatos fiam
O hegelmes Zülottem / irgal
mör es foggynd anadnat

- nak O kegyetlen sídooc • O
fíauaíyas sídooc / Ne akar-
-íatoc ennekqm engední 𐌛
Mert eggyetlen ég fiamat meg
5 fezíttottetok / Aíííathes megfe-
-zíhetok / Auág akar mínemv
halallal meg qlýetoc O enne-
-kqm / mert eleth meg hal
es az íduosseg meg qlétíc • es
10 földből kí vetetíc aíííanac
míndon kenle ? mire az q
aíííá vtanna banatban
eel • Vegetok aíííat fíauaí
qzue O dragalatos fíam
15 O kegelmes zúlottem / írgal-
-maz • es fogaggad aííadnac

veled ggue a kerezesen. Bog
elen veled Galalanar vram
na mindoncoron. Semmi
edogb ennekim. Bog tegder
a kerezesen oltven meghal
iac. Semmi nekim kese
rub. mine Galatod vram
valo eletim. O ennekim
zereto iefus Im meghalac
hyedem nekil. es Symeon
nac tyre en Ziuemet alta
very. Oh ennekim mel
donatos atte elmenesod en
tylem. O en zereto fiam meg
felhetule nekim annap.

- veled qzue a kereztfan / hog
 c'en veled halalanac vtan-
 -na mindqncoron Semmí
 edqsb ennekqm / hog tegqdet
 5 a kereztfan qlalven meghal-
 -íac Semmí nekqm kese-
 -rúb / mínt halalod vtan
 valo eletqm • O ennekqm
 zeretq íesus Ím meghaloc
 10 hýedem nekíl • es sýmeon-
 -nac tqre en zíuemet altal
 verý • Oh ennekqm mel'
 banatos atte elmenesqd en
 tqlem O en zeretq fiam meg-
 15 feketúle nekqm annap • es

e velag meyfoga O iag en
nekom / mevt te nekom
atjam / iegoſem fiam vram
es mindonm. Immar elor
atjam nehil / iegoſam nehil
guezul / marſatomtol
mev puztulot. Vrtol el va
laſtom / mindont elvetor
O en edos fiam, mindon te
betp. de nem aliaad. Bog
en veled gze mevſalyar
Nekom hax valarnet he
gos toria Lotz. Eynes feleſe
ieſus Zent Janofra mod
van Azothembor. Im te
fiad. Es vala Zent. ianos 30.

- e velag megfogá O íaý en-
 -nekqm / mert te nekqm
 atýam / ieğqsem fíam vram
 es mındqnqm • Immar elqc
 5 atýam nekil / ieğqsqm nekil
 qzuegúl / magzatomtol
 meg puztuloc / vrtol el va-
 -laztatom / mındqnt elveztqc
 O en edqs fiam mındqn te-
 10 -hetq / De nem akarod hog
 en veled qzue meg halýac
 Nekqm hag valamef ke-
 -ğos tanaLoth / kýnec felele
 15 iesus zent Íanosrol mōd-
 -van Azzoñembqr • Ím te
 fiad • Es vala zent íanos zo-

mozu oclauaſ mindon
coron ſirvan O hoſ oſt
mondana O en cdes anam
hi loſt uag ſirſra / te tu
dod hogſ arca iſtem
arca zulettem / te tſed em
bori teſſot arca ſogottom
hogſ a hergeſon wultomam
en meſ embori nemſetot
Mikſſen tſnerbe oſ ira
ſoc a kent kſt adot nekſm
en oſſam nem aharodee
hogſ meſ ſenveſſem oſt
harmaſ naſon nekſod
dilgſuhen ielongom hoſar

- moru orLaua! mÍndõn-
-coron sÍrva! Ol' ha azth
mondana O en edos ańam
kÍ laġ vaġ sÍrasra / te tu-
5 -dod hoġ arra íõtem • es
arra zúlettem / te tõled em-
-bõrí testõt arra fogattam
hoġ a kereztfan valtanam
en meg embõrí nemzetõt
10 MÍkeppen telnece az íra-
-soc / A kent kÍt adot nekõm
en atýam / nem akarodee
hoġ meg zenveġġem azt
Harmad napon nekõd
15 díLqúlven íelõnõm / halat-

taibol feltamador. Bert
ne orkox fixia Monda
neki Im te fiad Bentanos
Es Bent rano nar monda
Im te oviad O Jomos en at
iam fia. Vtet nekod hogom
barnal velc es soba el nehay
gad neki zolgal. Bert oleled
meg vtet. es vognaladmeg
vtet. Mat latom vtet dan
kodom Noug barnat. es nag
nehesseg. Zolla en keseru
nuembe Im halalomhos
kosef vagoz. es mengogitkor
tam tobber sem elhetor Bent

-taíbol feltamadoc / Azert

ne akaí síriía Monda

nekí Im te fíad zent Íanos

• Es zent íanosnac monda

5 Ím te ańad O Íanos en at-

-íam fía / ýtet nekød hağom

banńal vele • es soha el nehağ-

-ğad / nekí zolgaí / Azert leíed-

-meg ýtet • es vígaztaíadmeg

10 ýtet / Mert latom ýtet ban-

-kodní / Nağ banat • es nağ

nehesség zalla en keserú

zíuembe Im halalomhoz

közel vağoc • es megfoğatkoz-

15 -tam tbbet sem elhetc / zent

100
Iarnos meg glele vter mod
vorn O bonatos orha irgal
mas ennelom es veg va
larni keues crossegoth
Erisus latum es gondol
vorn egmas meg gleben
a keegsta alath. Sir vala
az 9 zent orha 33 maria
a folden es zent Iarnos
vele gye olmet vultsag
nehad maria a Iarnos ne
hgd adatic iesusert. Bolgn
az vreat hornet vorn a me
styreert. Sebedeus fia az is
ten nec fiaert Tizta embod
az iscenert. Mikappen te ke

- Íanos meg ȳlele ȳtet / mōd-
-van O banatos ańa írgal-
-maz ennekȳm • es veġ va-
-lamí keues erȳseġȳth
- 5 Cristus latvan • es gondol-
-van eġmast meġh ȳlelven
a kereztfā alath Sírvala
az ȳ zent ańńa zíz maría
a földēn • es zent Íanos
- 10 vele ȳzue ol' meġ valtsag
nekȳd¹ maría a Íanos ne-
-kȳd adatíc íesusert / zolga
az vrert / tanetvan a me-
-stȳrert / Zebedeus fía az ís-
- 15 -tennec fiaert Tízta embȳr
az ístēnert • Míkeppen te ke-

¹ Eredetileg *nehil*-t írt a scriptor, majd az utolsó két betűt átírta.

vanatos . es oyetatos lel .
kudet altal nem mentse
ez Ballas mi zuignhet mint
figuet vag' vofath meg
engestel ez Ballas . Ez Zent
Bernald monja ziz mari-
anac . az idotol fogva az
tanejt von veue vter an
fiaua Mert / yfmond Zent
Agoston doctor / hog' Bodog
azonnac meg heruat
vot barnat ma . az Louia
es Sonia meg verusit vol
na ceifosnat veretol / duag
Zerelmecol / mert meg
Sopauala 9 fengs verener

- vanatos • es aŷetatos lel-
 -kødet által nem menthe
 ez hallas mí zúønkøt mínt
 køuet vaŷ vasath megh
 5 engeztel ez hallas / Ezt zent
 bernald morøa zíz marí-
 -anac • Az ídøtøl fogvan az
 taneŷtván veue ýtet ań-
 -ńaua Mert vŷmond zent
 10 Agoston doctor / hoŷ bodog
 azzonnac meg heruat
 -volt banat mia orlaŷa
 es zaŷa megverúsílt vol-
 -na crístosnac veretøl / Auag
 15 zerelmmetøl / mert megh
 zøpauala ø fenøø verenec

Lopegeset! Tabat cristus
anhanar mondyrtta va
na Minem adatic iort
gonos! met vermot as
nat en lekigmet. Jme
en drangalatos anom me
valloc te nemetidol. En
adek te nepedner kerak
coronat. Vñ kedey nekom
adamar feyemben tiuisk
coronat. En adek 9 kezobbe
kerak vezet. Vñ nekom
adamar meq avolt nad
Zalath. En rufazani te ne
pedetis neyven stendey
Vñ engommet meqfoztmar

- Lepegeset¹ • Tahat crístus
 ańńanac mondhatta vol-
 -na / Mńnem adatfc ńoert
 gonoz / mert vermõt asa-
 5 -nac en lelkõmnec • Íme
 en dragalatos ańam mńt
 valloc te nemzetfđtõl / En
 adek te nepednec kerańf
 coronat / ńk kedeg nekõm
 10 adanac feńemben tńuńsk
 coronat • En adek õ kezõkbe
 kerańf vezzõt / ńk nekõm
 adanac meg avolt nad
 zalath / En ruhazam te ne-
 15 -pedeth negven eztendefg
 / ńk engõmet megfoztanac

¹ Az első e-t p-ből javította a scriptor.

es en vuhamon inlath
vetener Es a kyedlenben
mennaval eltetem vhaty
Vh nehom az etyhet epet
a es etoty adomac En a ky
Ziklabol vhet adeek neht
Vh engornet ettel itatanac
En hi Zabaditom vhet egip
tom neperet kezeibol. Vh
engornet helhogtetener ke
tolvay kigibe en hi Zaba
ditom fopabonac datalma
bol. Vh kedeg engornet
poncio pylatosnac ada
nac Jme en Zent anam
meletet ennehom io tetu

- es en ruhamon nílath
 vetenec Es a kýtlemben
 mennaval eltetem v́keth •
 v́k nekqm az etqkert epet
 5 <a> es ecetqth adanac En a kq
 zíklabol vízet adeek nekfc
 v́k engqmet ecettel ítatanac
 En kí zabadítam v́ket egíp-
 -tom nepenec kezeíbol • v́k
 10 engqmet helhqztetenec keth
 tolvaý kqzíbe • en kí zaba-
 -dítam farahonac hatalma-
 -bol / v́k kedeg engqmeth
 ponció pýlatosnac ada-
 15 -nac / Íme en zent ańam
 meíeket ennekqm ío tetq-

meest ordinaak. Meest meest
likastaak en hezeymest
laboymat es euhomion
milat. vetenec Dymond
Zent Agoston doctor. Hof
Cristus a herezefan fugt
ven testamentomoth toth
volna mindginner. Hege
segnet mivelligdeset oer
van. dz apostololinar
haboensagot. dz sidol
nac testee. Altynac lel
keeth. Altynat Zent Jans
nac. a totynlac porach.
Lomot. Bynsghinet pok
loet. Penitencia tauto he

- meert adanac / Mert megh-
 -liskaztaak en kezeŷmert
 labaŷmat / es ruhamon
 nŷlat vetenec • Vgmond
 5 zent Agoston doctor / hog
 Crŷtus a kereztfan fŷg-
 -ven testamentomoth tŷth
 -volna mŷndŷnnec / Kego-
 -segnec mŷvelkŷdeset ozt-
 10 -van • Az apostoloknac
 Haborusagot • Az sidok-
 -nac testeet • Attŷyanac lel-
 -keeth • Aŷnat zent Ianos-
 -nac / A tolvaŷnac¹ paradŷ-
 15 -lomot / Bŷnŷŷoknec pok-
 -loth • Penŷtencia tarto ke-

¹ Az n alatt vakarás nyoma látszik.

ænnoðnet a ðereðfæaþ
haga, þatod iðotlofoga
kilenred iðeuglen mege
tetule a nap mnd vela
got mma. Es kilenred iðon
healtor iesuð naqʒ ʒonal
es monda. Heli heli lama
adotom Ennet eʒ etelme
e n yfengm en yfengm m
re hattal e engomet. Vgʒ
mond nemel doctore. Mert
monga vnmaga iesuðm
Mux alam engomet e
hattal en ferelmemben
duagʒ en nauakamban
mnd ʒonukuetget hyedem

- rez'tenøk nec a kerez'tfaath
hağa / Hatod idøtølfogva
kilenced ideíglen megse-
-tetúle a nap mínd vela-
- 5 -got mía • Es kilenced ídøn
kealta íesus nağ zoul
es monda • Helí helí lama-
-zabataní **Ennec ez ertelme**
En ístenøm en ístenøm / mí-
- 10 -re hattal el engømet / Vg-
-mond nemel' doctor / Mert
monga ýnmaga íesus 𐌹𐌺𐌹
? Míre a'ám engømet el-
hattal en serelmemben /
- 15 Auag en íaua'amban Széchényi Könyvtár
mínt zamkíuetøttet hýedem-

nekil meztelen fogget ne
kil it sötassaghoz zerfogot
tárnak nekil vordolat it
kemen itelettel kiarfogtat
en magarmat setetsejre
kil it uessyegel bingfletet
Nekis az oth allottam
halvan iesus kealtasat
vgmondnacvala il yesth
hyia ez Nekis mondnac
vala vezteg lassor hor iles
el is masborditani vlet
annac vanna tudvan
iesus hog mindongor mag
tyhelleketvolna hog og uat
megtahellekneier Monda

- nekí meztelen földzet ne-
 -kí í socassaghoz zerköztet
 tanal nekí vadoltat í
 kemeí ítelettel karhoztath
- 5 en magamat setetsegne-
 -kí í íregseggel bínosítet
 Nekí az oth allokban
 halvan íesus kealtasat
 vgmondnacvala ííyesth
- 10 híía ez / Nekí mondnac-
 -vala • Vezteg lassoc ha ííes
 el í megzabadítaní ítet
 Annac vtanna tudvan
 íesus hog míndönöc meg-
- 15 -tökellettek volna hog az íras
 megtökelletnesec • Monda

Homihom. Vgmond Zent
Bernald Bizonnal ha Zom
iozal nem vizet sem eys
nemu veneretotz hancu
Brngolner iduoffeget Ric
nec iduoffegete magadat
u' Remenon Kenzatat. 22
edenben vola eletz es isop
vol egide elegit es adar
Zotiahos es adnac vala ne
hi mna bore meroggeb
es epeet elegit ven. Hoy
betaneier a profeta mon
dasa. En itomre adnac
epeet es en Zomjosagom
ra etetotz. Es hoy Zayaba

- Somíhozom / Végmond zent
 bernald / Bízonnal ha zom-
 -fozol nem vízet / sem egeb-
 -nemú venereköth / hanem
- 5 bŷnşoknec íduşseget / Kíc-
 -nec íduşsegekert magadat
 iŷ kemerŷon kenzataad / Az-
 edenben vala eceth / es ísop-
 -val ég<e>be elegítec • es adac
- 10 zaŷához • es adnacvala ne-
 -kí ínŷa bort merşggel •
 es epeeth elegítven / hoğ
 betelneŷec a profeta mon-
 -dasa • En ítelşmre adanac
- 15 epeeth • es en zomŷşagom-
 -ra ecetşth • Es hoğ zaŷaba

votte volma nem alinea
 meg inna. a vitezor meg
 meguetir vala eleiben men
 ven. es az ecetgeth neki ad
 som mondnac vala neki
 ha te vagy a keresztis sidor
 nas valasztoth keralt. za
 boldi meg magadat. Es az
 ejedi mondnac vala. Vitez
 lassor ha el is illes. es meg
 Zornditta vter Zondleppen
 a papi feredemet a ven
 sidolcal megmguetir vala
 vter / monduan. Vnu ki
 megteged istepner templo

- võtte volna / nem akara
 meg írnia / A vitezõc meg-
 -mõuetõcvala eleiben men-
 -ven • es az ecetõth neki ad-
 5 -van mondnac vala neki
 Ha te vag a crõtus sidoc
 -nac valaztoth kerafa • za-
 -badõl meg magadat • Es az
 egebi mondnac vala / Vezteg
 10 lassoc ha el tõ õles • es meg-
 -zabadõttõ õtet Azonkeppen
 a papi fejedelmec a ven
 sidokcal megmõuetõc vala
 õtet / monduan / Vau ki
 15 megtõrõd õstennec templo-

mat. es hær mad napig d' meq
fel allatod. hær iſenner ſia
varg. Zalle maſtern a kærz
fural. es hærzner nehod. hog
ieſus votte volna a3 ertror
nem aſkara meq m'na Mon
da Berol a profetah nat
mondaſi. Engga vola ieſus
hog a3 g kærnarol mindon
waſor. mindon peldaror
mindon mondaſor iſtenet
mindon mondaſa. es parant
Lolatta meqthellente vol
na o teſen mindon neſſe
gok mindon nemz. mindon
vataltoſſagor. "teſor mindon

- . -mat • es harmad napíg esmeg
 fel allatod / **Ha** ístennec fia
 vag zalle mastan a kerez-
 -farol • es hizonc nekod / **Hog**
 5 Iesus vottevolna az ecetoth
 nem akara meg innia **Mon-**
 -da / **Betolt** a profetaknac
 mondasi • **Tugga** vala iesus
 Hog az o keniarol mindon
 10 irasoc / mindon peldzasoc
 mindon mondasoc istenec
 mindon mondas • es paran-
 -loltat megtokelettec vol-
 -na o testen mindon nehese-
 15 -gok mindonnemu testoc¹ mindon /
 vlatatossagoc • es mindon

¹ A másoló jelölt sorközi betoldása.

30candok sagoc, mindon
lankat sagoc, es segoc es
3omes sagoc. Es hog min
don testud kienzar es ne
hessegoc vallocvorna netve
sem maxada axtatqon mer
valatos venerabbel itatqak
Eonkeppen mege meztetget
9 teste Es mege kealta iesus
nag fel 3oual es mondon.
Altam te kezeidbe ayanlom
en lalkomer. Dymondon beda
dutor, hog cristus az gedogt
a keregetanac iob ayan lalt
valna. Azere mondon. Altam

- zarandoksagoc / mîndon
 lankatsagoc / ehsegoc • es
 zomesagoc • Es hog' mîn-
 -don testeuel kenzac • es ne-
 5 -hessegot vallotvolna / ñelve
 sem marada artatlan / mert
 vtalatos venerekkkel ñtathak
 Ezonkeppen meg emeztethek
 o teste Esmeg kealta ñesus
 10 nağ fel zoual • es monda /
 Atyam te kezeıdbe ayanlom
 en lelkomet / Vgmonda beda
 doctor / hog' cristus az ordogot
 a kereztfanac iob agan latta
 15 -volna / Azert monda • Atam

ge kearidde ayanlom en le
komet Mier ymond Zene
Bernard. Magasra Bogen es
wssen kealan hog mezes
hallanet. es sentu maguet
magne mentetneie. de o
kealtu hog konbullaat. ude
hog embge vele gve tärne
es o nebesseger Zane kiet
minden es velaydi ullatoth
megseletu laltat. foder
remulener. Coposor meg
inlanac. Attemplomnac so
poelgan kette Zanda. es
men ege 9 velogossagoc
Bom megsetulener. Loh

- te kezeídbe aȳanlom en lel-
 -komet / Mert vȳmond zent
 bernard / Magasra haga • es
 erossen kealta hoȳ mezzeb
 5 hallanec • es senkí magath
 megne menthetneíe / de a
 kealtashoz kónhullatást ada
 hoȳ embor vele ozve túrne
 es a nehességnek zaua kíert
 10 míndon ez velaghí allatoth
 megfelelní lattatfc • ffoldec
 remúlenec / Coporsoc meg-
 nílanac / A templomnac so-
 -porlaȳa kette zacada • es
 15 meí egek q velagossagoc-
 -ban megsetetúlenec / Lak

embor nem kintárul ki
ert a cisus meg gletic
Es olt mondván es feve
hajtvan elboratn 9 Zent
telket Im templomnac so
porlaka leZacada felit
mind földir es föld meg
indula es a k9 ziklar
mind leZacadozamaq es
coporsot meg8 inlanac
es sok Galattaknac testok
kik megboltacvala feltor
madanac es az coporsoba
ki iguen 9 feltor madolnac
Vanna iguenek az Zent

- embor nem kúnúrúl / kí-
-ert a crístus meg oletíc
Es azt mondvan / es feýe
haýtvan elbolata o zent
5 lelket • Ím templomnac so-
-porlaha le zacada felíl
mínd földíc • es föld meg-
índula • es a kő zíklac
mínd le zacadozanac • es
10 coporsoc megh íílanac
es sok halattaknac testők
kík meg holtacvala felta-
-madanac / es az coporsobol
kí íquen o feltamadoknac
15 vtanna íquenek az zent

varro/ba: es meg ielonenet
l'kaknar Es Centurio. Ka
oth al vala: es luk o vde oth
valamar oxizic vala iesof
lat van o foldner indula
sath. es egeb Lodakar. kik
lesner vala. Es hog ilven
kealtassal megdole volna m
Igon megselemener es dile
icet istent. mondvau. Bizon
isten fia vala es es igaz em
por. Es mind o schassigth ^{l'kaknar vala}
kik valamar oth es varjat
vala o Lodakar. kik lesner
vala. Meliket. Idest pectora
verik vala: es o varro/ban

- varosba • es meg felönenec
sokaknac **Es Centurio** / kí
oth al vala • es kíq q vele oth
valanac qrízíc vala fesost
- 5 latvan a földnec indula-
-sath • es egeb Lodakat / kíq
leznec vala • **Es hog ílyen**
kealtassal megholtvolna ☸
Ígön megfelemenec • es díle-
- 10 -rec ístent / mondvan / **Bízoí**
isten fia vala ez • es ígaz em-
-bör • **Es mínd a sokassagh**
kík valanac oth • es varýac-
-vala lattacvala¹ a Lodakat / kíq leznec-
- 15 -vala / **Meíqket** / **Idest pectora**
veríkvala • es a varosban

¹ A másoló jelölt betoldása a jobb margón.

De tennich vala Es 9 es megn
 abnar vala meze tale es oz
 azon nepok kik vte keser
 tek vala galileato fagvan al
 galvan neki gne egembe
 menener morianal ieru
 salembe / met oz sidonac
 nag innepor vala hog ne
 maxondor oz 9 testok som
 botten / met nag innep
 vala oz sombatg kerck
 pylatost hog megtz nek
 zarokot es eltemetneiek
 hog oz innepre ne ma
 radnanak Es el iguenek

- be ternec vala • **Es** q esmerqí
alnacvala mezze tole • es az
azzon nepek / kík vtet keseer-
-tek vala galíleatol fogvan zol-
5 -galvan nekí qzue eégenbe
menenec maríaua! íeru-
-salembé / mert az sídoknac
nág ínnepqc vala hog ne
maradna az q testqk zom-
10 -battrá / mert nág ínnep
-vala az zombath • **Kerek**
pýlatost hog megtörneiek
zarokat • es eltemetneiek
hog az ínnepre ne ma-
15 -radnanak / **Es** el íquenek

1149.
 a? vite?ok . es a tolvand nar
 meg toret Zacobat . es hog
 mentek volna iesos hog . es lat
 van hog megholt volna ne
 torek meg neki Zorait . Ba
 nem effik a vite?ok net
 kynet longinos vala neue
 oldalat meg oklele Lul a
 val . es Zonetten igvala ki
 a sebbol veer . es viz . es a
 vite?net vala vak Zome
 hog meg oklele iesos . az
 Lulard Loppene ef Lop
 veer Zomere . legottom meg
 inler Zome . Es neki v? tet?ir

- az vitezok • es a tolvajoknac
 meg turec zarokat • es hog
 mentek volna iesoshoz • es lat-
 -van hog megholtvolna • nē
 5 turekmeg neki zaraft / ha-
 -nem eggik a vitezoknec
 kynec longinos vala neue
 oldalat meg oklele lula-
 -val • es zonetlen fova ki
 10 a sebbol veer • es viz / es a
 viteznec vala vak zome
 hog meg oklele fesost • Az
 lularol loppene eg lop
 veer zomere / legottan meg
 15 nilec zome / Es neki vg tetczf-

vala hog' olam zome legen
mine germoht voltaban.
es olam iol lotna es oert
benne hy'n annar veom
na maxtiromsaget val
lot capadociaban cesaren
neuū varosba. Ez naht
.Loda hog' a holt testel
veer es viz igyon hi. Ez
hi latte bizonfaget mon
dot rala es iga? 9 nehi ta
no bizonfaga. Es 9 tyggon
mect bizon ammit mond
hog' tyes higtetok. Ezak
orra lotter hog' az was

- vala / hog' olan zome lezen
 mint germok voltaban •
 es olan iol latna • es azert
 benne hyn / Annac vtan-
 5 -na martíromsagot val-
 -lot capadociában Cesarea
 neuú varosba • Ez naǵh
 • Loda hog' a holt testbol
 veer • es viz íőyön kí • Ezt
 10 kí latta / bízonsagot mon-
 -dot rola • es igaz o nekí ta-
 -no bízonsaga / Es o tuǵga
 mert bizon ammit mond
 hog' tyes híǵgetok • Ezok
 15 arra lottec hog' az íras

de telneieck Tetemeth meg
 ne tpejetyk Es Mas iras
 vgtmond Meg lattor kit
 meg gyacostor hog este
 lot volna mert nag pentor
 vala Eligue neminemu
 kardog embor aromatfia
 belu kynec Josef vala neue
 ki vala io iambor embor
 es igos vala Jeshac tithon
 valo tornetvaha a sidok
 nar feletmejeret es istenner
 orogot vorando valo
 Netn engedvee g torna Lok
 nar es mivelskodesolmer

- betelneieek Tetemeth : os¹ meg-
 ne tórjetøk / Es Mas íras
 vğmond / Meg lattac kíft
 meg gýacdostac / hog estve
 5 lqtvolna / mert nağ pentqo-
 -vala • El íque nemínemú
 kazdag embqor aromathía-
 -belí / kýnec Íoseff vala neue
 kí vala ío íambor embqor
 10 es ígaz / vala Iesosnac títkon
 valo tanetvańa a sídok-
 -nac felelmeýert • es ístennec
 orzagat varando vala
 Nem engedveen q tanaLok-
 15 -nac • es mívelkqodesqknec

¹ A scriptor sor fölötü betoldása. Vö. Jn 19,36: „Os non comminuetis ex eo.”

Es demene pylatoshoz • es
bizvan megkere vtet • Es
kere iesusnac testet • Pyla
tos legottan neki ada mert
tugya vala • hoz megholt
Ioseff von golloth • es elio
ve le venni iesusnac Zent
testet • es igue Nicodemos
ki iesoshoz dozer eyel igth
vala • hozvan nemgs kene
togh • ol mint zar fontvolna
ki voth vala iesus testenet
es betakarar tizta gollda
es bekotzet nemgs kene
tykhel • mikoppen sidolna
sokasor vagon temetesre •

- Es bemene pýlatoshoz • es
 bízvan meg kere útet • Es
 kere íesusnac testeet / Pýla-
 -tos legottan neki ada / mert
- 5 tuǵǵa vala / hoǵ meg holt
 İoseff vǝn ǵolLoth • es el íq-
 -ve le venni iesusnac zent
 testet • es íque Nicodemos
 ki iesoshoz elqzer eǵel íqth
- 10 -vala / hozvan nemqs kene-
 -tǵth / olmínt zaz fontvolna
 ki vǵth vala íesus testenec •
 es betakarac tízta ǵolLba •
 es be kǵtǵzec nǵmqs kene-
- 15 -tǵkkel / mikeppen sidoknac
 sokasoc vaǵon temetesre /

Es a helon bolot iesust
 megfesitter kert valores
 a kertben vy coporsod. Ki
 den senkit nem tottenecva
 la. Bert oth a sidor nmepe
 cit etemetek iesust. Joseph
 teve iesofnar testet gn vy
 coporsodvaba. Kich ki fucanta
 totvaba ergs kobot. Es a te
 mety belnet aytoiaro nag
 kgueth tamasztam. es elme
 ne. Valonar oth tmuol
 nezven kik kgot vala
 monia kisseb Zent iamb
 omia. es Joseph omia. es sa
 lomee ilven a coporsod ellene
 de. es negir vala bolot ten

- Es a helʒon holot ʒesust
megfezíttec kert vala • es
a kertben vŷ coporso • Kí-
-ben senkít nem tótteneceva-
5 -la • Azert oth a sidoc ínnepe-
-ert eltemetek icsost Es Ioseff
teve ʒesosnac testtet ʒon vŷ
coporsoʒaba • kith ki faracta-
-tothvala erʒs kőből • Es a te-
10 -mető helnec aŷtoʒara naŷ
kőueth tamaztván • es elme-
-ne • Valanac oth tauol
nezven kík kőzöt vala
maría kisseb zent ʒacab
15 ańńa • es Ioseff ańńa • es sa-
-lomee ʒlven a coporso ellene-
-be • es nezíc vala holot ten-

neiek d pentok elmulban
 Zombattra verrodvan el
 menener es alkotomac
 kenetokiet hog' minet a
 Zombot elmulnet igne
 nev megkennit iesose es
 Zombaton vezteglener a pa
 rancolat Zereit Mosod
 napon a papi fevedelme
 es az iras esmero sidoc
 gilenet pylatosfoges mon
 datat nehi. Vram meg
 emlekogtunc' mezt a bi
 tetp vgmondvala elven
 es elcuen voltaBa Roumad

- neiek / **A** pentok elmulvan
zombattra verradvan el-
-menenec • es alkotnac
kenetoket hog minth a
5 zombat elmulnec fone-
-nec megkenni iesost • es
zombaton vezteglenc a pa-
-ranLolat zerent / **Masod**
napon a papí feýedelmec •
10 es az íras esmero sidoc
gilenc pýlatoshoz • es mon-
-danac neki / **Vram** meg-
emlekotoc / mert a hi-
-tetv vgmondvala elven
15 es eleuen volta **harmad**

207
191
napon feltamador. Azert
griztesed a coposot hac
mad napiglan' mert ne
tolantom el ignet o tarrit
vaim' es el vozzac utet' es
a nepner azet mongar hog
feltamador halottvibol.
Es az vallaso tevolges go
nozb lezon az elo binnel.
Mondan netur pylantos
Vagon grizotekies minth
iokban tugyator ug grizetor
Azok elmenener meg grizm
a coposot' es perettet meg
peretlec a ko coposot' lat

napon feltamadoc / Azert
 qriztessed a coporsot har-
 -mad napíglan / mert ne-
 -talantan el íq nec q tanít-

- 5 -vañi • es el vrozzac ýtet / es
 a nepnec azt mongác hog
 feltamadot halottaíbol •
 Es az vtolso tevqlges go-
 -nozb lezqn az elq bínnel •

- 10 Monda nekíe pýlatos
 Vágon qrizqtek • es mínth
 íobban tuqqátoc vg qrízzetqc
 Azok elmenenec meg qrizni
 a coporsot • es pelettel meg-

- 15 peletlec a kq coporsot / Lat-

van a 313 maria hog el
 akorenaiac temet mi a 3 o
 zent fiat iesust Monda
 nekic mitoron a keregeta
 vol le akorenaiac vala veni
 lassan tegeset istemmet ne
 vede hog mas 3or hi ne a
 lek en fiamnac vede Mint
 le vatter volna legottan veue
 vter glebe a foldon i ven
 hol vele bekeli vala hol
 neki 3ol vala hol feyer hol
 or 2 oriat hol kereit hol la
 bant es 9 derekat megete
 menep ven Lokolai vala

- van a zíz maria hog el-
-akarnaíac temetní az q
zent fíat íesust Monda
nekíc mícoron a kereztfá-
5 -rol le akarýacvala venní
lassan tegetqç ístennec ne-
-vebe hog maszor kí ne qç-
-íek en fiamnac vere / Mínt
levqçtecvolna • Legottan veue
10 ýtet qlebe a földqç ílven
hol vele bekelsçvala / hol
nekí zol vala / hol feýet / hol
orlaiat • hol kezeft / Hol la-
-baít • es q derekat megke-
15 -meñeýtven Lokolýavala

Es Et mongirvala O en
zeret9 fiam mure nem fide9
enne9om Nemde e9e atte
aldot 3nad, ki a sidoknac
Lodakat edesen pcedir vala,
ke9et9 e9be edelohu9es
monduan O en edes fiam
Nemde e9ke9 atte ke9eid
kik a sidoknac Lodakat
te9ner vala, es labait bekeli
ven v9mond vala Nemde
e9ke9 a labat, kiket a sidoc
g9akorta ymadnac vala
Nemde e9e a9 oldal, es
derkad, kit il' igon 3eret
ner vala Es il' kemeni ke

- Es ezt monǵavala O en
 zeretq fıam mıre nem felelz
 ennekqm / Nemde ezee atte
 aldot zaad / kí a sídoknac
 5 Lodakat edesen predıcal va-
 -la / kezeth egbe colLolvan¹ • es
 monduan O en edes fıam
 Nemde ezqkee atte kezeıd
 kık a sídoknac Lodakat
 10 teznecvala • es labaıt bekel-
 -ven vımondvala Nemde
 ezqkee a labac / kıket a sídoc
 gyakorta ymadnacvala
 Nemde ezee az oldal • es
 15 derekad² / kıt ıl ıgqn zeret-
 -necvala / Es ıl kemeı ke-

¹ A c betűt valamiből (L?) áírta a scriptor.

² Az első e betűt valamiből javította a másoló.

nokat teveen cyeb nemu
 testodon. Es mindon torgte
 ror kilomb kilomb siral
 makat tezon vala. Es on
 mivala 9 eghvener hulla
 tosa. Hog' mind 9 testet meg
 mossavala. Ki verrel meg
 megvezisult vala. Immar
 hog' vet elakaraiat te
 metni Nicodemos. es Josoff
Semmi keppen az 9 hegye
 aima nem hagyta vala. Ki
 nem vjmondvala. Meer
 eg' kevesse hagyatoc ennekon.
 hog' sirassam. naag' sirath
 hassam vet. ihuag' 9 or laiat

- nokat teveen egeb nemú
testõdõn • Es mindõn taghí-
-ra kílõmb kílõmb síral-
-makat tezõn vala / Es an-
5 -ní vala õ kõiivenec hulla-
-tasa / hog mind õ testtet meg-
mossa vala / kí verrel meg
megverúsúltvala Ímmar
hog ýtet el akarnafac te-
10 -metní Nícodemos • es Ioseff
Semmíkeppen az õ kegõs
ańńa nem hagğa vala / ha-
-nem vgmondvala / Mecg
eg keuesse hagğatoc ennekõm
15 hog sírassam / auag sırath-
-hassam ýtet / Auag õ orlaíat

gollal be foggem Oen kora-
tm. Ne akorvator vter elte
metmholgyator vter q naua
las airianar hog immore
mthassam vter meghalvan
Es ha vter el akorvator temet-
m temessetor airiatges el fia
val. Es mind a korhul al
look sirnakvala mtab airia
nar bornatvan es keseruse
gon honnem az q zent fianar
serchmen folleket ateg zoluar
vala a bornatert es a sirasert
akik otg alnarvala demago
vgmondnar. O azon e halot-
nar airia kerour tegydet

golaal be foggem O en bara-
 -tim / Ne akarȳatoc ȳtet elte-
 -metnı / haġġatoc ȳtet q nıaua-
 -fas ańńıanac hoġ ımmar

5 tarthhassam ȳtet meġhalvan
 Es ha ȳtet el akarȳatoc temet-
 -nı / temessetoc ańńıathes el ffa-
 -val • Es mınd a kqrńıl al-
 -look sırnakvala ıncab ańńıa-

10 -nac banatȳan • es keserúse-
 -ġon honnem az q zent fianac
 serelmen İollehet aleg zolnac
 -vala a banatert / es a sirasert
 akık oth alnacvala / demaga

15 vġmondnac O azzoń e halot-
 -nac ańńıa / kerqnc tegqdet

hag? haggad eltemetm vter
Es eltemetek completamar
ideyen. Eltemetven immar
anna keze elteritven vy
mondvala. Aldot leg en
Zerety fiam. es aldot legyn.
az kit nekig ottam. es ol
dot az gymola. es a monka
kit te beled. es erted ze. Zen
vettem en Zerety fiam. To
hant Zent János keseru si
vassal fel emele ornat. es
haza viuc. es sok orzon ne
per kiguetit vala vter sirvan
Mert gondolvator mindmeg
et mikoppen az sz marid
pustulvan maradot vala.

- hoág haágád eltemetní útet
Es el temetek completanac
ideýen • Eltemetven ímmar
ańńa keze elterítven vág
- 5 mondvala • Aldot leg en
zeretq fıam • es aldot legqn
az kıt nekqd attam • es al-
dot az gýmql • es a mvnka
kıt te beled • es erted <ze> zen-
- 10 -vettem en zeretq fıam Ta-
-hat zent Ianos keserú sı-
-rassal fel emele ańńat • es
haza víue • es sok azzoń ne-
-pec kıuetíc vala útet sırvan
- 15 Azert gondolýatoc mındmeg
ezt mikeppen az zıs maría
puztulvan maradotvala •

hizom hog mureon Zent
Janos antianac hiya vala
tagat a Zorione 33 maria
nag kafeva fixasokat tigon
vala, monduan Nem en
fiam Zava e3) Nem en ef
getlen effgem Zava g. Mezt
es antiat hog byngskiner
ajanlom. Ki vagon aldoth,
mochol groche. Amen nnn
Vmar lleurbe kezde
ur e3) velagnac alha
mtlanfagracol valo. 12as
es a gonozoknar vego
delmohzol ef Lodalatos
Me e3) velagi embgr latas
meyhal byngabe eltemettelic

- Hízom hog mscoron zent
Íanos ańńanac hířa vala
Tahat azzońonc zíz maría
nağ keserú sírasokat tezõn-
5 vala / monduan Nem en
fiam zava ez / Nem en eg-
-getlen eggem zava ez • Azert
es ańńat hog bńņsqk nec
ańanlom / ki vağon aldoth .
10 qroçkql qroçke Amen 𐌚𐌚𐌚
Vrnac Neuebe kezde-
-lic ez velagnac alha-
-tatlansagarol valo íras
es a gonozoknac vezq-
15 -delmqkrql eg Lodalatõs
ÍMe ez velagí embqr latas
meg hal bńņqkbe eltemettetic

poctolbon vettetic Mert az
okossag nem birtatic Alla
toknac zeri elfordul Crisbus
Zolgalatta megzomac. Az
igossag el aloszic. A bolc
meg dolondul Ez velag
vezedelgombé teert q ma
stom idoben Mert a kynet
sokkeppen penze vagyon es
marhauval beug es tizolte
tic mikent yten szaggched
meg kgrinkoztetven Zent
wasi idagoc nem gondol
tattatnac. Hyth remensag
Zent Zcretet megfoytatnac
Lalarag es fosvensag m

- pocolba vettetíc / **Mert** az
okossag nem bírtatíc / **Alla-**
-toknac zerí elfordul **Crístus**
zolgalattá megzõníc • **Az**
- 5 ígassag el alozíc / **A** böl
meg bolondul **Ez** velag
vezedelõmbe teert ez ma-
-staní ídõben / **Mert** a kýnec
soc keppen penze vagõn • **es**
- 10 marhaua beuõs / ez tíztõlte-
-tíc míkent ísten seregõckel
meg kõrníkõztetven / **zent**
írasí íozagoc nem gondol-
-tattatnac / **hýth** / remenseg
- 15 **zent** zeretet megfõýtatnac
Lalarsag • **es** fõsvenseg íncab

ti^{ne}stetie ha nemhet segge no
mgs v^og^o v^oidam orl^ou
ha kegetmes al^oalmas es er
kol^ol^o teles^og^oh nek^og^o s^oem
mit nem hoz^ona^omac es ha
legen levende^o Mere Lak o
penz ad Zep^oseg^oot^oes nem^oget^ose
got^o Mere hog^o leg^oek mo^ost^ou
io v^ou^oh^oak^oat^o s^oen^og^o es ek^og^oes
sok Lalad^ou^ol^o leg^oet meg^okor
h^ou^og^oztet^og^oth^o es^o v^oag^oot^o es
kol^o es io er^ok^ou^oll^ou^o sok b^oaz^o
im^o v^oam^oac^o et^o o^o penz^o t^oev^o
de ha o^o z^oer^oen^ole^o el^oford^ou^oland
Lak^o o^oleg^o e^oges^o mar^oad^o O L^o
dal^oatos^o h^oim^oag^o O h^oes^oer^ou

- tíztöltetneic¹ / ha nemzetseggel nq-
-mqş vağ vídam orlaıu
ha keğelmes alcolmas / es er-
-kqllel teıes / ezqk nekqd sem-
5 -mıt nem haznalnak • <es> ha
zegeń leýendez / Mert Lak a
penz ad zepsegqt / es nemzetse-
-gqt / Miert hoğ leğek mastan
ıo ruhakcal fenlq • es ekqs / es
10 sok laladval leğec meg kqr-
-núkqztetqth • erqs vağoc • es
bql • es ıo erkúllú / soc bara-
-tım vannac ezt a penz teven
De ha a zerenle elforduland
15 Lak eğes aleg² marad O lo-
-dalatos híwsag O keserú

¹ A ne szótag a scriptor sor feletti betoldása.
² Scriptortól jelölt szórendi csere.

megeg szalmas zerelm m
dagfogolnar dsege w
daglez meg enne embge
ket teren keduesse kik fo
marab elmulnar honnem
mint a Lipiner langor is
a kardagolnar a sor penzge
ez harmat adhatnar zepu
vezaggo iszofagot es a fa
lalt elmozthatat hatnar rep
es sokraig elo maghatot is
hat meltem gitenener ken
Lotz a kardagor O naturalis
embge gondolat meg fog a
halal mindgonohet is egyen
Dorlon ki volt mind kezdet

- merőg síralmas zerelm caz-
-dagsagoknac bõsege¹ Míre²
dõgleLzmeg enne embõrõ-
-ket teven keduesse kík ha-
5 -marab el mulnac honnem
mínt a Lúpúnec langa / ha
a kazdagoknac a soc penzõc
ez harmat adhatnac zepõn
veragozo ýfývsagot • es a ha-
10 -lalt eltauoztathatnac • zep
es sokaíg elõ magzatoth ta-
-hat meltan gutenenec ken-
-Lõth a kazdagoc O náuaľas
embõr gondoladmeg • hog a
15 halal míndõnõket le eýtoth
Vaľon kí volt mínd kezdet-

¹ Az ̑ betű fölötti félkör a scriptor kezétől való.

² Az M betűt a scriptor írta a helytelennek ítélt oz-ra vagy ou-ra.

tofsogva þu a þalarnar nemi
engedot volna. Alþi a þalalw
gondalwot. Loda þag wigad
þat. merit embæner ket þege
Þagon wola þowa a þalarnar
þwina meyon. Merit egþol
magnmagaral wjmon. Mito
con a þalalw gondalwotom
ottom meq þomozodom. Ket
tudom þag meq þalot. de ide
iet nem tudom. es kikk nec
tar þalagabon þel þag tetom
Mitocon az en þazam tetw
al orromat þeðon erm el w
agþi oromek mmit yome
w þeðon ket kellen. Merit or

- tqlfogva / kí a halalnac nem
engedqltvolna • Akí a halalrol
gondolcodít / Loda hoó vígad-
hat / mert embqrnec ketsege
- 5 vaóon rola hova a halalnac
vtanna meóon • Azert eógbql
vnoómmagarol vómond Míco-
ron a halalrol gondolcodom
ottan meózomorodom / Azth
- 10 tudom hoó meóhaloc / de íde-
-iet nem tudom • es kíknec
tarsasagaba helhoóztetqm
Mícoron az en hazam teteýe
az orromat kezdí erní ez ve-
- 15 -laghí qrqmek mínt gane
vg kezd nec kellení / Mert oth

Lak az yassag 3ol. az Lor
lardsag vesteghalgat Oth
az alnalsag nem alittatit
bollesegner Nlikppen m
ga scut icrominos Ne
gontr eg puzaba lotozo
remote vala. kynet sube
tus vala neue francie or
zagbol valo vala. kynet il
ien electe vala mny ez velag
ba ele. es magat ekppen
visele / micozon 3ol vala
bolten eytuvala. es keral
fiu vala / mmd o electe
magat gonostol meq otal

- Lak az ígassag zol • Az La-
-lardsag vezteghalgat Oth
az alnaksag nem alittatíc
bõlLeseegnec **Míkeppen mon-**
- 5 -**ga zent Ieronimos Re-**
-**gõnte** eg puztaba lacozo
remõte vala / **kýnec** filber-
-tus vala neue francia or-
-zagbol valo vala / **Kýnec** íl-
- 10 -**fen** elete vala míg ez velag-
-ba ele • es magat ekeppen
vísele / **mícoron** zol vala
bõlLen eýtíuala / es keraf
fíu vala / **mínd** q eletebe
- 15 magat gonoztol meg ota-

maior nny es velayba lgn.
es miron creiche volno
Jnnlen latost lata minth
ommaga monga hezdetir
mimor itly a latas zu
uer vestrysgeden teli idon
Olmmr selki aloni ere la
ter eyholt testot. kurot enne
kom ilen latas ielgnet el
zunaduan keuesse oz etel
mem vigad vola. es ime
nemine mui lelge el igne. ki
es meymondot testot by
nakiel rakva ki ment va
la nag ohytallal. es zopos.

-maza míg ez velagba lön •
 es mícoron erefebe volna
 Ímílen latast lata / mínth
 qmmaga monga kezdetíc

5 **ímmar ílh a latas zú-**

-nec veztegegeben telí időn
 Ófmint lelkí alom ere la-
 -tec ég holt testöt / kíról enne-
 -kqm ílen latas íelönec el

10 **zuíadván keuesse az ertel-**

-mem vígadvala¹ • es íme
 nemínemú lelőc el íque • kí
 ez megmondot testböl bý-
 -nőkkel rakva kí ment va-

15 **-la nag óhaýtassal / es zopq-**

¹ Ezt a szót egy későbbi kéz javította: a g mellé diakritikus jelet tett, a d-t áthúzta, s z-t írt föléje: vígaz.

gessd o testnet bmeit ch
keppen sirattirvala alldor
alla o test melle es timler
bezeddel kезде vter kemeing
fegelmuck m es doqatuu ich
alldor o testnet es
vismund **O** Nivalasson
gos test / hi eyte chkeppen le
tegodet hit es velag tye
len meghardagittot vala
nag hertelen Nemde mmid
es eges toxtomari fel vala
te toled Nemde tegetlen te
alad vettetot vala hova lora
mofstan o nag Lalad / hi

- gessel a testnec bíneit ek-
-keppen sírattávala • A lelőc
alla a test melle • es ímíen
bezeddel kezde ýtet kemerőn
5 fegelmaní • es dorgalní Ith
zol a lelőc a testnec • es
výmmond O Náual'assa-
-gos test / kí eýte ekkeppen le
tegődet kíť ez velag teget-
10 -len meg kazdagítottvala
nağ hertelen / Nemde mınd
ez egez tartomań fel vala
te tőled / Nemde tegetlen te
alad vettetőtvala / hova lőth
15 mastan a nağ Lalad / kí

tegod liquet valor. O'ha at
te fæccad immar mîndg
nostol fogva el Zakath Nam
nem vîg mast a neg segû
ho tæornba sem a nag
zelos polotabon de felîg
mast a keserû coporsobor
es a serbe vitetol a zoros
verombe Mith haz nabnar
a nag palotac mit a nag
hazar mîcoron attæ sergd
Lah aley faglal hetz lab
nomdehot fimen toua
hamissan itelven valakir
meynem banta? Te mîac

- tegød k̄oetvala Oŋha at-
 -te farcad ímmar m̄ind̄o-
 -n̄ost̄ol fogva el zakath Nam
 nem vağ mast a neğ zegú
 5 k̄o toromba / sem a nağ
 zel̄os palotaba / de fek̄oz
 mast a keserú coporsoba
 es a serbe v̄ítet̄ol a zoros
 ver̄ombe / M̄íth haználnac
 10 a nağ palotac / m̄ít a nağ
 hazac / m̄ícoron atte ser̄od
 Lak aleg foglal¹ heth lab
 r̄íomdekot / Innen toua
 ham̄íssan ítelven valak̄ít
 15 megnem bantaz • Te m̄íat-

¹ A g-t l-ből javította a scriptor.

ind naualas tse porolba
 vagon zehod On ki naga
 ngmossen tergmotttem vala
 vala es ikenner hansonlat
 sargora zerzetttem valon
 te miattad o naualas tse
 yne mine feketultem meg
 vizonaua melton mond
 hatom Jai enneligm Bog
 zivlettem volt idd ornam
 nat mesebol a serbe vitet
 tem volna legottan es ek
 keppen meg Szabadultom
 volna ez zgetai kentol Kit
 immar zenvedre mig
 el el mindoncoron binne

-tad náuaľas test pocolba
 vaġon zekod En kí naġh
 nqmossen terqmtottemvala
 <vala> • es ístennec hasonlatos-

- 5 -sagara zerzettettem vala
 te mĩattad o náuaľas test
 íme mĩnt feketũltem megh
 Bizonauaľ meltan mond-
 -hatom Íaí ennekqm hog
- 10 zũllettem volt / íob ańam-
 -nac mehebql a serbe vřtet-
 -tem volna legottan / es ek-
 -keppen megzabadultam
 -volna ez zqrńũ kentol / křt
- 15 ímmar zenvedqc mřg
 elel mřndqncoron břnre

277
vonal. Mett mindoncoron
lezont nag keserü kendar
Mind es velach helve sem
relonethetne meg Lak min
tus kisset kethaages kut kes
ienvedngm. de mind emel
mrad gator hog sora hvede
mett nem varor. No Bol
vannac o nag telhog. kike
gorttel. a zeles palotac es
a magas tothoc kike ra
kotal. a gongor. a fixisok
a kisonor. a nassac a ga
ruc kike vudba visetel
a soc peng mrad zezetted
bonnem mint isent ayo

- vonal • Azert mĩndõncoron
 lezõnc nağ keserũ kenban
 Mĩnd ez velagh nĩelve sem
 5 ıelõnthhetne meg ıak mĩn-
 -tũl kĩsseb kenĩnathes kĩt kel
 zenvednõm / de mĩnd ennel
 ıncab gõtõr / hoğ soha hĩedel-
 -meth¹ nem varoc / No hol
 vannak a nağ telkõc / kĩket
 10 gõtõtõtel / A zeles palotac • es
 a magas tornõc kĩket ra-
 -katal / A gõtõgõc / A firĩsõk
 A kõtõntõc / A nasfac A gũ-
 -rũc kĩket vĩyõdba vĩseltel
 15 A soc penz ıncab zerettel
 honnem mĩnt ıstent / Aıyõ

¹ A jobb margóra a scriptor rubrummal n betűt írt.

1311 fures etliche. es kenes.
ketz. dyo zymu feyer gik
edenet. a 3m valstato
kilomb kilomb io rubant
bona lotter a nag elos ayt
leppor leppor. Minen
mimar vad. es mador
busod. sem ielos valorad
sem io fures boaid. de
ten magad nag fegeter
etliche. et aytz ilcomer la
vene. bog a bynoset inssa
nar ilen vezodelombe at
te hazad midleppen kel ma
stom te nehod kynes o ked
ves teteze os orrodar exi

- ízú fíues etkeket • es kenetq-
 keth / Aýo zýnú feýer ezíst
 edeneket • A zín valtoztato
 kíqlomb kíqlomb ío ruhacat
 5 houa lqttec a nağ ekqş ağh
 lepplqç lepqdec / Nínlen
 ímmar vad • es madar
 husod / sem íelqş vaLorad
 sem ío fíues boraid • De
 10 ten magad vağ fegeknec¹
 etke / ezt ağğa ístennec tq-
 -veñe / hoğ a býnqsec fussa-
 -nac ílen vezqdelqmba At-
 -te hazad mikeppen kel ma-
 15 -stan te nekqđ kýnec q ked-
 -ves teteýe az orrodat erí

¹ Kézíbbi kéz toldotta be a híányzó r betűt.

31.
þomeid meg þarultþar. or
rod meg doðofult. valamt
þok ideig þútottel. eg þora
þa tole mind meg valtal.
Nem þeim þeim þeim in
mar þeim þeim þeim
vel / mert otte þeim þeim
þeim þeim þeim þeim
a þalallal. Martofþeim
otte þeim þeim ne þeim
Lok eg þeim ideig þeim
iac otte þeim þeim otte
maþeim þeim þeim
maradot ofþok þeim
a þeim þeim aþ þeim
þeim þeim þeim el þeim

zõmeid meg vaculthac / or-
 -rod meg dohosult / valamít
 sok ídeig gútóttel / eg hora-
 -ba tõe mind meg valtál •

5 Nem korrúúqztettel ím-
 -mar baratídnak sereghí-
 -vel / mert atte zepsegõd-
 -nec veraga lehulluth
 a halallal / Matolfogva

10 atte zúleídbé ne bízzál
 Lak eg keues ídeíg sirat-
 -fac atte halalod atte
 magzatid / mert q nekíe
 maradot assok kencz

15 a haaz • es az qróksegh
 kíuel banattókat el mu-¹

¹ Az u fölött piszokfolt van.

luttic . nem bizzom bogh
atte barotid . es mind te
fard ordnanar vth zanto
fildet . auguf retet . bogh
minket kik v kazzulok
el vitettont . bogh meg val
tanarar o kenarbol . kiket
kel zenvedngnt Ote na
vorkossagos telt . vng im
malkom bizodalmas dra
gnlatos ruhakban nem
vng oltoztetven . attte po
lastod Lok oley erne ket
gonost . kikim lepodybe fe
kuz torartatvnn a zegenet

- latt'ac / nem házom hogh
 atte baratid • es mind te
 ffaíd adnanac úth zanto
 földet / auag retet / hogh
 5 minket kik ú kozzulok
 el vitettönc / hogh meg val-
 -tananc a kenocbol • kiket
 kel zenvednök O te na-
 -valassagos test / Vag im
 10 mastan bizodalmas dra-
 -galatos ruhakban nem
 vag oltöztetven / Atte pa-
 -lastod Lak aleg erne ket
 garast / kulin lepödohe fe-
 15 -küz tacartatvan / A zegenek

maſtani nekod adot nem
fizetner: mert a ſegynok
nec attā nem volta. De
māab ſoſtoya. Aert agod
ragnar a ſerbe ſerget: es
rotthadatoffay. Itē in
mar touabba nem albatoc
de in mar el meſor. In
mar a teſt ſol allclok ellen
llmet vanna alleſok il
reket mondot volna. Ateſt
ſerget ſel emele ol mint meg
eleuenult volna. es minet
vanna ſor ſepogefoketh
toth volna. es hog ki 9 velt
ſole volna. es ki 9 ellene il

- mastan nekəđ adot nem
 fízetnec / mert a zegeríøk-
 -nec attā nem voltal • **De**
 íncab foztoŷa / **Azert** tegəđ
- 5 ragnac a serbe fergek • es
 rothhadatossag • **Íth** ím-
 -mar touabba nem alhatoc
 de ímmar el meġəc • **Im-**
-mar a test zol allelək ellen
- 10 **Mínec** vtanna allelək íl-
 -ieket mondotvolna / **A test**
 feŷet fel emele olmínt meg-
 -eleuenúlt volna • es mínec
 vtanna soc zepəgesəket
- 15 təth volna • es hoġ kí q vele
 zolt volna • es kí q ellene íl

hemeign pamoglot volna
 et meij kerte volna
 Monda a test alleclomert
 No en selkijn vage te hi
 it hemeign soz vola nem
 mind igzak o kiketh
 mondal. Im et inuan
 valo bizonfoghkal bizo
 netom. Hog felij igak.
 es felij nem. Et vallom
 hog sozox tevolgettetelec
 tegod. es io mivellgodetor
 tol meij vontalac. de ha
 valammiceon o test allelak
 kel bint thetetog. es nem

kemeñon panazlotvolna

ezt meg kérte volna

Monda a test allelőknecc

No en lelqom vage te ki

5 íf kemeñon zolz vala • nem

mínd ígazak a kíketh

mondal • Ím ezt nílvan-

valo bízonsagokkal bízo-

-rietom / hog felíg ígazac •

10 es felíg nem • ezt vallom

hog sokzor tevölgettettelec

tegöd • es ío mívelkødetøc-

tøl meg vontalac / de ha

valamícoron a test alleløk-

15 -kel bínt thetetøth / ez nem

57
Loda. halgafsa in megh
mondom mize of gedag
es e velag kiki mind o
ioraja zereht vonza a testet
mind o testetsege zereht.
De mikenet inmar megh
mondaad. isen tegod zepon
trymtyth volt. es iol. es
nemes ertelmeel megh aian
dehozot volt. es o kepere
zerzot. hay solgalo lea
nod lennec. enygm ne
god adoth. Bert ha te en
aßonhom voltal. es otossa
god. volt. enygm e velagda

- Loda / Halgasza ím megh
 mondom míre az őrđog •
 es e velag kíkí mınd ę
 zocasa zerent vonza a testę
 5 mınd ę tehetsęge zerenth /
 De míkent ímmar meg-
 mondaad / isten tegęd zęęn
 teręmtęth volt • es íol • es
 nemes ertelmvel meg áfan-
 10 -dekozot volt • es ę kepere
 zeręę / hoę zolgalo lea-
 -ńod lennec / engęm ne-
 -kęd adoth • Azert ha te en¹
 azzońom voltal • es ocossa-
 15 -god volt / engęm ez velagba

¹ Utána későbbi kéztől származó tollpróba.

Mirc nem bixtal es enne
kom mirc kixuctel alol
matlan dolgoyba ellengom
mirc nem allottal nem
a test de a lelök bingoson
Mert a testnek a lelöknek
miatta kel meg enbejteti
ha akar vialkodni a test
allelök nekül semmit nem
tegn azert ha allelöknek
miatta a test nem bixta
tic es velagnac hizollode
senek miatta legottan
megbolondultatit. Miron
a testnek meg ielgmic ma

- Míre nem bírtal • es enne-
-kqm míre ke<z>duzeltel¹ alcol-
-matlan dolgogba / ellenqm
míre nem allottal / nem
- 5 a test / de a lelök bñnqs 𐌲𐌹𐌸
Mert a testnec a lelöknc
míatta kel meg enheýtetní
ha akar vralkodni / A test
allelök nekíl semmít nem
- 10 tezqn / Azert ha allelöknc
míatta a test nem bírta-
-tíc ez velagnac hízqlkqde-
-senec míatta / legottan
megbolondultatíc / Mícoron
- 15 a testnec meg ielöníc mít

¹ A scriptortól betoldott *d* a helytelen *z*-t javítja.

Kevan allelok. Abbin illet
 allekhor, kit gondol a test
 ner matta a garlo test
 deuen valomrit tesgn al
 lelghner matta tesi. Az
 ext mondom nchod, big
 cunckon, bog nagokiba
 vethoztel, kguetven a garlo
 es dohos testner akorattat
 ragat en oldalamat faget
 e serpe. Immar nem zoloc
 touabba lelgh metihel in
 nen allelok felcl a test
 ner ellenc. hmer monda
 allelok Megis uth akorot
 maradm es mig idom

- kevan allelqk • Abbin illetf
 allelkq̄t / kíť gondol a test-
 -nec míatta / A ġarlo test-
 eleuen / valamít tezq̄n • al-
- 5 -lelqknec míatta tezí / Az-
 -ert mondom nekq̄d / híġ
 ennekq̄n / hoġ nagokba
 vetkq̄ztel / kq̄uetven a ġarlo
 es dohos testnec akarattát
- 10 raġac en oldalamat fergek
 e serbe / İmmar nem zoloc
 touabba lelqk meńńiel ín-
 -nen **Allelqk felel a test-**
nec ellene • Kínec monda
- 15 allelqk / Megis íth akaroc
 maradní • es mġg ídqm

vagon velcd veteðgodm
 : Mire 3olz enneðgom te test
 il' kemengn' aharvorn en
 reom abbin' mindonostol
 fogva vetm O nauafas
 test' kitzl tamulad ez ke
 men igeðet' kikeð mastan
 monðg' es mondal. Jolleðet
 soðakiba igagan feðelol ez
 igagnar fudom lenm' hogk
 aharatodnac ellenc kelloðg
 volna allanom de atte
 givlofagod' ki himsfagra
 kiz' es ez velagra alaið
 vettitot nem aþora est

- vağon veled veteködni
? Míre zolz enneköm te test
if kemenőn¹ / akarvan en
ream abbínt míndönőstöl-
5 -fogva vetní O náuaíás
test / kítl tanultad ez ke-
-meń ígeket / kíket mastan
mondaz • es mondal / íollehet
sokakba ígazan felelel² ezt
10 ígaznac tudom lenní / hogh
akaratodnac ellene kellőth-
volna³ allanom • de atte
garlosagod / kí híwsagra
kýz • es ez velagra alaíya
15 vettetőt nem akara ezt

¹ A diakritikus jel elcsúszott.

² Az utolsó *e* javított; talán *o*-nak indult.

³ Az *o* alatt vakarás nyoma van.

377
Zemvedm e velangi Biddkio
des nec matta / mindgneto
ron engom vturnad vo
nal . es e velagnac ku
tada merittel / budom hog
dynos vafpo / mert ebben
teuolgottem / hog mitoron
azothod volner / meynem
cubetelet / de mert engom
meg Lalal edos Bezeddel / bi
gom hog ennatam na
gobben vetkogtel / mitoron
tenckod tegetlen mosolag
vala e3 velangi Lalandsag
es gozzu eletoth crossen so
gad vala / nem alenodvala

- zenvední e velagí hízqlkq-
 -desnec míatta / míndqncq-
 -ron engqm vtannad vo-
 -nal • es ez velagnac ku-
 5 -taba meríttel / tudom hog
 býnqs vagoc / mert ebben
 teuqlgqtem / hog mícoron
 azzoñod volnec / megnem
 enhetelec / de míert engqm
 10 meg lalal edqs bezeddel / hi-
 -zqm hog ennalam na-
 -gobban vetkqztel / mícoron
 tenekqd tegetlen mosoľog-
 -vala ez velagí lalardsag •
 15 es hozzu eletqth erqssen fo-
 -gadvala / nem aleýtod vala

234
hog meg balnaſ, de ſor balal
tegod ſe eſte mitoron a pa
loſmbol a ſerbe doſonta a
velagnar haſug embogor
vel eſt exholle vagon kiker
mtab hozara glel. kiker
tazſſegor ad. azokat gama
rad meg Lalya a balalnar
ereinel. Es a generuſegok
ner. Vanna ſergetet and
es doſſſagor. kiker nehog
mug elal baratid valanac
ſimmar a wpoſſda ſekuen
latu nem aſarnac. Aſt
ſeket meg erven. legottan
ſirna kezde. es ſomoru

- hoğ meg halnal / de <h>a halal
 tegød le eýte mícoron a pa-
 -lotabol a serbe bolata ez
 velagnac hazug emboroc
 5 -vel eg erkölle vağon / kiket
 incab hozaiá qlel / kík nec
 tíztossegot ad / azokat hama-
 -rab meg lalýa a halalnac
 ereíuel / Es a génerúsegok-
 10 -nec vtanna fergeket aad
 es dohossagot / kík nekød
 míg elel baratíd valanac
 ímmar a coporsoba fekuen
 latní nem akarnac / A test
 15 ezeket meg ertven / legottan
 sírniá kezde¹ . es zomoru

¹ Nem dönthető el, hogy az első e feletti vonás szándékos-e.

igeucl okkeppen selem
 ity feld a test allelohnert
 ellene monduan. Mito
 ron ehren sokakmar poran
 Lohattam. Mrahat, gongot
 telckot. es kenLoth gupyt
 tem. Vorahtat vnkattom
 Nepet itelsettem. Valon
 aleytode hog hittem hog
 a sezbe igneck. de mimar
 m lortom. next ennekam
 inham vagon. hog sem
 ero. sem batam. sem no
 mos. a Balqinat ke
 serues ostone el nem fm
 vortathhaltu. ite mondom
 hog mind ketten bmkot.

- ígeuel ekkeppen felelní
Íth felel a test allelőknece
ellene / monduan • Míco-
-ron elven sokaknac paran-
5 -Lolhattam / Araíat / gőngőtt
telekőtt • es kenlőth gűýtőtt-
-tem / varakat rakattam
Nepet ítelhettem • vaíon
aleýtode hog híttem hogh
10 a serbe íqneek / de ímmar
im latom / mert ennekőm
nílvan vaíon / hog sem
erő / sem hatalm / sem nő-
-mős <nem> a halalnac ke-
15 -serues őztőnít elnem ta-
-voztathattá / Azt mondom
hog mínd ketten bínhőtt-

. arhgetyng isfentel te nekyd
 naryd bym tulaydonatit
 Ez Jek okokial byzomittatit
 Et mindon byl iol tullyn
 byg iobban meys esmer
 . ied was byzomittatit byg
 valakinet iohagolinar na
 . yod malazita adatic . okos
 . Jey oyt oytja . byg naryd
 . bon . es tyddel tartozic . elay
 emilchogety . es extelmetz
 . adoty . vr isen tenekyd . es
 . Et te mind exdgm nekil
 . d mulattad . es valami ioh
 . tultal . Et te mind d battad
 . Mierx keduglen byg enne

- tethhetõnc istentõl te nekõd
 naõob bín tulaýdoníttatí
 Ez sok okokkal bizoníttatí
 ezt mindõn bõl íol tuõõa
 5 hoõ íobban megh esmer-
 -íed íras bizoníttá / hoõh
 valakínc szagoknac na-
 -õob malaztta adatí • okos-
 -sag azt aõõa / hoõ naõob
 10 -ban • es tõbbel tartozí / eletõ
 emlekõzetõh • es ertelmeth /
 adoth vr ísten tenekõd • es
 ezt te mínd erdõmnekíl
 el mulattad • es valamí íoth
 15 tuttal / ezt te mínd el hattad
 Míert kedíglén hoõ enne

557
Job 10 agokkial megis eko
siltet ven. es az en hizol
hodesomner soha eleneth
nem tartotta. Mikor va
gon mindomner, hog na
gobbam vetkiztel. Mond
meg a test nag keseru
zoual allelokner. Mond
meg ennekom ha trilvan
megtuttad a lelök ki men
ven mleson a testner in
gottac om magot hamoc
enner. Vanna. Quag Lak
nemcoron tudode ha lat
tod. Quag ha 3ol valamico
ron allelok este a test ke
ueset hoznal ha allelok

- sok fozagokkal megh¹ ekq-
siltetven / es az en hizql-
-kqdesqm nec soha ellenth
nem tartottal / Nílvan va-
5 -gon mindqm nec / hog na-
-gobban vetkqztel • **Monda**
esmeg a test Nag keserú
zoual allelqknec Mond-
-meg ennekqm ha nílvan
10 megtuttad a lelqk² kí men-
-ven mí lezqn a testnec / In
-gattae qmmagat hamar
ennec vtanna / Auag Lak
nemícoron tudode ha lat-
15 -tad / auag ha zol valamíco-
-ron allelqk eltet **A test** ke-
-ueset haznal / ha allelqk

¹ Az e alatt vakarás nyoma van.

² Az q fölött rubrummal húzott vonás van.

ystnet tokelletoþon Zeretne
 a test allelokner erent soða
 megnem gðsne mig eltel
 ystnet þa Zeretted volna,
 es Zegenigkner iðet iðom
 iteltes volna. þa gonoð em
 þorokner vtot nem ko
 vetted volna. es velaggi þin
 sag engom. sem tegod
 megnem Lalt volna. Bert
 a kiket mastom lað. þor
 mi þynemk. rothðadatoð
 sag. es e ferget. es es þoros
 þaða. þik vel sonetlen gð
 zetom. Bert adattanar. þi
 dom þor a. vtoðo napom

- ístenet tőkellelőşőn zereťne
 A test allelőknec ereťt soha
 megnem őőzne mīg eltel
 ístent ha zereťted vona /
 5 es zegeńőknec íget ígazan
 íťelled volna / ha gonoz em-
 -bőřőknec vtat nem kő-
 -vettedvolna / ez velagí híw-
 -sag engőm / sem tegőd
 10 megnem laltvolna • Azert
 a kiket mastan lacz / ezőc
 mí býneńk / rothhados-
 -sag • es e fergec • es ez zoros
 haaz / kíkvel zőnetlen őőt-
 15 -reťőm¹ • Azert adattanac / tu-
 -dom hoğ az vtolso napon

¹ A második *ő* e-ből van javítva. A margóra írt *re* is a másolótól származik.

33
felamadando vortoc: es veld
cgetombe kenzodoin mind gae
ke. O kemenscops halal O ve
geshetelen zernu halal: mi
ze fagoc be engomet. Ith al
lelor dol: tesuier allen
Me ges krale allelok naig
rekedog zonal: monduari. O
rai ennekom iob myen se
zullettem volna. Mire hatta
ve isten hog en tergmtessem
miron 9 meges merte volt
hog en elvzendo volner a
ioknar gylchoretibol: es isten
ner gongatol: merte isten a
karhorantat nem gondol

- feltamadando vagoc • es veled
egetombe kenzodom mind oroc-
-ke¹ • O kemensegös halál O ve-
-gezhetetlen zernú halál / mí-
5 -re fogacz be engomet • Íth al-
-lelőc zol a testnec ellene
Meges kealt² allelők nágh
rekedőt zoual / monduan • O
íai enneköm főb íngen se
10 zúlettem volna ? Mire hatta
vr ísten hog en terömtessem
mícoron ő meg esmerte volt
hog en elvezendő volnec a
íoknac gúlekőzetíből • es ísten-
15 -nec gongátol / mert ísten a
karhoztaccal nem gondol

¹ Az első p-t e-ből javította a másoló.
² Az e í-ből van javítva.

Ootulan allatoknar . es bar
 moknar bodog ter meſeti / me
 a3on 9 teſokvel el vegg a3 9
 lelhog . akor lak ihenbotna
 a gonoknar vegereti . es
 cheppen meymenchodnener
 a nay gottremtol a teſt 3ol
 meges allelokner mon
 dm . Leloh ha pokobnar val
 tal / kezler tegod mondmeg
 ennekom mith oth lattel
 ha vajon remenſegokner a
 inqualaſdenar teſoknar re
 galmalſogard / mondmeg ha
 keueznec valomit a ngm
 3omelohner / kik mig elner

- O octalan allatoknac • es bar-
-moknac bodog termezeti / mert
azon q testokvel el veez az q
lelkoc / Akar Lak ilyen volna
- 5 a gonozoknac vegezetj • es
ekeppen megmenekodnenec
a nag gottremtol A • test zol
meges alleloknecc mond-
van / Lelok ha pokolnal¹ vol-
- 10 -tal / kerlec tegod mondmeg
ennekom mith oth lattal
Ha vagon remensegoknecc a
fiuafasoknac cristosnac ir-
-galmassagarol / mondmeg / ha
- 15 kedueznec² valamit a nomos
zomeloknecc / ~~k~~k mfg elnec

¹ A szövegi / k-nak indult.

² A második e-t p-ből javította a scriptor.

vala zekokben ilnervola
ha vagori valarni keduezes
es ha meg változhatna
kenzel, duag, ez velagi aom
dekokral, Allclor monda
a tsstuer Tefst ez okossag
nekil valo keredes, mert
porolba valarnel zomelet
mennet, touabba minen
9 nekut valt sagnat zeme
sege, sem alammislanac,
sem ymadlagoknac mi
attu, ha mind kezeltvenseg
erte boytolne, es ha mind
ez velag 9 kenlet ezotte
adna, egyh porolbeli lelket
megnem zabadithatnanac.

- vala zekqkben únecvala
 ha vágon valami keduezes
 es ha meg valtozhatnac
 kenlel / Auag ez velagí aían-
- 5 -dekokcal • **Allelq̄c monda**
 a testnec Testh ez okossag
 nekíl valo kerdes / mert¹
 pocolba valameġ zq̄meġec
 mennec / touabba nínlen
- 10 q̄ nekíc valtsagnac remē-
 -sege / sem alamisanac /
 sem ŷmadlagoknac mí-
 -atta / ha mínd kereztyenseg-
 erte boytqlne • es ha mínd
- 15 ez velag q̄ kenlet erq̄tte
 adna / eġh pocolbelí lelq̄t
 megnem zabadíthatnanac .

¹ Az e más betűnek indult.

Meit hogh iſtmett ergolma
 ſogt nekil vammac. Derra
 hogh meßabadulnomac' nem
 adna o ſene. es hegetten ged
 eg ſelket ki az o fogſagabot
 mind es velagun egetinden
 o kenke erbes' ſem kedeglen
 hadna hogh valammicoron
 ken nekil lenne derra he
 deglen o hit kerdes. Hogh
 ha valamit kedueſnet o
 nomſolnet. annac meß
 tyenehe / hogh valaki mene
 vel noßobom es velagun
 ſelmaßgöſtatit' annenat

- Mert ezök ístennec ergalmas
-saga nekíl vannac / Arra
hoğ meğzabadulnanac / nem
adna a fene • es keğetlen őrđög
5 eğ lelköt ki az őr fogsaga <bol>
mínd ez velagon eğetőmben
őr kenle erthes / sem kedeglen
hadna hoğ valamícoron
ken nekil lenne • Arra ke-
10 -deglen a kit kerdez / hoğh
ha valamít kedueznec a
nőmőşőkneć / Annac ímez
tőruenie / hoğ valakí mene-
-vel nağobban ez velagban
15 felmagasztatíć / anneual



nagobboam esic þu vertiggen
dic Minet. vrommer alleloc
ilven, dolgocut mondotvol
na. Ime hets ordog vrom
nal fetetibbet; kikner ekte
lenfegget mind & velog
nec ico denki megnem
irbatnac, sem kep icoi meg
nem ieggetbetner, Das kosnet
kegokbe visetven, kenkigues
langot Zayokion ki Bolat
vom, kapakos kasonlatos
fogokvala. es orrokba ke
gok ki Zarmaznac vala, 30
mor vala mikent azitra
so tpr. es a filokion genetsog

- nağobban esíc ha vetköz-
 -díc • Mínece vtanna allelőc
 flýen dolgotat mondotvol-
 -na • Íme keth őrdög corom-
 5 -nal fetetibbec / Kíknec ekte-
 -lensegőket mínd ez velag-
 -nac író deakí megnem
 írhatnac / sem kep írói meg-
 -nem ígőzhetnec / Vas kosart
 10 kezőkbe viselven / kenkőves
 langat zaýokon ki bolat-
 -van / kapahoz hasonlatos
 fogokvala • es orrokból ke-
 -gők kí zarmaznacvala / ző-
 15 -mőc vala mikent az zicra-
 -zo tőr • es a főlőkön geńetseg

fd' vala ki. homlokaton zar
vok vala. es a Zornoc veg
mergy for vala ki. ezok a
vas gorsanal a lelket el
ragndar. Kit legottom nagy
herelen seggel pokolba vi
nariat. Kiknek ordogy se
reger eleibe iguener. es ei
ilyen tarsrol nagyon orii
lenet. es vas lantok val
vitet megkötözet Nemelec
vas vezguel verivalos.
Nemelec homlokot fogti
val raggyarvala. Miner
otanna kedeglen az ordogy

- foř vala kí / homlokocon zar-
-vok vala / es a zaruoc vegen
meroğ for vala kí • ezok a
vas gorsaua a lelkoř el
5 -ragadac / Kíř legottan nağ
hertelenseggel pokolba vo-
-nanac / Kíknec ořdoğí se-
-regec eleíbe íquenec • es ez
ílyen tarsrol nağon ořú-
10 lenec • es vas lanlokval
ótet megkořozec Nemeřec
vas vezzoel verícvale /
Nemeřec homlocat fogh-
-val rağğac vala / Míneç
15 vtanna kedeglen az ořdoğoc



meġ farrattanaċ volna
 Jmilen beżeddel illeċter ier
 monduan. Alkik minne
 kione Solgarnar ekkennen
 tiżtoltetnet orokk orokke
 ekkennen ġustrettetnet. Ez
 keth halvan alleċor. iġġn
 nawn meġheferoċer. es
 firalmas zornal ekkennen
 felkealtan. Donid kexalmar
 fia tekent otte terġmtoġk
 allarodron kit a kexetfan
 meġ halvan beżeddel meġ
 moſal, fel reożkodanar
 ez ellen aż ordoġk. es

- megfarrattanac volna
 ímifen bezeddel ílletec útet
 monduan • Akkíc míne-
 -kőnc zolgalnac ekkeppen
 5 tíztöltetnec qőckől qőcke
 ekkeppen gőttrettetnec • Ező-
 -keth halvan allelőc / ígőn
 nağon megkeserődec • es
 síralmas zoual ekkeppen
 10 felkealta / Dauid kernalnac
 fía tekenL atte terőmtőth
 allatodra kít a kereztfan
 meg halvan verőddel meg-
 -mosal / fel reazkodanac
 15 ez ellen az őrdőgők • es

mondanac necta. Iggon kiesen
 huiod otte istengdner neuet
 Ne mongad innetoua
 valammisozon ogt hog igan
 moß ennehom / mert nem
 11hie ide oß / mert minen so
 ha bolanatnac remensege
 Innetoua nap fent soßer
 "nac nem lacß / otte orßadar elß
 sege elvaltozig / es ammi &
 pynkßogß hofonlattatit. Ime
 miheppen vigaßaltatnac
 a byngßor porolba. Kitoß
 minket Sabadil meg van
 iesus cristus elo istenner

mondanac nekí • Ígõn kesen
 hıuod atte ístenõdnec neuet
 Ne mongad ínnectoua
 valamícoron¹ azt hog írgal-
 5 -maz ennekõm / mert nem
 íllíc íde az / mert nínlen so-
 -ha bolanatnac remensege
 Innectoua nap fent soha
 nem lacz / Atte orczadnacat² ekõs-
 !0 -sege elvaltozíc • es ammí ke-
 -põnkhõz hasonlattatíc • Íme
 míkeppen vígaztaltatnac
 a býnõsõc pocolba / Kíftõl
 mínket zabadílmeg vram
 15 íesus crístus elõ ístennec

¹ A c alatt vakarás nyoma van.

² A nac a scriptor jelölt marginális betoldása. A tévesen leírt at-ot elfelejtette törölni.

347
zent fia. Ez zent iambor
mimar v magarol Zool
es vgmond hog' alomner
mutoron ilveket latner.
Igon meg rettenet es no
gon el Lodolcodam es hog'
felsekenet ilegottom kezer.
met ifenszgz emelem v
zent felsetet vmadvan
hog' enyom megmenlen
es ilven nag' kentol. es
velogot mind gveraga
val. es elassegetuel meg.
vtolam. drornat. ezüstet
heusagnac itelem. el mu
lando machomac ellenet
monder. es en magommat

zent fía • Ez zent iambor
ímmar úmagarol zool
es vőmond hog alonnec
mícoron ílyeket latnec •

5 Ígön meg rettenec • es na-
-gon el Lodalcodam • es hog
felserkenec • legottan kezeű
-met ístenhöz emelem ú
zent felseget ýmadvan

10 hog engöm megmenLen
es ílyen nag kentol • ez
velagot mind q veraga-
-val • es ekössegeuel meg-
vtalam / Arañat / ezústot

15 heusagnac itelem / elnu-
-lando marhanac ellenec
mondec • es en magamat

mm dno stal fogva aristo/
nat markaba manlam d.
Vennat Illeude kezde
tic a bodog 312. annu
marimar siralmurol
valo emlekozet cheppen
Rszal emlekgone gon
dolrodnone. es zolnone
hoz zingnibe. es telkone
be nag edossagos ayetn
tossagot. es iletm malagt
nai. velagossagot. Mert
ha az otalom allatot meg
sirattat q vorknac halalat
Mith mongone q keserve
anarol. es mmd vtanna

- míndqñstql fogva cristos-
-nac markaba aíanlam Am
Vrnac Neuebe kezde
-tic a bodog zíz anyá
- 5 **maríanac siralmarol-**
valo emlekqzet ekeppen
KIrql emlekqznqnc gon-
dolcodnonc • es zolnonc
hoz zíuqnkbe • es lelqnc
- 10 -be nağ edqssegqs aýeta-
-tossagot • es ístení malazt-
-nac velagossagat / **Mert**
ha az octalan allatoc meg-
sirattac q vroknac halalat •
- 15 Míth mongonc a keuerues
añarol • es mínd vtanna

24.
valo zent azonichrol i mi
keppen si rattat legon meg
es velognar vranac kerinat.
es halalat. Krol zent banar
dmoe atyanc. es zent anel
moe doctor yymondnanc
Regesseget hizege / hoj mi
roon hallor e keserues ana
a vas vezoner Lengeset
kiuel a vas zegeret verer
9 zent fianac kezebe. es
laboda / az 9 yengeseggs
huet symeonnac megh
iget elos tyre altal hatu.
es nem zenvethet. De
vj mikoppen holt eleven

- valo zent azzoñokrol / mī-
keppen sirattac legōn / meg
ez velagnac vranac keñíat •
es halalat / Kírōl zent bernar-
5 -dínos atýanc • es zent Ansel
-mos doctor vǵmondnac 𐌿
Kegesseggel hízýoc / hog mī-
-coron halla e keserues aña
a vas verōnec Lengeset
10 kíuel a vas zeget¹ verēc
ō zent fíanac kezesbe • es
labafba / az ō ġengeseġos
zíuet sýmeonnac megh
íġert elōs tōre altal hata •
15 es nem zenvethhete / De
vǵ mikeppen hol eleuen

¹ Az első e alatt vakarás nyoma látszik.

o faldre magat le bol on
de miner vanna o fozitor
o kerezfomar olola elta
voztar volna e kesecues
ania felemelteter o faldrol
az o hugyrtol es fel emele
o zorniet es lata horom
kerezfmar fel igitvan es
kozebbe lata az o zent fiat
figven es o sidota mindo
nostol megvatalvan es im
mar galatra valtozuam es
hog lata a verrel ki folb
neg seboket Jorcula es fe
iere kullola az o zent ke
zeit monda Jany ennekom

a földre magat le bolata
 De minéc vtanna a feztőc
 a kereztfanac alola elta-
 -voztacvolna / e keserues

5 aña fel emeltetec a földröl
 az ő hugáytol • es fel emele
 ő zőmeit • es lata három
 kereztfaat fel ígazítvan • es
 közébbe lata az ő zent fíat

10 fígyen • es a sidoctol mindő-
 -nőstől meg vtalvan • es ím-
 -mar halalra valtozuan • es
 hog lata a verrel ki foőo
 neg seböket • Íarula • es fe-

15 -fere kulLola az ő zeít ke-
 -zeít / monda • Iať ennekőm

31
1.
ilen nemj lats rot. Mire
zilt em volt en il fiat. Kit
ekkeppen lator meg bagat
van lennie Es terite ma
gat az azomallator hoz
monda Omind fu fu
zilt azomallator Imagga
tor a terymto ifent. hog
attu fiatokert ilet en kefe
rusgat ne Zerveygetor
Es fogdossavala palastor
val az ala bullo Zentse
gys veert. nem aharuan
hog a foldet illetneie. es
annera hog nem kevesse
vala meg veresilven mint
a kezesfan az 9 Zent fia

- if'en nemí latasrol ? Míre
zíltem volt en íf fiát / kít
ekkeppen latoc megzagat-
-van lennie Es teríte ma-
5 -gat az azzońíallatokhoz
monda O mind tú fíu
zílt azzońíallatoc Ímaggá-
-toc a terqmtq ístent / hoq
attú fíatokert íleten kese-
10 -rúsegqot ne zenveggqetq
Es fogdossavala palastya-
-val az ala hullo zentse-
-gqs veert / nem akaruan
hoq a földet ílletneíe • es
15 annera hoq nem keusbe
vala meg veresílvén / mínt
a kereztfan az q zent fía

23ert sirvala az aha 9 3em
fiaual egeymbe' mert az 9
fia nem segelhetuvala asin
mert az 9 attya vter elbat
torvala. Oth sirnarvala o
bekesegnet angial. Mint
Isaias profeta monja, de
termezetnet ellene. Kiral
Zent Bernard doctor ymond
ki volna valon a bekeseget
angial ki termezet ellen
nem sirna, holot az istennek
fia termezet ellen kents
Zentved. Oth sirna a nap sár
seggel, a föld verrel, es sir
vala mind föld mehen. Sir
vala magdalombeli maria

- Azert sírvala az aña q zent
fiaual egetombe / mert az q
fia nem segelhetíuala Afiu
mert az q attya útet elhat-
5 -tavala • Oth sirnacvala a
bekesegnec angali / Mínth
ysaiás profeta monga • De
termezetnec ellene / Kíról
zent bernard doctor ígmond
10 Kí volna valon a bekesege-
nec angala kí természet ellen
nem sírna / holot az istennec
fia természet ellen kenth
zenved • Oth síra a nap setet-
15 -seggel / A hold verre • es sír-
-vala mind föld meí Sír-
-vala magdalombeli maría

münd o baratuad de münd
 Bolner folgte firvala o3
 keserues 3iz aria maria.
 Kiner keseruseget megh ie
 lonti ysaias profeta mond
 van keseruseget fogen megh
 engomet mikenpen 3ule
 azomallat nar keserusege
 Mert mikenpen nem
 tugyn a 3ule azomallat
 mit tegen a nat keseruse
 get kezet edestoua hanna
 veti kesesven magomac
 hyedelmet / ezonkeppen te
 zendoula a bodog 3iz aria
 maria Mert mika vetina
 la magot o3 otya istenhy

- mínd ɔ barátíual • De mínd
 ezɔknec fɔlɔtte sirvala az
 keserues zíz ańa maría •
 Kíneć keserúseget meĝ fe-
 5 -lɔnti ýsaías profeta mond-
 -van / Keserúseg fogothmeg
 engɔmet míkeppen zúle
 azzonísallatnac keserúsege
 Mert míkeppen nem
 10 tuĝga a zúlɔ azzonísallat
 mít teĝen a nag¹ keserúse-
 -gert kezet edestoua hańńa
 vetí / keresven maganac
 híyedelmet / ezonkeppen te-
 15 -zen vala a bodog zíz ańa
 maría Mert níha vetíua-
 -la magat az atýa ístenhɔz

¹ Tintafołt takarja a g betűt.

Niha als 9 Zent fiahos Niha
a Kerezfahos. Niha a ha
lalkos. Meha kedeg als 9
triallatokhos. Mert of igit
nawala als 9 Keschusege.
Kitol vfmond. Vbertinos
doctor. Hoy. Laß annera
gondolhatta emborner
elmeie mene eg kis hom
gumar roma & foldner
mind 9 Zelossegen. Lat
van kedeg a Keschues 33
aria maria Hoy als 9 Zent
fia immar mind 9 nostol.
foga elfogattkozot volno.
Kedde leam Koriggest

Níha az ȝ zent fíahoz / Níha
 a kereztfahoz / Níha a ha-
 -lahoz • Neha kedeg az azzo-
 -níallatokhoz / Mert of ígön

5 nağ vala az ȝ keserúsege •

Kírql vğmond vbertínos
 doctor / **H**oğ Lak annera
 gondolhatta embõr nec
 elmeie mene eg kís hañ-

10 -ğanac noma ez földnec
 mind ȝ zelõsregen / Lat-
 -van kedeg a keserues zíz
 aña maría hoğ az ȝ zent
 fia ímmar mindõnos ol-

15 fogva elfogátkozotvolna •

Kezde leañí kõiõrgest

amindgnhato alā iſtenber
termi monduan. En met
ner Zent alſam, es vram
te valaſtal engomet ielos
Zalgalo leahodda, en hogam
ongalt Kuldven. Bert mi
re harzel engomet imma
en Zikſegomde, es en Zikſegō
net idien. Mire ſegedelmet
ennekom nem teg. Te hogad
healtoc vram teles elmem
mel, es teles Zuremmā, te
hogzad ſogazodom. Berlet
veddel oz aāt a fiuralne
Zenveyged vram meghalm
a fiat alha nekil, hogb
kikner eſ volē mindenco.

- a mǐndõnhato aʔa ʔstenhez
 tennǐ / monduan **En** merǐ-
 -ńeǐ zent aʔam • es vram
 te valaztal engõmet ʔelõs
- 5 zolgalo leańodda / en hoʔam
 angalt kũldven • **Azert** mǐ-
 -re haczel engõmet ʔmma
 en zǐkseǧõmbe • es en zǐkseǧõ-
 -nec ideien ? **Mǐre** segedelmet
- 10 ennekõm nem tez • **Te** hoʔad
 kealtoc vram teʔes elmem-
 -mel • es teʔes zǐuemmel / te
 hozdad fohazcodom **Kerlec**
 vedd el az aʔat a ʔiũval • ne
- 15 zenveǧǧed vram meghalni
 a ʔiat aʔńa nekǐl / hoǧh
 kiknec eǧ volt mǐndenco-

ron ez velagha eletor
Ez gonkeppen legon halalo
kes monno felner est. Es
lat van hoy amiridensoto
ntyatal megnem halgattat
ner / teritte magat az 9zent
fiados / monduan. O emne
kom Zereto fiam / hol vagon
a viga sag / Eit nekoni bir
dote gabriel / monduan / so
valey malasztal teles / ez
viga sag teljesszegyel en
vagoth en tolem / Merty
nem malasztal de kes tra
seggel teljes az en lelkoni
Nezinala az 9 tiris Kelt
Zentsegyos fejet / es szavala

- ron ez velagba eletq
 Ezonkeppen legon halalo-
 -kes monno fel nec egh • **Es**
 latvan hog amindenható
 5 atyatol meg nem halgattat-
 -nec / teritte magat az q zent
 fiahoz / monduan • **O** enne-
 -kom zeretq fiam / hol vagon
 a vigasag / **K**it nekóm hí-
 10 -dete gabriel / monduan • **I**d-
 -vezleg malaztal feles • ez
 vigasag teljesseggel elta-
 -vozoth en tolem / **M**erth
 nem malaztal / **d**e keseru-
 15 -seggel teljes az en lelkom •
 Nezuála az q tiúfiskelt
 zentsegos fejet • es sir vala

es 3t mongavala Ogrog
 1stern mikheppen, es 1 hogh
 a mindon Zentokner Zent-
 seggs feye. hi menbe dra-
 galatos gongel coronaztic
 es foldon tiruskel .. altal
 veruen coronaztic. O hi
 kemenseggs tirusker, nem
 oera valator teromten
 hog altal vratoknar feiet
 altal vernetyc. Mux hog
 altal kemensegtoket el nem
 hattator hi teremtetokner
 feletmeiert. Nem lattatok
 hog a nap. es a fold altal
 hegtolen kenzastome el
 nem Zervetetic. es a ho

- es ezt mongá vala **O** őrök¹
 ísten / míkeppen ez / hogh
 a míndön zentők nec zent-
 -segős feýe / **Kí** meńbe dra-
 5 -galatos gőngel coronaztatíc
 es földön tíuískel <..> által
 veruen coronaztatíc **O** tú
 kemensegős tíuískel / nem
 arra valatoc terőmtven
 10 hog attú vratoknac fefet
 által vernetoc • Míre hog
 attú kemensegtöket el nem
 hattatoc tí teremtetők nec
 felelmeiert • Nem hattatoke
 15 hog a nap • es a föld attí
 keőőtlen kenzastocat el-
 -nem zenvethetíc • es a kő

¹ A scriptor a sor után a margóra kis o betűt írt. Nyilván a később beírandó O-ra utaló jel.

3iklar kik nalatoknal
 termezet zerent kemern.
 Ber de az 9 keseru kentan
 keherulven meg hofadog
 nar es nezuala az 9zent
 orziat 9 zinenec keseru
 segeuel es ez mongarula
 Q en Zereto fiam En tego
 dety adalar mindon em
 bor fiaynac folotte zepse
 gosben Mast kedeg latom
 te zent orzadat kivola
 zep piros zynnel meg
 ehertven halalos sargu
 saggal megbernatnac

- zíklak kíklal toknal
termezet zerent kemem-
-bec / De az q keserú keníán
keíerúlven meg hasadoz-
5 -nac Es nezíuala az q zent
oníat q zíuenec keserú-
-segeuel • es ezt mongavala
O en zeretq fíam En tegq-
-deth adalac míndqn em-
10 -bqr fiaýnac fqlotte zepse-
-gqsben / Mast kedeg latom
te zent orczadat kí vala
zep píros zýnnel meg
ekesílven halalos sarga-
15 -saggal megheruatnac

347
lenne, es kivala mindo
noknel zeb. Imma latom
mindongknel eklemb
net lenni. Es azzentsegy
zaad ki emmekom odo
for apolyatadit, es be
kelhodesket, imma latom
hog enyomet vigasztalnia.
es nekem zolnia meztagyad
Es ime a zentsegy keze
kik foldet meknet birjat
latom hog a vas segekkel
altal veruen taktatnac, es
ime az zentsegy ¹⁷²ziu, ki
ben az isennet mindon

- lenníe • es kívala mĩndq-
 -nqknel zeb / Ímma latom
 mĩndqnqknel ekteleb-
 -nec lennĩ / Es az zentsegqs
 5 zaad kí ennekqm adot
 soc apolgatasocat • es be-
 -kelqdesqket / ímma latom
 hoq engqmet vígaztalnĩa
 es nekqm zolnĩa megtagad
 10 Es íme a zentsegqs kezec
 kik fqldet meńńet bírýac
 -latom hoq a vas zegekkel
 által veruen tartatnac / es
 íme az zentsegqs zıu or¹ / kí-
 15 -ben az ístennec mĩndqn

¹ A másoló jelölt sorközi betoldása.

bok segneroes tudomaria
 nat kenle el vaxon xep
 ven Immax egedet nem
 tud hanem Lok Galatnac
 keseruseget. Es inne azent
 segs labor kaker a tenger
 rojta iaxoan hortat vete
 Immax latom hogz esobe
 ttes a kemen vas zergek
 biryat Vaxon mikappen
 zervethet aiai ziv eme
 seghet o fian latma hogz
 o zine megnem hasad
 Es ennet vanna teritte
 magat a kergesfagos es
 o zine net keseruseget

- bql̥esegenec • es¹ tudamaña-
-nac kenLe el vaġon reŷt-
-ven Ím̥mar eġebet nem
tud hanem Lak halalnac
- 5 keserúseget • Es ime a zent-
-segqs labac kíknec a tenger
raŷta űarvan hataat vete
Ím̥mar latom hoġ ezq̃ke-
-thes a kemerí vas zegek
- 10 bírŷac Valŷon m̥skeppen
zenvethhet añaŷ zíw enne
sebq̃ket q̃ fian latnía hoġ
q̃ zúue meġnem hasad
Es ennec vtanna teritte
- 15 magat a kereztfahoz • es
q̃ zíuenec keserúsegeuel

¹ Piros tintafolt van a szó előtt.

348
170
ekheppen Zalvala / mond
van. **O**khemenseggs kezege
fa hi lottel ez napon en fi
amriat oirria / mire vot
ted el en tolem vter En vter
olgetymvola en koraim
mal / te kedeg Zovetottad
hoozad vter o kremen vas
zegechid. En vter tabaryn
tom loq ruhaban / te kedeg
olgotetted omnon veener
ruhaidan En vter eltetem
en emlommec teicuel / te
kedeg itatad vter ennel
es epeuel **O**khemenseggs
kezegefa Judas byng nec
valla magat / monduary

- ekkeppen zol vala / mond-
-van • O kemensegős kerezt-
-fa / ki lötöl ez napon en fi-
-amnac ańńa ? mĩre vöt
- 5 -ted el en tölöm v̄tet En v̄tet
ölölgetömvala en karaím-
-mal / te kedeg zoretottad
hozzad v̄tet a kemeń vas
zegeckel • En v̄tet takarga-
- 10 -tam laġ ruhaban / te kedeg
ölötötetted önnön verenec
ruhaíaban En v̄tet eltetem
en emlöm nec teíeuel / te
kedeg ítatad v̄tet ecettel
- 15 es epeuel O kemensegős
kereztfa • Íudas b̄yn̄osnec
valla magat / monduan •

Vetkøstem el avulvan oz
ortatlan vert / te kedeg
c verrel Zenvedgd maga
ydatth meg verositterin Oke
menscys kerefta Mitt
tittel / bizon nafra bator
kottal ve cristof te read
el teruttven / ki mindgnghet
teromtyth Ennet vltannor
teritte magot es meg oz
Zent fiahoz / monda nek
nag kogngruletys Zivel Im
max en Zerety fiam laton
hag balalodnar vtofsd
horoman ideien veatngez
Mongadmeg nekgn ki

Vetköztem el arulvan az
 artatlan vert / te kedeg
 e verrel zenvedöd maga-
 <..> -dath meg verösfittení O ke-

- 5 -mensegös kereztfá Míth
 töttele / bízoí nágra bator-
 -kottal vr crístost te read
 elteríttven / kí míndönöket
 terömtöth Ennec vtanna

- 10 terítte magat esmeg az ö
 zent fiahoz / monda nekí
 nág köíqrúletös zíuel Ím-
 -mar en zeretö fiam latom
 hoí halalodnac vtolso

- 15 horaian ídeíen vertengez •
 Mongádmeg neköm kí-

ner hægöd attē ariadath
Nemde iol latoder hog
ē napon mindon re
menfegtol .es mindon vi
gasagtol megfōtator
Mongadmeg aẏert 3ere
to fiam mīk tegē immar
attē ariad .Nēgom sem
atȳam sem ariam .es ol
mel' senki minlen hi enen
toua en gondornat viſele
Es ennet ſolotte iol latod
hog mind ē neptol meg
vaȳoc mguctven .es vtal
van aẏert immar ȳgal
maȳo fiam mongad aar
Lak aȳ hog halacmeghi

- nec hağod atte ańadath
Nemde íol latodee hoğ
ez napon mındon re-
-mensegtol • es mındon ví-
5 -gasagtol megfoztatom /
Mongadmeg azert zere-
-to fiam mıt teğen ímmar
atte ańad / Nekom sem
atyam / sem ańam • es ol
10 mel' senki nınlen ki enen-
-toua en gondomat visele
Es ennec fqlotte íol latod
hoğ mınd ez neptol meg
vağoc mquetven • es vtal-
15 -van / Azert ímmar írgal-
-mazo fiam mongad acar
lak azt hoğ haľacmegh /

te valed. Mert nekim na
lad nekil galal. es te valed
meghalnom eletth. No Zereth
fiam mitth halgarth. mire
nekim nem zolaz. Nem de
iol tudode. hog en tegget
en Siuennet alatta gordog
talar. es nag' Zegensegben
neuelte. Zorgalmatoß sag
gal oristeler. nag' edgdon
Zolgtalar. es en Siuem
Zerent Zerette. Imma
kedeg a nag' keseriseg en
cogmet elvotte. es en loba
mon immar allanom nem

te veled / Mert nekõm na-
 -lad nekíl halal • es te veled
 meghalnom eleth / No zeretõ
 fíam míth halgacz ? míre

5 nekõm nem zolaz Nemde
 íol tudode / hog en tegõdet
 en zíuemnec alatta hordoz-
 -talac • es nağ zegenşegben
 neueltelec / zorgalmatossag-

10 -gal õríztelec / nağ edõsdõn
 zolgaltalac • es en zíuem
 zerent zerettelec • Imma
 kedeg a nağ keserúseg en
 erõmet elvõtte • es en laba-

15 -mon ímmar allanom nem

1
Baag Mert | ymeonnac
dos tye en zuremet min
donosel meghatta es Es
ket monduan a foldre ma
gat le Bolata f g kil mded
nvgodalmaek vanna es megh
eg kil mded erogh vellegh
Es lat van hog a3 o fiatol
megnem halgattat net her
telenkoder nag kesseru kon
hullatassal a halal hog es
monda Ote zemergmtelen
halal Nam te mind es
napex oriasokint es nag
erog vitzeket meghozel
es mma kille tegod megh

- haag / Mert sýmeonnac
 elqs tǫre en zíuemet mǫn-
 -dǫnǫstel meg hatta • es ezǫ-
 -ket monduan / a földre ma-
 5 -gat lebolata / Eg kílǫnded
 rǫvgodalumnak¹ vtanna esmeg
 eg kílǫnded erǫth velleýthe
 Es latvan hog az ǫ fiatol
 megnem halgattatnec / her-
 10 -telenkǫdec nag keserú kǫn
 -hullatassal a halalhoz • es
 monda O te zemerǫmtelen
 halal / Nam te mǫnd ez
 napeg oríasokat / es nag
 15 erǫs vítezeket meg gǫztel •
 es ímma kelle tegǫd meg-

¹ A n betűt a scriptor pótolta. A szó végén álló k-t c-ből javította.

gōm egi crotelen leannaker
 Soc Zucket te mehtortel
 Zegedineg imma oß en
 Zinemethes, hi teles naß
 keserūseggel, dert Bonkep
 pen sirvan es honroggen
 es latvan hog a Balatol
 megnem vigaßtatnet
 Texitte magat esmeg, aß
 9 Zent fiabos monda Im
 mar en Zereßo fiam en de
 Zedgmmec vege bagon
 hog sem tenekod nem 30
 hator sem enneligm te
 nem feleßheß Odessegg
 arna valyon mitß 30hat

- gőzní eg erőtelen leannakee ?
Soc zúeket te megtörtel
zeğedmeg ímma az en
zíuemethcs / kí teles nağ
5 keserúseggel / Azert ezönkep-
-pen sírvan • es kőnqroğven •
es latvan hoğ a halaltol
megnem vígasztaltatnec
Teritte magat esmeg az
10 q zent fiahoz / monda Ím-
-mar en zeretq fiam en be-
-zedqm nec vege vağon
hoğ sem tenekqd nem zöl-
-hatoc / sem ennekqm te
15 nem felelhecş O edesseğos
ańa / valyon mĩth zolhat-

völa az edassegys fiord hi
 mmar Lak aley vezonba
 la lelogsetotbes / Miron
 kedeg e kijos orisus hallor
 ta volna o amnat sirum
 es neki honoggyen : es
 yndt mellek alantolletet
 teljességgel nem latatva
 la de magy o zemeie kik
 a verrel es a sirassal meg
 homalosottakvala megmian
 co vyonnan o edes ainha
 val sira : Amnera hog meg
 ythe o zent orbonat es
 meket a honogpilotos hon
 hullatassal : es hogzul te
 kentven monda : Botnia

-vala az edőssegős fiad / kí
 ímmar lak aleg vezon va-
 -la lelőzetőthes / Mícoron
 kedeg e kegős crístus hallot-

- 5 -ta volna ő annat sirvan •
 es nekí kőnőrogven • es
 íanost mellette alvan / Íollehet
 telýesseggel nem lathhat va-
 -la / De maga ő zemeít kí

- 10 a verrel • es a sírassal meg
 homafosottakvala megnita
 es vyonnan ő edes aníá-
 -val sira / Annera hog meg-
 őtőze ő zent orczaíat / es

- 15 melet a kőríőrűletős kőn-
 -hullatassal / es kőrrűl te-
 -kentven monda / Azzoífal-

lach. Ime nehod fii Janos
 ime nehod aia Et aia
 mondari. Mha. Janos det
 toe magarala. En edas aia
 e Janos. hie en nehod aia
 let Peldazya mind e velay
 beh emboroket / met egi
 kikeet en mma magarala
 egi mind te fiau. es mi
 coron a en meithei aia
 o igassaga zerent a byngor
 ellen bertelenhondendic aia
 van vket a vestem / te by
 mikappen kages an hoc
 aia. aia. aia. aia. aia. aia
 aia. es aia. aia. aia. aia
 nac ellene fiau. det magar

- lath • Íme nekød fíu Íanos
 Íme nekød aña Ezt akara
 mondaní / Mínth Ianos doc-
 -tor magaraža En edes ańam
 5 e Ianost kít en nekød ańan-
 -lec Peldazŷa mínd e velag-
 -belí emborøket / mert ezøk
 kíkert en ímma meg haloc
 ezøk mínd te fiaíd • es mí-
 10 -coron az en meńńeí ańam
 ø ígassaga zerent a býnosøc
 ellen hertelenkødendøc akar-
 -van ýket el veztení / te vg
 míkeppen keges ańńoc
 15 ańaí ølelletl hozzad zore-
 -had • es atŷamnak harağa-
 -nac ellene fiaýdert maga-

datz voffed / bogz Gen Gala
 lomenac exdome q denno
 Senba ne effec / Micodon Re
 bog Gallothavolna e lleserues
 ana maria q flat Zolma
 es Janost neki ayanlania
 monda Ziuener nag hese
 rusegeuel Jay ennelom Ze
 agy fiam / tmitemiu vale
 sagot tal es napon / meto
 ime adater nekora Bolon
 az vrent / tuncetren a me
 storet / Zebedeus fia az isen
 ner flaere / embax az isenat
 Jay ennelom Zeveto fiam
 Mert sola nem abantalar
 en terodee ealy fiam d val

- dath vessed / hog ez en hala-
-lomnac erdome o bennoc
heaba ne essec / Mícoron ke-
-deg hallottavolna e keserues
5 zíz¹ aña maría o fiát zolnía
es Íanost nekí ayanlanfa
monda zíuenec naág kese-
-rúsegeuel • Iaý ennekom ze-
-retó fiam / mínemú valt-
10 -sagot töl ez napon / mert
íme adatec nekóm zolga
az vrent / taneýtven a me-
-stóreret / Zebedeus fi / az ísten-
-nec fiaert / embor az ístenert
15 Iaý ennekom zeretó fiam
Mert soha nem akartalac
en tegódet egeb fion el val-

¹ A másoló marginális betoldása.

/ tanom. es egeb ahat en
 / nalamna neko adnom
 / Jay ennekom. met in
 / ma. furaia leger en abia.
 / tol. gvege leger en dego.
 / somol. Megpuzuloc en
 / magbatomol. es nind
 / nol. megfoztatom. O en
 / Zerey fiam. mit tege. es
 / boya met nec. kibos fiam
 / fepemet edossego fiam. hi
 / legen ennekom ennetoua
 / segedelmet. es hi ad tanom
 / Lot. es tano sagot. Es nind
 / egelnet vama texitte ma
 / gnt. ab agornallator. es
 / monda neli. O ti fuzend

- tanom • es egeb aňat en
 nalamnal nekød adnom
 ľaŷ ennekòm / mert ľm-
 -ma āuaia lezec en aľam-
 5 -tol / qzvegge lezek en iegq-
 -sømtql / Megpuztuloc en
 magzatomtol / es mĩndq-
 -nøstql megfoztatom O en
 zeretq fiam / mĩt tegec • es
 10 houa meńńec / kĺhøz fogam
 feŷemet edøssegøs fiam / kĺ
 tezen ennekòm ennectōua
 segedelmet • es kĺ adľana
 -Loth • es tanosagot Es mĩnd
 15 ezøk nec vtanna terĩtte ma-
 -gat az azzonĩallatochoz • es
 monda nekĩ O tĩ tĩzlendq

azonhor vegetor ezotgkbe
 es lassator ha ez az en fiam
 ki sügg mkeppen a tolvai
 az nkhosfan. az en fiam
 diafegner kemén / mine hog
 minna emdgrakner takna
 val. es nalaual vajon meg
 firtozuen. es a tiri / kel roo
 nazvom. az en fiam anga
 loknac zepze / gogk vela
 gossagnac fengsegeies zep
 plotden tigare / mine hog
 minna megatelenult mi
 keppen a poklos. az en fiam
 mindon firtosagnac tokel
 letossege. es soha o sábadan
 arandofag nem lelettetot.

- azzońoc veġetqoc ezqţokbe
 es lassatoc ha ez az en fıam
 k  fıgh mikeppen a tolva 
 az¹ akaztofan • Az en fıam
 5 d   segnec kera a / m re hog 
  mma emb r knec takna-
 -val • es   alaua  vaġon meg
 -  rt zuen • es a t    kel coro-
 -nazvan • Az en fıam an a-
 10 -loknac zepsege /  r k vela-
 -gossagnac fen ssege / es zep-
 -pl telen tik r ? m re hog 
  mma meg ektelen    m -
 -keppen a poklos / Az en fıam
 15 mind n tiztasagnac t kel-
 -let ssege / es soha   za aban
 artandosag nem lelettet t /

¹ El tte  ntafolt.

Illir vagon & hog inma
 Vg mint yon ge het lotor
 fel akasztatott Es mind & il
 ieten, kerdes hanc az orzoma
 lotor semmit nem felhet.
 nekvala i met keseruseggel
 telesor valanac. Bert ra
 zongot veger, mene nag
 keseruseggel vala telyes az
 angulotnac orzoma. es a
 dicsogner keralt. ki fugh
 vala a magnus keregeton
 Met nem Lok vter nehe
 zituvala a kenneac gottrel
 me de meg az 9 zuleienac
 kes. keseruseggel goggeti
 vala az 9 kenneac. Bert

- ꞑ Míre vaǵon ez / hog ímma
vǵ mǐnt igõn geńet lator
fel akasztatoth Es mǐnd ez íf
-íeten kerdesõkre az azzońíal-
5 -latoc semmít nem felelhet-
nekvala / mert keserúseggel
telíesõc valanac • Azert íol
ezõngbe veǵõc / mene naǵ
keserúseggel vala telíes az
10 anǵaloknac azzońa • es a
diłõsegnec kerała / ki fúgh-
-vala a magas kereztfan
Mert nem lak ýtet nehe-
-zítíuala a kennac ǵottrel-
15 -me / de meeg az õ zileíenec-
-kes keserúsege õreǵýti-
-vala az õ keńírat / Azert

34
a funac ketina vala a?
athanac keserusege. es a?
anagrac keserusege. vala
a funas ketina mind
addeg mylen gzent lakt
ki balata. Es e keserues
anaba marada my mind
a funac mind gmmaga
nac keserusege mind addeg
my nem nag dix segge
felamagovan zomevel lata
Vet Ith kezdetur a te me
tesur ideicu valo epesge
Nert minet vanna To
seph. es Nicodemus g
zent lakt a keseruforol
ala veneer. es a ter helen
le tevek. Es e keserues ana

a fiunac keñía / vala az
 añanac keserúsege • es az
 añanac keserúsege • vala
 a fiunac keñía mínd

- 5 addeg mǵlen ǵ zent lelket
 kí boLata / Es a keserues
 añaba marada meg mínd
 az fiunac mínd ǵm maga-
 -nac keserúsege mínd addeg

- 10 mǵnem naǵ díLǵseggel
 feltamadvan zǵmevel lata
 útet Ith kezdeLíc a teme-
 -tesnec ídeien valo epsege
 Mert mínec vtanna Io-

- 15 seph • es Nícodemos ez
 zent testǵt a kereztfarol
 ala veueec • es a ter helen
 le tevek / Es e keserues aña

legottom ren bertelenkoder.
es 9 Bent. fiamac testere le est
.es btet meg glelven nag ke
seru sirassal monda Oen Ze
reto Zinem lekhom / met dilo
seggel. es met keseruen / meg
oleteel Oen Zerety fiam / en
teggodet adalac e velagnac
nag vignsaggal. es nekhom
orda meg e velag nag kesi
zu Zomdrusdaggal Oedosse
yos Zilottenn / en teggodet
adalac e velagnac nag
egesseghen. es nekhom orda
meg e velag testodden mm
dongstl megssesilven Oen

- legottan rea hertelenkõdec •
 es q zent fianac testere le esec
 • es ýtet meg õlelven nağ ke-
 -serú sirassal monda O en ze-
 5 -retq zıuem lelkõm / meı dilq-
 -seggel • es meı keseruen meg-
 -õleteel O en zeretq fıam / en
 tegõdet adalac e velagnac
 nağ vıgasaggal • es nekõm
 10 ada meg ez velag nağ kese-
 -rú zomorusaggal O edõsse-
 -gõs zılõttem / en tegõdeth
 adalac ez velagnac nağ
 egessegben • es nekõm ada
 15 -meg ez velag testõdben min-
 -dõnõstõl megsebõsilven O en

lelkomner. es mind es ve
 lagnac iduossge. en tegu
 det adalar emborgner
 elevenseyde. es vli adanac
 tegod meg ennekom meg
 ghen Oduosegner felsegus
 Kernala. te Ziletsodner idoen
 oz eyner setetseye nap ve
 laura Valtoeer. es ma the
 halalodnac ideien ammap
 vclong setetseye fordulor
 Oen feymner ekosssegus
 coronacia. es amagilodnac
 Kernala. Kik te Ziletsodner
 ideien meithe (vigor) sagot
 eneklenet. es foldre emborg

- lelqomnec • es mınd ez ve-
 -lagnac ıduqssege • en tegq-
 -det adalac embqorqknec
 elevensegbe • es v̇k adanac
 5 tegqđ meg ennekqm meg-
 -qlven O dılqsegnec felsegqs
 kerafa / te zıletesqđnec ıdefen
 az eynec setetsege nap ve-
 -lagra valtozeec • es ma the
 10 halalodnac ıdefen annap
 velag setetsegre fordula
 O en feymnec ekqssegqs
 coronaıa • es anqaloknac
 kerafa / kık te zıletesqđnec
 15 ıdefen meńıneı vıgasagot
 eneklenec • es fđldre embqorq-

-

nak nag² gogmet hordete
 net, meeg eghes te hola
 lodat keserisegeel meesi
 rataat Es mind eghogst
 apolgathavala 9 zent fia
 nac telen valo zent seghet
 Niba a tuiskeel alen wat
 zent fejet, kibol zedegbetina
 la o kele tuis tuiskeket, es
 eghoppen apolgathavala
 az o ketz kezem, es aldalan
 valo zent seghet 9 zime
 net nag² keserisegeel in
 annera bog² mind a hox
 jil altooc latvan e ke
 seves ananac 9 nag² kes
 isegget, terner vala al nag²

- nek nağ qoromet hırdete-
-nec / meeg ezqkes te hala-
-lodat keserúseggel megsi-
-rataac Es mınd ezqnkqzbe
5 apolgattavala q zent fia-
-nac testen valo zent sebqket
Nıha a tíúfıskel altal vert
zent feýet / kıbql zedeghetfua-
-la a bele túth tíúıskeket • es
10 ezqнкеppen apolgattavala
az q keth kezeın • es oldalan
valo zent sebqket q zíue-
-nec nağ keserúsegeuel 
Annera hoğ mınd a qor-
15 -rııl allooc latvan e ke-
-serues anıanac q nağ kese-
-rúseget / teznecvala ol nağ

heerijegos siraft hogh
sem a Bent azzonoc sem
Janos ewangelista / sem
kiedeg a ket ven iambor.
Ioseff, es Nicodemus efma
nat nem Zabathar valen
demagn miet Janos va
la a Kefezus ananac gond
visclore / Zomet Zinat me
toele azzononk nac eleibe
allones monda. Azzonon
tagohadmeq a siuast, es
hagghad eltemetnour vronc
nac Bent testet / miet amap
est velenne kogelget, legottan
e Zora mint tossseg es mezo
iz nekur bol atri o Bent
fianac Bent testet, kit de tri

- kiserúsegos sîrast hogh
sem a zent azzoñoc sem
Íanos ewangelîsta / sem
kedeg a ket ven íambor
- 5 Íoseff • es Nícodemos egmas-
-nac nem zolhatnac vala
Demaga míert Íanos va-
-la a keserues ańianac gond
viselq̃ye / zq̃met / zafat meg
- 10 tq̃rle azzoñonknac elef̃be
alla / es monda / Azzoñom
tagohadmeg a sîrast • es
hağğad eltemetnq̃nc vroñc-
-nac zent testeet / mert annap
- 15 estvelere kq̃zelget / legottan
e zora mínt tíztq̃sseg esmerq̃
zíz nekic bolata q̃ zenth
fianac zent testet / kíť be ta-

372
Kogatorhar tiztasagos gallo
Zuipfner nag kighvilets
libasduab es keede veuen
winer a woporsdos as ois
le teven. si kesenes aha ma
got res bolata es orbaia
orbaiaa teue es monda
O en Zerecs flam mihppen
Kogord el magadat emipri
nemzetet. Kic ilven Zeveter
tel aipual meg valarnod
O en edgs flam. Zme esmasal
elvalont / bego eltemetner.
es en kesenes aha 3 vtm
bona menter Oha meg
balhatner / en te veleq ege
tymbe magamot eltemeteth

- kagatanac tíztasagos gólba
 zúqknec nag kqíqrúletq
 sirasaul • Es keezde veuen
 víuec a coporsohoz • es oth
 5 le teveen / A keserues aña ma-
 gat rea bolata • es orczaia
 orczafara teue • es monda
 O en zeretq fiam mkeppen
 haqad el magadat embqí
 10 nemzetert / Kít ilýen zeretet-
 -tel acaral meg valtánod
 O en edq fiam / Íme efmastol
 elvalonc / tegqd eltemetnec •
 es en keserues aña ez vtan
 15 houa menñec O ha megh
 halhatnec / en te veleg ege-
 -tqmbe magamat eltemetteth-

323
 nem / hog hol te volnal / enes
 te veled / temer. Es goker
 monduan / anne hgn hul
 labast t99n / hog / mnd meg
 mofa 9zent fiamac a3a
 iat / vele / mint neho meg
 dalom bel maria mofaralor
 meg 9zent labait Enner
 vana vanna meg t9le
 es magt9c. es meg apolgn
 mind 9 9meit / 9iat. es
 es hehgnovel 9zent fejet
 betaravntor. es h93a belcl.
 h9dven a topovoda hehez
 teteer nait heferu sirassal
 Es mikappen 9z loth legen
 h9ggor gondalnia a3 a3eta

- nem / hoǵ hol te volnal / enes
 teveled lennec / Es ezǵket
 monduan / anne kǵn hul-
 -latast tǵon / hoǵ íncab meg-
 5 -mosa ǵ zent fianac orcza-
 -íat vele / mínt neha mag-
 -dalom belí maria mostavala
 meg ǵ zent labait Ennec
 <vtaval> vtanna meg tǵrle
 10 <es meǵtǵrle> / es meǵ apolgata¹ .
 mínd ǵ zǵmeít / zaíat • es
 eǵ kezǵonǵvel ǵ zent feýet
 betacargata • es hozza bekel-
 -kǵdven a coporsoba helhez-
 15 -teteec naǵ keserú sírassal
 Es mikeppen ez lǵth leǵen
 haǵǵoc gondolnía az aýeta-

¹ A margón látható négy pont későbbi tinta nyoma.

tos lclok nec Es mitoron
 a nagt Kouet a ropasf
 Zaiara : es aytaiara emel
 neier : es keserues orha a
 foldre magat le erege mi
 kppen Gate eleven Es hog
 eltemetter volna Mondra
 Zent ianos az Zent azo
 noknac. Vegyetes fel a ke
 serues aniat : es terjgnede
 a varcosda : mert az eyna
 setet sege elkozefget : es fel
 emelven a foldra az 9 hon
 ves Zomert fel vette menk
 es monda. **O** Gabriel An
 nac vagon harmas harom

- tos lelőknek **Es** mícron
a nág kőet a coporso
zaíara / es aýtoíara emel-
-neíec / ez keserues aña a
5 földre magat le erezte mí-
-keppen holt eleven **Es** hog
eltemettec volna / **Monda**
zent íanos az zent azzo-
-ríoknac / veéetq̄c fel a ke-
10 -serues aña • es terýoncbe
a varosba / mert az eýnec
setetsege elközelget • es fel
emelven a földröl az q̄ kőí-
-ves zomeít fel vethe menbe
15 es monda **O** Gabríel An-
nac vaq̄on harmíciz három

cztendere hog ennelig om eht
 monddou Douglegmalax
 tal telyes ve vngon te ve
 led Jme es idoben nem
 malaxal de mindon nag
 kiseru scygel en zinem le
 hom telyes es en, vromtal
 a halal erigmet meffogon
 es 9 tole a kg ropoeso di ze
 keste Es a3 zent a3 honoc
 c kiserues ahat keth felal
 fogvorn de indulanac a va
 xofa Josef es Nirodemos
 elol merren, zent Jomoc
 vromnoc a3 a3 honokanac
 elotte Es a3 oukeppen e qizba
 olc3ot processio lassu lepes

- eztendeie hog' ennekom ezth
 mondad Iduozleg malazt-
 -tal telyes vr vagon te ve-
 -led Ime ez idoben nem
 5 malaztal / de mindon nag
 keseruseggel en ziuem lel-
 -kom telyes • es en vramtol
 a halal engomet megfozta
 es o tole a ko coporso ki re-
 10 -kezte Es az zent azzoñoc
 e keserues aiat keth felol
 fogvan be indulanac a va-
 -rosba Ioseff • es Nicodemus
 elol menven / zent Ianos
 15 vtannoc az azzoñoknac
 elotte / Es ezonkeppen e gazba
 oltozot processio lassu lepes-

sel mendeget nec porla o
 porros sele. Ez keserues orha
 nem seletgetiualala el az g
 zent fiat de horten fardulon
 es monda. Den zeceto fiam
 hol haysalar tegodet. es nem
 mondardmeg ennekom hol
 vagon az grolsey hol az
 iozaz hit te onad nac hre
 tal. Kibol en eletymner zik.
 sege merzolgaltasset. hol
 a haaz. es a hel en zeceto
 fiam. Kiben en feyemet le
 haylam. hova menhet edo
 segos fiam nalah nekilni
 kiboz fogom en orua fe

- sel mendegelnecvala a
 varos fele • Ez keserues aña
 nem felethhetíuala el az o
 zent fiat / De hatra fordula •
 5 es monda O en zeretõ fiam¹
 Hol haǵalac tegõdet / es nem
 mondadmeg ennekõm hol
 vagon az õrõkseg hol az
 fozag kít te añadnac hat-
 10 -tal / Kibõl en eletõmnec zik-
 -sege megzolgaltasse / hol
 a haaz • es a hel en zeretõ
 fiam / kibõn en feyemet le-
 -haýlam / hova mennec edõs-
 15 -segõs fiam nalad nekíl 𐌹𐌿𐌹
 Kihõz fogam en arua fe-

¹ Az a valamibõl javítva van.

47.
4.
remet. es kiboz hay lam
magamat. ime nem tu
dom. Ezoket hal van a ki
Linded seret. tesnet vola
nau. keserü. füst. Onnet
es meg el indulanac. es hog
utomat a keresztmanc el.
lenede. Ottes. keserues ana
mey alla. es kezde negri
a keresztmanc. Rit latvom
hog az 9 zent fiamat vereuel
meg verosult. legottam 9 ter
deit. a fudre ledyita. es mon
da. Idus Neg te dnygalatos
zent keresztmanc. ki mind ed
nylen emboroknet utalatos

- femet • es kíhöz haýlam
magamat / íme nem tu-
-dom / Ezöket halvan a kí-
-linded sereg / teznec vala
- 5 nağ keserú sirast Onneth
esmeg el índulanac • es hog
íutanac a kereztfanac el-
-lenebe • Ottes e keserues aña
meg alla / es kezde nezní
- 10 a kereztfara / Kít latvan
hog az q zent fíanac vereuel
meg verösilt / legottan q ter-
-deet a fodore lehaýta • es mon-
-da • Íduözleg te dragalatos
- 15 zent kereztfá / kí mind ed-
-díglen embörökneç vlatatos

1.
voldal. es minnar ormmeg
valto tefgnar. es verener
illetservel felyeden chofitel
meg mint ha nymos yon
gd axannal. es elitel. chg.
fultettel volna meg es mi
keppen og 9 sent fiat e de
loutra zilven mindgnar
elotte ymada / honkeppen
og 9 sent kerezfut mindgn
net elotte tiztole es ymada
Es onnet felkelven mene
net a varoffele. es e keser
ves 312 omia maria gntor
ta hattra fordul vala. es koni
ves 30mmel a kerezfut

- voltal • es immar ammeg-
 -valto testenec • es verenec
 illetesével felýeben¹ ekqsttel-
 -meg / mínt ha nqmqs gqn-
 5 -gel aranýal • es ezístel ekq-
 súltettel volna meg **Es** mí-
 -keppen az q zent fiat e ve-
 -lagra zílven mýndqnnec
 elqtte ýmada / ezqnkeppen
 10 az zent kereztfat mýndq-
 -nec elqtte tíztqle • es ýmada
Es onnet felkelven mene-
 -nec a varosfele • es e kefer-
 -ves zíz aña maría gacq-
 15 -ta hattra fordul vala • es kqn-
 -ves zqmmel a kereztfath

¹ Későbbi kéz az *l* fölé még egy *l*, a *b* fölé pedig még egy *b* betűt szűrt be.

347
nezuala. Es hog' intamar
a varos nar inpuvaxor e
kexos oña maria otthes
meg alla es o zomeit' a
foldre figgerte. es kezde gon
dolrodma. kit Joseph lath
van. es rola meg exte hog
ven monda Tiztolendw
arzonom ne gondol semmit
mennonrde. az en hazam
x bazad. es semmibe tene
hod mig es velayba elok
megnem foyatozic. es en
mird en hozam barto zo
val ozue zolgallar nime
arzonomat. Monda Nide
mos dityam fya Joseph az

- neziuala • Es hog' íutanac
a varosnac capuýara • e
kegqs aña maría otthes
meg alla • es q zqmeft a
5 fõldre figgezte • es kezde gon-
-dolcodnia / kít Íoseph lath-
-van • es rola meg ertekqz-
-ven / monda • Tiztqlendw
azzoñom ne gondol' semmít
10 mennqnc be / az en hazam
te hazad • es semmibe tene-
-kqd mfg ez velagba elqk
megnem fogatcozíc • e en
mínd en hozzam tartozo-
15 -val qzue zolgallac mft
azzoñomat • Monda Nícode-
-mos Atýam fýa Ioseff az

nem illic hog' atte hazadnal
 meymaraggon / miet
 e masarni ido felmes es
 atte hazad vander fagado
 haaz es oda soc igug ia
 ro vajon de miet en
 torende docto vajor es
 a nepnel biraia. Mett
 engomet tizolner es tolem
 felmigh vajon. Mett vj
 illic hog' en hazamhos igi
 ion holot nagob tiztoss
 gel es batofagyal marat
 hath meym. Mett azonon
 te be miet az en hazam
 te hazad es nehod semmi
 de meymern fagathozin.

- nem íllíc hoǵ atte hazadnal
 megmaragǵon / míert
 e mastanǵ ídǵ felelmes • es
 atte hazad vendeg fogado
- 5 haaz • es oda soc iǵuǵ fa-
 -ro vaǵon / De míert en
 tǵrvenbe doctor vaǵoc • es
 a nepnek bírása • Azerth
 engǵmet tíztǵlnec • es tǵlem
- 10 felelmǵk vaǵon • Azert vǵ
 íllíc hoǵ en hazamhoz íǵf-
 -íǵn / Holot naǵob tíztǵsseǵ-
 -gel • es batørsagǵal mara-
 hath meg • Azert azzǵnǵm
- 15 tǵf be / mert az en hazam
 te hazad • es nekǵd semmí-
 -be meǵnem fogatkozíc • Ezǵ-

387
lieth hog' halla magdalon
beli maria / monda. En tizto
lendo vram nedor az (v
isten magdalon ez tu io am
rattohat / de en nekom vy
tesic / hog' mrad illir az 9
iohot Zellasara termie az
en hozomhoz es mikuppen
corair en neki Zolgal
lgaia voltam es mindom
de en neki Zerettel es tiz
tossagget Zolgaltam / Egn
keppen matolfogvor mrad
erokodom en magomath
mij eloc neki Zolgalatra
adnom. Mert en Zereto az
zonom ne / valvond megk

- keth hog halla magdalom-
beli maria / monda • En tíztö-
-lendö vraím nectöc az vr
isten meghalálýa ez tú fo aca-
5 -rattokat / De enneköm vg-
teczíc / hog íncab íllíc az ö
zokot zallasara ternie az
en hazamhoz • es míkuppen
e coraíg en nekí zolgalo
10 leañá voltam • es mindöm-
-be en nekí zeretettel • es tíz-
-tösseggel zolgaltam / ezön-
-keppen matolfogva íncab
eröködöm en magamath
15 mig elöc nekí zolgalattra
adnom • Azert en zeretö az-
-zoñom ne vtalýad megh

te 3olgalo leaŋnodat. ter de
 hazadhog / mert az en hazam
 te hazad. es en tved vaigor. es
 volahova ki kelendez min
 donut vamnad. es veled
 lezor mindon ti toŋŋgyei. es
 3olgallat. Es mind e3gure
 e keserues oia semmit nem
 felde sem kedeg Joseph nec.
 es Nicodemusnac kesesdare.
 De Lak kignves 3om mel
 ne3vala zent Janosra. Vor
 van 9 akaratat e dologba
 Janos kedeg monda. Istener
 valasztoti. kel emeligm
 mind attu io akaratoc. es
 mondasoc. de emeligm ne

- te zolgalo leañodat / tef be
hazadhoz / mert az en hazam
te hazad • es en třed vağoc • es
valahova kikelendez mın-
- 5 -dönút vtannad • es veled
lezoc mındon tıztoşseggel • es
zolgalattal • Es mınd ezokre
e keserues aña semmıt nem
felele / sem kedeg İosephnec •
- 10 es Nícodemosnac keresokre •
De Lak kónives zommel
nez vala zent İanosra / Var-
-van o akarattat e dologba
İanos kedeg monda • İstemec
- 15 valasztottai / kel ennekom
mınd attú io acarattoc • es
mondastoc / de ennekom vg

282
terzic . es alkotmasbnac vj
lactatic . hog mentigne azon
helre . holoe veone tegnap
efve velonc a valorat teve.
es vjan oth varjor veone
nac . Zent akharattat . mity
tovabba akor velonc temme
E keserues onia mind adder
semont nem felele . de Zomof .
nac . akharattara mondon .
Kd en nehom Zevety fiam te
io akharatod . Es e mondvani
el indula . es hog a capuor
iutanac . 2 9 keseruseggel
betolt zine vjonnan megh
keseredeeh . es mondon . O Jesus
en edgseggys fiam . In vjg

- teczić • es alkolmasbnac vǵ
lattatīć / hoǵ menřonc azon
helre / holot vronc tegnap
estve velōnc a valorat teve •
- 5 es vǵan oth varřoc vronc-
-nac zent akarattřat / mřth
tovabba akar velōnc tennie
E keserues ařia mřnd addeg
semmřt nem felele / de řanos-
- 10 -nac ez akarattřara monda •
Kel ennekōm zereťo fiam te
řo akaratod / Es e mondvan
el řndula • es hoǵ a capura
řutanac / Az ř keserřseggel
- 15 be řōlt zřue vřonnan megh
-keseredeeek • es monda O řesus
en edőssegős fiam / Kř vaǵh



Iet fegden iaroānāc velag
 fagu. es mindonānāc bizon
 vta. es mindon teuglōnāc
 bizon. vzeze. micon en e a
 ppon te. vttamad hi mentm
 es be iottm. iacvan mindon
 teuglōs nekil. Batorfaggal.
 es zuemner mindon na
 vigaſagaua. Miert keder
 immāc nem laclac. es vkm
 nem vaf. Miert imma bu
 doſom. es teuglōk. mmt
 a meſoben a paſor nekil
 valo baran. hi feel a fene
 farcaſnac. Zaiatol. Miert ze
 reto fiam. Gova menner na
 lad nekil. es hiſez faggam.

- setetsegben íaroknac velagos-
-saga • es mîndonqknec bizon
vta • es mîndon teuqlgqknec
bizon vezere / mîcoron¹ en e ca-
- 5 -pvn te vtannad kf mentem •
es be sqttem / iarvan mînden
teuqlges nekîl batorsaggal /
es ziuemnec mîndon nağ
vigasagaua • Mîert kedeg
- 10 ímmar nem latlac • es velem
nem vağ / Azert ímma bu-
-dosom • es teuqlgqk / mînth
a mezqben a pastor nekil
valo barań / ki feel a fene
- 15 farcasnac zafatol / Azert ze-
-retq fiam hova menńec na-
-lad nekil • es kŷhez² fogŷam

¹ A ro a scriptor sorközi betoldása.

² Az ŷ-t két i-ből javította a scriptor.

en arua feyemet Ime nem
 tudom Mind ezoket : es
 ezokhez hasonlo igeket ol
 nag kongruetosséggel . es
 ol nag keserűséggel siccassal
 mongya vala / hogy az uanar
 kethselen kik halyar vala . Ne
 melier a palotarnac adlakara
 Nemeler a capura ki alnar
 vala . es kiurul kik lattacva
 la nem La a kongruetossé
 Zinu azotnallator . de
 meeg a kemei Zinu fer
 fiakes hogy keppel teznec
 vala nag keserűséggel si
 rost . Es az apetatos azotn
 allator ragyogitvala pa

- en arua feýemet Íme nem
 tudom / Mínd ezøket / es
 ezøkhez hasonlo igeket ol
 nağ kørørúletøssseggel • es
 5 ol nağ keserúsegøš sirassal
 mongýa vala / hoğ az vıanac
 kethfelen kık halýac vala • Ne-
 -melýec a palotanac ablakara
 Nemeýec a capura ki alnac-
 10 -vala / es kıuúl kık lattácva-
 -la nem ıak a kørørúletøš
 zıuú azzońıallatoc / de
 meeg a kemeń zıuú fer-
 -fiakes hoza kepošt teznec-
 15 -vala nağ keserúsegøš si-
 -rast / Es az aýetatos azzońıf-
 -allatoc ragağgavala¹ pa-

¹ A harmadik a betű fölötti k későbbi kéztől való sorközi betoldás.

lastyoktat. es hozya egyfűl.
 necvala. es ekeppen nagy
 seceggel. es keseru siccassal
 konyetec vter mind a va
 Lomlo haziglom. es be men
 ven a hnaazba. keth felc telien
 te. es monda Janos 'zerety
 fiam / melyc az 'seck k'm
 ule mestyrod az aztal mel
 let es estve. kat neh'i meg
 mutatvan / nem ule verua
 de altal esec rayta. es lgn
 minth. holt eleuen kith
 Zene Janos latvan eleide
 alla. es monda En tiztolen
 do azzonom Jme neked va
 gbe advan fii v'keth. ki

- lastȳokat • es hozȳa eggesúl-
-necvala • es ekeppen naĝh
sereggel • es keserú sirassal
køuetec ṽtet mĩnd a va-
- 5 -Loralo hazĩglan • es be men-
-ven a haazba • **Keth** fele teken-
-te • es monda Ianos zeretø
fĩam / mefȳk az zeek kĩn
ũle mestørd az aztal mel-
- 10 -let ez estve / **Kĩt** nekĩ meg-
mutatvan / nem ũle reaĩa
de altal esec raĩa • es løn
mĩnth holt eleuen / **Kĩth**
zent **Íanos** latvan / eleibe
- 15 alla • es monda **En** tĩztølen-
-dø azzonĩom **Íme** nekød va-
-goc advan fĩu vĩzeth • **Kĩ**



nem vajoc melto hjuattat
 nom 3olgudnac. Kexler
 tagogadmeg a keserusegbe
 es zerez vigne valamith
 enngd valoot, hog' mindo
 noshol a keserusegbe el ne
 fogadkozval Ezokppen mind
 az ajetatos azomallatok
 vigasztalyat vala vter. De
 mind ezokbe e keserues zis
 ana maxia semmit ezbe
 nem vezon vala, mert a
 keserusegbe sirasha elbag
 gindot vala. Hog' belefogor
 az sent iras. Kit learmi
 as profeta ig' ut' mondva.
 Dir van sira mind etzala

- nem vaġoc melto hġuattat-
-nom zolġadnac / **Kerlec**
tagohadmeg a keserúsegöt •
es zerezýqnc valamíth
- 5 ennqđ valoot / hog mındq-
-nqstql a keserúsegbe el ne
fogátkozýal / Ezqkeppen mınd
az aýetatos azzońiallatok
vígaztalýacvala ýtet / **De**
- 10 mınd ezqkbe e keserues zíz
ańa maría semmít ezebe
nem vezqn vala / mert a
keserúsegqs sirasba elbaġ-
-ġadotvala / **Hog** betelesqġec
- 15 az zent íras / **Kft** İeremí-
-as profeta íġ írt / mondva •
Sirvan síra mınd etczaka

es az q hitor or 23aim ala
 folva • es nem lyu ki megg
 vigasztalholssa vter mind
 q rokonsagi koczul • es sirta
 bor igmondvala O Iesus iesus
 kit fold • men'eg • es a tengre
 nem foghat vala • azt ez na
 pon a ko aporsd magnob
 rehezte O Iesus iesus • kit
 a mindgnakato olya vr isten
 ada ennekorn • es en adam
 e velagnar • ez velag oda
 a kennar • a ken oda a
 halalnar • es az q halala
 ada minckorn embereh
 net groh eletetg amen
 Dilctesset vr isten groh

- es az ɔ kɔŋve orɫzafan ala
 folŷa • es nem lɔn kí megh-
 -vígaztalhassa ʋtet mĩnd
 ɔ rokonsagí kɔzzúl • es sirta-
 5 -ba ígmondvala O Iesus iesus
 kíť fɔld / meń / eg • es a tengɔr
 nem foghatvala / azt ez na-
 -pon a kɔ coporso magaba
 rekezte O Iesus iesus / kíťh
 10 a mĩndɔnhato atŷa vr ísten
 ada ennekɔm • es en adam
 e velagnac / ez velag ada
 a kennac / A ken ada a
 halalnac • es az ɔ halala
 15 ada mĩnekɔnc embɔrɔk-
 nec ɔrɔk eletɔth Amen
 DÍ-ertessec vr isten ɔrɔcke

389¹

195r

390

195v

391

196r

392

196v

393

197r

394

197v

395

198r

396

198v

¹ Üres lapok a kódexben. A lapszámokat azért közöljük, hogy szövegünk a Nyelvemléktár XV. kötetében megjelent kódex lapszámozásának megfelelően.

Uruah lleuebe kedent
Zis sent eufrosin. Azon
Uala alexannah cisti
driaba pafun. Imen
aus neuu emboer. ti?
toletos mindencknet. es
istennick toruenenck gri
zoie. Ez von magornac se
lescypt o nemsetihes alkohol
mak. es az azon tiztosse
gos erhel. Lethel vala tel
ies. De meddu vala. es o
neki maghatta nem lezen
vala. Az o vra kedeg igen
barnatos vala. bog o neki
fia nem volna. Kynat i.

Vrnak Neuebe kezdetíc

zíz zent Eufrosína azzon-

VAla alexan nak eletí

driaba Pafun- Amen

- 5 cius neuú embor / tíz-
-töletqs míndeneknec • es
istennek törueñienek¹ orí-
zqíe / Ez von maganac fe-
-lesegqt q nemzetihez alkohol-
- 10 -mast • es az azzon tiztqsse-
-gqs erkelLeckel vala tel-
-ies / De meddú vala • es q
neki magzattá nem lezen-
-vala • Az q vra kedeg igen
- 15 banatos vala / hog q neki
fia nem volna • Kŷnec mf²

¹ A későbbi kéztől (kezektől?) kirakott ékezeteket – mint jeleztük – átiratunkban nem jelöljük, és azokra jegyzetben csak kivételesen utalunk.

² Az í betű a papír rongálódása miatt csonka.

þou kordagsfagit budna
hog 9 koralamanar vanna
id. es allkormason 03 kax
dagfagot birna 03 9 fele
sege kedeg nem zemkva
la 03 segnokner 3algotm
eyel. es nappal istenner 9
koralagor eygeluven alyetn
tos ymadfagokval. korg
rogven. hog isten neki fiat
adna 03ert ielgful. met
latta vala 03 9 vrat iggn
barkodm Nag sok pen
3eket is segnokner. es
isten ymadoknac 03togat
van kerivala be. teliesom

- dön kazdagsagít hadna
 hoğ ɔ halalanac vtanna
 fol • es alkolmason az kaz-
 -dagsagot bírna / Az ɔ fele-
 5 -sege kedeg nem zeník va-
 -la az zeğenɔknec zolgalní
 eýel • es nappal istennec eg-
 -hazahoz egğesílven aýeta-
 tos ýmadsagokval / kɔníɔ-
 10 -rɔgven / hoğ isten neki fiat
 adna / Azert ielɔsúl / mert
 latía vala az ɔ vrat¹ ígɔn
 bankodni Nağ sok • pen
 -zeket is zeğenɔknec • es
 15 isten ýmadoknac oztogat-
 van kerí vala be tefiesednj

¹ A v fölötti jel fekete tintával van rajzolva. Ugyanennek a tükörképe látható vele egy magasságban a következő oldal (399) 12. sorában az *apat* *t*-je felett. A jel aligha a másolótól való.

az a kevansagat^{es} Ezonkep
pen mene neminemia
monosforda. Holot a feye
delm isten elot nag Zent
vula. Es oda be menven
Sok penzt ada nekic. Oth
kedet a feyedemtöl. es a
koz baratoktól megbiz
latateek. Sok idő elmul
van megmonda az apat
nag o kevansagannat okat
az apat kedet o rajta
kenervulven, here istentöl
hog nekic adna magzatott
Es mindennent megbal
gatvoti isten ymadagat

azonkppen az o va. Konozzon
ez vula o isten felo e. bogt
o madagavui nez eng a
munkat mo be tel. 1322

- az¹ ȝ kevansagat es² Ezȝ nkep-
 -pen mene nemínemú
 monostorba / holot a feýe-
 -delm isten elȝt naȝ zent
 5 vala / Es oda be menven
 sok penzt ada nekíc / Oth
 kedeg a feýedemtȝl • es a
 kȝz baratoktol meg biz-
 -tattateek³ • Sok idȝ el mul-
 10 -van megmonda azapat
 -nac ȝ kevansaganac okat
 Az apat⁴ kedeg ȝ raýta
 keńerúlven / kere istentȝl
 hoȝ nekí adna magzatoth
 15 Es mńndeniknec meghal-
 -gatvan isten ýmadsagat

¹ A szó utáni folt átnyomódás az előző oldalról.

² Jelölt, sor fölötti betoldás. Valószínűleg ide szánta az egykorú idegen kéz a lap aljára írt kiegészítést:

*eznekppen az ȝ vra kȝnȝrȝkven
 keres vala ol ýsten felȝ embȝrt
 kȝ ȝ imadiagaval ńerhetne az ȝ
 kevansaganac be telessedesed*

³ bizaltateek-ből javítva.

⁴ A t betű fölött tollvonás van. Vö. előző oldalon a 3. jegyzettel. A jel nem a másolótól való.

es eð leam gærmahot cīdon
 o neki. Latvān kēdeg pā
 funtiūs oð opāt nāt io ele
 tect. sōha o monastorbol
 elnem megen vala. ðert
 be viue oð g felseget is
 hog oð opātto es oð iatā.
 fiantol meq aldātner. El m
 lozēvān kēdeg o gærmō
 hot o listol. augg oð em
 lotol. es het egnog cōdō
 meqkerestellōder. es enso
 smānāc neugetetēk. es
 iurūfnekvāla o rāytn oð
 o Zilei. mert kēllemetōs
 valō ištēnnēk. Es valōi

- es ég lean germőköt ada
 q neki / Latvan kedeg Pa-
 -funcús az apatnac¹ ío ele-
 -teet / soha a monostorbol
 5 el nem megen vala / Azert
 be víue az q feleseget ys
 hog az apattol¹ • es az atya-
 ffactol meg aldatnec / El va-
 -laztvan² kedeg a germo-
 10 -köt a lúltol³ / Auag az em-
 -lötöl / es het eztendq corba
 meg kereztelkødec • es ewfro
 -sinanac neuzeteteek / es
 úrulnek vala q rayta az
 15 q zilei⁴ / mert kellemetø-
 vala istennek / Es vala

¹ Az *apat* második *a*-ja feletti fekete hullámvonal idegen kéztől való.

² A *t* betű felett piszkolt van.

³ A másoló az *e* helyén eredetileg *t*-t írt, ékezetét rubrummal is meghúzta.

⁴ Az első *i*-be idegen kéz avatkozott be.

orðarið þess segs. Mico
von kedeð volnir tiz sten ^{senker}
ðes koraban. 9 orðia Ri
mulez ez velouþol Mana
ðer kedeð 9 orðia forriti
von vort irasðira. es ol
vrasðira. es ez velouþi
þollesegghre. Az leaþi ke
deð ol naþ þollesegghre
igon vala. þog Lodalkodir
vala 9 vortir az 9 attir. A
nchi kedeð hixe neue. es
þollesegghre. es tudomana el
teritte mind a varost. merz
igon þess vala. es orðia
ðan igon eðes Bokan ke

- orczaiba zepsegős / Mico-
-ron kedeg volna tíz¹ ezten-
-dős koraban / ę ańńa kń-
-mulec ez velagbol Mara-
5 -da kedeg ę attya / tanstħ-
-van ýtet írasokra • es ol-
-vasasokra • es ez velaghń
bõŁeseęõkre / Az leań ke-
-deg ol naę bõŁeseęõt ve-
10 -zõn vala / hoę Łodalkodńc-
-vala ę raýta az ę atta / ę
neki kedeg híre neue • es
bõŁeseęe • es tudomańa el-
-terítte mind a varost / mert
15 íęõn zep vala • es orczańa-
-ban íęõn ekõs Sokan ke-

¹ A lap jobb szélén az ehhez a szóhoz jelölt kiegészítést (*zenket*) idegen, talán egykorú kéz írta.

rik vala. de senki a do.
lagnac veget nem erke
ttvala. ~~az~~ vton monda
az 9 attya. legen venar
okarattya E^g kedeg felul
mulvom mindenehet. tizt
segget es ~~mulvom~~ ^{mulvom} mulvom. Javula
9 attya^g es a leant fianar
kere hazas tarsul. es 9 att
ia erre hajjotvan zokas
zerent meg iegyze vter.
Nem sok idg elmulvom
felveve vter posunciuss
micoron volna tizen nals
estendei embor. es elmen
9 vele a monostorba a bo
va zokta vala menteth

- rik vala / de senki a do-
-lognac veget nem erhe-
-tívala • Az vtan monda
az q attya • Legen vrnac
5 akarattya Eg kedeg felul
mulvan mindeneket tiztos-
-seggel • es marhaua¹ / farula
q attahoz • es a leant fianac
kere hazas tarsul • es q att-
10 -ia erre hajolvan zokas
zerent meg² segoze vtet /
Nem sok ido elmulvan
fel veue vtet pafuncius
micoron volna tizen nolcz
15 eztendei embor • es elmene
q vele a monostorba a ho-
-va zokta vala menteth

¹ A szó fölötti későbbi kézzel: *gazdagssággal*.

² A szót későbbi kéz húzta át, és föléje írta: *el*.

493
Och e/ meg / sök penze oda
a Baraboltmar Zibsegodice
es monda a seyedemnek
Atte ymadfagodnar gymol
Let hostam tenekod / bogh
ymag' egotte / mert minar
vter bogassagion okavom
admi. / 3 opnth kedeg pa
ramlala vter de vintin az
vender fagodo kazda. es
Zola vele. es meg aldvan
vter inte tiztasagra es istem
felemner bekesezere hatmad
napeg kedeg oth marad.
Vom mindon napon az
istem dilexythet halgat
ia vala. Es latvan minde

- Oth esmeg¹ sok penzt ada
a baratoknac ziksegokre
es monda a fejedemnek
Atte ymadsagodnac gymol-
5 -let hoztam tenekod / hogh
ymag erotte / mert immar
vtet hazassagra akarom
adni • Az apath kedeg Pa-
-ranLola vtet be vinni az
10 vendeg fogado hazba • es
zola vele • es meg aldván
vtet inte tiztasagra • es isteni
felemnec bekeseget Harmad
napeg kedeg oth marad-
15 -van / mindon napon az
isteni diletereteket halgat-
-ia vala • Es latvan minde-

¹ Azó után piszokfolt van.

miferet nōyāskodaſit. es
 lelki io zandoſat. Godaſ.
 ia vala o eletyket. mon
 van Bodogor e embgor
 hic e velagones haſonla
 toſoc anguloſog. es e
 van oſi gogok. elettoc
 menner. es kezde az o zſi
 ve bugyari az iſtem ſelem
 net zexetetre. Harmad
 nap van kedeg monda
 Paſſancius az apatnac.
 Alſam iſtte hoſy kozenign
 nehad ſtte legnod. es imaj
 erotte. mert el a varoſor
 ataroc menne es mitoron

- ník nec nářaskodasat • es
lelkí ío zandokat / Łodal-
-fa¹ vala ȝ eletȝket / mond-
-van / Bodogoc ez embȝrȝc
5 kfc e velagon es hasonla-
-tosoc anȝalokhoz • es ez
vtan ȝk ȝrȝck elettre
mennec • es kezde az ȝ zȝ-
-ve buzgani az isteni felem-
10 -nec zeretetire / harmad
nap vtan kedeg monda
Pafuncius az apatnac /
Atȝam íȝttē hogȝ kȝzenńȝn
nekȝd atte leańfod • es imaȝ
15 erȝtte / mert el a varosba
acaroc menníe **Es** mícoron

¹ Későbbi kéz toldotta be az s betűt.

el iot volna a3 apat / terdore
eser clotte a lean / es mondon
kiedet tegyd io atyram ymag
en eztem hog' nezye megh
isten a3 en telkomet / es
ky' noyta kezet / es megal
da vter / mondvandram
isten ky' es mezed a3 embget
minnek elotte zilet nec Te
e3 leannar gongat visel
ied / hog' ezdomlisen rezthi
es tae / a sagot meiorzag
dan / es a venner mago
kat ayyandvan be menener
a voroska / A leannar ke
deg 9 attya micron va

- el írtvolna az apat / terdre
 eset elötte a lean • es monda
 kerlec tegöd ío atŷam ŷmag
 en ertem hog' íerŷe megh
 5 ísten az en lelŷmet • es
 kŷ íioŷta kezet • es meg al-
 -da ítet / mondvan / Vram
 ísten kí esmered az embört
 mínek elötte zíletnec Te
 10 ez leannac gongát vísel-
 -ied / hog' erdömlŷen rezth /
 es tarsasagot meńorzag-
 -ban • es a vennec¹ mago-
 -kat aŷanvan be menenec
 15 a varosba / A leannac ke-
 -deg ŷ attŷa mícoron va-

¹ Az első e feletti folt lenyomat az előző oldalról (13. sor: *ípte*).

lamel' baratot lel vala
be vizinala hazaba ker
ven hoy ymadna a lea
nert. Ezendonec kedegs
forgastiba a nap el iguen
mironon az apatot feve
delne totter vala. A barator
kazzil cyget elkulde pasun
riosert, hoy vter hma az
tiztossyere, ki el menven
hazaboz megherefe vter
az 9 zolgar kedeg meymon
dar hoy hazol elment vol
na. Meghahvan kedeg
Euffrosina. es behuan a
barator. Kade tole kerde;

- lameŕ baratot lel vala
be vízíuala hazaba / Ker-
-ven hoġ ýmadna a lea-
-ńiert • Eztendonec kedegh
5 forgasaba a nap el íquen
mícoron az apatot feýe-
-delme töttecvala • A baratoc
közűl egğet elkúlde pafun-
-ciosert / hoġ ýtet hína az ȝ
10 tíztȝsegere / ki el menven ȝ
hazahoz megkerese ýtet
Az ȝ zolgaí kedeg megmon-
-dac hoġ hazol elmentvol-
-na / Meghalvan kedeg
15 Euffrosína • es behíuan a
baratot / kezde tȝle kerdez-

464
204
Eodm' Mongadmeg ne
kom atyam Zent Zeretat
harian lakoztoc a mono
storban Es monda a ba
zat. Haxom zozan es vtz
ven ketten Monda neki
a leari. A ki ahar menmi
altu Zent etetire, be vezye
vtet altu fejedelmegre. Fele
neki es monda. Gromeskes
nag' vyzom, ielefol vrnar
bezedcielt / mel' bezedben ag
monga. Ki en hozyam io / az
nem vetym ki. Monda neki
cuffcos ma Mind eg' Zent
eg' hazban eneketotie 1 es

- kõdní / Mongádmeg ne-
 -kõm atýam zent zeretetert
 hafian lakoztoc a mono-
 -storban Es monda a ba
 5 -rat / háromzazan • es ýth-
 -ven ketten / Monda neki
 a leañ / A kí akar menní
 attú zent eletõkre / be vezýe
 ýtet attú feýedelmetõc ffelele
 10 neki • es monda / Qõqõmest • es
 naý vígan / íelesõl vrnac
 bezedefert / meí bezedben azt
 monga • Kí en hozýam iq / azt
 nem vetõmki • Monda neki
 15 euffrosína • Mínd eg zenth
 eghazban enekcletõke • es

miðeppen dýttoltr Mond
neki o Barar. Minn egen
þe enetlgnr demagn min
don vð dýttol minn g okar
ia. es menet teget. Þor ne
legen oð okarntnar dagrðs
narrscodasa. de tulaydon am
rattinnar. Zvbadfayabol. Þe
re o baccotolinnar minden
clotþpcel meytudakozum
Monda o fratezner. Enes
okaxocvala elmennem.
es iutnom oð tiztoletys el
net vegulagaxo. de felgr
en atyamtol engedethem
lenngm. Merit e velagði

- msképpen bőjtöltőc Monda
 nekí a barat / Mínd egen-
 -be enecclonc / demaga mín-
 -dön vő bőjtöl mint ő akar-
 5 -ía • es menet tehet / hog ne
 legén az akaratnac dagaľos
 naľascodasa / De tulaľdon¹ aca-
 -ratľanac zabadsagabol • Aze-
 -rt a baratoknac mínden
 10 eletőkrel megtudakozvan
 Monda a fraternec • Enes
 akarocvala el mennem •
 es íutnom az tíztöletős elet-
 -nec reguláľara / de felőc
 15 en atľamtol engedetlennek
 lennőm / Mert ez velaghi •

¹ A do valamiből javítva van.

44
hauſagos. es elmulando
machact engem kēvan
ſeener odm Monda neht
a bōcat. ſeanom ne haſſad
hog² ember megron. a atte
teſtoder. es hog te haſt ilen
3epſeyner zemermet valla
mi. de igrēd ariſtoſ nar ma
gadat. ki nekod aſſaſh
mind e3 elmulandolierth
orſche valodiat. es angali
tarſaſagor. Tichon kedea
menriel a monoforban e3
velagſi ruſadat elvalog
tatvan. es ſlegzēl aipaba
hog² megne e3 merjenet. ki

- Heusagos • es elmulando
marhaert engem kervan
feernec adni / Monda nekí
a barat • leañom ne haǵǵad
5 hoǵ ember megroñla atte
testoðet • es hoǵ te haǵ ílen
zepseǵnec zemermet valla-
-ni • de ígerýed cristosnac ma-
-gadat / kí nekøð athhath
10 mínd ez elmulandokerth
ørøcke valokat • es anǵalí
tarsasagot • Títkon kedeg
meñíel a monostorban / ez
velaghí ruhadat elvaltoz-
15 -tatvan • es øltøzýel capaba
hoǵ megne esmerýenec / Kí

mihioron hallottarvohna
kelle 9 neki es monda
Ar tiri el a hayomat. Ma
nem akarayavala hogz pa
ragt tiri ne el 9 hayat. ma
nem tirt titkot Monda
neki a barat Im olte olad
el io en velen a monostor
ba es och marad baromad
duag neged napig. Te ke
deg a barator hogzil hinas
egyet te hogzad es miket
pen akarod nagz gregmel
hogzad io. Mihioron eger
bejellene a barat cuffed
manat. hogzor igue pasun
rius es latvan a barator

- míkoron hallottavolna •
 Kelle q nekí • es monda
 Kí níri el a haýamat / Mert
 nem akarýavala hog pa-
 5 -razt nírne el q haýat / mert
 nem tart títkot Monda
 nekí a barat Im atte atad
 el íq en velem a monostor-
 -ba • es oth marad harmad
 10 Auág néged napíg / Te ke-
 -deg a baratoc kőzzíl híuas
 egget te hozzađ • es míkep-
 -pen akarod nađ q̄r̄mel
 hozzađ íq / Mícoron ezqket
 15 bezellene a barat euffrosi-
 <i>nanac / hozza ique pafun-
 -cíus • es látvan a baratot

777

^{mis}
 Monda neki. Dram munda
 otal en bogvam. Es monda
 neki a bant. N apatnac. es
 a monofoenac. iztose nap-
 ra vajon. es alkilde engon
 te bograd. az apat bog. odo
 igr. es aldomas. veng. Meg
 grile kedeg pafincius az
 cuffosmanac. att. es be il.
 ven. eg. boyoda. elmenener
 a monoforba. Mikoron ke-
 deg otg volna. el bolat. eg
 hru. Zolgnat. cuffosma. mod-
 van. Mehnel. teodosiosnac
 monoforaba. es be menden
 az Bent. eg. haza. ammet. Ba-
 ratoth. otg lek. bogad. el. te. m.

Monda neki • vram mire¹ munkal-
-ottal en hozýam Es monda
neki a barát • Az apatnac • es
a monostornac tíztóssege nap-
5 -sa vágon • es elkúlde engom
te hozdad az apat hog oda
föý • es aldomast veeý / Meg-
örüle kedeg pafuncús az
euffrosinanac attá • es be fl-
10 -ven eý haýoba / elmenenec
a monostorba Míkoron ke-
-deg oth volna / elbolata eý
hiw zolgafat euffrosina / mód-
-van / Merínel teodosiosnac
15 monostoraba • es be menven
az zent eghazba / ammel ba-
-ratoth oth lelz / hozdad el te veled •

¹ A scriptor sor fölötti betoldása.

Istener keder regalmasson
gordol me nemet barat
igvala a monstordol el
atovon admi a moxhott
kut a vorosra dnat a vo
sarra zexot vala es latvan
vtet a zolga kere hoy igne
euffrosinagot ki mitoron
el igt volna lata vtet a le
an koghne neki es monda
atvam ymag en extem es
ymadlagvan meg alda vtet
es le ile Mondor keder ne
ki euffrosina vram erne
kogn kervetm atvam vo
gon es isten zolgon ves igt

- Istennec kedeg írgalmassa-
-gaból íme nemel¹ barat
íq vala a monostorbol el-
-acarvan adni a marhath
5 kít a varosra / Auag a va-
-sarra² zerzqt vala • es latvan
vtet³ a zolga / kere hog íqne
euffrosínahoz / kí mícoron
el íqtvolna / lata vtet a le-
10 -an közqne nekí • es monda
Atým ýmag en ertem • es
ýmadkozvan meg alda vtet
es le úle / Monda kedeg ne-
-ki eufrosina • Vram enne-
15 -kqm⁴ kereztem atým va-
-gon • es ísten zolgafa • es ígon

¹ A tintafolt a következő oldalról nyomódott át, ahol az egyik későbbi kéz fekete tintával törölt.

² A lapszéli betoldás a scriptortól származik.

³ A szó után piszkolt van.

⁴ Az első e betű fölött piszkolt van.

407
azdag. es vala neki felse
ge. ~~hine~~ engom zule. hi el
muler es velagbol. akor
kedeg az en atvam mind
az o maxonaert bolnar
velagnar odm. es en nem
akoroc meffortogtetngm
o benne. azert nem tudom
mit tegy. mert mind es
eugt. duag eyelt alom ne
kil multam. al kervenlent
hog megmutatna en tegen
lolkomner o irgalmassagat
Es holval leuen kelle nekem
hog elkiuldenet az egyhazban.
es az atvaszar kossul egyet

- cazdag • es vala nekí felese-
-ge / kitöl ¹ engom zúle / kí el-
-mulec ez velagbol • Akar
kedeg az en atyám mind
5 az q marhaiaert ez alnac
velagnac adni • es en nem
akaroc megfortoztetnom
q benne • Azert nem tudom
mit tegec / mert mind ez
10 euot / Auag eyelt alom ne-
-kíl multam <k>el² / kerven ístent
hoğ megmutatna ez zegení
lelkomnec q írgalmassagat
Es holval leuen kelle nekóm
15 hoğ elkúldenec az eghazban •
es az atyafyac kozzul egget

¹ Talán későbbi kéz törölte a *löl*-t.
² A scriptor javítása.

hozam hiuater, ouat hi
 vattatner, hog 9 tale hol
 gatnam istenner igevees
 es mit kelen tennom. Ker
 ler kedeg atyam selkod.
 ner iduossegeiet hog ta
 mit meeg enygmiet okokra
 kik istene / met teyodet
 isten hogot ide Mondon
 neki a ven. Ur isten mon
 ga. Valahi el nem bogga
 attat. es arihat. es atyafat
 meeg enner folotte 9 aka
 rattyothes / nem lebet en
 tamit vanom. es nem fu
 dom tybbet mit mongat

- Hozzam híuatnec / auag hí-
-vattatnec / hog q tole hal-
-gatnam istennec ígeýeeth •
es mít kelen tennom • **Ker-**
5 -lec kedeg atyam lelkod-
-nec íduossegeiet / hog ta-
-nıl meg engomet azokra
kık istene / mert tegodet
isten hozot ide / **Monda**
10 nekı a ven • **Vr** isten mon-
-ga / Valakı el nem hagga
attat • es anıat • es atıaffat
meeg ennec folotte q aka-
-rattıathes /nem lehet en
15 tanıtvanom • es nem tu-
-dom tobbet mít mongac

demaȝa bi elhaȝhatoð
 ez velagot. es ez velagiarot
 es el vi elhetod teshner he
 fertetut haddeh mindesfussa
 mert atte atmadnas eadag
 saghi soð vrot letner tme
 vomanac zegen monstro
 roc. gveget / aruar / hoaror
 foglor. es bi akarya atte
 atmad. es nehi kellend / hagg
 ia eokner / te kedeg ne
 vezessed el atte selkodem
 Monda nehi a leah Bi
 som isemben. es te ymadja
 godban / hog monkalodha
 tom en selkomert isen se
 gedelmevd Monda nehi

- Demaga ha elhaghatod
ez velagot • es ez velagíacat
es el víselhetođ testnec ke-
-sertetít haddel mínd • es fussel
- 5 mert atte atýadnac cazdag-
-saghí sok vrat lelnec íme
vannac zegerí monosto-
-roc / qzveğec / aruac / kooroc
fogíoc • es ha akarýa atte
- 10 atýad • es nekí kellend / hag-
-íá ezoknec • Te kedeg ne
vezessed el atte lelkødeth /
Monda nekí a learı Bí-
-zom istemben • es te ýmadsa-
- 15 -godban / hoğ mvnkalkodha-
-tom en lelkømert ísten se-
-gedelmevel / Monda neki



a ven. Es i'en kevanfagor
a? exssettol el ne hoibolmar
Mert tud a? idg penitenti
at tractam Monda nekri
effrosina. Mert hittalar ide
hog? de tyked en kevanfago
mat. Es ymadfag teuen meg
alg engomet el harjed en
haryamat. Es felkelven a ba
rat ymadrozer. es el ture a?
o haryat. es fel ghtzete vter
monostori rugabaw es ymad
van 9 exte / mondawsten li
mind a? zentoket meg 3a
bodittottad 9 teggedet grejen
mindon gonagtol. Es a ven
Egket meymondvan / el me

- a ven / Ez ílen kevansagoc
 az erősegtől el ne haýólanac
 Mert tud az idő penítenci-
 -at tartani Monda neki
- 5 evffrosína¹ / Azert hittalac ide
 hog be tölled en kevansago-
 -mat Es ýmadsag teuen meg-
 alg engömet • el hírfed en
 haýamat • Es felkelven a ba-
- 10 -rat ýmadcozec • es elíre az
 o haýat / es fel oltöztete ütet
 monostori ruhaba • es ýmad-
 -van o erte / monda • Ísten kí
 mind az zentöket meg za-
- 15 -badítottad / o tegödet orízen
 mindön gonoztol / Es a ven
 ezöket megmondvan / el me-

¹ A hiányzó v-t a másoló írta az e fölé.

14. o tole naef grommel es
 yfreni duczetel Eufros ma
 hedeg on bennette. Iest inka
 se monda. ha en menendor
 a? apat hof. of en oltom mef
 leel engomet. es eiquel en
 gom onnat hi vezen a? en
 iegel smiert. Hert el meger
 o ferfakinar kalafromada
 holot fenki. nem veel engo
 met lenni leannar. Es ephiet
 meymonduan el bagitta le
 ain ruhariat. es ferfu ruhat
 von rea. es ofve hymene
 o kalabol. veuen o vele oth
 303 penzt. es el reyt onma
 gat nemel helen mind a?

- ne q tǫle naǵ qorǫmmel • es
ısteni dılerettel / Eufrosina
kedeg ǫn bennette • Idest ıntra
se / monda / ha en menendǫc
5 az apaczhoz / az en aıam meg-
-leel engǫmet • es erǫuel en-
-gǫm onnat kı vezen az en
ıeǵesǫmert • Azert el meǵec
a ferfıaknac kalastromaba
10 holot senkı nem veel engǫ-
met lenni leannac • Es ezǫket
megmǫnduan el hagıtta le-
-aıı ruhaıat • es ferfiu ruhat
vǫn rea • es estve kımene
15 q hazabol • veuen q vele ǫth
zaz penzt • es el reıte ǫnma-
-gat nemel heıen mınd az



cvel Holval kedeg leven
 iuta 9 attva a vancos bo
 es ystem Zexce/Bol ottam or
 eygarzhar mene. Alzet en
 frosma iuta a monostor
 ba. Bolot 9 attva es meretas
 vala. es az ayto tractota
 meg bene az apatnar
 monduan Joth neminemui
 hof mester ey felseigner po
 lotnabol ies al az ayto elot
 kevannuan Jothi te veled
 hi menven kedeg az apat
 le dser 9 elotte az ysvt ymad
 sagot teven. le uleneo Mon
 da nehi a ven Mith iaz
 fiam Monda nehi euffro

+
 Konvolutum
 az f. 11. v. 11.
 h. 11. v. 11.
 Ge. 11. v. 11.
 h. 11. v. 11.

- eŷel / Holval kedeg leven
 íuta ȝ attŷa a varosba
 es isteni zerzesbȝl ottan az
 eŷhazhoz mene • Azert eu-
 5 -frosina íuta a monostor-
 -ba / holot ȝ attŷa esmeretȝs
 vala • es az aŷto tartotol
 meg izene az apatnac <...>
 monduan Íoŷh nemínemú¹
 10 hof mester eŷ felsegnec po-
 -lotaiabol / es al az aŷto elȝth
 kevanuan zolni te veled
 kí menven kedeg az apat •
 le esec ȝ elȝtte az Ífŷu² ýmad-
 15 -sagot teven / le úlenec • Mon-
 -da nekí a ven Míth farz
 fiam / Monda neki euffro-

¹ Az eredetibb o-t e-re alakította a scriptor.

² A bái margón ideutalt későbbi betoldás olvasható:
*komporoghuén
 az Apdiurnak
 hogi fogadnd
 be edet az
 kalastromban*

¶ **S**ma **E**n valer nagh nembel.
es ighon kevonom vala a
baratokmar eletyhet. es am
m varosonkbor mullen es
fide elec **M**eg ieselonteter ke
deg nekym attu io elettor
dzeret enes kevamor veletor
laroznom ha kel tynedye
Vagon kedeg ennekyom
lok grokseyom **E**s hor ysten
nekym nygodalmat adand
okates ide utatom **M**onda
neki a den **I**sten meg algon
fram hme a monostokha ne
kod kel lakozyal mi velont
Monda neki a apat touad

- sína En valec nağ nembeli •
 es ígön kevanom vala a
 baratoknac eletöket • es am-
 -mí varosonkba nínlen¹ ez
 5 fele elet Meg íelöntetec ke-
 -deg neköm attú ío eletöc /
 Azert enes kevanoc veletöc
 lacoznom ha kel tñnectöc
 Vagön kedeg enneköm
 10 sok öröksegom • Es ha isten
 neköm nívgodalmat adand
 azokates íde íctatom / Monda
 neki a ven Ísten meg algon
 fñam Ime a monostorha² ne-
 15 -kqd kel lakozñal mi velönc
 Monda neki az apat touab-

¹ Későbbi kéz javította az eredeti l-t as-re.
² Úgy tűnik, hogy a másoló törlése és javítása.

da .ki neued .Monda als
apatnar Smaragdus ne
ven .Monda neki a ven
Iffir vau nem lakhortol
ten magad .Nert ziksey
hog mestyrod legen ki ta
nohon tegod a baxati re
gulara .es naiafodasfa
Monda als apatnar .Mi
kent paranzolod atyam
es vram igen tezeres ne
ki ada als gth ^{orini} 3as penzt
monduan .Atyam vedde
Egket masam .En keder
latom hog en uth meg

- ba / Kí neued / Monda az
apatnac Smaragdus ne-
-ven • Monda neki a ven
íffýv vaǵ nem lakhatol
5 ten magad / Azert zíkseg
hoǵ mestorod legén kí ta-
-nohon tegod a baratí re-
-gulara • es íáfascodasra •
Monda az apatnac • Mí-
10 -kent paranolod atýam
es vram ígen tezec • es ne-
-ki ada az oth zaz¹ penzt /
monduan / Atýam veddel
ezoket mastan / ha kedeg
15 latom hoǵ en íth megh

¹ A betoldott *forint* és a következő szó *e*-je felett az ékezet a már eddig is szorgalmas későbbi kéz műve (vö. 418. oldal 2. jegyzet).

21
alhtor a tōhtis ide hōm
hina kedeg a apat ef ba
ratott agnypitus uenot sent
emhant es hōnōretot es ada
o hiezebe a Smaragdof es
monda nehi. Ina ma es
agen te fiad es tōe tanit va
nōd. Henne teged vāt hag
meg halagā mēstret estrad
ce es ven es ymad sig teni
haza vne vāt es mīnd
a hōratot felchēn monda
nac. Amen. Es be vne vāt
agnypitus a cellaaba. Mēst
kedeg Smaragdof nac oela
a igon Sep v. Vala mīrozon

- alhatoc a tōbbítís íde hozom
Híua kedeg az apat ég ba-
rath agapítus neuqt zent
embort • es kōñqretōst • es ada
5 q kezebe a Smaragdost • es
monda nekí Īma ma ez
leġen te fíad • es the tanítva-
-nód Īenne teġed útet hog
meg halaġa mesteret • es terd-
10 -re esven • es ŷmadsag teven
hozza veue útet • es mīnd
a barathoc felelven monda-
-nac • Amen • Es be vŷue útet
agapítus q cellafaba Míert
15 kedeg Smaragdosnac orLa-
fa ŷgon zep <.> vala / mīcoron



az csihida iouala hog' a
ymadroznet isten hog' a
barator kagziil sokaurath
ordog felamagtevala a
nener zepsege ellen gong
gondolator mia. ug' hogh
mind nehezelnemet az a
pakra. Az ilyen zep ifjont
hozat volna a monostorba
Ezoket halvan az apath
Zolayta Smaragdost. es
monda neki. Fiam igit
zép atté orzond. Mert en
felac hog' ne legyen a garlo
barantoknac. romlosokra.
Mert kel richanc hog' tr.

- az eǵhazba íqvala / hog ȝ
ȝmadcoznec ístenhȝz / a
baratoc kȝzzúl sokacath
ȝrdȝ feltamaztvala ȝ zí-
5 -nenec zepsege ellen gonoz
gondolatoc mía • vǵ hogh
mínd nehezelnec az a-
-patra / kí ilȝen zep ífȝat
hozot volna a monostorba
10 Ezȝket halvan az apath
zolaȝta Smaragdost • es
monda neki • ffíam ígȝon
zep atte orcȝad / azert en
felȝc hog ne leȝen a garlo
15 baratoknac romlasokra •
Azert kel nekȝnc hog ten-

1

422
morgid il' n cellaba . es oth
cyei . es ymadkossal . es soda
innen ki ne men . Es paron
Lola agapito / nar hog' atos
son onmaganae valo cellat
hog' kiben lak om magon
laknek Smaragdus / mege
ve kedeg agapitus mind
eghet . kaket nekiz az apat
paron . Lok valo . es be viue
smaragdus a maganae va
lo cellaba . es oth ymadkossal
bor tolvalo . es vigas valo
evd . es nappal . es zolgalva
la vena ki aje fatossaggal
vig hog' . Lodolrodic valo

- magad íf a cellaba • es oth
eğel • es ýmadkossal • es soha
innen kí ne meń • Es paran-
-Lola agapítosnac / hog̃ alcos-
5 -son ɔnmaganac valo cellat
hog̃ kíben Lak¹ ɔmmaga
lacnec² Smaragdus / megte-
-ve³ kedeg agapítus mınd
ezɔket / Kíket nekí az apat
10 paranLolt vala • es be víue
smaragdost a maganacva-
-lo Lellaba • es oth ýmadcozvā
boýtɔlvala • es vígaz vala
eýel • es nappal / es zolgalva-
15 -la vrnak aýetatossaggal
Vghog̃ • Lodalcodicvala

¹ A későbbi kéz s betűt szűrt be a l után.
² A későbbi kéz javította k-ra a c-ket.
³ A rubrum tűnik át a következő oldalról.

a barat ki 9 vele baráta
la es minden barátnak
megmonda az 9 aligotat
fogat es mind dilezve
la istent ki ilen oroban
egket vezimala
Az 9 aita kedet
Pasuncius micoroti meg
teret volna a monostor
bol es 9 hazaboz sietve
be meene a teromba hol
a leon zokotvala lakik
Es megneem lchven meg
zomordoder es meg rette
ne es kezde kezdozni zol

- a barat kí q vele banícva-
-la • es mındon baratnac
megmonda az q alhatatos-
-sagat • es mınd dılerícva-
5 -la ıstent / kí ıfen coroban
ezqket zerzíuala
Az q atıa kedeg
Pafuncıus mıcoron meg-
-tert volna a monostor-
10 -bol • es q hazahoz sıetven
be mene a terqembe hol
a learı zokotvala laknı •
Es megnem lelven / meg-
zomorodec • es meg rette-
15 -ne • es kezde kerdqzni zol-



guit. es Solgulo leornit
bona lot volna a? a lea
na eufrosina. Es mondan
ar a? solgar. evel lotor gtr
mert are alitoor hog? a?
o ipa icth volna. es o vutte
volna el vttet. Bo Latn oget
a? o noznagint hogz hog? es
nem lelek meg vttet. Hal
van kedeg o ieyose. es o
ipa. igen meg zomoroda
nar. es iguen pasimios
hog? lelec vttet igon meg
gottretven a folom sekon
ni. es mondanat nichi.
Ne talantal valaki meg
holval kedeg nem lattor sece

- gaít • es zolgalo leaíít
houa lqtvolna az q lea-
-íá eufrosína • Es mondan-
ac az zolgac / eýel latoc qtet¹
5 mert azt alítooc hog az
q ípa ieth² volna • es q vítte-
volna el ýtet • Bolata azert
az q naznağat hazahoz / es
nem lelekmeg ýtet / Hal-
10 -van kedeg q iegqse • es q
ípa / ígen megzomoroda-
-nac • es íquen pafuncíos-
-hoz / lelec ýtet ígqen meg-
-ğottretven a földqnek feqon-
15 -ní • es mondanac neki •
Ne talantal valakí meg-

¹ Ugyanaz az egykorú kéz, amely a 399. oldalon terjedelmes kiegészítést írt, itt a következőket toldotta be a lap alján ehhez a sorhoz jelölve: *halval kedeg nem laltoc qtet*
² A szövegi *h-t*-ből javított a másoló.

Lalta vtt. es el futor q' dele
Es legottom louagokot el
Dolat van mind az eger
alexandria. es egyptom
Zerte. Valomac kedeg az
Hayor. es be menven azor
ba. kerezic vala vtorhon
es apa Lalknar monqsto
ribb. puztorban. borlom
gocban boratmac. es som
Zedmar haziban. es sobol
megnem leter Sirattar
la. vtt. mikent meggoltat
az q' menet mikent vlc
gen iegofer. es az q' alta
Siratta vala leonat. mond

- Lalta útet • es elfutot q vele
 Es legottan louagokat el-
 -boLatvan mind az egez
 alexandria • es egyptom
 5 zerte / Valanac kedeg oth
 haŷoc • es be menven azoc-
 -ba / keresic vala vtakon
 es apallaknac monosto-
 -riba • puztacban / barlan-
 10 -gocban baratínac • es zom-
 -zedínac haziban • es sohol
 megnem lelec Sírattac va-
 -la útet miként megholtat
 az q meŷet miként völe-
 15 -geŷi feŷoŷet • es az q atta
 sirattá vala leaŷat / mond-



¹⁰¹
 427
 Van Jay en edes leaom. O
 en nekom en somgumner
 velagon es en eletgumner vi
 gasaga. Ki puztitotta el az
 en kardagsagomat. Ki the
 hoslotta el az en groksagmet
 Ki azalta meg en erigimeth
 Ki. oltottameg az en velago
 mat. Ki Laltameg en zemen
 segmet. Ki Zeplositotte meg
 en leaomnat Zepsegeth
 O minemü farkas marta
 meg az en baxanomat. Mi
 nemü hel' reyti el ilen Zep
 sint Minemü mellef fog
 van vizi o ke-aki ngmge

-van • Íaŷ íai¹ en edes leańom • O
 ennekom en zomomnec
 velaga / es en eletomnec ví-
 -gasaga / kí puztitotta el az
 5 en kazdagsagomat • kí the-
 -kozlotta el az en oroksegomet
 ki azalta meg en erometh
 kí oltottameg az en velago-
 -mat / kí laltameg en remen-
 10 -segomet / ki zepplositotte meg
 en leańomnac zepsegeth
 O mínemú farkas marta-
 -meg az en barañomat Mi-
 -nemú hef reŷti el ífen zep
 15 zint / Mínemú melseg fog-
 -van vízí a keraí nqmqs

¹ A scriptor sor fölötti jelölt betoldása.

œlat 9 uala nemzetſeg
nec ſerſſye 9 uala ſomo
rultaknac vignztaloſſo
9 uala montialrodokmar
nvgodalma. es ſſhazroder
nac partſſo. Ezket. es
ezkhez hſonlatofokac
micron mondana paſun
aus / mind kik iclon uala
nac. ſel emdet ſonuokatus
ſionac uala vſſhſſſ. mind
a. varos ſirattſſ uala ſſt
Nem ſenveduen ſedeg
paſuncius. ſem letven
vigaſagdt. es elinene a

- orlat q uala nemzetseg-
-nec zerzqŷe / q vala zomo-
-rultaknac vígaztaloŷa
q vala mvnkalcodoknac
5 rívgodalma • es fohazcodoc-
-nac partŷa / Ezqket • es
ezqkhez hasonlatosokat
mícoron mondana pafun-
-cíus / mínd kí felon vala-
10 -nac / fel emelec zauokat • es
sirnac vala / vghog / mínd
a varos síratŷa vala ýtet
Nem zenveduen kedeg
Pafuncíus / sem lelven
15 vígasagot¹ • es el mene a

¹ Az a scriptor utólagos betoldása az eredeti a fölé.

foliul megmondot venkőz
es le gſer o labai elgth
monduan. Kerſet ne ſzn
nel meg az ymadſagt ol
hog megſelctteſſer te ymad
ſagodnar monkonia / mert
nem tudom mi tortenec
atte leani odnar cuſſioſma
nar. Balvorn kedeg a tiz
toletos / ven' ygon meg ſo
moroder. es poran Lola
hog a barator mind be
yulnener. es monda ne
kiz altyamſiai mautaffa
tolk meg az Zeretetot. es ker

- fqlúl megmondot venhöz
 es le esec q labaf elqth
 monduan • Kerlec ne zqn-
 -riel meg az ýmadsagtol
 5 hog meg lelettessec te ýmad-
 -sagodnac mvnkaísa / mert
 nem tudom mí tqtenec
 atte leañodnac euffrosína-
 -nac • Halvan kedeg a tíz-
 10 -tqletqs ven / ígqn megzo-
 -morodec • es paranlola
 hog a baratoc mñnd be-
 -gúlnenec • es monda ne-
 -kíc Atýamfiaí mutassa-
 15 -tokmeg az zeretetqt • es ker-



ictok v̄r iſtentyl hog̃ med
toltaſſer meymutatni m̄
lyth leyten om̄mi baxator
nar panſunciuſnar lea
narol Es mind a baxator
bgytobven es ymadhogvan
mind aly ege heton ſem̄
nem idonet nekic eufro
ſmarol mint ſokot vala
len̄mi mitoron valorhon
nan v̄tet keric hog̃ eſed̄
nener v̄r hog̃ mert eufro
ſmanac ymadſaga ſgn̄t

- fetoq vr ístentöl / hoq mel-
-toltassec megmutatni / mi
-loth legen ammi baratonc-
-nac panfunciusnac lea-
5 -narol / Es mind a baratot
boytolven • es ymadkozvan
mind az egez heton semmi
nem felonec nekic eufro-
-sinarol mint zokotvala
10 lenni micoron valahon-
-nan itet kerfc / hoq esedez-
-nenec vrhoz / mert eufro-
-sinanac ymadsaga zonet-

len megen vala vi isten hog
eyd es nappal hog vtet
megne ielgnle 9 elteden
Microon kedeg sem a ven
nec sem volamel borat
nar megnem ielgn volna
kelde az apat vtet vigaz
calm / monduan / fiam ne
akhar megzonni vnat
bolgalattntol / mert isten
akhar zeret / az megzeg
es ez tuzgod hog isten
akharat nekil Lak eg ve

-len megen vala vr ístenhoz
 eŕel • es nappal / hog' vtet
 megne íelõnle q elteben
 Mícoron kedeg sem a ven-
 -nec sem valamel' barat-
 -nac megnem íelõnt volna
 Kezde az apat vtet vígaz-
 -talni / monduan / Fíam ne
 akaf megzõnni¹ vrnac
 zolgalattatol / mert ísten
 akkít zeret / azt meg feeég •
 es ezt tuŕgád hog' ístení
 akarát nekí l ak eg ve-

e-ből javította a scriptor.

· reð sem eſir a foldre me
 · nevel inuab 9 a karatta
 · nekil atte leathodnar sem
 · mi nem tyeent. Hæ tu
 · dom hog io reſt valagt
 · maganar. Hætt nem iel
 · net meſ neſigne valami
 · 9 rola i mert hi tæuol le
 · gen. Ha valami gonoffa
 · þa 9 eſt volna. Soðan ſem
 · a karatoknar iſ nað
 · mynkariomt megnem
 · vtaſta volna En meſſis
 · þizom v iſtemben hog
 · atodben megnuſta
 · vte teneſgd. Balvan 86

- reb sem esíc a földre / me-
-nevel íncab ɔ akarattá-
-nekil atte leañódnac sem-
-mí nem törtent • Azt tu-
5 -dom hog ío rezt valasztot
maganac • Azert nem felɔ-
-nec meg nekɔnc valamí
ɔ rola / mert kí tauol le-
gén / ha valamí gonossag-
10 -ba ɔ esɔt volna / soha ísten
a baratoknac íl' nağh
mvnkaíocat megnem
vtalta volna En meghis
bizom vr ístemben hog
15 eltɔdben megmutattýa
ítet tenekɔd / Halvan ezt

pasunius meg vigasztal
tater. es meg Lokolvan a
vent. es az ötyöfiakat. d
hazaboz mene halat ad
van iszemer. es ymadkog
van mindon nap io mi
velkedetekhoz. es alomifnal
hodosokhoz ujkegic vala
kenes napuat kedeg
ymunc. Bemene is meg
a monostorba nyar van
gm magat. a Baratoknar
ymadfoguban Egy na
pon kedeg iguen az
opat hoz. es le eser 9 lo
dai elgt. monduan Atam

Pafunciús meg vígaztal-
-tatec • es meg Lokolvan a
vent • es az atýafíakat / el
hazahoz mene / halat ad-

- 5 -van istennec • es ýmadkoz-
-van mındon nap ío míf-
-velkødetekhøz • es alamísna|-
-kudasokhoz ígekøzícvala

keues napnac kedeg

- 10 vĺanna be mene ísmeg
a monostorba aýanlván
ømmagat a baratoknac
ýmadsagaban Eég na-
-pon kedeg íøuen az

- 15 apathoz • es le esec ø la-
-bai eløt / monduan / Aťam

Imag' extem' mert el nem
 vifeltetgm oꝝ en leaſnomad
 valo nag' banatott. de nap
 .rol napra no .es nevek
 .dic .es Buſkodir oꝝ en lel
 .figm' lotvan kedeg a ven
 .vitet hog' iggy meg gottet
 Monda neki Alharze Zama
 eg' lelki fraterrel' Bi iggy
 theodoſioſnac palotaiaba
 nem tudvan. Hog' az valon
 oꝝ o leaſa enſoſma Mon
 .da paſimius Alharoc .es
 hiua agapitoſt a ven .es
 monda neki Meinid pa

- Ímag ertem / mert el nem
 viselhetom az en leañomrol
 -valo nağ banatoth / **de** nap-
 -rol napra nõ • es nevekõ-
 5 -díc • es buskodíc az en lel-
 -kõm / latvan kedeg a ven
 ýtet hog ígõn meg gõttrõt
 Monda nekí Akarze zolnod
 eğ lelkí fraterrel / kí íõth
 10 theodosiosnac palotafabol
 nem tudvan • hog az volna
 az õ leaña eufrosina **Mon-**
-da Pafuncíus / Akaroc • es
 húa agapítost a ven • es
 15 monda nekí / **Meńíel** pa-

fumiussal. es viged v̄tet Oma
ragdos nac cellaia ba. es Be
v̄ue v̄tet o cellaba semmit
ebbe elger magnem ielgnt.
ven Micoron kedeg Ber
telen latta volna 9 othv̄tes
meg es merven v̄tet. nag
kgn Bullotussal Pasuncius
kedeg aleytā vala v̄merol
heser gem. Nem es mere kedeg
v̄tet pasuncius. meot 9 or
Loianac 3yne meg Beuat
valor o nag Bv̄tolestal. Eu
foosma kedeg Be fede 9 æla
iat o kuli cl'aua. Bog vala

- funcíussal • es víged ýtet Sma-
-ragdosnac cellafaba • es be-
-vűe ýtet a cellaba • semmít
ebbe előzer megnem ielőnt-
5 -ven Mícoron kedeg her-
-telen latta volna ő attya¹ • es
meg esmerven ýtet / nağ
kőn hullatassal / Pafuncíus
kedeg aleýtta vala bíneről
10 kesergeni / Nem esmere kedeg
ýtet pafuncíus / mert ő or-
-Laíanac zűne megheruat-
-vala a nağ bőýtőlestől • Eu-
-frosína kedeg be fede ő orla-
15 -fat a kukcfaual / hoğ vala

¹ A szövegi í-t későbbi kéz írta.

· mihennen' blet meyne es
· merneye. Es ymadfay le
· ven le alener. Kezde bedeg
· nehi zolm a mehoosagner
· iguendos Bodogfagaxol. es
· az gregor dixofegvol mihen.
· pen alammis nannat miatta
· es tizta eletnec miatta. es io
· nayastodas nac. es alazatos
· fagnac. es zeretetnec miat
· ta iuteghat kiki mind egor
· re. Es ez velagnac megruta
· lasaxol. es boy iscennec so
· lotte fionkat nem kel zeret
· nont alancort sem g nehi
· folotte. Es kezde basogarmi

- míkeppen útet megne es-
-merneýe / Es ýmadsag te-
-ven le úlenec / Kezde kedeg
nekí zolní a meńorznagac
5 fquendq bodogsagarol • es
az qřoc dílqsegrql mikep-
-pen alamísnanac mífatta •
es tízta eletnec mífatta • es io
řařascodasnac / es alazatos-
10 -sagnac • es zeretetnec mífat-
-ta řuthhat kíkí mńnd ezq
-re / Es ez velagnac megvta-
-lasarol • es hođ řstennec řq-
-lqtte fionkat nem kel zeret-
15 -nqnc atancat sem q nekí řechényi Könyvtár
řqlqtte / Es kezde hasogatní

neki alszent palnac monda
lat / mikoppen a haborusag
bekesegyt Zerez a bekese
kedeg megvizontast / lat
van kedeg as o attat nag
kieszu / egben megnomoro
m konorui vala roptu de
felven hog megne esmeret
net es o attu megne banta
na utet akorvan kedeg
utet meg vigastalmi / monda
hig ennekoni / mert nem
vtal tegydet meg isen es
ha vezedtembe volna att
leoniad meg idontene hog
o ordogtol tartatvan nekod

- nekí azzent Palnac monda-
 -sat / mikeppen a haborusag
 bekeseget zerez A bekesege
 kedeg megbízónífast / lat-
 5 -van kedeg az q attat nağ
 keserúsegeben meğnómorod-
 -nı / kqırırúı vala raýta / De
 felven / hoğ megne esmertet-
 -nec • es q atta megne banta-
 10 -na ýtet / Akarvan kedeg
 ýtet meğ vígaztalnı / monda
 hıg ennekqm / mert nem
 vıtal tegqdet meğ ísten / es
 ha vezedelembe volna atte
 15 leañod meğ íelqntene hoğ
 q qrdogtql tartatvan neqod

groet jiralt ne hoer. de
hig isembe / meet is tana
Lot valastot / mint mon
dom a3 zent ewangel
om zereit / hol vy mon
datic Walaki zereit o
attat / ouag omnat en
folottem / nem melto en
reom. **ES** ho ki el nem
hogand mindongket / ki
ket byr / nem leket en
tinnit vortom. Mey mutat
hatta vter isen meeg
Egn. Delagon. Zonnid
meeg a3ert zennel meeg

- orok sírast ne hozna • de
híg ístembe / mert ío tana-
-lot valasztot / mínt mon-
-dam az zent ewangeli
5 -om zerent / hol vg mon-
-datíc Valakí zereti o
attat / auag ariat en
folottem / nem melto en
ream / Es ha kí el nem
10 hağand mindonoket / kí-
-ket býr / nem lehet en
tanítvaíom / Megmutat-
-hatta ítet ísten meeg
ezon velagon / zonnfel-
15 -meg azért zenníelmeg

439
marc. veltod el ten magu
dat komat ma. af halat
sterner. Semmit nem
ketolskodven. Mert az en
mesioromis agospitos sok
jor nag banattal mon
dotta ennekorn. meet ide
igth neminemu embor
posumius neuu. es io
jors. ki siratta o leamat
mihent halottat. nem tud
van mit tartent o neki. es
nag siras ma gottretir.
telosben ogor. mert az ej
nel tod nem volt. es nag

- míre veztd el ten maga-
-dat banat mia / Ag halat
istenec / Semmít nem
ketqlkødven / Mert az en
5 mestørqmís agapítos sok-
-zor nağ banattal mon-
-dotta ennekqm / mert ide
fõth nemínemú embør
Pafuncíus neuú • es io
10 gors / kí síratfa ø leanat
mikent halottat / nem tud-
-van mí tõrtent ø nekí • es
nağ síras mia gøttretíc •
Íelqsben azert / mert az eg-
15 -nel tõb nem volt • es nağ¹

¹ A jobb margó felső felén tintafolt van.

siroffal le cser az apatnar
 labaynal hogz 9 ymadla
 ganar es a barontoknar
 ezdomoknet miatta meg
 lelhetne leornat es 9 raptor
 hongrubven hogz enees
 mikent a tobb barontok is
 tent ymadnar ezotte es
 en mikent moltatlam es
 byneymnet tudoya garo
 ta kezgyala az isent
 hogz moltatnet nekod
 bekieseg admi es alhatatos
 sagot es ammi tenekod
 es te leathodnar altobmas

- sírrassal le esec az apatnac
labáynal / hog q ýmadla-
-ganac • es a baratoknac
erdqmoknec míatta meg-
5 lelhetne leañat • es q raýta
kõnqrúlvén / hog enees
miként a tqb baratoc ís-
-tént ýmadnac erõtte • es
en miként meltatlan • es
10 býneýmnec tudoýa gacor
-ta kerqm vala vr ístent
hog meltoltatnec nekqd
bekeseg adni / es alhatatos-
-sagot • es ammi tenekqd •
15 es te leañodnac alcolmas

444
221
Et enygedne dinnac ohaert
gvaetm acastalar tegod
latnom. es veled 3ohnom
hogf ne tolam valann vi
gaztalast en mattam lel
hetnel. Hogf kedeg a for
beddhol bet megne es
mezne. Monda pasimius
nac. Vram menhel in
mar. es mteon el akar
na menm / a leannar sellic
honaril vala rayta. a orla
ia kedeg meghernadvala
es 3omei kionel detelnet
vala Euffrosina kedeg a
for bekelesert. es mnden

- azt engedne • Annac okaert
gýacorta acartalac tegod
latnom • es veled zolnom
hog ne talam valamí ví-
5 -gatzalast en míattam lel-
-hetnel / hog kedeg a soc
bezedbøl ýtet megne es-
-merne • Monda pafuncús-
-nac / Vram menríel ím-
10 -mar • es mícoron el akar-
-na menní / a leannac lelke
kõnqorúl vala rayta • Q orla-
-ia kedeg megheruadvala •
es zomeí kõiível betelnec
15 -vala Euffrosína kedeg a
soc bekelesert • es mínden-

napi chezeert vort pot
vala. posunius hiedeg
az q mtesebol igomieg
consilven el mene q tole es
iguen az apathoz monda
Meg epule en selkigm q
barat mia es ol' vir va
gor isennet malaztada
es q vigaztalasabom mmt
ha meg lestem voltom en
leathomat es ayanlvan
qm magat az apatnat es
az atyofiatinat madla
gaben megteze q hozakoz
istent diletuen Smorag
dus hiedeg az cellabom

- napi ehezesert vert pöc-
-vala¹ • Pafuncíus kedeg
az q ínteseböl ígönmegh
erősílvén el mene q tőle • es
- 5 íquen az apathoz / monda
Meg epüle en lelkom a
barat mia • es ol' víg va-
-goc istennec malazt'aba
es q vígaztallasaban • mint
- 10 ha meg leltem voltam en
leañomat • es ayanlván
ommagat az apatnac • es
az atyafiaknac ímadLa-
-gaban / megtere q hazához
- 15 ístent díleruen Smarag-
-dus kedeg az cellaban

¹ A ppc-beli c-t későbbi kéz javította k-ra. Természetesen az ékezeteket is (mint előbb is) ez a kéz rakta ki.

hærmis nōr's estēdo be tel
ven rōsagōm esēc sriben
megus hālō Nemet napon
hedeḡ pafinūius a3 o zōa
sō zereñt igue a monostort
meylatogatrī es ymad
sagnac vtrina es a bō
rotōfīnac kōzene sekner
vtrina monda a3 apat
nac il tām hō akarod
lassomney smazagōst
mēz igōn kēuannia vtr
a3 en lēkōm a3 opōt
hedeḡ hūia agapitōst
Es parom Lola hōg hōzō
vtrine pafinūius Be

- harmícz hólcz eztendő be tel-
-ven corsagban¹ esec / kiben
megís hala Nemel napon
kedeg pafuncús az ő zoca-
5 -sa zerent íque a monostort
meglatogatni • es ýmad-
-sagnac vtanna • es a ba-
-ratoknac közeneseknek
vtanna monda az apat-
10 -nac / Atýam ha akarod
lassammeg smaragdost
mert ígön keuaníá ýtet
az en lelköm Az apath
kedeg híua agapítost
15 Es paranLola hog hozza
vínne pafunciúst • Be-

¹ Az ő különös alakú. Fekete tintával van írva. Nem a másoló kezétől való. Törlésnek nincs nyoma.

men den kedeq pōmān
a2 tellaBa hol in roor feh
sic vala es kiezde vteff
Lokolgatm naq sūasson
monduan. Iai ennekōm
hol vannac atte igeretd
hol atte edes bezedid. Kic
Kel en zemeimner lata
sora igerod vala a2 en
leorhomat. Iinc Lok a2
sem latom. De ime theis
elha2 enggmet kī migt
mēq vīgāstaltatōm vala
O ennekōm kī vīgāstalt
mēq a2 en venſeggmet
kova berer ies kīhōq for

- menven kedeg Pafuncius
 az cellaba / hol a coor fek-
 -zícvala • es kezde ýteth
 Lokolgatní nag sírassal •
 5 monduan / Íaí ennekõm
 hol vannac atte ígeretíd
 hol atte edes bezedíd • kíc-
 -kel en zemeím nec lata-
 -sara ígerõdvala az en
 10 leaíomat • Íme Lak azt
 sem latom • De íme theís
 elhacz engõmet kí mías
 meg vígasztaltatom vala
 O ennekõm / Kí vígasztala
 15 -meg az en vensegõmet
 hova terýec • es kihõz for-

didar immar bi lezen ne
kom seggednem. Kethiep
pen valo naualam siroc
en ma. Horemich nold es
tendere wigon hog' el ves
tattem leornomat. es seh
m rola nekom nem ie
lonet Maga cyd. es nap
pal madozon vala eig
te. es a hoz hasonlotos nag
danat turt engymet. Mi
den bizom tonabba. Hol
lelor magnumac vign
sogot immar le zalloc
nag sirassal porolra. lat

7

- duľac • Ímmar kí lezen ne-
-kõm segedelmem / Ketkep-
-pen valo řauaľan síroc
en ma / Harmícz řolcz ez-
5 -tendeíe vaĝon hoĝ el vez-
-tõtem leańomat / es sem-
-mí rola nekõm nem íe-
-lõnec Maga eýel • es nap-
-pal ímadcozom vala erõt-
10 -te • es a hoz hasonlatos naĝ
banat tart engõmet / Mí-
-ben bízom touabba / Hol
lelõc magamnac viga-
-sagot / Immar le zalloc
15 naĝ sírassal¹ pocolra / Lat-

¹ A *sírassal* alatti önálló rubrumozott díszítmény is a másoló műve.

van keder Smoragdu
o ottat ighn nargon su
m. es semm vigoz tolal
sal megnem ighn Mor
da neki. Mitg habborog.
es mire glad megr magr
dat Nemde crotene isten
ner kelse duag' neheze isten
ner volamt tenm. Des
veget immar alte Zomo
rusagodnar. es emlekoz
megr mikuppen isten is
cob portior thomar megr
ielonte of o fiat Josefeth
knt mikent haltat sizat
ian. a. de kerler tegod

- van kedeg **Smaragdus**
 ɔ att'at igon na'gon s'ír-
 -ní • es semmí vígaztalas-
 -sal megnem z'onní **Mon-**
 5 -da neki • **Míth** haborogz •
 es míre ɔl'od meg maga-
 -dat • **Nemde** er'otlene ísten-
 -nec keze / **Auag** neheze ísten-
 -nec valamít tenní • **ves**
 10 **veget** ímmar atte zomo-
 -rusagodnac • es emlek'ózel-
 -meg míkeppen ísten ía-
 -cob patr'íarchanac meg
 -fel'onte az ɔ fiat **Íoseffeth**
 15 kít m'íkent holtat s'irat-
 -íavala / **de** kerlec teg'od

hog' harmad napot en
gom el ne hog'. Velekod
ven kedeg pasimius
gonom magabam monda
Netolam isten ielontyts
neki volamit en rolam
Harmad napon monda
Smoragdosnac. En vram
es atimfia meppram az
harmad napot kize kezet
engymet. es otta fogvan
soba nem mentem. Meg
es mezuen kedeg Smorag
dus kivala vizonnal en
frosma hog' ielen volna
az 9 halatanac napra ki
va pasimius. es monda

hoğ harmad napíg en-
 -gõm el ne hağ / Velekõd-
 -ven kedeg pafuncius
 õnnõm magaban / monda •

- 5 Netalam ísten íelõntõth
 nekí valamít en rolam
 Harmad napon monda
 Smaragdosnac • En vram
 es a'ámfia megvram az

- 10 harmad napot kîre kerel
 engõmet • es attol fogvan
 soha nem mentem / Meg-
 esmeruen kedeg Smarag-
 -dus kí vala bîzonnal eu-

- 15 -frosína hoğ ielen volna
 az õ halalanac napýa / hí-
 -va pafuncíust • es monda

neki. Miert omminnen
borto isten iol birta æ en
gärlos agomat es betel
iesitte en kevans agomat
es enggmet mind vegur
len gossen viorodvan
vise nem en enggmet
de 9 segedsege vel 'K en
ggmet gviæt ellen segner
Lalard agatol Immar en
eletomner folaisa betelven
ielon vagon nekom æ
jgassagnac coronatior
ædet nem akarlone tegd
Jorgolmaznod te leinodet
euffrosinæxt en vofor

- nekí • Miert ammínden-
-hato ísten íol bira¹ az en
garlosagomat • es betel-
-iesítte en kevansagomat •
- 5 es engomet mínd vegíg-
-len erossen víaskodvan
visele nem en erømmel
de q segedsegevel / Kí en-
-gomet qrizot ellensegnec
- 10 Lalarsagatol Immar en
eletqm nec fořasa betelven
ielqn vağon nekqm az
ígassagnac coronaia 𐌆𐌆𐌆
Azert nem akarlac tegod
- 15 zorgalmaznod te leañodert
euffrosínaert / en vağoc

¹ Az a valamire rá van írva.

12
a givelo leon. es te voug
12 en atyam pasuncius
hinc mmax latal engo
met. es & eleg tenehod. de
lenki et ne tugga. es ne
haggad mas nar oz en te
stomet megsoztam. es meg
mos m. de temagn magad
teged et mondottam vala
hedeg oz apatnar. hog for
marham vagon neagn.
es ide hoznam azokot
kiki ha elheter vala. de tel
iesettter vala. Hedec ajet
veretg atyam. hog tyla de
az igeretmet. es tuggad

- a ǵarło leań • es te vaǵ
az en atǵam Pafuncıus
ıme ımar latal engö-
-met / es ez eleg teneköd / de
5 senkı ezt ne tuǵǵa • es ne
haǵǵad masnac az en te-
-stömet megfoztani • es meg
-mosń / De tennön magad
teǵed ezt / mondottam vala
10 kedeg az apatnac / hoǵ soc
marham vaǵon neköm •
es ıde hoznam azokat
kik ha elhetecvala • be tel-
-ieseyttet vala / Kerlec azert
15 zeretö atǵam / hoǵ töl be
az ıgeretömet • es tuǵǵad



47
Hog' sent bel ez. es ymag
ezottem. es ezoket meg
monduan Istennet meg
oda az 9 lelket Miron
halotta volna posunciis
ez igeket. es latta volna
hog' meg Gala / meg remi
le az 9 zine. es le eser o fia
re. es len mkent meg
volna Smaragdus. es po
funciis o fiden sekze hat
deuermil / meg hunte vizze
9 orlonat. es fel emele vit
monduan Mi lele vram.
Posunciis kedeg monda
neki. haddgel engemeth

- Hog zent hel ez • es ýmag
erõtem • es ezõket megh
monduan Istennec meg
ada az q lelket Mícoron
5 hallotta volna pafuncíus
ez ígeket / es latta volna
hog meg hala / meg remú-
-le az q zíue • es le esec a föld-
-re • es len míkent megholt-
10 -volna Smaragdus • es Pa-
-funcíus a földön fekvő holt
eleueníl / meg hímté vízzel
q orlaíat • es fel emele ýtet
monduan Mí lele vram •
15 • Pafuncíus kedeg monda
nekí / haággel engometh

hog̃ balac meȝ it̃ m̃ert
naȝ Lodonkat loter m̃o
felkelven kedeg̃. es efer
a leannac or Laxar
naȝ sok̃sagu k̃on veket
huallat van. es felkealt̃.
mondum. Jai en edes lea
nom / m̃re et̃ nek̃om en
nek̃ elotte meȝnem iel̃on
tot̃ed. hog̃ enes veied
asue araratom Zerent
meȝ balner Jai ennekom
m̃keppen enez̃tel el. es
m̃keppen mentel et̃ al̃tal
ellen / sok̃ner forit. es el
velagnac lek̃i al̃nok̃sag̃.
es be m̃end et̃ g̃og̃ el̃et̃de

- hóg ha'ac meg íth / mert
 nağ Łodakat latec ma
 ffelkelven kedeg • es esec
 a leannac orŁafara
 5 nağ soksagu kőńveket
 hullatvan • es felkealta •
 monduan • Ĩaĭ en edes lea-
 -ńom /¹ mĭre ezt nekőm en-
 -nek elōtte megnem ĩelōn-
 10 -tōtted / hóg enes veled
 ōzue acaratom zerent
 meg halnec / Ĩaĭ ennekőm
 mikeppen eneztel el / es
 mĭkeppen mentel <el> által
 15 ellensegőknec tōrĭt • es ez
 velagnac lelki alnoksagĭt •
 es be menel az ōrōc eletbe

¹ A vesső feletti szándéktalan rubrumnyomok. Talán kérdőjel.

Robiet halvam agapitus
es meg es merren o sira
samar nag Lodolotos
okot el ameltoder es
folamvan megmonde
mud eshet. 2 apatnar
El iguen kedeg az apat
esec o rena es ohamvan
mondvula. Eufesina n
tusnac iegose es zentokner
leoma ne feledkogyel el
te Zolgardrol es ez mono
storrol de ymag mi ex
tunc mi vronc iesus ori
stose hogz exssen viastod
vorn iuthassone az id

- Ezöket halvan agapítus
es meg esmerven ö sira-
-sanac nađ Łodalatos
okat / el amelcodec¹ • es el
5 fořamvan / megmonda
mínd ezöket az apatnac
El řquen kedeg az apat
esec ö reařa • es ohařtvan
mondvala • Eufrosina crís-
10 -tusnac řegöse • es zentöknec
leařa ne feledközřel el
te zolgaídrol • es ez mono-
storrol / De řmađ mí er-
-řonc mí vronc řesus crí-
15 -stost / hođ erössen víascod-
-van řuthhassonc az řd-

¹ Az a előzményét a scriptor kivakarta.

vessegner partvara. es
nagon rest. 9 vele. es
mind az bentokkel es pa
ranlola az aprit hgy
mind a barqtor begit
nener. es alomias iztos.
segge az bent testot e
temetner. Micron
kedeg oth ielen volna
nar. es isttar volna e.
Lodolat os dolgot. dicens.
vala az v. istent az garlo
Bomallaton. hgy il. nag
Lodat tot volna. Nemel
Baratnac. kedeg Lak eg.
Zome vala. es meg apola

- vessegnec partýara • es
aggon rezt q vele • es
mind azzentokkel Es pa-
-ranLola az apat / hog
5 mind a baratoc be gif<.>-
-nenec • es alcolmas tiztqs-
-seggel az zent testot el
-temetnec / Mícoron
kedeg oth ielen volna-
10 -nac • es lattacvolna ez
Lodalatos dolgot / díLeríc-
-vala az vr ístent az garlo
azzoníallaton / hog íl nag
Lodat totvolna • Nemel
15 baratnac kedeg Lak eg
zome vala • es meg apola

nagj sirassal 9 orzaiat
 es ottan hagj illete, meg
 adater 9 zome. Idest Oru
 lus suus Es est latvan
 a barator. dilexer istent
 halat advan neki kie
 minden ioc kie vannac.
 es ebbol vajon meg epul
 ven eltemeter vlet nagj
 nyetatossgyal az otvak
 nar coposdia ba. 3 9 ot
 ia kedeg mindon isagit
 egyba orba. es monostoror
 ba ada. es gmmayn be
 glazek alon monostorba
 Al vegerodik 121 Eufrosinanak itie

- nağ sırassal q orczafat •
 es ottan hoğ illete / meg-
 adatec q zome / Idest Ocu-
 -lus suus / Es ezt latvan
 5 a baratoc / Dilerec İstent
 Halat advan nekí kfe
 minden íoc kíc vannak •
 es ebböl vağon meg epül-
 -ven eltemetec ýtet nağ
 10 aýetatossaggal az atýak-
 -nac coporsofaba / Az q at-
 -fa kedeg mındon íozagft
 eghazacba • es monostoroc-
 -ba ada • es qmmaga be
 15 qltqzek azon monostorba¹

¹ A következő sorban későbbi kéztől (amely a tartalomjegyzéket írta: *It végezédik Szt Eufrosimának élete*).

azonnac atynhoz' norg
 ijeretykiet igere. E dos
 dezedgt sokat fogndam
 Nag' fenegeteseketes ize
 ne ha az v' kgueti hozn
 ia io valoz nekil meg
 tenenec. az moral kezal
 Ben igon megzomoro
 dot vala mert v' kezert
 ien vala Crisusnat hitbe
 valo lennat baluan ymo
 donac adnaia meltatlan
 lenme alaytyn vala hog'
 az v' leana eznet nem
 mert az eo badda vala

azzonnac atyahoz / nağ
 ígeretöket ígere / Edös
 bezedöt sokat fogada 𐌚
 Nağ feñegeteseketes íze-
 5 -ne ha az ú kquetí hoža-
 -ía ío valaz nekil meg-
 -ternenec / Az morol keraí
 ezen ígön megzomoro-
 -dot¹ vala / mert ú kerezí-
 10 -íen vala Crístusnac hítebe
 valo leañat baluañ ýma-
 -donac adnafa meltatlan
 lennie / Alaýtýa vala hog
 az ú leaña ez nec nem²

¹ A scriptor az utolsó o-t e-ből javította.

² Az utolsó sor után a 399. és 425. oldalról már ismert későbbi kéz utalás nélkül ezt írta be: *mert azies tudga vala.*

engedne, de maga mind
ezre folot, a pogon kezal
harcagintol igy n felvala
Demaga vsda istentol
ezen megformittater, hogh
e kezalnac akorvathyattj
megteléséetene Iken Zerzes
alot, hog a kezalfia v
attirual neki tiz zuz lea
nokar kuldene, es v ma
ganc es, es ez zizekneris
ezre zizeket zerzene, es
v neki harot venne, es
az v zizegyokneris viga
sagaxa horemord euig

- engedne / Demaga mind
ezqç fqlot a pogan keraľ
haraęatol ięon fel vala
Demaga vrsola istsentql
5 ezen megtanstsitatec / hoęh
e kernalnac akarattýath
megtelesetene / İlen zerzes
alat / hoę a keraľ fia v
attauual necki tiz zuz lea-
10 -riokat kuldene • es v ma-
-ganac es • es ez¹ zizeknecis
ezqr zizeket zerzene • es
v necki haęot venne • es
az v zizesegqknec viga-
15 -sagara harmad eufig-

¹ Az e valamiből javítva van.

7
valo szabadfogot adna
Es a kezal fia addig meg
keresztelkednet es a kereszt
ien hitben megtanoytomas
Bolt tomals kereszt mind
koddak es diossegos sz. vgy
hog' duag' es nehez kereszt
az kezalni meg nem teljesit
teneie / duag' enel az g lel
ket keresztmetol elzakozta
na / duag' az szeket orisul
nac magamat gye adna
De az yfry es kereszt orome
son halla es hog' mind
ezok meg keresztetnemet

- valo zabadsagot adna
Es a kerał ffa addíg meg-
kereztelkød nec • es a kerez-
-fen híłben megtanoýtanac
5 Bql tanal zerent mível-
-kødek¹ ez dúqsegøş zíz / vğ-
-hoğ / Auağ ez nehez zerzest
az kerałfi meg nem tełesít-
-teneie / auağ ewel az q lel-
10 -ket zerelmetøl el zakazta-
-na / Auağ az zízeket crístus-
-nac magauual qzue adna
De az ýfğv ez zerzest qrom-
-şon halla • es hoğ mínd
15 ezøk meg zereztetnenec

¹ Az utolsó *e* és *k* eredetileg *n*-nek, illetőleg *c*-nek indult. A scriptor javításai.

attat rea here meeg om
 maga attamal meeg here
 tolkodner es az ziz mikent
 parant olt vala mind
 meeg zerzek, vesolamanc at
 ia mindont, mivél v lea
 na es v tarsasagabeli vite
 zor zizekis zikkosok vola
 nar meeg zerze, solamanc
 ferfiac mindon földner
 zegeletibol es orzokoc, zi
 zer es leahoc ez ilen hal
 latsan Lodara Mert soc
 pispokoc v hozzonoc ignac
 vala, Azert hogi q veloc el
 menye akarnac valozent
 garasma siviliai keralne

Attat rea kere meeg ım-
 -maga attauual megkerez-
 tılkıd <n>ec • es az zız mıkent
 paranloltvala mınd

- 5 meg zerzek / Vrsolanac at-
 -ia mındont / mível ú lea-
 -rıa • es ú tarsasagabelı vıte-
 -zıc zızekıs zikkısık vala-
 -nac meg zerze / foıamanac

- 10 ferfiac mındon fıldnec
 zegeletıbıl • es azzoıoc¹ / zı-
 -zec • es leanıoc ez ıfen hal-
 -latlan lodara / Mert soc
 pıspıkıc ú hozzaıoc ıınc-

- 15 -vala / Azert hođ ı velıc el-
 -menıe akarnac vala / zent
 garasına sıcılııı keralne

¹ Az e alatt rubrumfolt.

azõn mel' az g vrac ke
menscjos embore al' mel'
mint az fihosbol barant
tgt vala Matrisius pispoc
ner huga. es dacia azõn
zent vsulazzonnac ainn
levelben e dolgot megh
zente volna. es morol
kerat legottan ez zent ga
rasma azõn isem ihies
ner miatty neg leanaual
kikner neug vala Billor
Juliana, victoria. es aurea
es egkised fia kaiaual
kyner adoryan vala neve
Mel germol ke v nehney
zeelmeiert ainnat. es nehet

- azzoñ / meñ az q vrat ke-
 -mensegqs embort of meñ
 mínt az farkasbol¹ barant
 tötvala • Matrisfús píspoc-
 5 -nec huga • es daría azzoñ
 zent vrsúlazzonnac ańńa
 levelben e dolgot megh-
 -szente volna • es morol
 kerañ legottan ez zent ga-
 10 -rasina azzoñ isteni ihles-
 -nec míatta / neg leañaua
 kiknec neuqc² vala babílla³
 Íulíana / víctoría • es aurea
 es eg kiseded fiaľkaľaua
 15 kýnec adorýan vala neue
 Meñ germqlke v neńneý
 zerelmeíert ańńat • es neńet

¹ Az r a scriptor sorközi betoldása.

² A rubrumfolt az előző oldalról nyomódott át.

³ Az a-t i-ből javította a scriptor.

Kquete . es v'm magat az
 Zorandok sagra Zabadon
 qda . az orzagot a kissebe
 fianac kezben haza . es
 hayon ez sent azon drita
 mada igue Mel Zent
 azonnoc tonallora soc
 orzagbol zizec ignervala
 Melpekner Zent gomasim
 fevedelmegh vala Melpek
 vel az v'tam moxixomsa
 got is vallor . az poranlo
 latotk azert thintk ve
 sola hatta vala a kerat
 a hayokat az zizekner
 mindon epulesgetk . es
 cledelgetk meg alkottat

- kouete • es ýmmagat az
zarandoksagra zabadon
ada • Az orzagot a kíssebfé
fianac kezeben hağa • es
5 hağon ez zent azzoñ bríta-
-niaba ique / Meľ zenth
azzonnoc tanalLara soc
orzagocbol¹ zízec íqneçvala
Meľyeknec zent garasína
10 feýedelmok vala / Meľyek-
-vel az vtan martíromsa-
-got ís valla / Az paranLo-
-latoth azert mínth vr-
-sola hatta vala a keraľ
15 a hağokat az zízeknec
míndon epúlesockel • es
eledelockel meg alkottat-

¹ A scriptor jelölt sorközi betoldása az oc.

427
651
ta vala. azzent gora smor
orzon a vitezok nec kic
vele valomac titkon
akkorattvit meymonda.
es vket mind na vyon
nan vy vitezsegre ekote
Tabot akkoron mindon
hodi chossejner ielgnse
git mutakvok valoi mer
mast futamast ielgnier
valoi mastom viadalhoz
kezulnec vala. Neha at
mel mint vezetgt hodi
futast Zerejner valoi es
mindon vigfogot Zerej
nec valoi es valami v

- ta vala / Az zent garasína
 azzon a vítezoknec / Kísc
 vele valanac titkon
 akarattýat megmonda •
 5 es ýket mýnd <ńa> výon-
 -nan vý vítezsegre ekýte¹
 Tahat akkoron mýndýn
 hadí ekýssegnec ielýnse-
 -gýt mutatýakvala / mert
 10 mast futamast ielýntnec-
 vala / mastan víadalhoz
 kezýlnecvala / Neha ol'
 meł mýnt veretýt had
 futast zereznece vala • es
 15 mýndýn vígsagot zerez-
 -nec vala • es valamí ý

¹ Az s későbbi kéz betoldása.

chenevghben is vala sem
 mit illettelen megnem
 hadnar vala Nemet ko
 ron delben, neha kedig
 este koron ternervala
 hozokhoz Junek vala nag
 vrac, es iobbagok ez Lo
 dolatos dologra, es vk
 mind Lodalkoznakvala
 es nag vigasaggal betel
 iesodnervala. azert mi
 rozon bent vsolazzon
 az zizeket mind kereszt
 hittee fordította volna
 Eg napon mirozon zep
 lassu zel legedguc francia

- elmeŷokben¹ ŷo vala / sem-
-mŷt illetetlen megnem
hadnac vala / Nemeŷ ko-
-ron delben / neha kedŷg
5 estve koron ternecvala
hazokhoz / Iúnekvala naŷg
vrac • es ŷobbaŷok ez Lo-
-dolatos dologra • es ŷk
mŷnd Lodalkoznak vala
10 es naŷg vigasaggal be tel-
-iesodnecvala • Azert mŷ-
-coron zent vrsolazzoŷ
az zizeket mŷnd kerezŷen
hittre fordŷttottavolna
15 / Eŷ napon mŷcoron zep •
lassu zel legedozne francŷa

¹ A scriptor *e*-ből javította az *m*-betűt.

473
orzag zeveze mel' monda
tic tilleanac Innen igue
net colonhara Mel' Be
len zent vesolazomnac
vzno angala ieloner.
es vbet mind menen
valanac zamoc zereht
mind mef beznener. es
vgan ottm marturom
signac coronariavol
coronastatnanae Innen
qert q3 angalnac inte
re romabam indulanac
Mel' vton Basilea varos
bam iouener. es oth ho
uokant elbagar. es ro

- orzag ¹ Meŕ monda-
tŕc tilleanac Innen ſque-
-nec colonŕara / Meŕ he-
-len zent vrsolazzonnac
5 vrnak² angala ielŕnec •
es vket mŕnd menen
valanac zamoc zerent
mŕnd meg ternenec • es
vĝan ottan martirom-
10 -sagnac coronafával
coronaztatnanac • Innen
azert az angalnac ſnte-
-sere romaban ſndulanac
Meŕ vton baſilea varos-
15 -ban ſquenec • es oth ha-
-ſoiokat el haĝac • es ro-

¹ A kihagyott helyre mŕs kŕz írta be: *revere*. E kŕz utoljára a 455. lapon jelentkezett.
² A kŕsŕbbi kŕz betoldása. Nyoma van – tŕbbek kŕzŕt – a 418. oldalon is.

2.
maban gálog menener
kiknet iquetokre tíria
tus papa ighn megh
írúle / mert vís Bri
taniabol valo vola. es
az zizek hozot sok roton
sagi valanar. Mert vket
nag' iztosséggel fogado
Evel papamar omgál
ieloner. es hog' velor
elmenne. es morfizom
sagot egetymbe az zi
zekkel vallana. Ezt az
zent papa vngn ma
gabari tugga vola. de
meeg az zizek hozul

- maban galog menenec
 kiknec íquetőkre círfá-
 -cus papa ígön megh-
 úrúle / mert ú ís brí-
- 5 -taníabol valo vala • es
 az zízek kőzöt sok rocon-
 -sagi valanac / Azert úket
 nağ tisztósseggel fogada
 Eýel papanac anğal
- 10 ielönec • es¹ hoğ velöc
 el menne • es martirom-
 -sagot eęetömbe az zí-
 -zekkel vallana • Ezt az
 zent papa ýnön ma-
- 15 -gaban tuğğavala • De
 meeg az zizek kőzzúl

¹ Az s alatt vakarás nyoma.

nemeſet heaſtēngk nem
volanar. 30katis meſhe
veſtolte vala. De mitoron
a3 id9 betol vala. a papa
ſagnar ellene mondon. Zent
petre apoſtal vton tižen
kilenced papa vala. es
romai Zent eſhazat eſ e3
tendeg. es tižen eſ hetiglen
breta vala. a3 cardinalor
ko9ot mindon a3koxatthāt
megmonda. es 9 a papas
got tæctanna nem a3kox
na. De mitoron e3 dolog
nac mind ellene mondana

- nemeŕec kerezŕenøk nem
valanac / Azokatŕs megke-
-reztølte vala / de mŕcoron
az ŕdø be tøl vala / a papa-
5 -sagnac ellene monda • zent
petør apastal vtan tŕzen-
kŕlenced¹ papa vala • es
romaŕ zent øghazat øg • ez-
-tendeg • es tŕzen øg hetŕglen
10 bŕta vala / Az cardŕnaloc
køzøt mŕndøn akarattŕat
megmonda • es ø a papasa-
-got tartanŕa nem akar-
-na / De mŕcoron ez dolog-
15 -nac mŕnd ellene mondana-

¹ A szø eleje alá van húzva. Føløtte késøbbi kéztøl alig olvashatóan: *harmincz*.

nac Mindonnet folotte
 az cardinalok melek.
 Utet bolondnac mony
 iak vala. Axt hog' az
 papai meltsagot elhadno
 es nemyhetk onallor
 tok vton indulna akor
 na. De ez papa v'za uok
 nac semmi modon nem
 engedte. Honem eg' zenth
 embort / mel a meltsag
 nac neuezetit vala pa
 paia. es heleben zentse
 De miert hog' ez papa
 az eg'hazi emborok nec
 akarattok nekil a pa

- nac / Míndõnnec fõlõtte
 az cardínalok mefiek
 ṽtet bolondnac mong-
 -fakvala / Azert hog̃ az
 5 papaí meltosagot el hadna
 es nemȳheth azzonalla-
 -tok ṽtan indulña akar-
 -na / De ez papa ṽ zauok-
 -nac semmí modon nem
 10 engede / hanem eg̃ zenth
 embõrt / mel ameltosag-
 -nac neueztetit¹ vala pa-
 -paía • es heleben zentõle
 De m̃iert hog̃ ez papa
 15 az eghazí embõrõknec
 akarattȳok nekí a pa-

¹ A scriptor a z után betoldott egy i betűt.

pasagot elhagyá, az o
menet a tyb papak kőz
zül ki vakgrat, es attol
fogva vala mener ma
lázot romai eg'hozna
es zent zizerner sezege
vallot vala nem valha
ta. azon idoben ket alnor
fejedelmec, lgy azert mi
toron romabon volna
nac ket alnor fejedelm
ek. Maximus es affrica
nus romai vitezokner
hadnagi, latok a zizek
nac sokassagit, es hog' nag'
sokar v' hozaioc solamua

- pasagot elhağa / Az ę
neuet a tőb papak kőz-
-zúl kí vakarac • es attol-
-fogvan vala meńei ma-
5 -lazit romai eghaznal
ez zent zizecnec serege
vallotvala nem valha-
-ta • Azon időben ket alnoc
fejedelmec / lőn azert mī-
10 -coron romaban volna-
-nac ket alnoc fejedelm-
-ek • Maxímus • es Affrica-
-nus romai vitezőknec
hadnagi / Latak a zizek-
15 -nac sokassagi / es hog nag
sokac ő hozzáfoc Fofamna-

nar megfelemlenec / hog
ez zizekto keretn tyuen
elne sokasulno / vket meg
kemlet es mel vton men
nener megtudat / Eguet
bolatonac eg attok fudor
kmet neuc vala Iulianus
a magyaroknar fevedelme
ner / Kenener nchi / hog
hadat zeretne 9 elleng
Es mitoron coloniyaban
mennener vket ottan le
vagatnar / Mitoron dema
go / Eriarius papa a vi
rosbol / az az / romabol a
zizekkel elmenec vele vint

- nac megfelemlenec / hoǵ
 ez zizektől kerez'ten tǵruen
 elne sokasulna / űket meg-
 kemlec • es meŵ vton men-
 5 -nenec meg tudac / kǵuetǵt
 bolatanac eǵ attǵok fiahoz
 kǵnec neue vala Iulíanus
 A maǵaroknac feŵedelme-
 -nec Izenenec¹ nekí / hoǵ
 10 hadat zerezne q ellenǵk
 Es mǵcoron colonŷaban
 mennenec / űket ottan le-
 -vagatnac Mǵcoron dema-
 -ga Cǵrŷacus papa a va-
 15 -rosbol / Az az / romabol a
 zízekkel elmene / vele vńnce

¹ Az I az elfolyt rubrum miatt szinte fǵlismerhetetlen.

pap cardinalis. es Iacob
mel' Beth estendeig tacc
totta valo anthioz Liabek
esokscgot. es az idoben
papahoz igt valo. Balla
az Zizek nec igyetit. velor
el mene. es o velor keent
Senede Maruxfu. es la
micomai. ezzek ki es. Bri
tomadol valo valo Beth
Zizek nec attafia Babilianac.
es Juliananac. mel'
ekkel egjut is temetigzek
formaxius. es Lucensi
pipgh. ki az idoben ro
maba igt valo. Item idg

- pap cardínalis • es íacab
 Meſ heth eztendeig tar-
 -totta vala anthíolíabelí
 ersøksegöt • es az ídöben
 5 papahoz íötvala / halla
 az zizeknec íquetít / velöc
 elmene • es ö velöc keent
 zenvede / Mafurfíu • es la-
 -nicanai¹ erzek kí es brí-
 10 -taníabol valo vala keth
 zizeknec attáfia babíſa-
 -nac • es íuliananac / meſ
 ekkel egút ís temetközek
 Formarfus • es lucensi
 15 pípök / kí az ídöben ro-
 -maba íötvala ístení íelö-

¹ *lanicaniai*-ból javította a scriptor.

netgt latot vala. az 33ek.
kel elmenec. es colon mada
es velgt egenben marb
hromsogot Zentveden.
Lutorius. es Bodog Zent
vrsolagomac iegose. la
kozic vala Britaniaban
es angali ielgnetgt lata
hog amiat intencie. Hog
meg kezeztolkodnet. mert
attya a mel eztendoben
kezeztenne lgeth vala. az
on eztendoben megholt
vala. es v vtor nor fia
kyner eutherius vala ur

-netöt latotvala / az zizek-
 -kel elmene • es colonnyaba
 es veloc egeben mar<ti>
 -tiomsagot zenvede 𐌆

- 5 Iutorius • es bodog zent
 vrsolazzonnac segose / la-
 -kozic vala britanfaban •
 es angalf ielonetot lata
 hog aniat inteneie / hog
- 10 meg kereztozkodnec / mert
 attya a mel eztendoben
 kereztenne loth vala • az-
 -on eztendoben megholt-
 vala • es utanna fia
- 15 kynec eutherius vala neve

7
Vtanna az orjayban kecal
valoz es ez is zent vsula
nac intesze kezezenne
lotvala az zizek micron
romabol megtertenecval
na Megtuda kivet altal
es megzenec neki fog 9
foldebol ki menne es zent
vsulazonnac eleiben
menne es vele egyenben
nuortromsognac palma
iot venne ki legottan
az isten akaratnac enge
de annat megkezezte
the es v an hual es hu
gual melne florentia

- vtanna az orzagban keraf
vala • es ez is zent vrsula-
-nac intesere kereztenne
lot vala / **Az** zizek mícoron
5 romabol megtertenec vol-
-na / **Megtuda** kquet altal
es meg iszenec neki hog q
foldebol ki menne • es zent
vrsulazzonnac eleiben
10 menne • es vele egenben
martíromsagnac palma-
-fat venne / **Ki** legottan
az isteni akaratnac enge-
-de / aníat megkereztelte-
15 -the • es v aníaua • es hu-
-gual melnec florencía

vala neue / melet meye
rezteltetot vala / a zizek
nec eleibe mene / es velor
martiromsagot zendede
De az matulus is egy egy
rog pispok v hugnual
dorothius kerak leonia
val / mel a pispok nec hu
ga vala / mel constanti
napolban lakik vala
fir midmei kerak ne az
zonnac fianac toquen
zerent odot vala / demaga
a menekoz telestulesenec
elotte megholt vala / ez

vala neue / meŕet megke-
 -rezteltetõtvala / a zizek-
 -nec eleŕbe mene • es velõc
 martíromsagot zenuede

5 De az maculus ís eg gõ-
 -rõg¹ pispõk ý hugauai
 dorotheus keraŕ leaŕia-
 -val / meŕ a pispek nec hu-
 -ga vala / meŕ constantí-

10 -napolban lakík vala
 firmídimeŕ keraŕne az-
 -zonnac fianac tõrueŕ
 zerent adot vala / demaga
 a meŕiekõzõ teŕessúlesenec

15 elõtte megholtvala / ez

¹ Az első g-re fölöslegesen kitett mellékjelet a scriptor mázolhatta el.

313 ystennec orgh a ztasagor
 fogadot vala. Es e felul
 meymondot puspochel
 a zickner eleise igue yf
 tem ielonetbol velor tar
 solkoder. es martiromsa
 got zcnvede egende jmind
 e3gh 93ue tarsolkoodvan
 te3gner colonna fele a3 va
 rolokat a magaxodol kgr
 na vetetot3 volta segottin
 a papanar a3 zizeket3
 meg kemleter. es bertelen
 seggel re3ior rohananar
 nag kealtassal. es i voltes
 sel mint a firkhasor a3

- zíz istennec qrók tíztasagot
fogadotvala / Es e felúl
megmondot pispöckel
az zizeknec eleíbe íqve is-
- 5 -teni ielönetböl velöc tar-
-solkodec • es martiromsa-
-got zenvede eégenbe mind
ezök özue tarsolkodvan
terenec colonía fele az va-
- 10 -rosokat a magároctol qör-
-ríöl vetetöth vala / Legottan
a papanac az zízeketh
meg kemletec • es hertelen-
-seggel reafoc rohananac
- 15 naé kealtassal • es ívöltes-
-sel / mínt a farkasoc az-

ioholira fogor Lihogyt
vam esener mind az
Zamtalan lot Zizeket
meg oler. De micron do
dog Zent vsolazzonra
vtolzor mittanac volna
Lodalnac vala neki mod
hatatlan Zepsegen. Ke
mensegket es kezoket
tole megtartvaval. es
az fevedelm mel'vala
a binnec kezdogie. az Zi
Zekner Zerelmeden meg
gervedot vala. Aleyton
hog az Zizec edo/gethmie.

- fohokra fogoc   korgat-
-van esenec m  nd az
zamtalan soc z  zeketh
meg   lec • De m  coron bo-
5 -dog zent vrsolazzonra
vtolzor   ttanac volna
  odalnac vala nek   m  d-
-hatatlan zepsegen • ke-
-menseg  ket • es kez  ket
10 t  le megtart  kvala • es
az fe  yedelm m    vala
a b  nnec kezd    / az z  -
-zeknec zerelmeben meg-
ger  yed  tvala / Ale   ta
15 ho   az z  zet ed  sgethn   •

es az székner halálaxol
 batoretomaia fogada es
 hog' v'et hozyn venneie
 de mitoron kedeg bodog
 cent vsolazzon es dolgot
 nem alarnaiia es v'et
 inha meg v'et naiia az
 fevedelm on v'et asat el
 nem vseneie. Akora
 eg' millal zivet altal
 sm' es ek heppen v'et
 martiromma zentyle
 Vala demaga hozottok
 eg' sz' mel' nec cordula
 Vala neuc / mel' az tyb

- es az zizeknec halalarol
batoretanasa fogada • es
hog vtet hozfa vennefe
De micoron kedeg bodog
5 zent vrsolazzoñ ez dolgot
nem akarnasa • es vtet
nilva megvtalnasa / az .
fejedelm on vtalasat el
nem viselnefe • Akara
10 eg nillal ziuet által
loni • es ekkeppen vteth
martiromma zentole
Vala demaga kozottok
eg ziz / melnec cordula
15 vala neue / mel az tob

Zizek olettetnec vala, feltebe
 magat elenezette vala
 a havonar egy retykeden
 es az egyel oth lappagot
 vala, de reggel gmingn
 magat Zardadon meg ye
 lgnit, es a martizom
 gra oda / mel' minar va
 na sok ido elmutvan egy
 bent azotmiallat nar meg
 ielgnec / miert hog' az egy
 egyel megmaradoth vala
 neki az tobb Zizekel mine
 pe nem illetik vala, parom
 Lola, hog' mint az elso

- zizek iletetnecvala¹ / feltebe
magat el eneztette vala
a haýonac eg reytokeben •
es az eýel oth lappagot-
5 -vala / de reggel onnon-
-magat zabadon meg ýe-
-lonte • es a martíromsa-
-gra ada / me! annac vta-
-na sok idõ elmulvan eg
10 zent azzoñfallatnac meg-
ielonec / miért hog az egh
eýel megmaradoth vala
nekí az tob zizeckel inne-
-pe nem illetikvala / Paran-
15 -Lola / hog mfnt az első²

¹ Az itt betoldott *micoron* valószínűleg attól a kéztől származik, amely utoljára a 463. oldal első sorába avatkozott be.

² A sor végén levő folt áttűnés az előző oldalról.

napon az zizekner napvok
illetnek: vgan azon zerzel
holtakéve nekys fiztossag
gel mney lenne kenzolta
nac ez lent zizek anthezos
paponac ideicbe es maxi
mianos Lazar ideyeben
vornak ziletsefener vanna
keth zoz es harmas zendo
den: Nemmemu opatur
konecualon az opolok feye
delmeth: melek ez zizner the
temit tartvok vala colomna
dan hogz egyet az zizekner
tetem hogzul nekye odna.

- napon az zizeknec napȳok
 illetnec / vȳan azon zerrel
 Holtakelve nekȳs tiztȳsseg-
 -gel innep lenne / kenzata-
 5 -nac ezzent zizek antheros
 papanac ideicbe • es maxí-
 -mianos Lazar ideȳeben
 vrnak ziletesenec vtanna
 keth zaz • es harmicz eztendȳ-
 10 -ben • Nemínemú apatur
 kȳetfuala az apaLak feȳe-
 -delmeth / meflek ez ziznec the-
 -temit ossa¹ tartȳak vala colonńa-
 -ban hogȳ egȳet az zizeknec
 15 tetemí kȳzzul nekȳe adna •

¹ Lapszeli betoldás valószínűleg a scriptortól.

fogada hogz esth az o eszta
 zabán helhet neie. es eise
 edenben zerzeneie. de esth
 mitoron egz estendeig tor
 totta volna az oltaron egz
 fabol alkotott zekrenden
 Egzer hogz az opatur. es
 mind a barator veterne
 volnana. es a veterhet
 engelenec / mindo ngkner
 latafara az oltarrof lezol
 la. es nekik feyet hayta
 es az egzhozbol elki mene
 Meg remüle az opatur
 az oltarhoz fut. es az

- Fogada hog' ezth az q egha-
 -zaban helhetneie • es ezist
 edenben zerzeneie • De ezth
 mícoron eg' eztendeig tar-
 5 -totta volna az oltaron eg'
 fabol alkototh zekrenben
 Egzer hog' az apatur • es
 mind a baratoc veterien
 volnanac • es a veteriet
 10 enoklenec¹ / mindonoknec²
 latasara az oltarrol le zal-
 -la • es nekik feyet haszta
 es az eghazbol elkimene
 Meg remule az apatur
 15 az oltarhoz futa • es az

¹ Az *ρ e*-ből van javítva.

² Az első *ρ e*-ből van javítva. Miként az előbbi, ez is a scriptor műve.

Zekrent hion lele. El az
 apal a fejedelmhez mene.
 es ez dolgot minth lothva
 la neki megmonda. es az
 zsek nec tetemít mel' ropor.
 jobol kivettek vala. vgon
 azonban megtelek. es is meg
 azont megkere. hog' a fo-
 gadast betelesettencic fogu
 da hog' annal dragalatosat
 alkotna. soka keze. demago
 semm ok alar megnem
 nezhet. Ez nem nemu
 Zerzetos ez zsekhet nag
 a petatoson tiztolivala. es

- zekrent híuon lele / El az
 apaLa feýedelmhöz mene •
 es ez dolgot minth lõth va-
 -la nekí megmonda • es az
 5 zizeknec tetemít meí copor-
 -sobol kíuettek vala / ýgan
 azonban meglelek • es ismeg
 azont megkere / hog a fo-
 -gadast betelesetteneie / foga-
 10 -da hog annal dragalatosbat
 alkotna / soka kere / demaga
 semmi ok alat megnem
 íerhete Eg nemínemú
 zerzetos ez zizeket nag
 15 aýetatoson tíztolí vala • es

nag' edgss'gguel zerektuála
Eg' napon latša eg' mond
hatatlam nag' zep zizet
mert az idgben betegva
la ielgnnen. Es ha vter
es merne kerduala e fra
ter Lodalyauala ez ziznet
9 nag' dilgseget. es azch
mongavala hoy' vter ne
es merne Mondor. En va
gok eg' az zizek kozzul mel
ieket te u'en igon nagh
zeretettel tiztel. Es hoy' te
nehod nag' erdgm ordas
ser / nehod ielgnem. es ha
mi tiztoss'egynkeret napon

- nağ edqsseggel zeretíuala
 Eg napon latha eg mond-
 -hatatlan nağ zep zízet
 mert az ídqbēn betegva-
 5 -la íelqnnen • Es ha ýtet
 esmerne kerdíuala e fra-
 -ter Łodalýauala ez zíz nec
 q nağ dīlqseget • es azth
 mongáuala hoğ ýtet nē
 10 esmerne / Monda • En va-
 -ğok eg az zízek kqzzúl / mel-
 -ieket te ílen ígqon nağh
 zeretettel tíztelz / Es hoğ te-
 -nekqđ nağ erđqm adas-
 15 -sec / nekqđ íelqnem • es ha-
 mi tíztqsseğqonkert napon-¹

¹ter alatt későbbi kéztől: *nescio quod hec* (bizonytalan olvasat).

keent tzen eſ egrzor valo
Iduezleg mariat. es Mi
atvankat olvasandaz. te
halalodnac ideyen minket
vigasztalodnac. es seggedel
mednet ofmerz. Tabat az
frater mivel hamocrib
ez ymadſagot deteleſca. ez
izene az apatur vtom. hagt
az kszsegotz que ygtene.
Ime micoron az apatur
vter mend az conventz.
vel que zent kenettel
kenethnee A coor frater
kealtanyon fogyn. mondra
ffuffator el minetyn. es az

- keent tízen eg' ezorzor valo
 Iduezleg' maríat • es Mí-
 atýankat olvasandaz / te
 halalodnac ídeýen minket
 5 vígaztalodnac • es segödel-
 -mednec qsmierz • Tahat az
 frater mível hamarab
 ez ýmadsagot betefesete • ez
 izene az apatur vtan / hog'
 10 az közsegoth qzue götene
 Íme mícoron az apatur
 ýtet mend az conventh-
 -vel qzue zent kenettel
 kenethnee A coor frater
 15 kealtanýa foga / mondva
 ffussatoc el ínnetön • es az

33ekner agyatok bdt. Ten
3oth az apatur kardinala
mith 3olna. Az frater meg
ielonte neki az dolagnac
3ezet. Es micoron g neki
az 33ekner igeretit meg
monda: mind elki toka
rodanac. es eg keues el
mubvan be iguenec. Vter
prban el nyogotnac telek.
Ez iral nat es veyc
Dilectissim pro isten
es az 33 anna maria

zizeknec aggatok helt • Ten
zoth az apatur kerdíuala
míth zolna / Az frater meg
felönte nekí az dolognac
5 zeret / Es mícoron o nekí
az zizeknec ígeretít meg-
-monda / mínd elkíataka-
-rodanac • es eg keues el-
-mulvan be íquenec • v̄tet
10 vrb̄an el n̄yogotnac lelek •
Ez írasnac ez vege
Dílerítessec vr¹ ísten
es az zíz aña maría²

¹ A v előtt tintafolt van.

² A lap alján levő tintafoltok átnyomódások a következő oldalról.

zent loaln azzenrol
Borgondia chashtur e
ba vala eg kaz nci
dag nomgs embor. Amer
o felesegenel. es hazabe
lichel egetombe nagh
ayentossaga vala ozent
opatm azzenhog' vghog'
mindon extendoben nagh
vendersegt tennic az o
nappan. Nomgs embor
felesegenet mitoron el
igt volna az o zilese Nag'
kent zenved vala vghog'
ket fogot. neli ki kiel vala
vontatm. Immor nejed

Zent Apalín azzonrol

Bvrgondía oluastatic ez

ba vala ég kaz pelda

-dag nõmq̃s embõr / Kíneç

5 q̃ felesegeuel • es hazabe-

-lieckel egeťõmbe nağh

aťetatossaga vala a zent

apalín azzonhoz / vğ hoğ

míndõn eztendõben nağ

10 vendegsegõt tenne az q̃

napýan Ez¹ nõmq̃s embõr

felesegenec mícoron el-

-íq̃tvolna az q̃ zilese Nağ

kent zenvedvala / Vğ hoğ

15 ket fogat nekí ki kel vala

vontatni² / Ímmar neğed

¹ Az vízfelt miatt nehezen olvasható.

² Valószínűleg idegen kéz törölte a t-t, és húzta meg felette a vízszintes vonalat.

vttaſ No mitoron im max
Zülneſ Kellene, el igue aſ
Zent opalm aſſon nap
ia, mel nopot eſ meg
naſ aſſetatoſſaggal iſe
Kozikvalla ſolgalma, ſi
vogatvoni Zegenſket
idugſitene ieſue xriſtoſ
nat, eſ aſ 9 Keyoſſegge
Zileueneſ, eſ Zent opalm
aſſonmac Zewelmeiſet.
Mitoron eſ iutotvolna
a vendeſſegnet napſon
aſ aſſon allat vngnma
ga ſolgalvalla a Zegenſk
net, Valla 9 neki eſſe

- vttal / No mícoron ímmar
 zúlnj ¹ kellene / el íque az
 zent apalín azzon nap-
 -íá² / meí napot esmeg
 5 nağ aýetatossaggal íge-
 -kqzíkvala zolgalnı / hí-
 -vogatvan zegerıqket
 íduqzıtenc íesus crıstos-
 -nac • es az q keğqssesğs
 10 zıleíenec • es zent apalín
 azzonnac zerelmeíert /
 Mícoron el íutotvolna
 a vendesegsnec napýa
 Az azzoní allat ínqonma-
 15 -ga zolgal vala a zegerıqket
 -nec / Vala q nekí eğh

¹ A/ betűt e-ből javította a scriptor.

² A szó elején a rubrum tűnik át az előző oldalról.

11
iſte a tüz folot ſelfüggeſ
tven telves huſſal Torte
nec hog az aſ ellenſeg
ordog eg zordandoc kepe
be diduc. es be kezedget. Mi
toron be bol attac volna
a tüz hog üle. ol mel ma
got melegittene. demagor
az azomallat miet igon
ſolgalmatos vala a zege
naxner etelt zezem ſelejt
te etendos germogk leiet
a tüz nel grizetnekil hog
az ordog aſt ſaita volna
ragoda a germoghet. es az

- úste a tűz fölöt felfüggez-
 -tven telyes hussal / Törte-
 -nec hog az ag ellenseg
 ordog¹ eg zarandoc kepe-
 5 -be elíque² • es be keredzec / Mí-
 -coron be bolattacvolna
 a tűzhöz üle / ol mel ma-
 -gat melegittene / demaga
 az azzoífallat miért ígön
 10 zolgalmatos vala a zege-
 -ríoknec etelt zerezni / felejt-
 -te eztendos germokleiet
 a tűznel orizetnekil / hog
 az ordog azt latta volna
 15 ragada a germoket • es az³

¹ A második *o* *e*-nek indult.

² Az *el*-t a scriptor utólag szoríthatta be.

³ A jobb margón égési folt van.

iſtben vette, holot legottom
apronked ſarkadgor, es el
ola. ſtirma kedeglen a ſor
dolog kgor elſeletkozer a
germogkrol. Annera kgor
mucoron a huſt fel adna
az iſtbol, megtele a ger-
mogk. Lenck a ſagait, hol
vrat, hol kezet, hol labat.
Ezt latvan meg rettene, es
zede iutvan a germogk.
el valtozeck mint felhole
Annac ſtimma iſ meg erot
von ki ſedegete a germogk.
nec ſagait eg tizta ruhaba
es a miſe mucoron meg

- ústben vethe / holot legottan
apronked zakadoza • es el-
ozla / Ańńa kedeglen a soc
dolog kőzőť elfeletkőzec a
- 5 ģermőkrőľ / Annera hog
mícoron a hust fel adna
az ústbőľ / meglele a ģer-
-mőklenek ő tagať / hol
vőť / hol kezet / hol labat /
- 10 Ezt latvan meg rettene • es
ezebe fűtvan a germők •
el valtozeek mńť felholt
Annac vtanna ísmeg erőt
vőň / kí zedegete a ģermők-
- 15 -nec tagať eģ tőťta ruhaba •
es a mőse mícoron megh

vegeſtetottv d. n. a. ſelmene
ſitoc hazaban naq ſirva
kealtvan vr iſtendg. es
zent apalm aſſonkog.
monduom O orok iſten
Immore lortom bog mind
ommt tottem atte Zerel
medert vſalatos tenekod
Maga garkorta halloottom
predicatoria. volommt az
enim kogul leg kiſſebnet
tottetor nekum tottetor
Nert mire nem lortod az
en mivellkodetymet. Kiket
en tottem atte kiſtoſſegodre
es zent apalm aſſonier.
O zent apalm aſſon. Im

- vegeztetõthvolna / felmene
tõtoc hazaban nağ sırva
kealtvan vr ístenhõz • es
zent apalín azzonhoz •
- 5 monduan / O orõk ísten
Ímmar latom / hog mind
ammít tõttem atte zerel-
-medert vtalatos tenekõd
Maga gåkorta hallottam
- 10 predícacíoba / valamít az
en<.>ím¹ kõzzúl leg kissebnec
tõttetõc nekõm tõttetõc
Azert mire nem latod az-
-en mívelkõdetõmet / Kíket
- 15 en tõttem atte tíztõssegõdre
es zent apalín azzońera
O zent apalín azzoń / Ím

¹ Az n és az i között a folt törlés nyoma. Az ek késõbbi kéz sorkõzi betoldása.

maie iaton en sok cyendy
tufogva alte minpudet
illottem Zeghoket hittam
es nekik Zolgaltam Nemde
cice az en iutalmam Mi
rozon est mondana az az
omallat el almekies tato
latas Zerent sent apalm
azont iguen onigalor
cal nag Zepseggel megh
ekosulven monduan one
ku Ne akor ketsegbe esnod
Mert semminemui io nem
marad meghzetetlen Tug
gind hog valamit tottel
istennet bodosz onnacs

- <mar latom>¹ en sok eztendő-
 -tölfogva atte innepödet
 illöttem / zegenöket híttam •
 es nekik zolgaltam Nemde
 5 ezee az en futalmam Mí-
 -coron ezt mondana az azz-
 -oníallat el alwek • es lata
 latas zerent • zent Apalín
 azzont íquen <.> angaloc-
 10 -cal nağ zepseggel megh
 -ekösülven / monduan öne-
 -ki Ne akaf ketsegbe esnöd
 Mert semmínemú ío nem
 marad megfízetetlen Tug-
 15 -ğad hoğ valamít tötlet
 istennec bodog azzonnac / es

¹ A két szó rubrummal van áthúzva.

en nekom segenokner sol
gal van nekom igen kel
tenetys d'ert valomne
hevanz adua vagon es a
germog meg lezen nehod
egesscyge. A; foy l'et hie
en vette salcedron foga
A voritut van touabba ne
semvedod sem te sem egebisem
aloc kik ytenner secrete
neet d'indnat t'z'z'scyget
es en halalominat emleko
etert en vigiliamat foy
nli es en napomat bolj
ytent bodog' z'zont es
engomner foga duag fere

- ennekqm zegeñqknec zol-
galvan nekqm ígen kel-
-lemetqs • Azert valamít
kevanz adua vaqon • es a
5 germqc meg lezen nekqd
egesseggel • Az fog serest kít
zenvettel sílesedcoron¹ fogat
kí vontatvan / touabba nē
zenvedqd / sem te / sem egeb / sem
10 <..> azoc kík ístennec zerete-
-tíert / Anñianac² tíztqssegeret³
es en halalomnac emlekq-
-zetíert en vígííamat bqñ-
-tqlí • es en napomat vdlj
15 Ístent bodog azzont • es
engqmet foga / Auag feýe

¹ Az eredeti *i*-t nem a scriptor javította *u*-re.

² A két *n* közé interlineáris *i*-t, a második *a* fölé *n* betűt írt a késői kéz, de ez utóbbit ki is törölte.

³ Az *r* fölé tett vonással saját hibáját jelzi a scriptor. Bizonyára ezt akarta írni: *tíztqssegeert*.

fiyodalma honnor/ággat
valse segedsegner es mezyen
Ez meg leven felserkenc. es
9 germeket egessége lele
es yngmmagat mindon
fiyodalmekeil Mel dolgot
mindommet Gyrdetner. es
v vromal hozabeuekkel
egyetombe 9 innepet mig
ele meyvöler. Es kiz atar
tat illemi meg ielontc
Mert Solgalyonc Zent
apalmi azzonmar. hog 9
erdemenec miattor fog
serefol. sy serefol. es mm

- faŷasaba hamarsaggal
 valo segedsegnec esmerŷen
 Ez meg leven felserkene • es
 5 ȝ ġermeket egessegbe lele
 es vñȝmmagat mĩndȝn
 faŷdalm nekil / Meŷ dolgot
 mĩndȝnnec hĩrdenec • es
 v̇ vraual hazabelĩekkel
 eġetȝmbe ȝ ĩnnepet mĩġ
 10 ele megv̇dle / Es kik acar-
 -tac ĩlleni meg ielȝnte /
 Azert zolgalȝonc zent
 apalin azzonnac / hoġ ȝ
 erdemenec mĩatta fog
 15 serestȝl / fȝ serestȝl • es min-

don haborusagtol tessitol
es lekital megzabadulone
es az gregi grombe felma-
gastassak Mel' Bodogsag-
ba minket vigen atvor
fiv es Zentclor amen.

uent apa

In azon vala Lazari
nemzetbol. Kynec attya
mondatic vala Eusebios
nac. gorgognec Lazara
Es birya vala Lazari zekit
Alexandria nero varosba
ki veue ierusalembe
kezal' Icanat gozsoya Ky.

- dön haborusagtol testitöl •
 es lelkitöl meg zabadufonc
 es az qorok qorombe felma-
 -gattassonc¹ / Mel' bodogsag-
 5 -ba minket vígen atya
 fyv • es zentlelqc Amen Ith
 kezdetíc zent Apalín
 Sent Apa azzonnac q eletí
 lín azzon vala Lazarí
 10 nemzetből • kynec attya
 mondatícvla Eusebíos-
 -nac • qorogoknec Lazara
 Es bírya vala Lazarí zekít
 Alexandría new varosba
 15 kí veue ferusalembeli
 keraf leaniat hozzoja • ky-

¹ Az utolsó három betűt későbbi kéz javította. Az *on-t* átrta *ek-re*, a *c-t* pedig *untával* lefedte.

11
nec vala neue leonia hita
Zule Zent apalm aßont. hi
mutoron Zuletyt volna...
Adontek eg kerezen ngings
aßonnar. hi 9 vele dajral.
kodner. es 9 vele barmet. hi
vtet nem Loh test Jereht
de meeg io erkolden. es
kerezen hitben vtet neue
liuala. Mo mutoron in
mor neuekodner e Zent
aßon. Zepsegge felil mul
ia vala mind aß oxagbel
Zizeket. latvan attyn aß 9
Zepseget. hog mindon 39
mogner kellemet 98. es

-nec vala neue leonfa • Kftol

züle zent apalín azzont / kí

mícoron zúletot volna 𐌹

Adatek eg kerezten nomos

5 azzonnac / kí q vele daycal-

-kodnec • es q vele bannec • kí

vtet nem Lak test zerent

de meeg so erkolben • es

kerezten hitben vtet neue-

10 -liuala • No mícoron sm-

-mar neuekodnec e zent

azzon / zepseggel felulmul-

-favala mind az orzagbeli

zizeket / Latvan attya az q

15 zepseget / hog mindon zo-

-moknec kellemetos • es

gēnerű/egős őz oleanomac
tehentetű. es zepsege. vegeze
arra őz 9 gondolatűt hog
űtet tartana egű magas
toromban. No micoron es
megűt volna. ada 9 neki
ki űtet orűne egű ven em
bert Collidrian neuűt. ki
iamborűggal. es bolűeseg
gel egű beűet felűl mulva
la. es kezűe tűműttűm. Zent
opalűű őzont filofűhara
űűű. bolűesegű. es level
űerűesűe. Melű tűnosűggű
hűműű. idűű annűerű hűű
nala. hogű ggűűű orűűűű

- geñerúsegos az q leañanac
tekentetj • es zepsege / Vegeze
arra az q gondolattat / hog
vtet tartana eg magas
- 5 toromban • No mcoron ez
meglvtolna / Ada q neki
ki vtet qrizne eg ven em-
-bert Collidrian neuut / ki
famborsaggal • es bqlLeseg
- 10 -gel egebket felul mulva-
-la • es kezde taníttani zent
apalín azzont filosofiara
Az az / bqlLesegre • es level
zerzesre / Mel tanosagba
- 15 hamar idon annera haz-
-nala / Hog gorog orzagba

nem volla korrnia korrnia
 tos demagor o igekorrnia
 la mcor o gittre kirt vgt
 vala o davorol ki nekil
 leheteden istemec kellenec
 tgs lem annac okacert el
 bayra a felul mondot tudo
 monokat Mert e velagj
 tudomandian Laki gitsag
 leletic Mikeppen Jermias
 profeta tamit monduan
 Ne akaryator a pogornok
 nac vtiit megornulm
 Mert az o tyeuengh gitsa
 gor annac okacert e3 velagj

- nem vala hozzáfa hasonla-
-tos / demaga o ígekqzık va-
-la íncab a híttre kíft vót-
-vala a daıcatol / kí nekıl
- 5 lehetetlen ístennec kelleme-
-tqs lenı / Annac okaert / el
hađa a felıl mondot tudo
-mańokat / Mert e velagj
tudomanban lak hítsag
- 10 leletıc / Mıkeppen Ieremıas
profeta tanıt / monduan /
Ne akarjatoc a poganok-
-nac vtaıt megtanulnı
Mert az o tıruenok hítsa-
- 15 -goc Annac okaert ez velagj

tudomanokat meghaga
Es kedde olvasni a kereszt
ienokaner konuoket, kik
felol a hitot mindon meg
tomulhotta Mert tuggaba
la hog' istennek ozaga vol
na az igaz hitben, nem e
velagi tudomamba, sem
vetelkodesgeben leletnek Mi
keppen a torueni kognitart
id No azert mikoron o
lelkiben felmagasztatot vol
na keresztben hitben es io
zagos mindkodetnek mi
atta. Kiuul test Jereut es
ielveuel kognorge o meste

- tudomañokat meghağa
 Es kezde olvasni a kerezt-
 -ferőknec kőruket / kík-
 -belöl a hűtöt mindön¹ meg-
 5 -tanulhatta / Mert tuğğa va-
 la / hoğ istennec orzaga vol-
 -na az ıgaz hűben / nem ez-²
 velagi tudomanocban³ • sem
 vetekődesőkben leletnec • Mı-
 10 -keppen a tőrueni kőn⁴ tart-
 -ia • No azert mıkoron ę
 lelkeben felmagaztatot vol-
 -na kereztēn hűben • es ıo-
 zagos mıvelkődetnec mı-
 15 -atta / kıuul test zerent • es
 nıelveuel kőnőge ę mestő-

¹ Az első n fölött piszkolt van.

² Utána a margón talán tollpróba.

³ Az oc a scriptor sorközi betoldása.

⁴ A későbbi kéz valószínűleg a hiányzó betűt kívánta pótolni.

renek Roy Badna vter
a kereztven hitden elm
Meg engedven Ez bodogsa
gos sz legottan a aranas
asztalat kivala dragala
tos kozvetkel meg chosit
ven aranas ruhait de
galatos gonggokel fusven
sevenet dragalatos coro
nariat. 9 nag dragalatos
giut. es egeb dragalatos
oltozetit el tgre. es Zegenok
net oztol. Vngnringgn
kedeglen oltozet olavalo
ruhaba Mert drasztana
la vronkhat mondast

- renek / hog' hadna ıtet
 a kereztyen hitben elni
Meg engedven Ez bodogsa
 -gos zız legottan   arańas
 5 aztalat / ki vala dragala-
 -tos k ueckel meg ek sit-
 -ven / Arańas ruhaıt dra-
 -galatos   ng ckel f zven
Fe enec dragalatos coro-
 10 -naıat /   na  dragalatos
  uıt • es e eb dragalatos
  lt zetıt el t re • es zegen k-
 -nec ozta / V n mmaga
 kedeglen  lt zec ala valo
 15 ruhaba / **Mert olvastaua-**
 -la vronknac mondasat

44
Ki vjmonid Ne akaryator
kenLem magatoknac ken
Leth földön. Holot az vncor
Ki assaar. es el vrozac. de
kenLetyetor magatoknac
kenLor menorZagba Soc
ido el mulvan megballac
9 attyafai hog' elhantavol
na ruhait. es megmondac
9 atinobnac Ennec vtar
na akara ariia meglatm
vter. es vglele ammuty
ballotta vata alazatos ru
haba Miroxon exrol aia
ygn feddege / monon 9
arinanac ammirql te eu

- kí vǵmond / Ne akarǵatoc
kenLezní magatoknac ken-
-Leθ fǵldǵn / holot az vruoc
kí assaac • es el vrozzaac • de
- 5 kenLezǵetǵc magatoknac
kenLǵt meńorzagba Soc
idǵ el mulvan meg hallac
ǵ attǵafíaf hog elhanta vol-
na ruhaít • es megmondac
- 10 ǵ ańńoknac¹ Ennec vtan-
-na akara ańńa meǵlatńǵ
vtet • es vǵ lele ammíth
halottavala alazatos ru-
-haba / Mícoron errǵl ańa
- 15 íǵon feddene / monda ǵ
ańńanac Ammírǵl te en-

¹ Későbbi kéztől származik a két *ı* közé betoldott sorközi *ı*.

194
gomet feddes io helre tottem
dært hog elver velar mi
coron ider lezon. Annac vta
na monda o ainnanar
dria. Ba a3 vr iesus cristos
Ban hyendes kynne nem
emmet de gnet attam o3
Zegenokner. Kiden enes bi
39c. megheruattatlan co
ronaval corona3tatol o3
orok elctben. hog est hal
lotta volna o3 o ainnar. Bi
mene o tole Annac vtm
na o3 o 3olgar tiz ngmog
3iz. Kiket 3er3ot vala neta
o attu labarhos esenec. sic

-gõmet feddez ío helre tõttem
 Azert hog' elýec velõc¹ mí-
 -coron ídefe lezõn • Annac vt̃a-
 -na monda ȝ ańńanac

5 Ańa / ha az vr íesus crístos-
 -ban hýendez kýnek² nem
 enímet de ȝuet attam az
 zegenõknec / Kíben enes hí-
 -zõc / meg heruattatlan co-

10 -ronaval coronasztatol az
 ȝrõk eletben / hog' ezt hal-
 -lotta volna az ȝ ańńa / kí-
 -mene ȝ tple • Annac vtan-
 -na az ȝ zolgaí tíz nõmõs

15 zíz / Kiket zerzõtvala nekí
 ȝ att̃a labaihoz esenec • sír-

¹ Az ȝ betű javítotttnak tűnik.

² A szóvégi k-t valószínűleg m-ből javította a másoló.

4
van. es keruen vtet hog ez
igeket es meg meymondana
o elottec. Micoron meymon
dotta volna o elottec legottan
mind aristoða hūner Es ez
megleven hog kiment vol
na o anna' meghozza igue
hualkodo leghochal. es ki
tomb hilgmb vifay teigec
kel. Aleptvan hog egochel
meg engestelne az o leoniat
de azonat mind meyvatala
zent apalin azon. es le ter
depolven. es menbe kezeit
fel emelven ymadfogot te
zonvala / monduan Dram

- van • es keruen ýtet hog ez
 ígeket esmeg megmondana
 ę elõttec • Mícoron megmon-
 -dotta volna ę elõttõc / legottan
- 5 mĩnd cristosba húnec Es ez
 megleven hog kiment vol-
 -na ę ańńa / meg hozza íque
 hiuolkodo leańockal • es kĩ-
 -lõmb kílõmb vicsag¹ teuõc-
- 10 -kel / Aleýtvan hog ezõckel
 meg engeztelne az ę leańat
 De azocat mĩnd megvtala
 zent Apalĩn azzon • es le ter-
 -depõlven • es meńbe kezest
- 15 fel emelven ýmadsagot te-
 -zõn vala / monduan • Vram

¹ A betoldandó c betűt az i fölé írta a scriptor.

Jesus cristus so badir meg
engemet ez idgen. Eiben
dilerom attē zent neue
dett en suemnet bodog.
sagual. es so mnaſ orgo
naſaval. hog^a ez latta
volna az o aſna. es meg
igon kezde vter feddem
Es az ellen et monda
o nehi dña beabon mon.
kalkodol. mert attē beſe
dod nem haznalatos⁸ az
felnel. es feheytelg⁸ az
esgnel. de az en ekmem
meg vajon exſulven

- Iesus crístus zabadíl meg
engömet ez időben / kíben
díleröm atte zent neue-
-deth en zíuemnec bodog-
5 -sagaua! • es zamnal orgo-
-nasava!¹ / hog ezt latta
-volna az q ańńa / esmeg
ígon kezde ýtet feddení
Es az ellen ezt monda
10 q nekí Ańńa heaba mvn-
-kalkodol / mert atte beze-
-död nem haznalatosb az
zelnel • es feriefýteköd az
esönel / de az en elmem
15 meg vágon erösúlven

¹ Későbbi kéz az eredeti s-et l-re javította, majd a sorközbe sa-t írt. Tehát javítva: orgo-
nasava!.

12
az eros ko Siklom ki a
xistus iesus es en istengm
Lat van anna az o lea
hanac hemenseget at
ianac meg ielonte ki
ellenseguel az Erme
nolike iz etendeig hada
kozot vala es atoron
igt vala baza hozza me
ne es hog latta volno
o orloant meg her vad
van es hit van rubaba
oltzuen monda o neki
O en Ziemner eijgeten
cy / viga saga duag nem

- az erős köziklan / Kí a
crístus íesus • es en ístenom
Latvan ańńa az  lea-
-ńńanac kemenseget • At-
5 -ńńanac meg felontte / kí
ellensegíuel / Az az Erme-
-ńńokkal tíz eztendeíg hada-
-kozotvala / es accoron
íqt vala haza / hozza me-
10 -ne • es hog latta volna
 orlaíat meg hervad-
-van • es hítván ruhaba
qltqzuen / monda  nekí
O en zíuemnec eggetlen
15 eg vígasaga / Auag nem

tydod / hogz or iesus hit &
istennet ymarz / or sidoc
9 gonossagaert megfeszittot
teek Ez ellen monda sent
apalim orzoh. ha istennet
malasztot es merzed sem
mikeppen iletch nem mer
nel mondomod / mert
tudnad hogz or iesus is
tennet igriz fia / ki nem
oz 9 byne iert . de ammi
byngnkeret senvede or ke
veztfom or kent. hogz ezt
hallottavolna orz 9 attya
haragra indultateek . es

- tudod / **ho**g a iesost kít te
istenec ýmacz / a sidoc
o gonossagaert megfezíttot-
-teek Ez ellen monda zent
- 5 Apalín azzoń • **ha** istennec
malaztýat esmerned • sem-
-míkeppen ífeth nem mer-
-nel mondanod / mert
tudnad ho
- 10 -g a íesus ís-
-tennec ígaz fia / **Kí** nem
az o býneiert / **de** ammú
býnõnkert zenvede a ke-
-reztfan a kent / ho
- 15 **g** ezt
hallottavolna az o attýa
Haragra indultateek • es

1
leornat meġtomylo^{or}stete
hog^{or} v^{or}let a rettenetossēg
gel nuab meġterithbet
ne. De sent apalm a^{or}son
reistofnac iegose a rette
netossēgtol meġnem fe
lelmet. sem hizzalkodo
bezed m^{or}ath meġnem
Lalateek. holvabra iut
van hezon ragador v^{or}let
es a hitvan rughat gro
la le zaggator es v^{or}let aza
nog rughada gtoztetse.
es fevere drong nongs
coronat tony es ekheppen

- leañat meg tōmlōcztete¹
Hogó útet a rettenetōsseg-
-gel íncab megteríthhet-
-ne / De zent Apalín azzoñ
5 cristosnac íegōse a rette-
-netōssegtoł megnem fe-
-lelmec / sem hízōlkōdō
bezed mīath megnem
lālateek • Holvalra fūt-
10 -van kezōn ragada útet •
es a híftvan ruhat q ro-
-la le zaggata • es útet ara-
-nās ruhaba qłtōztethe •
es feřere draga nōmōs
15 coronat tōn • es ekkeppen

¹ Az őz-t későbbi kéz írta a sor fölé.

fel ultiotet ven Iouis nac
templomida vine! Bol
micoron a templom bige
pgt volna. Stenner anga
lor meg idonet o neki eg
ysyonac zomeledenukimer
iob kezedon vala sent ke
restnet iege. es a bal keze
don eg zold palma ang
ki monda o neki Bortor lat
es ergo i met tufford bog
e keresztner iege alot eke
sultetol meg a martirgon
sognac palmariorval. De
is angalt senki nem lat
hanem Lok vngm maga

- fel ltztetven ousnac
templomba¹ vue / hol
mcoron a templom köze-
-pt volna • stennec ana-
5 -la meg ielnec  nek e
fvnac zmeeben / knec
iob kezeben vala zent ke-
-reztnece fee • es a bal keze-
-ben e zöld palma aag
10 k monda  nek • Bator leg
es ers / mert tugad² hog
e kereztnec fee alat eke-
-sltetlmege a martrom-
-sagnac palmafaival / De
15 az analt senk nem lata
hanem Lak nmmaga

¹ Az a betű idegen kztl származó sorkzi betoids.
² Az u betű fölött piszokfolt van.

21
annak vtarma monda
attor gneki. En züemnek
es vigaſigor aldozal az if-
tenghner. Ez ellen felele.
es monda. Eio aldoz attal
attam magarmat iſtemnek
en vram iqus ceſtoſnar
herannam hogz thces megz
gonnel atte balgortagſogod
dol. es meg es merned az
igoh iſtent. es az igah bit-
re ternel. No mitoron
egz mondotto volno. Aſold
re le eſeek. es ekheppen va-
lo ymadſogot ton mondui.
Oen vram iſten. te benned

- Annak vtanna monda
attŷa ɸnekí • En zŷuemnek
eğ vígasaga aldožal az ís-
-tenɸknec • Ez ellen felele •
- 5 es monda • Elɸ aldozattal
attam magamat ístennek
en Vram íesus crístosnac
kevanvan hoğ thees megh
zɸnnel atte balgatagsagod
- 10 -bol • es meg esmerned az
ígaz ístent • es az ígaz hít-
-re ternel • No mícoron
ezt mondotta volna / A föld-
-re le eseek • es ekkeppenva-
- 15 -lo ŷmadsagot tɸn / monduā /
O en vram ísten • te benned

hinguener iduogsege es ve
mensege sed semme e bal
vemt hog es merpekmer
kik ogt imadynr hog ten
nagmagad vng a bizon
isten es naiad nehil ege
mmen Mel imadpog es
vegiknen menbel vella
mois Zalla es a balvemt
eltore duog semme teve
es a kik kizal alnakvale
hamia igner Micoron gt
iattavolna az a attu Ba
vayvaban hagu hog es Zzet
a varas kopezot ozlop hoz
kocznes es vebokiel es
ostemhkal ver ner Tagyat

- híuqknec íduqssege • es re-
-mensege / ted semmie¹ e bal-
-vant / hoğ esmerŷekmeg
kík azt ŷmadğac / hoğ ten-
5 -nqnmagad vağ a bizoñ
isten • es nalad nekıl egeb
nínLen / Meı Imadsag el
-vegezuen / meñbelqı² vella-
-mas zalla • es a balvant
10 eltqre / Auag semmie teve
es a kík kıúúl³ alnak vala
hamua lqnc • Mıcoron ezt
lattavolna az q att'a • ha-
-ragŷaban hağa / hoğ ez zızet⁴
15 a varos kqzepqt ozlophoz
kqtqznec • es vezzqkkel • es
ostorokkal vernec • Tagŷat

¹ Az i betű fölé valamit betoldani szándékozott az idegen kéz.

² Későbbi kéz toldotta be az i-t és alakította át a második e-t ő-vé, majd törölte a szó végén az q-t.

³ Későbbi kéz a két ú közé alul jelet tett. Ideszánta talán a sorközbe írt mai formájú ő-jét is.

⁴ Az i valamiből javítva van.

507
vas gevebennel Zaggatnar
Demagn micoron e beno
kat Zenvedne vronc iesus
meeg ielgnet 9 neka nag
lok sagu angulokral es
kel inondran. Es mer vedmen
33 atte teromtydet. Kien
vial kodol. Al katatos ley
mert meeg tybbet kel
en nevemde Zenvedngd
al hoherok es 30 balvan bag
senkit nem lat nanact mid
elfutarnat. Al vton isenner
angulpr. ioueneli 9 hogzor
es meeg viganltar vter es
meeg adozuan Babadon
el bolatne iaxmillo hog

- vas gerebennel zaggatnac
 Demaga mícron e keno-
 -kat zenvedne / vronc íesus
 meg íelq̄nec q̄ nekí nağ
- 5 soksagu aḡalokcal / es zizek-
 -kel¹ / mondvan • Esmerf̄edmeg
 zíz atte terq̄mtq̄det / kíert
 viaskodol / Alhatatos leḡ
 mert meeg tq̄bbet kel
- 10 en nevembe zenvednq̄d
 A hoherq̄k ez zo halvan hoğ
 senkít nem latnanac / mīd
 elfutanac • Az vtan ístenec
 aḡalj² íq̄uenek q̄ hozza •
- 15 es meg vígazt̄ac ítet • es
 meg oldozuan / zabadon
 elbol̄at̄ac f̄arni • No hoğ

¹ A későbbi kéz beavatkozása miatt nem lehetünk biztosak a szó eredeti alakjában.
² A j alau törlés nyoma látszik.

est attie kallottavolna. Hog
ia huiator in dolgofdkot
es pavmuloa nekir. Hog
nietvet ki messet hog' criston
- ~~af~~ tonabbol semmykep
pen ne valkessid. fuleth
forro onnal betolceek
hameit agmbol ki vavak
foguit verquol ki vervek
No imoron ekenokot
zenvedue Islem. Zozat igur
ki ez' hnech. Zomibol Mond
van. Vram iesus cristus
es ayandekochal. ayande
wom te felsegndet. Som
in mel. fogaimmal. es

- ezt att'a hallottavolna / hoz-
 -ia híuata a dolgosokat
 es paranLola nekíc / hoǵ
 íelvet kímessec hoǵ cris-
 5 -tost¹ touabba semmikep-
 -pen ne valhassa · fúleth
 forro onnal be tolLeek
 zomeít ágabol kí vaǵaak
 fogait verq̄uel kí verȳek
 10 No mícoron e kenokat
 zenvedne Istení zozat íque-
 -ki ez zíznek zaśabol Mond-
 -van vram ieszus cristus
 ez aǵandekockal aǵande-
 15 -cozom te felseǵoǵet · zome-
 -ímmel / fogaśímmal · es

¹ A későbbi kéz ezt a szót ő vagy ű *islenet*-re alakította.

fulcrummel. Mit innd ver
zet en bennem attē zent
dogod. Es kerlek hog bā
valakū en kienballasdu
rol meg emlekinger. or
vengener ōn tngokhan
egesscner unakta Es
sorat ioue o hoia mond
pom Tnggad en keretym
hog valant keret meg
vagon advan Es so betel
iesoduen souener angia
lor. es meg vngatlar vtr
Es meg le ven dū o attvā
es meg a setet tomlogde
vettete. vtr Inzelkoden

- fúleýmme / kít mînd zer-
-zõt en bennem atte zent
iogod¹ / Es kerlek hog  ha
valak  en kenvallasom
- 5 -rol meg emlek znec    r-
-ven enec en tagomban²
egessegnec m atta Es
zozat  que   ho a   mond-
-van / Tu   ad en zere om
- 10 hog  valam t kertel   meg-
va on advan / Ez zo betel-
-ies duen     uenec an a-
-loc   es megv gaztac  tet
Ez megleven az   att a
- 15 esmeg a setet t ml czbe
vettete  tet  n      ven

¹ A k s bbi k z i-b l  -t alakított.

² A k s bbi k z  gy alakította át a két utolsó szót: *on tagokban*.

minnemv begotten segochel
 megterithetne leornat.
 No mas napon monda
 neki. duag' az en isten
 nec ag' tomvent duag' ot
 nag' kent Zenvog'. Kith
 amigen sem velbetnel
 Ez ellen monda betorsag
 gal. es felefe' neki. Az en
 vram iesus cristos nar
 attam eynom magamat
 regon. Hog' est hallotta
 volna az o attor / miket
 pen meg duhit. Kede
 havat Zaggatni. es o

- mínemw kegötlenségöckel
megteríthetne leañat /
No masnapon monda
nekí / Auag az en istenq-
5 -nec ag tømÿent Auag ol
nağ kent zenveg / Kíth
íngen¹ sem velhetnel
Ez ellen monda batóság-
-gal • es felem² nekíl Az en
10 vram íesus crístosnac
attam ennqm magamat
regon / Hoğ ezt hallotta-
-volna az q attÿa / míkep-
-pen meg dúhút / Kezde
15 háyat zagatní • es a

¹ A scriptor beljebb kezdte a sort mert pacát ejtett az elején. – Későbbi kéz a szó elé írt egy i-t, az m fölé is betoldott egy i-t, törölte az eredeti szókezdő í ékezetét, vagyis *imígen*-re javított.

² Későbbi kéz az első m-et *le*-re javította, a töle írt *e* fölé pedig betoldott egy m-et. A javítás eredménye: *felelem nekíl*.

Varos közepre tette na-
gizet. es az o lemnat meg-
kötöztet mind rubusol
a tűzbe vettette. Es a tűz
legottan meg olvék / hon-
nan sevelni nekül. Kinek
Lóvan ezt az o attá vyon-
nan megkötöztette vter
es a varos zerte. tennit-
lom lovackal hordoztat-
ia vala. Párcan Lóvan
azoknac kik a lovon va-
lónac fogt nemottatnac
vter. Demaga nem kesek
az iltém bogni allas. Ez

- varos közepöt thetete nag
túzet • es az ȝ leańat meg-
-kȝtȝzuen mńnd ruhastol
a tůzbe vettethee **Es** a tůz
5 legottan meg alveek / hon-
-nan serelm nekıl • kısıque
Latvan ezt az ȝ attā vȝon-
-nan megkȝtȝztethe ıtet
es a varos zerte tanıttat-
10 -lan lovackal hordoztat-
-ía vala / **Pańan**Loľvan
azoknak kık a lovon va-
-lanac hoğ fıomottatnac
ıtet / **Demaga** nem kesek
15 az ısteni bozzu allas **Eğ-**

gik a louac kizzul kik zent
apalm azzont hoxdozvar
bala vgi xuga az q atac
hog ottan meg balardema
ga az o amia fual ege
tymben e zent iznet eleik
menc. es sicua kerikvala
hog attanac feltmadasa
er ristof nar vmadfagob
tenue Es zent apalm azzon
affoldne le esek. le tendepol
zen ymada m yzent
az o vmadfagual o.
a atac feltmadastor. bi leg
ottan hirdetm kezde ristof
nar a hitit. Es es hatne

- gík a louac kőzzúl kík zent
 Apalín azzont hordozýac
 -vala vğ ruga az q attac¹
 hog ottan meg hala • Dema-
- 5 -ga / az q ańńa fıauaı ege-
 -tomben e zent zıznec eleıbe
 mene • es sirua kerıkvala
 hog attanac feltamadasa-
 -ert crıstosnac ýmadsagot
- 10 tenne • Es zent apalín azzoń
 affoldre² le esek / le terdeppol-
 <...> ven ýmada vr ıstent •
 es az q ýmadsagauaı az
 q attat feltamazta / Ki leg-
- 15 -ottan hírdetni kezde crıstos-
 -nac q hıttı • Es ez halvan

¹ Az első *t*-t a scriptor toldotta be.
² A scriptor a *d*-t *q*-ből javította.

hik oth palamar. legottom
mind istenhoz terener. Es
nagy sot esor emboror sent
leominos paptol keresztse
gor voner. az lo kedeglen
ki sent apalm azonnac
attat meg ote vola em
bori keppen zolvala. i
mondian Bodog nagy
apalm. es bodogor mind
azor. hik te mattad ocis
fossa bitter No micoron
denus Lazar megballot
ta volna. hog enfebus
Lazar keresztvenne letvol

- kík oth valanac / Legottan
mínd ístenhöz terenec / Es
nağ soc ezor emboroc zent
leoninos paptol kereztese-
5 -göt vonec • Az lo kedeglen
kí zent Apalín azzonnac
attat meg olte vala em-
-borf keppen zolvala 𐌆
monduan / Bodog vag
10 Apalín • es bodogoc mínd
azoc / Kík te mífattad crís-
-tosba híttec • No mícoron
Decius Lazar meghallot-
-ta volna / hog eusebfus
15 Lazar kereztfenne lotvol-

na Jgue romabal aſer.
 andriaba. Kit mitoron
 meg volna. eufebioſon
 nag' kenakot thetete
 es annar vannaſon ſiet
 vettheſe annar vanna
 zent apalm aſont ketſ
 kezek kocz elg zegkkel
 rakva. kiket viz haytva.
 la nag' ſchoſſeggel vette
 the. es igon ghtrete dema
 gon e bodog ſiz ſezelm ne
 kul marada. Eze latvan
 mind aſoc kit oth va
 lanac riſtoſba hunc

- na Íque romabol alex-
-andriaba / Kít mícoron
meg volna • eusebíoson
nağ kenokat thetete
5 es annac vtanna feiet
vethethe / Annac vtanna
zent Apalín azzont keth
kerek kőzze elős zegekkel
rakva / kíket víz haýtva-
10 -la nağ sebősseggel vette-
-the • es ígön góttrete / Dema-
-ga e bodog zíz serelm ne-
-kíl marada • Ezt latvan
mínd azoc kfc oth va-
15 -lanac crístosba húnec

Derius kedeglen az sör zen
tök meg ölefeiert ammen
gorgy meg úte es megfala
az utam a gorgyokner elot
ter iaro lon talior. ki
keresivola zent apalim
azont Mo mitoron a van
rosnac hostuttu eloth ala
ondriaba elol talalta vol
na, legottan megvartula
mind feregeuel. **Que** Ez
leven kealtam kezdenec
az zizhes, kiket le terdepal
ven ymadfogot tyn vr
istenhez es legottan zomgo

- Decius kedeglen az soc zen-
-tøk meg øleseiert ammení¹
gørgø² meg úte • es meghala
Az vtan a gørgøknec eløt-
5 -tec íaro lõn talior / kí
keresívala zent Apalín
azzont • No mícoron a va-
-rosnac hostattá eløth Alex-
-andriaba eløl talalta vol-
10 -na / legottan megvacula
mínd seregeuel øzue • Ez
leven kealtaní kezdenec
az zízhez / kikert le terdepøl-
-ven ýmadsagot tøn vr
15 ístenhez • es legottan zømøc

¹ A szövegi í idegen kéztől való.

² A későbbi kéz az első g-t valószínűleg d-vé kívánta átalakítani.

velaga meg adatack. de
ezor elfelejteck a'yo tetele
bolalatlan szolgat miat
ta. es az o talpat elos vas
jegyekkel be verck. es az u
narkara cu' nagy sraag fo
venth kote'ner. es a' varos
zerte ekkeppen harom aen
iglom to'zignolac. es iarta
tat. No micoron immor
neged. Horara fordult vol
na. a' varos kigyegeth
meg milet a' fold. es talior
Lazar el hede mind az o

- velaga meg adateek • De
ezq̄c elfeleýteek aýo tetelt
halalatlansagoknac m̄fat-
-ta • es az q̄ talpat elq̄s vas
5 zegekkel be verék • es az v̄
íákara eḡ naḡ saag f̄q̄-
-venth k̄tenec • es a varos
zerte ekkeppen haram ora-
-íglan tazígalac • es fáta-
10 -tac / No mícoron ímmar
neḡed horara fordultvol-
-na / A varos k̄zep̄q̄th
meg nílec a föld • es talfor
Lazar el íele m̄índ az q̄

Sereghuel Annac Utan
na ysternec angala igue
eg ify v zemelbe meghaba
dito vlet a fouenner o
nehessegel es a vus ze
getet ki zede o talpaibol
es megh vigorta o sebeit
Ezt lat van a seregh
mud xystosba hūnec
Touabba micozon talior
el fityet volna Utanna oz
Lazar sag Zalla Nammera
riosra ki akara Buzzut
allam talior nac Galala

- sereghíuel / Annac vtan-
-na istennec anáala íoue
eg ífýv zemeíbe • megzaba-
-díta útet a íouennec o
- 5 nehessegetol • es a vas ze-
-geket kí zede o talpaíbol •
es meg vígazta o sebest
Ezt latvan a seregok
mínd cristosba húnec /
- 10 Touabba mícoron talíor
el sílyetvolna / Vtanna az
Lazarsag zalla Numera
-ríosra / Kí akara buzzut
allaní talíornac halala-

Országos Széchényi Könyvtár

rol ki vala v neki attasia
duag' rokonfagn. ~~et~~
hoxom tihes okrog Lenalta
tm. es Zent apalm azont
bele vettete de legottm min
don hemsege el alveek. es a
harmad gage kibe vala
Ez Zent Jz. Loda Keppen
ingom kezde. es kette re
pedven v neki mpyth
ada ki igmi Ez Loda latvan
tz egor embor hun xistofor
Annac vtoanna Numerca
rios Lazor feye besaggat.

- rol / kí vala v nekf attáfia
 Auág rokonsaga • <ercbelql>
 Harom túzes őkört Lenalta-
 -ta • es zent Apalín azzont
 5 bele vettete / De legottan mín-
 -dön hewsege el alveek • es a
 harmad őkör kíbe¹ vala
 ez zent zíz / Loda keppen
 ínganí kezde • es kette re-
 10 -pedven v nekf capvth
 ada kí íoní Ez Loda latvan
 tíz ezör embör hún cristosba
 Annac vtanna Numera-
 -ríos Lazar feýe befaggat-

¹ A b alatt vakarás nyoma van.

51
van Zornu halallal Balu
az vtan emeltettheek az
Lazar sagba Torquinos
hi aristo nar o iegofer vas
lanczokhal megkötöztetthee
es eg' magas fara labbal
felsüggetthee es fo vel ala
hog' tüzner macton v'et
el vegzne de istenre an
gala zokbol v'et meg
Sabaditor. Ez lat van tor
quinos mind nepe vel
felveue az igaz hitot Mico
ron ez hallotta volna obso

- van zornú halallal hala
Az vtan emeltetheek az
Lazarsagba Torquínos
kí cristosnac o íegőset vas
5 lanczokkal megkötöztethee
es ég magas fara labbal
felfüggeztethe • es fővel ala
hog tűznec mÍatta ýtet
el vegezne / De ístennec an-
10 -gala ezokból ýtet megh
-zabadÍta / Ezt latvan tor-
-quínos / mÍnd nepevel
fel veue az ígaz hitöt MÍco-
-ron ezt hallottavolna Obso-

Országos Széchényi Könyvtár

nor persay keral. oda
ioue nag ergvel. es alex
andriat meg. Zallor. es
meg veuc mind nepenc
eggetombe. es meg kotz.
torquinoft. es a tamige
be vettete. Pour milolym.
hogi vtet exossen. tractanac
Zent apalm. Mont. Ke
deglen. micoron. tuzel
vizzel. vassal. cohonai
Koverchei. onnal. feio
vrokral. for eniguel. Ken
kovel. Olavial. es vas

- nor Persaŷ keraŷ / Oda
 íque naŷ erqvel • es Alex-
 -andriat meg zalla • es
 megveue mînd nepeuel
 5 eġetq̄mbe • es megk̄t̄q̄zven
 torquînost • es a t̄ql̄q̄cz-
 -be vettete • Paranolvan
 hoġ ŷtet erqssen tartanac
 Zent Apalîn azzont ke-
 10 -deglen mîcoron túzzel
 vizzel vassal éohoccal¹
 k̄q̄veckel / onnal / feŷq̄
 zvrokcal / fa en̄q̄uel² / ken-
 -k̄q̄vel / Olaŷal • es vas

¹ Bizonytalan olvasat. Lehet *éohoual* is.

² Az *q̄*-t a későbbi kéz feltehetően *ŷ*-ra írta át.

gereden nēl igrn gōttrē
te volna Istermet angula
Borhol innd hi mente vter
Vg hog? sem minemū ken
vallasnac niatta meq
nem gōstetrek amac oer
ert paranzolō hog el vag
iac nakt annac van
nō mcoron iutō volnō
9 ken vallasnac beleve
Kouete eg? keues idgt anag
halindekot. Es ekkeppen va
to vmad sagot tōn Ozeke
net ekossēge es kēgossēge

gerebenniel ígön göttret-
 -tevolna İstennec anğala
 ezqcbql mínd kí mente ýtet
 Vghog / semmínemú ken

- 5 vallasnac mífatta meg-
 -nem gözteteek / Annac oca-
 -ert paranŁola hog el vag-
 -fac nákat / Annac vtan-
 -na mīcoron íutotvolna

- 10 q ken vallasanac helere •
 kqnete eg keues ídqt / auag
 haladekot / Es ekkeppen va-
 -lo ýmadsagot tqn O zizek-
 -nec ekqssege • es kegqssege

Országos Széchényi Könyvtár

Vram iesus xristus. hi en
 gomet meltatal solle
 bet meltatant atte zent
 neuedner esinereure hi
 uod hog' engomet tenne
 tizto aldo, atto Ma ne
 kod avanlom en lelkomet
 kongroyven alazotossag
 gal, hog' valakie oz en he
 nomrol megh emlekgner
 bokot mindomnemni testi
 es lelki vezedemtöl megh
 orized. Bynoket kegelmeg
 seggel megholassad, buyn
 sognat monlasstath 9 ben

- Vram íesus crístus / kí en-
-gomet meltataal¹ Íolle-
-het meltatlant atte zent
neuednec esmeretíre hí-
5 -nod · hog engomet tennel
tízta aldozatta / Ma ne-
-kød aýanlom en lelkomet
kõnqorogven alazatossag-
-gal / hog valakíc az en ke-
10 -nomrol megh emlekõznec
Azokat mîndõnnemû testí
es lelkí vezedemtõl megh
õrízzed • Býnõket kegelmes-
-seggel megbolassad / buýa-
15 -sagnac ídulasaath õ ben-

¹ Az s és a / késõbbi kéztõl való betoldás.

nod meg dē ad. **Stolpo** ze
gen segot. es hertelen ha
salt nekior latm ne ag
Moimallatokot. **lik** ger
magi zilcsben gottrodner
a magbat aduan vket
megvignatvad. es hal o
lok nar ideyen kegosssegel
nekic meg iel on neel. es
veloc leeg. **Es** halalok nar
vtanna tegy regalmat
o veloc. **ho** te veled vign
dozzanac drucke. **E**ymad
sag meg vegezuen. **ho** zat
ione menbol o hozaria

-nqđ meg olŁad / Vtolso ze-
 -gensegqđ¹ • es hertelen ha-
 -lalt nekíqđ latní ne ađ

Azzońfallatok / kík ġer-

5 -mqđ zilesben ġqđtrqđnenec

a magzat advan vket

megvigasztalýad • es hala-

-loknac ídeýen keġosseggel

nekíc meg ielqńńeel • es

10 velqđ leeg / Es halaloknac

vtanna teġ írgalmat

q velqđ / hoġ te veled víġa-

-dozzanac qđqcke • Ez ýmad-

-sag megvegezuen / zozat

15 řque meńbqđ q hozzafa

¹ Az í betű a későbbi kéz sorközi betoldása.

Monduan Joyel en Jerebym
Veged a coronat ku tene
hog groche megrayon
Jerezuen. Tudvan dizont
saggal hog te mindon
kereidben meghalgattar
taal. Ez megleven a fold
re schayle. es a nak va
go felveuc a; o tyret. es
eg vagassal el vagor ha
katty. Annac vtanna a;
a teste ol ngmos illati lo
hog mindoncoron betegor
vakoc. es siketor. santar
es nemot mindon nau.

- Monduan İoyel en zeretom
veged a coronat kí tene-
-kød qrocke megvagon
zerezuen • Tudvan bizon-¹
- 5 -saggal hog te mindon
keresqdben meg halgattat-
-taal • Ez megleven a föld-
-re le hayla • es a riak va-
-go fel veue az q toret • es
- 10 eg vagassal el vaga ri-
-kath • Annac vtanna az
q teste ol nomos illatu lon
hog mindoncoron betegoc
vakoc • es siketoc /santac •
- 15 es nemac mindon ri-
a-
ua-

¹ Az n betűnél az előző oldalról áttűnik a rubrum.

laiochol megzabadulnac
vala. Ez zent azon zen
vede martíromságott
oth az barom ezendob
amen. It is, deit zent
adunga azon elte

Adunga vala Olesianac
Cvatonac. es mind
lenyel obzagnac he
regne azon. Es of heges
es uralmas azon vala
hog valabol iax vala
otat varosba. akaz in
luda mindenűch betegot
es hoort kerdoszvalg. leg

-fáocbol megzabadulnac-
 -vala • Ez zent azzon zen-
 -vede martíromsagoth
 oth zaz harom eztendöbe

5 Amen It kezdetíc zent

Aduíga azzon elete

HAduíga • vala Slesfanac

Craconac • es mînd

lenğel orzagnac her-

10 -cegne azzonía Es ol keges

es írgalmas azzon vala

hoğ valahol íar vala /

acar varosba / akar fa-

-luba • mîndenúth betegot •

15 es koort kerdöz vala • leg-

ottan minne halva vala
 zereitast meylatogatta
 vala es vter meyviga
 talhavalala mikent ana
 fiat aurq leinat Ennet
 folatte mundenit tomlor
 de sekii foglornt nagt
 zeretettel latogat vala
 M meq ayo aZonrol
 iras orvastitir iij hog
 ielos konhauavalala clef
 got ruhazatot gortvamt
 a tomlor beliekhet 3d
 galat vala hog hiderfse

- ottan mint halýa vala
zeretetőst meglátogatá-
-vala • es útet meg vígaz-
-talýavala / mýkent aña
- 5 fiat • auag leañat • Ennec
fólótte mindenút tómlócz-
-be fekú foglócát naǵh
zeretettel látogatvala /
Mínth aýo azzonrol
- 10 íras olvastatíc íg / hog
íelős kónháíavala / elese-
-gót ruhazatot / gortýacat
a tómlóczbeliekhez¹ zol-
-galtat vala / hog hídegseg-

¹ A hez ragot a scriptor javítgatta.

tol vliet eltanostatnori
Ennet Vienna es folotte
halakra valokiat kiker
exoz vala mitoron von
herceg miserol auag
veleznerol ki igvala ter
dre es ven ruhniat meg
fogmuala es o esedrese
net miatta vliet kizoba
ditta vala. Vannok es adoc
kik vliet illeto vala nag
hagomast tegn vala. Kit
egyre Caploma latvon
nag felzovul o neki ast

- tól úket eltauoztatna /
 Ennec vtanna / es fölötte
 halalra valokat kúket
 eröz vala mícoron vra
- 5 herczeg múseröl / auag
 veLerníeröl kí íqvala • ter-
 -dre esven ruhafat meg-
 -fogýauala • es q esedqzese-
 -nec mífatta úket kízaba-
- 10 -díttá vala / Vamok • es adoc
 kík útet ílletícvala / nag
 haqomast tezqn vala / Kít
 éggíc Caplana latvan
 nag fel zoval q nekí azt

Országos Széchényi Könyvtár

monda. Ec assionu ad
deg. es engeri e powh
nac hog nu huc te gel
gaid Vagone semm ne
kiesd lenm. Es ayo assion
nag kiegolen nchi fele e
es ig monda Oh vram
melet te monda. Vten o
icunval minket niegla
tando lezen. Alammis nac
hog ol' igon igekgzikvale
hog mitoron eger iclos
Joltura cloth hi Camora
iaba vala rakvan. Imad

- monda • Te azzoríom ad-
-deg • es engecz e porok-
-nac hog' mí kíc te zol-
-gaíd vağonc semmí nē
- 5 kezd lenni • Es aýo azzorí
nağ keğosen nekí felele
es íğ monda Oh vram
meřet te mondaz Isten ę
íauíval mínket meğla-
- 10 -tando lezen • Alamisnac-
-hoz ol' íğon ígekőzłk vala
Hog' micoron egzer íelős
oltara előth ki Camora-
-faba vala rakvan /Ímad-

Kozmi kezdoe volna. es az
vmad sagok nac avetatos
sagato nag ideig el nem
tauotneer. az alamsuarc
sottator zegeni kik vala
nac. nag soval health
nak vala. mondvan ez.
dimmu azzononc elehezot
mi elottonc. nag idg va
gon. megsem adot oia
mfnati. Ez halvan egy
apaczyn azzon hozza beme
ne. Es micoron. az zegenec
nec tauokat neki meg
mondotta volna. legottmi

- kozní kezdőtvolna • es az
ymadsagoknac aŷetatos-
-sagatol naŷ ídeíg el nem
tauozoneec • Az alamísnara
- 5 zocatatot zegeríi kík vala-
-nac / naŷ zoval kealth-
-nak vala / mondvan ezt •
Ammú azzońonc el eńezőt
mí előttonc / naŷ ídö va-
- 10 -ŷon / megsem adot ala-
-mísnat • Ezt halvan eŷh
Apaczŷa azzoń hoŷa beme-
-ne • Es mícoron az zegeríöc-
-nec zauokat nekí meg-
- 15 -mondotta volna / Legottan

monda! Ved fel a pohar
ki nekü jöhöt vala minden
coron penzel telyes allam
Viged ki es öýád a sege
noknec mkient ísten ma
laztyat attó. Ezt te jóvala
mncoron aretatosságból
foglaltat vala es om ma
ga ki nem mehet vala m
Micoron kedeglen omma
ga ki megön vala omnón
kezevel naq demsegys ala
mis nac tőzn vala Es ol
naq kegyes azzon vala
hog ha Lak eg kehere
Anag eg tik mona volta

- monda / Ved fel a pohart
kí neckí zokot vala minden-
-coron penzel telýes allanf
Vígéd kí • es ozýad a zege-
5 -nøk nec míkent ísten ma-
-laztýat atta • Ezt tezíuala
mícoron aýetatossagban
foglaltatícvala • es om ma-
-ga kí nem mehetvala 𐌆𐌆𐌆
- 10 Mícoron kedeglen omma-
-ga kí megøn vala / onnøn
kezcuel nağ bewsegøs ala-
-misnac tezøn vala Es ol
nağ kegøs azzoń vala
- 15 hoğ ha Lak eg keńere
Auag eg tíkmońa volthes

ottan a Zegenigkhet kizli
 vala es a mel Zegenigket
 nala taut vala fulaydon
 9 kezeyuel le terdepolven
 elcedo nekik Solgaltath
 vala es az 9 laborkath
 mind megmossa vala es
 oztom megbekelgethuala
 Ennec folotte potlos ok
 nar socassagat estendgnt
 keench eledellel segetinala
 Es segnet ideyen nag ala
 min nat fazon vala En
 fuluyaba nekik nag soc
 zantasa vala es mind
 az solfagu gabnat Ze

- ottan a zegenőkkal közli-
-vala • es a mel' zegenőket
nala tart vala / tulaýdon
ő kezeýuel le terdepölven
5 eledeld nekik zolgaltath-
-vala • es az ő labokath
mínd megmossa vala • es
oztan megbekelgetíuala
Ennec fölötte pocclosok-
10 -nac socassagat eztendőnc-
-keenth eledellel segetíuala
Ehsegnec ídeýen nağ ala-
-misnat tezön vala • Eğ
faluýaba nekí nağ soc
15 zantasa vala • es mínd
az soksagu gabnat ze-

genohet ottavala. Og es
mondatir hog varoso
hon megthetattavala
hog valathner iiksege va
na. Oda mennu es mago
net iiksege. Serent eld
enne Micoon a grabona
megfogathozot volna hus
sa tott. es hat ozt vala
hucgokner. es aruaknar
amior vala. es herseg elot
igethet viscluvala. Soc si
icketh gongu ala vezon
vala. es nemelicketh ap
Lasagra. nemelicketh

- geńoqk nec ozt'la vala / Vg es
 mondat'ic hog varoso-
 -kon megkealttatt'a vala
 hog valakynec ziksege vol-
 5 -na / oda menne • es maga-
 -nac ziksege zerent elesth
 venne / Micoron a gabona
 megfogatkozotvolna husth
 saytoth • es haýt oztvala /
 10 qzuegoknec • es aruaknac
 anioe vala • es herczeg elo
 ígeket viselívala Soc zí-
 -zeket gonga ala vezon
 -vala • es nemelíeket apa-
 15 íasagra / nemelíeket

32
hazassagra advala. Hufst
es holath generus seggel fo
seth vala. es Zegehogner
Kulduala Es a Zegehog
amiokehppen tontiyakvala
es vtet Kouetic vala Mert
valaki tole mit keerv
ia. Huon senkit nem bo
Lat vala. Mmd meng
iguedelme neki vala clon
stombeliekiner. es Zegehog
ner oztavala. Laki ru
hazattra. es eledelre valoot
nala benne meytatva
ia. Es il' nagf ovetatos ag

- hazassagra advala / hushth
es halath geñerúseggel fõ-
-zeth vala • es zegenõknec
kúldíuala Es a zegenõc
5 anõokkeppen tarttýak vala
es ýtet kõetícvala / Mert
valakí tõle mýt keer va-
-la / híuon senkýt nem bo-
-latvala / Mínd mene
10 íquedelme nekí vala cla-
-strombelíeknec / es zegenõc
-nec ozttávala / Lak ru-
-hazattra • es eledelre valoot
nala benne megtartva-
15 -la • Es íl nag aýetatos az-

3on vala / hog' hova'tol fog'
va deliglen az zent eg'baz
tol el nem i'uo'zic vala
A zent. a'yetatoss'ig'hoz of
igon zex'hozot vala i'es
vrat on nexa engezalte
(vala / hog' h'ermich e'zen
deiglen a h'azass'agnac
ag'atol valazt'vorn volta
nac. Es ere'st e'lety'et vi
sel vala mindon clau
strom'beliek'nel. El'ger eb
ben / hog' mindon napon
fog'atol vala i'ed's min'ep'ot
tol meg val'vorn i'ik're.

-zoñ vala / hoğ hovaltoľfog-

-va deľíglen az zent eghaz-

-tol el nem tauozícvala

A zent • aľetatosaghöz ol'

5 ígön zerközöt vala • es

vrat annera engeztelte-

vala / hoğ harmíc ezten-

-deľíglen a hazassagnac

ağatol valasztvan volta-

10 -nac • Es eresb eletötł ví-

-sel vala mındön clau-

-strombelíeknel • Elözer eb-

-ben / hoğ mındön napon

böytöl vala / íelös ínnepöc-

15 -töl megvalvan / kíkire •

Confessori. es vra herceg
intir vala kettzer crime
Tollehet guszt. es halath
geheruseggel Lenatakat
azalaxa zalgaltathnac
vala. demaga azokat
megnem emalo banem
segenekiner kulduala.
es magomac hoz halath.
es kopoztath fozettet va
la. Azala foth viz vala
es scer Bort Lac ielgs
mnepeken izir vala. Vi
giliakat nem Lak apo
stoloheet. de mindon

- Confessorf • es vra herceg
intícvála kethzer enníe
íollehet husth • es halath
geñerúseggel lenatakat
5 aztalara zolgaltathnac-
-vála / Demaga azokat
megnem ezíuála hanem
zegeñqknec kúldíuála •
es maganac kqz halath •
10 es kapoztath fozzettetva-
-la / Ítala fqth viz vála
es seer / Bort lak íelqz
ínnepeken ízícvála / Ví-
-gílfakat nem lak apo-
15 -stolokeet / de míndqz

Senton nec diu nec folden
 napoc illo vissel. es ki
 nerrel bogytolualala. Et
 tesualala mindon comito
 rokon Mindon aduent
 he. es mindon bogytben
 Annar. Utannar egeb for
 napokon es. Vghogh
 Mindognok Ladoltodnar
 vala rayta. Elcy kene
 cet rik vala. es a fevret
 Jegenok nec kildualala
 Nem Lok bogytokkel. de
 egeb guttrelmekelces testet
 orthoueritualala. Lo Zgrba

- zentõknec / kíknec földén
napoc íllõ • vízzel • es kí-
-nerrel bõjtõlfuála • Ezt
tezfuala mîndõn canto-
5 -rokon / Mîndõn aduent-
-be • es mîndõn bõjtben
Annac vtannac egeb soc
napokon es / Vghogh /
Mîndõnõk Ladalcodnac-
10 -vala raýta • Eleg keñe-
-ret ezík vala • es a feýeret
zegeñõknec kúldfuála
Nem Lak bõjtõkkel • De
egéb gõttrelemekelees testet
15 õzthquerítfuála / Lo zõrbõl

Lenalt rilaomot d' John
ig el vis el vala / hog' o rayta
lotz sedar vigan meq eve
sodner vala . es e vel folnar
vala . Solgalo lea naua
magat an nera oftoroznt
ia vala . hog' a lea ma
gat igon siratavala iufus
ad vign azon kerdinala
miert o sirna . es a lea
felct vala / monduan hog'
ne sirpac . ha ennekom
an nera kel embgit vez
nom . hog' a veer testet
kgr mil folva Miert az

- Lenalt cılıcıomot ol soka-
-íg el visel vala / hog ɔ raŷta
lɔth sebɔc vɣan meg eve-
-sɔdnec vala / es evel folnac-
5 -vala / Zolgalo leaŷaua
magat annera ostoroztat-
-íavala / hog a lean ma-
-gat ígɔn síratŷavala **Iesus**
Adviga azzoŷ kerdíuala
10 míert ɔ sirna • es a lean
felelt vala / monduan / hog
ne sirŷac / ha ennekɔm
annera kel embɔrt ver-
-nɔm • hog a veer testeth
15 kɔrnúl folŷa / **Míert az**

hog' raxta tobbet nem
 Latoc Lonthnal. es bognd.
 Vetterne tozon capolnaua
 bam megen vala. es of ex
 sen magit oftozva vala
 hog' az 9 vere a foldre
 Lorogvala. es a folden meg
 tettetic vala. Sonetlen. es
 megitelen labbal mind
 telben mind harba. es
 mindon ergs idokben ek
 keppen iar vala. Labi olt
 Zetoth Labi auroron veson
 vala fel. micoron pispog
 kokinac. papokinac. es ba

- hoǵ raŷta tǝbbet nem
 latoc Lonthnal • es bǝrnel •
 Veterne coron capolnaŷa-
 -ban meǵen vala • es of erǝs-
 5 -sen magat oŷtorozŷa vala
 hoǵ az ǝ vére a fǝldre
 Lorogvala • es a fǝlden meg-
 tettetiċvala • zǝnetlen • es
 mezitelen labbal mǐnd
 10 telben / mǐnd ŷarba • es
 mǐndǝn erǝs ŷdǝkben ek-
 -keppen ŷar vala / labŷ ǝltǝ-
 -zetǝth Lak accoron vezǝn-
 -vala fel / mǐcoron pǐŷpǝ-
 15 -kǝknec / papoknac • es ba-

ratokmar cleveben megen
vala. es a laba noma
torefnia verrd tettetic
vala. Bokor subat. es egē
nemū bōrrel Lenalt ru
hats nem viset akar mel
nag bideg volt. es Lak eg
Doknoba. es egē hog palast
ba iac vala. Es mind
enne monkara testener
semmi gēnerū segot ne
tegn vala. Holleket o aga
ngmossen meg Lenalta
tic vala. Demaga mezi
telen dezkan hugosirva.

- ratoknac eleýben megen-
 -vala / es a laba ríoma
 tøres mía verrel tettetic-
 -vala Soha subat • es egeb-
 5 -nemú bõrrel Lenalt ru-
 -hath nem viselt akar mef
 nağ hídegvolt • es Lak eg
 zoknába • es egh kòz palast-
 -ba íar vala • Es mínd
 10 enne mvnkara testenec
 semmi geñerúsegõt nē
 tezõn vala / Íollehet q ağa
 nõmõssen meg Lenalta-
 -tícvala / Demaga mezí-
 15 -telen dezkan nugozićva-

la. **S**oha semmi kőz aigabá
 pypar nara nem fészic
 valla M mdon miset ve
 gíg hal valla. es azokat
 iggy szeretvalla kik mi
 set halgatnak valla **S**oha
 az zent egha ba le nem il
 valla. hanem mindenco
 ron terdon. es labon ymre
 kozik valla **S**oha sem hoda
 sem esoben. sem saorba
 meg nem tartanak va
 la. **S**oh megit lab zent
 egha azhoz evel nappal
 nem folamot volna. **O.**

- la / Soha semmí korsagaba
 pípparnara nem feksz-
 -vala / Míndõn mîset ve-
 -gíg hal vala / es azokat
 5 ígõn zeretíuala kík mî-
 -set halgatnak vala Soha
 az zent eghazba le nem úl-
 -vala / hanem mîndenco-
 -ron terdõn • es labon ýmad-
 10 -kozíkvala Sonha sem hoba
 sem esõben / sem saarba
 megnem tarthhattác va-
 la / hog mezt lab zent-
 eghazhoz¹ ešel nappal
 15 nem foíamot volna / Ol

¹ A g-t valószínűleg h-ból javította a scriptor.

27
nag' nyetatos vala hog'
miron zent miset hal
got vala magot nem
thurbetuala nag' sira
tol. es a sira ba valo ze
peget. es fogaz kodasok at
tezen valo. **Oltar** zent
seget amera sebbet va
la. hog' miron istennec
testenel eggesil valo. nag'
sira sal meg' otletik valo
Soba ymadfagtol sira
nekil el nem meg' en valo
Oh ki nag' bodog azon
vala es. hog' ki egebetnekes

- nağ aŷetatos vala / Hoğ
mícoron zent miset hal-
-gatvala / magat nem
thúrhettíuala nağ síras-
5 -tol • es a sírasba valo ze-
-pegest • es fohazkudasokat
tezen vala / Oltarí zenth-
-seghez annera sebhetic va-
-la / hoğ mícoron ístennec
10 testeuel eggesíl vala / nağ
sirassal megh ötletíkvala
Soha ŷmadsagtól síram-
nekíl el nem megen vala
Oh kí nağ bodog azzoí-
15 -vala ez / hoğ ki egebeknekes

idnessegokirál ielgs gondot
 vifet vala. Neki ielgs zer
 39th 3olyaloja vala. hog'
 ki emborgoket gonafra int
 vala. Eg' neminemu az
 3onallatoth ki ymadfagot
 nem tud vala. tiz hotben
 nag' 3eretettel ifeni ymad
 fagra torneytha Embgri.
 allatnak. ezci fylot vigiz
 vala. Mindgn eyel hugom
 neki ymadogic vala. Am
 mel' azo' hoc nola valanac
 vala micoron felket nec vala
 minidencoron ymadkoguan

- íduessesegökröl felös gondot
viselvala • Nekí felös zer-
-zöth zolgaloŷa vala / hog
kí emböröket gönasra ínt-
5 -vala • Eg nemínemú az-
-zofállatoth kí ýmadsagot
nem tud vala / tíz hetben
nag zeretettel ístení ýmad-
-sagra taneýtha Embörí
10 allatnak ereí fölöt vígaz-
-vala / Míndön eýel íugom
-nekí ýmadcozícvala Am-
meí azzoíoc nala valanac
valamícoron felkelnecvala
15 míndencoron ýmadkozuan

342
Lottar vala. Veterne vörn
soða nem alosic vala. Þor
nem mind naddeligð
ymadðosic vala. Vgðog.
Nag terdepplesener mat
ta. Volger lezner vala. es
deiner vörnna eladelt vezen
vala. Ez az Zent azon. hog
kynner Zent seget es aytatof.
sogut ifensog halalanac
ideyen meq ielont. Mert
micoron az Zent Zgek o
testener mellette soltacth.
olvasnanc. ol nag gene
rusegys illath othleter oth

- laffacvala / Veterne vtan
soha nem alozfcvala / ha-
-nem mind naddeligh
ymadkozfc vala / Vghog •
- 5 Nag terdepplesenec miat-
-ta vqlgec leznec vala • es
delnec vtanna eledelt vezen-
-vala / Ez az zent azzoñ / hog
kynec zentseget es aytatos-
- 10 -sagat istenseg halalanac
ideyn meg ielonte / Mert
micoron az zent zizek q
testenec mellette soltarth
olvasnanac / Ol nag geñe-
- 15 -rusegqs illath qthletec oth

a helen. Küt soha nem ex
Zot volt embor allat an
nar elotte Es elheppen
arstolba es nomos azon
el hugoneck hi most
valtozt orvokot conke
menozagnar bodogfagn
born amen Venu hi
ma hi detit sent an
an an rnat ma nar

Adoriam ve istennet
sereto senti moeti
romfagot zembet max
innanos Lazar mat

- a helen / **K**ft soha nem er-
-zöt volt embörí allat an-
-nac elötte / **Es** ekkeppen
crístosba ez nõmõs azzoñ
5 el ñugoueeek / **K**í masth
vralcodíc őrõkkõl őrõkke
meñorzagnac bodogsaga
-ban **Amen Vrnac Ne-**
-vebe kezdetíc zent ador-
10 ían martírnac martírósa-
ADorýan¹ vr istennec **ga**
zeretõ zenti martí-
-romsagot zenvede max-
-ímíanos **Lazar m**íat

¹ Az iníciale (**A**) ezúttal zöld színű.

Ekkeppen mitoron e folul
meymondot maxima
nos Niromedia neuu
voroſda Balvornoknar
aldomer o parranolaia
Bol mindomut kereſtet
net vala o kereſtenor
Nikik vket kereſirva
la kentol valo feltyge
Nikic penzner valo
orultogben. Vghog. Som
zed o Somzegyat gazda
Bazabelieket o kenwa
vonza vala, kik kozo

- Ez keppen / mīcoron e fōlīl*
megmondot maximia-
-nos / Nīcomedīa neuú
varosba balvańoknac
5 *aldoznec ȝ paranŁolatťa-*
-bol mīndõnút kerestet-
-nec vala a kereztenȝc
Níkík ýket keresíc va-
-la kentol valo feltȝgbe
10 *Níkíc penznec valo*
ȝrúltȝgben / Vǵhoǵ / zom-
-zed ȝ zomzegǵat / gazda
hazabelícket a kenra
vonza vala / kík kȝzȝt

Országos Széchényi Könyvtár

Esok miat harmes har
mon megfogattanac
es a kiral' elrebe vitte
per kükner a kiral' mon
da Nem hallottatok
minemü Ken a kerezt
ienok ellen szettetot
kynet vk mondanot
hallottot de otte basza
tagfogos parancolatod
megmiquettot Ezen a
kiral' igyn megharag
veck es parancola
hog' vket ners ma
kal verne es jonokot

- ezøk mÍat harmÍsz har-
-man megfogattanac •
es a keral¹ eleÍbe vítete-
-nec / KÍknec a keraÍ mon-
5 -da • Nem hallottatooke
mÍnemú ken a kerez-
-Íenøk² ellen zerzettetøt
Kýnec ýk mondanac
Hallottoc / ðe atte balga-
10 -tagsagos paranLolatod
megmøuettøc³ / Ezøn a
keraÍ¹ Ígøn meg harag-
-veek / es paranLola
hoğ ýket Íers Ínak-
15 -kal vernec • es zaÍokat⁴

¹ Későbbi kéz Írt i-t az e fölé.

² Az ø fölött egy parányi e látható (valószínűleg későbbi kéztől).

³ Az utolsó ø-t e-ből alakította a scriptor.

⁴ A későbbi kéz az Í mellé még egy i-t, esetleg j-t betoldott.

544
Kouckki · es meghalgat ·
voni mmdorikner mon ·
dofat vket meghvaszta
tga · es a tynlacsbe vkeste
trec kikner adoryan ol
hantatossagokiat esbe veue
ki vala a vitezor kgoth
naujob Mondq nekic
keseritlet titoket attu is
tentokire hog meginongu
ior cynekoti ni legon
az erdon melet tu az
kenohert vartor Erre
megfelelener a sentor
hog som nem latta sem

- kőekkel • es meghalgat-
-van mĩndonĩknec mon-
-dasat / őrket meg vasazta-
-tha • es a tőmlőczbe rekezte-
5 -thee / kők nec adorőan al
-hatatossagokat ezebe veue
kĩ vala a vitezőc kőzőth
naőob / Monda nekĩc
kezerĩtlec tĩtőket attő is-
10 -tentőkre / hog megmonga-
-toc ennekőm mi legőn
az erdőm melet tő az¹
kenokert vartoc / Erre
megfelelenec a zentőc
15 hog zőm nem latta / sem

¹ Az eredetűb a *e*-re van javítva. Nem dőnthető el, hogy ki javított.

ful nem hallotta seni em-
 berner zueben nem zallos
 mit ve isten meg zerzet
 az 9 zeretvner. Ezt halom
 adoryan kigirbe mene es
 monda az utanna vo-
 loknac zornlalator engo
 mettes esgahes met enes
 kergeten vugor. Hogy ezt
 hallotta volna. a Lazarus
 latna hog nem alhar na
 aldogm a halomoknac
 Meg vasfistata utet es
 a tornlogzbe vettete Enner
 Utanna az 9 felesége Na

- fúl nem hallotta / sem em-
-børnec zúeben nem zallot
mít vr ísten meg zerzõt
az ȝ zeretȝynec / Ezt halvan
- 5 Adorȝan kȝzícbe mene • es
monda az vtanna va-
-loknac / zamlalȝatoc engȝ-
-methes ezȝkhez / mert enes
kerezfen vaȝoc / hoȝ ezt
- 10 hallotta volna • a Lazar • es
latna hoȝ nem akarna
alozni a balvanoknac
Meg vasastata ýtet • es
a tȝmlȝczbe vettete Ennec
- 15 vtanna az ȝ felesege Na-

talía meġħalla · hogħ vā
meġħto inloġtetot volna
meġħalimāta vuhānat
sivam · es naġħ oħātrān
de mitoron meġħittad
na hogħ hiteret tomloa
tetot volna meġħ Naġħ
grā · mel a tomloa be futa
es aġħ o vranac vācūt
es a tob Zentokner Lokol
guttā vāla · mert vācħe
resten vāla · de a hāboru
sāgnac oħāert magħt
meġħnem iclonānāla
Annac vāanna monda

- talía meg halla / hog vra
megtömlöcztetötvölna
Meg zakazta ruhafat
sírvan • es nağ ohaýtvan
- 5 De mícoron megtutta vol-
-na hog híteiert tömlöcz-
-tetötvölna meg • Nağh
orömmel a tömlöczbe futa
es az ö vranac vasaít •
- 10 es a töb zentökneclökol-
-gattá vala / mert ves ke-
-rezten vala • De a haboru-
-sagnac okaert magat
megnem ielőntívala 𐌹𐌿𐌿
- 15 Annac vtanna monda

að þu vramar Þodog vng'
 te en vrami adorum. Mezt
 meglestid a kardagsagokar
 kikket atte zilcid el þattar
 li nichil vrayonn. kerdner
 aþor kiki most sokat þiær
 Mitoron nemu lœren a kere
 kodesner idere sem a kûl
 Len vetelner. Mitoron sen
 ki a kenbolol most meq
 nemu Sabadithat. Sem
 atvœr fiat sem onia leaenat
 sem solga vvat sem þorvat
 þ boratvrat. Sem a kardag
 sag þ vvat Enner (vram

- az ɔ vranac Bodog vağ
te en vram adorýan / Mert
meglelted a kazdagsagokat
kíket atte zúleíd elhattac
5 kínekíl vaýonní kezd nec
azoc kik mast sokat bír nac
Mícoron nem · lezen a keres-
-kødes nec ídeşe / sem a kí-
-Len vetel nec / Mícoron sen-
10 -ki a kenbalol mast meg-
-nem zabadíthhat Sem
atýa fiat / sem aña leañat
sem zolga vrat / sem barat
ɔ barattýat Sem a kazdag-
15 -sag ɔ vrat Ennec vtan-

na mitoron vter intotte
volna arro hog minden
nemii e velangi di laseget
mey vtalna karatit es
suleit me vtalna es
mmdonkor o zueben nich
den igekornet Monda one
ki zent adoryan Ereggel
hugom met ammi Ren
vallasontnac ideyen elhy
lar tegget hog lassad am
mi halalonkat Ez me
monduom Natalia o o
vrat ayornlo o zentoknet
hog vter crosittenet Augu

- na mícoron ýtet íntötte-
-volna arra / hog' minden-
-nemú e velag' dílőseget
meg vtalna • baratít • es
5 zúleít meg vtalna • es
míndönha ő zűeben meń-
-ben ígekőznec / Monda őne-
-kí zent Adorýan Ereğgel
hugom • mert ammí ken-
10 -vallasonknak ídeýen elhý-
-lac tegődet / hog' lassad am-
-mú halalonkat • Ez meg-
-monduan Natalía az ő
vrat aýanla az zentőkne-
15 hog' ýtet erősíttene- Auag'

biztatnac Es e meymond
vorn el hozahoz menea
Amnat utinna mitoron
zent adoryan hollotta vo
na az 9 ken vallasoknac
napiat el igne es avon
dehot ada az grigknet
es az jentoket kiki 9 vele
valonac kezessenyon hoga
es yngm magor el mene
hozahoz natalliat el ho
ma Mikeppen 9 neki
bitzerent fogatta vala
hog 9 ken vallasoknac
ideven oth lenne. No

- bíztatnac / Es e megmond-
-van elhazahoz mene 𐌚
Annac vtanna mícoron
zent Adorġan hallotta vol-
5 -na az ȝ ken vallasoknac
naġat / el íque • es aġan-
-dekot ada az ȝrízȝkneċ •
es az zentȝket kíċ ȝ vele
valanac kezessegȝn haġa
10 es vġnȝm maga elmene
hazahoz natalíat el hġ-
-nía Míkeppen ȝ nekí
hít zerent fogatta vala
hoġ ȝ kenvallasoknac
15 ídeġen oth lenne / No

micoron mumar þaga
menneclate vettur e
und þe pottan elstirnes
ne talianar meg þene
mondian adorpam el
adurte es mi þoi 19 þog
es slattia hallottavolna
nem þu e mondian de
bi biditotta volna vett
þu a þogfagbol Ne agga
sten guncigum afe þogf
a þogfagbol kizabadi
on es a þentoktol elzahag
on Micoron es monda
na þu e þe germok on

- mícoron ímmar haza
 menne / Lata útet ég ze-
 -meí / kí legottan elfuta • es
 natalíanac meg ízene
- 5 monduan / Adorýan elza-
 -badult / es ím hol íq / hoğ
 ezt Natalía hallotta volna
 Nem híue monduan / De
 kí zabadította volna útet
- 10 kí a fogsagbol / Ne ágga
 isten ennekqm azt / hoğh
 q a fogsagbol kizabadul-
 -fon • es a zentqktql elzakağ
 -fon / Mícoron ezt monda-
- 15 -na • Íque ég germqk azon

34
haztol valo ki monda ne
ki Bizon in hol is vrom
elboluttat ilatalin azk
aleyttat hogz a marturomsag
tol valo feltoben futot volna
d Iagn keseruen sira. Es
miroron lottat volna vter
felkelc hammar. es 9 elotte
az aytoot de zarlat es monda
Estonogzer en tolem alkki
istentol el esoth es ne tor
tenner nekorn Zolm 9 Zo
ianial. Kinel 9 vrot meg
tagottat Ermer. Vtanna
teiente 9 vvara mondua
Ottistentelen. haualyas

- haztol valo / Kí monda ne-
-kí / Bízorí ím hol íq vram
elbolattac / Natalía azth
aleýtta / hog a martíromsag-
5 -tol valo felteben futotvolna
el / Ígön keseruen síra • Es
mícoron latta volna ýtet
felkele hamar • es q elötte
az aýtoot be zarla • es monda
10 Eltauozzec en tólem akkí
ístentöl el esöth • es ne tór-
-tenńec nekqm zolní q za-
-faual / kiuel q vrat meg-
-tagatta • Ennec vtanna
15 tekente q vrara • mondua
O te ístentelen náualýas

272
555
Ki kezeritk tegydet meg
fogm ammit elnem tekel
hecs ki valasztm el tegydet
az zentotol. Augy ki hitet
d tegydet. Hoz ki ternel a
bekesegner gulekgetibol
Mond meg ennekym trize
futtal el miner elotte a via
dal lenne es miner elotte
a kientz latynad Mikseppen
sebesytettelmeg. Hoz meg
a tril el sem zalasztatol Im
en Lodasodom vala ha is
tentelen nembol es egonoz
nemzetbelol valaki isennet
adatneer O ennekym. Bodog.

- Kí kezerít <te>¹ tegödet meg-
fogní ammit el nem tekel-
-hecz / kí valazta el tegödet
az zentöctöl / Auağ ki híttete
5 el tegödet / hog kí ternel a
bekesegnec güleközetiböl
Mondmeg enneköm míre
futtal el minec elötte a vía-
-dal lenne • es míne elötte
10 a kenth lathnad / Mikeppen
sebeseýtettelmeg / hog meeg
a íil el sem zalaztatot ím
en lodalcodom vala ha is-
-tentelen nemböl • es egonoz
15 nemzetbelöl valakí ístennec
adatneec O enneköm bodog-

¹ A szövegi te-t a scriptor rubrummal h-ra írta át.

talannac · es · nannalaſnar
 Mit teger · hz · zerkostem e
 gonoz nembel · hz · Nem lon
 engedven nekorn hog · eg ·
 horauſlan valo ideben
 huiattatnam martir fele
 segener · de munt monda
 tom hite segot felesegener
 Eg · heueſſe lon nekorn v
 ynſagom · de ſme m mmar
 holtig valo keſ · ern · egom
 es · egen · egom · v · gon · Ez
 kalgat · von · zent · adoxom
 yon grul · valo · Lod · al · troc
 van · ez · nom · 98 · 3 · p · e · r · e
 it · v · a · z · z · o · i · n · a · l · l · a · t · n · a · r · 9 · b · e · t

- talannac • es náuaľasnac
Mít tegēc / Kí zerköztem e
gonoz nembelihoz / Nem lön
engedven neköm hoğ en¹ eg
- 5 horaíglan valo ídeben
híuattatnam • martír fele-
-segenec / de íncab monda-
-tom hite zegöt felesegenec
Eg keuesse lön neköm ví-
- 10 -gasagom / de íme ímmar
holtíg valo keserúsegom
es zegensegom vağon Ezt
halgatvan zent Adorýan
ígön orúl vala / Łodalcod-
- 15 -van ez nömös zepseğos
ífýv azzońfallatnac o beze-

¹ Az en a scriptor jelölt lapszéli betoldása.

den .Kie vgt vala baras
sagra annar elotte Lak
tizen negi boual. Honan
tudna e heppen Zobni m
Orgmest Balgatta vala o
Bezedet i meret ebbelol ger
iedetys sezon vala o mare
tixomfagra. de miron
latna vter hog igon keser
gene monda o neki Nis
meg nekom azonom
natalia az aytot. Meret
nem o marotixomfag elot
futtom el ammint te alev
tod. de hog tegodet ammi
heppen fogadom elyalac

- den / Kít vɔtvala haras-
-sagra¹ annac elɔtte Lak
tizen neǵ houal / hōnan
tudna e keppen zolni 𐌹𐌹𐌹
- 5 Ɔrɔmest halgattā vala ɔ
bezedet / mert ebbelɔl ger-
-sedetɔs lezɔn vala a mar-
-tīromsagra / de mīcoron
latna ýtet hoǵ íǵɔn keser-
- 10 -gene / monda ɔ neki Nisd-
-meg nekɔm azzońom
natalia az aýtɔt / Mert
nem a martīromsag elɔl²
futtam el / ammint te aleý-
- 15 -tod / de hoǵ tegɔdet ammi-
-keppen fogadam elhýalac

¹ Az első r betűt későbbi kéz írta át z-re.

² A scriptor itt t-t javított l-re.

511
Natalia megsem hizen
vala 9 neki monduan
lassator miképpen Lolo
gath engemet e hitc igot
Miképpen hazudoz am
mas Judas fustel te na
valyas en tolem meret
en magamat mayd meg
olom hog meg elegogye
immare. No mitoron de
neek natalia neki megfi
nitni az gytoot Mondol
Gyes nisd meg mert el
megor es touabba engo
met nem lat es annar
vtanna sirz hog engemet

- Natalia meg sem hízen-
-vala q neki / monduan /
Lassatoc msképpen lalo-
-gath engomet e híte zegot
- 5 Mikeppen hazudoz am-
-mas İudas ffussel te ría-
-valýas en tolem / mert
en magamat maýd meg
qlom / hog meg elegoggel
- 10 İmmar Nò mícoron kes-
-neek natalía nekí megh-
nitní az aýtoot / Monda /
Sýes nisdmeg / mert el
megoc • es touabba engo-
- 15 -met nem lacz / es annac
vtanna sírz / hog engomet

546
en vegeſctymmet elotte
nem loittel Mert o Zen
tohet hattam kezeſül
en extem. Mert ha o ſolgar
kezeſven engymet megne
lelendnet. az o kennekhat
es az enemeth egetyembe
kezdic Zennedni Ez hatam
Natalia Megmita. es ejmas
eloth leſenener o foldre
Annac Vtanna o tymloſ
den egetyembe menener.
Holot Natalia keth naper
o Zentykner v ſeboket
nomos gold val kennegetua
la Annac Vtanna o Zentyt

- en vegezeto^mnek elo^tte
nem latta^l / Mert a zen-
-to^ket hatta^m keze^su^l
en erte^m • Azert ha a zolgac
5 keresven engo^met megne[̄]
lelendnec / az o ken^ookat /
es az enemeth e^geto^mbe
kezdⁱc zenvednⁱ Ezt halvan
Natalia Megni^a • es e^gmas
10 elo^th le esenenec a fo^ldre
Annac vtanna a to^mlo^cz-
-ben e^geto^mbe menenec /
holot Natalia heth nape^g
a zento^kne^c v sebo^ket
15 no^mos go^lval keneget^fua-
-la Annac vtanna a zerzo^t

napen a L. V. utet elen
 de hōzātū. Kic mīcoron s
 kēnnat mōtā nēn iā
 hōtānāt vītētēt vāl
 mūt a bārmōt. Kic v
 adōrym. Kēzēt hātā mēgē
 kōt ven kguetivālā Ennēt
 vōmna zēt adōrym ē
 kēzīm vītētēt a L. V. utet elen
 de No mīcoron vītētēt
 Nōtālā ē kēppen zōvāl
 a nēki lāssād en zētēt vōm
 hōg mēgē rēttē mīcoron
 a kēnt lātōd mēt kēuē
 amūt māt zēvēr de
 lēzōn nōg vīgōsīg tēnē

- napra a Lazar v̇tet eleí-
 -be hozata / K̇íc ṁícoron a
 kennac ṁíatta nem íar-
 -hatnanac · v̇itetnec vala
- 5 ṁínt a barmoc / K̇íc zent
 Adoṙyan kezeíft hata mege
 k̇otven k̇oetí vala / Ennec
 vtanna zent Adoṙyan ez-
 -terún v̇itetec a Lazar eleí-
- 10 -be / No ṁícoron vitetnec
 Natalía e keppen zolvala
 ̇ nekí / lassad en zerė̇ vram
 hȯ megne retterí ṁícoron
 a kent latod / mert keues
- 15 ammít mast zenvecz / de a
 leżon¹ nȧ v̇ígasag tenek̇od

¹ Az ̇-t e-ből javította a scriptor.

561
hog' legottan az sent angla
lokital kezdez grendengd
No miron sent ador
ian nem akarna aldor
m Nag' nehes vereget
senvede. Ez lat van Natn
lia nau' grommel elfuta
az sentokhez kik a tomlor
den valanac' monduon
Im az en vram elkezdote
a martiromsigot. Kik m
coron a Lazar intene hog'
az o istenit ne karomlanq
es o monda. Ha en gottretom
miret azokat kik nem
istengc karomlom' mikép

- hoág legottan az zent anga-
-lokcal kezdez orvendenod
No mícoron zent Ador-
-ían nem akarna aldoz-
5 -ní Naág nehez veresegot
zenvede • Ezt latvan Nata-
-lia naág orommel elfuta
az zentokhez kík a tomlocz-
ben valanac / monduan
10 Ím az en vram elkezdotte
a martíromsagot / Kít mí-
-coron a Lazar íntene / hoág
az o ístenít ne karomlana •
es o monda / ha en góttretom
15 mert azokat kíc nem
ístenoc karomlom / mikep-

pen te gottretol ionuendore
 ki a3 igras istent megharom
 lod. Monda neki a Lazar
 Ez igras tegodet a Lalardoc
 tamttottmar zent adarom
 ez ellen monda Mire mon
 dod vket Lalardokmar ha
 az grot eletner vtoron tamt
 nar. Ez halvom megentz
 elfuta natalia es az a ve
 nar feleletit az zentok nec
 nag' orommel meymodo
 En nec vanna a Lazar
 nag' eros emborokkel
 vket es meg yon vezette
 Touabba natalia mind

- pen te ǵottretǵl ǵuendǵre
kí az ǵgaz ǵstent megkarom-
-lod • Monda nekí a Łazar
Ez ǵgekre tegǵdet a Łalardoc
5 tanǵttottanac / zent Adorǵan
ez ellen monda Míre mon-
-dod úket Łalardoknac ha
az ǵrǵc eletnec vtara tanǵt-
-nac • Ez halvan megenth
10 elfuta natalía • es az ǵ vra-
-nac feleletǵt az zentǵknec
naǵ ǵrǵmmel megmōda
Ennec vtanna a Łazar
naǵ erǵs embǵrǵkkel
15 útet esmeg ǵǵǵon verethe
Touabba natalía mind

56
a kienokat a keredesoket
es vranat feleletit a zent
martinomoknac kic a
tymlosbe valamac legot
tam meg ielontu ala No
anneru veter utt hog a
beli ki igvala immox
Annac vtorina meg va
sazot vtet es a tob zentoc
kel a tymlosbe vetteter
Vala zent oldorvay genge
isrv es igon zep odvazn
huzon nalc eztehdos No
falia tehent ven g vrac
hakra feken g noy ken
nac es tnglosnac matten

- a kenokat a kerdesoket
 es vranac feleletit a zent
 martíromoknac kíc a
 tomlóczbe valanac legot-
- 5 -tan meg ielontíuala • No
 annera vérec ýtet / hog a
 beli ki ío vala ímmar /
 Annac vtanna meg va-
 -sazac ýtet • es a toíb zentóc-
- 10 -kel a tomlóczbe vettetec
 Vala zent Adorýan géngé
 ífýv • es ígön zep abrazu
 huzon íolcz eztendós / Na-
 -talia • tekentven o vrat
- 15 hatra fekven a naíg ken-
 -nac • es taglasnac míatta

feve ala teve o heceth. es
 monda Bodog. vug te en
 herelmes vami te melto
 laol a sentor hagebe. Sam
 laltentnos Bodog vug te
 amon velaga. vug te sen
 vedel. dzeret ki te cxted sen
 vede creggel en edosom creg
 gel. lussid amnar du ofeger
 kynec herelmeicet e hent
 sen vetted Meghylla a La
 tar. vug soh a Romallator
 volgalnamar a3 sentoknec
 a tomlogbe. Parantola
 hog tonabbon Be ne Bolat

- feýe ala teve Ƹ kezeth • es
monda / **Bodog** vaǵ te en
zerelmes vram / kí melto
lƸql a zentƸc kƸzıbe zam-
- 5 -laltatnod / **Bodog** vaǵ te en
zƸmqm velaga / hoǵ te zen-
-vedel / **Azert** kí te erted zen-
-vede / ereǵǵel en edƸsqm ereǵ
-gel / lassad annac dílƸseget
- 10 kýnec zerelmeıert e kent
zenvetted • **Meg** halla a La-
-zar / hoǵ sok azzońıfallatoc
zolgalnanac az zentƸknec
a tƸmlƸczbe / **Paran**Lola
- 15 hoǵ touabba be ne bolat-

14
nabi vket Meghalla esth
natalia hog' azom nepet
oda nembo Latuanac, ei
vethere grant, es fethy
rughaban oltzer, vgt
idyal vala a zentofiner
a tymlozbe, egel azom al
latockales est thetetualor
io pelda adafanac miatta
Emet vlamna keze az o
vrat, hog' mitoron az greg
dilossegbe, lenne, ymadna
a exotte, hog' v iſten vte
e. Velagon meq grizne zep
plotelenſeyden, es harmar

- nak úket / Meghalla ezth
natalia / hog azzon nepet
oda nem bolatnanac / el
vethete hayat • es ferfiyv
5 ruhaban qltqzec / vg<hog>¹
zolgal vala a zentoknec
a tomlqcbe • egeb azzonial-
-latockales ezt thetetfuala
io pelda adasanac miatta
10 Ennec vtanna kere az q
vrat / hog mcoron az qroc
dilqsegbe lenne / ymadna
q erotte / hog vr isten ytet
e velagon meg qrízne zep-
15 -plotelensegben • es hamar

¹Valószínűleg a scriptor törlése. A megsemmisítő vonal rubrumos.

üt es vlagdol ki venne
 Ege halvan a Lason, hog
 az azsomallator ekeppen
 totter volna, hozator ily va
 sath, kim munda mikne la
 bant elvoretne. es ekeppen
 vk meghal namar. Melva
 la bent natalia hog az
 9 vran egebelne kethia
 latvan megrettenne. de
 kere a dolgosokat kik et
 jersikvala, hog az 9 vran
 kezdenet el No mitoron
 immar 9 neki labant el
 metuttek volna es hozoit

- 5 útet ez velagbol kí venne
 Ezt halvan a Lazar / hog
 az azzońfallatoc ekeppen
 töttec volna / hozata úlo va-
 5 -sath / kíń mĩndoniknec la-
 -bait eltoretne • es¹ e keppen
 ők meghalnanac ffeleva-
 -la zent natalia hog az
 o vra egebeknec keńńa
 10 latvan meg rettenne / De
 kere a dolgosocat kik ezt
 zerzıkvala / hog az o vran
 kezdenec el • No mĩcoron
 ımmar o nekı labast el-
 15 metúttekvolna • es zaraft

¹ Nem lehet megállapítani, hogy az *e* feletti vonás a scriptortól származik-e.

el tórtek volna. Kere vót
nortalica. hog' az o keztes
albmna metbm. Mivel
az o sent tarsolyaig. az
hik tobbet zenvettek valo
egenlo lenne Ez megleven
sent Adorvan elbolato o
lclket. Vt istendog. es a tobb
dentge. in kveken az ilgre
tortak valo laborat. es ek
keppen mind vt istendog
menener annac. Utam
poromlolo a Labor. hog'
testoket mindmeg egyetne
Natalia addig o vranac

- el tɔrtek volna / Kere ʋtet
natalia / hoǵ az ɔ kezethes
elhanna methni / Miuel
az ɔ zent tarsasagíhoz
- 5 kik tɔbbet zenvettekvala
eǵenlɔ lenne Ez megleven
zent Adorʃan elbolata ɔ
lelket vr ístenhɔz / es a tɔb
zentɔc ʋn kʃeken az ʋlɔre
- 10 tartakvala labocat • es ek-
-keppen mınd vr ístenhɔz
menenec / Annac vtanna
ParanLola a Lazar / hoǵ
testɔket mındmeg egetnec
- 15 Natalia addíg ɔ vranac

heiet hebreche cireye No
 mitoron minar a sen
 tohnet testor a tunde vet
 tetnener ah ren natalur
 v nommagat a tunde vet
 tetri de hertelen seggel nag
 hox maty eseeh. Hi a tunde
 el oita. es a. zent testoket
 vantar nekil meghayra
 a kerezttenor exrol fama
 Loty turtanar. es a. zent
 testoket constantinapol'ba
 viueek mylen ana zent
 cyba'nar dekeseg lenne hog
 a. vrom es megh tztosseggel
 megh hox'nar. Es zentor sen

kezet kebelebe elrejte • No
mícoron ímmar az zen-
-tőkneç testöç a tüzbe vet-
tetnenec / akara natalíaes

- 5 únömmagat a tüzbe vet-
-tetni / De hertelenseggel nağ
harmath eseeç / ki a tüzet
el olta • es az zent testöket
bantas nekil meghağa

- 10 A kereztténöç erroł tana-
-Loth tartanac • es az zent
testöket constantínapołba
víueek máglen ańa zent
eğhaznac bekeseg lenne / hoğ

- 15 az vtan esmeg tíztösseggel
megh hoznac / Ez zentöç zen-

vedener magetivom jagot
vronte iesus nac vletese
vltan h. heam haxom 3a;
etendobe No azeit Nata
lia munda haxan es
et addor amnat fel kezet
magetivac megtaxen Mel
kezet a eletmet vngatila
sava mundoncoron fittosseg
gel feregez tezen vala en
ner vltanna lata ed fo
fittaxto aucto ado 3edo
hog Natalia ygon 3ep
ygon kaxdag es ygon
nomas volna a Lazax
nac akarattabol fittos

- vedenec martífromsagot
vront íesusnac ziletese
vtan huz hean harom zaz
eztentqbe No azert Nata-
5 -lia marada hazaban • es
zent Adorýannac fel kezeet
maganac megtarta / Mel
kezeth q eletíneç vígaztala-
-sara mındqncoron tíztqsseg-
10 -gel feýehez¹ tezen vala En-
-nec vtanna lata eg fı
tızt tarto / auag ado zedq
hog Natalía igon zep
ıgon kazdag² • es ıgon
15 nqmqs volna / A Lazar-
-nac akarattabol tíztqs-

¹ A h a scriptortól javított betű.

² A z-t a scriptor javította.

115
legbek azomallatokat kúlde
o hozza, hog' ha hazossagra
amratos volna, kikeret na
talia felele, ki ierhetne ne
hogm azt, hog' en uen em
borhez bir nam, demaga
keroc haxom napi idgh
hog' magamat hozza ze
rezhessem. Ezet mongor
vala azeret hog' el zalat
hatna Anna utanna
ymada v' istent hog' v' tet
tiztam megtartamnia. Ez
megleven legottam el al
vek. Ime hog' el aluth va
na, eg' a moxtiromoc
Kozzul neki meg ielmer

- segbeli azzoífallatokát kúlde
 0 hozza / **ho**g ha hazassagra
 acaratos volna / kíknec na-
 -talia felele / kí íerhetne ne-
 5 -kqm azt / **ho**g en ífen em-
 -bqrhez bírnam / Demaga
 kerqc harom napí ídõth
 hog magamat hozza ze-
 -rezhessem • **Ezt** monga
 10 vala azert hog el zalat-
 -hatna • **Annac** vtanna
 ýmada vr ístent hog ýtet
 tíztan megtartanaia • **Ez**
 megleven legottan el al-
 15 -vek • **Íme** hog el aluth vol-
 -na • **e**g a martíromoc
 kqzzúl nekí meg íelõnec

es v̄tet naq̄ edoſſ'eggel meq̄
vigoſtalia / paromē olom
a neki / hoḡ a heſre men
ne ſolot a martiromok
nar . es aſ v̄anac teſtge
volna No mitoron ſeſſe
henti volna . Deuc Loka
ient adoryannar kezet
es naq̄ ſoc kereztenghel
hayora zalla hoḡ et meq̄
hallottu volna a ſo lizttaro
ſor vitezokhel hayon v̄ket
lizm kezde . De maga ellenge
valo ſel tamada / hi 9 ben
nge ſokacath elſilezt ven
kezerite v̄ket meq̄termi
No mitoron immore eſſel

- es útet nağ edösseggel meg-
vígaztala / Paranolvan
q nekí / hog a helre men-
-ne holot a martíromok-
5 -nac • es az vranac testq-
-volna • No mícoron felser-
-kenthvolna / Veuc Lak
zent Adorýannac kezeth /
es nağ soc kereztenqckel
10 haýora zalla / hog ezt meg-
hallotta volna a fq tízt tarto
soc vítezqkkel haýon úket
úzni kezde / Demaga ellenq-
-valo zel tamada / kí q ben-
15 -nq sokacath elsfesztven
kezerite úket megterní /
No mícoron ímmar effel

volia. Potiobeli ordog
 nekic meg ielsoner egh
 havon ward embornec ke
 pedon fettet vel. wuf a
 havon an von er es. Khar
 Kichei man. 1. 1. 1. 1. 1. 1.
 dea nekic bon. 1. 1. 1. 1. 1. 1.
 es. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1.
 na. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1.
 es. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1.
 Monda nekic Elternettetor
 de bal sele tor. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1.
 helre akartor meim. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1.
 mongivala. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1.
 a tengore meime. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1.
 vhet elvettne. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1.

- volna / Pokolbeli őrđőg
nekic meg íelőnc egh
haŷon íaro embőrc ke-
-peben / tettetven hođ a
5 haŷoban volna • es azokat
kicel natalia vala • Mon-
-da ő nekic • honnan íőtek
es hova mentőc / Monda
-nac Nícomediabol íőőnc
10 es Constaníapolba megőnc
Monda nekic Elteuettetőc
de balfele tarlatoc ha ío
helre akartoc menni Ezt
mőgavala azert / hođ
15 a tengőrc menenec • es
űket elveztene • es hođ meg-

543
halnanae Ez halvann mi
coron o vitorla iorrit meg
fordittanae legottan meg
ielonec zent Adorjorn o
nekie eg kis havoba ul
ven es monda nekie hog
azonkeppen meimenec
minth elozet Meg ielont
ven hog akki elozet zolt
volna grdog volt volna
Ez megmonduan o havo
elot megen vala es vutath
mutath mutath vala gne
kie Natalia latthvan hog
zent Adorjorn elottor menne

- halnanac Ez halvan mí-
coron q vitorlaíocat meg-
-fordíttanac / Legottan meg-
-ielönec zent Adorýan q-
5 -nekíc ég kís haýoba úl-
-ven • es monda nekíc hog
azonkeppen mennenec
mínth elqzer Meg ielont-
-ven hog akkí elqzqr zolt-
10 -volna qrdqg volt volna
Ez megmonduan a haýo
elqt megen vala / es vtath
<mutat> mutath vala q ne-
-kíc Natalía lathvan hog
15 zent Adorýan elqttqc¹ menne

¹ Az első q-t e-ből javította a scriptor.

ȳgg̃n naȳȳ ȳrommel̃ beteler
 Es e kēppen minet clotte
 meg̃ villamodnec conston
 timopol̃ba iutornat. No
 mitoron oth̃ natalia o ȳaz
 ba ment volñaz ȳolot zent
 adoryanñac tēste. es o tȳd
 moct̃ro mōk̃ñar. Es zent
 adoryanñar kēzet o tēste
 ȳoz tȳtte volñar. o ȳm̃ad̃s̃o
 ȳa vtañ el al̃vek. es meg̃
 iel̃gñec o nek̃i zent̃h̃ odor
 iañ. nek̃i k̃oz̃oñṽeñ p̃a
 ram̃. Lolo ȳoz̃ o velẽ az
 ȳroz̃ bek̃es̃ȳbẽ m̃enne.
 Aññar vtanñar mitoron

- ígön nağ őrömmel be telec
 Es e keppen mínec elötte
 megvillamodnec constan-
 -tínapolba íutanac / No
 5 mícoron oth natalía a haz-
 -ba mentvolna / holot zent
 Adorýannac teste • es a tób
 martíromoknac / Es zent
 Adorýannac kezet ő teste-
 10 -hoz tötte volna / ő Imadsa-
 -ga vtan el alvek • es meg-
 íelönec ő nekí zenth ador-
 -ían / neki kőzönven pa-
 -ranlola hog ő vele az
 15 őrőc bekesegebe menne 𐌆
 Annac vtanna mícoron

574
almabol felsékent volna.
es aasmath megidontyt
te volna azoknac kit ogy
volanac. bolut vgn o
toloc. es lalliet legottan el
bolatho. kit azzent an
gulos nag' vigasaggal
menoragdan viner. leg
ottan vneek a kereztengc
9 testet. es tevek azzent
mactromoknac testchez
armendnac lleucbe kezd
at sent elch confessor
Ent eck ki ez nac eleti
velagot vjonnan valo
mestorseguel megz lala

- almabol felsekentvolna /
 es aalmath megh felontot-
 -te volna azoknac kic oth
 valanac / bqlut von q
- 5 tqloc • es lelket legottan el-
 bolatha / Kít az zent an-
 -galoc nađ vigasaggal
 meńorzagban vıneć / leg-
 -ottan veueek a kereztenq
- 10 q testet • es tevek az zent
 martıromoknac testqchez
Amen Vrnac Neuebe kezde-
tıc Zent Elek Confessor
SEnt elek / Kí ez nac eletı
- 15 velagot vıonnan valo
 mestorsegeuel megh lala

es embori nemzetet ellen
 seget meg gőze Vala no
 meg nemiből romosig
 Ba euffemmos nar fia
 ki vala Lazar vdiar
 ki cilo ki vdiar iax vala
 harom ezor szolgai kic a
 mind nas quel gvedgner va
 la es oltozner vala com
 taba En nec folotte euffe
 mmos vala igon irgal
 mas. Vj Bog? Napontied
 Zegenghet aruakot, g
 venghet es Jaramdokoh
 nar harom aztalt ad vala

- es emborí nemzetnec ellen-
-seget meg gőze • Vala nõ-
-mõs nembelõl romasag-
-ba euffemíanosnac fía
- 5 kí vala Lazar vduara-
-ba elsõ / kí vtan farvala
harom ezor zolga / kíc mînd¹ ara-
-rías quel qvedõznecva-
la² • es õltõznecvala camv-
- 10 -caba • Ennec fõlõtte euffe-
-míanos vala ígõn írgal-
-mas / Vghõg / Naponked
zegeñõket / aruakat / õz-
-vegõket / es zarandokok-
- 15 -nac harom aztalt advala

¹ A *mînd* a scriptor jelõlt lapszéli betoldása.

² A szó elõtt szennyes a papír.

577
Ruk nec tiztoſſeggel Zalgal
vala. Es ennet vtanma
q Kulenc horan etelt ve
ſendvga zerzetos nepck
hel iſtem ſelet mel. hi nec
ſeleſege diglaes aſſon es es
ſerrel iamborſaggal cl va
la Micoron q nehir mag
ſattor nem volna ſmad
Lagortial herenec va iſten
tol eg ſyat. es attolſogma
elenec nag tiztoſaggal
No micoron mmor a ger
mor egos voſna. adac vter
tornuſagga a mac vtanma
micoron a tornuſagbor

- Kíknec tiztósseggel zolgal-
-vala • Es ennec vtanna
q kílenc horan etelt ve-
-zenvala zerzetős nepek-
5 -kel ístení felelmel / kýnec
felesege Aglaes azzon es ez
zerrel íamborsaggal el va-
-la / Mícoron q nekíc mag-
-zattóc nem volna • Imad-
10 -Lagockal íerenec vr ísten-
-töl ég fýat • es attolfogwa
elenec nág tiztasaggal 𐌆
No mícoron ímmar a ger-
-móc ezős volna • adac ýtet
15 tanusagra • Annac vtanna¹
mícoron a tanusagban

¹ A szó felett kiolvashatatlan írásnyom van.

tudomorianac matten
 verayozner .es emborse
 gge ext volna . Dalaztanac
 neki Lazar vdiarabol eg
 zizet . es neki odac felesegul
 Annac vtanna mutoron
 a rugodalomnac ideye el
 igt volna Bemene oz Bent
 ifiw oz 9 matiskianal ag
 ias hazaba holoe kezde vta
 tomitham istem felemre . es
 zizesegner toctasova . Mel tu
 nisagnac vtanna orom
 gürüyet . es vitez guener
 Lattyot Ruvel quedozicva
 la neki oda toctam / mand

- tudomañanac mîatta
veragoznec • es emborser-
-gõt ertvolna / Valaztanac
nekî Lazar vduarabol eg̃
5 zîzet • es nekî adac felesegûl
Annac vtanna mîcoron /
a nûgodalomnac îdeye el
-îgõtvolna • Bemene az zent
îffîw az q mathkafával ag-
10 -îas hazaba / holot kezde ṽtet
tanithanî îsteni felemre • es
zîzesegnec tartasara / Mel̃ ta-
-nusagnac vtanna arañ
gûrûyet • es vîtezî quenec
15 Latt̃yat / kîuel quedozîcva-
-la nekî ada tartani / mond-

22
vorn ved gogad eoket. es
tarL nalad ammig vr
istennec kellemetos des hoggt
tunc vr isten leugn. annac
vtanna venen 9 iozagaba
es a tengorre mene. es tit
hon. de zalla ey hoiyobarn
Mel hayon vtet veter lao
diarida. es onnam elmene
edissa neuu vaxosba sicia
orlogbam. hol vala mi
vront iesus cristus nar ke
pe. hi nem embori kez mi
ott vala alhot van gollu
zezeven. No micoron oda
iutott volna mind valanne

- van / Ved hozzad ezöket / es
tarulalad ammíg vr
ístennek kellemetős • es közöt-
-tönc vr ísten legön • Annac
- 5 vtanna veuen ö íozagaba
es a tengörre mene • es tit-
-kon be zalla ég hájiban
Mel hájon ütöt vetec lao-
dicíaba • es onnan elmene
- 10 edissa neuú varosba sirífa
orzagban / hol vala mú
Vronc íesus crístusnac ke-
-pe / kí nem embörí kez mí-
-ath vala alkotvan gölba
- 15 zerezven / No mícóron oda
íutóth volna / mínd valamít

vcle hozoth vala zegenoh
 nec otm. es hit vorn ruba
 barn oltogven a tob zegenoh
 kel egyptimide ozzononc ma
 rianac eghaza elot hezde
 ulm / holot alammis na val
 el vala. es abbam tobbeth
 megnem tart vala. banem
 Lak kine q zegendon mag
 ernc. es a tobbit a tob zage
 noh nec otm vala. demaga
 oz o attva miron magh
 es mate vala hog' oz o fia
 elment / o rayta nag' sraft
 ton. es zolgakat mindon
 fele bolata. hog' az o fiat

- vele hozoth vala zegeríqk-
 -nec ozta • es hítván ruha-
 -ban ǫltǫzven a tǫb zegeríqk-
 -kel eǵetǫmbe azzoríonc ma-
 5 -ríanac eǵhaza elǫt kezde
 úlní / **h**olot alamisnaval
 el vala • es abban tǫbbeth
 megnem tartvala • hanem
 Lak kíuel ǫ zegendǫn meg-
 10 -erne • es a tǫbbít a tǫb zege-
 -nǫknec oztýavala / Demaga
 az ǫ attýa mícoron megh-
 esmerte volna hog az ǫ fía
 elment¹ • ǫ raýta naǵ sírast
 15 tǫn • es zolgakat mındǫn
 fele boLata / hog az ǫ fíat

¹ Talán o-ból javított a scriptor az e-t.

981
241
megheresner nag' Zoragal
matossaggal. es zeretettel
kik kossul nekuc iouener
ediss' a bor. hog' lattu val na
zent elek az Zolgarath
vket meg' es m'ere. de vter
az Zolgar semmikeppen
megnem es m'ere. es oth
a to' Zenghikel ejetym
ben Zolgar nek' alammis
nat adamas. Mel' alammis
nat von istenner v'lo
hala adassal. monduan.
halat adoc teneh'od en
vram isten. mert Zolga
vmtol alammisnat vetetjel

- megkeresnec nağ zorgal-
matossaggal • es zeretettel
kík kőzzúl nekíc íquenec
edíssaba / hoğ latta volna
5 zent elek az zolgacath
üket meg esmere / De ýtet
az zolgac semmíkeppen
megnem esmereec • es oth
a tőb zegeríqkkel eęetqm-
10 -ben zolgai nekí alamís-
-nat adanac / Meł alamis-
-nat vőn ístennec valo
hala adassal / monduan /
halat adoc tenekőd en
15 vram ísten / mert zolga-
-ýmtol alamísnat vetethel

en velcm Annac vtarina
 megferener oz 3dgac. es
 megmondac o altanac
 hog' sohol megnem lester
 vana vtet Touadba oz
 o ariia fianac elmene
 fener vtarina o agas ha
 3nac nat pagimentoma
 ra sakot teritte. Holot nat
 ohoytassal. es sirassal valo
 iaygntafokat tezenvala.
 monduan. Itz siratom
 oz en fiarnat mind ad
 diglom mig vtet megle.
 lomi es meglatom. oz o

- en velem / Annac vtanna
megterenec az zolgac • es
megmondac q att'fanac
hoğ sohol megnem leltec-
5 -volna ýtet • Touabba az
q ańńa f'fanac elmene-
-senec vtanna q ağas ha-
-za<ba>nac pağımentoma-
-ra sakot terítte / holot nağ
10 ohaýtassal • es s'írással valo
íaýgatasokat tezenvala •
monduan / Ith siratom
az en f'famat m'índ ad-
-díglan m'íg ýtet megle-
15 -lqm • es meglatom / Az q

582
iegyse kediglen vymond
vala 9 naparat En
addiglan mygh az en
edessegos vram felol
hirt nem hallok mkap
pen a gerlice cgedul ve
letor meymarador es
(velator lakozom No m
coron sent elec a folul
meymondot helen az
Azononc sz marianac
eyhaza cloth tizenheth
eztendeiglen lacozot vol
na vr istennec szolgalt
uiba Azononc marianac

- íégőse kedíglén vőmond-
-vala ő napanac En
addíglan mígh az en
edessegős vram felől
- 5 hírt nem halloc míkep-
-pen a gerlíce égedúl ve-
-letőc megmaradoc • es
veletők lakozom / No mí-
-coron zent elec a fölúl
- 10 megmondot helen / Az az /
Azzońonc zíz maríanac
éghaza előth tízenheth
eztendeíglén lacozotvol-
na vr ístennec zolgalat-
- 15 -íaba / Azzońonc maríanac

kepe ki oth vala az egha
 Monda az eghaz grizg
 nec. Hozd az eghazba isten
 nec emboret mert mel
 to menozagrat es istener
 zent lekke hugozic 9 rax.
 Jme az 9 vmadfaga fel
 megen vz istenner eleibe
 trikeppen a tomyennec
 9 fusz. Murozon az eghaz
 grizg nem tudna. Eirg/
 mondoma. Monda es meg
 9 neki. Akki az eghazhoz
 lato vala ottan ki mene
 es vtet az eghazba be ho
 za nagf tiztoffegyel. No

- kepe kí oth vala az égha-
Monda az éghaz qrízq-
-nec / hozd az éghazba ísten-
-nec embqret / mert mel-
5 -to meñorzagra • es ístēnec
zent lelke nūgozíc q raŷta
İme az q ŷmadsaga fel-
-megen vr ístennec eleibe
mikeppen a tōmŷennec
10 q fústj / Mícoron az éghaz
qrízq nem tudna / kirql
mondana / Monda esmeg
q nekí / Akkí az éghazhoz
lato vala ottan kí mene
15 es ŷtet az éghazba be ho-
-za nağ tíztōsseggel • No

585
hog e dolgot mindon ember
megtutte volna es mind
tízolnet vete nem okara
hog e velagon tizoltetnek
annak okart es meg elme
ne laodiciaba holot be zalla
cig haroda es mucoron aar
na men m torfiaba. vi y
tenner okaratta zerevth
a haro zel miot vettetecku
romana! hog est lattorvol
na zent elet monda vn
nombenne zen atyam
hasarna! es meretlen loco

- Hog e dolgot mindon ember
megtuttavolna¹ • es mind
tíztołnec útet / nem akara
hog e velagon tíztoltołtetnek
- 5 Annac okaert esmeg elme-
-ne laodíciaba / holot be zalla
eg hařoba • es mícoron acar-
-na menní tarsíaba / vr ís-
-tennec akaratt'a zerenth
- 10 a hařo zel mÍat vetteteckí
romanal / hog ezt latta vol-
-na zent elec / monda ún-
-nombenne Az en atřam
hazanal esmeretlen laco-

¹ A v betű fölött piszokfolt van.

Zom. es nem te'or egeber
 ner nehessegot Ez leven
 el indula. es azonk'arben
 tortenek hog' az o att'or
 Lazar vdiarabol ki igven
 na'f sor Zolgar'kal me'gk
 k'ar'ink'arven. es v'tet k'o
 vet ven elol talalo. es o
 v'tan kezde kealtarni. mo'
 van. Istennet Zolgar'at
 kerlet tegydet. hog' fogag'
 engymet Zegen' Sarando.
 rot hozadba. es elte'ssel en
 gymet aztalodrol valo
 g'ulladek'ok'kal. es mo'ra
 dek'ok'kal. hog' az v'c isten

- zom • es nem tezoc egebec-
-nec neheseget Ez leven
el indula • es azonközben
tortenek / hog az o attya
5 Lazar vduarabol ki foven
nag soc zolgackal megh-
-kornikozven • es itet ko-
-vetven elol talala • es o
vtan kezde kealtani / mod
10 -van • Istennec zolgafa
kerlec tegedet / hog fogag
engomet zegeni zarando-
-cot hazadba • es eltessel en-
-gomet aztalodrol valo
15 hulladekokcal • es mara-
-dekokcal / hog az vr isten

legem melto ante Zorande
Koddales rygumassagosh
tenm. Hög est hallottarval
na az o attä o fianac
berelmeieret be hogni fogad
mies o neki kúlon házat
Serestehe az o avtona eloth
Hög vter gincortab latna
es neki solgalot serze es
vngon aratalaxol valo etket
advala o neki de Zentg
elck mamb gondalvala az
lelki etelre honnem a te
stire Annac oiaert ymad
Sagba foglalatos mila ho

- leġen melto atte zarande-
-koddales írġalmassagoth
tennġ / Hoġ ezt hallottavol-
-na az ȝ attġa / ȝ fianac
5 zerelmeġfert be haġa fogad-
-nġ / es ȝ nekġ kúġon hazat
zereztethe az ȝ aȡtoġa elȡth
hoġ ȡtet ġacortab latna
es nekġ zolġalȡt zerze • es
10 ȡnȡn aztalarȡl valo etket
ad vala ȝ nekġ / De zenth
elek ġncab gondol vala az
lelkġ etelre honnem a te-
-stġre / Annac okaert ȡmad-
15 -sagba foglalatos vala ko-

zomk ed testet bgytel vi.
 gāzassal megh 9ztgueri.
 tivallā annar fālgotte a
 hōzbeliek miat nāg sōr
 nomorusāgot es bōzzusa
 got zēved valā Nekiktā
 mguetsegot. Nekiktā tū
 mōsādetā valō 9tōzest
 9 fēvēre gākorlōtōst. idē
 magm zent elek 9ōketā
 mind bekēsēggel zēved
 valā a3 9 ordemenet gā
 būlēfēvēt No mīcōxon
 im mōx tizenhet estēde
 iglē lakōgot volnōr attē
 nār hālamal esmeretlē

- ronked testeet bõytel / ví-
-gázassal megh õztquerí-
-tí vala / Annac fõlõtte a
hazbelfek mîat nağ soc
5 nîomorusagot • es bozzusa-
-got zenved vala / Nekîktõl
mõquetsegõt / Nekîktõl tal
mosadeccal valo õtõzest
õ feýere ġakorlatost / De-
10 -maga zent elek ezõketh
mînd bekeseġgel zenvedí-
-vala az õ erdemenec õreg
-bûleseýert / No mîcoron
îmmar tîzenhet¹ eztende-
15 -îġlen lakozot volna attâ-
-nac hazanal esmeretlen

¹ A h betűt k-ból javította a scriptor.

586
Meg es mere istenec ma
laztvad hog' elhozcljete
az a clebnet vegeretj. here
paprost. es tenthaat. es az
a detath mindon zeent meg
ira. Minet vtoamoz eg' va
sarnapon mise megleben
a sanctuariomdoz mehbelt
zogot igue. monduan. Jye
tor en hozam mind kike
monka lottitot. es meg far
rattitot. es en meg tygot
lac titoket. hog' est hallog
tat volna. i yettykbe arret
mind a faldre le esenec.
No meg masodzor zogot

- Meg esmere ístennec ma-
-lazttýabol hog elközelgetne
az q eletínece vegezeti / Kere
papírost • es tenthaut • es az
5 q eletíth mindön zerent meg-
-íra • Mínece vtanna egva-
-sarnapon mise megleven
a sanctuariomba meríbelöl
zozat íque / monduan / Íőye-
10 -töc en hozzam mind kik
mvnalcottatoc • es megfar-
-rattatoc • es en meg ívgot-
-lac títöket / hog ezt hallot-
-tac volna / íyettökbe arcel
15 mind a földre le esenec •
No megmasodzor zozat

igue monduan. Kereſſe
 tgh meſ iſtennet emibget
 hog vnaqyon romaſaget
 Kereſm kezder vtet legot
 tom de nem lelhetec ſemm
 keppen. Eſ meſ monda &
 zoſat Euſſemianos haſaba
 Kereſſetgh Euſſemianoſtgh
 erro kezdeghm kezdek. es
 o agt monda hog e doloſda
 ſemmit nem tudna. No
 legottan o Lazaros Archa
 dius. es Onorius Innoten
 tius papauaſ eſetymden.

íque / monduán • **Keresse-**
 tók¹ meg ístennec emboret
 hog ýmaggón romasagert
Keresní kezdec ýtet legot-
 5 -tan / de nem lelhetec semmí
 -keppen **Esmeg** monda az
 zozat / **Euffemianos** hazaba
 keressetók • **Euffemíanosth**
 erről kerdőzní kezdek • es
 10 ő azt monda / hog e dologba
 semmít nem tudna • No
 legottan a **Lazaroc** Archa-
 díus • es **Onorfus** **Ínnocen-**
 -cíus papaua! egetőmben

¹ Piszkolt van utána.

297
el indulanar euffemianos
nar hoꝝa hoꝝ es zent dea
ner zolgaloxa iguala vñ
elade monduan lasdmeꝝ
vram talom annun zoran
dokont / meret naꝝ zent
cictu / q es beke seggs ember
vala Euffemianos est hol
van el d sꝛetse es vñet
halva lele kynec oxlapat
latþa hog fenlc nec mint
yten nec angala. Es akara
a leveletþ ki venm q keze
bol de nem beþete No

- el indulanac euffamianos-
-nac hazához • es zent elek-
-nec¹ zolgaloŷa íquala vra
eleŷbe / monduan / lasdmeŷ
- 5 vram talam ammú zaran-
-dokonc / mert naŷ zenth
eletú • <.> es bekesegŷ ember-
vala Euffemíanos ezt hal-
-van / elŷl el ŷŷethe • es ýteth
- 10 halva lele / kŷnec orlaŷat
latha hoŷ fenlenec mínth
ísten nec anŷala • Es akara
a leveleth • kí vennı ŷ keze-
-bŷl / de nem vehete / No

¹ Az első e betű felett tintafolt van.

micocon ninnar ki igton
 na o tyle a Lazarokinar
 es a paparnac megj uelg
 tott bulna. Vics he mene
 net. es ezt mondat. Tolle
 heth hog' bynosor vagon
 demogor es orzagnac te.
 het vicsor. es e papa
 hog' nseguet pastor/agt
 Bert agjad nekone a
 leueletth. hog' tuggor m
 vagon benne megj ur.
 Es a papa hozin mene
 es a leuelet kezegol ki
 veue. Kit legottom neki

- mícoron ímmar kí fótvol-
-na ọ tọle a Lazaroknac •
es a papanac meg íelọn-
-tọttevolna / ́kes be mene-
5 -nec • es ezt mondac Iolle-
-heth hoǵ b́nqosqoc vaqonc
Demaga ez orzagnac ter
-het v́selsqoc • es e papa
kqzqnsegnec pastorsagat
10 Azert aǵgad nekqnc a
leueleth / hoǵ tuqqoc ḿ
vaqon benne megh írva
Es a papa hoźya mene
es a levelet kezebol kí-
15 -veue / Kft legottan nekí

593
bol anton es el dinstator
mind az sokis agni nep
eloth No hogt ezt hallottan
volna euffemianoszent
elkinec attan 9 nagt kesse
rusegeben ereie elzardozon
es a foldre le esee mint
holt eleven annac vtoina
mucoron kevesse meg vlo
dot volna zagyatni keзде
ruhonat es num keзде
az 9 ven feyen valo hoynt
huzni keзде zalkalat es
vngnmagot gytkermi
es az o fignac testere esedg
m kealtvom Oennekom

- bolata • es el olvastata
mind az soksagu nep
eloth • No hog ezt hallotta-
-volna euffemianos zent
- 5 elek nec attā / q nađ kese-
-rúsegeben ereie elzacadoza •
es a földre le eseec / mint
holt eleven • Annac vtāna
mícoron kevesse meg vlo-
- 10 -dotvolna / zaggatni kezde
ruhatat • es nūni kezde
az q ven feyen valo hat
huzni / kezde zakalat • es
vnqnmagat gottreni •
- 15 es az q fñanac testere esedqz-
-ni / kealtvan • O ennekqm

en xerety fiam. Mire hog
 engomet ez xerent meg
 bornorittottal. es enne g
 tendeiglen valo bornoritt
 es sirak ennekom xerel
 Jay ennekom niaualosnar
 mert tegodet latlac en
 vensegymnet istapat. es
 az agim halva fekvendes
 ennekom nem zolvan Jay
 ennekom minemui vigasza
 gom lezen minore. Touas
 ba az o arhaes hog elt
 megballotta volna. Mi
 Keppen a frás orolom
 a halot Zagnattior macozom

- en zeretq fíam • Míre hog
engomet ez zerent meg-
-zomorítottal • es enne ez-
-tendeíglén valo banatoth •
- 5 es sírast ennekqm zerzel
Iaŷ ennekqm íauaľasnac
mert tegodet latlac en
vensegomnec ístapát • es
az aġan halva fekven • es
- 10 ennekqm nem zolvan¹ Iaŷ
ennekqm minemú vígasa-
-gom lezen ímmar • Touab-
-ba az q ańńaes hog ezt
meghallotta volna • Mí-
- 15 -keppen a fŷas orozlan
a halot² zagattŷa mícoron

¹ Az o e-nek indult.

² Az a o-ból van javítva.

mege a bad. Bonkeppen 425
nag' siraſſal ruboriat
daggatta min hayat. es
zomeit meiden feleneli
Es micozon a nag' ſocſagtol
a teſtba; nem meget ne.
healt van vymondvolder
daggator nekom vort
hog' latbaffom a; en fia
matb a; en ſelkom net
vigaſagt. Rit emlettem
a; en emleymvel No mico
ron iutorvolder a teſtba;
reana eſer healt van Jay
ennekom en ſereto fram
en zomeymner velogor
Mire minnekone ekeppen

- megh akad / Azonkeppen
nağ sirassal ruhafath
zaggattā • nūī haṣat • es
zomeit meñben fel emelī
- 5 Es mícoron a nağ socsagtol
a testhöz nem mehetne •
kealtvan vğmondvala
Agğatoc nekqm vtath
hoğ lathhassam az en fía-
- 10 -math az en lelqm nec
vígasagat • Kít emlettem
az en emleymvel / No mícó-
-ron íutotvolna a testhöz
reaía esec kealtvan Iaý
- 15 ennekqm en zeretq fyam
en zomeymnec velaga •
Mire mínekqnc ekeppen¹

¹ A lap alján rubrumozott díszítmény a scriptortól.

es iſt Keyſer den tothel / latod
 vala abſchad. es enngmet
 naſt Keſerū ſixalombæ. es
 tennom magadat megnie
 icſgntotted. es attē ſolgard
 te rāyſad Boßuſagot tothet
 es el ſennvettēd. Eymkēppen
 ottan ottan eſedgiz vala a
 teſtre Nihon Kezeri elteryezt
 ven Nihon Kezeuel 9 onga
 li or Laiat illetven. es Lo
 koſgnt von iuglt vala. Or
 iator en veleſen nind Kic
 ith vattor / mert tizenhet
 eſtendeiglen volt en ha

- es íg kegõtlen tõtõt¹ / Latod-
 vala atýadat • es engõmet
 nağ keserú síralomba • es
 tennõmmagadat megnē
 5 íclõntõtted • es atte zolgaíd
 te raýtad bozzusagot tõttec•
 es el zemvetted • Ezõkkeppen
 ottan ottan esedõzícvala a
 testre Níha kezeí elterýezt-
 10 -ven Níha kezeuel õ anga-
 -lí orlaíat ílletven • es LO-
 -kolgatvan ívõltvala Sír-
 -íatoc en velem mind kíç
 íth vattoc / mert tízenhet
 15 eztendeíglen volt en ha-

¹ A második õ betűt mintha e-vé akarta volna javítani a scriptor.

547
Zamban. es nem es met
tem hog en eggeten eg
fiann legen. Ki o 3olgnit
nag for nomorusigot
es arrel verest turt Jay
ennekign. Ki ad o3 en 3o
meymner iuadmas kutse
iet. hog iuassam eyel
es nappal en lelkomner
keferuseget. d3 o feliseget
guz ruhadan gletzen oda
futa. es siuattavala vte
monduan Jay ennekign
Mert es ma3 napon nag
gusba. es gzevsegen mol

- zamban • es nem esmer-
-tem hog en éggellen eg
fiam legén / Kí q zolgaítol
nağ soc nomorusagot •
- 5 es arcel verest túrt İaý
ennckqm / kí ad az en zq-
-meymnec síralmas kutfe-
-feth / Hog sirassam eýel
es nappal en lelqm nec
- 10 keserúseget / Az q felesegecs
ğaz ruhaban qltqzven oda
futa • es siratfa vala ýtet
monduan İaý ennckqm
Mert ez maý napon nağ
- 15 ğazba • es qzvegsegben ma-

vattotin, es immor nml
 ennekom kire nekom
 sem zomeymet kire vet
 nom Immor elromlot
 en tolem en tukorgom es el
 v3oth nekom remensgom
 Ez mai napon elkezdetic
 nekom zomorusgom, ki
 ner vegbe soha nem lesom
 halvan onnep et, nagb
 szost tezer vala. Annac
 utanna a papa, es a La
 zaros teuek v3at t3tos ha
 lot v3elore, es v3net a m
 xosnac k3zepiwe, es onnep
 nec megb3enec, ha3 meg

- rattam • es ímmar nínl
ennekqm kíre neznqm /
sem zomeymet kíre vet-
-nqm Ímmar el romlot <.>
5 en tplem / en tókqorqm es el
vezqth nekqm remensegom
Ez maí napon elkezdetíc
nekqm zomorusagom / kí-
-nec veghe soha nem lezqn
10 Halvan an nep ezt / nagh
sírast teznec vala • Annac
vtanna a papa • es a La-
-zaroc teuek ýtet tíztqs ha-
-lot viselqre • es víuec a va-
15 -rosnac közepíre • es annep-
-nec megh izenec / hoğ meg-

186
Ielter volna oß ißenner em
dæct. Rith mind oß egeß
væros kezes vala. es mind
clerbe iguener oß Zentner
Touabba ve ißen Loda tetel
lel meßß iclonte oß Solgoun
nar sentseget, mert va
lakir oß testet illetic vala
legottan mindon betegse
gortol, velagtalamfingortol
es gonoz Zelletol meßßor
badul nar vala. No e nag
Loda latvan oß Lazarcot
papaua vngmmagot
kezer oß Zent testet vifcl
m. Bog vhes meßßentolter

- leltecvolna az ístennec em-
-boret • Kíth mínd az egez
varos keres vala • es mínd
eleibe íquenec az zentnec
- 5 Touabba vr ísten Loda tetel-
-lel megh íelõnte q zolgaía-
-nac zentseget / mert va-
-lakíc q testet íletícvala
legottan míndõn betegse-
- 10 -gõcbõl / velagtalansagocbol
• es gonoz zellettõl megza-
-badulnac vala / No e nağ
Loda latvan a Lazaroc
papaua! ínõmmagoc
- 15 Kezdec az zent testõt vísel-
ni / Hoğ vkes megzentõltet-

nener tole Annar vtannu
 a Lozarot Bagar' Bogh
 Berseggel arthot es zu
 stoth hrintenener el a pr
 a Lon Bog' a Zent testoth
 vishetner a Zent cythaz ho
 De annep nem gondolor
 a penzel / Hanem inkab
 nagobbom nagobbom siet
 ner vala a Zent testner
 illetsere. Sythog' Nag' doloq
 gal vishetnek Zent Bomfa
 tius martirnat temploma
 Ba. Es oth istem di Leretta
 tractar heted napig nung
 len o neki herzenet coposor

- nenec tȑle • Annac vtanna
a Lazaroc haġac / hoġh
bewseggel araġat • es ezú-
-stȑth himtenenec el a pı-
5 -aLon hoġ az zent testȑth
vıhetnec a zent eġhazhoz
De annep nem gondola
a penzel / hanem fnkab
naġobban naġobban sıet-
10 -nec vala az zent testnec
ıilletesere / Vġhoġ / Naġ dolog-
-gal vıheteek zent bonıfa-
-cıus martırnac temploma-
-ba / Es oth ıstenı dılerettel
15 tartac heted napıg mıg-
-len ȑ nekı zerzenec coporsot

64
arombol: gongekbol: es dragen
higebol: hiken az o testee
nag: tatessege helbotter
Es a toporobol nuag a
seebol io vala hi ok edosse
gns illat: hog? ha rak va
volna ngmgs tomyen
nel. Ez velaybol mulcr
hi zent clek wistof hac
ziletese utan haxom
303 haxmies nolzad ez
tendoben: hi mast viga
doz gregkgn groke vr
istennec clotte a dize
ggs zentochel. Amen
D... tsser az vr sten

- aranbol / gēngēkbol • es draga
kquecbol / kíben az ȝ testeet<..>
nağ tiztȝsseggel helhȝteec
Es a coporsobol Auag a
5 serbol iȝ vala kí ol edȝsse-
-ȝȝs íllat / hoğ ha rakva-
volna nȝmȝs tȝmȝen-
-nel • Ez velagbol mulec-
-kí zent elek crístosnac
10 ziletese vtan három
zaz harmícz íolczad ez-
-tendȝben / Kí mast víga-
-doz ȝrȝckȝn ȝrȝcke vr
ísten nec elȝtte a dílȝse-
15 -ȝȝs zentȝckel • Amen 𐌆𐌆𐌆
Dílerlessec az vr ísten

602^l

301_v

603

302_r

604

302_v

605

303_r

606

303_v

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

54
We nar Neucbe ith kez
detig zent Sofia nzon
Nauffredo zent
Sofia attā. Vala persa
rom beli keraf. Anria neuze
tetig vala Scandalianar
az Nauffredus keraf laro
zik vala medorum fer vo
rosba. Ribol maganar von
het orzogot Medorum affri
cat. Serelen orzogot Caldeo
sokat Arabiat Alexandriat
es egyptom foldet mind
meg dira. az idoben pogam
nep kozoget senki nem va
la 9 hozza foghato Mert

- Vrnac Neuebe íth kez-**
-detíc zent Sofía azzon
NAuffredo zent elethí
Sofía attá • Vala persa-
5 **-rom beli kerał • Ańńa neuez-**
-tetíc vala Srandalíanac
Az Nauffredus kerał laco-
-zík vala medorom few va-
-rosba / kíbql maganac vön
10 **het orzagot / Medorom / Affrí-**
-cat / ZereLen orzagot Caldeo-
-sokat / Arabíat / Alexandríat
• es egýptom földet mínd
meg bira / Az idqben pogan
15 **nep kqzqt senkí nem va-**
-la q hozza foghato / Mert

Valahon a fogvala min
 deneket 9 meg ygz vala
 Minth romayoknar tart
 ia kormany az idgben
 anacletus nemu papa
 zent segbe veryozer. Zent
 silvester papa utan huzon
 hatod eztendoben romba
 derius Lazar ideicbe az
 idgbe gorgy orzog vala
 mindgusfel nag io beke
 segben / mert derius Lazar
 keresztvenoket igon halozat
 vala Ez anacletus papa
 ki futa roma bol es elment
 gorgy orzogba Micron
 ezt domator Lazar latta

valahoua fog vala mín-
-deneket q meg gqzvala
Mínth romaŷaknac tart-
-ia kornícaŷa / Az idqben

- 5 Anacletus neuú papa
zentsegbe veragozec / Zent
siluester papa vtan huzon
hatod eztendqben romaba¹
Decíus Lazar ídeíebe / Az

- 10 ídqe gqřqg orzag vala
míndqnfelql nağ ío beke-
-segben / mert decíus Lazar
kereztŷenqket íqon haborgat-
-vala² Ez Anacletus papa

- 15 kí futa romabol / es elmene
gqřqg orzagba Mícoron
eszt Dqmqtqr Lazar latta •

¹ Az első *a* betűt az *m* fölé toldotta be a scriptor.

² A *gat*-ban *o*-ból javította a scriptor az *a*-t.

co hallotta volna, nagh
orommel, es nagh tiztos
seggel fogada az Anacle
tus papat, es 9 orzagode
li vtrakat Jelonnen ieru
salembe, Jomos patriarhat
kikve Janna Lot erre vegeze
hog 9 fianar domgornet m
nact a Lazar vngommaga
igon venkot vala Bophia
azont igon dragalatos Zep
hizet Nauiffredus kevalnac
leariat merherne, de miet
hog egiu vala hereston Ma
tic posom Anacletus papa
engede, hog Nauiffredus keval
domgorn Lazarus mer egi
gesulven, es hog derus nar

- es hallotta volna / nağh
orommel • es nağ tıztoş-
-seggel fogada az Anacle-
-tus papat • es o orzagabe-
5 -lí vrakat / İelqnnen ieru-
-salembelí İanos patriarchat
kikvel tanaLot erre vegeze
hoğ o fianac dmqotqneç ❧
mıert a Lazar vnoçmmaga
10 iqon venhoť vala Sophia
azzont iqon dragalatos zep
zizet Nauffredus kernalnac
leańat megkerne / de mıert
hoğ eggıç vala kerezťen Ma-
15 -sıç poğan Anacletus papa
engede / hoğ Nauffredus kerať
dmqotqor Lazarral meg eg-
-gesulýen • es hoğ decfusnac

610
elene leghessen. es
gözhessé dectost. Mert a
decius istemmer zent eggha
zat iggn nagon haborgat
ia vala. Ez meg leven meg
for idg el mulvan meg ha
la ez ven domgtor. Lozox.
es az 9 orzaga megrodo
fiara domgtorre. Sofia az
zontol lgn Roxom leania
hith remenség. es stem zere
teth nagh zepseggel. Eihet
tomittata zent waf nar bolle
segece. Sofia orhon vala item
be iggn ayetatos. es 9 zalgalat
ia istennel iggn fogannatos.

- ellene lehessen • es megh
gőzhesse decíost / Mert a
Decius istennec zent egħa-
-zat ígőn nağon haborgat-
5 -ía vala / Ez meg leven meg
soc ídő el mulvan / meg ha-
-la ez ven dőmőtör Łazar •
es az ő orzaga marada
fiara dőmőtörre Sofia az-
10 -zontol lőn harom leańa
híth / remenseg • es Ístení zere-
-teth nağ zepseggel / kíkēt
taníttata zent írasnac bōle-
-segere Sofia azzoń vala ístem-
15 -be ígőn aýetatos • es ő zolgalat-
-ía ístennel ígőn foganatos-

64
valla / gahorta volo kizeth
nec miatta q vna domitor
Lozar anacletus papaual
ozue romada mene d hith
mellet vitezlegot tem nem
tyrrel sem fegverrel hanem
Lak hittel es kien zendeffel
istennet orzogot venm es az
q lerint hitoth remensogoth
es istem zecetoth az q minor
kal felesegenel hoga orzoga
don nag kenzel es nag baz
dagzagal annar vtmnor
domitor Lozar anacletus
papaual ozue adrianus ro
man Lozar mia hit deius

- vala / ġakorta valo kizteth-
-nec mifatta q vra dmqmqqr
Lazar Anacletus papaua
qzue romaba mene / A hifh
5 mellet vitezsegqr teni / nem
tqrrel / sem feġverrel / hanem
Lak hiftel • es kenzenvedessel
ifstennec orzagat vennf • es az
q leañf / hifqth / remensegqth
10 es isteni zeretqth az q añnoc-
-kal felesegeuel haġa orzaga-
-ban naġ kenLel • es naġ kaz-
-dagsaggal / Annac vtanna
Dmqmqqr Lazar Anacletus
15 papaua qzue Adrfanus ro-
-maf Lazar mfa kft decfus

Laȝor halala vtaŋ emele
 ner veuen marxiromſag
 nar coronaiat. ȝon idob
 pmtoron ſent domgſyrner
 lelket angſalor vinner me
 norſagbi. ſent Sofia ȝzon
 halla ȝ angſali enekigth
 kſinel ȝ ȝ vrat iſtenner
 elcſbe vizirvala. met ſmad
 ſignat ſelez vala. ſelkſhte
 ȝ ȝ leantit. es ȝ velſc ȝue
 ymadkozer amindgſhſto
 iſtenhȝz. ȝoȝ mſtolna ȝ n
 hi met ielontem mſ leigt
 ȝ angſali enek. es mſt iſ
 ſene. met nem tſuȝȝon

- Lazar halala vtan emele-
-nec veuen martíromsag-
-nac coronáíat / Azon ídõben
mícoron zent dõmõtõrnec
5 lelket anǵaloc vinnec me-
-norzagba / Zent Sofia azzon
halla az anǵalí enekõth
kínel az õ vrat ístennec
eleíbe vizícvala / mert ímad-
10 -sagnac helen vala / felkõlte
az õ leañít • es õ velõc õzue
ýmadkozec amíndõnhato
ístenhõz / hog melltolna õ ne-
-kí meg ielõnteni mí legõn
15 az anǵalí enek • es mít iedz-
zene¹ / mert nem tuǵgava-

¹ Ad a scriptor sorkõzi betoldása.

613
302
la. Hornern Lak of enekige
halva vala. Corbat mind
az harom seoria lata ha-
rom angolt. es e harom
angol mindemik feye folgt
turt vala et et zepstegs
coronat kezebe. Zent sofia
az on feye folgt heeth angol
turt vala heeth coronat. az
angolot mondanac ez zi
zeliner kallatoke em mi
enekonket, attu atyator
lekhet kit. Adrianus Lator
meg glete. ez enek zovot
vunot isten deibes es isten
vitet mortyomagnac co
ronaiaual groke megro.

- la / hanem Lak az enekõt
halȳa vala • Tahat mĩnd
az harom leañia lata ha-
-rom anȳalt • es ez harom
5 anȳal mĩndenĩc feȳe fõlõt
tartvala eȳ eȳ zepsegõs
coronat kezebe / Zent sofia
azzoñ feȳe fõlõt heeth anȳal
tartvala heth coronat • Az
10 anȳaloc mondanac ez zĩ-
-zeknec / hallatoke emmũ
enekõnket / attũ atȳatoc
lelket kĩt / Adrĩanus Lazar
meg õlete / ez enek zoval
15 viuõc ĩsten elefĩbe / es ĩsten
vtet martĩromsagnac co-
-ronafauual õrõcke megco-

/ ronaz. Tynedgkes alacth
 / van vagon or ggr coro
 / na viuid napocbor de iste
 / meg laqth. Kyuer endgmet
 / vortor. de attu anator fito
 / keth zent petyr. es zenth
 / pal eghen hos vighu ber
 / romaba. bolot adrianos
 / lazone minat mind anator
 / ril ozue dulossegos corona
 / nal tztosseget neritgk. de
 / attu anator getzer hal
 / meg. es mind getzer isten
 / feltdmazttr. es keth coro
 / noual megroronozya
 / Gert wistofnac melto lea

- ronaza / Tŷnectoꝑkes alcoth-
-van vaꝑon az oꝛoꝑ coro-
-na ríuíd napocba vr ísten
meg laath / Kŷnec erdoꝑmet
5 vezitoꝑ / De attú ańatoc tít-
-keth zent Petoꝛ • es zenth
Pal eꝑhazahoz vizon bee
romaba / holot Adríanos
Lazar miat mńnd anatoc-
10 cal oꝛue diŁoꝑeꝑos corona-
-nal títtoꝑseget íerítok • de
attú ańatoc hetcer hal-
-meg • es mńnd hetcer ísten
feltamaztta • es heth coro-
15 -nauaľ megcoronazŷa
Azert crístosnac melto lea-

na Sofia xereçomeç Si
vednet haçat Riçk boy
allotvolna sent Sofia açon
vig es tiçm orçual fo
guda ç naç iambore ieru
salemeli Janos posterior
mçt. Riç utet kereçtenççe
forduta es meç kereçtole
mmd ç leonidol çue boy
çon quata mçerre! orça
çat haçça ç tole tanalot
kerde. Es ç Janos patri
orçça tanalça boy sent
eçhaçat rakatna. Xere
çent Sofia açon eç iççn
naç es çep eçhaçat rakata

- ria Sofia zerezdmeg zi-
-vednec hazat / kit hog
hallotvolna zent sofia azzon
vig • es tizta orlaval fo-
5 -gada ez nag iambort feru-
-salembeli Ianos patriar-
-chat / kit ytet kereztfensegre
fordita • es meg kereztole
mind o leaniival ozue hoz-
10 -za hiuata • mizerrel orza-
gat haggá o tole tanaLot
kerde • Es ez Ianos patri-
-archa tanaLoza hog zent
eghazat rakatna / Azert
15 zent sofia azzon eg igon
nag • es zep eghazat rakata

bodog azson neuen. Kinel
 zebbet nagobbat. soth meq
 olant semminemü embor
 zome nem latoth. Es zent
 eghazi zerrel mindyn ne
 müvel naq. Beuseggel
 zerze oxanhal ezütel ki
 lomb kilomb ngmgs lig
 uechel mondhatlan nag
 zent eghazi zerrel. es a
 polul mondot somos pa
 triarchat teve pispokke
 Mexe az iambor tomalo
 val bodog azson neuen
 vakatni hezdethe. Holot
 germigdal meqval van es

- bodog azzoñ neuen / kínel
zebbet nağobbat / sıṯh meg
oñant semmínemú embor
zome nem latoth / Es zent
- 5 eǵhazí zerrel mındon ne-
-múvel nağ beuseggel
zerze aranñal ezústel kí-
-lomb¹ kíłomb nımqs kọ-
-ueckel mondhatlan nağ
- 10 zent eǵhazí zerrel • es a
fólúl mondot İanos pa-
-tríarchat teve píspokke
Mert az íambor tanaa-
-val bodog azzoñ neuen
- 15 rakatni kezdethe / holot
ǵermocıql megvalvan ez

¹ Az ρ-t e-ből javította a scriptor.

617
iambor megkerestele ketg 319
negven eor embortent
sofiazon terquiliof nar o
vranac attafianac haca
es valla az orzogat es
istenet o igeiet akara
hguetm, bolot et monga
banemba valaki mind
azokat kikeet byr ellene
nem mondand, nem lehet
en tanitvanom es felveve
az o barom leornat amac
vanna hog o va meg
holt volna holtad ezendo
vton es mene romba
lot sagu ornat ezustot
vun o vele kinec romo

- íambor meg kereztele keth
negven ezor embort • Zent
sofiazson terquíliosnac q
vranac attafíanac hağa
- 5 es valla az orzagot • es
isten nec q ígeíet akara
kqetní / Holot ezt monga
hanemha valakí mind
azokat kíket býr ellene
- 10 nem mondand / nem lehet
en tanítvaíom Es fel veue
az q három leañat annac
vtanna hoğ q vra meg
holt volna íolczad eztendq
- 15 vtan • es mene romaba
socsagu arañat ezústqth
vún q vele / kíuel roma-

Sagðeli Zegeñ kereztenghick
 el æt van meq viga stol
 huzon neq eghazot roma
 ba vakorta holot meq es
 napighes iken az g sentur
 diler tetir az idoben sent
 sofia zon sent zer setner
 zomelt olat laregic vala
 romaba Naq vranknac es
 ngm gskinec felelegit trish
 nac hitre forditavala es
 sok sagu ngm g azonohat
 kereztin hitre tornittan
 la kik g fer ygtol mindam
 be el kilen lezner vala g fer
 ior asjanac sem engedner

- sagbelí zegerí kereztt'enqknek¹
 el oztvan meg vígaztala
 huzon neğ eghazat roma-
 -ba rakata / holot meeg ez
 5 napíghes ísten az q zentíuel
 díLertetíc / Az idqben zent
 sofiazzoí zent zerzetnec
 zomefe alat laczícvála
 romaba / Nag vraknac / es
 10 nqmqsqk nec felesegit crístus-
 -nac hítre fordíttýavala • es
 soksagu nqmqs azzoíokat
 kereztt'en hítre taníttá va-
 -la / Kík q ferýqctql mındqm-
 15 -be el kilen leznecvála q fer-
 -íqc áganac / sem engednec-

¹ A második n a scriptor sor fölötti betoldása.

619
vala i holot a vavros nar so
nepe kazzul eif so embor
anthiocus mef hoxayver
adrianus Lazorenac mon
do. Eif neminemu oizon
allat hoxom leornuol 19th
e vavrosda felesgonket to
lgne el valaztoita hit mod
nar o3 eif isenmec iesus
reysus nait a toxueiere es
bituxa tarritta feleb volo to
mitasor es hog m hazzassa
gonk nar Zevemetol m m
dognostol forvan magokot
mefzenvetesset es es zerenet
9 kizetthener engeoven van

- vala / holot a varosnac f̄o
nepe k̄ozzúl eḡ f̄o emb̄or
Anthíocus meg haragvec
Adrianus Lazarnac mon-
5 -da / Eḡ nemínemú azzoñ
allat harom leañíval īoth
e varosba / felesegonket t̄o-
l̄onc el valasztotta • kí^t m̄od-
-nac az eḡ ístennec íesus
10 crístusnac a t̄orueñere • es
hitire tanítta • fele^b valo ta-
-nítasa ez / ho^g mi hazassa-
-gonknac zerelmet̄ol m̄ín-
-d̄on̄ost̄olfogvan magokat
15 megzenvettesec • es ez zerent
o k̄íztethenec engedven van-

nar miu tölunt elhilomlot
 ter, annern hof or orstall
 sem ignet velunt egge en
 m Toghut a Lassar, vduar
 bixonar paranzla or or
 zont eleibe 9 palotnionda
 vmmie. Ez megleven. es
 zent sofia orzon 9 leonval
 que adrianus eleibe vitet
 nenet 9 melohet. es hom
 lokocat zent iefeucl me
 ergittikvala. Ez leonoc. Met
 igon zepoc valanar vghog
 ezon el Lodalvodian adria
 nos me ipegotvala. es
 ivettebe for iderig eg zoth

- nac mú tqlonc elkíqlmqlt-
-tec / Annera hoğ az aztalhoz
sem íqlnec velqlnc eğbe en-
-ní Tahat a Lazar az¹ vduar
5 -bíronac paranŁola az az-
-zont eleśbe q palotaiaba
vínnie • Ez megleven • es
zent sofia azzoń q leańśval
qzue Adríanus eleśbe vítet
10 -nenec / q meľqlket • es hom-
-lokocat zent fegeuel meg-
erqśśttśkvala / ez leańoc / Mert
íqln zepql valanac / vğhoğ
ezql elŁodalcoduan adrśa-
15 -nos meg íyledqlvala • es
íyettebe soc ídeľg eğ zoth

¹ A scriptor sorközi betoldása.

sem zolbatot vala. Ez keves
ideiglen fel vrodvan zolbat
ta zent szolozont. es megkezd
ven minemü meltsagbeli
embor germoke volna. es
honnen valo / onaf hommeg
ia volna kezduen romba
vra knar feleseit 9 vroc
val. mire gaborgattatna
efmaszol a valozvan. es 9
utenghet kik ez velagot
teremtötter vala mindkett
ez orokrol megtrgattat
na. de elgex hoy volna
neue. Ez havan zent so
flazzon / felele. es monda En
neuem kezden. Monda

- sem zolhatotvala **Eg** keues
ideiglen fel vŁoduan zolít-
-ta zent sofíazzont • es megkerd-
-ven mínemú meltosagbelí
- 5 embor germokevolna • ees
honnen valo / auag honneg
íotvolna kerduen romaí
vraknac¹ felesegit o vroc-
-val mire haborgattatna
- 10 egmastol el valasztvan • es o
istenoket kik ez velagot
teromtottec vala miokert
az azzonokcal megtagattat-
-na / De elozer hog volna
- 15 neue • Ezt halvan zent so-
fiazzon / felele • es monda En
neuem kerezten • Monda

¹ Az o-ból javított a fölé megerősítésül még egy a-t beírt a scriptor.

adrianos Nenedet keadon
 nem hitodet hit turtaz
 felele zent sofiazon. Mi
 legon tiztoß. es nemgß
 minch a kerezten. Mosod
 neuem sofia persarom be
 li kernalnac zilotte. es gorg
 orzong beli Lazarenc azzon.
 Here igtem be romada
 leatrimmal elo istenner al
 dozatoty adnom. Tazat a
 Lazax ez azont leatrimval
 gze ada grizmi pelordius
 fo tomaz hazorba. de mto
 ron volna gazetß alatz
 zent sofia azzon tomittu
 vala az o leatrit e velagot

- Adriános • Neuedet kerdòm
nem hířòdet kít tartaz
Felele zent sofiazzoń / Mí
legòn tíztòsb • es nemòsb
5 mínth a kerez'ten / Masod
neuem sofía persarom be-
-li kernalnac zílòtte • es gòròg-
orzag belí Łazarne azzoń •
Azert íòttem be romaba
10 leañímmal elò ístennec al-
-dozatoth adnom Tahat a
Łazar ez azzont leañíval
òzue ada òrizni peladíus
fò tanaŁ hazaba / de mico-
15 -ron volna òrízeth alath
zent sofía azzoń taníttá-
vala az ò leañíft e velagot

525
312
meg vatalm. es kenokort
Zen vedme / monduany
leannm vattor zent izalba
tamulvan. es iol tuigortor
hog meg vagon iruan
hog ez velaghi haboru
sognar ideien vigozator.
germog segyda fogva ki
remen segy tamultator
ha a mellet iesus cristus nar
hitig vallomgator keno
kath zen veduen / or isten
tu nedoc a koronakot
meg agyor. es en velem
gze meg coronazvom
menozogba haboztethi
Kinyer ez leancot feleven

- megvtalni • es kenokat
zenvednie / monduan /
Leańim vattoc zent írasba
tanulvan • es sol tuǵǵatoc
- 5 hoǵ meg vaǵon íruan
hoǵ ez velaghí haboru-
sagnac ídefen víǵaǵatoc •
ǵermǵkseǵtǵctǵl fogva kí
remenseǵǵt tanultatoc
- 10 ha a mellet íesus crístusnac
hítíth vallangatoc keno-
-kath zenveduen / Vr Isten
tú nectǵc a koronakat
meg aǵǵa • es en velem
- 15 ǵzue meg coronazvan
meńorzagba helhǵzteth /
Kýnec ez leańioc felelven

mondomac. Tizt gendz az
 zonont. es Zerety omant
 bolob mikent. Lazonnac
 kettinabon. es ez foldi. fentek
 ner. Gaboruszaghida. meg
 esmergo. in virdalontmar
 ezs vallosnath. Ma idig
 zitent iesus cristus miket
 meg. griz. es meg otalmaz
 drina. Zola esmeg. azet mon
 da. De ipen. tyneitoc. tegyn
 segydelmet. ordda. mit fogat
 tor. Meg. macadmi. enes. in
 gam. titokiet. Aguetlet. Gox
 mod. nap. de. iguen. a. Lox
 vitethe. ez. Zizeket. eleide
 Zent. Sofia. orzon. az. 9. an

- mondanac • Tiztqlendq az-
zononc • es zeretq añanc
bolas mikent lazarnac
keñnaba • es ez földí feñítek-
- 5 -nec haborusaghiba / meg
esmerqđ mí viadalonknac
erqs vallasaath • Mí íduq-
-zitenc íesus cristus mīket
meg qríz • es meg otalmaz
- 10 Añña zola esmeg azt mon-
-da / Vr ísten týnectqc tegqn
segqdelmet abba mīt fogat-
-toc / Meg maradnī enes ví-
-gan titqket kqetlec har-
- 15 -mad nap be íquen A Lazar
vītethe ez zízeket eleíbe
zent sofía azzoní az q an-

Li:
Nor vāgnor mēden
Tahat adrianos Lazor
latvān e zizeket monda
O ifv leānor kēncvūl
ietor attū ifv/sagtokōn
es attū anātōk nat vense
gēn. kalgassator enygmēt
aldosvator romvsgon val
kodo ifvngknet. En zamlal
lar sitoket lelki learing kō
iben. es vduarombeli fo
tornal kellemes vitezim kō
zorbān zezedec. A hithi azson
zent sofia azsonnar greyb
leonia felele es monda. hitner
reyetē kerefom. hit semmi
keppen nem lelhetor. kōnem
Lelki oval hōy en rēfōset

- ñoc vtannoc menven
Tahat Adríanos Łazar
latvan e zřzeket / monda
O ířŷv leañoc keñerúl-
- 5 -ietq̄c attú ířŷvsagtokon
es attú ańatoknac vense-
gen / halgassatoc engq̄meth
Aldozŷatq̄c romasagon vral-
-kodo istenq̄knec / En zamlal-
- 10 -lac titq̄ket lelki leañím q̄-
-zřben • es vduarombeli řq̄-
tanaŁ kellemes vitezím ha-
-zocban zerezlec / A híth azzoní
zent sofia azzonnac q̄regb
- 15 leañá felele / es monda / hítnec
íeğeth keresq̄m / kíť semmf-
-keppen nem lelhetq̄c / hanem
Łak awal / hoḡ en crístosert

meÿ d'oloe Adrianos cristus
 huiuer haborgatoya naÿ
 hamarsaygol was rofist
 sedes tizbe meÿ tizet itte
 es es genye tizet reoria th
 tethe. de az sent hitz oÿon
 egetlen 9 rayto ingoucek
 muntz viznet hababa iaro
 kis havo Naÿ Joual hemla
 monduan. oram iesus
 cristus tehenz en ream
 te zolgulo leandora. Cristus
 legottom naÿ mondhortath
 lom naÿ velangossaygol ne
 hi idgner. es vlet meÿk
 erofit ven. es monduam

- meg haloc / Adríanos crístus
hiuinec haborgatoŷa naĝ
hamarsaggal vas rostelt
sebős tűzbe meg tűzesíttete •
- 5 es ez ĝenge zizet reaŷa the-
-tethe / de az zent híth azzoŷ
egetlen ȝ raŷta řivgoueek
mínth víznec hababa ŷaro
kís haŷo Naĝ zoual kealta
- 10 monduan • vram řesus
crístus tekenŁ en ream
te zolgalo leañodra • Crístus
legottan naĝ mondhatath-
-lan naĝ velagossaggal ne-
- 15 -kí řelȝnec • es ýtet megh
erȝsítvē • es monduan

1
Lof alhatatos hitte mert
en te hitade ielognen na
vragoffagget Et hahom
Advianos hitner nakat
vragta. de minet eigte
is naki vago heler vitet
neier az g anna. es az g
hugai dot ymadfagot ton
mondian Vram iesus xps
hi vrag hitner kiezde. es
cpittore. tehenL te zalgalo
leamodra. es ymadfagot
Es kerler hog mindon an
en kenom nar noppetol
mey emlekigendur. es te
neuedert tistoffagot tezon

- Leg alhatatos híth / mert
en te hítdbe ielõnõm nag
velagossaggal Ezt halvan
Adrianos hítnec riakat
- 5 vagata / De mínece elõtte
az riakvago helere vítet-
-nefec az õ anria • es az õ
hugaí elõt ýmadsagot tõn
monduan vram iesus xp̄s
- 10 kí vag hitnec kezdetj • es
epíttõye / tekenL te zolgalo
leaíodra • es ýmadsagara
Es kerlec hog míndõn akí
en kenomnac naparol
- 15 meg emlekõzendíc • es te
neuedert tíztõsseget tezon

62
Es velogdol ki multomac
dote igy hitbe megtort
set te miattad megzöl
mi. Kynier ve isen felele.
En valasztottom igy en hoz
zom a setetsegkivelöl az
en nagy Lodalatos velagy
sorgorndan. es amint en
tölem kerte az advam vo
gyon te neked. feyet lehozt
van a forner illetes feyet
tefetyel elvalasztu. Tohozt az o
tefetyel nagy illat gater ki
mint ngmos balsamom
mal de rehesztesz korsot
megtortervolna. Es e nagy
edgö illat mindongketh

- ez velagbol kí multanac
előtte igaz hitbe meltoltas-
-sec te miattad meg erőszál-
ni / Kíynec vr ísten felele /
- 5 En valasztottam így en hoz-
-zam a setetsegőkbelől az
en nag' Lodalatos velagos-
-sagomban • es ammit en
tölem kertel az advan va-
- 10 -gon te neköd / fejet le hájt-
-van a törnec illeltese fejet
testetöl el valazta • Tahat az ő
testeből nag' illat ötlec kí
mínt nömös balsamom-
- 15 -mal be rekeztöth korsot
megtörtetvolna • Es e nag'
edős illat mindönöketh

mei hata / hog Lodaltod
vni mongar vala / hog
ninemu dolog lön 3 nag
illat. Legottan nemnemü
ordongos meifolala ke
altvni Ne atavator Lo
dalmi 3on. Mert zent hiti
azön vitetic reistus nar
eleibe. es mennei rosaln
ac veraghi hogot gahog
tetic. Enner vtonna verer
o. remenfeget. es be veter
eg egy tyzes hordoba ielte
enne mef cyme. de 3 hor
donat langa kigeleer po
gom nepner fofagora ho.

- meg hata / hoǵ Łodalcod-
-van mongacvala / hoǵ
mínemú dolog lõn ez naǵ
íllat / Legottan nemínemú
- 5 ǵordǵoǵos megzolala ke-
-altvan / Ne acarǵatoc Ło-
-dalni ezõn / Mert zent híth
azzoń vitetíc crístusnac
elefbe • es meńńei rosakn-
- 10 -ac veraghi kǵzzǵt helhǵz-
-tetíc • Ennec vtanna veuec
a remenseǵot • es be vetec
eǵ eǵo tǵzes hordoba íelte
-lenne meg eǵńe / de ez hor-
- 15 donac lanǵa kí ǵtleec po-
-gan nepnec socsagara / ho-

loch a lang 9th e3or embor
 egete meq. Bent remenscy
 monda. En 3ylen mit
 ymagynat. Quag mit ker
 ic. ha my lortom en iego
 smet toxtom ixast en
 3omgm clath. Ker mit aarz
 mere valomnt keers mid
 meq. dagon nehod ordom
 kynes anja felele. leanom
 ker yed aft. hog valammen
 embor te iego. odner neve
 discretiert te kenodrod
 meq. emlokozendic. ygal
 remenscybe oroch meq
 maradom es miron tel

- loth a lang ɔth ezor embort
egete meg / Zent remenseg
monda • En zúlem mǐth
ȳmaggac / Auaǵ mǐt ker-
5 -íec / ha ím latom en íégɔ
-sɔmet tartvan írast en
zomom elɔth • kef mǐt acarz
mert valamǐt keerzs mǐd
meg vaǵon nekɔd advan
10 Kȳnec ańńa felele / leańom
kerȳed azt / hoǵ valaminemȳ
embor te íégɔsɔdnec neve
díLeretíert te kenodrod
meg emlɔkɔzendíc / ígaz
15 remensegbe ɔrɔcke meg-
-maradǵon / es mícoron lel-

44
8
he tefetel elfog farwom
Tahot atharon minem
dime vet fozot embor le
gon' semmikeppen karbo
sutra ne vetteſſet. Ez zered
ton ymard ſagot az zent
remenſeg. Kyner felde ar
ſtus. En zerecy hugom meg
adon vagon atte ymard
ſagot. es ez zered nahat
vagon. es helbeztet 9 nen
ne melle. Annac utanna
Siz zent zeredet igon na
gon oſtovoztatet. Kyner. Be
ſerſege zinet altal iara
es el annula 9 omnia cryſit

- ke testetql elfog tavezni /
Tahat atkoron mínemú
bínbe vetközöt¹ embor le-
-gön / semmikeppen karho-
5 -zattra ne vettessec / Ez zerrel
tön ýmadsagot az zent
remenseg / Kýnec felele crí-
-stus / En zeretq hugom meg-
halvan vágon atte ýmad-
10 -sagod • es ez zerrel riakat
vagac • es helheztetec q neí-
-rie melle • Annac vtanna
zíz zent zeretet ígön na-
-gön ostoroztatec / Kýnec ke-
15 -serúsege ziuet altal iara •
es el amula q ańńa erqst-

¹ A k betű alját tintafolt takarja.

pen Bizlalanala, monduā
 En io leonrom bortofa
 gost mivalkoged / meret
 pen ilenghner otalma
 kik o Benne Bizner. Ez
 vrom az o keth kezet tyc
 el metec Targot Zent Zecet
 monda En apostolom
 Zent pol Engom leonrom
 monduom az istem Zedem
 mindon naualot. es vege
 delmetz Bekesegget elvise
 es el tuc Es hog ez Zent
 Zecetet nag vug Reduel
 allana adrianos paranto

- ven • bízlaſa vala / mondua[̄]
En ío leańom batorsa-
-gost mívelkõggel / mert
ísten ífenõknec otalma
5 kík ȝ benne híznec • Ez
vtan az ȝ keth kezet tȝbe
el metec Tahat zent zeretet
monda • En apastalom
zent pal Engõm tanítóth
10 monduan Az ístení zerelm
míndõn nauaſat • es veze-
-delmeth bekeseeggel elvísel
es el túr Es hog̃ ez zenth
zeretet nağ víg keduel
15 allana Adriános paranlo-

633
7
la riakot vaym Imordro
Zer Zent Zeretet es mon
dor. Vrom icus cristus
hi vay' ez Zent Zeretet nec
feve es tuze / engedyrd hof
valamminemni embax te
neved tztossgeiert en
kenomwol meg emlek9
Zendic / oyanodrozvoni
legon 9 Galalamar elge
te Zent Zeretet nec mi
vathigdetuel / hiner vz
yben meg holla ymord
sagot es fel vitetec men
ozzagban onyuloc mat
Es 9 313 vezolygi testet

- la riakat vagni Ímadco-
 -zec zent zeretet • es mon-
 -da / Vram íesus crístus
 kí vag ez zent zeretetnec
- 5 feýe • es túze / engedged hog
 valamínemú embor te
 neved tíztossegeiert en
 kenomrol meg emlekõ-
 -zendíc / aýandocozvan
- 10 legõn õ halalanac elõt-
 te zent zeretetnec mí-
 -velkõdetíuel / Kýnec vr
 ísten meg halla ýmad-
 -sagat • es fel vítetec meń-
- 15 -orzagban angaloc míasat
 Es õ zíz veraghí testet

temeter az 9 keeth nennē
 mellet. Mindemir leana
 et 3or smind zent sofia 3on
 nar ielgnenec monduar
 O 3erety ananr menher
 de mel nar dizoseg tegg
 det war de zent sofia
 o3onnac ez latthas miat
 no3p 3imbe valtozer 9 or3a
 ia. 3ar 3ay adrianos es
 mind az 9 vele valo neper
 3ay alitt 3atvala 3ay 3on
 3ten volna. 3ar 3ay adrianos
 keedivala edasseget 3ay
 3m volna elatas hi fide
 monduar. Ez latthas mehnar

- temetec az ȝ keeth nenñe
mellet / Míndeníc leañá
etzȝr smínd zent sofiazzon-
-nac ielȝnenec / monduan
- 5 O zereȝ añanc menñec-
be meġ naġ díȝseg tegȝ-
-det war / De zent sofia
azzonnac ez lathas míat
nap zínbe valtozec ȝ orcza-
- 10 -ia / Vġhoġ / Adriános • es
mínd az ȝ vele valo nepec
vġ alíttȝakvala hoġ azzon
isten volna / zolvan Adriános
kerdí vala edȝsseget hoġ
- 15 mí volna ez latas / kí felele
monduan / Ez lathas meñíeí /

634
Mert latom az en korom
leothomok erdomit kike-
te meg kenzatal. Es mmedo-
va coronakol varenac
enygmet. Es a keraloknac
kexalat onzobomuk nagga-
csof. es ngmos b te toled. es
mind romai vrosagnal
hortalmass az keral atte
socsagu kenzasodnac vtan-
na enygm meg coronas
Tegadet kediglen oroc kar-
hozattra vech. Adriano s
est bog hallotta volna Igon
meg karagvec. paramla
az 9 rusoiabol mezitlen

- Mert latom az en három
leañomāk erdōmīt / kīket
te meg kenzatal / Es innecto-
-va coronakcal varnac
- 5 engōmet / Es a keraľoknac
keraľat onzolvan / kí naǵǵal
erqsb • es nqmqsb te tqled • es
mīnd romaí vrasagnal
hatalmasb az keral Atte
- 10 socsagu kenzasodnac vtan-
-na engōm meg coronaz
Tegōdet kedǵglen qroç kar-
-hozattra veeth / Adriános
ezt hoǵ hallotta volna Ĩǵon
- 15 meg haragvec / ParanLola
az q ruhaiabol meztēlen

foztama • es tizenket ma-
 roc vezsguel vter vermi
 mylen mind elzokodozna
 nar • es az o tette meg for
 sadozyon • annac vtmma
 elos vnsorbol oltotot zert
 Lenaltot • es vnyon iartata
 mind oddig • mynem az
 o lobon nar yna • es exe el
 zakodozna • annac folotte vas
 vezsguel o feyet veretsee
 hog az o ogya velgie oron
 rol ki iavala • de Zentz
 Sofia azon enne nag ken
 nar keferisgeben ingulat
 lom veztey alla Mondor

- foztanía • es tízenket ma-
-roc vezzquel útet verní¹
míglen mínd elzakadozna-
-nac • es az ȝ teste meg ha-
5 -sadozȝon • Annac vtanna
elȝ vasocbol alcotot zert
Lenaltata • es raȝta fartata
mínd addíg mǐgnem az
ȝ labaȝnac ȝna • es ere el-
10 -zakadoza / Annac fȝlȝtte vas
verȝuel ȝ feȝet verethee
hoȝ az ȝ aȝa velȝse orra-
-rol ki farvala / de zenth
Sofia azzoȝ enne naȝ ken-
15 -nac keserúsegeben índulat-
-lan vezteg alla / Monda

¹ A v betű fölött szándéktalan tintafolt.

697
Adrianos nat **O** te zegen /
kenor enyget en yfengm-
nec ygon kellemtosse tez-
ner mert profeta mong-
ia. Vram yfen alhouwom-
mal aldozom tenekod. es
vallom te zent newedeth.
Mert io vray en vram
yfen iesus. Es monduan a
tomlozben rehezethet. Ho-
lot mi wonkat iesus cris-
tus lita nag fengfegben
meg exsit ven vter. es
meg monda nehi wonc
iesus hoy meeg nag soc
kenokat. es kesserusgohet

- Adrfanosnac O te zegeń / ez
kenoc engõmet en istenõm-
-nec ígõn kellemetõsse tez-
-nec / Mert¹ profeta mong-
5 -ía / Vram ísten akaratom-
-mal aldozõm tenekõd • es
vallom te zent neuedeth /
Mert ío vag en vram
ísten íesus Ez monduan a
10 tõmlõczben rekeztetheec / ho-
-lot mí vronkat íesust cris-
-tust lata nag fenyõssegben
meg erõsítven ýtet • es
meg monda nekí vronc
15 íesus hog meeg nag soc
kenokat • es keserúsegõket

¹ Az e-t o-ból javította a scriptor.

g neuuieret kel Zennedni
 az vian mitoron a torn-
 loz tator a tornloze lat
 tanak volna / tabor az g
 testet horkon megleleer es
 hoy? Adrianos ezt hallott
 volna be vettette az or
 nek zeben Masod napon
 hoy? Adrianos zekiben ilt
 volna Bent Sofiazon om
 galoknac marta felamaga
 es legottan elmene es alla
 per Adrianos Lazarnac
 eleibe es hoy? latta volna itt
 megh iude es monda Ma
 nemu ordngas azon vng

- q neueíert kel zenvední
Az vtan mícoron a tqm-
-lqcz tartoc a tqmlqczbe lat-
-tanak volna / tahat az q
5 testet halva megleleec • es
hoq Adriános ezt hallotta-
volna be vettethe az ar-
-ríek zekben / Masod napon
hoq Adriános zekíben ílt-
10 volna / Zent Sofiazzino an-
galoknac mífatta feltamada
es legottan elmene • es alla-
-pec Adriános Lazarnac
eleíbe • es hoq latta volna ítet
15 megh íýede • es monda Mí-
-nemú qrdqngqs azzon vag

61
thet / hog' meg' holtat' nala / Im
es' meg' meg' eleu' m' l' the
ient' / Josia / Hon' mon' don' / d
en' / fest' m' a' t' om' id' u' e' s' e' y
es' ei' e' t' h' / i' e' s' u' s' a' r' i' s' t' u' s' / h' i' d' e' n'
en' / h' i' z' e' t' / t' o' b' s' o' r' t' / v' e' t' t' e' t' e' / v' i' t' e'
e' g' / f' e' n' s' / v' i' u' z' z' a' l' / f' o' r' r' o' / e' g' o'
h' e' m' e' n' c' e' p' e' / e' s' / t' u' z' e' t' / n' o' i' s' t' i'
b' e' u' s' e' g' g' e' l' / v' e' t' t' e' t' e' / o' l' a' y' o' / d' e'
v' e' n' i' a' t' / o' m' i' g' a' l' a' / l' e' z' a' l' l' o' r' / e' s'
a' / h' e' m' e' n' t' e' / h' i' g' e' p' i' t' / m' e' g' h' i'
v' e' s' i' t' t' e' / m' i' n' i' s' t' e' r' / o' z' z' e' l' / a' / h' a' r'
m' o' r' t' o' t' s' / a' / f' l' o' r' e' / f' u' y' n' / d' o'
r' i' a' n' o' s' / h' o' g' / h' a' l' l' a' / v' i' t' e' / a'
h' e' m' e' n' c' e' b' e' n' / v' i' g' a' d' m' i' / e' s'
h' o' g' / a' / t' u' z' / n' e' h' i' / n' e' m' / o' p' t' i' n' a

- thee / hoǵ meg hortal vala Ím
 esmeg meg eleuenúlthel 𐌆
 Zent sofíazzon monda Az
 en feltamaztom íduesseg
 5 es eleth iesus crístus kíben
 en hízec • Tahat vettete ýtet
 eǵ feríq viuzzal forro ego
 kemencebe • es túzet naǵh
 beuseggel vettete alaýa / De
 10 vrnac anǵala le zalla • es
 a kemenle közepít meghí-
 -vesítte / mínt az zel a har-
 -matoth le¹ / a földre fuýa • Ad-
 -ríanos hoǵ halla ýtet a
 15 kemenceben vigadni • es
 hoǵ a tűz neki nem artana

¹ A scriptor jelzett sorközi betoldása.

Onnag hi vetethje. es nege
 vengathje. es az edekner
 vetethje. de horom sz leam
 az 9 testet egyben gyiye. es
 azue zerze. es angolot 19
 vener. es zent iohann
 nac testet feltamazzar. leg
 ottan vr istennek holath
 oda hogz mivél 9 neki^{ador}
 masodszor eletyts volna
 az idoben adrianos iorva
 la. es mulatvato az olaz
 tapu vlarigba zent jános
 es zent pal martiromor
 zent egyhaza mellet. Holot

- Onnag kí vetethe • es nege
vagatha • es az ebeknec
vettethe • de három víz leaí
az o testet egeben gúýte • es
5 qzue zerze • es angaloc íq-
venec • es zent sofiazzon-
-nac testet feltamaztac / Leg-
-ottan vr ístennec halath
ada hog mível o neki
10 masodczor eletqth¹ adot² volna
Az idqben Adríanos íarva-
-la • es mulatvala³ az olaz
-capu vLafaba zent íanos
es zent pal martíromoc
15 zent eghaza mellet / holot

¹ A szó előtt vakarás nyoma.

² A scriptor jelölt sorközi betoldása.

³ A *vala* első *a*-ját *o*-nak indította a scriptor, majd javította.

64
elc lele adriamosē zent
eghōza mallet zent sofia
aBon kit hog lata vy
ivede hog egez hoth oz aig
lan eg tot sem zolhatotvala
Oha holt eleuen volt volna
de hog emeie hog igt volna
adrianos vtet meg kezeltet.
de minet elatte es meg meg
fotat volna ez cristus hitet
fordult aBorhokant a hitet
alhatatos voltmetel meg eg
sittet es nag sokatat meg be
zelle minemü dolgotat az
amgöl meg ielgnte vtet

- elöl lele Adrianost zenth
éghaza mellett zent sofia
azzon / Kírt hog lara / vág
iýede / hog egez hath oraíg-
5 lan ég zot sem zolhatotvala
Olha holt eleuen voltvolna
De hog elmeíe hoza íotvolna
Adrianos ítet meg kerestete •
de míneç elötte esmeg meg-
10 foctac volna ez crístus hitire
fordult azzoníokat a hitnec
alhatatos volta<e>rol meg erq-
-sitte • es naág sokacat meg be-
-zelle mínemú dolgokat az
15 angal meg íelönte íteth

meşşogvan viuet adria
 noşnac eleiden, şolot o
 kengoc mereyye mint
 şalabra itatat. Zent şofia
 azzon veue o mereyye
 mint nomos veneretot.
 es meşşivon mindon se
 relm nekil. es semmit ne
 ki nem octa. Mıy şalva
 va kelenet tomlaşde vata
 şolot idugitenc az eyel
 naşş veşşogşşogşş neki
 ieloner naşş iştari edos
 Beşşedogşşel vıtet meşşvi
 gaştola. es meşşmonda
 neki. Roşş şoliderit o cıte

- megfogvan víuec adría-
-nosnac eleiben / holot a
kenzoc mereggel mínt
halalra itatac / zent sofia
5 azzoń veue a mergoþh
mínt nõmqos venerekot •
es meg íva míndõn se-
-relm nekí • es semmít ne-
-kí nem arta Mýg holval-
10 -ra kelenec¹ tõmlõczbe vetek
holot íduõzítenc az eýel
nağ velagossaggal nekí
felõnec nağ ístení edõs
bezedõckel ýtet meg ví-
15 -gaztala • es megmonda
nekí / hoğ sokacat õ erte

¹ Az első *n* betűt a második *e* fölé toldotta be a scriptor.

643
lezn' envedo. **Hobvaltra**
kelpen vitetir adjaras
elriben. kynir monda adri
onob **O** bodogtalan az
zon allat emmit te thez
ordngosseygel tezd. mer
ez minlen emborgi allat
nat advan. de ystem huta
Nern tudde hog' atte el
medner vorkfoga meq
fozt oror eletyodol. **O** romar
vitezor ez velagnar kel
lemetysi. es iob reze. mel
nag' zemerngm tyneitog
hog' ey' ordngos gorgu
azon miallat tytohetz.

- lezon zenvedo / Holvalra
kelven vitetec adrfanos
elesben / kynec monda adrf-
-anos O bodogtalan az-
5 -zon allat emmit te thez
ordongosseggel tezo / mert
ez ninlen embori allat-
-nac advan / De isteni hatalm
Nem tudde hog atte el-
10 -mednec vaksaga meg-
fozt oroc eletodbol / O romaí¹
vitezoc ez velagnac kel-
-lemetosi • es job reze / mel
naq zemerom tynectoc
15 hog eg ordongos gorog
azzoníallat tytoketh /

¹ Az o-t valószínűleg a-ból javította a scriptor.

mind meq gōz. es meq
 zeger mit. Halvum est pal
 lodius neuu fō embor
 orxianos hac fō timalo
 zoyā. ki zent sofia orzō
 9 fogsayorba hozornal
 tartotta valor / monda...
 O Lazar & te es alte to
 nachid vattoc mind
 elmetoc nekil. ki tegetre
 mind ezket kirket es
 orzōn predial immor
 sokan a romayne iol meq
 es merter. Te kediglen nem
 akarod himgd / tuggad
 orz hogi valamit sofia

- mínd meg gőz • es meg-
zegeñít / Halvan ezt pal-
-ladiús neuú fõ embõr
adríanosnac fõ tanaLO-
5 -zoŷa / ki zent sofia azzot
õ fogsagaba hazanal
tartotta vala / monda 𐌆𐌆𐌆
O LAzar <.> te • es atte ta-
-nachíd vattoc mínd
10 elmetõc nekíl / kí tehetne
mínd ezõket kiket ez
azzoñ predícal / Ímmar
sokan a romaŷac íol meg-
esmertec / Te kedíglen nem
15 akarod hínnõd / tuǵǵad
azt hoǵ valamít sofia

605
323
mond a3 mind bi3on
es tekelleto8, legottom a
La3ax fordulvom reayq
nag haraggal. es o neki
nalkat vaxata. es zent
sofi3ont a tyberis vi
zebe. vettette. es a holt
te3 fel labadvom Ky v3or
a papanac. es egebekner
sokaknac lattora. de vi
nac angala le3alla. es
zent sofi3onnac a iob
kezet fogq. es fel emchey
monda. Sofia zent ha
romsaggar. neuve n
ke3fel. Ki legottom 3omeit

- mond az mind bizón /
es tekelletős / legottan a
Lazar fordulvan reaŷa
naŷ haraggal • es ő nekí
5 riakat vagata • es zent
soffiazzont a týberís ví-
-zebe vettethe • es a holt
test fel labadván / Kí vza
a papanac • es egebeknec
10 sokaknac lattara • De vr-
-nac anŷala le zalla • es
zent sofiazzonnac a iob
kezet foga • es fel emelven
monda • Sofia zent ha-
15 -romsagnac neueben
keí fel / Ki legottan zomeít

fel mīta. es zenth) or vom sag
 nar neueben mmt cloze
 predital vala cristus nar
 g hitit. lat van est a laia
 vom vomasignat feve
 delme sebellius neuu hog
 zent sofiazon es meq ele
 ven predital vala. el lo
 dalcodvan monda O m
 nemu isten es zent sofia
 nar istene. mel iggn vter
 zereit. hog mironc vter
 semmikeppen megnem
 olgeti. gzie gorte g nem
 zetit. keruen vter hog
 meghereztelne. legottan pa

- fel níta • es zentharomsag-
-nac neueben mínt elqzer
predícal vala crístusnac
q hítít / Latvan ezt a Lazar
5 vtan romasagnac feýe-
-delme sebellíus neuú hog
zent sofíazzon esmeg ele-
-ven predical vala / el lo-
-dalcodvan / monda O mí-
10 -nemú ísten ez zent sofía-
-nac ístene / meí igõn ýtet
zeretí / hog mívrõnc ýteth
semmikeppen megnem
õlhetí / qzue gõýte q nem-
15 -zetít / keruen ýtet hog
megkereztelne / legottan pa-

paual megherezteltetge.
es samavala keth 303
embor germok nekil. es
azonniallat nekil / hog adri
mos est hallotta volnot. Rez
de melet verri. es nag
fel 3oual monda. Sai iori
minemui Zegeh. es naua
las embor en vager. hog
en ey gregor azonniallat
meg gzelegu. Kulden
honnar exte hozata eleide
ey 1ste. Ki hen onnal tel
ies forvala meghogtoven
de vettetge. Es mitoron
ez 1ste fekonnet. Monda

- paua! megkerezeltetthe •
/ es zamavala heth zaz
embor germok nekil • es
azzoníallat nekil / **ho**g adrí-
5 -anos ezt hallotta volna / kez-
-de melet verni • es nag
fel zoual monda / **I**ai **i**ai
mínméú zegeri • es náua-
-las embor en va^goc / **ho**g
10 en ég g^or^og azzoníallattol
meg g^ozetom / kúldven
hamar erte hozata ele^sbe
ég ístbe / ki heu onnal tel-
-les forvala megk^ot^ozven
15 be vettethe / **E**s mícoron
ez ístbe fekönnec / **M**onda

Zent Sofia azzon Meiner
 keral exsil meg engomet
 Rýner monda adriamos
 Vagone egel keral en to
 lem. felele zent Sofia azzon
 Vagyon de nem dýon
 mint tye. Ammer nei
 keral orzognat minzen
 veyezeti de te toled tizon
 gto napig el vetlic te ke
 rollagot felokadnanos en
 meglatom es megfogtat
 sebellindt mind hozá torto
 zonal haktat vorttha
 Zent Sofia azzon micoon
 volna enne nag kenba

- zent Sofía azzoñ / Meñíeí
keraí erqíL meg engqmet
Kýnec monda Adriános
Vágone egeb keraí en tq-
5 -lem • ffelele zent sofíazzoñ
Vágon / de nem olýan
mínt the / Ammeñíeí
keraí orzaganac nínlen
vegezetj / De te tqled tízqñ
10 tqtd napig el vetetíc¹ te ke-
-ralsagod • ffelele • Adriános / En
meg latom • es megfogata
sebellínost mínd hoza tarto-
-zoual nákat vagatha /
15 Zent sofia azzoñ mícoron
volna enne nág kenba

¹ A második *e* a scriptor javító betoldása az eredetűb i fölé.

644
65
Kcalta sebellinos nar. es
hoga tartozok nar bontor
gost unvelkidegetor meg
ersiven ty zuetoket me
m elignec tyelotoben
angalor attu laskitor vem
kynec felele a Lazar te na
valas bmben feko megsem
zongol meg egyebet meg
Lal nod. Es onnet ki vele
the es labaynal fogva gto
rore fel akasztatba es az o
husat Lontyaxol lefarac
totta hog az ynat meg
ol vashtac volna hol o
harmad napig fugg es

- kealta sebellínosnac • es
hoża tartozoknac batorsa-
-gost mívelkõdegetõc¹ meg-
erõsilven tÿ zúetõket / mert
- 5 ím el íõnec tÿ elõtõcben
anǵaloc attú lelõtõc v̄ení
kÿnec felele a Łazar / te ná-
-vaľas bínben fekõz megsem
zõnõlmeg eǵebeket meg-
- 10 -Łalnod • Es onnet kí vete-
-the • es labaŷnal fogva õztõ-
-rõre fel akasztatha • es az õ
husat Łontÿarol le farac-
-tatha / hog az ŷnat megh
- 15 olvashattac volna / **holot**
harmad napíǵ fúǵge • es

¹ A g-t e-bõl javította a scriptor.

meg hálá d Lázor poram
 Loldi 9 teltet az edekner
 vetni. Neminemli azzon
 nepec. Kiket 9 arstos nac
 hitre tamtot vala, ejet fel
 veneer, es egy iambor ha
 zokoz viuer, ki 9 neki vto
 iara torgor lgn 9 keirhaba
 de neged nap sor iambor
 azon hoknac elotte es holot
 zent pispokor valanac
 viisten vte felmasta
 Juta es meg adrianos Laza
 eleibe, es monda adria
 nos Eor bozzukac zender
 tem el en istengmere ez

- meg hala / **A** Lazar paran-
-Lola q̄ testet az ebeknec
vetní • Nemínemú azzoñ
nepec / kíkēt q̄ crístosnac
5 hítfire tanítotvala / eřel fel-
-veueec • es eę iambor ha-
-zahoz víuec / kí q̄ nekí vtol-
-íara tarsi lön q̄ keříńaba
De neęed nap soc íambor
10 azzoñoknac elötte • es holot
zent **Pispøkq̄c** valanac
vr ísten ýtet feltamazta
Íuta esmeg **Adríanos** Lazar
eleíbe • **Es** monda **Adría-**
15 -nos **Soc** bozzukat zenvet-
-tem el en ístenq̄mert ez

697
326
gonoz erdonypoz azson em
bor mial azert vegetorku
fogant. es ki terpestet hezeit elvagy
es el meter emleit. es azo
Lontith mind eltyrystor
Lolam izes meghal. de
hog mind ez meghottec
volna. meghala. de vnae
angala es megh feltamaza
ezt romayor hog lattar
volna. hog menezet feltam
madot volna. megheder
vtet ki Loda vtet anri
zor feltamaza tottu volna. felc
le nehic. az isten ki feltama
datnac. es gorg elmet vna
vlenokiet. es cgebehet sora

- gonoz erdönğos azzon em-
-bör mîat / Azert veğetoc kí
fogaít • es kí terýestec kezeít elvag
íatoc¹ • es el metec emleít • es az o
- 5 Lontíth mînd eltörýetoc
Talam íges meghal / De
hog mînd ezt meg töttec-
volna / meg hala / de vrnac
angála esmeg feltamazta
- 10 Ezt romaýac hog lattac
volna / hog menezer feltá-
-madot volna / megkerdec
ýtet kiloda ýtet anni-
-zor feltamaztotta volna • fele-
- 15 le nekíc / Az isten kí feltama-
-datnac • es oroc eletnec vra
ýlenöket • es egebeket soca-

¹ A kimaradt szót felében a jobb margón, felében a bal margón pótolta a másoló.

hat hog' meg mondott val
 na. tód honnem har meg
 kett' ezer embere tristos ha
 forduló annac utanna
 adrianos igon meg harag
 ver. es legoum torv' által
 iuttette. amnar utanna
 nákot vagathat. Ezt a
 kereztencor hog' látar. leg
 ottan adrianos ranc tana
 danac. De adrianos elot
 ter elfutamat. es o fittat
 ordog nákot zakoszt
 es meg hala. Fordulamat
 e kereztencor zent sosa
 azsonnar testegz' theven

- kat hoǵ meg mondotvol-
-na / tǵb honnem harmíc
keth ezǵr embǵr crístoshoz
fordula / Annac vtanna
- 5 Adríanos íǵon meg harag-
-vec • es legottan tǵrrel altal
úttethe / annac vtanna
ńakat vagatha • Ezt a
kerezťenǵc hoǵ latak / Leg-
- 10 -ottan Adríanosnac tama-
-danac / De adríanos elǵt-
-tec elfutamec • es ǵ futtaba
ǵrdǵ ńakat zakazta •
es meg hala • ffordulanac
- 15 e kerezťenǵc zent sofia
azzonnac testehǵz / theven

nag' swahmar. Tabat igue
 het angul. es vter a faldyl
 fel emelet / monduan. Im
 mar te kenodnar. vege va
 gon Bert. eleuendil meg. es
 vr istemmet aldormast. es a
 soknar fik tegadet zeratner
 Enhot ogon onyfalor kegede
 meg eleuendile. legottm gt
 monda Romai iamboreot
 aljantot og vr istent. es ve
 lem ague gneki vallast te
 getot. merre mi velgnt 9.
 Hon iryalmaffogot. hiyar
 hamar mathyas papatt.
 Ki a kerzten hitnet attu
 Egt a papa Johnam hamar

659

324

72

- nağ síralmat • Tahat íque
het anğal • es ýtet a földroł
fel emelec / monduan / Ím-
-mar te kenodnac vege va-
5 -ğon / Azert eleuenúł meg • es
vr ístennec aldomast • es a-
-zoknac kík tegødet zeretnec
Tahat azon anğaloc kezebe
meg eleuenúle • Legottan ezt
10 monda / Romaı iamboroc
alğatoc az vr ístent • es ve-
-lem øzue ønekı vallast te-
-ğetøc / mert mú velønc ø
thøn írğalınassagot / hiğac
15 hamar Mathýas papath
ki a kerezten hıtneç attıa
Ezt a papa halvan hamar

d'wca. es monda zent/sofi
 azzon Altin, alyad nekom
 gort eletner zent/seget. legor
 tom popa nag' hys/segges
 zent eyhaz zerner zent/seget
 neh' zolgaltnin. Es hog' ve
 nar aldot zent tefet hogon
 votte volna. Vr istendog ton
 inoadsaget. es monda Vm
 zesus cristus ki en horom
 leatinmat. hitot. remensaget
 es zereimac bodog veyget
 re. es engomet io veyget
 re hogal, tegoder lerlec en
 vram teromacm meind
 nec. es folchier nec. es ten

- el ívta / es monda zent sofia
azzon Aſam ágáad nekõm
õrõc eletnec zentseget / legot-
-tan papa nağ tíztõsseggel
5 zent eghazí zernec zentseget
neki zolgaltata • Es hoğ vr-
-nac aldot zent testet hozza
võttevolna / Vr ístenhõz tõn
Ímadsagot • es monda Vram
10 íesus cristus kí en harom
leańímat / hítõt / remensegõt•
es zerelmet bodog vegezet-
-re • es engõmet io vegezet-
-re hozal / tegõdet lerlec en
15 vram terõmtem meńńek-
-nec • es földíeknec • es ten-

gorickner vra. es keralok
nat kerala. hog valami.
nemu embor en kalalom.
rol. es kenomrol. es leam.
nat kalalokroi meg em.
lohagendit. Auga valam.
solgalattal tztosseyot tferend
es mu hogzanc aytetotossag.
gal leyend. es konorgend
te sent ifensgodner o naye
irgalmassaga mint melta.
tasser meg hallom. Akar
begenscyben. akar sog sagda
akar minem. naualaba
es hordor. usogdan. es veyedem
be legion. Te vum. ifen leg

- gõrfeknec vra • es kerafok-
-nac kerafa / hog valami-
-nemú embor en halalom-
-rol • es kenomrol • es leañím-
5 -nac halalokrol meg em-
-lõkõzendic / Auag valami
zolgalattal tíztõssegõt theiend
es mú hõzzanc aýetatossag-
-gal leýend • es kõiõrgend
10 te zent ístensegõdnec õ nağ
irgalmassaga míasat meltol-
-tassec meg hallani Akar
zegensegben / akar fogsagba
akar mínemú náuaľaba
15 es haborusagban • es vezedem-
-be legõn / Te vram ísten leg

seged segos forbaditoyn: Carbat
 vz isten felele Meg vagon Bol
 von te ymad sagot: Nor hik
 nehod fi: tossegt Herendner
 megles: nec halgat voni Jort
 en valon totum en gozam
 Inmar eleg legon atte ke
 nod: tobbet nem Zenvet
 Carbat nort sofsagu amgn
 loc eliezdec a viga sagos en
 agt hit Zent gerger papa
 herzog: es med vegezlen
 papa o testet nort tosse
 gel mind harom leonival
 oque meg hamonigla ab
 vton igilenec constantina
 poliar fel veuen ab g Zentz

segedsegos zabaditoja / Tahat
vr isten felele / Meg vagon hal-
-van te ymadsagot / Azoc kik
nekod tiztossegot theiendnec¹

5 megleznec halgatvan Ioyel
en valasztottam en hozzam
Immar eleg legon atte ke-
-nod / tobbet nem zenvecz
Tahat nag socsagu anga-

10 -loc elkezdec a vigasagos ene-
-kot kit zent gergor papa
zerzoth • es meg vegezuen
papa o testhet nag tiztosseg-
-gel mind harom leanyiaval

15 ozue meg kanonizala Az
vtan squenec constantina-
-poliac / fel veuen az o zenth²

¹ Az első e betű fölött i betű áll. Valószínűleg a másoló javítása.

² A szó után tintafolt van.

64
testykhet . es viuek de con-
stantinapoltan bodog' asson
necyn raket sent eyghazban
jabeztenec . holot mind ad
dig my nem a tyroghok
constantinapolt meynveue
vindallas . es nay' Kilgmb Kilgmb
Codackal vr isten meyn tiz
tositte . de yrogyghner . es
eygh nemu gonog kereyteny
kert . es sel kereytenghner a
byngkeret e sent testykhet
es eygh Samtalan sentygh-
ner testyk a tyroghok saarba
louoc labottal meynromo
daac Hrtac e' kghndet isten

- testōket • es víuek be con-
-stantínapolban bodog azzon
nevõn rakot zent eghazban
helheztetenec / holot mĩnd ad-
- 5 -dĩg mĩg nem a tōrōkōk
constantĩnapolt meg veuec
viadallal • es nağ kılōmb kılōmb¹
Łodackal² vr ĩsten meg tĩz-
-tōsithe / de gōrōgōknec • es
- 10 egeb nemũ gonoz kerezteńō-
-kert • es fel kerezteńōknec o
bỹnōkert e zent testōket
es egeb zamtalan zentōk-
-nec testĩth a tōrōkōc saarba
- 15 louoc laboccal megńomo-
-daac / Irtac ez kōńĩvet ĩsten-

¹ Ezt a szót a margóra írta a scriptor.

² Nem dönthető el, ki javítgatta a ł-t.

ner Zilefese vtorz, Ege Kilend
 Sah Holz stendoge Amen
 Dikertesse 15 v2 dlen
 es 9 sent muna muna
 mndanden es orokha
 groche Amen 17 d
 Maria egyptiana electa
Alla neminem sent electa
 Beli sent oportet kynet
 vula neue sent sozmose
 idoben kelleter nek men
 m az erodben lota nem
 nemu megitden embore
 fuffm bi or napnat hemse
 geth ighn mef sekodog
 volla kut or sent fufom

-nec ziletese vtan / ezqr¹ kílencz
zaz² íolcz eztendqbe Amen

Dílertessec az vr ísten
es q zent ańńa maría

5 mĩndqben • es qřqkkqñ
qřqcke Amen • 1 • 5 o 8³

María egýptíaca elele

VAla nemĩnemú zent elet-
belí zent apatur / Kýnec

10 vala neue zent Zozĩmas Eg
ídqben kelletec⁴ nekí men-
-ni az erdqben / lata nemí-
-nemú mezítelen embqřt
futhni kí a napnac hewse-

15 -getql ígqñ meg feketqđqth-
-vala • Kít a zent futvan

¹ A szó fölött későbbi kéztől számmal írva: 1508.

² A bal margóra az előbb említett későbbi kéz ezt írta: *erras*.

³ A 0 számjegy az 5-ös fölé van írva.

⁴ A t betű javítottúnak tűnik.

45
Kinet vala. Ahoam meastud
ni hog ki volna. ki felele
neki. es oit mondo. Kegel
mes. Zent atyem. Schimab
imre fuch en vromnam
En vuyor es meitelan
alsonallat ki te gozzad
nem. merge mennam
de agynd nekom eygir.
ruhodont kiuel fedyem be
moyommat. es oymetose
veled bezellor. Zent atyem
woymas el Lodakroder zag
to honnat az o neueth
tudna al halvan neki
vethe eygir ruhauat. es

- kquetvala¹ / Akara megtud-
-ni hog kí volna / Kí felele
neki • es azt monda • Kégel-
-mes zent atŷam zozimas
- 5 mÍre fucz en vtannam
En vaġoc ég mezítelen
azzonállat / kí te hozzad
nem merȳc mennȳm
De ágġad nekȳm égġíc
- 10 ruhadat kíuel fedġem be
magamat • es ȳȳmetȳst
veled bezellȳc zent atŷam
Zozŷmas el Łodalcodec raŷ-
-ta honnat az ȳ neueth
- 15 tudna • Az halvan nekí
vethe égġíc ruhaíat • es

¹ Az oldalszám felett talán egykorú kéztől rubrummal ez van beírva: *hic p.*

al zent zoymas te dre escek
 o labornat esotte, kezen vter
 hog o rea aldornast vettne.
 Zola al azzon es est mondon
 zent alvorn al aldornas vett
 te zent alvorn sogodhog iller dret
 alvorn meyn enyorniet, merte te
 pap bog. Al halvorn zent
 zoymas, hog o tudna al o
 pap sogodhog, naion Local
 ipdet vortn. Es keze vter
 istennec zextetiert hog meyn
 aldorn vter. Al zent azzon
 sel emelven kezet, zent zome
 vel meynnecken te kente. es
 sogodhog mondon. Regel

- az zent Zozímas terdre eseeek
o labanac elötte / kerven ýtet
hog ȝ rea aldomas vethne /
Zola az azzoń • es ezt monda
- 5 zent atȳam az aldomas vetes
te zent atȳasagodhoz íllic • Azert
alg meg engȝmet / mert te
pap vaȝ • Azt halvan zent
Zozȳmas / hog ȝ tudna az ȝ
- 10 papsaga felöl / naȝon Łodal-
-codec raȳta / Es kere ýtet
ístennec zeretetiért / hogmeg
aldana ýtet / Az zent azzoń
fel emelven kezet / zent zȝme-
- 15 -vel meńńecben tekente / es
fohazkodvan monda¹ / Keȝel-

¹ Az a fölött szándéktalan tintafolt van.

667
mes iſten algärmeſt eſſencket
ſelkorncket. hog 9 ſent ſolga
latteren giorſor leſſone.
Nerwen ſent ſozymas oß
oßomallatott. Enſort a foldor
betß ſengel felved al. Myß
latteren ſent ſozymas. gon
dola 9 benne hog 9 volna
heſertet Maria. egyptiar
ſent ſeloc altal megreſmere
oß 9 gondolattat. monda ne
hi ſent atyom iſten nehad
megbolaffor. hog engemet
heſertetner allat. Dem
Vogor ſent atyom heſertet.
de vogor eß vementelen in.

- mes ísten algameg testönket
lelkönket / hoǵ ǵ zent zolga-
-lattfara ǵorsoc lehessönc /
Nezven zent Zozýmas az
- 5 azzońfallatoth / tahat a földröl
keth sengel felýeb al / Azth
latvan zent Zozýmas / gon-
dola ǵ benne / hoǵ ǵ volna
kesertet • Maria egýptiaca
- 10 zent lelǵc által meg esmere
az ǵ gondolatfát / monda ne-
-ki / zent atýam Ísten nekǵd
megbolassa / hoǵ engǵmet
kesertetnec alíttaz / Nem
- 15 vaǵoc zent atýam kesertet
De vaǵoc eg rementelen bí-

1. nos azzomallat. Halvum aze
 Zent Zorimas nort onter
 toffaggat felele neki. es
 Konigge neki istenert. Bog
 meg mondana neki kabol
 na. Zola az Zent azzon ne
 hi. es aze monda. Zent
 atvom en vort eygatom.
 bel Micoron vront crist
 nac katala vrom volnet
 tize nket. ezender leomzo
 Iguet alexandria. es oth
 varet ey porenna. Aug
 ey byngs azzomallat. Ez
 Konigstaknac vrom laro.
 Zam a bynbe tizon gth. Zten

- nqs azzońfallat / Halvan azt
zent zozímas nağ aŷeta-
-tossaggal felele neki • es
kõńqorqe nekí ístenert / hoğ
5 meg mondana neki ki vol-
-na • Zola az zent azzon ne-
-kí • es azt monda Zent
atŷam / en vağoc egŷptom-
-belí Mícoron vronc crístos
10 -nac halala vtan volnec
tízenket eztendeí leanzo
İquec alexandrfaba • es oth
valec eg parazna / Auag
eg býnqs azzońfallat • Ez
15 karhoztaknac vtaan¹ lako-
-zam a býnbe tízõn qth ezten-

¹ A második *a* betű a másoló sorközi betoldása.

665
332
deig. Eij idag nec roboram
rutoron for kere?ten minne
galation ierusalembe. enes
el menec veloc. Mutoron
akourner be menngom oten
pionbia a toþ kereztenghel
Es allo eij test nuellem kit
en nem lator valges kitola
oz aytom. es nem akoura en
gom be bolatmi. **Et** harromze
teve ennekom. **En** oz latvan
es meggondobvan. **hoy** oz en
byngom nec soþagaert nem
loth melto be menngom oz
zent templomba. **Nay** kese.
russeggel kezder surnom. **oz**

- deíg / **Eg** ídönec coraban
micoron soc kerez'ten menne
gaľakon íerusalemben • enes
el menec veloc / **Mícoron**
- 5 akarnec be mennom a tem-
-plomba a tob kerez'tenockel
Es alla eg test mellem kith
en nem latoc vala • es ki tola
az aytan • es nem akara en-
- 10 -gom bebolatni / **Azt** haromzor
teve ennekom **En** azt latvan
es meggondolvan hog az en
bynomnec socsagaert nem
loth melto be mennom az
- 15 zent templomba **Nağ** kese-
-ruseggel kezdec sirnom • oth

later eſt morianar kepeſt.
 Bi aſ 9 ſent. Bi 9 ſent gleben
 fiat iſeſt tontyovola letheur
 9 ſent glebol. es tordre eſer 9
 ſent fianar elotte. es eſt mon
 gaval. Keſelmeſſegs fiam
 ieſus. nam boſonſegs oña
 ſent eſt hāz mond engomet
 irgalin. iero bodog ananar
 hoy aſ leger ſegalmāz a bi
 nos oſſomallat nur. Lotode
 meſ ſiue ſerent keer. es ſi
 ieſus oſt halvan ſent anhat
 nōkon glele. es meſ opola
 es monda nehi. en edos
 anam. ſegon vy mikappen
 te irgalmaſſagod oñkayn

- latec eġ maríanac kepeth
 ki az ɔ zent / ki ɔ zent ɔleben
 fíat iesost tartǵavala letheue
 ɔ zent ɔlebɔl • es terdre esec ɔ
 5 zent fíanac elɔtte • es ezt mon-
 -ǵavala / Keġelmesseġos fíam
 iesus / nam kɔzɔnseġos ańa
 zent eġhaz mond engɔmet
 írǵalm ńerɔ bodog ańanac
 10 hoġ az leġec Írǵalmaz a bi-
 -nɔs azzonǵallatnac / Latode
 meǵ zńue zerent keer • es sír
 Iesus azt halvan / zent ańńat
 ńakon ɔlele • es meġ apola •
 15 es monda neki / en edɔs
 ańam / Leġɔn vġ mikeppen
 te írǵalmassagod akarǵa

Es oth haller ef neminemu
 Joots ki meeg' æt mondon
 æromallat men iordam
 wize altal. es oth iduegūl
 es tord penitentiāt byngdrol
 Es en ki iguet a templom
 nac hōylakabol. es hog' megor
 wala a pparson. talala ef
 embor. kit en nem es meag
 wala. es oth nekom hōrom
 penzth. es a hōrom penzōn
 vōk hōrom hynereet. On
 netth elmenet vōdan wize
 altal. es iguet æ hēetlenden
 ieth tordvōm penitentiāt
 neſven betth eſtendeig Lak

- Es oth hallec ég nemínemú
zooth / ki meeg azt monda
Azzońíallat / meń íordan
vize altal • es oth íduezúlz •
- 5 es tarcz penítenciát bŷnõdrõl
Es en ki íquec a templom-
-nac haŷlakabol • es hog meğõc-
-vala a pŷaczon / talala eg
embõr / kít en nem esmerõc-
- 10 -vala • es ada nekõm három
penzth • es a három penzõn
võk három kŷneret / On-
-neth elmenec ŷordan vize
altal • es íquec ez kŷetlenben
- 15 íth tartvan penitenciát
negven heth eztendeíg Lak

a hancum kenexrel e koraug
 eltem es a3 vltu zent a3om
 embort nem lattamvult ha
 nem Loh tegodet mast lot
 loc de kerler tegodet zent
 a3om hog ymay i3ent en
 extem byngs a3omallatet
 es kerler tegodet zent a3om
 hog estendo e husbet nap
 iam hogord nekum e helre
 wifusnac zent testet. a3o
 roy te zent hezerdtal hogam
 vennem. El valanac eyma
 tol. De telven a3 estendo hus
 vet3 napo el vne nek3 a3
 husnac zent testet a helre

- a három kenerrel e koraíg
eltem • es az vlta zent aʼam
embort nem lattamvolt ha-
-nem lak tegodet mast lat-
5 -lac / De kerlec tegodet zent
aʼam / hogʼ ymagʼ istent en
ertem bynos azzońíallatert
es kerlec tegodet zent aʼam
hogʼ eztendw ez husvet nap-
10 -ian hozzað nekõm ez helre
crístusnac zent testet / Acco-
-ron te zent kezeidtõl hozzam
vennem / El valanac egmas-
-tol / Betelven az eztendõ hus-
15 -veth napá / el víue nekí crís-
-tusnac zent testet a helre

Lat van tſahat aſzent at
 iat. lezalla. es terore eſet
 nag. ſiraffol. es aſet ttoſſag.
 gal. Vene hozzaia ocloſnat
 ſent teſet. Eſmeg. kere vte
 hog. hozza ione eſtend meſ
 aſ napon. Es fogada ſent
 ſzmas hog. el ione. Be telven
 eſtend aſ nap. es el ione. es
 lata aſ ſent aſ ſent aſſonac
 kezent eſſe fogam. es ſzmer
 de hſnban. a ſoltol fel alom
 hozom ſenge. legottan le do.
 Lat Roger lat van tſahat meſ.
 holt. es napon kezde aſon
 ſizna aſ ſent iombor. es non
 meſ vala aſ ſent aſſonac

- Latvan / thahat az zent at-
iat / lezalla • es terdre eseece
nağ sirassal • es aŷetatossag-
-gal veue hozzaŷa crístosnac
5 zent testet / Esmeg kere ŷtet
hoğ hozza iqne eztendŷ meg
az napon Es fogada zenth
zozímas hoğ el iqne / Be telven
eztendŷ az nap • es el íque • es
10 lata az zent az zent azzonnac
kezeít egbe fogvan • es zŷmeít
be hvrívan a fŷltŷl fel alvan
harom sengel / legottan le bo-
-Latkozec Latvan tahat meg-
15 -holt / es nağon kezde azon
siríŷa az zent íambor • es nem
merí vala az zent azzonnac

a Barom Benervel e Komug
 eltem. es os vltia Ze
 testet illetrm. de sircum a falden
 terdon a vltia Tekente a faldre
 tagot megritar a falden 303
 ma. te temessed el es maria
 egyptiaranar a Zent testet
 Es kejde sircia. mert nemba
 la sem kesi. duong valom
 allot kysel neki ropozot
 auang seet Lenalt volna es
 nait homar saggal el igne et
 ygn homar os orozom. ki a
 kromuel homar et seet a
 legottan el mene nait homar
 saggal onnaten Zent 303mab
 nait succsal. es istem grom me

- <a harom kenerrel ekoraig
eltem • es ez vltá ze>¹
testet² illetni / de sirvan a földén
terdön alvala • Tekente a földre
5 tahat meg írtac a földén Zozi-
-ma • te temessed el ez maría
egýptíacanáç q zent testeth /
Es kezde sirrúa / mert nem va-
-la sem kesi / Auag valamí
10 allat kíuel nekí coporsoth
auag seert lenalt volna • es
nag hamarsaggal el ique eg
ígon haragos orozlan / ki az q
kormquel hamar eg seert asa
15 legottan elmene nag hamar-
-saggal onnaten zent zozímas
nag sirassal • es ístení qrommel

¹ A másoló ismét a 666. oldali szöveget kezdte írni, majd áthúzta.

² A margón fekete úttával meghúzott, majd rubrumozott vonal valószínűleg arra hívja fel a figyelmet, hogy itt kell kezdeni az olvasást.

669
335
terdon alom elberetthe az
Szent orzon nar aldoot Szent
tefeth almen

Parsus pispot mitoron.
igogban es hegossyben
fenlener. Utolso napvonnac
ideyere utvonn lelket eldora-
thor. Es lotbor keth angolt
hog kik hogza hogelyetner vala
Kormaditot lota hog elotte
fengs tyrrer es feyer vertel
megyer vala anpac utanna
hallor az ordogyokner xeuasit
es yvglesghet. Elol vegor
es habozusagot onag hodoat
hidenet vele. Mitoron m
mar elholattar volna meg
fordulanar es fizes millal

terdön alvan eltemethe az
zent azzonnac aldot zent
testeth • **Amen**

FOrseus pispoc micoron

- 5 íozagban • es keğossegeben
fenlenec / **V**tolso napŷanac
ideŷere íutvan lelket elbóla-
-tha / **E**s latha keth anğalt
hoğ kík hozza kőzelgetnec vala

- 10 **H**armadícat lata hoğ előtte
fenős tőrel • es feŷer vertel
megénvala / **A**nnac vtanna
halla az őrdőgőknece reuasít
es ŷvöltesőkete • **E**lől veğőc
15 es haborusagot / auag hadat
kezenec vele • **M**icoron ím-
-mar elhalattac volna / meg-
fordulanac • es tizes nállal

070
 Tāt l'ngoldozm kēzter volua
 e az angjal elotte meſon
 vola a vezte. es a tūzes
 jmlakiat meſfogor vola. es
 legottom meſ olttj' vola
 Tāht az geddyr az angjalor
 nac ellenc mondomat. Hymſayos
 bezedokiet gahortat mondat
 es ožert kenzas nekil. es se
 velm nekil nem kel a Bodo
 goſnac elotte am Mondn
 az angjal nekir. ha tñi
 byndoket ellene vetendogy
 kiz m byndoket el nem vez
 Tahat az geddyr mondor

- 5 útet lõvõldõzní • keztecvolna
 De az angal elõtte megõn-
 -vala a vertel • es a túzes
 ílakat megfogavala • es
 5 legottan meg olttýavala
 Tahat az őrđõgõc az angal <oc>
 -nac¹ ellene mondanac / hýwsagos
 bezedõket gákorta mondot
 es azert kenzas nekíl • es se-
 10 -relm nekíl nem kel a bodo-
 -goknac elõtte elní Monda
 az angal nekíc / Ha thú
 býnõket ellene vetendõtõc
 kílín býnõkert² el nem veez
 15 Tahat az őrđõg monda

¹ A *nac*-ot a sor elé toldotta be a scriptor, miután két betűt törölt (*oc*).

² Az *r* a másoló sorközi betoldása.

677
ha iſten iſta ez embor
nem iduſul mert iſta
vagon ha meſnem for
dulandotoc es ſlanor ne
leſter mkent kizmkkek
nem mentor meſorſagda
kynet az anſul meſmguet
ven felele bothamat gonha
tor vala de emborſknc
ſakafat meſtorſta kynet
az ordog felele Maheppen
votſ gonoffagot ſakafatol
aſonheppen veyyn ggod
met a fellegos bicoſol
aſent anſul monda ſtelſ
ſgnc iſten eloth: ſay az anſa

- Ha ísten ígaz ez embor
nem íduqzul¹ / Mert írvan
vaqon / Ha meg nem for-
-dulandotoc • es oíanoc nē
- 5 leztec mikent kíLinkeek
nem mentoc meíorzagba
kýnec az anqal meg mquet-
-ven felele Bochanat gonha-
-tovl vala / de emborqknec
- 10 zakasat meg tarta kýnec
az ordog felele Míkeppen
vqth gonossagot zokasabol
Azonkeppen veqon qozqdel-
-met a felseqos bírotol 𐌆
- 15 A zent anqal monda Íteltes-
-sqnc ísten elqth / hoq az anqal

¹ A második u feletti folt áttűnés.

haborkodnet ellenfeji meg-
toritenec. Többször az ország
monda a mi a Zolga tuz
ia vranac aharattat es
nem tegi soe sebockel ver
lynet az ország monda
Mith nem telesitoh Be o
vra aharattat. Elynet
az ország monda Alexton
dog mindonkor penitenti
at tartot vana az ország
monda Eleb kedot vana
kezeti a penitenti at la
kodalmat. Es annac vana
na gymollet venni. Az
ország felele. Telteffonc

- haborkodnec / ellensegí meg-
töretenec / Tahat az őrđog
monda Am<íy>el¹ zolga tuğ-
-ia vranac akarattýat • es
- 5 nem tezi soc seböckel verý
kýnec az anğal monda 𐌆
Míth nem telesitöth be ę
vra akarattanac / kýnec
az anğal monda Aleýtom
- 10 hog mındonökröl penitenci-
-at tartot volna • Az őrđo<.>g
monda Eleb kellötvolna
keresni a penitenciat la-
-kodalmat • Es annac vtan-
- 15 -na gymölet venni • Az
anğal felele • İeltessönc

¹ A scriptor törlése, javítása.

673
1337
isten clath, de az gradd, ef
mey felkele a vradon
es monda Ef istent, alit
forvala igrasnat, hog mmi
don nemi bynezt ki foldon
a nem mosatit, groke hat
ta azte kenziari Ez embor
kedor neminemu ruhat
ef durastol von, es arrol
ingen sem kenziaroth, hol
vagon azert istenner igassa
gor, kymet az angol monda
Vestegetor, mert istennec
tichon valo tyuehit nem
tuffator, mert valamig
a penitencia remenhotteit
istennec igolmassagor kout

- ísten elõth / De az őrđõg es-
-meg felkele a vȳadalra
es monda Eg ístent alít-
-toc vala ígaznac / hog mın-
5 -dõn nemi býnert ki földõn
el nem mosatíc őrõkke hat-
-ta azt kenzani Ez embõr
kedeg nemínemú ruhat
eg vsurastol võn • es arrol
10 íngen sem kenzatõth / hol
vagon azert ístennec igassa-
-ga / kȳnec az anğal monda
Veztegetõc / mert istennec
títkon valo tõrueńít nem
15 tuggatõc / mert valamíg
a penítencia remenkõttetíc
istennec írgalmassaga kõuet

embort az ordog felele
 de itz penitencienet sem
 mi fele mplen kynes az
 anyfal monda Istemi tyru
 not nec melleget nem
 tudgator mitoron lezen
 Talbot az ordog a forseus
 pi pgt lakiet oth ol yon
 vere hoy mitoron eleiden
 vitetot volna mindenco
 ron a veresegnet iele
 meg tetot es a veresegget
 istennet engedeti maitz
 a rubornac valsegnet
 veue Mas ordog monda
 Meg yon honozu sign
 vid oda holot ggt meg

- embört / Az őrđog felele
De ith penetencenec sem-
 -mi hele nínlen / **ký**nec az
 anğal monda Istení tǫrue-
 5 **ń**ocnec melseget nem
 tuğğatoc mícoron lezen
 Tahat az őrđog a forseus
 pispoc lelket oth oľ ıgǫn
 vére hoğ mícoron eleıben
 10 vıtetǫt volna mındenco-
 -ron a vereseğnec ıele
 -megtetǫt¹ • es a vereseğǫth
 ıstennec engedetı miath
 a ruhanac valtsagaert
 15 **veue** / Mas őrđog monda
Meg vağon ńomorusaga
 vıd oda holot ǫǫt meg

¹ Az ρ-t e-ből javította a scriptor.

645
gōßheßet. Zereßed rohom
dath mibeppen ten magat
dat felele az anfol Ez em
dor o rohom kōßot ioth
mivelkodot az ellenſcy felele
Nem elcgy az homem m
heppen on magat Zeretend
ky nec az anfol felele az
Zerdmner gymolte nem
eyeb homem iol mivelkod
m. Meret iſten od mindon
nec q mivelkodeti Zerent
Monda az goddy Meret
iſtenec Bezedet gromet
Be nem telveſſitotte. aſert
koxhoſando bog az abnoſa
gōß ſeregy vna az Zent

- gözhessöc¹ / zeressed rokoní-
-dath míkeppen ten maga-
-dat • Felele az angal Ez em-
-bör ö rokoní közöt foth
- 5 mívelködöt Az ellenseg felele
Nem elég az hanem mí-
-keppen ön magat zeretendi
kynec az angal felele / Az
zerelmnec gymöle nem
- 10 egeb / hanem íol mívelköd-
-ní / Mert ísten ad mindön-
-nec ö mívelködötí zerent
Monda az ördög Míert
ístennec bezedet örmest
- 15 be nem telýessíttötte / azert
karhozando hog ez alnoca-
-gos sereg vyna / az • zent²

¹ A második ö e-ből van javítva.

² A szó előtt piszokfolt van.

angaloc gozdesmesoc lo
 net Mondor es meq az
 gregor. For isten nem ol
 nor. es 9 bezedener de
 nem teljesitose vcalantos
 ez embor ken nekil nem
 lezen. fogador hog es ve
 lagmar ellene mond. 9
 kedeg Zerete e velagot az
 ellen meeq monduan va
 gont Ne akaryator Zeretm
 ez velagot sem azotot
 kik e velagbon vanna az
 Zent angal felele Nem
 Zerette magomor azokat
 kik e velage de Zerette

- anǵaloc ǵoƶoǵdelmesoƶ lo-
-nec Monda esmeg az
oǵdoǵ / ha ísten nem al-
-noc • es o bezedenec be
5 nem teljesíttsoe vlatatos
ez embor ken nekíl nem
lezen / fogada hoǵ ez ve-
-lagnac ellene mond / o
kedeg zerete e velagot az
10 ellen meeg monduan va-
-ǵon<e> Ne akarǵatoc zeretni
ez velagot / sem azocat
kík e velagban vannak Az
zent anǵal felele / Nem
15 zerette maganac azokat
kík ez velage / de zerette

677
elsofarcslam emborokner
az ordog felele, akor miket
pen keresztesset isemmet pa
konzolattal ellen vagyon
az bent angol az ellenszegodet
meg given Masodzor az
ordog alnosagos vadolasor
ra fordula, mondvan Meg
irvan vagyon, ha nem hirtet
enditge alas azoknar o Pal
nosagat, o veret te keresztbol
keresem ki ez nem hirtetge
o bynosokner igaz peniten
ciat Bent angol felele Mi
coron o halgaltor valpar
a Besedot, a tomittonat helye

elsafarlanf emborqknec
Az ordog felele Akar mkep-
-pen zerettessec ha¹ istennec pa-
-ranLolattfa ellen vagon

- 5 Az zent angal az ellensegoket
meg gozven Masodzor az
ordog alnocsagos vadolasoc-
-ra fordula / mondvan Meg
frvan vagon / ha nem hyrde-
- 10 -tenditoc <alno> azoknac o <l> al-
-noksagat / o veret te kezedbol
keresom ki / ez nem hrdetoth
a bynosoknec igaz peniten-
-ciat / zent angal felele Mi-
- 15 -coron a halgatoc vtalyac
a bezedot / a taniftonac rielve

¹ A scriptor sorközi betoldása.

.ees meg bantatic mitoron
 lottu hog' a predicatorio meg
 vtoltatit. Mexit a Bolzner
 e Zohasa mitoron minz
 idere vsteglem tud or
 dogohner himdon uernu
 ellene mondosoben yon
 folotte nag' bad. es vetezods
 lon himd addiglan ring
 vz istenec okon attya mat
 az angoloc goszdelmesor
 loner. es meg gszven ellen
 segobet. nag' mondbatatan
 fenosseggel es bent embor
 meg korinukosteter. ~~Aggic~~
 az angoloc kossul mikene

- ees meg bantatíc mícoron
latt'a hog' a predícacíó meg
-vtaltatíc / Mert a bql̃nec
e zokasa / mícoron níñL
- 5 ídeýe vezteglení tud qr-
-dögqknec míncqñ nemú
ellene mondasocban ígqñ
fql̃otte nağ had • es vetekqdes
lqñ míncd addíqlan mícg
- 10 vr ístennec akarattýa mícát
az anğaloc gqzqdelmesqç
lqñec • es meg gqzven ellen-
-segqket / nağ mondhatatlan
fenqsseggel ez zent embqç
- 15 meg kqrñúlkqztetec / Egğíc
az anğaloc kqzzúl mikent

679

Beda mongr Monda neh
Tehendele 3 Velagot Te
Kente es louta eg setet segs
volget es neq tuzet 3 egde
kik nemine mi folca fol
don valamat tole Monda
neh 3 onygal 3 nag neq
tiz kik 3 velagot meq gyt
iac. Eyyic hazusfagnac hie
micoron embortoc fogntac
a kerezt viz folot boy gredgy
nec es mindon nemui ka
velfegener ellene mondnac
ut be nem telefittic Maab
tiz kevamatossagnac tize
micoron 3 velagot kardaysa
got maab zerebic bontiem

- beda monga / Monda nekí
TekenczedLe ez velagot / Te-
-kente • es lata ég setetsegos
völget • es neg tűzet az egbe
5 kík nemínemú falca föl-
-don valanac tőle / Monda
nekí az angal Ez nag neg
tűz kik ez velagot meg gyöt-
-fac • Éggíc hazugsagnac tűze
10 mícoron emboroc fogattac
a kerezt víz fölöt / hog ordog-
-nec • es mindon nemú ke-
-velsegenec ellene mondnac
Azt be nem teljesített • Maas
15 tűz kevanatossagnac tűze
Mícoron ez velagí kazdagsa-
-got incab zeretic honnem

a meinnencket hore mad.
 tüz engedetlen seigner tüz
 Misoron rokomina selket
 himsagos marhak dom sen-
 tenie meg felner Negyed
 tüz Hegyöteleu seigner tüz
 Misoron alattavalo zere-
 nyket fogtarnia es onckir
 Lajard sagot tenpi semmit
 alit nar es velner an-
 nar vanna a tüzek
 egben kőzelgetven egye-
 loner es hozza kőzelgetner
 vala felven az onyálnar
 monda Sorom a tüz
 hozom kőzelget Mondor

- a meíneýeket / Harmad-
túz / engedetlensegnec túze
Mícoron rokonínac lelket
híwsagos marhakban ser-
5 -tenýíe meg felnec • Negýed
túz / Kegötlensegnec túze
Mícoron alatta valo zege-
-ríqket foztanía • es q nekíc
Lalardsagot tenní semmíe
10 alítnac • es velnec An-
-nac vtanna a túzek
égben közzelgetven égge
lq nec • es hozza közzelgetnec-
-vala felven az anqálnac
15 monda • Vram a tűz
hozzam közzelget Monda

341
64
az onyfol, kit nem gerjēz
töttel nem eg te benned
mert e tüz mindont o mi
velkig deti zerent kesert
ammar vttannor allelor
tessebe bolattatet. Doko
mi kedeg or teset stont
ior vold. kit holtnar olit
nar valor. A forseus pispör
kedeg nemmenmü ideig
ele es io mi velkig detben
o eleteth dilectose meg
veyjez amen. Amen.
Duesleg ez velagnar velagofago
dhyannar igye. Bizon bolon
elo etst, felveg istenjeg.
Bizon embor due maria :

az anǵal / kít nem gerýez-
-tǵttel nem eg te benned
mert e túz mǵndǵnt ǵ mǵ-
-velkǵdeti zerent kesert

- 5 Annac vtanna allelǵc
testebe bolattatec / Roko-
-ni kedeg a testǵt sirat-
-ǵacvala / kít holtnac alít-
-nacvala / A forseus pǵspǵc

- 10 kedeg nemǵnemú ídeǵ
ele • es ío mǵvelkǵdetben
ǵ eleteth díleretǵst meg
vegeze Amen Isten teste fel
emelese coron

- 15 Iduezleǵ ez velagnac velagossaga
Atǵyanac ígeýe • bizon hostýa •
elǵ testh / telýes ístenseg /
bizon embǵr • Aue maría¹

¹ A sor végén a díszítményt a scriptor rubrummal rajzolta.

Bent maria ystennec Zep
 Danna mindonhato orthe
 nar valaztych Zerefo Zep
 leanna Iesus nar 9 fiamac
 Zepsegos Zileic Zentelohinet
 Zep itegose ZentBaromfagnat
 Zep Zouetnehe Angulohindic
 Zep orzonia Zentolinet Zep
 Vigoragor Zizehinet Zep gongt
 MeniorZagnat Zep fengsege
 Menier vouarnat Zep ekosse
 ge Vigoragnat Zep heradne
 orzonia Byngolinet Zep feng
 sege es balattahnat Zep Byedel
 me Segel minhet mindon
 wor es otalnamer min
 don gonostal Amen

- Sent maría / istennec zep
aíña / mindõnhato atýa-
nac valaztoth zeretõ zep
leaíña Iesusnac õ fianac
5 zepsegõs zífefe / zentlelõknec
zep iegõse / zentharomsagnac
zep zõuetneke Angaloknac
zep azzonía / zentõknec zep
vígasaga / zizeknec zep gõngõe
10 Meñorzagnac zep fenõssege
Meñífeí vduarnac zep ekõsse-
-ge / Vígasagnac zep keralne
azzonía / bññõsõknec zep fenõs-
-sege • es halattaknac zep hýedel-
15 -me Segel mñnket mñndõn
fora • es otalmazmeg¹ mñn-
-dõn gonoztol Amen

¹ A z alatt törlés nyoma látszik.

683
42
Manah Neueke kezdet
es iras es hyuattatit zizh
net rosmagmar es ma
gumzatic dodogfagos
ton ymagi exattit ziz
Hythaloſſag es maria
zyseknet gongenet hy
vattatit es iras annar okac
magoxoztatit dodogfagoson
annar okacet halgassator
mind tu ve istenec zolgalo
zizei es leonin hor a hor yator
megtomulma es megturnma
mikeppen es mizerrel clis
legyn az edys iesusnac o edys
zuleye az ziz maria a templom
ba es touadba mindgn yv

Vrnak Neuebe kezdetíc
ez íras • es hýuattatic zizek-
-nec coronaíanac • es ma-
-garaztatíc bodogsagos

- 5 son ýmag erőtłonc zíz
Aýthatossag • es maría
zýzeknec gongenec hý-
vattatic ez íras / Annac okaert
mağaraztatíc bodogsagoson

- 10 Annac okaert halgassatoc
mínd tú vr istennec zolgalo
zízef • es leañi ha akarýatoc
meg tanulnía • es megtunnýa
mikeppen • es mí zerrel elth

- 15 legön az edös íesusnac ɸ¹ edös
zileýe az ziz maria a templom-
ba • Es touabba míndön w

¹ Az ɸ-t e-ből javítottá a scriptor.

detebe minth o Lelekogdot
 legon. Es iuc en titoket
 meg tamelac reaya ouag
 kedeglen orokron. Annar d
 er mutoron az ve mindon
 hatu isten atva volna ez ve
 laura es edosseges 33 mari
 ath. es daykalkottanac vol
 na o vele. az o 33 lei harom
 este nde iglen. Enne utamon
 egyetymde fel veuet vte az
 o 33 lei. Tudna mint 33
 johorim. es 33 annazon
 hog vte aldoznonac. es 33
 tglneyek a templomba az

- eletebe mínth q lelekqodot
 legon / Es íme en titoketh
 meg tanítlac reaŷa / auag
 kedeglen azokra / Annac oca-
 5 -ert mícoron az vr mindon-
 -hato ísten atŷa volna / Ez ve-
 -lagra ez edossegos zŷz marŷ-
 -ath / es daŷkalkottanac vol-
 -na q vele / az q zŷleŷ három
 10 eztendeŷglen / Ennec vtanna
 egetombe fel veuec ŷtet az
 q zŷleŷ / Tudŷa mŷnt zenth
 íohalín · es zent annazzoŷ
 hog ŷtet aldoznaiac / es zen-
 15 -tolneŷek a templomba az

645
Zizek nec kiziben vz isten
nec Zolgotatara Annac
dianet mutoron vinar
templomanac eleibe nitten
nac volna o vele Tudria
mint a di Lossegos Ziz maria
val Ime isten nec Zolgot
Zizei es leain Lodasatpe do
log megleu Lak harom
estendos teamzo. a Ziz maria
es Ime mindon embori se
gedseg nekil a templomnac
a hizen oth gradylham met
garadi Lokon megleu az geg
emborgies nag dolag vala
nugodas nekil fel mennye

- zizeknec kőziben vr ísten-
-nec zolgalattára / Annac
okaert mícoron vrnac
templomanac elesbe íutta-
5 -nac volna q vele Tudnia-
-mínt / A dílősegős zíz maría-
-val / Íme ístennec zolgalo
zizeí • es leañí lodalatos do-
-log meglén lak harom
10 eztendős leanzo • A zíz maría
es íme mindőn embőri se-
-gedseg nekí a templomnac
o úzen qth gradýlchan meí-
garadíLokon meglén az qreg
15 embőrqkes nağ dolog vala
ńugodas nekí fel mennýe

686 Ma' dalgokort latvum a tem
plomnanc o fevedehmi Tud
namint a3 3iz marcia felol
Lodalkozna vala o raytor
Es touabba vala mindo
ngitl Lodalatos vala Kik
e3 di Losseggs 3iz marion lat
iar vala Es ammar Varn
na Tudnamint a3 aldozat
meg leven ouag elvegezuen
meleket Zoktomak vala
temnie a3 o tyruenden es
Jme mind ezok meg leven
adar es Zentylteter vter
a3 3izekner Koziben es oth
marindum e3 di Losseggs es
gengeleggs 3iz marion Tudna

Meġ dolgokat latvan A tem-
-plomnac q feġedelmí • Tud-
-ńámínt / Az zíz maría felől
Lodalkoznacvala q raġta •

- 5 Es touabba vala mındq-
-nqctöl Łodalatos vala kík
ez díŁşegşs zíz marfat lat-
-şac vala / Es annac vtan-
-na Tudńámínt az aldozat
- 10 meg leven / auag elvegezuen
meġeket zoktanak vala
tenníc az o tqruenben • es
Íme mınd ezqk meg leven
Adac • es zentqltetec ýtet
- 15 az zízeknec kqzşben • es oth
maradvan ez díŁşegşs • es
ġengesegşs zíz maria • Tudńa-

minc a templomba az zizek 341
 nec hozotte evel. es nappal
 megmaradvala az isteni
 dilectokben. Es touabba e dy
 lossegos iz mara hi. Lik
 y. i. e. m. i. e. u. d. o. s. l. e. m. z. o.
 meglen ollygon hevertul iax
 vula. es eertg cakiul vin
 magot tortya vala. es ol te
 kellety seggel solvala. es isten
 nec dilectide megmaradva
 la. hog' ymond nem olittat
 neyer hog' ez dyl segos iz
 mara volna kiseded lein
 zu de nag es ol minth
 harmis stendos az o nagb
 tekellety zentsegos elety nek

- mínt a templomba az zizek-
-nec közötte eýel • es nappal
megmaradvala az ístení
dileretőkben • Es touabba e dý-
- 5 -Lősegős zíz maría ký Lak
harom eztendőz leanzo
meglen ollýgön heýertuul far-
-vala / es eerth erkúlulól úm-
-magat tartýa vala • es ol te-
- 10 -kelletősseggel zol vala • es ísten-
-nec dileretibe megmarad va-
-la / hog vgmond nem alíttat-
-neýec hog ez dílősegős zíz
maría volna kisdéd lean-
- 15 -zu / de nág / es ol mínth
harmíczt eztendőz az q nagh
tekelletős zentsegős eletýnek

62
O acert. es touardda e3onkep
pen maradvala meghys az
Zent ymadsagba. O ammar oha
ert di. Lo segos azorion. Zi2
Maria md' igon naq' att
erdmad az vr mmdenhto
istennet clotte O ammar oha
ert mint tu vr istennet him
Zolgallo. Zi2ey. es leorn iyeke
ietok kquebm az Zi2 mariat
ha akartoc meq Zentplatin
es akartoc o vele groke m
gndmia az gogk ozogban
Melet Zer3ot vr isten az
vtet Zeretokinec. Zert mong
ia Zent Pal apostol eg lende

- okaert • es touabba • ezönkep-
-pen maradvala meghýs az
zent ýmadsagba / O annac oka-
-ert dílősegős azzońom zíz
- 5 **María** meľ ígön nağ atte
erdõmõd az vr mindenható
ísten nec elõtte O annac oka-
-ert mínt tú vr ísten nec híw
zolgalo zízeý • es leañí ígekõz-
- 10 -íetõk kõuetní az zíz maríat
ha akartoc meg zentõltetnie
es akartoc õ vele õrõcke ví-
-gadnía az õrõk orzagban
Meľet zerzõt vr ísten az
- 15 ýtet zeretõknec / **Azert** mong-
-fa zent **Pal** apastal eg leuele-

684
de hog embor nemlatta es
fil nem hallotta es Lak em
borner zuibe sem jallat mi
nemu bodogsagot zerzet ve
iken az utet zeretokner

3vnek byne tizen
viols elp

Gono3 gondolat

Bunde valo genekodes

Gono3 kevansag

vizza valo akarat

hitelenseg

dyetation sag

Ketokodes

Zegenokner megvalasol

Nemzet hog valo kevansag

Ehtelen valo vigorsag

-be / hog embor nem latta • es
fil nem hallotta • es Lak em-
-bor nec zŕuebe sem zallot mŕ-
-nemú bodogsagot zerzot vr

5 isten az vtet zeretoknec¹

I Zýnek býne tizen

II ŕolcz Elsq

III

III 1 Gonoz gondolat

V 2 Býnbe valo geŕierkodes

10 VI 3 Gonoz kevansag 𐌵

VII

VIII 4 Vizza valo akarat

IX 5 Hŕitlenseegh 𐌵

X 6 Aŕetatlansaag 𐌵

XI 7 Ketokkodes 𐌵

15 XII 8 Zegeŕoknec meg vtalasa

XIII 9 Nemzethoz valo kevansag

XIV

XV X Ektelen valo vŕgasag 𐌵

XVI

XVII

¹ Az alábbiakban a számokat mai anyagból szedettük.

640

xviii Beketelenſey

xix " Joſagnar meſy vtorloſa

12 alſatatlansſag

13 keep mitatas

14 Joſagnar ſeyenleſe

15 Magamar valo ertſes

16 vrasagnar kevansſaga

17 hym dyloſſey

18 ſolofnar auay' hetnek

19 o byne huzon neey'

20 Koromlas

21 Zwgodas

22 maga mentſes

23 hamis hitſ

24 haragoſſag

25 Kaga maſſag

	XVIII	Beketelenseg
	XIX	11 Iozagnac meg vtalasa
	a	12 Alhatatlansag
	b	13
	c	14 Keep mutatas¹
5	d	15 Iozagnac ze'genlese
	e	16 Maganac valo erthes
	f	17 Vrasagnac kevensaga
	g	18
		19 Hýw dýlqseeg
		20 Zolasnac / Auag' nelnek
10		21 q býne huzon neeg
		22
		23 Karomlas
		24 Zwgodas
		25 Maga menthes
		26
		27 Hamís híth
		28
15		29 Haragossag
		30 Ragalmassag

¹ A második t l-ből van javítva.

bazugsag 1 Duth Bezed
hyzelhodes 1 Greer seegh
dethogodas
Zornbe fengethes
Vetehodes
Jozagnar meymguetese
1 Bonoz tomash
haborusag 3erzes
Bo vifeles
Hyr Solas
Magas hamyas
Tytok meymguethes
Zertelen valo vestrysegh
Zertelen valo igereth
Zertelen valo fengethes
hepolkodo Bezed
Dok Solas a

bat

Hazugsag / Ruth bezed

Hýzelkodes¹ Ígrecseegh

Atkozodas

Zombe feriogethes

5 • Vetekodes

Íozagnac meg mquetese

g² Gonoz tanaLh

Haborusag zerzes

Zo víseles

10 Hýr zolas

Magas hanyas

Týtok meg íelonthes

Zertelen valo veztegsegh

Zertelen valo igereth

15 Zertelen valo feriogethes

Hevolkodo bezed

Sok zolas a³

¹ A szó után sorközi, rubrummal írt betoldás, nem biztos, hogy a scriptoré.

² Lapszéli betoldás, nem biztos, hogy a scriptortól.

³ Nem biztos, hogy a scriptor toldotta ide ezt a betűt.

602 El sagis nu o byni nu
 son heit u yn zezetny
 Istenrol nem gondokodny
 Isten nem feelnys es nem
 Istennek halat nem odni
 Jo mvelkodothgy istenner
 nem tulaydomitani
 El mult bynrol nem dauodni
 Malasztira valo nem zerzes
 Malasztal nem elni es vter
 megnem tartani
 Isten byblese magat meg
 nem tartani diagy megnem arat
 Tulaydon okarattat isteni
 okarathoz nem egedsitem
 Zolosmarra duagy bmadfay
 ra nem igekozni amma

Elhaǵasnac ƣ býne hu

-zon heet XXVII

Istenrql nem gondokodnŷ

Istent nem feelnŷ • es nem zeretnŷ¹

5 Istennec halat nem adnŷ

Io mívelkødetøth ístennec

nem tulaŷdonítanŷ

El mult býnrql nem bancodnŷ

Malazthra valo nem zerzes

10 Malazttal nem elni • es ýtet

megnem tartanŷ

Isteni hŷhlesre magat meg-

-nem tartani / Auag megnem terítenj

Tulaŷdon akarattŷat ístenŷ

15 akarathhoz nem egǵesittenj

Zolosmara / Auag ýmadsag-

-ra nem ígekøzni 𐌚

¹ A scriptor jelölt betoldása. L. a 2. sorban.

^{latm 63}
 Is ymadagokat kikkhel tonto
 Sic duag felfogatta duag
 item parantolatbol hatdes
 xana okokat elhami es amu
 Itemmer testener vethdet es
 az jent gonost es eztendge
 elhami Magat megueny
 es merin es bintol megueny
 legemezmi lelaker es mereti
 vel y nem gondolmi
 Egghazakhoz es predicatora
 nem syetgm
 Deszetetner ellene nem allom
 Nagyat penitenciat elhalogati
 Minth hamarab kellene meg
 torotni es torab halasztom
 Baratoduat iazom nem
 gaulni es gonoszol ne barmodm

- Az ȳmadsagokat kíkkel tarto-
-zic / Auág felfogatta / Auág
istení paranŁolatbol kŁteles
reaia azokat elhanni • es elmulatnĵ¹
- 5 Istennec testenec vethelet / es
az zent ġonast eġ eztendŁbe
elhannĵ Magat meġnem
esmerni • es bĳntŁl meġnem
fegelmani / lelŁknec esmeretĳ-
- 10 -vel g² nem gondolni
Eġhazakhoz • es predicacŁora
nem sĳethnĵ
Kesertetnec ellene nem allanĳ
Hagĳot penĳtencĳat el halogatnĳ
- 15 Mĳnth hamarab kellene meġ-
tartani / es touab halasztani
Baratodnac ĳauan nem
ŁrŁlni • es gonozarol nĳ bancodnĳ

¹ A scriptor jelŁlt betoldása (az első sor fölŁu).

² Az elhamarkodottan elkezdett g betŐ nyoma.

Bogusayot megnem bolatm
 hitoth baratodnat megnem
 toxtam. Vetskhosoket megnem
 seddem. Borborusayot
 koth megnem lassittom
 Tudatlorokot nem tonittom
 Somorukot nem vignztahm
 Es io Intesokinet nem engedni
 Oth cactonigh es vram
 kalene bym sent io,
 parom Lolach. Es vram
 keth kalalos byn
 Es vram kilenes ydzen by
 Sent leixinet ellene nile
 koth byn vram neeg
 kealto bynch evet. es
 nappu Testy lath irgn

- Bozzusagot megnem bolatni
Hitoth baratodnac megnem
tartani / Vethközöket meg-
-nem feddeni / Haborusago-
5 -kath megnem lassíttaný
Tudatlanokat nem taníttanj
Zomorukat nem vizsgáltni
Es ío íntesöknec nem engedni
Qth erzekönségh Ez vñan
10 kellene bútu zereni týz
Paranl olath Az vñan
heth halalos býn
Az vñan kílencz ýdegen býn
Sent lelöknec ellene valo
15 hath býn Istenre íeeg
kealto býnek eýel • es
nappal Testý hath írgal-

695
243
massagok. Ielki hant
irgalmassagor. Nöle
dodogagor. Sent Ielak
ner. Aeth mundok.

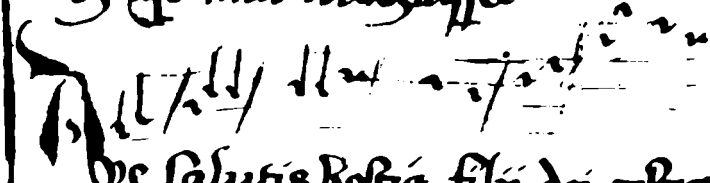
ut nec tizchus agnithi.
Hue salutis hostia filii dei
matris. Nam te fide
apprehensio. Interiter plenius edo
duogleg iduossagos hostia isten
nek tiztha ahanaki. Sya. Mert
tegoder hithben latlak. tiztan
es telyessagel hylak. Nam tu
es meus saluator. totusq. re
demptor. qui es natus nimpia
dei. qui in cruce expassum es.
Mert te vag. en idugitum mind
ez velagnat meq. valtoha hizon

- massagok / lelki hath
írgalmassagoc Nólcz
bodogsagoc • Zent lelők-
nec heth aýandoka
- 5 Eghazí heth zentseghek
Híthnec tízeketh agazathí
Aue salutís hostía filý deí
castaque matrís Nam te fíde
apprehenso • sínkeríter pleneque credo
- 10 Iduqzleg íduqssegos hosta ísten
-nek tıztha ańanak fýa / Mert
tegödet hýthben lathlak / tíztan
es telýesseggel hízlek Nam tu
es meus saluator • tociusque re-
- 15 -demptor / quí es natus nímpha
deí / qui ín cruce expassum est
Mert te vag en íduqzítom mınd
ez velegnac megvaltoýa • bízoń

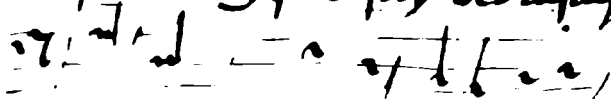
istennec hent fia kv a kerege
fom fe:iltetsek. Cum sacerdos
verbo finit. Nil de pane re
manebit sed est verum corpus
xpi quod nutrit ymolationem et
Māhor a pap a: igit a regezi
nem alhar kōnerneki alhar
homem lezon aysus testa kv
a keregetfan aldaratsek
Deum meum te collaudo ani
mo te magnifico: te mita
recommendo: verbo isto quo asse
An istengm tegod di Lerjet. le
Kommel en fel mayzallak
Zenthaxomlag di Lerjettes es

- ístennec zent fía / kŷ a kerezt-
 -fan fezültethek Dum sacerdos
 verba fínít / Níl de pane re-
 -manebit / sed est verum corpus
 5 x̄pi / quod ín cruce ŷmolatum est
 Míkor a pap az íget el vegezí
 nem alhat kŷnernek alhattŷa
 Hanem lezõn crístus teste / kŷ
 a kereztfan aldoztathek ⁂
 10 Deum meum te collando aní-
 -mo te magnífico / trínítatŷ
 recommenso / verbo isto quo assero
 En ístenõm tegõd díLerlec · lel-
 -kõmmel en felmagaztallak
 15 zentharomsag díLertessec • es

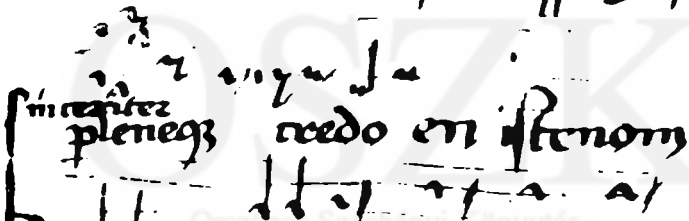
8 ipe mia aldostasse



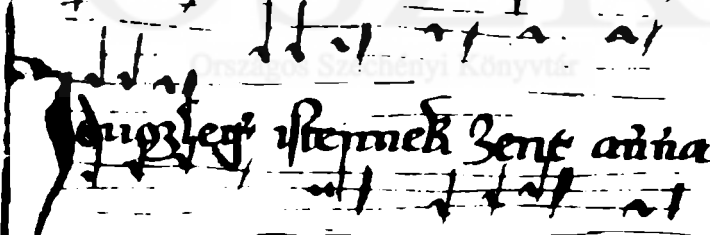
De salutis hostia filij dei castus



matris nam te fide apprehensio



plenius credo in istenon



quod istemec zent auna

meineci zent ayandok. es

ez íge mía aldoztassec

Ave salutís hostía filý deí casteque

matrís nam te fíde apprehenso

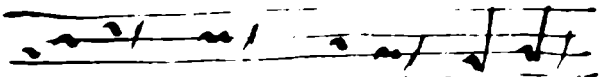
sínceriter¹ pleneque credo en istenqm

5 Iduqzleg istennek zent ańńa

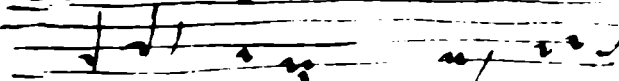
meńńeń zent ańandok · es



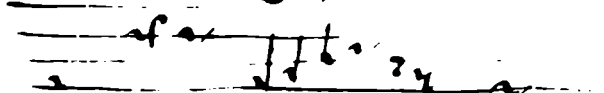
¹ A scriptor betoldása.



eggeten eg malage tekent



minket kegosen hog zaba



dulghassont az te v'olgo vittol
 Bodog sz maria istennet
 bent anna tornish minket
 taxtoma istennet poromlo
 latith es halalatost minket
 neki zolyahni Menner ma
 lathoth a felsegos orzaydol
 te sz maria her minchonc
 ana

- eggetlen eg malazt / teken
mínket kegösen / hog zaba-
-dulhassonc az tewolgo vttol
Bodog zíz maría / ístennec
5 zent aníia / tanílh mínket
tartaíia ístennec paranlo-
-latíth • es halalatost mínket
nekí zolgalní Meíííeí ma-
-laztoth a felsegös orzagbol
10 te zíz aníia¹ maría ííeí minekqnc

¹ A scriptor betoldása.

44
Dolanatoth. es Zent fideideth,
hoylad ala nehonc o marria
I. exv minchonc malažott
mert anha vau a malažnac
Ne vos minket el toled, mert
mü nekd kognorggnk Zent
ustennekner valažot Zent anha
!r tergnite adomoth, hi ol' nagon
vetškigžek a paranz olatoth mež
žegee, mert oz almat mež ewe
az vtom tegodet tergnite anadnat
mežeben Zentglee Myattad vi
lagot mež mert žomkivetož
volar, pokol aytžat mežthžee
žyngžket onnat hi žogžomnac
Vtanna menoxagža felvvee.

- bolanatoth • es zent fýleídeþ
haýlad ala nekõnc **O maría**
Nerý mínekõnc malaztoth
mert ańńa vaǵ a malaztnac
- 5 Ne ves mńket el tǵled / mert
mú nekõd kǵńqrgõnk / zent
ístenneknec valaztot zent ańńa
Vr terõmte adamoth / kí ol naǵorr
vethkõzek a paranolatoth meg-
- 10 zegee / mert az almat meg ewe
Az vtan tegõdet terõmte ańadnac
meheben zentõlee Mýattad ví-
-lagot meg mert zamkívetõth
wala / pokol aýthat meg thõree
- 15 býnõsqket onnat kíhoza / annac
vtanna meńorzagba felvíuee •

100 **M**ldoth the vag maria or
Zentharonfaytol / Keigne aze
tegodet tizil meff minketz
ammi byngnedol / Mext the
vag igralm nero kegos yz
maria **M**zohoknar kzothe
az Zenthokner folotte te vag
criftofnar Zent arina / mext
viscled istenmer fiat / mext
atte mehoddol tefot fogonda
vr isten Segeðsegod mnaß
atya fyw Zent lefor agyon
nekone malaztoch / bog itela
ner napvorn minketz megre
alkozyon / de ynnket idug
Zidyon Amen so dolog ij

- Aldoth the vağ maría az
zentharomsagtol / kerõnc azert
tegõdet tíztí meg minketh
ammí býnõncbõl / Mert the
5 vağ írgalm ñerõ kegõs zíz
maría Azzoñoknac kòzõtte
az zenthõknec fõlõtte te vağ
cristosnac zent ańńa / mert
viseled istennec fiat / mert
10 atte mehõdbõl testõf fogada
vr ísten Segedsegõd míath
atýa fýw zent lelõc aggõn
nekõnc malaztoth / hoğ ftelet-
-nec napýan minketh megne
15 atkozýon / de minket iduõ-
-zihõn Amen Io dolog ez

Miserorum pia adiutrix

et messorum omnium tu con-

solatrix reparatrix esto

michi domina auxiliatrix atq;

Miserorum pia ad-
iutrix et messorum

consolatrix omnium tu consolatrix
reparatrix esto
michi domina auxiliatrix atq;

Miserorum pia adiutrix
et mestorum omnium te tu¹ con-
solatrix reparatrix / esto
mihi domina auxiliatrix atque
5 Miserorum pia ad-
iutrix / et mestorum
omnium tu consola-
curatrix
trix reparatrix / esto
10 mihi domina auxiliatrix atque

¹ Bizonytalan, hogy a scriptortól származik-e a helyesbítés.

amatrix Arcus meus male
 veretur morbo lupi veneno
 si sit sanuatur cruciatur no
 est per quem medetur seu leu
 tur atq; curretur. Rogito te ro
 sa virginum que diceris gra
 tiosa mater omnium fidelium
 Interpella pro languore tuo
 filio ut curas morbo ipse re
 um esse nosco et hanc pena
 condignam mihi vendico
 sed supplico commenda me
 filio tuo unico regi celis
 Mentis purget animam
 corporisq; conferat piam
 medelam det gratiam per

- curatrīx Arcus meus male
vexatur / morbo lupī veneno-
-si sic sauciatur cruciatur nō
est per quem medetvr¹ seu leue-
5 -tur /atque curetur Rogito te ro-
-sa vírginum / que diceris gra-
-ciosa mater omnium flebilisū
Ínterpella pro languore tuo
filió vt curar morbo Ipse re-
10 -um esse nosco / et hanc penam
condignam mihí vendico
sed supplíco commenda me
filió tuo vnico regí celíco
Areatu purget aníma
15 corporisque conferat píam
medelam det graciám / per

¹ Az eredeti *e* fölél a scriptor írta be a *v-t*.

quam ex hoc adipiscere in
dulgentiam vitam eternam

Bhiosokner . . .
 Bhagos segedseg es mindon
 nomorultak nar vigasztaloia
 megvutoya leg ennekim az
 zonom io segedsegym es io
 vnuom Xere en testom na
 gon kenzatik fene farkas nar
 sebevel sephesultet es gottce
 fir minlen kitol gogittossék
 sem segeltessék es vigasztossék
 Kerlek tegod zizekner rosaya
 ki mondatol mindonokner
 malasztos anheluak siralma
 oknac esedozyel cosagomere

- quam ex hoc adípíscar ín-
-dulgenciám vítam eternam
Bínq̄soknec Maǵasaga ez
keǵos segedseg • es mǐndq̄n
5 nómorultaknac vígaztaloía
meg vȳtoýa / leǵ ennekq̄m az-
-zońiom ío segedsegq̄m • es ío
vruosom **Mert** en testq̄m na-
-ǵon kenzatík fene farkasnac
10 sebeuel / sephesúltetíc • es ǵóttre-
-tíc / nínlen kítoł ǵogíttassek
sem segeltessek • es vígaztassek
Kerlek tegq̄d zízeknec rosaýa
kí mondatol mǐndq̄noknec
15 malaztos ańńanak¹ síralma-
-soknac / esedq̄zýel corsagomert

¹ A második a c-ből van javítva.

764 iesus fjadnal gogvbon meg
engom

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

704

352v

íesus fŷadnal gogŷhonmeg
engom

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

Az eredeti kéziratban néhány betű, jel igen halvány, ezért a hasonmásan alig vagy egyáltalában nem vehető ki. Átiratunk természetesen ezeket is tartalmazza.



ISBN: 963 7530 37 1

ISSN: 0237-644X

Felelős kiadó: Benkő Loránd

Felelős szerkesztő: Benkő Loránd

A kiadvány és a szedés a TEXTEDITOR Bt. gondozásában készült

Példányszám: 400

Nyomta és kötötte: Széchényi Nyomda Kft., Győr 94.K—2768

Felelős nyomdavezető: Nagy Iván igazgató

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár